

List Janův
Evangelium podle Matouše
Evangelium podle Marka
Evangelium podle Jana
Genesis
Exodus
Numeri
Deuteronomium
Jozue

Přehled

Toto je pečlivě vybraný výběr starověkých řeckých textů, který má co nejlépe zachytit učení Ježíše, jak přímo, tak prostřednictvím Jeho učedníků, a také základ Jeho učení:

Boží zákon. Po jejich přečtení zvažte četbu knih ostatních proroků (Žalmy, Izaiáš, Jeremiáš, Daniel, Jonáš, Ozeáš atd.).

Prohlášení o vyloučení odpovědnosti

Tento překlad byl vytvořen z původního řeckého Septuagintu a byzantských textů pomocí velkých jazykových modelů. Z tohoto důvodu obsahuje mnoho artefaktů kultury a gramatiky původního jazyka, ale může také obsahovat chyby. Pokud se něco zdá zvláštní, zkontrolujte prosím původní řečtinu. Pokud najdete chybu, zašlete ji prosím e-mailem na adresu jesusislord@joshuabible.com.

Licencování

Máte povolení reprodukovat a šířit tento překlad částečně nebo celý. Nemáte povolení jej upravovat nebo prodávat. Pokud najdete chybu, zašlete prosím e-mail na jesusislord@joshuabible.com, abychom ji mohli opravit a poskytnout vám aktualizované vydání.

List Janův

1 2 3 4 5

Evangelium podle Matouše

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Evangelium podle Marka

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Evangelium podle Jana

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Genesis

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Exodus

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Numeri

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Deuteronomium

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Jozue

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

List Janův

1

To, co bylo od počátku, co jsme slyšeli, co jsme viděli vlastníma očima, co jsme pozorovali a čeho se dotýkaly naše ruce, to ohledně slova života, A ten život byl zjeven, a viděli jsme a svědčíme a oznamujeme vám ten věčný život, který byl u Otce a byl zjeven nám. Co jsme viděli a slyšeli, oznamujeme vám, abyste i vy měli společenství s námi, a naše společenství je s Otcem a s jeho Synem Ježíšem Kristem. A tyto věci vám píšeme, aby naše radost byla naplněná.

A toto je ta zpráva, kterou jsme slyšeli od něho a oznamujeme vám, že Bůh je světlo a temnota v něm není žádná. Jestliže řekneme, že máme společenství s ním a chodíme ve tmě, lžeme a nečiníme pravdu, Jestliže ale chodíme ve světle, jak on sám je ve světle, máme společenství jeden s druhým a krev Ježíše Krista, jeho Syna, nás očisťuje od všeho hříchu. Pokud řekneme, že nemáme hřích, klameme sami sebe a pravda v nás není. Jestliže vyznáváme naše hříchy, věrný je a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy a očistil nás od veškeré nepravosti. Jestliže řekneme, že jsme nezhřešili, děláme z něj lháře a jeho slovo není v nás.

2

Moje děti, toto vám píšu, abyste nezhřešili, a jestliže někdo zhřeší, máme obhájce u Otce, Ježíše Krista spravedlivého, A on je smírnou obětí za naše hříchy, ne pouze za naše, nýbrž i za hříchy celého světa. A v tomto víme, že jsme ho poznali, pokud zachováváme jeho přikázání. Ten, kdo říká, že ho zná, a nezachovává jeho přikázání, je lhář a v něm není pravda. Kdo ale

zachovává jeho slovo, v tom je láska Boží opravdu dokonalá. Po tomto poznáváme, že jsme v něm. Ten, kdo říká, že v něm zůstává, má povinnost chodit tak, jak chodil on sám.

Bratři, nepíšu vám nové přikázání, ale staré přikázání, které jste měli od počátku, to staré přikázání je to slovo, které jste slyšeli od počátku. Znovu vám píšu nové přikázání, které je pravdivé v něm i ve vás, protože tma pomijí a pravé světlo již svítí. Ten, kdo říká, že je ve světle, a nenávidí svého bratra, je ve tmě až dosud. Ten, kdo miluje svého bratra, zůstává ve světle a není v něm pohoršení. Ten, kdo nenávidí svého bratra, je ve tmě a ve tmě chodí, a neví, kam jde, protože tma oslepila jeho oči.

Píšu vám, dítky, že jsou vám odpuštěny hříchy skrze jeho jméno. Píšu vám, otcové, protože jste poznali toho, který je od počátku. Píšu vám, mladíci, protože jste přemohli toho Zlého. Napsal jsem vám, děti, že jste poznali Otce. Napsal jsem vám, otcové, že jste poznali toho, který je od počátku. Napsal jsem vám, mladí muži, že jste silní a slovo Boží ve vás zůstává a přemohli jste toho Zlého.

Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Jestliže někdo miluje svět, není v něm láska Otce, že všechno, co je ve světě, žádost těla a žádost očí a pýcha života, není z Otce, ale je ze světa. A svět pomijí i jeho žádost, ale ten, kdo činí vůli Boží, zůstává na věky.

Děti, je poslední hodina, a jak jste slyšeli, že přichází antikrist, a nyní se mnoho antikristů objevilo, proto víme, že je poslední hodina. Vyšli z nás, ale nebyli z nás, neboť kdyby byli z nás, byli by zůstali s námi, ale aby bylo zjeveno, že ne všichni jsou z nás. A vy máte pomazání od toho Svatého a víte všechno. Nepsal jsem vám proto, že neznáte pravdu, ale proto, že ji znáte, a že žádná lež není

z pravdy. Kdo je lhář, ne-li ten, kdo popírá, že Ježíš je Kristus? Tento je antikrist, ten, kdo popírá Otce i Syna. Každý, kdo popírá Syna, nemá ani Otce. Vy tedy, co jste slyšeli od začátku, necht' to ve vás zůstává. Jestliže ve vás zůstane to, co jste slyšeli od začátku, také vy zůstanete v Synu a v Otcu. A toto je to zaslíbení, které nám on sám slíbil, ten věčný život. Tyto věci jsem vám napsal o těch, kteří vás klamou. A vy, pomazání, které jste přijali od něho, v vás zůstává, a nepotřebujete, aby vás někdo učil, ale jako to pomazání vás učí o všem, a je pravdivé a není lež, a jak vás naučilo, zůstanete v něm. A nyní, malé děti, zůstávejte v něm, abychom, když bude zjevený, měli smělost a nebyli zahanbeni od něho při jeho příchodu. Jestliže víte, že je spravedlivý, poznáváte, že každý, kdo činí spravedlnost, z něho se narodil.

3

Vizte, jakou lásku nám dal Otec, abychom byli nazváni dětmi Božími. Proto vás svět nezná, protože nepoznal jeho. Milovaní, nyní jsme děti Boží, a ještě nebylo zjeveno, čím budeme, víme však, že pokud bude zjeven, budeme mu podobní, protože jej uvidíme, jak jest. A každý, kdo má tuto naději v něho, očišťuje sebe, jak je on čistý.

Každý, kdo činí hřích, činí i bezpráví, a hřích je bezpráví. A vy víte, že ten byl zjeven, aby vzal naše hříchy, a hřích v něm není. Každý, kdo v něm zůstává, nehřeší; každý, kdo hřeší, neviděl jej ani jej nepoznal. Dítka, nikdo ať vás nesvádí: ten, kdo činí spravedlnost, je spravedlivý, jako je spravedlivý on. Ten, kdo činí hřích, je z ďábla, protože ďábel hříší od počátku. K tomu se zjevil Syn Boží, aby zničil skutky ďábla. Každý, kdo se narodil z Boha, hřích nedělá, protože jeho símě v něm zůstává, a nemůže hřešit, protože se narodil z Boha. V tomto jsou zřejmé děti Boží a děti

d'áblový. Každý, kdo nečiní spravedlnost, není z Boha, a ten, kdo nemiluje svého bratra. Že toto je ta zpráva, kterou jste slyšeli od počátku, abychom milovali jeden druhého. Ne jako Kain, který byl ze zlého a zabil svého bratra, a kvůli čemu ho zabil? Protože jeho skutky byly zlé, ale skutky jeho bratra spravedlivé. Nedivte se, bratři moji, jestliže vás svět nenávidí. My víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme bratry. Kdo nemiluje bratra, zůstává ve smrti. Každý, kdo nenávidí svého bratra, je vrah, a víte, že žádný vrah nemá v sobě zůstávající věčný život. V tomto jsme poznali lásku, že onen za nás svou duši položil, a my máme povinnost pokládat za bratry své duše. Kdo by ale měl život tohoto světa a viděl svého bratra v nouzi a zavřel před ním své srdce, jak může v něm zůstat Boží láska? Mé děti, nemilujme slovem ani jazykem, ale skutkem a pravdou. A v tomto poznáváme, že jsme z pravdy, a před ním uklidníme svá srdce Protože jestliže nás odsuzuje naše srdce, Bůh je větší než naše srdce a zná všechno. Milování, jestliže nás naše srdce neodsuzuje, máme smělost před Bohem, A cokoli prosíme, dostáváme od něho, protože jeho přikázání zachováváme a činíme to, co je příjemné před ním. A toto je jeho přikázání, abychom věřili ve jméno jeho Syna Ježíše Krista a milovali jeden druhého, jak dal přikázání. A ten, kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v něm a on sám v něm. A z toho poznáváme, že zůstává v nás, z Ducha, kterého nám dal.

4

Milování, nevěřte každému duchu, ale zkoušejte ty duchy, zda jsou z Boha, protože mnozí lžiproroci vyšli do světa. V tomto poznáváte Ducha Božího: každý duch, který vyznává Ježíše Krista, jenž přišel v těle, je z Boha. A každý duch, který nevyznává Ježíše Krista, jenž přišel v těle, není z Boha, a toto je to od antikrista, o kterém jste slyšeli, že přichází, a nyní je již na světě. Vy jste z

Boha, dítky, a přemohli jste je, protože ten, kdo je ve vás, je větší než ten, kdo je ve světě. Oni jsou ze světa, proto mluví ze světa a svět je poslouchá. My jsme z Boha, ten, kdo zná Boha, slyší nás. Kdo není z Boha, neslyší nás. Z tohoto poznáváme ducha pravdy a ducha bludu.

Milování, milujme jeden druhého, protože láska je z Boha, a každý, kdo miluje, z Boha se narodil a zná Boha. Ten, kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. V tomto byla zjevena láska Boha v nás, že svého jednorozeného Syna poslal Bůh do světa, abychom žili skrze něho. V tomto je láska, ne v tom, že my jsme milovali Boha, ale v tom, že on sám miloval nás a poslal svého Syna jako smíření za naše hříchy. Milování, jestliže nás Bůh takto miloval, také my jsme povinni milovat jeden druhého. Boha nikdo nikdy nespatriil; jestliže milujeme jeden druhého, Bůh v nás zůstává a jeho láska je v nás zdokonalená. V tomto víme, že v něm zůstáváme a on sám v nás, protože nám dal ze svého Ducha. A my jsme viděli a svědčíme, že Otec poslal Syna jako Spasitele světa. Kdo vyzná, že Ježíš je Syn Boží, Bůh v něm zůstává a on v Bohu. A my jsme poznali a uvěřili lásku, kterou má Bůh k nám. Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh v něm. V tomto byla zdokonalena láska s námi, abychom měli smělost v den soudu, protože jak je on, tak jsme i my v tomto světě. Strach není v lásce, ale dokonalá láska vyhání strach ven, protože strach má v sobě trest, ten však, kdo se bojí, nebyl zdokonalen v lásce. My jej milujeme, protože on nás první miloval. Jestliže někdo říká, že miluje Boha, a svého bratra nenávidí, je lhář, neboť ten, kdo nemiluje bratra, kterého viděl, jak může milovat Boha, kterého neviděl? A toto přikázání máme od něho, aby ten, kdo miluje Boha, miloval i svého bratra.

Každý, kdo věří, že Ježíš je Kristus, narodil se z Boha, a každý, kdo miluje toho, který zplodil, miluje i toho, který se z něho narodil. V tomto poznáváme, že milujeme děti Boží, když milujeme Boha a zachováváme jeho přikázání. Toto je totiž láska Boha, abychom zachovávali jeho přikázání, a jeho přikázání nejsou těžká. Protože každý, kdo se narodil z Boha, vítězí nad světem, a toto je to vítězství, které zvítězilo nad světem – naše víra. Kdo je ten, kdo vítězí nad světem, pokud ne ten, kdo věří, že Ježíš je Syn Boží? Toto je ten, který přišel skrze vodu a krev, Ježíš Kristus, ne pouze ve vodě, ale ve vodě a v krvi, a Duch je ten, který svědčí, že Duch je pravda. že tři jsou ti, kteří svědčí v nebi: Otec, Slovo a Duch Svatý, a tito tři jsou jedno, a tři jsou ti, kteří svědčí na zemi Duch a voda a krev, a ti tři jsou jedno. Jestliže přijímáme svědectví lidí, svědectví Boha je větší, protože toto je svědectví Boha, které dosvědčil o svém Synu. Ten, kdo věří v Syna Božího, má svědectví v sobě, ten, kdo nevěří Bohu, učinil ho lhářem, protože neuvěřil ve svědectví, které vydal Bůh o svém Synu. A toto je to svědectví, že Bůh nám dal věčný život, a tento život je v jeho Synu. Ten, kdo má Syna, má život; ten, kdo nemá Syna Božího, život nemá.

Tyto věci jsem napsal vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život, a abyste věřili ve jméno Syna Božího. A toto je ta otevřenost, kterou máme k němu, že pokud o něco žádáme podle jeho vůle, slyší nás. A pokud víme, že slyší naše prosby, o které žádáme, víme, že máme ty žádosti, které jsme žádali od něho. Jestliže někdo vidí svého bratra hřešit hříchem, který nevede ke smrti, bude prosit a dá mu život – těm, kteří hřeší, ne ke smrti. Je hřích vedoucí ke smrti; o tom neříkám, aby prosil. Všechna nespravedlnost je hřích, a je hřích, který nevede k smrti. Víme, že každý, kdo se narodil z Boha, nehřeší, ale ten, kdo se narodil z Boha, chrání sebe, a zlý se ho nedotýká. Víme, že jsme z

Boha, a celý svět leží ve zlu. Víme ale, že Syn Boží přišel a dal nám rozum, abychom znali toho pravého, a jsme v tom pravém, v Synu jeho Ježíši Kristu. Tento je ten pravý Bůh a život věčný.

Malé děti, střežte se model. Amen.

Evangelium podle Matouše

1

Kniha rodu Ježíše Krista, syna Davidova, syna Abrahamova. Abraham zplodil Izáka, Izák zplodil Jákoba, Jákob zplodil Judu a jeho bratry, Judas zplodil Farese a Zaru z Támar, Fares zplodil Esroma, Esrom zplodil Arama, Aram zplodil Aminadaba, Aminadab zplodil Naassona a Naasson zplodil Salmona. Salmon zplodil Boaze z Rachab, Boaz zplodil Obeda z Rút, Obed zplodil Jesseho, Jesse zplodil krále Davida. Král David zplodil Šalomouna z ženy Uriášovy, Šalomoun zplodil Rechabeáma, Rechabeám zplodil Abiáše, Abiáš zplodil Ásu, Asa zplodil Jošafata, Jošafat zplodil Jorama a Joram zplodil Uziáše. Uziáš zplodil Jotama, Jotam zplodil Achaze, Achaz zplodil Ezechiáše, Ezechiáš zplodil Manassese, Manasses zplodil Amona a Amon zplodil Josiáše. Joziáš pak zplodil Jechonjáše a jeho bratry v době babylónského zajetí.

Po vyhnání do Babylonu Jechoniáš zplodil Šealtiel, Šealtiel pak zplodil Zerubábel, Zerubbabel zplodil Abiuda, Abiud zplodil Eliakima, Eliakim zplodil Azora, Azor zplodil Sádoka, Sádok zplodil Achima, Achim zplodil Eliuda, Eliud zplodil Eleazara, Eleazar zplodil Mattana, Mattan zplodil Jákoba, Jákob zplodil Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš nazývaný Kristus. Všechny generace od Abrahama až po Davida jsou tedy čtrnáct generací, a od Davida až po babylónské vyhnání čtrnáct generací, a od babylónského vyhnání až po Krista čtrnáct generací.

Narození Ježíše Krista bylo takto. Jeho matka Marie byla totiž zasnoubena Josefovi, ale než se sešli, bylo zjištěno, že je těhotná z Ducha Svatého. Josef, její muž, byl spravedlivý a nechtěl ji veřejně

zostudit, proto si přál ji tajně propustit. Když ale tyto věci uvážil, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: Josefe, synu Davidův, neboj se vzít Marii, svou ženu, neboť to, co bylo v ní zplozeno, je ze Svatého Ducha. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš, neboť on zachrání svůj lid od jejich hříchů. Toto vše se ale stalo, aby se naplnilo to, co bylo řečeno Pánem skrze proroka, který říkal, Hle, panna v lůně počne a porodí syna, a nazvou jeho jméno Emmanuel, což je v překladu S námi Bůh.

Když byl Josef probuzen ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Páně, a vzal svou ženu A neznal ji, dokud neporodila svého prvorozeného syna, a nazval jeho jméno Ježíš.

2

Když se ale Ježíš narodil v Betlémě Judském za dnů krále Heroda, hle, mágové od východu přišli do Jeruzaléma Říkali: Kde je narozený král Židů? Viděli jsme jeho hvězdu na východě a přišli jsme se mu poklonit. Když to král Herodes uslyšel, byl znepokojen a celý Jeruzalém s ním. A shromáždil všechny velekněze a písaře lidu, dotazoval se jich, kde se rodí Kristus. Oni mu ale řekli: V Betlémě judském, neboť tak je psáno skrze proroka, A ty, Betléme, země Juda, v žádném případě nejsi nejmenší mezi vůdci Juda, neboť z tebe vyjde vůdce, který bude pást můj lid, Izrael.

Tehdy Herodes tajně zavolal mudrce a zjistil od nich přesně čas, kdy se hvězda objevila. A poslal je do Betléma a řekl: Jděte a přesně prozkoumejte ohledně toho dítěte, a když je naleznete, oznamte mi to, abych i já přišel a poklonil se mu. Když pak vyslechli krále, vydali se na cestu, a hle, hvězda, kterou viděli na východě, je vedla, až přišla a stanula nad místem, kde bylo dítě. Když ale uviděli tu hvězdu, radovali se velmi velkou radostí. A

když přišli do domu, viděli dítě s Marií, jeho matkou, a padli a klaněli se mu, a otevřevše své poklady, přinesli mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. A byli varováni ve snu, aby se nevraceli k Herodovi, a tak odešli jinou cestou do své země.

Když ale odstoupili, hle, anděl Páně se zjevuje ve snu Josefovi a říká: Vstaň, vezmi dítě a jeho matku a utíkej do Egypta a buď tam, dokud ti neřeknu, neboť Herodes se chystá hledat dítě, aby je zničil. Ten ale vstal, vzal dítě a jeho matku v noci a odešel do Egypta. A byl tam až do Herodovy smrti, aby se naplnilo, co bylo řečeno Pánem skrze proroka: Z Egypta jsem povolal svého syna.

Potom Herodes, když viděl, že byl podveden mudrci, rozhněval se velmi a poslal zabít všechny děti v Betlémě a v celém jejím okolí od dvouletých a mladších, podle času, který přesně zjistil od mudrců. Tehdy se naplnilo, co bylo řečeno skrze proroka Jeremiáše, který řekl, Hlas v Rámě byl slyšen, nárek a pláč a veliké truchlení, Ráchel plačící nad svými dětmi, a nechtěla být potěšena, protože nejsou.

Když ale Herodes zemřel, hle, anděl Páně se zjevil Josefovi ve snu v Egyptě Říká: Vstaň, vezmi dítě a jeho matku a jdi do země Izrael, neboť zemřeli ti, kteří hledali duši dítěte. Vstal, vzal dítě a jeho matku a přišel do země Izrael.

Když ale uslyšel, že Archelaos vládne nad Judejí místo svého otce Heroda, bál se tam odejít, ale byv varován ve snu, odebral se do krajů Galileje. A když přišel, bydlel ve městě nazývaném Nazaret, aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroky, že bude nazván Nazaretský.

V oněch dnech přichází Jan Křtitel a káže na poušti judské. a říká: Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebes. Neboť toto je ten, o němž bylo řečeno skrze proroka Izaiáše: Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte jeho stezky.

Sám Jan však měl svůj oděv z velbloudích chlupů a kožený pás kolem beder, a jeho potravou byly kobylky a divoký med. Potom k němu vycházel Jeruzalém a celá Judea a celé okolí Jordánu, A byli křtěni v Jordánu jím, vyznávající hříchy své.

Když ale viděl mnohé z farizeů a saduceů přicházející k jeho křtu, řekl jim: Plémě zmijí, kdo vám ukázal, jak utéci před hrozícím hněvem? Přineste tedy ovoce hodné pokání, A nemyslete si, že můžete říkat sami v sobě: Máme otce Abrahama. Neboť vám pravím, že Bůh je schopen z těchto kamenů vzbudit děti Abrahamovi. Již sekera leží u kořene stromů, každý strom tedy, který nenese dobré ovoce, je poražen a hosen do ohně.

Já vás opravdu křtím vodou k pokání, ale ten, kdo přichází po mně, je silnější než já, nejsem hoden nést jeho sandály, on sám vás pokřtí Duchem Svatým a ohněm. Jehož lopata na zrno je v ruce jeho a důkladně vyčistí mlat svůj, a shromáždí obilí své do sýpky, ale plevy spálí neuhasitelným ohněm.

Potom přichází Ježíš z Galileje k Jordánu k Janovi, aby byl od něho pokřtěn. Ale Jan mu bránil a říká: Já potřebuji být pokřtěn tebou, a ty přicházíš ke mně? Ježíš mu však odpověděl: Nech to právě teď, neboť tak je vhodné, abychom naplnili všechnu spravedlnost. Tehdy ho pustil. A pokřtěný Ježíš vystoupil ihned z vody, a hle, otevřela se mu nebesa a viděl Ducha Božího sestupujícího jako holubici a přicházejícího na něho. A hle, hlas z

nebes pravil: Toto je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení.

4

Potom byl Ježíš veden Duchem do pouště, aby byl pokoušen ďáblem. A postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, později dostal hlad. A přistoupivší k němu pokušitel řekl: Jestliže jsi syn Boží, řekni, aby se tyto kameny staly chlebem. On však odpověděl: Je psáno: Ne samotným chlebem bude žít člověk, ale každým slovem, které vychází z úst Božích. Potom ho ďábel bere do svatého města a staví ho na vrchol chrámu. A říká mu: Jestli jsi syn Boží, hod' se dolů, neboť je psáno, že svým andělům přikáže o tobě, a na rukou tě ponese, abys někdy nenarazil nohou o kámen.

Ježíš mu řekl: Opět je psáno, nebudeš pokoušet Pána, Boha svého.

Znovu ho ďábel bere na velmi vysokou horu a ukazuje mu všechna království světa a jejich slávu. A říká mu: Toto všechno ti dám, jestliže padneš a budeš se mi klanět. Tehdy mu Ježíš říká: Jdi pryč ode mě, satane, neboť je psáno: Pána, svého Boha, budeš uctívat a jemu samotnému budeš sloužit. Potom ho ďábel opustil, a hle, andělé přistoupili a sloužili mu.

Když ale Ježíš uslyšel, že Jan byl vydán, odebral se do Galileje, a zanechav Nazaret, přišel a bydlel v Kafarnaum přímořském, v hranicích Zabulon a Neftalím, aby bylo naplněno to, co bylo řečeno skrze proroka Izaiáše, který říká, Země Zabulon a země Neftalím, cesta k moři, za Jordánem, Galileje pohanů, Lid sedící v temnotě viděl velké světlo, a těm, kteří seděli v zemi a stínu smrti, vzešlo světlo.

Od té doby začal Ježíš hlásat a říkat: Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebes.

Procházejce se u moře Galilejského, viděl dva bratry, Šimona zvaného Petrem a Ondřeje, jeho bratra, jak vrhají síť do moře, neboť byli rybáři. A říká jim: Pojdte za mnou a udělám z vás rybáře lidí. Ti ale okamžitě zanechali sítě a následovali ho. A jdoucí odtamtud viděl jiné dva bratry, Jakuba, syna Zebedeova, a Jana, bratra jeho, v lodi se Zebedeem, otcem jejich, jak spravovali své sítě, a zavolal je. Oni ale okamžitě opustili loď a svého otce a následovali ho.

A Ježíš obcházel celou Galileu, učil v jejich shromážděních a hlásal dobrou zprávu o království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu. A zpráva o něm se rozšířila do celé Sýrie, a přinesli mu všechny ty, kteří se měli špatně, sužované různými nemocemi a mukami, a démony posedlé a měsíční nemocí trpící a ochrnuté, a uzdravil je. A následovaly ho mnohé zástupy z Galileje a Dekapolisu a Jeruzaléma a Judeje a z oblasti za Jordánem.

5

Když uviděl davy, vystoupil na horu, a když se posadil, přišli k němu jeho učedníci. A otevřev svá ústa, učil je těmito slovy: Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království nebeské. Blahoslavení jsou ti, kdo truchlí, neboť oni budou potěšeni. Blahoslavení tiší, neboť oni zdědí zemi. Blahoslavení, kdo lační a žízňají po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství. Blahoslavení čistí srdcem, neboť oni Boha uvidí. Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni syny Božími. Blahoslavení jsou ti, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království

nebeské. Blahoslavení jste, když vás haní a pronásledují a lžíce říkají proti vám každé zlé slovo kvůli mně. Radujte se a jásejte, neboť vaše odměna je velká v nebesích, neboť tak pronásledovali proroky před vámi.

Vy jste sůl země, ale jestliže sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu už není dobrá, než aby byla vyhozena ven a pošlapána lidmi. Vy jste světlo světa. Město ležící nahoře na hoře se nemůže skrýt. Ani nezapalují lampu a neumísťují ji pod koš, ale na svícen, a svítí všem v domě. Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a oslavili vašeho Otce, který je v nebesích.

Nemyslete si, že jsem přišel zrušit zákon nebo proroky; nepřišel jsem zrušit, ale naplnit. Amen, neboť pravím vám: dokud nepominou nebe a země, jedině jota nebo jediná čárka v žádném případě nepominou ze zákona, dokud se vše nestane. Kdo tedy zruší jedno z těchto nejmenších přikázání a tak učí lidi, bude nazván nejmenším v království nebes, ale kdo je činí a učí, tento bude nazván velikým v království nebes. Říkám vám totiž, že pokud vaše spravedlnost nebude hojně převyšovat spravedlnost zákoníků a farizeů, nevstoupíte do království nebes. Slyšeli jste, že bylo řečeno starým: Nebudeš vraždit, a kdo by vraždil, bude vinný před soudem. Já ale říkám vám, že každý, kdo se hněvá na svého bratra nahodile, bude vinný soudu, kdo by však řekl svému bratru raka, bude vinný radě, kdo by však řekl blázne, bude vinný do geheny ohně. Jestliže tedy přinášíš svůj dar na oltář a tam si vzpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, Nech tam svůj dar před oltářem a jdi nejprve se smířit se svým bratrem, a pak přijď a obětuj svůj dar. Buď dobře nakloněný svému protivníkovi rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby tě ten protivník nevydal soudci a soudce tě nevydal pomocníkovi a nebyl jsi vhozen do vězení.

Amen, pravím tobě, nevyjdeš odtamtud, dokud nezaplatíš poslední haléř.

Slyšeli jste, že bylo řečeno starým: Nebudeš cizoložit. Já ale vám říkám, že každý, kdo vidí ženu, aby ji chtěl, již s ní zcizoložil ve svém srdci. Jestliže ale tvé pravé oko tě svádí, vyrví je a odhod' od sebe, neboť je pro tebe prospěšné, aby zahynul jeden z tvých údů a ne celé tvé tělo bylo vrženo do gehenny. A pokud tvá pravá ruka tě svádí ke hříchu, usekni ji a odhod' od sebe, neboť je pro tebe prospěšné, aby zahynul jeden z tvých údů a ne celé tvé tělo bylo uvrženo do gehenny.

Bylo však řečeno: kdo by propustil svou ženu, ať jí dá osvědčení o rozvodu. Já vám ale říkám, že kdokoli propustí svou ženu kromě důvodu smilstva, nutí ji cizoložit, a kdokoli se ožení s propuštěnou, cizoloží.

Opět jste slyšeli, že bylo řečeno starým: Nebudeš křivě přísahat, ale vrátíš Pánu své přísahy. Já vám ale říkám nepřísahat vůbec, ani nebem, protože je to trůn Boží. Ani v té zemi, protože je podnožím jeho nohou, ani do Jeruzaléma, protože je městem velkého krále, Ani na svou hlavu nepřísahej, protože nejsi schopen učinit jediný vlas bílým nebo černým. Vaše slovo ať je ano ano, ne ne, ale cokoli nad to je ze zlého.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: oko za oko a zub za zub, Já vám ale říkám nepostavit se tomu zlému, ale kdokoli tě udeří na pravou tvář, otoč mu i tu druhou, A tomu, kdo se s tebou chce soudit a vzít ti tuniku, nech mu i plášť. A kdo tě donutí jít jednu míli, jdi s ním dvě. Tomu, kdo tě žádá, dávej, a toho, kdo si od tebe chce půjčit, neodvracej.

Slyšeli jste, že bylo řečeno: Budeš milovat svého bližního a budeš nenávidět svého nepřítele. Já vám ale říkám: Milujte své nepřátele, žehnejte těm, kteří vás proklínají, činite dobře těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás zneužívají a pronásledují. tak abyste se stali syny vašeho Otce, který je v nebesích, protože jeho slunce vychází na zlé i dobré a prší na spravedlivé i nespravedlivé. Jestliže totiž milujete ty, kteří milují vás, jakou odměnu máte? Což i výběřčí daní nedělají totéž? A když pozdravíte pouze své přátele, co mimořádného děláte? Copak i celníci nedělají totéž? Budete tedy vy dokonalí, právě jako váš Otec v nebesích je dokonalý.

6

Dávejte pozor, abyste svou almužnu nedávali před lidmi, abyste byli viděni jimi, jinak odměnu nemáte od vašeho Otce, který je v nebesích. Kdykoli tedy dáváš almužnu, netroub před sebou, právě jako pokrytci dělají v shromážděních a na ulicích, aby byli oslaveni lidmi. Amen, pravím vám, mají svou odměnu. Když ty ale dáváš almužnu, ať tvá levá ruka neví, co dělá tvá pravá ruka, tak že tvá almužna je ve skrytosti, a tvůj otec, který vidí ve skrytosti, odplatí tobě veřejně.

A když se modlíš, nebudeš jako pokrytci, protože milují v shromážděních a na rozích ulic stojíce se modlit, aby se ukázali lidem. Amen pravím vám, že mají svou odměnu. Ty ale, kdykoli se modlíš, vejdi do svého vnitřního pokoje, a zavřev své dveře, modli se ke svému otci, který je ve skrytosti, a tvůj otec, který vidí ve skrytosti, odplatí tobě veřejně.

Když se modlíte, nežvatlejte jako pohané, neboť se domnívají, že budou vyslyšeni pro svou mnohomluvnost. Nebuďte tedy jako

oni, neboť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho požádáte. Takto tedy modlete se vy: Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé, Přijď tvé království, staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš každodenní dej nám dnes, A odpusť nám naše dluhy, jak i my odpouštíme našim dlužníkům A neuveď nás do pokušení, ale vysvoboď nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva na věky věků. Amen.

Pokud totiž odpustíte lidem jejich přestoupení, odpustí i vám váš nebeský Otec. Jestliže ale neodpustíte lidem jejich přestoupení, ani váš otec neodpustí vaše přestoupení.

Kdykoli se však postíte, nebuďte smutní jako pokrytci, neboť znetvořují své tváře, aby se lidem ukázali jako postící se. Vpravdě vám pravím, že již mají svou odměnu. Ty ale, když se postíš, pomaž si hlavu a umyj si obličej, Abys se neukázal lidem jako postící se, ale svému otci, který je ve skrytosti, a tvůj otec, který vidí ve skrytosti, ti odplatí veřejně.

Neukládejte si poklady na zemi, kde je ničí mol a rez a kde zloději prolamují a kradou. Ukládejte si ale poklady v nebi, kde ani mol ani rez neničí, a kde zloději neprolamují ani nekradou. Kde totiž je váš poklad, tam bude i vaše srdce.

Lampa těla je oko, jestliže je tedy tvé oko jednoduché, celé tvé tělo bude plné světla. Jestliže je ale tvé oko zlé, celé tvé tělo bude temné. Jestliže je tedy světlo v tobě temnotou, jak veliká je ta temnota?

Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům, neboť buď jednoho bude nenávidět a druhého milovat, nebo k jednomu se přidá a druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu a mamonu.

Kvůli tomu vám říkám, nestarejte se o vaši duši, co budete jíst a co budete pít, ani o vaše tělo, co budete nosit. Není snad duše více než potrava a tělo více než oděv? Pohleďte na ptáky nebeské, protože nesejí ani nežnou ani neshromažďují do stodol, a váš nebeský Otec je živí, nejste vy mnohem hodnotnější než oni? Kdo ale z vás může svými starostmi přidat ke svému věku jediný loket? A proč se staráte o oděv? Uvažte lilie pole, jak rostou – nenamáhají se ani nepředou, Říkám vám ale, že ani Šalomoun v celé své slávě se neoblékl jako jedno z těchto. Jestliže ale Bůh takto obléká trávu pole, která dnes je a zítra je hážena do pece, ne mnohem spíše vás, malověrní? Nebuďte tedy úzkostliví a neříkejte: Co budeme jíst, nebo co budeme pít, nebo co si oblečeme? Všechny tyto věci přece hledají národy, neboť váš nebeský Otec ví, že potřebujete všechny tyto věci. Hledejte však nejprve království Boží a jeho spravedlnost, a všechny tyto věci vám budou přidány. Nebuďte proto úzkostliví kvůli zítřku, neboť zítřek se bude starat sám o sebe. Každému dni stačí jeho vlastní zlo.

7

Nesuďte, abyste nebyli souzeni, V jakém soudu totiž soudíte, budete souzeni, a jakou mírou měříte, bude vám naměřeno. Proč ale vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém vlastním oku nevnímáš? Anebo jak řekneš svému bratru: Dovol, vyženu třísku z tvého oka, a hle, trám je v tvém vlastním oku? Pokrytče, vyhod nejprve trám ze svého oka, a potom jasně uvidíš, abys mohl vyhodit třísku z oka svého bratra.

Nedávejte to, co je svaté, psům, ani nehazejte své perly před prasata, aby je snad nezašlapali svýma nohama, neobrátili se a nerozervali vás.

Žádejte, a bude vám dáno, hledejte, a naleznete, tlučte, a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nachází, a tomu, kdo tluče, bude otevřeno. Nebo kdo z vás je takový člověk, který by dal svému synu kámen, když ho požádá o chléb? A pokud požádá o rybu, nedá mu přeci hada? Jestliže tedy vy, ačkoli jste zlí, umíte dávat dobré dary svým dětem, o kolik více váš Otec, který je v nebesích, dá dobré věci těm, kdo ho prosí?

Všechno tedy, co byste chtěli, aby vám lidé dělali, tak také vy dělejte jim, neboť toto je zákon a proroci.

Vejděte skrze úzkou bránu, protože široká je brána a prostorná cesta vedoucí do záhuby, a mnozí jsou ti, kteří jí vcházejí. Jak úzká je brána a sužovaná cesta vedoucí do života, a málo je těch, kteří ji nacházejí.

Dávejte si pozor na falešné proroky, kteří k vám přicházejí v rouchu ovcí, ale uvnitř jsou draví vlci. Z jejich ovoce je poznáte. Copak sbírají z trní hrozny nebo z bodláků fíky? Tak každý dobrý strom přináší dobré ovoce, ale shnilý strom přináší špatné ovoce. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce, ani shnilý strom nemůže nést dobré ovoce. Každý strom, který nenese dobré ovoce, je pokácen a hozen do ohně. Tedy podle jejich ovoce je poznáte.

Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebes, ale ten, kdo činí vůli mého Otce, který je v nebesích. Mnozí mi řeknou v onen den: Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevyháněli démony a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů? A potom jim vyznám, že jsem vás nikdy neznal, odejděte ode mě, vy, kdo páchají bezpráví.

Každý tedy, kdo slyší tato má slova a plní je, přirovnám ho k moudrému muži, který postavil svůj dům na skále, A sestoupil déšť a přišly řeky a vály větry a narazily na ten dům, a nespadl, neboť byl založen na skále. A každý, kdo slyší má slova tato a nedělá je, bude připodobněn muži pošetilému, který postavil svůj dům na písek, A sestoupil déšť a přišly řeky a vály větry a narazily na ten dům, a spadl, a jeho pád byl velký.

A stalo se, když Ježíš dokončil tato slova, že zástupy byly ohromeny nad jeho učením Vyučoval je totiž jako ten, kdo má autoritu, a ne jako zákoníci.

8

Když ale sestoupil z hory, následovaly ho mnohé zástupy. A hle, malomocný přišel a klaněl se mu se slovy: Pane, jestliže chceš, můžeš mě očistit. A natáhnuv ruku, dotkl se ho Ježíš a řekl: Chci, buď očištěn. A ihned bylo očištěno jeho malomocenství. A Ježíš mu říká: Hleď, nikomu to neříkej, ale jdi, ukaž se knězi a obětuj dar, který přikázal Mojžíš, jim na svědectví.

Když ale vstoupil do Kafarnaum, přistoupil k němu setník, naléhal na něj a říkal, Pane, můj sluha leží doma ochrnutý a hrozně trpí. A Ježíš mu říká: Já přijdu a uzdravím ho. A odpovídající setník řekl: Pane, nejsem schopný, abys vešel pod mou střechu, ale pouze řekni slovem a můj služebník bude uzdraven. Neboť i já jsem člověk pod autoritou, mající pod sebou vojáky, a říkám tomuto: Jdi, a jde, a jinému: Pojď, a přichází, a mému otroku: Udělej toto, a dělá. Když to ale Ježíš uslyšel, podivil se a řekl těm, kteří ho následovali: Amen, pravím vám, ani v Izraeli jsem nenašel tak velikou víru. Říkám vám ale, že mnozí z východu a ze západu přijdou a budou stolovat s Abrahamem,

Izákem a Jakubem v království nebeském. Ale synové království budou vyvrženi do vnější tmy, tam bude pláč a skřípění zubů. A Ježíš řekl setníkovi: Jdi, a jak jsi uvěřil, ať se ti stane. A jeho služebník byl uzdraven v tu hodinu.

A když Ježíš přišel do domu Petra, viděl jeho tchyni, jak leží a trpí horečkou. A dotkl se její ruky a horečka ji opustila, a vstala a sloužila mu. Když nastal večer, přinesli mu mnoho posedlých démony, a vyhnal ty duchy slovem a všechny, kteří se měli špatně, uzdravil. Aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka Izaiáše, který říká: On sám vzal naše slabosti a nesl naše nemoci.

Když Ježíš viděl mnohé zástupy kolem sebe, přikázal odejít na druhý břeh. A když přistoupil jeden písař, řekl mu: Učiteli, budu tě následovat, kamkoli půjdeš. A říká mu Ježíš: Lišky mají doupata a ptáci nebeští hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil. Jiný z jeho učedníků mu ale řekl: Pane, dovol mi nejprve odejít a pohřbít mého otce. Ale Ježíš mu řekl: Následuj mě a nech mrtvé pohřbít jejich vlastní mrtvé.

A když vstoupil na loď, následovali ho jeho učedníci. A hle, na moři se stalo velké zemětřesení, takže loď byla zaplavována vlnami, ale on sám spal. A jeho učedníci k němu přistoupili, vzbudili ho a říkali: Pane, zachraň nás, hyneme. A říká jim: Proč jste zbabělí, malověrní? Potom vstal, pokáral větry a moře, a nastalo veliké ticho. Ale lidé žasli a říkali: Kdo je tento, že i větry i moře ho poslouchají?

A když přišel do té země za řekou, do kraje Gergesenů, potkali ho dva posedlí démony, kteří vycházeli z hrobů, velmi nebezpeční, takže nikdo nemohl projít onou cestou. A hle, vykřikli a řekli: Co je nám do tebe, Ježíši, synu Boží? Přišel jsi sem před časem, abys nás

mučil? Daleko od nich se páslo velké stádo prasat. Démoni ho však naléhavě prosili a říkali: Jestliže nás vyháníš, dovol nám odejít do stáda vepřů. A řekl jim: Jděte. Ti pak vyšli a odešli do stáda prasat, a hle, celé stádo prasat se vrhlo z útesu do moře a zemřeli ve vodách. Ti, kteří pásli dobytek, utekli, a když odešli do města, ohlásili všechno i to o posedlých démony. A hle, celé město vyšlo vstříc Ježíšovi, a když ho uviděli, prosili ho, aby odešel z jejich hranic.

9

A vstoupiv na loď, přeplavil se a přišel do svého města. A hle, přinášeli k němu ochrnutého ležícího na lůžku, a když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnutému: Vzchop se, dítě, odpuštěny jsou ti tvé hříchy. A hle, někteří z písařů si řekli v sobě: Tento se rouhá. A Ježíš, vidoucí jejich myšlenky, řekl: Proč myslíte zlé věci ve svých srdcích? Co je totiž snazší, říci: Odpuštěny jsou tvé hříchy, nebo říci: Vstaň a chod? Abyste ale věděli, že Syn člověka má na zemi pravomoc odpouštět hříchy, tehdy říká ochrnutému: Vstaň, vezmi svou postel a jdi do svého domu. A vstav, odešel do svého domu. Když to viděly davy, žasly a oslavily Boha, který dal lidem takovou autoritu.

A když Ježíš procházel odtamtud, viděl člověka sedícího v celnici, zvaného Matouš, a říká mu: Následuj mě. A on vstal a následoval ho. A stalo se, když ležel v domě, že mnozí celníci a hříšníci přišli a stolovali spolu s Ježíšem a jeho učedníky. A když to viděli Farizejové, řekli jeho učedníkům: Proč váš učitel jí s celníky a hříšníky? Když to Ježíš uslyšel, řekl jim: Nepotřebuji lékaře ti, kdo jsou silní, ale ti, kdo se mají špatně. Odejděte a naučte se, co je: Milosrdenství chci, a ne obět. Nepřišel jsem totiž povolat spravedlivé, ale hříšníky k pokání.

Tedy k němu přistoupili učedníci Jana a řekli: Proč my a farizeové se postíme mnoho, ale tvoji učedníci se nepostí? A Ježíš jim řekl: Mohou snad synové svatební síně truchlit, dokud je s nimi ženich? Přijdou však dny, kdy bude od nich ženich vzat, a tehdy se budou postit. Nikdo ale nepřikládá záplatu z nesražené látky na starý oděv, neboť jeho plnost odtrhává od oděvu a vzniká horší trhlina. Ani nehází mladé víno do starých měchů, jinak měchy prasknou, víno se vylije a měchy zahynou, ale mladé víno hází do nových měchů, a obojí se zachová.

Zatímco jim toto mluvil, hle, přistoupil jeden vládce, klaněl se mu a řekl, že jeho dcera právě teď zemřela, ale přijd', polož na ni svou ruku a bude žít. A Ježíš vstal a následoval ho, i jeho učedníci. A hle, žena trpící krvácením dvanáct let přistoupila zezadu a dotkla se třásně jeho roucha. Říkala si totiž: Jestliže se pouze dotknu jeho roucha, budu zachráněna. Ježíš se však otočil, uviděl ji a řekl: Vzchop se, dcero, tvá víra tě zachránila. A žena byla od té hodiny zachráněna. A když Ježíš přišel do domu vládce a viděl hráče na flétnu a hlučící dav, řekl jim, Odcházejte, neboť ta dívka nezemřela, ale spí. A vysmívali se mu. Když ale byl dav vyveden ven, vstoupil, uchopil její ruku, a dívka vstala. A tato zpráva se rozšířila po celé oné zemi.

A když Ježíš procházel odtamtud, následovali ho dva slepí, kteří volali a říkali: Smiluj se nad námi, synu Davidův. Když ale přišel do domu, přistoupili k němu slepí a Ježíš jim říká: Věříte, že jsem schopen toto udělat? Říkají mu: Ano, Pane. Potom se dotkl jejich očí a řekl: Podle vaší víry ať se vám stane. A otevřely se jejich oči, a Ježíš je přísně varoval a řekl: Hled'te, ať se to nikdo nedozví. Oni však vyšli a rozšířili zprávu o něm v celé té zemi.

Když ale vycházeli, hle, přinesli mu člověka němého, posedlého démony. A když byl démon vyvržen, mluvil němý, a davy žasly a říkaly, že nikdy se něco takového neobjevilo v Izraeli. Ale farizeové říkali: V vládci démonů vyhání démony.

A Ježíš chodil po všech městech a vesnicích, učil v jejich shromážděních, hlásal dobrou zprávu království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu v lidu.

Když viděl davy, měl s nimi soucit, protože byli vyčerpaní a rozptýlení jako ovce, které nemají pastýře. Potom říká svým učedníkům: Sklizeň je skutečně velká, ale dělníků je málo. Proste tedy Pána žně, aby vyslal dělníky do jeho žně.

10

A povolav svých dvanáct učedníků, dal jim autoritu nad nečistými duchy, aby je vyháněli a léčili každou nemoc a každou chorobu. Jména dvanácti apoštolů jsou tato: první Šimon zvaný Petr a Ondřej, bratr jeho, Jakub, syn Zebedeův, a Jan, bratr jeho, Filip a Bartoloměj, Tomáš a Matouš celník, Jakub, syn Alfeův, a Lebbeus, zvaný Taddeus, Šimon Kananejský a Jidáš Iskariotský, který ho zradil.

Těchto dvanáct poslal Ježíš, když jim přikázal a řekl: Na cestu k pohanům nechoďte a do města Samaritánů nevstupujte, Jděte ale spíše k těm ztraceným ovcím domu Izraele. Jdouce pak hlásejte: Přiblížilo se království nebeské. Nemocné léčte, malomocné očišťujte, mrtvé probouzejte, démony vyhánějte; zdarma jste přijali, zdarma dejte. Nezáskávejte zlato ani stříbro ani bronz do vašich pásů. Neberte si tašku na cestu, ani dvoje tuniky, ani sandály, ani hůl, neboť dělník je hoden své potrawy. Do

kteréhokoli města nebo vesnice, kam vstoupíte, zjistěte, kdo v ní je hoden, a tam zůstaňte, dokud nevyjdete. Vcházejíce pak do domu, pozdravte jej slovy: Pokoj tomuto domu. A pokud je ten dům skutečně hodný, nechť na něj přijde váš pokoj, pokud ale není hodný, nechť se váš pokoj k vám navrátí. A kdo když vás nepřijme ani neuslyší vaše slova, vycházejíce ven z domu nebo z města toho, setřeste prach z vašich nohou. Amen, pravím vám, snesitelnější bude pro zemi Sodomy a Gomory v den soudu než pro to město.

Hle, já vás posílám jako ovce uprostřed vlků, buďte tedy moudří jako hadi a nevinní jako holubice. Dávejte si ale pozor na lidi, neboť vás vydají radám a ve svých shromážděních vás zbičují. A budete vedeni k vůdcům i králům kvůli mně, jako svědectví jim i národům. Kdykoli vás ale vydají, nebuďte úzkostliví, jak nebo co budete mluvit, neboť vám bude dáno v té hodině, co budete mluvit. Neboť ne vy jste ti, kdo mluví, ale Duch vašeho Otce, který mluví ve vás. Bratr však vydá bratra na smrt a otec dítě, a děti povstanou proti rodičům a usmrtí je, A budete nenáviděni všemi kvůli mému jménu, ale ten, kdo vytrvá až do konce, bude zachráněn. Když vás ale pronásledují v tomto městě, utíkejte do jiného, neboť amen říkám vám, nedokončíte města Izraele, dokud nepřijde Syn člověka. Žák není nad učitele, ani otrok nad svého pána. Stačí žákovi, aby se stal jako jeho učitel, a otroku jako jeho pán. Jestliže pána domu nazvali Belzebub, o kolik spíše členy jeho domácnosti? Nebojte se jich tedy, neboť není nic zakrytého, co nebude odhaleno, a skrytého, co nebude poznáno. Co vám říkám ve tmě, řekněte na světle, a co slyšíte do ucha, hlásejte na střechách. A nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, ale duši nejsou schopni zabít, bojte se však spíše toho, který je schopen zničit i duši i tělo v pekle. Nejsou dva vrabci prodáváni za assarion? A ani jeden z nich nepadne na zem bez vašeho Otce. Ale i všechny vlasy

na vaší hlavě jsou spočítány. Nebojte se tedy, jste hodnější než mnoho vrabců.

Každý tedy, kdokoli mě vyzná přede všemi lidmi, vyznám i já jeho před mým Otcem, který je v nebesích, Kdokoli by mě ale zapřel před lidmi, zapřu i já jeho před mým Otcem, který je v nebesích.

Nemyslete si, že jsem přišel vrhnout mír na zemi; nepřišel jsem vrhnout mír, ale meč. Přišel jsem, abych rozdělil člověka proti jeho otci a dceru proti její matce a nevěstu proti její tchyni. A nepřáteli člověka budou jeho vlastní domácí.

Ten, kdo miluje otce nebo matku více než mne, není mne hoden, a ten, kdo miluje syna nebo dceru více než mne, není mne hoden, A kdo nebere svůj kříž a nenásleduje mě, není mě hoden. Ten, kdo našel svou duši, ztratí ji, a ten, kdo ztratil svou duši kvůli mně, nalezne ji.

Ten, kdo přijímá vás, přijímá mě, a ten, kdo přijímá mě, přijímá toho, který mě poslal. Ten, kdo přijímá proroka ve jménu proroka, obdrží odměnu proroka, a ten, kdo přijímá spravedlivého ve jménu spravedlivého, obdrží odměnu spravedlivého. A kdokoli dá napít jednomu z těchto malých pohár studené vody pouze ve jménu učedníka, amen pravím vám, jistě neztratí svou odměnu.

11

A stalo se, když Ježíš dokončil poučování svých dvanácti učedníků, odešel odtamtud, aby učil a hlásal v jejich městech.

Jan ale, když uslyšel ve vězení o skutcích Kristových, poslal dva ze svých učedníků Řekl mu: Ty jsi ten, který má přijít, nebo máme očekávat jiného? A Ježíš jim odpověděl: Jděte a oznamte Janovi, co slyšíte a vidíte, Slepí opět vidí a chromí chodí, malomocní jsou očištěni a hluchí slyší, mrtví jsou vzkříšeni a chudým se zvěstuje dobrá zpráva. A blahoslavený je ten, kdo se neurazí kvůli mně.

Když tito odcházeli, začal Ježíš mluvit k davům o Janovi: Co jste vyšli do pouště spatřit? Třtinu zmítanou větrem? Ale co jste vyšli vidět? Člověka oblečeného v měkkých šatech? Hle, ti, kdo nosí měkké šaty, jsou v domech králů. Ale co jste vyšli vidět? Proroka? Ano, říkám vám, a více než proroka. Tento je totiž ten, o kterém je psáno: Hle, já posílám svého posla před tvou tvář, který připraví tvou cestu před tebou.

Amen, pravím vám, nebyl vzbuzen mezi narozenými ze žen větší než Jan Křtitel, ale ten nejmenší v království nebes je větší než on. Od dní Jana Křtitele až dosud je království nebeské bráno silou a násilníci je uchvacují. Neboť všichni proroci a zákon prorokovali až do Jana. A pokud to chcete přijmout, on je Eliáš, který má přijít. Ten, kdo má uši k slyšení, nechť slyší.

Ale s čím porovnáám toto pokolení? Je podobné dětem sedícím na tržištích, které volají svým společníkům a říkají, Hráli jsme vám na flétnu, a netancovali jste, zpívali jsme vám žalozpěv, a netruchlili jste. Přišel totiž Jan, který ani nejedl, ani nepil, a říkají: Má démona. Přišel Syn člověka, jedl a pil, a říkají: Hle, člověk žrout a pijan vína, přítel celníků a hříšníků. A moudrost byla ospravedlněna svými dětmi.

Potom začal haněti ta města, ve kterých se stalo nejvíce jeho mocných činů, protože nečinili pokání, Běda tobě, Chorazíne, běda tobě, Bethsaido, protože kdyby se v Týru a Sidónu staly ty mocné činy, které se staly u vás, dávno by v pytlovině a popelu sedíce činili pokání. Ale říkám vám, že Týru a Sidonu bude snesitelnější v den soudu než vám. A ty, Kapernaum, které jsi bylo vyvýšeno až do nebe, budeš sneseno až do hádesu, protože kdyby se v Sodomě staly ty mocné činy, které se staly v tobě, zůstalo by až do dnešního dne. Ale říkám vám, že zemi Sodomy bude snesitelnější v den soudu než tobě.

V tom čase Ježíš odpověděl a řekl: Chválím tě, Otče, Pane nebe a země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je nemluvnatům, Ano, Otče, protože tak se stalo zalíbení před tebou. Všechno mi bylo předáno mým otcem, a nikdo nezná Syna, kromě Otce, ani Otce nikdo nezná, kromě Syna a toho, komu by si Syn přál jej zjevit. Pojd'te ke mně všichni, kdo pracujete a jste obtíženi, a já vám dám odpočinek. Vezměte mé jho na sebe a učte se ode mě, neboť jsem mírný a pokorný srdcem, a naleznete odpočinutí pro své duše, Neboť mé jho je dobré a mé břemeno lehké.

12

V tom čase šel Ježíš v sobotu skrze obilná pole, jeho učedníci však hladověli a začali trhat klasy a jíst. Farizeové však, když to viděli, řekli mu: Hle, tvoji učedníci dělají, co není dovoleno dělat v sobotu. On ale řekl jim: Nečetli jste, co udělal David, když byl hladový on a ti, kteří byli s ním? Jak vstoupil do domu Božího a jedl chleby předložení, které nebylo dovoleno jemu jíst ani těm, kteří byli s ním, kromě samotných kněží? Nebo jste nečetli v zákoně, že o sobotách kněží v chrámu znesvěcují sobotu, a jsou bez

viny? Říkám vám ale, že zde je něco většího než chrám. Pokud byste ale znali, co je milosrdenství chci a ne oběť, neodsoudili byste ty nevinné. Neboť Syn člověka je pánem i soboty.

A odejdouc odtamtud, přišel do jejich synagogy. A hle, byl tam muž s uschlou rukou, a zeptali se ho: Je dovoleno v sobotu léčit? aby ho mohli obvinít. Ale on jim řekl: Kdo z vás bude člověk, který má jednu ovci, a jestliže tato spadne v sobotu do jámy, neuchopí ji a nezvedne? Oč tedy převyšuje člověk ovci? Je tedy dovoleno v sobotu konat dobro. Potom říká tomu člověku: Natáhni svou ruku, a natáhl ji, a byla obnovena zdravá jako ta druhá. Farizeové ale vyšli a radili se proti němu, aby jej zničili. Ale Ježíš, když to poznal, odešel odtamtud, a následovaly ho mnohé zástupy, a uzdravil je všechny. A napomenul je, aby ho nezjevovali. aby bylo naplněno to, co bylo řečeno skrze proroka Izaiáše, který říkal, Hle, můj služebník, kterého jsem vyvolil, můj milovaný, v němž má duše našla zalíbení, vložím na něj svého ducha a národům zvěstuje soud. Nebude se hádat ani křičet, ani nikdo neuslyší na ulicích jeho hlas. Zlomený rákos nezlomí a doutnající len neuhásí, dokud nevynesete soud k vítězství. A v jeho jménu budou národy doufat.

Potom k němu přivedli démonicky posedlého, který byl slepý a němý, a uzdravil ho, takže slepý a němý mohl mluvit a vidět. A všichni zástupy byly užaslé a říkaly: Není snad tento Kristus, syn Davidův? Farizeové však, když to uslyšeli, řekli: Tento nevyhání demony jinak než skrze Beelzebula, vládce démonů. Ježíš ale znal jejich myšlenky a řekl jim: Každé království rozdělené samo proti sobě zpusťne a každé město nebo dům rozdělený sám proti sobě neobstojí. A jestliže satan vyhání satana, byl rozdělen proti sobě samému, jak tedy obstojí jeho království? A jestliže já v Beelzebulu vyháním demony, vaši synové v kom je vyženou? Kvůli tomu oni

budou vašimi soudci. Jestliže ale já v Duchu Božím vyhánám demony, pak k vám přišlo království Boží. Anebo jak může někdo vejít do domu silného muže a zmocnit se jeho majetku, pokud nejprve nesváže toho silného? A teprve potom vyplení jeho dům. Ten, kdo není se mnou, je proti mně, a ten, kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje.

Proto vám říkám, každý hřích a rouhání bude lidem odpuštěno, ale rouhání proti Duchu nebude lidem odpuštěno, A kdokoli řekne slovo proti Synu člověka, bude mu odpuštěno, ale kdokoli řekne proti Duchu Svatému, nebude mu odpuštěno ani v tomto věku, ani v budoucím.

Buď udělejte strom dobrým a jeho ovoce dobrým, nebo udělejte strom shnilým a jeho ovoce shnilým, neboť podle ovoce je strom poznáván. Potomstvo hadů, jak můžete mluvit dobré věci, když jste zlí? Neboť z hojnosti srdce mluví ústa. Dobrý člověk z dobrého pokladu vynáší dobré věci a zlý člověk ze zlého pokladu vynáší zlé věci. Říkám vám ale, že o každém prázdném slovu, které lidé promluví, vydají počet v den soudu. Neboť ze svých slov budeš ospravedlněn a ze svých slov budeš odsouzen.

Potom odpověděli někteří z písařů a farizeů: Učitelé, chceme od tebe vidět znamení. Ten ale odpověděl a řekl jim: Zlé a cizoložné pokolení hledá znamení, a znamení mu nebude dáno kromě znamení proroka Jonáše. Neboť právě jako byl Jonáš prorok v břicho velké ryby tři dny a tři noci, tak bude i Syn člověka v srdci země tři dny a tři noci. Muži z Ninive povstanou při soudu s tímto pokolením a odsoudí je, protože činili pokání na hlásání Jonáše, a hle, více než Jonáš je zde. Královna jihu povstane při soudu s tímto pokolením a odsoudí je, protože přišla z konců

země, aby slyšela moudrost Šalomounovu, a hle, více než Šalomoun je zde.

Kdykoli ale nečistý duch vyjde z člověka, prochází bezvodými místy, hledá odpočinek a nenachází ho. Potom říká: Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel, a když přijde, nachází jej prázdný, vymetený a vyzdobený. Potom jde a bere s sebou sedm jiných duchů horších než on sám, a když vstoupí, bydlí tam, a poslední stav onoho člověka se stává horším než první. Tak bude i této zlé generaci.

Zatímco ještě mluvil k davům, hle, jeho matka a jeho bratři stáli venku a hledali s ním promluvit. Někdo mu ale řekl: Hle, tvá matka a tví bratři stojí venku a chtějí tě vidět. On ale odpověděl tomu, kdo mu říkal: Kdo je má matka a kteří jsou moji bratři? A natáhnuv svou ruku k svým učedníkům řekl: Hle, má matka a moji bratři, Neboť kdokoli by činil vůli mého Otce, který je v nebesích, ten je můj bratr a sestra a matka.

13

V ten den vyšel Ježíš z domu a seděl u moře. A shromáždily se k němu mnohé zástupy, takže on, vstoupiv do lodi, seděl, a všechn zástup stál na břehu. A mluvil k nim mnoho v podobenstvích a řekl: Hle, vyšel rozsévač, aby sel. A při setí některá padla vedle cestu, a přišli ptáci a sežrali je Jiná však padla na skalnatá místa, kde neměla mnoho půdy, a ihned vzešla, protože neměla hloubku země. Když ale slunce vzešlo, bylo spáleno, a protože nemělo kořen, uschlo. Jiná ale padla na trní a trní vzrostlo a udusilo je. Ale jiná padla na dobrou zemi a dávala ovoce, jedno sice stokrát, jiné šedesátkrát, jiné třicetkrát. Ten, kdo má uši k slyšení, nechť slyší.

A učedníci přistoupili a řekli mu: Proč k nim mluvíš v podobenstvích? On však odpověděl a řekl jim: Vám bylo dáno poznat tajemství království nebes, ale těm to dáno nebylo. Neboť kdokoli má, bude mu dáno a bude mít hojnost, kdokoli však nemá, i to, co má, mu bude vzato. Kvůli tomu k nim mluvím v podobenstvích, aby vidouce neviděli a slyšíce neslyšeli ani nechápali. Aby se neobrátili zpět, a pak bude jim naplněno proroctví Izaiášovo, které říká: Slyšením uslyšíte a neporozumíte, a vidouce uvidíte a nespatriíte, Srdce tohoto lidu bylo otupělé, ušima těžce slyšeli a oči své zavřeli, aby neviděli očima, neslyšeli ušima, neporozuměli srdcem a neobrátili se, a já je uzdravím.

Vaše oči jsou však blažené, protože vidí, a vaše uši, protože slyší. Amen, neboť pravím vám, že mnozí proroci a spravedliví toužili vidět to, co vidíte, a neviděli, a slyšet to, co slyšíte, a neslyšeli.

Vy tedy slyšte podobenství rozsévače. Když někdo slyší slovo království a nerozumí mu, přichází ten zlý a bere to, co bylo zaseto v jeho srdci; tento je ten, který byl zaset vedle cesty. Ten, který byl zaset na skalnatá místa, je ten, kdo slyší slovo a ihned je s radostí přijímá. Nemá však kořen v sobě, ale je dočasný, když však nastane soužení nebo pronásledování kvůli slovu, ihned je přiveden k pádu. Ten, který byl zasut do trní, je ten, kdo slyší slovo, ale starost tohoto věku a klam bohatství dusí slovo, a stává se neplodným. Ten ale, kdo byl zaset na dobrou zemi, to je ten, kdo slyší slovo a rozumí mu, který skutečně nese ovoce a přináší jeden sto, jiný šedesát, jiný třicet.

Jiné podobenství jim předložil se slovy: Království nebes bylo připodobněno člověku, který zasel dobré semeno na svém poli, Ale ve spánku lidí přišel jeho nepřítel a zasel plevel mezi obilí a odešel.

Když ale tráva vyklíčila a vydala ovoce, tehdy se objevil i plevel. Přistoupili ale otroci pána domu a řekli mu: Pane, nezasel jsi dobré semeno na svém poli? Odkud tedy má plevele? On jim ale řekl: Nepřátelský člověk toto udělal. Otroci mu pak řekli: Chceš tedy, abychom odešli a posbírali je? Ten ale řekl: Ne, aby jste při sbírání plevele nevytrhli spolu s ním i obilí, Nechte růst společně obojí až do žně, a v čase žně řeknu žencům: Sesbírejte nejprve plevel a svažte jej do svazků ke spálení, ale obilí shromážděte do mé stodoly.

Jiné podobenství jim předložil se slovy: Podobné je království nebes zrna hořčice, které člověk vzal a zasal na svém poli, Které je sice menší než všechna semena, ale když vyroste, je větší než všechna zelenina a stává se stromem, takže ptáci nebeští přicházejí a hnízdí v jeho větvích.

Jiné podobenství jim mluvil: Podobné je království nebes kvasu, který žena vzala a skryla do tří měr mouky, dokud nebylo prokvaseno celé.

Všechny tyto věci mluvil Ježíš v podobenstvích k zástupům, a bez podobenství jim nic nemluvil, Aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka, který říká: Otevřiu v podobenstvích svá ústa, vyrku věci skryté od založení světa.

Potom opustil zástupy a přišel do svého domu. A přistoupili k němu jeho učedníci a řekli: Vysvětli nám podobenství o pleveli na poli. Ten ale odpověděl a řekl jim: Ten, kdo rozsévá dobré semeno, je Syn člověka. Pole je svět, dobré semeno jsou synové království, plevele jsou synové zlého. Nepřítel, který je zasal, je ďábel, sklizeň je dovršení věku a ženci jsou andělé. Právě tak, jako je sbírán plevel a ohněm pálen, tak to bude při dokončení tohoto věku. Syn

člověka pošle své posly a seberou z jeho království všechny svody a ty, kdo páchají bezpráví, A hodí je do ohnivé pece, tam bude pláč a skřípění zubů. Potom spravedliví budou zářit jako slunce v království jejich Otce. Kdo má uši k slyšení, ať slyší.

Opět je království nebes podobné pokladu skrytému v poli, který člověk našel a skryl, a z radosti své jde a prodává všechno, co má, a kupuje ono pole.

Opět je království nebes podobné člověku obchodníkovi, který hledá vzácné perly, Kdo našel jednu drahocennou perlu, odešel, prodal všechno, co měl, a koupil ji.

Opět je království nebes podobné vlečné síti vhozené do moře, která shromáždila z každého druhu, Když byla naplněna, přivedli ji na břeh, posadili se a sebrali ty dobré do nádob, ty špatné ale vyhodili ven. Tak to bude při dokončení věku. Andělé vyjdou a oddělí zlé zprostřed spravedlivých. A hodí je do ohnivé pece, tam bude pláč a skřípění zubů. Ježíš jim říká: Porozuměli jste tomu všemu? Říkají mu: Ano, Pane. Ten ale řekl jim: Proto každý písař vyškolený pro království nebes je podobný hospodáři, který vynáší ze své pokladnice věci nové i staré.

A stalo se, když Ježíš dokončil tato podobenství, odešel odtamtud. A když přišel do své vlasti, učil je v jejich synagoze, takže se užasli a říkali: Odkud má tento člověk tuto moudrost a tyto moci? Není tento syn toho tesaře? Není jeho matka nazývána Mariam a jeho bratři Jakub, Joses, Šimon a Juda? A jeho sestry nejsou všechny u nás? Odkud tedy má tento člověk toto všechno? A oni se pohoršovali nad ním. Ježíš jim však řekl: Není prorok bez cti, leč ve své vlasti a ve svém domě. A neudělal tam mnoho mocných činů kvůli jejich nevíře.

V onom čase uslyšel Herodes tetrarch pověst o Ježíši A řekl svým služebníkům: Toto je Jan Křtitel, on byl vzkříšen z mrtvých, a proto v něm působí ty moci. Herodes totiž, zmocniv se Jana, svázal ho a uvěznil kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa. Říkal mu totiž Jan: Není ti dovoleno mít ji. A chtěl ho zabít, ale bál se davu, protože ho měli za proroka. Když se konaly narozeniny Heroda, tancovala dcera Herodiady uprostřed a zalíbila se Herodovi Pročež s přísahou slíbil jí dát, oč by požádala. Ona však, pobídnuta svou matkou, praví: Dej mi zde na míse hlavu Jana Křtitele. A král se zarmoutil, ale kvůli přísahám a hostům, kteří s ním stolovali, přikázal, aby to bylo dáno. A poslav sřal Jana ve vězení. A jeho hlava byla přinesena na míse a byla dána dívce, a ta ji přinesla své matce. A jeho učedníci přistoupili, vzali tělo a pohřbili je, a pak přišli a oznámili to Ježíšovi.

Když to ale Ježíš uslyšel, odešel odtamtud lodí na pusté místo, aby byl sám, a když to uslyšely zástupy, následovaly ho pěšky z měst. A vyjdouc Ježíš viděl velký zástup, a byl pohnut soucitem nad nimi a uzdravil jejich nemocné. Když nastal večer, přistoupili k němu jeho učedníci a řekli: Toto místo je pusté a hodina již prošla, propusť zástupy, aby odešli do vesnic a koupili si jídlo. Ježíš jim však řekl: Nemají potřebu odejít, dejte jim vy jíst. Oni mu ale říkají: Nemáme zde nic kromě pěti chlebů a dvou ryb. Ten však řekl: Přineste mi je sem. A nařídív davům, aby si lehli na trávu, vzal pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, požehnal, lámal a dával učedníkům chleby, učedníci pak davům. A všichni jedli a byli nasyceni, a sebrali zbylé úlomky, dvanáct plných košů. Ti, kteří jedli, byli muži, asi pět tisíc, kromě žen a dětí.

A ihned donutil Ježíš své učedníky vstoupit na loď a jít napřed na druhý břeh, dokud nepropustí zástupy. A propustiv davy, šel nahoru na horu sám, aby se modlil. Když nastal večer, byl tam sám. Loď už byla uprostřed moře, sužována vlnami, neboť vítr byl protivný. Ve čtvrté noční stráži k nim přišel Ježíš, kráčející po moři. A když učedníci viděli jeho kráčet po moři, byli znepokojeni a říkali, že je to přízrak, a ze strachu vykřikli. Ihned ale k nim promluvil Ježíš a řekl: Mějte odvahu, já jsem, nebojte se. Petr mu odpověděl: Pane, jestli jsi to ty, přikaz mi přijít k tobě po vodě. Ten ale řekl: Přijď. A Petr sestoupil z lodi a chodil po vodách, aby přišel k Ježíšovi. Když ale viděl silný vítr, bál se, a když začal se potápět, vykřikl: Pane, zachraň mě. Okamžitě ale Ježíš natáhl ruku, uchopil ho a říká mu: Malověrný, proč jsi pochyboval? A když nastoupili do lodi, vítr ustal. Ti ale v lodi, kteří přišli, klaněli se mu a říkali: Skutečně jsi Boží syn.

A přeplavivší se přišli do země Genezaret. A když ho poznali muži toho místa, poslali do celého toho okolního kraje a přinesli mu všechny, kteří se měli špatně, A oni ho naléhali, aby se mohli alespoň dotknout trásně jeho roucha, a kolik jich se dotklo, byli zachráněni.

15

Potom přistupují k Ježíšovi zákoníci a farizeové z Jeruzaléma a říkají, Proč tvoji učedníci přestupují tradici starších? Nemyjí si totiž ruce, když jedí chléb. Ten ale odpověděl a řekl jim: Proč i vy přestupujete příkaz Boha kvůli vaší tradici? Neboť Bůh přikázal: Cti otce a matku, a: Kdo mluví zle o otci nebo matce, ať zemře smrtí. Vy ale říkáte, že kdo by řekl otci nebo matce: Dar, kterým bys z mě mohl mít prospěch, a nebude ctít svého otce nebo svou matku, A vy jste zneplatnili přikázání Boha kvůli vaší tradici.

Pokrytci, dobře o vás prorokoval Izaiáš, když řekl, Tento lid se ke mně přibližuje svými ústy a ctí mě svými rty, ale jejich srdce je daleko ode mě, Marně mě však uctívají, když učí učení, která jsou přikázáními lidí.

A když povolal dav, řekl jim: Slyšte a rozumějte, Ne to, co vchází do úst, poskvňuje člověka, ale to, co vychází z úst, to poskvňuje člověka. Potom jeho učedníci přistoupili a řekli mu: Víš, že farizeové byli pohoršeni, když slyšeli to slovo? Ten ale odpověděl a řekl: Každá sadba, kterou nezasadil můj nebeský Otec, bude vykořeněna. Nechte je, jsou to slepí průvodci slepých, ale jestliže slepý vede slepého, oba spadnou do jámy. Petr mu však odpověděl: Vysvětli nám toto podobenství. Ježíš však řekl: Stále i vy jste bez porozumění? Ještě nechápete, že vše, co vchází do úst, jde do břicha a je vyvrhováno do záchodu? Ale to, co vychází z úst, vychází ze srdce, a to poskvňuje člověka. Neboť ze srdce vycházejí zlé myšlenky, vraždy, cizoložství, smilstva, krádeže, křivá svědectví a rouhání. Toto jsou věci poskvňující člověka, ale jíst neumytýma rukama člověka neposkvňuje.

A Ježíš vyšel odtamtud a odešel do krajů Týru a Sidónu. A hle, žena Kananejská z těch hranic vyšla a vykřikla k němu říkajíc: Smiluj se nade mnou, Pane, synu Davidův, má dcera je těžce posedlá démonem. Ten jí ale neodpověděl ani slovo. A jeho učedníci přistoupili a prosili ho se slovy: Propušt' ji, protože křičí za námi. On ale odpověděl: Nebyl jsem poslán jinam než ke ztraceným ovčím domu Izrael. Ona ale přišla, poklonila se mu a řekla: Pane, pomoz mi. On však odpověděl: Není dobré vzít chléb dětí a hodit jej psíkům. Ona ale řekla: Ano, Pane, vždyť i psi jedí z drobtů, které padají ze stolu jejich pánů. Potom Ježíš odpověděl a řekl jí: Ó ženo, velká je tvá víra, ať se ti stane, jak chceš. A její dcera byla uzdravena od té hodiny.

A Ježíš odešel odtamtud a přišel k moři Galilejskému, a vystoupil na horu a seděl tam. A přišli k němu mnohé zástupy, které měly s sebou chromé, slepé, hluché, zmrzačené a mnohé jiné, a položili je k nohám Ježíše, a on je uzdravil. Takže zástupy žasly, když viděly hluché slyšet, němé mluvit, zmrzačené zdravé, chromé chodit a slepé vidět, a oslavily Boha Izraele.

Ale Ježíš, povolavši své učedníky, řekl: Mám soucit s davem, protože již tři dny zůstávají se mnou a nemají co jíst, a propustit je hladové nechci, aby snad nezemdleli na cestě. A říkají mu jeho učedníci: Odkud nám v pustině tolik chlebů, abychom nasýtili tak veliký zástup? A Ježíš se jich ptá: Kolik máte chlebů? Oni odpověděli: Sedm a několik malých ryb. A on přikázal davům, aby ulehli na zemi. A vzav sedm chlebů a ryby, poděkoval, lámal a dával svým učedníkům, učedníci pak zástupům. A všichni jedli a byli nasyceni, a sebrali zbylé úlomky, sedm plných košů, Ti, kteří jedli, bylo čtyři tisíce mužů kromě žen a dětí. A propustiv davy, vstoupil na loď a přišel do oblasti Magdaly.

16

A farizeové a saduceové přistoupili, zkoušeli ho a požádali jej, aby jim ukázal znamení z nebe. Ten ale odpověděl a řekl jim: Když nastal večer, říkáte: Bude pěkné počasí, neboť nebe je červené. A ráno říkáte: Dnes bude zima, neboť nebe je červené a zachmuřené. Pokrytci, tvář nebe umíte rozlišovat, ale znamení časů nejste schopni poznat? Zlé a cizoložné pokolení hledá znamení, a znamení mu nebude dáno, kromě znamení proroka Jonáše. A opustiv je, odešel.

A když přišli jeho učedníci na druhou stranu, zapomněli vzít chleby. Ježíš jim však řekl: Viděte a dávejte pozor na kvas farizeů a

saduceů. Oni ale uvažovali mezi sebou a říkali, že jsme nevzali chleby. Ježíš to poznal a řekl jim: Co uvažujete mezi sebou, malověrní, že jste nevzali chleby? Ještě nechápete, ani si nepamatujete těch pět chlebů pro pět tisíc a kolik košů jste vzali? Ani na sedm chlebů pro čtyři tisíce a kolik košů jste nasbírali? Jak nerozumíte, že jsem vám neřekl o chlebu, abyste dávali pozor na kvas farizeů a saduceů? Potom pochopili, že neřekl dávat pozor na kvas chleba, ale na učení farizeů a saduceů.

Když ale Ježíš přišel do krajů Cesareje Filipovy, ptal se svých učedníků a říkal: Za koho mě lidé pokládají, Syna člověka? Oni ale řekli: Někteří Jana Křtitele, jiní Eliáše, jiní Jeremiáše nebo jednoho z proroků. Říká jim: Vy ale za koho mě pokládáte? Šimon Petr odpověděl a řekl: Ty jsi Kristus, Syn Boha živého. A Ježíš mu odpověděl: Blahoslavený jsi, Šimone Barjonáši, protože tělo a krev ti to nezjevily, ale můj Otec, který je v nebesích. A já ti pravím, že ty jsi Petr, a na této skále vybuduji mé shromáždění, a brány podsvětí je nepřemohou. A dám ti klíče království nebes, a co svážeš na zemi, bude svázáno v nebesích, a co rozvážeš na zemi, bude rozvázáno v nebesích. Potom přikázal svým učedníkům, aby nikomu neříkali, že on je Ježíš Kristus.

Od té doby začal Ježíš ukazovat svým učedníkům, že je nutné, aby odešel do Jeruzaléma a mnoho trpěl od starších, velekněží a zákoníků, aby byl zabit a třetího dne vzkříšen. A Petr ho vzal stranou a začal mu vyčítat se slovy: Buď milostiv k sobě, Pane, tohle se ti nestane. Ten ale, otočiv se, řekl Petrovi: Jdi za mne, satane, jsi mi kamenem úrazu, protože nemyslíš na věci Boží, ale na věci lidské.

Potom Ježíš řekl svým učedníkům: Jestli někdo chce přijít za mnou, nechť zapře sám sebe a vezme svůj kříž a následuje mě.

Neboť kdo by chtěl svou duši zachránit, ztratí ji, ale kdo by ztratil svou duši kvůli mně, najde ji. Co totiž prospěje člověku, pokud celý svět získá, ale svou duši ztratí? Nebo co dá člověk výměnou za svou duši? Neboť Syn člověka má přijít v slávě svého Otce se svými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho skutků. Amen, pravím vám, jsou někteří z těch, kteří zde stojí, kteří neokusí smrti, dokud neuvidí Syna člověka přicházejícího v jeho království.

17

A po šesti dnech vzal Ježíš Petra a Jakuba a Jana, bratra jeho, a vyvedl je na horu vysokou o samotě, A byl proměněn před nimi a jeho tvář zářila jako slunce, a jeho roucha se stala bílá jako světlo. A hle, ukázali se jim Mojžíš a Eliáš, kteří s ním rozmlouvali. Petr odpověděl a řekl Ježíšovi: Pane, je dobré, že jsme zde. Jestli chceš, uděláme zde tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi. Zatímco ještě mluvil, hle, jasný mrak je zastínil, a hle, hlas z mraku pravil: Toto je můj milovaný Syn, v němž jsem našel zalíbení, jeho poslouvejte. A když to učedníci uslyšeli, padli na tvář a velmi se báli. A Ježíš se přiblížil, dotkl se jich a řekl: Vstaňte a nebojte se. Když ale zdvihli své oči, neviděli nikoho kromě samotného Ježíše. A když sestupovali z hory, přikázal jim Ježíš: Nikomu neříkejte o tom vidění, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. A jeho učedníci se ho zeptali: Co tedy zákoníci říkají, že Eliáš musí přijít první? Ježíš jim ale odpověděl: Eliáš opravdu přichází první a obnoví všechno. Říkám vám ale, že Eliáš již přišel, a nepoznali jej, ale učinili s ním, co chtěli, tak i Syn člověka bude trpět od nich. Potom učedníci pochopili, že jim to řekl o Janu Křtiteli.

A když přišli k davu, přistoupil k němu člověk, klečel před ním a říkal, Pane, smiluj se nad mým synem, protože je posedlý

měsícem a těžce trpí, neboť často padá do ohně a často do vody. A přinesl jsem ho tvým učedníkům, a nebyli schopni ho uzdravit. Ježíš však odpověděl a řekl: Ó generace nevěrná a zvrácená, až dokdy budu s vámi? Až dokdy vás vydržím? Přineste mi jej sem. A Ježíš mu pohrozil a démon od něho vyšel a chlapec byl uzdraven od té hodiny. Potom přistoupili učedníci k Ježíšovi stranou a řekli: Proč jsme my to nebyli schopni vyhnat? Ten ale Ježíš jim řekl: Kvůli vaší nevěře. Vpravdě vám pravím, jestliže máte víru jako zrno hořčice, řeknete této hoře: Přejdi odtud tam, a přejde, a nic vám nebude nemožné. Tento druh však nevychází, leda v modlitbě a postu.

Když se ale pohybovali po Galileji, řekl jim Ježíš: Syn člověka má být vydán do rukou lidí. A zabijí jej, a třetího dne bude vzkříšen. A velmi se zarmoutili.

Když ale přišli do Kafarnaum, přistoupili ti, kteří vybírali didrachmy, k Petrovi a řekli: Váš učitel neplatí didrachmy? Říká: Ano. A když vstoupil do domu, Ježíš ho předešel se slovy: Co se ti zdá, Šimone? Králové země od koho berou daně nebo poplatek? Od svých synů, nebo od cizích? Petr mu říká: Od cizích. Ježíš mu řekl: Tedy jsou synové svobodní. Abychom je však neurazili, jdi k moři, hod' háček a první rybu, která se chytí, vezmi, a když otevřeš její ústa, najdeš statér; ten vezmi a dej jim za mě i za tebe.

18

V té hodině přišli učedníci k Ježíšovi a říkali: Kdo je tedy největší v království nebeském? A Ježíš zavolal dítě, postavil je do jejich středu a řekl, Vpravdě vám říkám, jestliže se neobrátíte a nestanete se jako děti, nevejdete do království nebes. Kdokoli se tedy poníží jako toto dítě, ten je největší v království nebeském. A

kdo přijme jedno takové dítě ve jménu mém, mě přijímá, Kdo by však svedl k pádu jednoho z těchto malých, kteří ve mě věří, bylo by pro něj lepší, aby mu byl pověšen mlýnský kámen na krk a byl utopen v hlubinách moře. Běda světu od pohoršení, neboť je nutné, aby pohoršení přišla, avšak běda tomu člověku, skrze kterého pohoršení přichází. Jestliže ale tvá ruka nebo tvá noha tě svádí, usekni je a odhoď od sebe. Lepší je pro tebe vejít do života chromý nebo zmrzačený, než mít obě ruce nebo obě nohy a být uvržen do věčného ohně. A pokud tě tvé oko svádí, vyrvi je a odhoď od sebe, neboť je pro tebe lepší vejít do života jednoocí, než mít obě oči a být uvržen do ohnivě gehenny. Vizte, nepohrdejte ani jedním z těchto malých, neboť vám pravím, že jejich andělé v nebesích ustavičně hledí na tvář mého Otce, který je v nebesích. Neboť Syn člověka přišel zachránit to, co bylo ztraceno.

Co se vám zdá? Jestliže má nějaký člověk sto ovcí a jedna z nich zbloudí, nenechá devadesát devět na horách, odejde a hledá tu bloudící? A pokud se mu podaří to najít, vpravdě vám pravím, že se z něho raduje více než z těch devadesáti devíti, kteří nezbloudili. Takto není vůlí vašeho Otce, který je v nebesích, aby zahynul jediný z těchto malých.

Jestliže ale tvůj bratr zhřeší proti tobě, jdi a pokárej jej mezi tebou a jím samým. Jestliže tě uslyší, získal jsi svého bratra. Jestliže ale neuslyší, vezmi s sebou ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou svědků nebo tří bylo potvrzeno každé slovo. Jestliže je ale nevyslyší, řekni to shromáždění, jestliže však nevyslyší ani shromáždění, nechť je pro tebe jako pohan a celník. Vpravdě vám pravím, cokoliv svážete na zemi, bude svázáno v nebi, a cokoliv rozvázete na zemi, bude rozvázáno v nebi. Opět vám vpravdě pravím, že jestliže se dva z vás shodnou na zemi ohledně jakékoli věci, o kterou budou žádat, stane se jim to od mého Otce, který je v

nebesích. Neboť kde jsou dva nebo tři shromáždění v mém jménu, tam jsem uprostřed nich.

Tedy k němu přistoupil Petr a řekl: Pane, kolikrát zhřeší proti mně můj bratr a já mu odpustím? Až sedmkrát? Ježíš mu říká: Neříkám ti až sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedm.

Proto bylo království nebes přirovnáno člověku králi, který chtěl vyrovnat účty se svými otroky. Když ale začal zúčtovávat, byl mu přiveden jeden dlužník nespočetných talentů. Protože neměl čím splatit, nařídil jeho pán, aby byl prodán on i jeho žena i děti i všechno, co měl, a aby bylo zapláceno. Padající tedy otrok se mu klaněl a říkal: Pane, měj se mnou trpělivost a všechno ti zaplatím. Pán toho otroka však měl soucit, propustil ho a odpustil mu dluh. Když ale ten otrok vyšel ven, našel jednoho ze svých spoluotroků, který mu dlužil sto denárů, a uchopil ho a škrtil ho se slovy: Vrať mi, co dlužíš. Jeho spoluotrok tedy padl k jeho nohám a naléhal na něj se slovy: Bud' trpělivý se mnou a vrátím ti to. Ten ale nechtěl, ale odešel a hodil ho do vězení, dokud nesplatí dluh.

Když ale jeho spoluotroci viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili, a když přišli, jasně vysvětlili svému pánu všechno, co se stalo. Potom jej jeho pán zavolal a říká mu: Zlý otroku, celý ten dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě žádal. Nebylo nutné, abys i ty se slitoval nad svým spoluotrokem, jako jsem se i já slitoval nad tebou? A rozhněvav se, jeho pán jej odevzdal mučitelům, dokud nevrátí vše, co mu dluží. Tak i můj nebeský Otec vám učiní, jestliže každý neodpustíte svému bratru z vašich srdcí jeho přestoupení.

A stalo se, když Ježíš dokončil tato slova, odešel z Galileje a přišel do hranic Judeje za Jordánem. A následovaly ho mnohé zástupy a uzdravil je tam. A přišli k němu farizeové, zkusili ho a říkali mu: Je dovoleno člověku propustit svou ženu z jakéhokoli důvodu? Ten ale odpověděl a řekl jim: Nečetli jste, že ten, který stvořil od počátku, muže a ženu učinil je, a řekl, Kvůli tomu opustí člověk svého otce a matku a připojí se ke své ženě, a stanou se ti dva jedním tělem. Takže již nejsou dva, ale jedno tělo. Co tedy Bůh spojil, člověk nerozlučí. Říkají mu: Proč tedy Mojžíš přikázal dát list rozvodu a propustit ji? Říká jim, že Mojžíš kvůli tvrdosti vašeho srdce vám dovolil propustit vaše ženy, ale od počátku to tak nebylo. Říkám vám ale, že kdokoli propustí svou ženu, ne kvůli smilstvu, a ožení se s jinou, cizoloží, a ten, kdo se oženil s rozvedenou, cizoloží. Říkají mu jeho učedníci: Jestliže je taková příčina muže se ženou, není výhodné se ženit. Ten ale řekl jim: Ne všichni přijímají toto slovo, ale jen ti, kterým to bylo dáno, Jsou totiž eunuchové, kteří byli takto zrozeni z lůna matky. A jsou eunuchové, kteří byli učiněni eunuchy lidmi, a jsou eunuchové, kteří učinili sami sebe eunuchy kvůli království nebes. Kdo je schopen to přijmout, ať přijme.

Potom k němu byly přineseny děti, aby na ně vložil ruce a modlil se, ale učedníci je pokárali. Ale Ježíš řekl: Nechte děti a nebraňte jim přijít ke mně, neboť takových je království nebeské. A položiv na ně ruce, odešel odtamtud.

A hle, jeden přistoupil a řekl mu: Učíteli dobrý, co dobrého mám udělat, abych měl život věčný? On mu ale řekl: Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, kromě jediného Boha. Chceš-li však vejít do života, zachovej přikázání. Říká mu: Jakých? Ježíš ale řekl: Nezapíšeš, nescizoložíš, neukradneš, nebudeš křivě svědčit, Cti otce a matku a budeš milovat svého bližního jako sebe

sama. Mladý muž mu říká: Všechny tyto věci jsem zachovával od svého mládí, co mi ještě chybí? Ježíš mu řekl: Jestli chceš být dokonalý, jdi, prodej svůj majetek a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi, a pojď a následuj mě. Když ale mladík uslyšel ta slova, odešel zarmoucený, neboť měl mnoho majetku. Ale Ježíš řekl svým učedníkům: Amen, pravím vám, že bohatý s obtížemi vejde do království nebes. Znovu vám ale říkám, snazší je velblouda provléct uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království. Když to ale uslyšeli, jeho učedníci byli velmi ohromeni a říkali: Kdo tedy může být zachráněn? Pohleděv na ně, Ježíš jim řekl: U lidí je toto nemožné, ale u Boha je všechno možné. Tehdy Petr odpověděl a řekl mu: Hle, my jsme opustili všechno a následovali jsme tebe, co tedy bude s námi? Ježíš jim ale řekl: Amen, pravím vám, že vy, kteří jste mě následovali, při znovuzrození, kdykoli usedne Syn člověka na trůnu své slávy, usednete i vy na dvanáct trůnů a budete soudit dvanáct kmenů Izraele. A každý, kdo opustil domy nebo bratry, nebo sestry, nebo otce, nebo matku, nebo ženu, nebo děti, nebo pole kvůli mému jménu, dostane stonásobně a zdědí věčný život. Mnozí však budou první poslední a poslední první.

20

Podobné je totiž království nebes člověku, pánu domu, který vyšel časně ráno najmout dělníky do své vinice. A dohodnutí se s dělníky na denáru za den, poslal je do své vinice. A když vyšel kolem třetí hodiny, viděl jiné stát nečinně na tržišti, A těm řekl: Jděte i vy do vinice, a co bude spravedlivé, dám vám. Oni ale odešli. Když znovu vyšel kolem šesté a deváté hodiny, udělal totéž. O ale jedenácté hodině vyšel a našel jiné, jak stojí nečinní, a říká jim: Co zde stojíte celý den nečinní? Říkají mu, že nás nikdo nenajal. Říká jim: Jděte i vy do vinice a dostanete, co bude

spravedlivé. Když nastal večer, říká pán vinice svému správci: Zavolej dělníky a vydej jim mzdu, začni od posledních až po první. A ti, kteří přišli kolem jedenácté hodiny, vzali po denáru. Když ale přišli ti první, mysleli si, že dostanou více, a vzali také oni po denáru. Vzávši ale reptali proti pánu domu Říkají, že tito poslední pracovali jednu hodinu, a učinil jsi je rovnými nám, kteří jsme nesli břemeno dne a vedro. Ten ale odpověděl a řekl jednomu z nich: Příteli, nekřivdím ti, cožpak ses se mnou nedohodl na denáru? Vezmi si své a jdi, chci však tomuto poslednímu dát stejně jako tobě, Nebo mi není dovoleno dělat, co chci, s tím, co je mé? Je tvé oko zlé, protože já jsem dobrý? Takto budou poslední první a první poslední, neboť mnozí jsou pozvaní, ale málo vyvolených.

A když Ježíš šel nahoru do Jeruzaléma, vzal dvanáct učedníků stranou na cestě a řekl jim, Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákonníkům a odsoudí ho k smrti, A oni jej vydají pohanům, aby byl zesměšněn, zbičován a ukřižován, a třetího dne vstane z mrtvých.

Potom k němu přistoupila matka synů Zebedeových se svými syny, klaněla se a žádala od něho něco. On ale řekl jí: Co chceš? Říká mu: Řekni, aby seděli tito dva moji synové, jeden po tvé pravici a jeden po tvé levici, v tvém království. Ježíš však odpověděl a řekl: Nevíte, co žádáte. Jste schopni pít kalich, který já mám pít, nebo být pokřtěni křtem, kterým já jsem křtěn? Říkají mu: Jsme schopni. A říká jim: Ten kalich můj skutečně pijete a tím křtem, kterým jsem já křtěn, budete pokřtěni, ale posadit vás po mé pravici a po mé levici není mé dát, nýbrž je to pro ty, kterým to bylo připraveno mým Otcem. A když to uslyšelo těch deset, rozhněvali se na ty dva bratry. Ten ale Ježíš, povolavší je, řekl: Víte, že vládci národů nad nimi panují a velcí nad nimi vykonávají

moc. Ne tak to bude mezi vámi, ale kdo chce mezi vámi být velkým, bude vaším služebníkem, A kdo chce být mezi vámi první, bude vaším otrokem. Právě jako Syn člověka nepřišel, aby mu bylo slouženo, ale aby sloužil a dal svou duši jako výkupné místo mnohých.

A když vycházeli z Jericha, následoval ho veliký zástup. A hle, dva slepí seděli u cesty, uslyšeli, že Ježíš prochází kolem, vykřikli a říkali: Smiluj se nad námi, Pane, synu Davidův! Ten dav je ale pokáral, aby mlčeli, oni však křičeli ještě více a říkali: Smiluj se nad námi, Pane, synu Davidův. A Ježíš se zastavil, zavolal je a řekl: Co chcete, abych vám udělal? Říkají mu: Pane, aby byly otevřeny naše oči. Ježíš však měl soucit, dotkl se jejich očí, a ihned jejich oči prohlédly, a následovali ho.

21

A když se přiblížili k Jeruzalému a přišli do Betfage k hoře olivové, tehdy Ježíš poslal dva učedníky Řekl jim: Jděte do vesnice, která je naproti vám, a ihned naleznete uvázanou oslici a hříbě s ní. Rozvažte je a přiveďte mi je. A pokud vám někdo něco řekne, odpovíte, že je Pán potřebuje, a ihned je pošle zpět. Toto vše se ale stalo, aby se naplnilo to, co bylo řečeno skrze proroka, který říkal, Řekněte dceři Sion: Hle, tvůj král k tobě přichází pokorný, sedící na oslici a hříběti, synu tažného zvířete.

Učedníci odešli a udělali, jak jim Ježíš přikázal, Přivedli oslici a hříbě, položili na ně svá roucha a on se posadil na ně. Největší dav však rozprostřel své vlastní oděvy na cestě, jiní pak sekali větve ze stromů a rozprostírali je na cestě. Davy, které šly napřed, i ty, které následovaly, křičely a říkaly: Hosanna synu Davidovu!

Požehnaný ten, který přichází ve jménu Páně! Hosanna na výsostech!

A když vstoupil do Jeruzaléma, bylo otřeseno celé město a ptalo se: Kdo je tento? Zástupy ale říkaly: Toto je Ježíš, prorok z Nazaretu Galilejského.

A Ježíš vešel do chrámu Božího a vyhnal všechny prodávající a kupující v chrámu a převrhl stoly směnárníků a sedadla prodávajících holubice. A říká jim: Je napsáno: Můj dům bude nazván domem modlitby, ale vy jste z něj udělali jeskyni lupičů.

A přišli k němu chromí a slepí v chrámu a uzdravil je. Když ale velekněží a písaři viděli divy, které udělal, a děti volající v chrámě a říkající: Hosanna synu Davidovu, rozhněvali se. A řekli mu: Slyšíš, co tito říkají? Ježíš jim ale říká: Ano. Nikdy jste nečetli, že z úst kojenců a kojících jsi připravil chválu? A zanechal je, vyšel ven z města do Betanie a přenocoval tam.

Ráno, když se vracel do města, dostal hlad. A když uviděl jeden fíkovník na cestě, přišel k němu, a nic na něm nenašel kromě listů pouze, a říká mu: Ať se z tebe už nikdy nestane ovoce na věky. A fíkovník okamžitě uschl. A když to učedníci viděli, žasli a říkali: Jak to, že fíkovník okamžitě uschl? Ježíš jim pak odpověděl: Amen pravím vám, jestliže máte víru a nepochybujete, nejen to s fíkovníkem uděláte, ale i kdybyste této hoře řekli: „Buď zdvižena a vržena do moře, stane se. A všechno, okolik budete žádat v modlitbě s vírou, obdržíte.

A když přišel do chrámu, přistoupili k němu, když učil, velekněží a starší lidu a říkali: Jakou autoritou tyto věci děláš a kdo ti dal tuto autoritu? Ježíš jim však odpověděl: Zeptám se vás i

já na jednu otázku, a pokud mi na ni odpovíte, i já vám řeknu, v jaké autoritě tyto věci dělám. Křest Jana odkud byl, z nebe nebo z lidí? Oni však uvažovali mezi sebou a říkali: Jestliže řekneme z nebe, řekne nám: Proč jste tedy mu neuvěřili? Jestliže ale řekneme z lidí, bojíme se davu, neboť všichni mají Jana za proroka. A odpověděli Ježíšovi: Nevíme. Řekl jim i on sám: Ani já vám neřeknu, jakou autoritou tyto věci činím.

Co se vám zdá? Nějaký člověk měl dvě děti, přistoupil k tomu prvnímu a řekl: Dítě, jdi dnes pracovat na mou vinici. Ten ale odpověděl: Nechci. Později však litoval a šel. A přistoupil k druhému a řekl totéž. Ten však odpověděl: Já, pane, a nešel. Kdo z těch dvou vykonal vůli otce? Říkají mu: Ten první. Ježíš jim říká: Amen, pravím vám, že celníci a nevěstky vás předcházejí do Božího království. Přišel totiž k vám Jan cestou spravedlnosti, a neuvěřili jste mu, ale celníci a nevěstky mu uvěřili. Vy však, ačkoli jste to viděli, nečinili jste pokání později, abyste mu uvěřili.

Slyšte jiné podobenství. Byl jeden člověk, pán domu, který zasadil vinici, obehnal ji plotem, vykopal v ní lis na víno, postavil věž, pronajal ji rolníkům a odcestoval. Když se však přiblížil čas sklizně ovoce, poslal své otroky k rolníkům, aby vzali jeho ovoce. A rolníci vzali jeho otroky a jednoho zbili, druhého zabili a třetího kamenovali. Znovu poslal jiné otroky, více než těch prvních, a učinili jim podobně. Později však k nim poslal svého syna se slovy: Budou respektovat mého syna. Ti ale zemědělci, když spatřili toho syna, řekli si mezi sebou: Tento je ten dědic, pojďme, zabijme jej a zmocněme se jeho dědictví. A když ho vzali, vyhnali ho ven z vinice a zabili. Když tedy přijde pán vinice, co udělá oněm vinařům? Říkají mu: Ty zlé zle zahubí a vinici pronajme jiným rolníkům, kteří mu budou odevzdávat plody v jejich časech. Ježíš jim říká: Nikdy jste nečetli v Písmech: Kámen, který zamítli

stavitelé, ten se stal hlavou rohu; od Pána se to stalo a je to podivuhodné v našich očích?

Kvůli tomu vám říkám, že bude od vás vzato království Boží a bude dáno národu, který přináší jeho ovoce. A ten, kdo padne na tento kámen, bude roztráštěn, a na koho by padl, toho rozmělní. A velekněží a farizeové, když uslyšeli jeho podobenství, poznali, že mluví o nich. A když se ho snažili zmocnit, báli se davů, protože ho měli za proroka.

22

A Ježíš jim znovu odpověděl v podobenstvích a řekl, Království nebeské bylo připodobněno králi, který uspořádal svatbu svému synu. A poslal své otroky zavolat pozvané na svatbu, a nechtěli přijít. Znovu poslal jiné otroky se slovy: Řekněte pozvaným: Hle, mou hostinu jsem připravil, moji býci a vykrmená zvířata jsou poražena a všechno je připraveno, pojdte na svatbu. Ti ale, zanedbávající to, odešli, jeden na své vlastní pole, druhý ke svému obchodu, Zbývající se však zmocnili jeho otroků, uráželi je a zabili. Když to ale ten král uslyšel, rozhněval se, a poslal svá vojska, zničil ty vrahy a jejich město zapálil. Potom říká svým otrokům: Svatba je skutečně připravená, ale ti pozvaní nebyli hodni. Jděte tedy na rozcestí cest a kolik jich najdete, pozvěte na svatbu. A ti otroci vyšli na cesty a shromáždili všechny, kolik jich našli, zlé i dobré, a svatba byla naplněna hosty u stolu. Když ale král vstoupil, aby spatřil hosty u stolu, viděl tam člověka, který nebyl oblečen ve svatebním oděvu, A říká mu: Příteli, jak jsi sem vstoupil, nemaje svatební oděv? On však zmlkl. Potom řekl král služebníkům: Svažte mu nohy a ruce, zvedněte ho a vyhoďte do vnější tmy, tam bude pláč a skřípění zubů. Mnoho je totiž pozvaných, ale málo vyvolených.

Potom odešli farizeové a radili se, jak by ho nachytali při slovu. A oni k němu posílají své žáky spolu s herodiány se slovy: Učitelí, víme, že jsi pravdomluvný a že cestu Boží učíš v pravdě, a na nikoho nedbáš, neboť nehledíš lidem na tvář, Řekni nám tedy, co si myslíš? Je dovoleno platit daň Caesarovi, nebo ne? Ježíš však poznal jejich zlobu a řekl: Proč mě zkoušíte, pokrytci? Ukažte mi minci daně. Oni mu přinesli denár. A říká jim: Čí je tento obraz a nápis? Říkají mu: Caesarovo. Tehdy jim říká: Vraťte tedy to, co je Caesarovo, Caesarovi a to, co je Boží, Bohu. A když to uslyšeli, žasli, a opustili jej a odešli.

V ten den k němu přišli saduceové, kteří tvrdili, že není vzkříšení, a zeptali se ho Říkajíce: Učitelí, Mojžíš řekl: Jestliže někdo zemře, nemaje děti, jeho bratr se ožení s jeho ženou a vzbudí símě jeho bratru. Bylo ale u nás sedm bratrů, a první se oženil a zemřel, a nemaje potomka, zanechal svou ženu svému bratru, Podobně i druhý a třetí, až po všech sedm. Později ze všech zemřela i ta žena. Při vzkříšení tedy kterého z těch sedmi bude ta žena? Vždyť ji měli všichni. Ježíš jim ale odpověděl: Mýlíte se, protože neznáte písmo ani moc Boží. V tom vzkříšení se totiž ani neženou, ani nevdávají, ale jsou jako andělé Boží v nebi. O vzkříšení mrtvých jste však nečetli, co vám bylo řečeno Bohem, který říká, Já jsem Bůh Abrahamův a Bůh Izákův a Bůh Jákobův; Bůh není Bohem mrtvých, ale živých. A když davy uslyšely, byly užaslé nad jeho učením.

Farizeové však, když uslyšeli, že umlčel saduceje, shromáždili se spolu. a zeptal se jeden z nich, právník, zkoušel ho a řekl, Učitelí, jaké přikázání je velké v zákoně? Ale Ježíš mu řekl: Budeš milovat Pána, Boha svého, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou myslí. Toto je první a veliké přikázání. Druhá je jí

podobná: Budeš milovat svého bližního jako sám sebe. Na těchto dvou přikázáních visí celý zákon i proroci.

Když byli farizejové shromážděni, zeptal se jich Ježíš Říká: Co si myslíte o Kristu? Čím synem je? Odpovídají mu: Davidovým. Říká jim: Jak tedy David v Duchu nazývá ho Pánem, když říká: Řekl Pán mému Pánu: Sed' po mé pravici, dokud nepoložím tvé nepřátele jako podnož tvých nohou.

Pokud tedy David nazývá jej Pánem, jak může být jeho synem?

A nikdo mu nebyl schopen odpovědět slovo, ani se nikdo neodvážil od onoho dne ho již dotazovat.

23

Potom Ježíš mluvil k davům a ke svým učedníkům. Říkaje: Na Mojžíšově stoličce se posadili zákoníci a farizeové. Všechno tedy, co by vám řekli zachovávat, zachovávejte a dělejte, ale podle jejich skutků nedělejte, neboť říkají, a nedělají. Vážou těžká a těžko k nesení břemena a kladou je na ramena lidí, ale svým prstem je nechtějí pohnout. Všechny své skutky však dělají proto, aby byli viděni lidmi. Rozšiřují totiž své modlitební řemínky a zvětšují třásně svých oděvů, Milují ale čestná místa na hostinách a přední sedadla v synagogách a pozdravy na tržištích a být nazýváni lidmi rabbi. Vy ale nebuďte nazýváni rabbi, neboť jeden je váš učitel, Kristus, a vy všichni jste bratři. A nenazvěte svého otce na zemi, neboť jeden je váš Otec, ten v nebesích. Ani nebuďte nazýváni učiteli, neboť jeden je váš učitel, Kristus. Ten ale větší z vás bude vaším služebníkem. Kdokoli se však vyvýší, bude ponížen, a kdokoli se poníží, bude vyvýšen.

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci, protože požíráte domy vdov a pod záminkou se dlouho modlíte, kvůli tomu dostanete přísnější soud. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci, protože zavíráte království nebes před lidmi; sami totiž nevstupujete, ani těm, kdo chtějí vstoupit, to nedovolujete. Běda vám, zákoníci a farizeové pokrytci, protože procházíte moře i suchou zemi, abyste získali jednoho příchozího, a když se jím stane, učiníte z něj syna pekla dvojnásobně horšího než jste vy. Běda vám, slepí průvodci, kteří říkáte: Kdo by přísahal při chrámu, nic to není, ale kdo by přísahal při zlatu chrámu, je zavázán. Blázni a slepí, kdo je větší, zlato nebo chrám, který posvěcuje zlato? A kdo by přísahal při oltáři, nic to není, ale kdo by přísahal při daru, který je na něm, je zavázán. Blázni a slepí, co je větší, dar nebo oltář, který posvěcuje ten dar? Ten, kdo tedy přísahá při oltáři, přísahá při něm a při všem, co je na něm. A ten, kdo přísahal v chrámě, přísahá v něm a v tom, kdo v něm přebývá. A ten, kdo přísahal při nebi, přísahá při trůnu Božím a při tom, kdo sedí nad ním. Běda vám, písáři a farizeové pokrytci, protože dáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a zanechali jste těžší věci zákona: soud, milosrdenství a víru. Tyto bylo nutné činit a ony nezanechávat. Slepí průvodci, kteří cedíte komára, ale velbloud polykáte. Běda vám, zákoníci a farizeové pokrytci, protože čistíte zvenčí kalich a mísu, uvnitř však jsou plné loupeže a nespravedlnosti. Slepý farizeje, vyčisti nejprve vnitřek kalicha a mísy, aby se i jejich vnějšek stal čistý. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci, protože jste jako hroby nabílené, které zvenčí sice vypadají krásně, uvnitř však jsou plné kostí mrtvých a veškeré nečistoty. Tak i vy se zvenčí sice jevíte lidem jako spravedliví, ale uvnitř jste plní pokrytectví a bezpráví. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci, neboť stavíte hroby proroků a zdobíte pomníky spravedlivých, A říkáte: Kdybychom byli ve dnech našich otců, nebyli bychom jejich společníky v krvi proroků. Takže svědčíte

sami proti sobě, že jste synové těch, kteří zavraždili proroky. A vy naplňte míru svých otců. Hadi, potomstvo zmijí, jak utečete od soudu pekla? Proto hle, já posílám k vám proroky a moudré a učitele zákona, a z nich některé zabijete a ukřížujete, a některé z nich budete bičovat ve vašich shromážděních a budete pronásledovat od města do města, tak že na vás přijde každá spravedlivá krev vylitá na zemi, od krve spravedlivého Ábela až po krev Zachariáše, syna Barachiášova, kterého jste zavraždili mezi chrámem a oltářem. Amen, pravím vám, že přijde toto všechno na tuto generaci. Jeruzaléme, Jeruzaléme, ty, která zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kdo jsou k tobě posláni, kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti, jako slepice shromažďuje svá kuřata pod křídla, a nechtěli jste. Hle, váš dům vám zůstává opuštěný. Říkám vám totiž, že mě nevidíte od nynějška, dokud neřeknete: Požehnaný ten, který přichází ve jménu Páně.

24

A Ježíš vyšel a šel od chrámu a jeho učedníci přistoupili, aby mu ukázali budovy chrámu. Ježíš jim však řekl: Nevidíte toto všechno? Amen, pravím vám, nebude zde zanechán kámen na kameni, který by nebyl zničen. Když seděl na Hoře olivové, přistoupili k němu učedníci o samotě a řekli: Řekni nám, kdy se tyto věci stanou a jaké bude znamení tvého příchodu a konce věku? A Ježíš jim odpověděl: Dívejte se, aby vás někdo nesvedl. Neboť mnozí přijdou ve jménu mém a budou říkat: Já jsem Kristus, a mnohé svedou. Budete se chystat slyšet o válkách a zprávách o válkách, hleďte, abyste nebyli znepokojeni, neboť je nutné, aby se všechno stalo, ale ještě to není konec. Neboť povstane národ proti národu a království proti království, a budou hlady, mory a zemětřesení na různých místech, Všechny tyto věci jsou však začátkem porodních bolestí. Potom vás budou vydávat

do soužení a budou vás zabíjet, a budete nenáviděni všemi národy kvůli mému jménu. A tehdy mnozí upadnou, budou se navzájem zraďovat a navzájem nenávidět. A mnoho falešných proroků povstane a svede mnohé, A kvůli rozmnožení bezpráví vychladne láska mnohých. Ten však, kdo vytrvá až do konce, bude zachráněn. A tato dobrá zpráva království bude vyhlášena v celém obydleném světě na svědectví všem národům, a pak přijde konec. Když tedy uvidíte ohavnost zpusťování, řečenou skrze proroka Daniela, stojící na svatém místě, čtoucí ať rozumí Tehdy ti v Judeji ať utíkají do hor, Ten, kdo je na střeše, ať nesestoupí, aby vzal věci ze svého domu. A ten, kdo je na poli, ať se nevrací zpět vzít svá roucha. Běda však těm, které budou mít v lůně, a těm, které budou kojit v oněch dnech. Modlete se však, aby se váš útěk nestal v zimě ani v sabat. Bude totiž tehdy velké soužení, jaké se nestalo od počátku světa až do nynějška, ani se nestane. A kdyby nebyly zkráceny ty dny, nebyl by zachráněn žádný člověk, ale kvůli vyvoleným budou zkráceny ty dny. Potom, pokud vám někdo řekne: Hle, zde je Kristus nebo zde, nevěřte. Povstanou totiž falešní kristové a falešní proroci a budou dávat velká znamení a divy, takže svedou, je-li to možné, i vyvolené. Hle, předpověděl jsem vám. Jestliže vám tedy řeknou: Hle, je na poušti, nevycházejte; Hle, je ve vnitřních komorách, nevěřte. Neboť právě jako blesk vychází z východu a objevuje se až na západě, tak bude i příchod Syna člověka. Neboť kde bude mrtvola, tam se shromáždí orli.

Ihned ale po soužení oněch dnů bude slunce zatmělé a měsíc nedá své světlo, a hvězdy padnou z nebe, a síly nebes budou otřeseny.

A potom se objeví znamení Syna člověka na nebi, a potom budou naříkat všechny kmeny země a uvidí Syna člověka

přicházejícího na oblacích nebeských s mocí a slávou velikou. A on pošle své posly s hlasem velké trubky a oni shromáždí jeho vyvolené ze čtyř větrů, od krajů nebes až po jejich kraje. Od fíkovníku se ale naučte to podobenství. Kdykoli již jeho větev změkne a listy vypučí, víte, že léto je blízko, Tak i vy, když uvidíte všechny tyto věci, vězte, že je blízko, přede dveřmi. Vpravdě vám říkám, nepomijí tato generace, dokud se všechny tyto věci nestanou. Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepominou. O onom dni a hodině nikdo neví, ani andělé nebes, jen můj otec sám. Právě jako byly dny Noeho, tak bude i příchod Syna člověka. Neboť právě tak jako byli ve dnech před potopou, jedli a pili, ženili se a vdávali, až do dne, kdy Noe vstoupil do archy, A nepoznali, dokud nepřišla potopa a nevezala všechny, tak bude i příchod Syna člověka. Tehdy budou dva na poli, jeden bude vzat a jeden zanechán, Dvě ženy budou mlít v mlýně, jedna bude vzata a jedna ponechána. Bdělte tedy, protože nevíte, v jakou hodinu váš Pán přichází. To ale víte, že pokud by pán domu věděl, v jaké hlídce zloděj přichází, bděl by a nedovolil by, aby byl jeho dům prolomen. Proto i vy buďte připraveni, protože v hodinu, kterou nečekáte, Syn člověka přichází.

Kdo tedy je ten věrný a moudrý otrok, kterého jeho pán ustanovil nad jeho službou, aby jim dával potravu v pravý čas? Blahoslavený je ten otrok, kterého jeho pán najde, až přijde, že to tak dělá. Vpravdě vám říkám, že jej ustanoví nad vším jeho majetkem. Jestliže však ten špatný otrok řekne ve svém srdci: Můj pán prodléva s příchodem, a začne bít své spoločtáky, jí a pije s opilci, Přijde pán toho otroka v den, který neočekává, a v hodinu, kterou nezná. A rozřeže ho na dva a jeho část určí pokrytcům, tam bude pláč a skřípění zubů.

Potom bude království nebes připodobněno deseti pannám, které vzaly své lampy a vyšly vstříc ženichovi. Pět z nich ale bylo moudrých a pět pošetilých. které hloupé, když vzaly své lampy, nevzaly s sebou olej Ale moudré vzaly olej v nádobách svých s lampami svými. Když ale ženich prodléval, všechny zdřímly a spaly. Uprostřed noci se však ozval výkřik: Hle, ženich přichází, vyjděte mu vstříc! Potom vstaly všechny ty panny a ozdobily své lampy. Ty pošetilé ale řekly těm rozumným: Dejte nám z vašeho oleje, protože naše pochodně hasnou. Odpověděly však moudré se slovy: Aby snad nestačilo nám i vám, jděte raději k prodávajícím a kupte si samy. Když ale odcházely koupit, přišel ženich a ty připravené vešly s ním do svatby, a dveře byly zavřeny. Později však přicházejí i ty zbývající panny a říkají: Pane, pane, otevři nám. Ten ale odpověděl a řekl: Amen, pravím vám, neznám vás. Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu, v níž Syn člověka přichází.

Neboť právě jako člověk, který odcházel z domova, zavolal své vlastní otroky a předal jim svůj majetek, A jednomu dal pět talentů, druhému dva, třetímu jeden, každému podle jeho vlastní síly, a ihned odcestoval. Odejouc ale ten, který vzal pět talentů, pracoval s nimi a vydělal dalších pět talentů. Podobně i ten, který měl dva, získal další dva. Ten ale, který vzal jeden, odešel, vykopal díru v zemi a skryl stříbro svého pána. Po dlouhém čase přichází pán těch otroků a vyrovnává s nimi účty. A přistoupil ten, který vzal pět talentů, přinesl jiných pět talentů a řekl: Pane, pět talentů jsi mi svěřil, hle, jiných pět talentů jsem na nich získal. Řekl mu jeho pán: Dobře, dobrý a věrný otroku, nad málem jsi byl věrný, nad mnohem tě ustanovím, vejdi do radosti svého pána. Přistoupil ale i ten, který vzal dva talenty, a řekl: Pane, dva talenty jsi mi svěřil, hle, další dva talenty jsem na nich získal. Řekl mu jeho pán: Výborně, dobrý a věrný služebník, nad málem jsi byl věrný, nad

mnohem tě ustanovím, vejdi do radosti svého pána. Přistoupil ale i ten, který vzal jeden talent, a řekl: Pane, poznal jsem tě, že jsi tvrdý člověk, žnoucí kde jsi nezasel a shromažďující odkud jsi nerozptýlil, A protože jsem se bál, odešel jsem a skryl jsem tvůj talent v zemi, hle, máš své. Jeho pán mu však odpověděl: Zlý otroče a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nesel, a sbírám, odkud jsem nerozptýlil Bylo tedy nutné, abys ty hodil mé stříbro bankéřům, a já bych po příchodu obdržel své s úrokem. Vezměte tedy od něho ten talent a dejte tomu, kdo má deset talentů. Tomu, kdo má, bude dáno a bude mít hojnost, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co má. A toho neužitečného otroka vyhoďte do vnější tmy, tam bude pláč a skřípění zubů.

Když ale přijde Syn člověka v jeho slávě a všichni svatí andělé s ním, pak se posadí na trůnu své slávy, A budou shromážděny před ním všechny národy a oddělí je od sebe navzájem, právě jako pastýř odděluje ovce od kůzlat, A postaví ovce po své pravici a kozy po své levici. Potom řekne král těm po jeho pravici: Pojdte, požehnaní mého Otce, zdědíte království připravené pro vás od založení světa. Neboť jsem byl hladový, a dali jste mi jíst, byl jsem žíznivý, a dali jste mi pít, byl jsem cizincem, a přijali jste mě, Byl jsem nahý a oblékli jste mě, byl jsem nemocný a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste ke mně. Potom mu odpovědí spravedliví a řeknou: Pane, kdy jsme tě viděli hladového a nakrmili jsme tě, nebo žíznivého a napojili jsme tě? Kdy jsme tě ale viděli jako cizince a přijali jsme tě, nebo nahého a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě ale viděli slabého nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě? A král jim odpoví a řekne: Amen, pravím vám, nakolik jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste učinili. Pak řekne také těm po levici: Jděte ode mě, prokletí, do věčného ohně, připraveného ďáblu a jeho andělům. Neboť jsem byl hladový, a nedali jste mi jíst, žíznil jsem, a nedali jste mi napít,

Cizincem jsem byl, a nepřijali jste mě, nahý jsem byl, a neoblékli jste mě, nemocný a ve vězení jsem byl, a nenavštívili jste mě. Potom mu odpovědí i oni sami a řeknou: Pane, kdy jsme tě viděli hladovějícího nebo žíznivého nebo jako cizince nebo nahého nebo slabého nebo ve vězení, a nesloužili jsme ti? Pak jim odpoví a řekne: Amen, pravím vám, nakolik jste neučinili jednomu z těchto nejmenších, ani mně jste neučinili. A tito odejdou do věčného trestu, ale spravedliví do věčného života.

26

A stalo se, když Ježíš dokončil všechna tato slova, řekl svým učedníkům Víte, že po dvou dnech jsou velikonoce a Syn člověka je zrazován, aby byl ukřižován. Potom byli shromážděni velekněží a písaři a starší lidu do dvora velekněze zvaného Kaifáš. A oni se společně radili, aby Ježíše lstí zmocnili a zabili. Říkali ale: Ne během slavnosti, aby nevznikl povyk mezi lidem.

Když byl Ježíš v Betanii v domě Šimona malomocného, Přistoupila k němu žena mající alabastrovou nádobu velmi vzácné masti a vylila ji na jeho hlavu, když odpočíval. Když to ale viděli jeho učedníci, rozhořčili se a říkali: K čemu tato zkáza? Tato mast mohla být prodána za hodně a dána chudým. Když to Ježíš poznal, řekl jim: Proč způsobujete té ženě trápení? Vždyť vykonala dobré dílo pro mě. Ty chudé totiž vždy máte se sebou, mě ale ne vždy máte. Neboť tato, vylívši tento olej na mé tělo, učinila to k mému pohřbení. Vpravdě vám říkám, kde bude hlásáno toto evangelium v celém světě, bude vyprávěno i to, co ona učinila, na její památku.

Potom jeden z dvanácti, zvaný Jidáš Iškariotský, přišel k velekněžím a řekl, Co mi chcete dát, a já vám ho vydám? Oni mu

však nabídli třicet stříbrných. A od té doby hledal příležitost, aby ho zradil.

Ale prvního dne nekvašených chlebů přišli učedníci k Ježíši a řekli mu: Kde chceš, abychom ti připravili jíst velikonoční beránka? On ale řekl: Jděte do města k tomu muži a řekněte mu: Učitel říká, že můj čas je blízko, u tebe budu slavit Paschu se svými učedníky. A učedníci učinili, jak jim Ježíš přikázal, a připravili Paschu. Když nastal večer, ležel s dvanácti. A když jedli, řekl: Amen, pravím vám, že jeden z vás mě zradí. A truchlíce velmi, začal každý z nich mu říkat: Snad to nejsem já, Pane? Ten ale odpověděl a řekl: Ten, kdo se mnou ponořil ruku do misky, ten mě zradí. Syn člověka skutečně jde, jak je psáno o něm, ale běda tomu člověku, skrze kterého je Syn člověka zrazen; dobré by pro něj bylo, kdyby se ten člověk nenarodil. Odpověděl ale Jidáš, ten který ho vydával, řekl: Snad ne já, rabbi? Říká mu: Ty jsi to řekl. Když jedli, vzal Ježíš chléb a poděkovav zlomil a dával učedníkům a řekl: Vezměte, jezte, toto je mé tělo. A vzav pohár a poděkovav, dal jim jej se slovy: Pijte z něho všichni. Toto je totiž má krev nové smlouvy, která je vylévána za mnohé k odpuštění hříchů. Říkám ale vám, že nebudu pít od nynějška z tohoto plodu révy až do onoho dne, když jej budu pít s vámi nové v království mého Otce.

A po zpívání hymnu vyšli na Olivovou horu. Tehdy jim Ježíš říká, Všichni vy se ode mě odvrátíte v tuto noc, neboť je psáno: Udeřím pastýře a ovce stáda budou rozptýleny.

Až budu vzkříšen, půjdu před vámi do Galileje. Petr mu ale odpověděl: Jestli všichni budou pohoršeni kvůli tobě, já nikdy pohoršen nebudu. Ježíš mu řekl: Amen, pravím ti, že této noci, dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš. Říká mu Petr: I

kdyby bylo nutné se mnou zemřít, nikdy tě nezapřu. Podobně řekli i všichni učedníci.

Potom přichází Ježíš s nimi na místo zvané Getsemane a říká učedníkům: Posad'te se zde, dokud nepůjdu a nepomodlím se tam. A když vzal s sebou Petra a oba syny Zebedeovy, začal být zarmoucen a sklíčen. Pak jim Ježíš říká: Má duše je velmi zarmoucená až k smrti, zůstaňte zde a bděte se mnou. A pokročiv trochu, padl na svou tvář, modlil se a říkal: Otče můj, je-li to možné, ať ode mě pomíjí tento kalich, avšak ne jak já chci, ale jak ty. A přichází k učedníkům a nachází je spící, a říká Petrovi: Tak jste nebyli schopni bdít se mnou jednu hodinu? Bdělte a modlete se, abyste nevstoupili do pokušení, duch je sice ochotný, ale tělo je slabé. Znovu podruhé odešel a modlil se slovy: Otče můj, jestliže nemůže tento kalich pominout ode mě, pokud jej nevypiji, staň se vůle tvá. A když přišel, našel je opět spící, neboť jejich oči byly zatížené. A zanechal je, odešel a znovu se modlil potřetí, říkáje tatáž slova Potom přichází ke svým učedníkům a říká jim: Spíte a odpočíváte? Hle, přiblížila se ta hodina a Syn člověka je zrazován do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďme, hle, přiblížil se ten, který mě vydává.

A zatímco ještě mluvil, hle, Jidáš, jeden z dvanácti, přišel, a s ním velký zástup s meči a holemi od velekněží a starších lidu. Ten, který ho vydával, jim dal znamení a řekl: Koho políbím, to je on, chyťte ho. A ihned přistoupil k Ježíšovi a řekl: Buď zdrav, rabbi, a políbil ho. Ježíš mu však řekl: Příteli, kvůli čemu jsi zde! Potom přistoupili, položili ruce na Ježíše a zmocnili se ho. A hle, jeden z těch, kteří byli s Ježíšem, natáhl ruku, vytrhl svůj meč a udeřil otroka velekněze a uťal mu ucho. Pak mu Ježíš říká: Odvráť svůj meč na jeho místo, neboť všichni, kdo vzali meč, mečem zemřou. Nebo si myslíš, že nemohu právě teď povolát mého Otce, a postaví

mi více než dvanáct legií andělů? Jak tedy budou naplněna písmena, že se to tak musí stát? V té hodině řekl Ježíš davům: Jako na lupiče jste vyšli s meči a holemi, abyste mě zajali. Každý den jsem u vás seděl a učil v chrámu, a nezajali jste mě. Toto vše se ale stalo, aby byla naplněna písmena proroků. Tehdy všichni učedníci ho opustili a utekli.

Ti ale, kteří se zmocnili Ježíše, odvedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde byli shromážděni zákoníci a starší. Ten ale Petr jej následoval zdálky až k dvoru velekněze, a když vstoupil dovnitř, seděl se služebníky, aby viděl konec. Ti ale velekněží a starší a celá rada hledali křivé svědectví proti Ježíši, aby jej usmrtili, A nenašli, a přestože přistoupilo mnoho křivých svědků, nenašli. Později však přistoupili dva křiví svědkové Řekl jsem, tento řekl: Mohu zničit chrám Boží a ve třech dnech jej znovu postavit. A velekněz vstal a řekl mu: Nic neodpovídáš? Co tito svědčí proti tobě? Ježíš však mlčel. A velekněz mu řekl: Zapřisáhám tě při živém Bohu, abys nám řekl, zda jsi ty Kristus, Syn Boží. Ježíš mu říká: Ty jsi to řekl, avšak pravím vám, od nynějška uvidíte Syna člověka sedícího po pravici moci a přicházejícího na oblacích nebeských. Tehdy velekněz roztrhl svá roucha a řekl: Rouhá se! Co ještě potřebujeme svědků? Hle, nyní jste slyšeli jeho rouhání, Co se vám zdá? Oni však odpověděli: Je vinen smrti. Potom mu plivli do tváře a bili ho, jiní ho pak bili po obličejí. Říkajíce: Prorokuj nám, Kriste, kdo je ten, který tě udeřil?

Petr ale seděl venku v nádvoří a přistoupila k němu jedna služka se slovy: I ty jsi byl s Ježíšem Galilejským. Ten ale popřel před nimi všemi a řekl: Nevím, co říkáš. Když ale vyšel k bráně, viděla ho jiná a říká tam těm: I tento byl s Ježíšem Nazaretským. A opět zapřel s přísahou, že nezná toho člověka. Po krátké chvíli však přistoupili ti, kteří tam stáli, a řekli Petrovi: Skutečně jsi také

jeden z nich, vždyť tvá řeč tě prozrazuje. Tehdy začal proklínat a přísahat, že nezná toho člověka. A ihned kohout zakokrhá. A Petr si vzpomněl na slovo Ježíše, který mu řekl, že dříve než kohout zakokrhá, třikrát ho zapře, a vyšel ven a plakal hořce.

27

Když ale nastalo ráno, všichni velekněží a starší lidu se radili proti Ježíšovi, aby ho usmrtili. A svázavše ho, odvedli ho a odevzdali ho Ponciu Pilátovi, místodržiteli.

Potom Jidáš, který jej vydal, když viděl, že byl odsouzen, litoval a vrátil třicet stříbrných velekněžím a starším. Řekl: Zhřešil jsem, když jsem předal nevinnou krev. Oni však řekli: Co je nám do toho? To je tvá věc. A hodiv stříbrné peníze do chrámu, odešel, a když odešel, oběsil se. Velekněží však vzali stříbrné peníze a řekli: Není dovoleno vhodit je do pokladnice, protože je to cena krve. Vzavši ale radu, koupili z nich pole hrnčíře k pohřbu cizinců. Proto bylo nazváno to pole polem krve až do dnešního dne. Tehdy bylo naplněno to, co bylo řečeno skrze proroka Jeremiáše, který řekl: A vzali těch třicet stříbrných, cenu toho, který byl oceněn, kterého ocenili synové Izraele, A dali je do pole hrnčíře, jak mi přikázal Pán.

Ježíš ale stál před vůdcem a vůdce se ho zeptal říkáje: Ty jsi král Židů? Ježíš mu ale řekl: Ty říkáš. A když byl obviňován velkněžími a staršími, nic neodpověděl. Potom mu Pilát říká: Neslyšíš, jak mnoho proti tobě svědčí? A neodpověděl mu ani jediné slovo, takže se vůdce velmi divil. O svátcích ale byl vůdce zvyklý propustit davu jednoho vězně, kterého chtěli. Měli ale tehdy významného vězně zvaného Barabáš. Když byli tedy shromážděni, řekl jim Pilát: Kterého chcete, abych vám propustil? Barabáše,

nebo Ježíše, zvaného Kristus? Věděl totiž, že ho vydali ze závidosti. Když seděl na soudní stoličce, poslala k němu jeho žena se slovy: Neměj nic společného s tím spravedlivým, neboť jsem dnes ve snu kvůli němu mnoho vytrpěla. Velekněží a starší však přesvědčili davy, aby žádali propuštění Barabáše, ale Ježíše aby zahubili. Vůdce jim však odpověděl: Kterého z těch dvou chcete, abych vám propustil? Oni však řekli: Barabáše. Pilát jim říká: Co tedy mám udělat s Ježíšem zvaným Kristus? Všichni mu odpovídají: Ať je ukřižován! Ten vůdce ale řekl: Co zlého učinil? Oni však ještě více křičeli a říkali: Ať je ukřižován! Když ale Pilát viděl, že nic neprospívá, ale spíše se děje povyk, vzal vodu a umyl si ruce před davem se slovy: Nevinný jsem na krvi tohoto spravedlivého, vy se postaráte. A odpovídajíc všechen lid řekl: Jeho krev na nás a na naše děti. Potom jim propustil Barabáše, ale Ježíše zbičoval a vydal, aby byl ukřižován.

Potom vojáci vůdce vzali Ježíše do prétorie a shromáždili kolem něj celou kohortu. A svlékli ho a oblékli mu šarlatový plášť, A upletli korunu z trní, položili ji na jeho hlavu a rákos do jeho pravice, a poklekše před ním, posmívali se mu říkajíce: Buď zdrav, králi Židů! A naplivši na něj, vzali třtinu a bili ho do hlavy. A když se mu vysmáli, svlékli z něj plášť a oblékli ho do jeho šatů, a odvedli ho, aby ho ukřižovali.

Když vycházeli, našli kyrénského muže jménem Šimon a donutili ho, aby nesl jeho kříž. A když přišli na místo zvané Golgota, což znamená místo lebky, Dali mu pít ocet smíchaný se žlučí, a když ochutnal, nechtěl pít. Ukřižovali ho a rozdělili si jeho šaty losem. A sedící ho tam hlídali. A umístili nad jeho hlavu napsané obvinění proti němu: Toto je Ježíš, král Židů. Potom jsou s ním ukřižováni dva lupiči, jeden po pravici a jeden po levici. Ti ale, kteří procházeli kolem, se mu rouhali a potřásali svými

hlavami a říkali: Ten, který boží chrám a ve třech dnech jej staví, zachraň sám sebe! Jestliže jsi Syn Boží, sestup z kříže! Podobně se i velekněží posmívali spolu s písaři, staršími a farizeji a říkali, Jiné zachránil, sebe zachránit není schopen. Jestli je král Izraele, ať nyní sestoupí z kříže a uvěříme v něho. Důvěřoval Bohu, ať ho nyní vysvobodí, jestli ho chce, řekl přece, že je Boží syn. To stejné také lupiči ukřižovaní s ním mu vyčítali.

Od šesté hodiny se však stala tma na celé zemi až do deváté hodiny. Kolem deváté hodiny vykřikl Ježíš velkým hlasem: Eli, eli, lama sabachthani? To jest: Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? Někteří z těch, kteří tam stáli, to uslyšeli a říkali, že tento volá Eliáše. A ihned jeden z nich přiběhl, vzal houbu, naplnil ji octem, nastrčil na rákos a dával mu pít. Ti ostatní ale říkali: Nech, uvidíme, jestli přijde Eliáš, aby ho zachránil. Ježíš však, opět vykřiknuv mocným hlasem, vypustil ducha. A hle, opona chrámu byla roztržena na dva díly shora až dolů, a země se otřásla a skály se rozpučly, a hroby byly otevřeny a mnohá těla zesnulých svatých byla vzkříšena, a vyšedší z hrobů, po jeho vzkříšení vešli do svatého města a zjevili se mnohým. Setník a ti, kteří s ním hlídali Ježíše, když viděli zemětřesení a to, co se stalo, velmi se báli a říkali: Opravdu tento byl Boží syn. Byly tam ale i mnohé ženy, pozorující zdálky, které následovaly Ježíše z Galileje a sloužily mu. Mezi nimi byla Marie Magdaléna, Marie, matka Jakuba a Josefa, a matka synů Zebedeových.

Když nastal večer, přišel bohatý člověk z Arimatie, jménem Josef, který se také sám stal učedníkem Ježíše, Tento muž přistoupil k Pilátovi a požádal o tělo Ježíše. Tehdy Pilát přikázal, aby bylo tělo vydáno. A Josef vzal tělo a zabalil je do čistého plátna, a položil ho do své nové hrobky, kterou vytesal ve skále, a

přivaliv velký kámen ke dveřím hrobky, odešel. Byla tam Marie Magdaléna a druhá Marie, sedící naproti hrobu.

Následujícího dne, který následoval po přípravě, se velebněží a farizeové shromáždili u Piláta Řekli: Pane, vzpomněli jsme si, že tamten podvodník řekl, když ještě žil: Po třech dnech budu vzkříšen. Přikaz tedy zajistit ten hrob až do třetího dne, aby snad nepřišli jeho učedníci v noci, neukradli ho a neřekli lidu: Byl vzkříšen z mrtvých, a bude ten poslední blud horší než ten první. Pilát jim řekl: Máte stráž, jděte a zajistěte to, jak umíte. Oni pak odešli a zabezpečili hrob, zapečetili kámen spolu se strážemi.

28

Pozdě v sobotu, když svítalo k prvnímu dni v týdnu, přišla Marie Magdalská a druhá Marie spatřit hrob. A hle, stalo se velké zemětřesení, neboť anděl Páně sestoupil z nebe, přistoupil, odvalil kámen ode dveří a seděl nahoře na něm. Byl ale jeho vzhled jako blesk a jeho oděv bílý jako sníh. Ale ze strachu z něho se strážníci třásli a stali se jako mrtví. Anděl však odpověděl a řekl těm ženám: Nebojte se vy, vím totiž, že hledáte Ježíše, toho ukřižovaného, Není zde, neboť byl vzkříšen, jak řekl. Pojdte a vizte to místo, kde ležel Pán. A rychle jděte a řekněte jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých, a hle, jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte, hle, řekl jsem vám. A vyjdouce rychle od hrobu se strachem a velkou radostí běžely oznámit to jeho učedníkům. Když ale šly ohlásit jeho učedníkům, a hle, Ježíš je potkal a řekl: Radujte se. Ony pak přistoupily, uchopily jeho nohy a klaněly se mu. Potom jim říká Ježíš: Nebojte se, jděte, oznamte mým bratrům, aby šli do Galileje, a tam mě uvidí.

Když ale oni šli, hle, někteří ze stráže přišli do města a oznámili velekněžím všechno, co se stalo. A shromáždivše se se staršími a vzavše radu, dali vojákům dostatečné stříbrné peníze řkouce, Řekněte, že jeho učedníci přišli v noci a ukradli ho, zatímco jsme spali. A pokud bude toto slyšeno u vůdce, my ho přesvědčíme a vás učiníme bezstarostnými. Ti ale, vzavší stříbrné peníze, udělali, jak byli poučeni. A rozšířila se tato zpráva mezi Židy až do dnešního dne.

Těch jedenáct učedníků ale šlo do Galileje, na tu horu, kde jim Ježíš určil. A když ho viděli, klaněli se mu, ale někteří pochybovali. A Ježíš přistoupil k nim a mluvil řka: Byla mi dána všechna autorita v nebi a na zemi. Jděte, učíte učedníky ze všech národů, křtíte je ve jméno Otce i Syna i Svatého Ducha, Učíte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal, a hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání věku. Amen.

Evangelium podle Marka

1

Počátek dobré zprávy Ježíše Krista, Syna Božího. Jak je napsáno v prorocích: Hle, já posílám svého posla před tvou tváří, který připraví tvou cestu před tebou, Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte jeho stezky.

Stalo se, že Jan křtil v pustině a hlásal křest pokání k odpuštění hříchů. A vycházela k němu celá judejská země a všichni obyvatelé Jeruzaléma, a byli křtěni v řece Jordánu jím, vyznávající své hříchy. Jan byl oblečen velbloučími chlupy a měl kožený pás kolem beder a jedl kobyly a divoký med. A on kázal a říkal: Přichází ten, kdo je silnější než já, po mně, a nejsem hoden sklonit se a rozvázat řemínek jeho sandálů. Já jsem vás skutečně pokřtil vodou, ale on vás pokřtí Duchem Svatým.

A stalo se v těch dnech, že přišel Ježíš z Nazaretu Galilejského a byl pokřtěn Janem v Jordánu. A ihned, když vystupoval z vody, viděl, jak se nebesa trhají a Duch jako holubice sestupuje na něho. A z nebes se ozval hlas: Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení.

A Duch ho okamžitě vyhánil do pouště, A byl tam na poušti čtyřicet dní, pokoušen satanem, a byl s divokými zvířaty, a andělé mu sloužili.

Po tom, co byl Jan vydán, přišel Ježíš do Galileje a hlásal dobrou zprávu o Božím království. A říkal, že se naplnil čas a přiblížilo se království Boží, čiňte pokání a věřte v evangelium.

Když se procházel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a Ondřeje, bratra Šimonova, jak vrhají síť do moře, neboť byli rybáři. A Ježíš jim řekl: Pojd'te za mnou a udělám z vás rybáře lidí. A ihned opustili své sítě a následovali ho. A když odtud pokročil o kousek dál, uviděl Jakuba, syna Zebedeova, a Jana, jeho bratra, jak v lodi spravovali sítě, A ihned je zavolal. A opustili svého otce Zebedea v lodi s najatými služebníky a odešli za ním.

A vstoupili do Kafarnaum, a ihned v sobotu vstoupil do synagogy a učil. A byli ohromeni nad jeho učením, neboť je učil jako ten, kdo má autoritu, a ne jako zákoníci. A v jejich synagóze byl člověk posedlý nečistým duchem a vykřikl říkající: Nech nás, co je nám do tebe, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zničit? Víím, kdo jsi – svatý Boží. A Ježíš mu pohrozil a řekl: Buď zticha a vyjdi z něho. A nečistý duch jím zmítal, vykřikl velkým hlasem a vyšel z něho. A všichni byli užaslí, takže mezi sebou diskutovali a říkali: Co je toto? Jaké je toto nové učení, že s autoritou přikazuje i nečistým duchům, a oni ho poslouchají? A pověst o něm se okamžitě rozšířila po celém okolí Galileje.

A ihned po odchodu ze synagogy přišli do domu Šimona a Ondřeje s Jakubem a Janem. Ale Šimonova tchyně ležela s horečkou. A ihned mu o ní říkají. A když přistoupil, pozvedl ji a uchopil její ruku, a horečka ji ihned opustila, a ona jim sloužila. Když nastal večer a slunce zapadlo, přinášeli k němu všechny nemocné a posedlé démony. A celé město bylo shromážděno u dveří. A uzdravil mnohé, kteří trpěli různými nemocemi, a vyhnal mnohé démony, a nedovolil démonům mluvit, protože věděli, že je Kristus.

A časně ráno, ještě za tmy, vstal, vyšel a odešel na pusté místo, a tam se modlil. A Šimon a ti, kteří byli s ním, ho

pronásledovali. A když ho našli, říkají mu, že ho všichni hledají. A říká jim: Pojdme do sousedních měst, abych i tam kázal, neboť k tomu jsem vyšel. A kázal v jejich shromážděních po celé Galileji a vyháněl demony.

A přichází k němu malomocný, naléhá na něj a kleká před ním a říká mu, že pokud chceš, můžeš mě očistit. Ježíš však, maje soucit, natáhl ruku, dotkl se ho a řekl mu: Chci, buď očištěn. A když to řekl, okamžitě od něj odešlo malomocenství a byl očištěn. A přísně ho varoval a ihned ho vyhnal, a říká mu, Vid', nikomu nic neříkej, ale jdi, ukaž se knězi a přines za své očištění to, co přikázal Mojžíš, na svědectví jim. Ten ale vyšel a začal mnoho hlásati a rozšiřovat to slovo, takže již nebyl schopen otevřeně vejít do města, ale byl venku na pustých místech, a přicházeli k němu odevšad.

2

A vstoupil znovu do Kafarnaum po několika dnech a rozneslo se, že je doma. A ihned se shromáždilo mnoho lidí, takže už nebylo místo ani u dveří, a mluvil k nim slovo. A přicházejí k němu a nesou ochrnutého, který je nesen čtyřmi. A protože nebyli schopni přiblížit se k němu kvůli davu, odstranili střechu tam, kde byl, a když ji prokopali, spustili dolů rohož, na které ochrnutý ležel. Když ale Ježíš viděl jejich víru, říká ochrnutému: Dítě, jsou ti odpuštěny tvé hříchy. Byli tam ale někteří z písařů, kteří seděli a uvažovali ve svých srdcích, Co tento tak mluví rouhání? Kdo je schopen odpouštět hříchy, ne-li jediný Bůh? A Ježíš ihned poznal ve svém duchu, že tak uvažují v sobě, a řekl jim: Co tyto věci uvažujete ve vašich srdcích? Co je snazší, říci paralytikovi: Jsou ti odpuštěny tvé hříchy, nebo říci: Vstaň, vezmi své lůžko a chod'? Abyste ale věděli, že Syn člověka má pravomoc odpouštět na zemi hříchy,

říká ochrnutému, Říkám ti, vstaň, vezmi svou rohož a jdi do svého domu. A on vstal okamžitě, vzal tu rohož a vyšel před všemi, takže všichni žasli a oslavovali Boha říkajíc: Nikdy jsme nic takového neviděli.

A vyšel znovu k moři a všechen zástup přicházel k němu a učil je. A když procházel, viděl Leviho, syna Alfeova, sedícího v celnici, a říká mu: Následuj mě. A on vstal a následoval ho. A stalo se, když ležel v jeho domě, že mnozí výběřčí daní a hříšníci leželi spolu s Ježíšem a jeho učedníky, neboť jich bylo mnoho a následovali ho. A zákoníci a farizeové, když viděli, že jí s celníky a hříšníky, říkali jeho učedníkům: Co to, že jí a pije s celníky a hříšníky? A když to uslyšel, Ježíš jim říká: Nepotřebují silní lékaře, ale ti, kteří jsou na tom špatně. Nepřišel jsem volat spravedlivé, ale hříšníky k pokání.

A učedníci Jana a farizejů se postili. Přišli a řekli mu: Proč se učedníci Jana a farizejů postí, ale tvoji učedníci se nepostí? A Ježíš jim řekl: Mohou se snad synové svatební síně postit, když je s nimi ženich? Dokud mají ženicha u sebe, nemohou se postit. Přijdou ale dny, kdy bude od nich vzat ženich, a pak se budou postit v oněch dnech. Nikdo nepřišívá záplatu z nesmrštné látky na starý oděv, jinak nová záplata odtrhne kus starého a vznikne horší trhlina. A nikdo nedává nové víno do starých měchů, jinak nové víno roztrhne měchy, víno se vyleje a měchy zahynou, ale nové víno musí být dáváno do nových měchů.

A stalo se, že procházel v sobotu obilnými poli, a jeho učedníci začali si razit cestu trhající klasy. A Farizeové mu říkali: Hle, co dělají v sobotu, co není dovoleno. A on jim říkal: Nikdy jste nečetli, co udělal David, když měl potřebu a byl hladový on a ti, kteří byli s ním? Jak vešel do domu Božího za velekněze Abiátara a

jedl chleby předložení, které není dovoleno jíst nikomu kromě kněží, a dal i těm, kteří byli s ním? A říkal jim: Sobota se stala kvůli člověku, ne člověk kvůli sobotě. Takže Syn člověka je pánem i soboty.

3

A vstoupil znovu do synagógy a byl tam člověk, který měl uschlou ruku. A sledovali ho, zda ho v sobotu uzdraví, aby ho obvinili. A říká tomu člověku, který má uschlou ruku: Vstaň do středu. A říká jim: Je dovoleno v sobotu konat dobro, nebo zlo? Duši zachránit, nebo zabít? Oni však mlčeli. A pohlédnuv kolem na ně s hněvem, rmoutící se nad zatvrzením jejich srdce, říká tomu člověku: Natáhni svou ruku. A natáhl ji, a jeho ruka byla obnovena zdravá jako ta druhá. A Farizejové vyšli a ihned se s Herodiány radili proti němu, aby jej zničili.

A Ježíš odešel se svými učedníky k moři, a velký zástup z Galileje ho následoval, A z Judey a z Jeruzaléma a z Idumey a ze Zajordánie a ti z okolí Týru a Sidónu, veliký zástup, uslyšev, kolik činil, přišli k němu. A řekl svým učedníkům, aby pro něj byla připravena loďka kvůli davu, aby ho netlačili. Mnohé totiž vyléčil, takže na něj padali, aby se ho dotkli, kolik jich mělo rány. A nečistí duchové, když jej viděli, padali před ním a křičeli: Ty jsi Syn Boží. A mnohokrát je napomínal, aby ho nezjevovali.

A vystupuje na horu a svolává ty, které chtěl on sám, a oni přišli k němu. A udělal dvanáct, aby byli s ním a aby je posílal hlásat. a mít autoritu léčit nemoci a vyhánět demony, A dal Šimonovi jméno Petr a Jakuba, syna Zebedea, a Jana, bratra Jakubova, a dal jim jména Boanerges, což je synové hromu, a Ondřeje a Filipa a Bartoloměje a Matouše a Tomáše a Jakuba,

syna Alfeova, a Tadeáše a Šimona Zealota a Jidáše Iškariotského, který jej také vydal.

A oni přicházejí do domu a opět se shromažďuje dav, takže nejsou schopni ani chléb jíst. A když to uslyšeli ti od něho, vyšli, aby se ho zmocnili, neboť říkali, že zešilel. A zákoníci, kteří sestoupili z Jeruzaléma, říkali, že má Belzebula a že v moci vládce démonů vyhání demony. A když je povolal, mluvil k nim v podobenstvích: Jak může satan vyhánět satana? A pokud je království rozděleno samo proti sobě, není schopno obstát ono království. A jestliže je dům rozdělen sám proti sobě, ten dům nemůže obstát. A pokud satan povstal proti sobě a je rozdělen, nemůže obstát, ale má konec. Nikdo není schopen vyplenit nádoby silného muže, když vstoupí do jeho domu, pokud nejprve nesváže toho silného, a teprve potom vyplení jeho dům. Amen, pravím vám, že všechny hříchy a rouhání budou odpuštěny synům lidí, kolika se jich dopustí. Kdo by se však rouhal proti Duchu Svatému, nemá odpuštění navěky, ale je vinen věčným soudem. Že říkali: Má nečistého ducha.

Přichází tedy jeho matka a jeho bratři, a stojíce venku, poslali k němu, aby ho zavolali. A seděl kolem něj dav a řekli mu: Hle, tvá matka a tvoji bratři venku tě hledají. A odpověděl jim: Kdo je má matka nebo moji bratři? A pohlédnuvši se kolem dokola na ty, kteří seděli okolo něho, říká: Hle, matka má a bratři moji. Neboť kdo by konal vůli Boží, ten je můj bratr a má sestra a matka.

4

A opět začal učit u moře, a shromáždil se k němu velký zástup, takže on, vstoupiv na loď, seděl na moři, a celý zástup byl u moře na zemi. A učil je v podobenstvích mnoho a říkal jim ve svém

učení, Poslouchejte. Hle, vyšel rozsévač zasít. A stalo se při setí, že jedno zrno padlo na cestu, přišli ptáci a sežrali je. A jiné padlo na skalnatou půdu, kde nemělo mnoho země, a ihned vyrostlo, protože nemělo hloubku půdy, Když ale slunce vzešlo, bylo spáleno, a protože nemělo kořen, uschlo. A jiné padlo do trní, vzešlo trní a udusilo je, a ovoce nedalo. A jiné padlo do dobré země a dávalo ovoce, které rostlo a vzrůstalo, a neslo třicetinásobně a šedesátinásobně a stonásobně. A říkal jim: Kdo má uši k slyšení, nechť slyší. Když ale byl sám, zeptali se ho ti, kteří byli kolem něho spolu s dvanácti, na podobenství. A on jim řekl: Vám bylo dáno poznat tajemství království Božího, ale těm venku se všechno děje v podobenstvích, tak že vidouce vidí a nevidí, a slyšíc slyší a nerozumějí, aby se snad neobrátili a nebyly jim odpuštěny hříchy.

A říká jim: Neznáte toto podobenství, a jak poznáte všechna podobenství? Ten, kdo seje, seje slovo. Tito ale jsou ti podél cesty, kde je zaseto slovo, a kdykoli uslyší, ihned přichází satan a bere pryč slovo zaseto v jejich srdcích. A tito jsou podobně ti, kteří jsou zaseti na skalnatá místa, kteří když uslyší slovo, ihned je s radostí přijímají A nemají kořen v sobě, ale jsou dočasní; potom, když nastane soužení nebo pronásledování kvůli slovu, ihned klopýtají. A tito jsou ti, kteří jsou seti do trní, ti, kteří slyší slovo A starosti tohoto věku a klam bohatství a touhy po ostatním, které vstupují, dusí slovo, a ono se stává neplodným. A tito jsou ti zaseti na dobrou zemi, kteří slyší slovo a přijímají je, a nesou ovoce třicetinásobné a šedesátinásobné a stonásobné.

A říkal jim: Snad nepřichází lampa proto, aby byla umístěna pod koš nebo pod postel? Nepřichází snad proto, aby byla umístěna na svícen? Neboť není nic skrytého, co by nebylo zjeveno, ani se nestalo nic utajeného, ale aby to přišlo najevo. Pokud někdo má uši k slyšení, nechť slyší. A říkal jim: Dávejte

pozor, co slyšíte. Jakým měřítkem měříte, takovým bude naměřeno vám, a bude vám přidáno, vy kteří slyšíte. Neboť tomu, kdo má, bude dáno, a tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co má. A říkal: Tak je to s královstvím Božím, jako když člověk zaseje semeno do země, A spí a vstává v noci a ve dne, a semeno klíčí a roste, aniž by on věděl jak. Země sama od sebe nese ovoce, nejprve trávu, potom klas, potom plné obilí v klasu. Když ale ovoce dozraje, ihned posílá srp, protože nastal čas sklizně.

A on říkal: Jak přirovnáme království Boží? Nebo v jakém podobenství je porovnáme? jako zrno hořčice, které když je zaseto na zemi, je nejmenší ze všech semen na zemi, A když je zaseto, vzroste a stává se větší než všechny zeleniny, a vytváří velké větve, takže ptáci nebeští mohou hnízdit v jeho stínu.

A takovými mnohými podobenstvími jim mluvil slovo, jak byli schopni slyšet, Bez podobenství jim nemluvil slovo, ale svým učedníkům vysvětloval všechno.

A říká jim v ten den, když nastal večer: Pojdme na druhou stranu. A zanechavše dav, berou ho s sebou, jak byl v lodi, a jiné lodě byly s ním. A stává se velká bouře větru, vlny však byly do lodi, takže se již potápěla. A byl on sám na zádi, spal na polštáři, a probudili ho a řekli mu: Učiteli, nestará se tě, že hyneme? A když byl probuzen, pokáral vítr a řekl moři: Buď zticha, umlkní. A vítr ustal a nastalo veliké ticho. A řekl jim: Proč jste tak zbabělí? Jak to, že nemáte víru? A báli se velkým strachem a říkali jeden k druhému: Kdo je tedy tento, že i vítr a moře ho poslouchají?

A přišli na druhý břeh moře do země Gergesenů. A když vyšel z lodi, ihned mu vyšel vstříc z hrobů člověk posedlý nečistým duchem, který měl bydliště v hrobech, a ani řetězy ho nikdo nemohl svázat, protože on byl často svázán okovy a řetězy, a řetězy byly jím roztrhány a okovy roztržštěny, a nikdo nebyl schopen ho zkrotit. A po celou noc i den byl v hrobkách a v horách, křičel a sekal se kameny. Když ale uviděl Ježíše zdaleka, běžel a poklonil se mu, A vykřikl velkým hlasem a říká: Co je mně a tobě, Ježíši, synu Boha nejvyššího? Zapřísahám tě při Bohu, netrápej mě! Říkal mu totiž: Vyjdi, duchu nečistý, z toho člověka. A ptal se ho: Jaké je tvé jméno? A odpověděl: Legie je mé jméno, protože nás je mnoho. A naléhal na něj mnohokrát, aby je neposlal ven ze země. Bylo tam ale velké stádo prasat pasoucí se u hory. A všichni démoni ho prosili a říkali: Pošli nás do těch prasat, abychom do nich vstoupili. A Ježíš jim okamžitě povolil. A nečistí duchové vyšli a vešli do prasat, a stádo se hnalo po útesu do moře, bylo jich asi dva tisíce, a topili se v moři. A ti, kteří pásli vepře, utekli a oznámili to ve městě a na polích, a lidé vyšli, aby viděli, co se stalo. A přicházejí k Ježíšovi a pozorují toho posedlého demony sedícího, oblečeného a majícího zdravý rozum, toho, který měl tu legii, a báli se. A ti, kteří to viděli, jim vyprávěli, jak se to stalo tomu posedlému démonem a o těch prasatech. A oni ho začali vyzývat, aby odešel z jejich hranic. A když nastupoval na loď, naléhal na něj ten démonem posedlý, aby s ním byl. A nenechal ho, ale říká mu: Jdi do svého domu k tvým blízkým a oznam jim, jak mnoho ti Pán učinil a jak se nad tebou smiloval. A odešel a začal hlásat v Dekapoli, jak mnoho pro něj udělal Ježíš, a všichni se divili.

A když Ježíš znovu překročil v lodi na druhou stranu, shromáždil se k němu velký zástup a byl u moře. A přichází jeden z představených synagógy jménem Jairo, a když ho spatřil, padl k jeho nohám. A naléhal na něho velmi, říká, že má dcerka je

krajně nemocná, aby přišel a položil na ni ruce, aby byla zachráněna a žila. A odešel s ním a následoval ho velký dav a tlačili se na něj. A žena, která trpěla krvácením dvanáct let, a mnoho trpěla od mnoha lékařů a utratila vše, co měla, a nic jí nepomohlo, ale spíše se dostala do horšího stavu, Když uslyšela o Ježíši, přišla v davu zezadu a dotkla se jeho roucha. Říkala si totiž: Jestliže se dotknu i jen jeho oděvů, budu zachráněna. A okamžitě vyschl zdroj její krve a poznala na těle, že se uzdravuje z rány. A ihned Ježíš, poznavší v sobě tu z něho vyšlou sílu, otočiv se v davu, říkal: Kdo se dotkl mých oděvů? A jeho učedníci mu říkali: Vidíš dav, který tě tlačí, a ptáš se, kdo se mě dotkl? A rozhlížel se, aby viděl tu, která to udělala. Ta ale žena, bojící se a třesoucí se, vědouc, co se jí stalo, přišla a padla před ním a řekla mu celou pravdu. Řekl jí však: Dcero, tvá víra tě zachránila, jdi v pokoji a buď zdravá, zbavená svého trápení. Zatímco ještě mluvil, přicházejí od vůdce synagogy a říkají, že tvá dcera zemřela. Proč ještě obtěžuješ učitele? Ježíš však, jakmile uslyšel slovo, které bylo řečeno, řekl představenému synagogy: Neboj se, jen věř. A nedovolil nikomu, aby ho následoval, kromě Petra a Jakuba a Jana, bratra Jakubova. A přichází do domu představeného synagogy a vidí rozruch a mnoho plačících a naříkajících. A když vstoupil, řekl jim: Co jste znepokojeni a pláčete? Dítě nezemřelo, ale spí. A vysmívali se mu. On však, vyhnavši všechny, bere s sebou otce dítěte a matku a ty, kteří byli s ním, a vstupuje tam, kde bylo dítě ležící. A uchopiv ruku dítěte, říká jí: Talitha, koumi, což je přeloženo: Děvče, tobě pravím, vstaň. A ihned vstala ta dívka a chodila, bylo jí totiž dvanáct let. A byli ohromeni velkým úžasem. A přikázal jim důrazně, aby se o tom nikdo nedozvěděl, a řekl, aby jí bylo dáno najíst se.

A vyšel odtamtud a přišel do své vlasti, a následovali ho jeho učedníci. A když nastala sobota, začal učit v synagoze, a mnozí, kteří ho slyšeli, byli ohromeni a říkali: Odkud má tento člověk tyto věci? A jaká je to moudrost, která mu byla dána, a takové mocné činy se dějí skrze jeho ruce? Není tento ten řemeslník, syn Marie, bratr Jakuba a Josefa a Judy a Šimona? A nejsou jeho sestry zde u nás? A byli pohoršeni jím. Ježíš jim ale říkal, že prorok není bez cti, pokud ne ve své vlasti, mezi svými příbuznými a ve svém domě. A nebyl tam schopen vykonat žádný mocný čin, kromě toho, že několika málo nemocným vložil ruce a uzdravil je. A divil se kvůli jejich nevěře. A chodil po okolních vesnicích a vyučoval.

A on svolává těch dvanáct a začal je posílat po dvou, a dával jim autoritu nad nečistými duchy. A přikázal jim, aby si s sebou na cestu nebrali nic kromě hole, žádnou brašnu, žádný chléb, žádný bronz do opaska, Ale mějte obuté sandály a neoblékejte si dvoje tuniky. A říkal jim: Kdekoli vstoupíte do domu, tam zůstávejte, dokud odtamtud nevyjdete. A ti, kteří vás nepřijmou ani nevslyší, vycházejíce odtamtud setřeste prach zpod vašich nohou na svědectví jim. Amen pravím vám, snesitelnější bude Sodomě nebo Gomoře v den soudu než tomu městu. A vyjdouce kázali, aby činili pokání. A vyhánějící mnohé demony, mazali olejem mnohé nemocné a léčili je.

A král Herodes uslyšel, neboť jeho jméno se stalo zjevným, a říkal, že Jan Křtitel byl vzkříšen z mrtvých, a proto v něm působí ty síly. Jiní říkali, že je to Eliáš, jiní ale říkali, že je to prorok jako jeden z proroků. Když to ale Herodes uslyšel, řekl: Ten, kterého jsem já sťal, Jana, to je on, byl vzkříšen z mrtvých. Sám totiž Herodes poslal a zmocnil se Jana a svázal ho ve vězení kvůli Herodiadě, ženě Filipa, jeho bratra, protože si ji vzal za ženu. Jan totiž říkal Herodovi, že ti není dovoleno mít ženu svého bratra.

Herodias však chovala k němu zášť a chtěla ho zabít, ale nebyla schopna, Neboť Herodes se bál Jana, protože věděl, že je to muž spravedlivý a svatý, a chránil ho, a když ho slyšel, mnoho konal a rád ho poslouchal. A nastal příhodný den, když Herodes k svým narozeninám pořádal večeři pro své velmože a velitele a přední muže Galileje, A když vstoupila dcera Herodiády a tančila a potěšila Heroda a ty, kteří s ním stolovali, řekl král dívce: Žádej ode mě, co chceš, a dám ti to. A přísahal jí, že cokoli mě požádáš, dám ti, až do poloviny mého království. Ona ale vyšla a řekla své matce: Co mám žádat? A ona řekla: Hlavu Jana Křtitele. A když vstoupila ihned s chvatem ke králi, žádala a říkala: Chci, abys mi dal ihned na míse hlavu Jana Křtitele. A král se velmi zarmoutil, ale kvůli přísahám a hostům nechtěl ji odmítnout. A ihned poslal král kata a přikázal přinést jeho hlavu. Ten ale odešel, sňal ho ve vězení a přinesl jeho hlavu na míse a dal ji té dívce, a ta dívka ji dala své matce. A jeho učedníci, když to uslyšeli, přišli a vzali jeho mrtvolu a položili ji do hrobky.

A apoštolové se shromáždili k Ježíšovi a oznámili mu všechno, co udělali a co učili. A řekl jim: Pojdte vy sami stranou na pusté místo a odpočňte si trochu, neboť těch, kteří přicházeli a odcházeli, bylo mnoho, a neměli čas ani k jídlu. A oni odešli na pusté místo v lodi sami. A viděl jsem je odcházet a mnozí je poznali, a pěšky ze všech měst se tam sběhli, předešli je a shromáždili se k němu. A když Ježíš vyšel, viděl velký zástup a byl pohnut soucitem nad nimi, protože byli jako ovce, které nemají pastýře, a začal je mnoho učit. A když již nastala pozdní hodina, přistoupili k němu jeho učedníci a říkají, že to místo je pusté a již je pozdní hodina Propusť je, aby odešli do okolních polí a vesnic a koupili si chleby, neboť nemají co jíst. Ten ale odpověděl a řekl jim: Dejte jim vy jíst. A říkají mu: Máme odejít, koupit za dvě stě denárů chleby a dát jim jíst? On ale říká jim: Kolik chlebů máte?

Jděte a podívejte se. A když to zjistili, říkají: Pět, a dvě ryby. A on jim přikázal, aby všichni ulehli po skupinách na zelené trávě. A oni se posadili ve skupinách po sto a po padesáti. A vzav těch pět chlebů a ty dvě ryby, pohlédnuv k nebi, požehnal a lámal chleby a dával učedníkům, aby je předložili lidem, a ty dvě ryby rozdělil všem. A jedli všichni a byli nasyceni. A sebrali dvanáct košů plných úlomků a také z ryb. A těch, kteří jedli chleby, bylo pět tisíc mužů.

A ihned donutil své učedníky vstoupit na loď a jet napřed na druhou stranu k Betsaidě, zatímco on sám propustí zástup. A když se s nimi rozloučil, odešel do hor, aby se modlil. A když nastal večer, byla loď uprostřed moře a on sám zůstal na zemi. A viděv je trápené při veslování, neboť vítr byl jim protivný, a kolem čtvrté noční stráže přichází k nim kráčeje po moři, a chtěl je minout. Když ho však spatřili kráčet po moři, zdálo se jim, že je to přízrak, a vykřikli Všichni ho totiž viděli a byli znepokojeni. A ihned s nimi promluvil a říká jim: Mějte odvahu, já jsem, nebojte se. A vstoupil do lodi k nim a vítr ustal, a oni byli v sobě nesmírně ohromeni a divili se. Nepochopili totiž ohledně chlebů, ale jejich srdce bylo zatvrzené.

A když překročili moře, přišli do země Genezaret a zakotvili. A když vyšli z lodi, ihned ho poznali. Oběhli celou tu okolní oblast a začali na leháčcích nosit kolem ty, kteří se měli špatně, tam, kde slyšeli, že je. A kdekoliv vcházel do vesnic nebo měst nebo na pole, na tržištích pokládali nemocné a prosili ho, aby se mohli dotknout alespoň třásně jeho roucha, a všichni, kdo se ho dotkli, byli uzdraveni.

A shromažďují se k němu farizeové a někteří z písařů, kteří přišli z Jeruzaléma. A když viděli některé z jeho učedníků nečistými rukama, to jest neumytými, jíst chleby, hledali chybu. Neboť Farizeové a všichni Židé, jestliže si neumyjí ruce pěsti, nejedí, držíce se tradice starších. A z tržišť, jestliže se neumyjí, nejedí, a je mnoho jiných věcí, které přijali, aby je dodržovali, umývání pohárů a džbánů a bronzových nádob a lehátek, Potom se ho ptají farizejové a zákoníci, proč tvoji učedníci nechodí podle tradice starších, ale jedí chléb neumytýma rukama? Ten ale odpověděl a řekl jim, že dobře prorokoval Izaiáš o vás pokrytcích, jak je psáno: Tento lid mě ctí rty, ale jejich srdce je daleko ode mě, Marně mě však uctívají, když učí učení, která jsou příkázáními lidí.

Opustivši totiž příkázání Boží, držíte se tradice lidské: omývání džbánů a pohárů, a mnohé jiné podobné věci děláte. A on jim říkal: Dobře rušíte příkaz Boží, abyste zachovávali svou tradici. Neboť Moses řekl: Cti svého otce a svou matku, a ten, kdo mluví zle o otci nebo matce, ať zemře smrtí. Vy ale říkáte: Jestliže člověk řekne otci nebo matce: Korban, to jest dar, z čehož bys ode mě mohl mít prospěch, a už mu nedovolujete nic udělat pro jeho otce nebo jeho matku, Rušíte slovo Boží svou tradicí, kterou jste předali, a mnoho podobných věcí děláte. A zavolav celý dav, říkal jim: Slyšte mě všichni a rozumějte. Nic, co zvenčí vchází do člověka, jej nemůže poskvřnit, ale to, co z něj vychází, to poskvřňuje člověka. A když vstoupil do domu od davu, ptali se ho jeho učedníci na podobenství. A říká jim: Tak i vy jste bez porozumění? Ještě nechápete, že všechno, co zvenčí vchází do člověka, ho nemůže poskvřnit? že nevchází do jeho srdce, ale do břicha, a vychází do záchodu, čistíc veškeré jídlo. Říkal ale, že to, co vychází z člověka, poskvřňuje toho člověka. Neboť zevnitř ze srdce lidí vycházejí špatné myšlenky, cizoložství, smilstva, vraždy.

Krádeže, chamtivosti, zloby, lest, nezřízenost, zlé oko, rouhání, pýcha, pošetilost, Všechny tyto zlé věci vycházejí zevnitř a poskvřňují člověka.

A odtamtud vstal a odešel do pohraničí Týru a Sidónu. A když vstoupil do domu, nechtěl, aby se o tom kdokoli dozvěděl, ale nemohl zůstat skryt. Neboť uslyševši o něm žena, jejíž malá dcera měla nečistého ducha, přišla a padla k jeho nohám Ta žena ale byla Řekyně, Syroféničanka rodem, a prosila ho, aby démona vyhnal z její dcery. Ježíš jí však řekl: Nech nejprve nasytit děti, neboť není dobré vzít chléb dětí a hodit ho malým psům. Ona ale odpověděla a říká mu: Ano, Pane, i pejsci pod stolem jedí drobky od dětí. A řekl jí: Kvůli tomuto slovu jdi, démon vyšel z tvé dcery. A když odešla do svého domu, našla dítě ležící na posteli a démona, který vyšel.

A opět vyšel z hranic Týru a Sidónu a přišel k moři Galilejskému skrze střed hranic Dekapolisu. A přinášejí k němu hluchého s vadou řeči a prosí ho, aby na něho vložil ruku. A vzav ho stranou od davu o samotě, vložil své prsty do jeho uší, a plivnuv se dotkl jeho jazyka, A pohlédnuvši nahoru do nebe, zasténal a říká mu: Effatha, což je buď otevřen. A okamžitě se otevřely jeho uši a bylo uvolněno pouto jeho jazyka a mluvil správně. A přikázal jim, aby nikomu neřekli, ale čím více jim to přikazoval, tím více to hlásali. A oni byli ohromeni nad míru a říkali: Dobře všechno udělal, hluché dělá slyšet a němé mluvit.

8

V těch dnech, když tam opět byl velký dav a neměli co jíst, svolal Ježíš své učedníky a řekl jim, Mám soucit s tím davem, protože již tři dny zůstávají se mnou a nemají co jíst. A pokud je

propustím hladové do jejich domů, budou oslabeni na cestě, neboť někteří z nich přišli zdaleka. A odpověděli mu jeho učedníci: Odkud by je tu mohl někdo nasytit chlebem na pustině? A ptal se jich: Kolik máte chlebů? Oni ale řekli: Sedm. A on přikázal davu, aby se posadil na zemi, a vzav sedm chlebů, poděkoval, zlomil je a dával svým učedníkům, aby je předložili, a oni je předložili davu. A měli několik malých ryb, a požehnal jim a řekl, aby i je předložili. Jedli a byli nasyceni, a sebrali zbytky úlomků – sedm košů. Bylo jich ale asi čtyři tisíce a propustil je. A vstoupiv ihned na loď se svými učedníky, přišel do oblasti Dalmanuta.

A vyšli farizeové a začali s ním diskutovat, hledající od něho znamení z nebe a zkoušeli ho. A vzdychnuv si hluboce v duchu říká: Proč tato generace hledá znamení? Amen pravím vám, jestli bude dáno této generaci znamení. A zanechal je, nastoupil do lodi a znovu odešel.

A zapomněli vzít chleby a kromě jednoho chleba neměli s sebou nic v lodi. A on jim přikazoval se slovy: Hleďte, mějte se na pozoru před kvasem farizeů a kvasem Herodovým. A uvažovali mezi sebou a říkali: Nemáme chleby. A Ježíš, když to poznal, říká jim: Co uvažujete o tom, že nemáte chleby? Ještě nechápete ani nerozumíte? Stále máte zatvrzené své srdce? Mající oči, nevidíte, a mající uši, neslyšíte? A nepamatujete?

Když jsem lámal těch pět chlebů pro těch pět tisíc, kolik plných košů úlomků jste sebrali? Říkají mu: Dvanáct. Když ale těch sedm chlebů bylo pro ty čtyři tisíce, kolik košů plných zbytků jste sebrali? Oni pak řekli: Sedm. A on jim říkal: Ještě nerozumíte?

A přichází do Bethsaidy a přinášejí mu slepého a prosí ho, aby se ho dotkl. A vzav ruku slepého, vyvedl jej ven z vesnice, a plivnuv do jeho očí, vloživ na něj ruce, ptal se jej, zda něco vidí. A když vzhlédl, řekl: Vidím lidi jako stromy, jak chodí. Potom opět položil ruce na jeho oči a způsobil, že pohlédl nahoru, a byl uzdraven, a viděl jasně všechny. A poslal ho do jeho domu se slovy: Ani do vesnice nevstupuj, ani nikomu ve vesnici neříkej.

A Ježíš vyšel se svými učedníky do vesnic Kaisareie Filipovy, a na cestě se ptal svých učedníků a říkal jim: Za koho mě lidé pokládají? Oni ale odpověděli: Jana Křtitele, a jiní Eliáše, jiní pak jednoho z proroků. A on sám jim říká: Vy ale za koho mě pokládáte? Petr mu odpověděl: Ty jsi Kristus. A napomenul je, aby nikomu o něm neříkali.

A začal je učit, že Syn člověka musí mnoho trpět a být odmítnut staršími, velekněžími a zákoníky, být zabit a po třech dnech vstát z mrtvých. A mluvil to slovo otevřeně. A Petr ho vzal stranou a začal ho kárat. Ten ale, otočiv se a spatřiv své žáky, pokáral Petra se slovy: Jdi za mne, satane, neboť nemyslíš na věci Boží, ale na věci lidské.

A když zavolal dav se svými učedníky, řekl jim: Kdokoli chce jít za mnou, zapří sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě. Neboť kdo by chtěl svou duši zachránit, ztratí ji, ale kdo by ztratil svou vlastní duši kvůli mně a kvůli dobré zprávě, ten ji zachrání. Co totiž prospěje člověku, jestliže získá celý svět, a ztratí svou duši? Nebo co dá člověk výměnou za svou duši? Kdo se totiž bude stydět za mě a za má slova v tomto pokolení cizoložném a hříšném, za toho se bude stydět i Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svatými anděly.

A říkal jim: Amen, pravím vám, že jsou někteří z těch, kteří zde stojí, kteří neokusí smrti, dokud neuvidí království Boží přicházející v moci.

A po šesti dnech vzal Ježíš Petra a Jakuba a Jana a vyvedl je na vysokou horu stranou samotné, a byl proměněn před nimi. A jeho oděvy se staly zářícími, velmi bílými jako sníh, jakými bělič na zemi není schopen tak vybělit. A ukázal se jim Eliáš s Mojžíšem a rozmlouvali s Ježíšem. A Petr odpověděl a řekl Ježíšovi, Rabbi, je dobré, že jsme zde, a udělejme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi. Nevěděl totiž, co říká, neboť byli vyděšeni. A stalo se, že mrak je zastínil, a z mraku přišel hlas, který říkal: Toto je můj milovaný Syn, jeho poslouvejte. A náhle, když se rozhlédli, už nikoho neviděli, jen Ježíše samotného s sebou. Když ale sestupovali z hory, přikázal jim, aby nikomu nevyprávěli, co viděli, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých. A to slovo si ponechali pro sebe, přemýšlejíce mezi sebou, co znamená vstát z mrtvých. A oni se ho ptali a říkali: Proč zákoníci říkají, že Eliáš musí přijít první? Ten ale odpověděl a řekl jim: Eliáš opravdu přijde první a obnoví všechno, a jak je napsáno o Synu člověka, že mnoho vytrpí a bude pohrdnut? Ale říkám vám, že i Eliáš přišel, a učinili mu, co chtěli, jak je o něm napsáno.

A když přišel k učedníkům, viděl kolem nich velký zástup a zákonníky, kteří se s nimi hádali. A ihned celý zástup, když ho uviděl, byl užaslý, a přibíhali a vítali ho. A zeptal se písařů: Co spolu debatujete? A jeden z davu odpověděl a řekl: Učiteli, přinesl jsem k tobě svého syna, který má němého ducha. A kdekoli ho to zachvátí, vrhá jím, pění, skřípe zuby a vysychá, a řekl jsem tvým učedníkům, aby to vyhnali, ale nebyli schopni. Ten ale mu

odpověděl a říká: Ó pokolení nevěrné, až dokdy k vám budu? Až dokdy vás snesu? Přineste jej ke mně. A přinesli jej k němu. A když ho uviděl, duch jím okamžitě zmítal, a on padl na zem a válel se s pěnou u úst. A zeptal se jeho otce: Jak dlouho se mu to děje? On však odpověděl: Od dětství. A často ho házel do ohně i do vody, aby ho zničil, ale jestli můžeš něco udělat, pomoz nám a slituj se nad námi. Ježíš mu však řekl: Pokud jsi schopen věřit, všechno je možné tomu, kdo věří. A ihned vzkřikl otec dítěte se slzami: Věřím, Pane, pomoz mé nevěře! Když ale Ježíš viděl, že se sbíhá dav, pokáral nečistého ducha a řekl mu: Duchu němý a hluchý, já ti přikazuji, vyjdi z něho a již do něho nevstupuj. A vykřikl, mnoho jím zmítal a vyšel, a stal se jako mrtvý, takže mnozí říkali, že zemřel. Ježíš jej však uchopil za ruku, pozdvihl jej, a on vstal. A když vstoupil do domu, jeho učedníci se ho ptali o samotě: Proč jsme ho my nemohli vyhnat? A řekl jim: Tento druh nemůže být vyhnán, jestliže ne modlitbou a postem.

A odtud vyšli a procházeli skrze Galileu, a nechtěl, aby to někdo poznal, Učil totiž své učedníky a říkal jim, že Syn člověka je zrazen do rukou lidí, a zabijí jej, a zabit jsa třetího dne vstane. Oni ale neznali to slovo a báli se ho dotázat.

A přišel do Kafarnaum, a když byl v domě, tázal se jich: Co jste na cestě mezi sebou projednávali? Ti ale mlčeli, protože spolu na cestě diskutovali o tom, kdo je větší. A když se posadil, zavolal těch dvanáct a říká jim: Jestli někdo chce být první, bude poslední ze všech a služebník všech. A vzal dítě, postavil je do jejich středu, objal je a řekl jim, Kdo přijme jedno z takových dětí v mém jménu, mě přijímá, a kdo přijme mě, nepřijímá mě, ale toho, který mě poslal. Odpověděl mu Jan a řekl: Učiteli, viděli jsme někoho, kdo ve tvém jménu vyhání démony, ale nenásleduje nás, a zabránili jsme mu, protože nás nenásleduje. Ježíš však řekl: Nebraňte mu,

neboť nikdo není, kdo by činil zázrak v mém jménu a mohl by rychle mluvit zle o mně. Kdo totiž není proti vám, je pro vás. Kdo by vám totiž dal napít pohár vody v mé jméno, protože jste Kristovi, amen pravím vám, jistě neztratí svou odměnu.

A kdo by svedl k pádu jednoho z těchto malých, kteří ve mě věří, bylo by pro něj lepší, kdyby mu byl pověšen mlýnský kámen kolem krku a byl vhozen do moře. A jestliže tě svádí tvá ruka, usekni ji, je pro tebe lepší vejít do života zmrzačený, než mít obě ruce a odejít do gehenny, do neuhasitelného ohně, kde jejich červ neumírá a oheň nehasne. A jestliže tvá noha tě svádí ke hříchu, usekni ji, je pro tebe lepší vstoupit do života chromý, než mít obě nohy a být uvržen do gehenny, do neuhasitelného ohně. kde jejich červ neumírá a oheň nehasne. A jestliže tě tvé oko svádí, vyvrz je. Je pro tebe lepší vejít do Božího království jednoooký, než mít obě oči a odejít do ohnivé gehenny. kde jejich červ neumírá a oheň nehasne. Neboť každý bude osazen ohněm a každá oběť bude osazena solí. Dobrá je sůl, ale jestliže sůl ztratí chuť, čím ji osolíte? Mějte v sobě sůl a žijte v pokoji mezi sebou.

10

A odtud vstal a přichází do hranic Judeje skrze území za Jordánem, a opět se k němu scházejí zástupy, a jak byl zvyklý, opět je učil. A Farizeové přistoupili a ptali se ho, zda je dovoleno muži propustit ženu, zkoušejíce ho. Ten ale odpověděl a řekl jim: Co vám přikázal Mojžíš? Oni ale řekli: Mojžíš dovolil napsat rozvodový list a propustit. A Ježíš jim odpověděl: Kvůli tvrdosti vašeho srdce vám napsal toto přikázání. Od začátku stvoření však učinil Bůh je mužem a ženou. Kvůli tomu opustí člověk svého otce a matku a připojí se ke své ženě a budou ti dva jedno tělo. Takže již nejsou dva, ale jedno tělo, Co tedy Bůh spojil, člověk ať

nerozděluje. A v domě se ho učedníci opět ptali na toto. A říká jim: Kdo by propustil svou ženu a oženil se s jinou, cizoloží vůči ní. A pokud se žena rozvede s mužem a vdá se za jiného, cizoloží.

A přinášeli k němu děti, aby se jich dotkl, ale učedníci kárali ty, kteří je přinášeli. Když to ale Ježíš viděl, rozhněval se a řekl jim: Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim, neboť takovým patří království Boží. Vpravdě vám říkám, kdo nepřijímá království Boží jako dítě, jistě do něho nevstoupí. A objav je, žehnal jim a kladl ruce na ně.

A když vycházel na cestu, přiběhl jeden, poklekl před ním a ptal se ho: Dobrý učiteli, co mám udělat, abych zdědil věčný život? Ježíš mu ale řekl: Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý kromě jednoho, Boha. Znáš přikázání: Necizoložíš, nezabiješ, nepokradeš, nebudeš křivě svědčit, nepodvedeš, cti svého otce a matku. Ten ale odpověděl a řekl mu: Učiteli, všechny tyto věci jsem zachovával od svého mládí. Ten ale Ježíš, pohleděv na něho, zamiloval si ho a řekl mu: Jedno ti chybí. Jestliže chceš být dokonalý, jdi, prodej vše, co máš, a dej chudým, a budeš mít poklad v nebi, a pojď, následuj mě, vzav svůj kříž. Ten ale zesmutněl nad tím slovem a odešel rmoutící se, neboť měl mnoho majetku.

A Ježíš se rozhlédl a říká svým učedníkům: Jak obtížně ti, kteří mají peníze, vstoupí do království Božího! Ti ale učedníci byli užaslí nad jeho slovy. Ježíš jim ale znovu odpověděl a řekl: Děti, jak obtížné je pro ty, kdo důvěřují v bohatství, vstoupit do království Božího. Snazší je velblouda provléct uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království. Oni ale byli nadměrně ohromeni a říkali si mezi sebou: A kdo tedy může být zachráněn? Ježíš na ně pohlédl a říká: U lidí je to nemožné, ale ne u Boha,

neboť u Boha je všechno možné. Petr mu začal říkat: Hle, my jsme opustili všechno a následovali jsme tě. Ježíš ale odpověděl: Amen, pravím vám, nikdo není, kdo by opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo ženu nebo děti nebo pole kvůli mně a kvůli evangeliu, Jestliže nevezme stonásobně nyní v tomto čase domy a bratry a sestry a otce a matku a děti a pole s pronásledováními, a v přicházejícím věku život věčný. Mnozí však budou první poslední a poslední první.

Byli na cestě a stoupali do Jeruzaléma, a Ježíš je předcházel, a oni byli užaslí, a ti, kteří následovali, se báli. A když znovu vzal dvanáct, začal jim říkat o věcech, které se mu měly stát, Hle, jdeme do Jeruzaléma a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům, kteří jej odsoudí k smrti a vydají jej pohanům. A budou se mu posmívat a budou ho bičovat a budou na něj plivat a zabijí ho, a třetího dne vstane.

A přistupují k němu Jakub a Jan, synové Zebedeovi, se slovy: Učíteli, chceme, abys nám udělal, o co tě požádáme. On jim ale řekl: Co chcete, abych vám udělal? Oni mu ale řekli: Dej nám, abychom jeden po tvé pravici a jeden po tvé levici seděli v tvé slávě. Ten ale Ježíš jim řekl: Nevíte, co žádáte. Jste schopni pít kalich, který já piji, a být pokřtěni křtem, kterým já jsem křtěn? Oni mu ale řekli: Jsme schopni. Ježíš jim ale řekl: Kalich, který já piji, budete pít, a křtem, kterým já jsem křtěn, budete pokřtěni. Ale sedět po mé pravici a po mé levici není mé dát, ale těm, kterým to bylo připraveno.

A když to uslyšelo těch deset, začali být rozhořčeni kvůli Jakubovi a Janovi. Ale Ježíš, povolavši je, jim říká: Víte, že ti, kteří se zdají vládnout národům, panují nad nimi a jejich velcí vykonávají moc nad nimi, Ne tak to ale bude mezi vámi, ale kdo

chce stát se velkým mezi vámi, bude vaším služebníkem. A kdo chce z vás být první, bude otrokem všech. Neboť ani Syn člověka nepřišel, aby byl sloužen, ale aby sloužil a aby dal svou duši jako výkupné místo mnohých.

A oni přicházejí do Jericha. A když on vycházel z Jericha i jeho učedníci a značný zástup, syn Timaiův Bartimaios, slepý, seděl u cesty a žebrol. A když uslyšel, že je to Ježíš Nazaretský, začal křičet a říkat: Synu Davidův, Ježíši, smiluj se nade mnou. A mnozí ho kárali, aby zmlkl, on ale mnohem více volal: Synu Davidův, smiluj se nade mnou. A Ježíš se zastavil a řekl: Zavolejte ho. A volali toho slepého a říkali mu: Vzchop se, vstaň, volá tě. Ten ale odhodil svůj plášť, vstal a přišel k Ježíšovi. A Ježíš mu odpověděl: Co chceš, abych ti udělal? Slepý mu řekl: Rabboni, abych prohlédl. A Ježíš mu řekl: Jdi, tvá víra tě zachránila. A ihned prohlédl a následoval Ježíše na cestě.

11

A když se přibližují do Jeruzaléma, do Betfage a Betanie, k Hoře olivové, posílá dva ze svých učedníků A říká jim: Jděte do vesnice, která je naproti vám, a ihned po vstupu do ní najdete svázané hřibě, na kterém nikdo z lidí neseděl; rozvažte jej a přiveďte. A pokud vám někdo řekne: Co to děláte?, řekněte, že ho Pán potřebuje, a ihned ho pošle zpět sem. Odešli a našli hřibě přivázané ke dveřím venku na ulici a rozvázali ho. A někteří z těch, kteří tam stáli, jim říkali: Co děláte, že rozvazujete to hřibě? Oni ale řekli jim, jak přikázal Ježíš, a nechali je. A oni přivedli hřibě k Ježíši a položili na něj své oděvy, a posadil se na něj. Mnozí ale rozprostřeli své oděvy na cestu, jiní pak řezali listnaté větve ze stromů a prostírali je na cestu. A ti, kteří šli vpředu, i ti, kteří následovali, křičeli a říkali: Hosanna, požehnaný ten, jenž přichází

ve jménu Páně. Požehnané buď přicházející království ve jménu Pána, našeho otce Davida, hosanna na výsostech.

A Ježíš vstoupil do Jeruzaléma a do chrámu, a když se rozhlédl po všem, protože už byla večerní hodina, vyšel do Betanie s dvanácti.

A následujícího dne, když vyšli z Betanie, byl hladový, A když viděl fíkovník z daleka, který měl listy, přišel, zda snad něco najde na něm, a když k němu přišel, nic nenašel kromě listů, neboť nebyl čas fíků. A odpovídaje řekl jí: Ať nikdo již nikdy z tebe nejí ovoce. A slyšeli to jeho učedníci.

A oni přicházejí znovu do Jeruzaléma, a když Ježíš vstoupil do chrámu, začal vyhánět ty, kteří prodávali a kupovali v chrámu, a převrátil stoly směnárníků peněz a sedadla prodávajících holuby. A nedovoloval, aby někdo nesl nádobu skrze chrám. A učil je a říkal jim: Není napsáno, že můj dům bude nazván domem modlitby pro všechny národy? Vy jste však z něj udělali jeskyni lupičů.

A zákoníci, farizeové a velekněží to slyšeli a hledali, jak by ho mohli zahubit, neboť se ho báli, protože celý zástup byl ohromen jeho učením. A když se stalo pozdě, vycházel z města.

A když ráno procházeli kolem, viděli ten fíkovník uschlý od kořenů. A Petr si vzpomněl a říká mu: Rabbi, hled' fíkovník, který jsi prokletí, uschla. A Ježíš jim odpověděl: Mějte víru v Boha. Amen, neboť pravím vám, že kdo by řekl této hoře: Zvedni se a buď vržena do moře, a nebude pochybovat ve svém srdci, ale uvěří, že to, co říká, se stává, bude mu to, co řekne. Proto vám pravím: všechno, oč byste se modlíce žádali, věřte, že to přijímáte,

a bude vám. A když stojíte a modlíte se, odpouštějte, jestliže máte něco proti někomu, aby i váš Otec, který je v nebesích, odpustil vám vaše přestupky. Pokud ale vy neodpouštíte, ani váš Otec neodpustí vaše přestupky.

A přicházejí znovu do Jeruzaléma, a když procházel chrámem, přicházejí k němu velekněží a zákoníci a starší A říkají mu: V jaké pravomoci tyto věci děláš? Nebo kdo ti dal tuto pravomoc, abys tyto věci dělal? Ježíš jim však odpověděl: Zeptám se vás i já na jednu věc, a odpovězte mi, a řeknu vám, jakou autoritou tyto věci dělám. Křest Jana byl z nebe, nebo z lidí? Odpovězte mi. A oni uvažovali mezi sebou a říkali: Jestliže řekneme z nebe', řekne: Proč jste mu tedy neuvěřili? Ale řekneme: z lidí? Báli se lidu, neboť všichni měli Jana za to, že byl prorok. A odpověděli a říkají Ježíšovi: Nevíme. A Ježíš jim odpověděl a říká: Ani já vám neříkám, jakou autoritou tyto věci dělám.

12

A začal k nim mluvit v podobenstvích: Člověk vysadil vinici a obehnal ji plotem a vykopal v ní lis a postavil věž, a pronajal ji rolníkům a odešel. A poslal k rolníkům v pravý čas otroka, aby od rolníků vzal z ovoce vinice. A když ho vzali, zbili ho a poslali pryč s prázdnou. A opět k nim poslal jiného otroka, a toho ukamenovali, zranili v hlavu a poslali zneuctěného. A opět poslal jiného, a toho zabili, a mnoho jiných, některé bili, jiné zabíjeli. Měl tedy ještě jednoho syna, svého milovaného, poslal i jeho jako posledního k nim se slovy, že budou respektovat mého syna. Oni farmáři však, když ho spatřili přicházet, řekli si mezi sebou, že tento je dědic, pojďme ho zabít, a dědictví bude naše. A vzavši ho, zabili ho a vyhnali ho ven z vinice. Co tedy udělá pán vinice? Přijde a zničí tyto rolníky, a dá vinici jiným. Ani toto písmo jste nečetli: kámen,

který odmítli stavitelé, se stal hlavou úhlu. Od Pána se toto stalo a je podivuhodné v našich očích.

A oni se ho snažili chytit, ale báli se davu, neboť poznali, že k nim to podobenství řekl. A opustivše ho odešli.

A posílají k němu některé z farizeů a herodiánů, aby ho chytili na slově. Ti ale, kteří přišli, mu říkají: Učiteli, víme, že jsi pravdivý a nezáleží ti na nikom, neboť nehledíš na tvář lidí, ale v pravdě učíš cestu Boží. Řekni nám tedy, je dovoleno dát daň Caesarovi, nebo ne? Máme dát, nebo nemáme dát? On však, znajíc jejich pokrytectví, řekl jim: Proč mě zkoušíte? Přineste mi denár, abych ho viděl. Oni ale přinesli. A říká jim: Čí je tento obraz a nápis? Oni ale řekli: Césarův. A Ježíš jim odpověděl: Dejte Césarovi, co je Césarovo, a Bohu, co je Božího. A žasli nad ním.

A přicházejí k němu saduceové, kteří říkají, že vzkříšení není, a ptali se ho říkajíce: Učiteli, Mojžíš nám napsal, že pokud něčí bratr zemře a zanechá ženu, ale nezanechá děti, má jeho bratr vzít tu jeho ženu a vzbudit símě jeho bratru. Bylo tedy sedm bratrů. A první si vzal ženu, a když umíral, nezanechal potomka. A druhý si ji vzal a zemřel, aniž by zanechal potomka. A třetí podobně. A vzalo ji těch sedm, a nezanechali potomka. Jako poslední ze všech zemřela i ta žena. Při vzkříšení tedy, až vstanou, čí z nich bude žena? Vždyť všech sedm ji mělo za ženu. A odpovídající Ježíš jim řekl: Nejste snad proto v omylu, že neznáte Písma ani moc Boží? Když totiž vstanou z mrtvých, ani se neženou, ani se nevdávají, ale jsou jako andělé v nebesích. Ale o mrtvých, že jsou vzkříšeni, nečetli jste v knize Mojžíšově, při keři, jak k němu řekl Bůh: Já jsem Bůh Abrahamův a Bůh Izákův a Bůh Jákobův? Bůh není Bohem mrtvých, ale živých, vy se tedy velmi mýlíte.

A když přistoupil jeden z písařů, který je slyšel disputovat a viděl, že jim dobře odpověděl, zeptal se ho: Jaké je první ze všech přikázání? Ten ale Ježíš mu odpověděl, že první ze všech přikázání je: Poslouchej, Izraeli, Pán, Bůh náš, Pán jeden je, A budeš milovat Pána, Boha svého, z celého svého srdce a z celé své duše a z celé své mysli a z celé své síly. Toto je první přikázání. A druhé přikázání je podobné tomuto: budeš milovat svého bližního jako sebe sama. Větší než tato přikázání neexistuje. A řekl mu písař: Dobře, učiteli, podle pravdy jsi řekl, že je jeden a není jiný kromě něho. A milovat jej z celého srdce a z celého rozumu a z celé duše a z celé síly, a milovat bližního jako sebe sama, je více než všechny zápalné oběti a oběti. A Ježíš, vidouc, že inteligentně odpověděl, řekl mu: Nejsi daleko od království Božího. A nikdo se ho již neodvážil dotazovat.

A Ježíš odpověděl a řekl, vyučující v chrámu: Jak říkají zákoníci, že Kristus je syn Davidův? Sám totiž David řekl v Duchu Svatém: Říká Pán mému Pánu: Sed' po mé pravici, dokud položím tvé nepřátele jako podnož tvých nohou. Sám David ho tedy nazývá Pánem, a jak může být jeho synem? A velký zástup ho rád poslouchal.

A říkal jim ve svém učení: Mějte se na pozoru před zákoníky, kteří chtějí chodit v rouchu a přijímat pozdravy na tržištích. a přední sedadla ve shromážděních a přední místa při hostinách. Ti, kteří požívají domy vdov a pod záminkou se dlouze modlí, obdrží přísnější soud.

A Ježíš, sedící naproti pokladnici, pozoroval, jak dav hází bronzové mince do pokladnice. A mnoho bohatých házelo mnoho, a když přišla jedna chudá vdova, hodila dvě malé mince, což je quadrans. A zavolavši své učedníky, řekl jim: Amen, pravím vám,

že tato chudá vdova vhodila více než všichni, kteří vhazovali do pokladnice, Všichni totiž hodili z jejich hojnosti, ale tato hodila ze své chudoby všechno, co měla, celý svůj život.

13

A když vycházel z chrámu, říká mu jeden z jeho učedníků: Učíteli, viz, jaké kameny a jaké stavby! A Ježíš mu odpověděl: Vidíš tyto velké budovy? Nežůstane zde kámen na kameni, který by nebyl svrzen. A když seděl na hoře olivové naproti chrámu, ptali se ho o samotě Petr a Jakub a Jan a Ondřej, Řekni nám, kdy se tyto věci stanou, a jaké bude znamení, až se všechny tyto věci budou chystat naplnit? Ježíš jim však odpověděl a začal mluvit: Dávejte pozor, aby vás nikdo nesvedl. Neboť mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat, že já jsem to, a mnohé svedou. Kdykoli ale uslyšíte o válkách a zprávách o válkách, nebuďte znepokojeni, neboť je nutné, aby se to stalo, ale ještě to není konec. Neboť povstane národ proti národu a království proti království, a budou zemětřesení na různých místech, a budou hlady a nepokoje. Toto jsou počátky porodních bolestí. Dávejte ale pozor na sebe. Vydají vás totiž radám a v jejich shromážděních budete biti, a před vůdci a králi budete postaveni kvůli mně, jim ke svědectví. A do všech národů musí být nejprve hlásána dobrá zpráva. Kdykoli vás ale povedou a budou vás předávat, nebuďte předem úzkostliví, co budete mluvit, ani to nepřipravujte, ale co vám bude dáno v té hodině, to mluvejte, neboť to nejste vy, kdo mluví, ale Duch Svátý. Bratr však vydá bratra na smrt a otec dítě, a děti povstanou proti rodičům a usmrtí je. A budete nenáviděni všemi kvůli mému jménu, ale ten, kdo vytrvá do konce, bude zachráněn.

Kdykoli ale uvidíte tu ohavnost zpusťování, řečenou skrze proroka Daniela, stojící tam, kde by neměla být – ten, kdo čte,

nechť rozumí – tehdy ti, kdo jsou v Judeji, nechť utíkají do hor. Ten, kdo je na střeše, ať nesestoupí do domu, ani ať nevstoupí, aby vzal něco ze svého domu, A ten, který je na poli, ať se nevrací zpět vzít svůj oděv. Běda však těm, které budou mít v lůně, a těm, které budou kojít v oněch dnech. Modlete se, aby se váš útěk nestal v zimě. Budou totiž ty dny soužení, jaké se nestalo takové od počátku stvoření, které stvořil Bůh, až do nynějška, a nestane se. A kdyby Pán nezkrátil ty dny, nebyla by zachráněna žádná lidská bytost, ale kvůli vyvoleným, které si vyvolil, zkrátil ty dny. A potom, pokud vám někdo řekne: Hle, zde je Kristus, nebo Hle, tam, nevěřte. Povstanou totiž falešní kristové a falešní proroci a budou dávat znamení a divy, aby svedli, je-li to možné, i vyvolené. Vy ale dávejte pozor, hle, předpověděl jsem vám všechno. Ale v těch dnech, po tom soužení, bude slunce zatmělé a měsíc nedá své světlo, A hvězdy budou padat z nebe a síly, které jsou v nebesích, budou otřeseny. A tehdy uvidí Syna člověka přicházejícího v oblacích s velkou silou a slávou. A potom pošle své posly a shromáždí své vyvolené ze čtyř větrů, od konce země až do konce nebe.

Od fíkovníku se ale naučte podobenství. Kdykoli jeho větev již změkne a vypučí listy, víte, že léto je blízko. Tak i vy, kdykoli uvidíte, že se tyto věci dějí, vězte, že je blízko, přede dveřmi. Vpravdě vám říkám, že tato generace nepomíní, dokud se nestanou všechny tyto věci. Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepominou.

O tom dni nebo té hodině však nikdo neví, ani andělé v nebi, ani Syn, jedině Otec. Vizte, bdějte a modlete se, neboť nevíte, kdy je ten čas. Jako člověk na cestách, který zanechal svůj dům a dal svým otrokům pravomoc a každému jeho práci, a přikázal vrátného, aby bděl. Bdělte tedy, neboť nevíte, kdy pán domu

přichází, zda pozdě večer, nebo o půlnoci, nebo za kokrhání kohoutů, nebo ráno, aby nepřišel náhle a nenašel vás spící. Co ale vám říkám, všem říkám: bdějte.

14

Byla ale Pascha a svátek nekvašených chlebů po dvou dnech. A velekněží a zákoníci hledali, jak by ho lstí uchopili a zabili. Říkali ale: Ne během slavnosti, aby snad nevznikl povyk mezi lidem.

A když byl v Betanii v domě Šimona malomocného, když ležel u stolu, přišla žena mající alabastrovou nádobu masti z nardu, čisté a velmi drahocenné, a rozbivši tu alabastrovou nádobu vylila mu ji na hlavu. Byli ale někteří rozhořčení, kteří si mezi sebou říkali: Nač se stala tato zkáza masti? Tento vonný olej mohl být prodán za více než tři sta denárů a peníze mohly být dány chudým, a hubovali jí. Ten ale Ježíš řekl: Nechte ji, proč jí působíte potíže? Vykonalala dobré dílo na mně. Neboť chudé máte vždy s sebou, a kdykoli chcete, můžete jim dobře učinit, mě ale nemáte vždy. Co měla, to udělala, předešla pomazání mého těla k pohřbu. Amen, pravím vám, kde bude hlášána tato dobrá zpráva v celém světě, i to, co udělala tato, bude řečeno na její památku.

A Jidáš Iškariotský, jeden z těch dvanácti, odešel k velekněžím, aby ho jim zradil. Ti ale, když to uslyšeli, radovali se a slíbili mu dát stříbrné peníze, a hledal, jak by jej vhodně zradil.

A v první den nekvasených chlebů, když obětovali velikonočního beránka, říkají mu jeho učedníci: Kde chceš, abychom šli a připravili, abys mohl jíst velikonočního beránka? A posílá dva ze svých učedníků a říká jim: Jděte do města a potká vás člověk nesoucí džbán vody, následujte ho, A kdekoli vstoupí,

řekněte pánu domu, že učitel říká: Kde je mé ubytování, kde budu jíst velikonoční beránek s mými učedníky? A on sám vám ukáže velký vybavený horní pokoj, který je připravený; tam pro nás připravte. A jeho učedníci vyšli a přišli do města, a našli vše tak, jak jim řekl, a připravili Paschu. A když nastal večer, přichází s těmi dvanácti, A když oni leželi a jedli, řekl Ježíš: Amen, pravím vám, že jeden z vás mě zradí, ten, který jí se mnou. Oni ale začali být zarmoucení a říkat mu jeden po druhém: Snad ne já? a jiný: Snad ne já? Ten ale odpověděl a řekl jim: Jeden z těch dvanácti, ten, kdo se mnou namáčí do misky. Syn člověka skutečně jde, jak je psáno o něm, ale běda tomu člověku, skrze kterého je Syn člověka zrazen; dobré by pro něj bylo, kdyby se ten člověk nenarodil. A když jedli, vzal Ježíš chléb, požehnal, lámal a dal jim a řekl: Vezměte, jezte, toto je mé tělo. A vzal kalich, poděkoval, dal jim ho a všichni z něho pili. A řekl jim: Toto je má krev nové smlouvy, která je vylévána za mnohé. Vpravdě pravím vám, že již nebudu pít z plodu révy až do onoho dne, kdy jej budu pít nový v království Božím.

A po zazpívání hymnu vyšli na horu olivovou. A Ježíš jim říká, že všichni v tuto noc kvůli mně padnete, protože je psáno: Udeřím pastýře a ovce budou rozptýleny. Ale poté, co budu vzkříšen, půjdu před vámi do Galileje. Petr mu ale řekl: I kdyby se všichni pohoršili, já ne. A Ježíš mu říká: Amen, pravím ti, že ty dnes v tuto noc, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš. Petr však ještě důrazněji říkal: I kdybych s tebou měl zemřít, nikdy tě nezapřu. Stejně tak mluvili i všichni ostatní.

A oni přicházejí na místo, jehož jméno je Getsemane, a říká svým učedníkům: Posad'te se zde, až se pomodlím. A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana a začal být velmi zděšen a sklíčen. A říkal jim: Velmi zarmoucená je duše má až k smrti, zůstaňte zde a

bděte. A pokročiv trochu padl na tvář na zem a modlil se, aby, je-li to možné, prošla od něj ta hodina, A říkal: Abba, Otče, všechno je ti možné, odnes ode mě tento kalich, ale ne co já chci, ale co ty. A přichází a nachází je spící, a říká Petrovi: Šimone, spíš? Nebyli jste schopni bdít jednu hodinu? Bděte a modlete se, abyste nevstoupili do pokušení, duch je sice ochotný, ale tělo je slabé. A znovu odešel a modlil se, řekl ta samá slova. A když se navrátil, našel je opět spící, neboť jejich oči byly zatěžovány, a nevěděli, co by mu odpověděli. A přichází potřetí a říká jim: Spíte nyní a odpočíváte? Dost, přišla hodina, hle, je zrazován Syn člověka do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďme, hle, ten, kdo mě vydává, se přibližil.

A ihned, když ještě mluvil, přichází Jidáš Iškariotský, jeden z dvanácti, a s ním velký zástup s meči a holemi, poslaní od velekněží a zákoníků a starších. Ten, kdo ho vydával, jim ale dal signál se slovy: Koho políbím, to je on, chyťte ho a odveďte bezpečně. A když přišel, ihned k němu přistoupil a říká: Buď zdrav, rabbi, a políbil ho. Ti ale na něho položili své ruce a uchopili ho. Jeden z těch, kteří stáli poblíž, vytasil meč, udeřil otroka velekněze a odřízl mu ucho. A Ježíš jim odpověděl: Jako na lupiče jste vyšli s meči a holemi, abyste mě zajali, Každý den jsem byl u vás v chrámu a učil, a neuchopili jste mě. Ale aby byla naplněna písma. A všichni ho opustili a utekli. A jeden mladý muž ho následoval, oděný plátěným plátnem na nahém těle, a mladí muži ho uchopili. Ten ale zanechal plátěný oděv a nahý utekl od nich.

A odvedli Ježíše k veleknězi a shromáždili se k němu všichni velekněží a starší a zákoníci. A Petr ho následoval zdaleka až dovnitř do dvora velekněze, a seděl spolu se služebníky a ohříval se u ohně. Velekněží a celá rada hledali proti Ježíšovi svědectví, aby jej usmrtili, a nenacházeli je. Mnozí totiž proti němu křivě

svědčili, a ta svědectví nebyla shodná. A někteří, kteří povstali, nesli falešné svědectví proti němu a říkali Že my jsme slyšeli, jak říkal, že já zničím tento chrám vyrobený rukama a za tři dny postavím jiný, nevyrobený rukama. A ani tak nebyla jejich svědectví shodná. A velekněz vstal do prostřed a ptal se Ježíše se slovy: Neodpovídáš nic? Co tito proti tobě svědčí? Ten ale mlčel a nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu ptal a říká mu: Ty jsi ten Kristus, syn toho Požehnaného? Ježíš ale řekl: Já jsem, a uvidíte Syna člověka sedícího po pravici Moci a přicházejícího na oblacích nebeských. Velekněz však roztrhl své roucho a řekl: Proč ještě potřebujeme svědky? Slyšeli jste přece to rouhání, co se vám zdá? Všichni ho však odsoudili jako vinného smrti. A někteří začali na něho plivat a zakrývat jeho tvář a bít ho pěstmi a říkat mu: Prorokuj nám, kdo je ten, který tě udeřil. A služebníci ho bili ranami.

A když byl Petr dole na nádvoří, přichází jedna ze služebných velekněze, A když viděla Petra, jak se ohřívá, pohleděla na něj a říká: I ty jsi byl s tím Ježíšem Nazaretským. Ten ale popřel a řekl: Nevím ani neznám, co ty říkáš. A vyšel ven do předsíně a kohout zakokřhal. A služebná, když ho opět uviděla, začala přihlížejícím říkat, že tento je z nich. Ten ale opět zapíral. A po chvíli opět ti, kteří stáli poblíž, říkali Petrovi: Skutečně jsi z nich, neboť jsi Galilejec a tvá řeč se podobá. Ten ale začal proklínat a přísahat, že nezná toho člověka, o kterém mluvíte. A podruhé kohout zakokřhal. A Petr si vzpomněl na slovo, které mu řekl Ježíš, že před tím, než kohout zakokřhá dvakrát, zapřeš mě třikrát, a vyraziv plakal.

A ihned ráno velekněží se staršími a písaři a celá rada udělali poradu, svázali Ježíše, odnesli ho a předali Pilátovi. A Pilát se ho zeptal: Ty jsi král Židů? On mu ale odpověděl: Ty to říkáš. A velekněží ho z mnohého obvinili, ale on nic neodpověděl. Pilát se ho však opět ptal a říkal: Neodpovídáš nic? Pohleď, kolik proti tobě svědčí. Ten ale Ježíš už nic neodpověděl, takže se Pilát divil. O svátcích jim ale propouštěl jednoho vězně, o kterého žádali. Byl ale ten zvaný Barabbáš vázán se spoluvzbouřenci, kteří při vzpouře spáchali vraždu. A dav vykřiknul a začal žádat, jak jim vždy činíval. Pilát jim ale odpověděl: Chcete, abych vám propustil krále Židů? Věděl totiž, že jej velekněží předali ze závnsti. Ti ale velekněží pohnuli davem, aby jim spíše propustil Barabáše. Pilát jim ale znovu odpověděl: Co tedy chcete, abych udělal s tím, kterého nazýváte králem Židů? Ti ale znovu vykřikli: Ukřižuj jej! Pilát jim ale říkal: Co vlastně zlého udělal? Oni však ještě hlasitěji křičeli: Ukřižuj ho! Pilát ale, přející si učinit davu po vůli, propustil jim Barabáše a vydal Ježíše, zbičovav ho, aby byl ukřižován.

Vojáci ale odvedli jej dovnitř dvora, který je praetorium, a svolali celou kohortu. A oni ho oblékají do purpuru a kladou mu na hlavu korunu z trní, kterou upletli, A začali ho vítat: Buď zdrav, králi Židů! A bili ho třtinou do hlavy a plivali na něj, a klekajíce na kolena klaněli se mu. A když se mu vysmáli, svlékli z něj purpur a oblékli ho do jeho vlastních rouch, a vyvádějí ho, aby ho ukřižovali.

A oni nutí procházejícího Šimona Kyrénského, který přicházel z pole, otce Alexandra a Rufa, aby vzal jeho kříž.

A nesou jej na místo Golgota, což je v překladu místo lebky. A dávali mu pít víno smíšené s myrhou, ale on ho nevzal. A ukřižovavše ho, děl si jeho šaty, házejíce o ně los, kdo co vezme.

Byla třetí hodina a ukřižovali jej. A byl tam nápis jeho obvinění: Král Židů.

A s ním ukřižují dva lupiče, jednoho po pravici a jednoho po levici. A bylo naplněno písmo, které říká: a byl počítán mezi bezákonné. A ti, kteří procházeli kolem, se mu rouhali, potřásali hlavami a říkali: Ha, ty, který ničíš chrám a ve třech dnech jej stavíš! Zachraň sebe samého a sestup z kříže. Podobně i velekněží, posmívající se mezi sebou se zákoníky, říkali: Jiné zachránil, sebe není schopen zachránit. Kristus, král Izraele, ať nyní sestoupí z kříže, abychom viděli a uvěřili mu. A ti, kteří byli s ním ukřižováni, ho tupili.

Když nastala šestá hodina, tma se rozprostřela po celé zemi až do deváté hodiny. A v hodině deváté vykřikl Ježíš velkým hlasem: Eloi, Eloi, lama sabachthani? což je přeloženo: Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

A někteří z těch, kteří stáli poblíž, to uslyšeli a říkali: Hle, volá Eliáše. Jeden ale běžel a naplnil houbu octem, položil ji na rákos a dával mu pít se slovy: Nechte, uvidíme, jestli přijde Eliáš, aby ho sňal. Ježíš však, vykřiknuv mocným hlasem, vydechl naposledy. A chrámová opona byla roztržena na dva díly shora dolů. Když ale centurion, který stál naproti němu, viděl, že tak vykřikl a vydechl naposled, řekl: Opravdu tento člověk byl syn Boží. Byly tam ale i ženy, které pozorovaly zdálky, mezi nimiž byla i Marie Magdalská a Marie, matka Jakuba Malého a Josese, a Salome. které ho následovaly a sloužily mu, když byl v Galileji, a mnoho jiných žen, které s ním přišly do Jeruzaléma.

A již když nastal večer, protože byl den přípravy, což je den před sobotou Přišel Josef z Arimatie, významný člen rady, který i

sám očekával království Boží, odvážil se vejít k Pilátovi a požádal o tělo Ježíšovo. Pilát však žasl, zda již zemřel, a zavolavši centuriona, zeptal se ho, zda dávno zemřel, A když se dozvěděl od centuriona, daroval tělo Josefovi. A nakoupiv plátno a sejmuv ho, zabalil ho do plátna a položil ho do hrobky, která byla vytesána ze skály, a přivalil kámen ke dveřím hrobky. Ale Marie Magdaléna a Marie Josefova viděly, kde je položen.

16

A když sobota pominula, Marie Magdalská a Marie, matka Jakubova, a Salome koupily vonné látky, aby přišly a pomazaly ho. A velmi časně ráno prvního dne v týdnu přicházejí k hrobu, když slunce vzešlo. A říkaly si mezi sebou: Kdo nám odvalí ten kámen ode dveří hrobky? A když pohlédly nahoru, spatřily, že kámen byl odkutálen, neboť byl velmi veliký. A když vstoupily do hrobky, uviděly mladíka sedícího po pravé straně, oděného bílým rouchem, a byly užasly. Ten ale říká jim: Nebuďte zděšeny, hledáte Ježíše Nazaretského, toho ukřižovaného. Byl vzkříšen, není zde. Hle, to místo, kde jej položili. Ale jděte, řekněte jeho učedníkům a Petrovi, že jde před vámi do Galileje, tam ho uvidíte, jak vám řekl. A vyjdouc, utekly od hrobu, neboť je ovládlo chvění a vytržení, a nikomu nic neřekly, protože se bály.

Vstal ale časně ráno prvního dne po sobotě a ukázal se nejprve Marii Magdaléné, ze které vyhnal sedm démonů. Ona šla a oznámila to těm, kteří byli s ním a truchlili a plakali. A ti, když uslyšeli, že žije a byl jí viděn, neuvěřili. Po těchto věcech se zjevil dvěma z nich v jiné podobě, když šli na pole. A ti odešli a ohlášili to zbývajícím, ale ani těm neuvěřili. Později se zjevil jedenácti, když byli u stolu, a vyčítal jim jejich nevíru a tvrdost srdce, protože neuvěřili těm, kteří ho viděli vzkříšeného. A řekl jim: Jdouce do

celého světa, hlásejte dobrou zprávu všemu stvoření. Ten, kdo uvěřil a byl pokřtěn, bude spasen, ale ten, kdo neuvěřil, bude odsouzen. Znamení ale budou následovat ty, kteří uvěřili: v mém jménu budou vyhánět démony, budou mluvit novými jazyky, Hadi budou zvednout, a i kdyby vypili něco smrtelného, neublíží jim, na nemocné vloží ruce a budou se mít dobře.

Pán tedy poté, co k nim promluvil, byl vzat do nebe a posadil se po pravici Boží. Oni pak vyšli a kázali všude, když Pán spolupracoval a potvrzoval slovo skrze znamení, která je doprovázela. Amen.

Evangelium podle Jana

1

Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Slovo bylo Bůh. Tento byl v počátku u Boha. Všechno skrze něho vzniklo, a bez něho nevzniklo ani jedno, co vzniklo. V něm byl život a život byl světlem lidí. A světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.

Byl člověk poslaný od Boha, jeho jméno bylo Jan, Tento přišel ke svědectví, aby svědčil o světle, aby všichni uvěřili skrze něho. Nebyl tím světlem, ale měl svědčit o tom světle. Bylo to pravé světlo, které osvěcuje každého člověka přicházejícího na svět. Ve světě byl, a svět skrze něho vznikl, a svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, a jeho vlastní ho nepřijali. Kolik jich jej ale přijalo, dal jim autoritu stát se dětmi Božími, těm, kteří věří v jeho jméno, Kteří se nenarodili z krve, ani z vůle těla, ani z vůle muže, ale z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi, a spatřili jsme jeho slávu, slávu jako jednorozeného od Otce, plné milosti a pravdy. Jan svědčí o něm a zvolal: Tento byl ten, o kterém jsem řekl: Ten, který přichází po mně, stal se přede mnou, protože byl dříve než já. A z jeho plnosti jsme my všichni přijali milost za milostí. Neboť zákon byl dán skrze Mojžíše, milost a pravda se staly skrze Ježíše Krista. Boha nikdo nikdy neviděl; jediný Syn, který je v lůně Otce, ten jej vyložil.

A toto je svědectví Jana, když Židé poslali z Jeruzaléma kněze a levity, aby se ho zeptali: Kdo jsi ty? A přiznal se a nezapřel, a přiznal, že nejsem já Kristus. A oni se ho zeptali: Co tedy? Jsi ty Eliáš? A říká: Nejsem. Jsi ty ten prorok? A odpověděl: Ne. Řekli mu tedy: Kdo jsi, abychom dali odpověď těm, kteří nás poslali? Co

říkáš o sobě? Řekl: Já jsem hlas volajícího na poušti, vyrovnejte cestu Páně, jak řekl prorok Izaiáš.

A ti poslaní byli z farizeů. A zeptali se ho a řekli mu: Co tedy křtíš, jestli ty nejsi Kristus, ani Eliáš, ani ten prorok? Odpověděl jim Jan řka: Já křtím ve vodě, uprostřed vás však stojí ten, kterého vy neznáte. On sám je ten, kdo přichází za mnou, který se stal přede mnou, jehož já nejsem hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi. Tyto věci se staly v Betanii za Jordánem, kde Jan křtil.

Následujícího dne vidí Jan Ježíše přicházejícího k němu a říká: Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa. Toto je ten, o kterém jsem řekl: Po mně přichází muž, který se stal přede mnou, protože byl přede mnou. A já jsem ho neznal, ale aby byl zjeven Izraeli, proto jsem přišel já, křtící ve vodě. A Jan svědčil: Spatřil jsem Ducha sestupujícího jako holubici z nebe, a zůstal na něm. A já jsem ho neznal, ale ten, který mě poslal křtít ve vodě, ten mi řekl: Na koho uvidíš Ducha sestupovat a zůstávat na něm, to je ten, který křtí v Duchu Svatém. A já jsem viděl a svědčil, že tento je Syn Boží.

Následující den opět stál Jan a dva z jeho učedníků, A pohledv na procházejícího se Ježíše říká: Hle, beránek Boží. A ti dva učedníci uslyšeli, jak mluví, a následovali Ježíše. Ježíš se ale otočil, a když je spatřil, jak ho následují, říká jim, Co hledáte? Oni mu ale řekli: Rabbi (což se překládá Učíteli), kde bydlíš? Říká jim: Pojd'te a vizte. Přišli tedy a viděli, kde zůstává, a zůstali u něho ten den. Byla to asi desátá hodina. Ondřej, bratr Šimona Petra, byl jeden ze dvou, kteří slyšeli od Jana a následovali ho. Tento nejprve nachází svého vlastního bratra Šimona a říká mu: Našli jsme Mesiáše, což je v překladu Kristus. A přivedl ho k Ježíši. Ježíš na

něho pohleděl a řekl: Ty jsi Šimon, syn Jonášův, ty budeš nazván Kéfas, což se vykládá Petr.

Následujícího dne chtěl Ježíš odejít do Galileje, a nachází Filipa a říká mu: Následuj mě. Filip byl z Bethsaidu, z města Ondřeje a Petra. Filip nachází Natanaela a říká mu: Toho, o kterém psal Mojžíš v zákoně a proroci, jsme našli – Ježíše, syna Josefova z Nazareta. A Natanael mu řekl: Z Nazareta může být něco dobrého? Filip mu říká: Pojď a viz. Ježíš viděl Natanaela přicházejícího k němu a říká o něm: Hle, skutečně Izraelita, v němž není lest. Natanael mu říká: Odkud mě znáš? Ježíš odpověděl a řekl mu: Dříve než tě Filip zavolal, viděl jsem tě pod fíkovníkem. Natanael odpověděl a říká mu: Rabbi, ty jsi Syn Boží, ty jsi král Izraele. Ježíš odpověděl a řekl mu: Protože jsem ti řekl, že jsem tě viděl pod fíkovníkem, věříš? Uvidíš větší věci než tyto. A říká mu: Amen, amen, pravím vám, od nynějška uvidíte nebe otevřené a anděly Boží vystupující a sestupující na Syna člověka.

2

A třetího dne se konala svatba v Káně Galilejské a matka Ježíše tam byla. Byl pozván ale i Ježíš a jeho učedníci na svatbu. A když došlo víno, říká matka Ježíšova k němu: Nemají víno. Ježíš jí říká: Co mně a tobě, ženo? Ještě nepřišla má hodina. Jeho matka říká služebníkům: Cokoli vám řekne, udělejte. Bylo tam ale šest kamenných vodních nádob určených k očišťování Židů, z nichž každá pojala dvě nebo tři míry. Ježíš jim říká: Naplňte nádoby vodou. A naplnili je až po okraj. A říká jim: Načerpejte nyní a přineste vrchnímu správci hostiny. A přinesli. Jakmile ale správce hostiny okusil vodu, která se stala vínem, a nevěděl, odkud je – ti služebníci však věděli, ti, kteří načerpali tu vodu – volá správce hostiny ženicha A říká mu: Každý člověk nejprve podává dobré

víno, a když jsou hosté opilí, potom horší. Ty jsi zachoval dobré víno až dosud. Toto učinil jako začátek znamení Ježíš v Káně Galilejské a zjevil slávu svou, a uvěřili v něho učedníci jeho.

Potom sestoupil do Kafarnaum on i jeho matka i jeho bratři i jeho učedníci, a tam zůstali několik dní.

A blízko byly velikonoce Židů a Ježíš vystoupil do Jeruzaléma. A našel v chrámu ty, kteří prodávali voly, ovce a holuby, a směnárníky, kteří seděli. A udělav bič z provazů, vyhnal všechny z chrámu, ovce i voly, a penězoměnců vysypal mince a stoly převrátil, A těm, kteří prodávali holubice, řekl: Vezměte tyto věci odtud, nedělejte z domu mého Otce dům obchodu. Vzpomněli si ale jeho učedníci, že je napsáno: Horlivost pro tvůj dům mě stráví. Odpověděli tedy Židé a řekli mu: Jaké znamení nám ukazuješ, že tyto věci děláš? Ježíš odpověděl a řekl jim: Zničte tento chrám, a ve třech dnech jej vzbudím. Řekli tedy Židé: Čtyřicet šest let byl stavěn tento chrám, a ty jej vzbudíš ve třech dnech? Ten ale mluvil o chrámu svého těla. Když byl tedy vzkříšen z mrtvých, vzpomněli si jeho učedníci, že toto říkal, a uvěřili písmu a slovu, které řekl Ježíš.

Když ale byl v Jeruzalémě o velikonocích při slavnosti, mnozí uvěřili v jeho jméno, vidouce jeho znamení, která konal. Sám Ježíš jim však nesvěřoval sebe, protože znal všechny, A protože neměl potřebu, aby někdo svědčil o tom člověku, neboť on sám znal, co bylo v tom člověku.

3

Byl tam člověk z farizeů, jménem Nikodém, vládce židů. Tento přišel k němu v noci a řekl mu: Rabbi, víme, že od Boha jsi

přišel jako učitel, neboť nikdo není schopen činit tato znamení, která ty činíš, pokud není Bůh s ním. Ježíš odpověděl a řekl mu: Amen, amen, pravím tobě, jestliže někdo není zrozen shora, nemůže spatřit království Boží. Nikodém mu říká: Jak může člověk být narozen, když je starý? Nemůže přece podruhé vejít do břicha své matky a být narozen? Ježíš odpověděl: Vpravdě, vpravdě ti pravím, jestliže se někdo nenarodí z vody a Ducha, nemůže vejít do Božího království. To, co se narodilo z těla, je tělo, a to, co se narodilo z Ducha, je duch. Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se zrodit shora. Duch vane, kde chce, a jeho hlas slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam jde; tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha. Nikodém odpověděl a řekl mu: Jak se mohou tyto věci stát? Ježíš odpověděl a řekl mu: Ty jsi učitel Izraele a neznáš tyto věci? Vpravdě, vpravdě ti říkám, že to, co víme, mluvíme, a to, co jsme viděli, svědčíme, a naše svědectví nepřijímáte. Jestliže jsem vám řekl o pozemských věcech a nevěříte, jak uvěříte, když vám řeknu o nebeských? A nikdo nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, Syn člověka, který je v nebi. A jako Mojžíš vyzvedl hada na poušti, tak musí být vyzvednut Syn člověka, tak že každý, kdo v něj věří, nezahyne, ale má život věčný. Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Neboť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil svět, ale aby byl svět skrze něho zachráněn. Ten, kdo věří v něho, není souzen, ale ten, kdo nevěří, již byl souzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího. Toto je ale ten soud, že světlo přišlo do světa, a lidé milovali více tmu než světlo, neboť jejich skutky byly zlé. Neboť každý, kdo dělá bezcenné věci, nenávidí světlo a nepřichází ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny, Ten, kdo činí pravdu, přichází ke světlu, aby jeho skutky byly zjeveny, protože jsou vykonány v Bohu.

Po těchto věcech přišel Ježíš a jeho učedníci do judejské země, a tam s nimi pobýval a křtil. Byl ale i Jan křtící v Ainonu blízko Salimu, protože tam bylo mnoho vod, a přicházeli a byli křtěni. Jan ještě nebyl vržen do vězení. Vznikl tedy spor mezi Janovými učedníky a Židem o očišťování. A oni přišli k Janovi a řekli mu: Rabbi, ten, který byl s tebou za Jordánem, o kterém jsi vydal svědectví, hle, tento křtí a všichni přicházejí k němu. Jan odpověděl a řekl: Člověk není schopen vzít si nic, pokud mu to není dáno z nebe. Sami vy mi svědčíte, že jsem řekl: Nejsem já Kristus, ale že jsem poslán před ním. Ten, kdo má nevěstu, je ženich, ale přítel ženicha, který stojí a slyší ho, raduje se radostí kvůli hlasu ženicha. Tato má radost tedy byla naplněna. Toho je nutné zvětšovat, mě však zmenšovat. Ten, kdo přichází shora, je nad všemi. Ten, kdo je ze země, je ze země a ze země mluví, ten, kdo přichází z nebe, je nad všemi. A co viděl a slyšel, o tom svědčí, a jeho svědectví nikdo nepřijímá. Ten, kdo přijal jeho svědectví, potvrdil, že Bůh je pravdivý. Neboť ten, koho poslal Bůh, mluví slova Boží, protože Bůh nedává Ducha z míry. Otec miluje syna a všechno dal do jeho ruky. Ten, kdo věří v Syna, má věčný život, ale ten, kdo neposlouchá Syna, neuvidí život, nýbrž Boží hněv zůstává na něm.

4

Když tedy Pán poznal, že farizeové slyšeli, že Ježíš získává více učedníků a křtí více než Jan Ačkoli vskutku Ježíš sám nekřtil, ale jeho učedníci. Opustil Judeu a odešel do Galileje. Bylo ale nutné, aby procházel skrze Samaří. Přichází tedy do města Samaří, zvaného Sychar, blízko toho místa, které dal Jákob Josefovi, svému synu, Byl tam ale Jákobův pramen. Ježíš tedy unavený z cesty seděl tak na prameni, byla asi šestá hodina. Přichází žena ze Samaří načerpat vodu. Ježíš jí říká: Dej mi napít. Jeho učedníci

totiž odešli do města, aby koupili jídlo. Říká mu tedy ta samaritánská žena: Jak ty, který jsi Žid, ode mě žádáš pít, když jsem samaritánská žena? Židé se totiž se Samaritány nestýkají. Odpověděl Ježíš a řekl jí: Kdybys znala dar Boží a kdo je ten, který ti říká dej mi pít, ty bys požádala jeho a on by dal tobě vodu živou. Říká mu ta žena: Pane, ani vědro nemáš, a studna je hluboká, odkud tedy máš tu živou vodu? Nejsi snad větší než náš otec Jakub, který nám dal studnu a sám z ní pil i jeho synové a jeho dobytek? Odpověděl Ježíš a řekl jí: Každý, kdo pije z této vody, bude znovu žít, Kdo ale by pil z té vody, kterou já dám jemu, nebude žít navěky, ale ta voda, kterou dám jemu, stane se v něm pramenem vody vyvěrající do života věčného. Žena mu říká: Pane, dej mi tuto vodu, abych nežíznila ani sem nepřicházela čerpat. Ježíš jí říká: Jdi, zavolej svého muže a přijď sem. Odpověděla žena a řekla: Nemám muže. Ježíš jí říká: Dobře jsi řekla, že nemáš muže, Pět mužů jsi totiž měla, a nyní ten, kterého máš, není tvůj muž, toto jsi řekla pravdivě. Žena mu říká: Pane, vidím, že jsi prorok. Naši otcové uctívali na této hoře, a vy říkáte, že v Jeruzalémě je místo, kde je nutné uctívat. Ježíš jí říká: Ženo, věř mi, že přichází hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě. Vy uctíváte to, co neznáte, my uctíváme to, co známe, protože záchrana je ze Židů. Ale přichází hodina, a nyní je, kdy praví uctívači budou uctívat Otce v duchu a v pravdě, neboť Otec takové hledá, kteří ho uctívají. Bůh je duch, a ti, kteří ho uctívají, musí ho uctívat v duchu a v pravdě. Říká mu ta žena: Vím, že přichází Mesiáš, zvaný Kristus. Když přijde, oznámí nám všechno. Ježíš jí říká: Já jsem ten, který k tobě mluvím. A při tom přišli jeho učedníci a divili se, že mluvil se ženou, nikdo však neřekl: Co hledáš? nebo Co s ní mluvíš? Žena tedy zanechala svůj džbán na vodu a odešla do města, a říká lidem, Pojd'te se podívat na člověka, který mi řekl všechno, co jsem udělala. Není snad toto ten Kristus? Vyšli tedy z města a přicházeli k němu.

Mezitím ho žádali učedníci: Rabbi, jez. Ten ale řekl jim: Já mám jídlo k jídlu, které vy neznáte. Učedníci tedy říkali jeden k druhému: Nepřinesl mu snad někdo jíst? Ježíš jim říká: Mým pokrmem je, abych konal vůli toho, který mě poslal, a dokončil jeho dílo. Neříkáte vy, že ještě čtyři měsíce jsou a sklizeň přichází? Hle, říkám vám, pozvedněte své oči a pohleďte na pole, že jsou již bílá ke sklizni. A ten, kdo žne, bere mzdu a shromáždí ovoce do věčného života, aby se ten, kdo seje, společně radoval i ten, kdo žne. V tomto je totiž slovo pravdivé, že jiný je ten, kdo seje, a jiný ten, kdo žne. Já jsem vás poslal žnout to, na čem jste nepracovali, jiní pracovali, a vy jste vstoupili do jejich práce. Z toho města ale mnozí ze Samařanů uvěřili v něj skrze slovo té ženy, která svědčila, že mi řekl všechno, co jsem udělala. Když tedy k němu přišli Samaritáni, prosili ho, aby u nich zůstal, a zůstal tam dva dny. A mnohem více jich uvěřilo skrze jeho slovo, Té ženě říkali: Už ne kvůli tvé řeči věříme, neboť my sami jsme slyšeli a víme, že tento je skutečně Spasitel světa, Kristus.

Po dvou dnech vyšel odtamtud a odešel do Galileje. Sám totiž Ježíš svědčil, že prorok ve vlastní vlasti nemá čest. Když tedy přišel do Galileje, přijali ho Galilejci, neboť viděli všechno, co učinil v Jeruzalémě při slavnosti, protože i oni přišli na tu slavnost.

Ježíš tedy znovu přišel do Kány Galilejské, kde proměnil vodu ve víno. A byl tam jeden královský úředník, jehož syn byl nemocný v Kafarnaum, Tento, když uslyšel, že Ježíš přišel z Judeje do Galileje, odešel k němu a prosil jej, aby sestoupil a uzdravil jeho syna, neboť se chystal umírat. Ježíš mu tedy řekl: Jestliže nevidíte znamení a divy, neuvěříte. Královský úředník mu říká: Pane, pojď dolů, než zemře mé dítě. Ježíš mu říká: Jdi, tvůj syn žije. A ten člověk uvěřil slovu, které mu Ježíš řekl, a šel. Již když sestupoval, jeho otroci ho potkali a oznámili mu, že jeho dítě žije.

Zeptal se tedy od nich na hodinu, ve které se mu udělalo lépe. A řekli mu, že včera v sedmou hodinu ho opustila horečka. Otec tedy poznal, že v té hodině, ve které mu Ježíš řekl, že jeho syn žije, a uvěřil on i celý jeho dům. Toto druhé znamení opět učinil Ježíš, když přišel z Judeje do Galileje.

5

Po těchto věcech byla slavnost Židů a Ježíš vystoupil do Jeruzaléma. Je ale v Jeruzalémě u Ovčí brány bazén, který se hebrejsky nazývá Bethesda a má pět sloupořadí. V těchto leželo velké množství nemocných, slepých, chromých, ochrnutých, kteří čekali na pohyb vody. Neboť anděl podle času sestupoval do bazénu a voda byla rozbouřena, a ten první, kdo vstoupil po rozbouření vody, se stával zdravým, jakoukoli nemocí byl postižen. Byl tam ale nějaký člověk, který byl třicet osm let ve své slabosti. Když Ježíš viděl tohoto ležícího a věděl, že již má dlouhý čas, říká mu: Chceš se stát zdravým? Odpověděl mu nemocný: Pane, nemám člověka, aby mě, když je rozvířena voda, vhodil do nádrže, ale zatímco já přicházím, jiný přede mnou sestupuje. Ježíš mu říká: Vstaň, vezmi své lůžko a chod'. A ihned se stal zdravým ten člověk, zvedl svou rohož a chodil. Byl však v onen den sabat. Říkali tedy Židé tomu uzdravenému: Je sobota, není ti dovoleno zvednout tu rohož. Odpověděl jim: Ten, který mě uzdravil, mi řekl: Vezmi svou rohož a chod'. Zeptali se ho tedy: Kdo je ten člověk, který ti řekl: Vezmi svou rohož a chod'? Ten uzdravený ale nevěděl, kdo to je, neboť Ježíš se vzdálil, když byl na tom místě zástup. Po těchto věcech nachází ho Ježíš v chrámu a řekl mu: Hle, zdravý jsi se stal, již nehřeš, aby se ti nestalo něco horšího. Odešel ten člověk a oznámil Židům, že Ježíš je ten, který ho uzdravil.

A proto pronásledovali Ježíše Židé a hledali jej zabít, protože tyto věci dělal v sobotu. Ježíš jim však odpověděl: Můj Otec pracuje až dosud a já pracuji. Kvůli tomu tedy tím více usilovali Židé zabít ho, protože nejen porušoval sobotu, ale také nazýval Boha svým vlastním otcem, čímž se činil rovným Bohu.

Ježíš tedy odpověděl a řekl jim: Amen, amen, pravím vám, Syn nemůže dělat sám od sebe nic, pokud nevidí Otce, jak to dělá. Neboť co on dělá, to stejně dělá i Syn. Neboť otec miluje syna a ukazuje mu všechno, co sám dělá, a ukáže mu větší skutky než tyto, abyste vy žasli. Neboť právě jako Otec vzkřísí mrtvé a dává život, tak i Syn dává život těm, které chce. Neboť ani Otec nesoudí nikoho, ale všechen soud dal Synu, Aby všichni ctíli Syna, jako ctí Otce. Ten, kdo nectí Syna, nectí Otce, který ho poslal. Vpravdě, vpravdě vám říkám, že ten, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepřichází na soud, ale přešel ze smrti do života. Vpravdě, vpravdě vám pravím, že přichází hodina, a nyní je, kdy mrtví uslyší hlas Syna Božího, a ti, kteří uslyší, budou žít. Neboť právě jako Otec má život v sobě, tak dal i Synu, aby měl život v sobě. A dal mu pravomoc konat soud, protože je syn člověka. Nedivte se tomuto, že přichází hodina, v níž všichni ti v hrobech uslyší jeho hlas. A vyjdou ti, kteří konali dobré věci, do vzkříšení života, ti však, kteří konali špatné věci, do vzkříšení soudu.

Nemohu já sám od sebe dělat nic. Jak slyším, tak soudím, a můj soud je spravedlivý, protože nehledám vůli svou, ale vůli Otce, který mě poslal. Pokud já svědčím o sobě, mé svědectví není pravdivé. Jiný je ten, kdo o mně svědčí, a vím, že pravdivé je to svědectví, které o mně vydává. Vy jste poslali k Janovi a on vydal svědectví pravdě. Já ale neberu svědectví od člověka, ale říkám tyto věci, abyste vy byli zachráněni. On byl lampa hořící a svítící,

vy jste však chtěli radovat se chvíli v jeho světle. Já ale mám svědectví větší než Janovo, neboť skutky, které mi dal Otec, abych je dokončil, tyto skutky, které konám, svědčí o mně, že mě Otec poslal. A otec, který mě poslal, sám vydal svědectví o mně. Nikdy jste neslyšeli jeho hlas, ani jste neviděli jeho podobu, A jeho slovo ve vás nezůstává, protože tomu, koho on poslal, vy nevěříte. Zkoumáte písmo, protože si myslíte, že v nich máte věčný život, a právě ta svědčí o mně, A nechcete přijít ke mně, abyste měli život. Slávu od lidí neberu. Ale poznal jsem vás, že lásku Boží nemáte v sobě. Já jsem přišel ve jménu svého otce, a nepřijímáte mě. Jestliže jiný přijde ve svém vlastním jménu, toho přijmete. Jak můžete uvěřit, když přijímáte slávu jeden od druhého, a slávu od jediného Boha nehledáte? Nemyslete si, že já budu žalovat na vás u Otce. Ten, kdo vás žaluje, je Mojžíš, v kterého jste doufali. Pokud jste totiž věřili Mojžíšovi, věřili byste mně, neboť on o mně psal. Jestliže ale oněm jeho písmům nevěříte, jak uvěříte mým slovům?

6

Po těchto věcech odešel Ježíš za Galilejské moře, moře Tiberiáské, A následoval ho velký dav, protože viděli jeho znamení, která dělal na nemocných. Ježíš ale šel nahoru na horu a tam seděl se svými učedníky. Bylo ale blízko velikonoce, svátek Židů. Když tedy Ježíš pozvedl oči a spatřil, že k němu přichází velký zástup, říká Filipovi: Odkud koupíme chleby, aby tito jedli? Toto ale říkal, aby ho vyzkoušel, neboť on sám věděl, co zamýšlel udělat. Filip mu odpověděl: Chleby za dvě stě denárů jim nestačí, aby každý z nich vzal alespoň trochu. Říká mu jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra, Je zde jedno dítě, které má pět ječných chlebů a dvě ryby, ale co to je pro tak mnoho lidí? Ježíš řekl: Nechte lidi ulehnout. Na tom místě bylo mnoho trávy. Muži si tedy lehli, počtem asi pět tisíc. Ježíš vzal chleby, poděkoval

a rozdal je učedníkům, učedníci pak ležícím, podobně i z ryb, kolik chtěli. Když se ale nasýtí, říká svým učedníkům: Shromážděte přebývající kousky, aby nic nezahynulo. Sebrali tedy a naplnili dvanáct košů úlomků z pěti ječných chlebů, které zbyly po těch, kteří jedli. Ti lidé tedy, vidouce znamení, které Ježíš udělal, říkali, že tento je skutečně ten prorok přicházející do světa. Ježíš tedy věděl, že zamýšlejí přijít a zmocnit se ho, aby ho učinili králem, a odešel opět na horu sám.

Když ale nastal večer, sestoupili jeho učedníci k moři, A vstoupivši do lodi, přicházeli přes moře do Kafarnaum. Tma již nastala a Ježíš k nim ještě nepřišel, A moře bylo rozbouřeno, když velký vítr vál. Když tedy proveslovali asi dvacet pět nebo třicet stadií, spatřili Ježíše, jak kráčí po moři a blíží se k lodi, a báli se. Ten ale jim říká: Já jsem, nebojte se. Byli tedy ochotni vzít jej na loď, a loď se ihned ocitla u země, kam směřovali.

Druhého dne dav stojící za mořem viděl, že tam nebyla žádná jiná loďka kromě té jedné, do které vstoupili jeho učedníci, a že Ježíš nevstoupil s jeho učedníky do loďky, ale jeho učedníci odešli sami Ale přišly jiné lodě z Tiberiady blízko místa, kde jedli chléb, když Pán poděkoval. Když tedy dav viděl, že Ježíš tam není ani jeho učedníci, vstoupili sami do lodí a přišli do Kafarnaum hledat Ježíše. A když ho našli za mořem, řekli mu: Rabbi, kdy jsi sem přišel? Ježíš jim odpověděl a řekl: Amen, amen, pravím vám, hledáte mě ne proto, že jste viděli znamení, ale proto, že jste jedli z chlebů a byli jste nasyceni. Pracujte ne pro potravu, která hyne, ale pro potravu, která zůstává k životu věčnému, kterou vám dá Syn člověka, neboť tohoto zapečetil Otec, Bůh. Řekli tedy k němu: Co máme dělat, abychom konali skutky Boží? Ježíš odpověděl a řekl jim: Toto je dílo Boží, abyste věřili v toho, kterého on poslal.

Řekli mu tedy: Co tedy ty děláš za znamení, abychom viděli a uvěřili tobě? Co konáš? Naši otcové jedli mannu v poušti, jak je napsáno: chléb z nebe dal jim k jídlu. Ježíš jim tedy řekl: Amen, amen, pravím vám, ne Mojžíš vám dal chléb z nebe, ale můj Otec vám dává pravý chléb z nebe. Neboť chléb Boží je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu. Řekli mu tedy: Pane, dávej nám tento chléb vždycky. Řekl jim ale Ježíš: Já jsem chléb života. Ten, kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a ten, kdo věří ve mě, nebude nikdy žíznit.

Ale řekl jsem vám, že jste mě viděli, a nevěříte. Každý, kterého mi dává Otec, ke mně přijde, a toho, kdo ke mně přichází, nevyženu ven. Že jsem sestoupil z nebe, ne abych dělal vůli mou, ale vůli toho, který mě poslal. Toto je ale vůle Otce, který mě poslal, abych neztratil nic z toho, co mi dal, ale abych to vzkřísil v poslední den. Toto je ale vůle toho, který mě poslal, aby každý, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný, a já ho vzkřísím v poslední den. Reptali tedy Židé o něm, že řekl: Já jsem chléb, který sestoupil z nebe. A říkali: Není tento Ježíš, syn Josefův, jehož otce i matku my známe? Jak tedy může říkat, že z nebe sestoupil? Odpověděl tedy Ježíš a řekl jim: Nereptejte mezi sebou. Nikdo není schopen přijít ke mně, pokud ho nepřitáhne Otec, který mě poslal, a já ho vzkřísím v poslední den. Je napsáno v prorocích: A budou všichni vyučeni Bohem. Každý, kdo slyší od Otce a naučil se, přichází ke mně, Ne že by otce někdo viděl, pokud ne ten, který je od Boha – tento viděl otce. Amen, amen, pravím vám: ten, kdo věří ve mě, má život věčný. Já jsem chléb života. Vaši otcové jedli mannu v poušti a zemřeli. Toto je ten chléb sestupující z nebe, aby kdokoli z něho jedl a nezemřel. Já jsem ten živý chléb, který sestoupil z nebe. Jestliže někdo jí z tohoto chleba, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, které já dám za život světa. Židé se tedy mezi sebou hádali a říkali: Jak nám tento může dát své tělo

k snědku? Řekl jim tedy Ježíš: Amen, amen, pravím vám: jestliže nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nemáte život v sobě. Ten, kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný, a já jej vzkřísím v poslední den. Neboť mé tělo je opravdu pokrm a má krev je opravdu nápoj. Ten, kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jak mě poslal živý Otec a já žiji skrze Otce, tak i ten, kdo mě jí, bude žít skrze mě. Toto je ten chléb, který sestoupil z nebe, ne jako jedli vaši otcové mannu a zemřeli; ten, kdo jí tento chléb, bude žít na věky. Tyto věci řekl v shromáždění, když učil v Kafarnaum.

Mnoho tedy z jeho učedníků, když uslyšeli, řekli: Tvrdá je tato řeč, kdo ji může slyšet? Ježíš však věděl v sobě, že jeho učedníci ohledně tohoto reptají, a řekl jim: Toto vás pohoršuje? Jestliže tedy uvidíte Syna člověka vystupovat tam, kde byl dříve? Duch je ten, který oživuje, tělo nic neprospívá, slova, která vám mluvím, jsou duch a jsou život. Ale jsou mezi vámi někteří, kteří nevěří. Ježíš totiž od počátku věděl, kteří jsou ti nevěřící a kdo je ten, který ho zradí. A řekl: Kvůli tomu jsem vám řekl, že nikdo není schopen přijít ke mně, jestliže mu to není dáno od mého Otce. Z tohoto důvodu mnozí z jeho učedníků odešli zpět a již s ním nechodili. Řekl tedy Ježíš těm dvanácti: Nechcete snad i vy odejít? Odpověděl mu tedy Šimon Petr: Pane, ke komu půjdeme? Slova věčného života máš. A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus, syn Boha živého. Odpověděl jim Ježíš: Nevyvolil jsem já vás dvanáct? A jeden z vás je ďábel. Mluvil ale o Jidášu Iškariotském, synu Šimona, neboť tento se chystal jej vydat, ačkoli byl jedním z dvanácti.

A Ježíš procházel po těchto událostech v Galileji, neboť nechtěl procházet v Judeji, protože ho Židé chtěli zabít. Byla blízko slavnost Židů, slavnost stánků. Řekli mu tedy jeho bratři: Odejdi odtud a jdi do Judeje, aby i tvoji učedníci viděli tvé skutky, které konáš, Nikdo přece nedělá něco v tajnosti a zároveň hledá být sám na veřejnosti. Jestliže tyto věci děláš, ukaž se světu. Ani jeho bratři v něho nevěřili. Ježíš jim tedy říká: Můj čas ještě nenastal, ale váš čas je vždy připraven. Svět vás nemůže nenávidět, mě však nenávidí, protože já svědčím o něm, že jeho skutky jsou zlé. Vy jděte na tento svátek, já ještě nevystupuji na tento svátek, protože můj čas ještě nebyl naplněn. Tyto věci jim řekl a zůstal v Galileji. Když ale jeho bratři odešli nahoru, tehdy i on sám šel nahoru na slavnost, ne otevřeně, ale jako ve skrytosti. Židé ho tedy hledali na slavnosti a říkali: Kde je? A v davech bylo velké reptání o něm. Jedni říkali, že je dobrý, jiní říkali: Ne, ale svádí dav. Nikdo však o něm nemluvil otevřeně kvůli strachu ze Židů.

Již v polovině slavnosti šel Ježíš do chrámu a učil. A Židé se divili a říkali: Jak tento zná písmo, aniž by se učil? Ježíš jim tedy odpověděl a řekl: Mé učení není mé, ale toho, který mě poslal. Jestliže někdo chce konat jeho vůli, pozná o tom učení, zda je z Boha, nebo zda já mluvím sám od sebe. Ten, kdo mluví sám od sebe, hledá svou vlastní slávu, ale ten, kdo hledá slávu toho, který jej poslal, tento je pravdivý, a nespravedlnost v něm není. Nedal vám Mojžíš zákon? A přitom nikdo z vás zákon neplní. Proč mě chcete zabít? Dav odpověděl a řekl: Máš démona, kdo tě chce zabít? Ježíš odpověděl a řekl jim: Jedno dílo jsem učinil, a všichni se tomu divíte. Mojžíš vám dal obřízku, ne proto, že je od Mojžíše, ale od otců, a v sobotu obřezáváte člověka. Jestliže člověk přijímá obřízku v sobotu, aby nebyl porušen zákon Mojžíšův, jste na mě rozzlobeni, protože jsem celého člověka uzdravil v sobotu? Nesuďte podle vzhledu, ale suďte spravedlivě. Říkali tedy někteří z

Jeruzalémských: Není to ten, kterého hledají zabít? A hle, otevřeně mluví, a nic mu neříkají. Copak skutečně poznali vládcí, že tento je skutečně Kristus? Ale my víme, odkud tento je; avšak Kristus, když přijde, nikdo neví, odkud je. Zvolal tedy v chrámě vyučující Ježíš a řekl: I mě znáte a znáte, odkud jsem, a od sebe samého jsem nepřišel, ale je pravdivý ten, který mě poslal, kterého vy neznáte, Já ho znám, protože jsem od něho a on mě poslal. Snažili se ho tedy chytit, ale nikdo na něj nevztáhl ruku, protože jeho hodina ještě nepřišla. Mnozí ale z davu uvěřili v něj a říkali, že Kristus, až přijde, snad neudělá více znamení než těch, která tento udělal? Farizeové slyšeli dav reptající o něm tyto věci, a farizeové a velekněží poslali služebníky, aby ho chytili. Ježíš tedy řekl: Ještě krátký čas jsem s vámi a pak odejdu k tomu, který mě poslal. Budete mě hledat a nenajdete mě, a tam, kde jsem já, vy nemůžete přijít. Řekli tedy Židé mezi sebou: Kam tento zamýšlí jít, že my jej nenajdeme? Snad nezamýšlí jít do rozptýlení Řeků a učít Řeky? Co je to za řeč, kterou řekl: Budete mě hledat a nenajdete mě, a tam, kde jsem já, vy nemůžete přijít?

V poslední velký den slavnosti stál Ježíš a vykřikl: Jestliže někdo žízní, ať přijde ke mně a pije. Ten, kdo věří ve mě, jak řeklo Písmo, řeky živé vody poplynou z jeho nitra. Toto ale řekl o Duchu, kterého měli přijmout ti, kteří v něj věří, neboť ještě nebyl Duch Svátý, protože Ježíš ještě nebyl oslaven. Mnozí tedy z davu, kteří slyšeli to slovo, říkali: Tento je skutečně ten prorok. Jiní říkali: Toto je Kristus. Jiní říkali: Cožpak Kristus přichází z Galileje? Neřeklo písmo, že z potomstva Davidova a z Betléma, té vesnice, kde byl David, přichází Kristus? Rozdělení tedy v davu nastalo kvůli němu. Někteří z nich ho chtěli chytit, ale nikdo na něj nevztáhl ruce. Přišli tedy pomocníci k velekněžím a farizeům, a oni jim řekli: Proč jste ho nepřivedli? Pomocníci odpověděli: Nikdy tak nemluvil člověk jako tento člověk. Odpověděli jim tedy

farizeové: Nebyli jste svedeni i vy? Neuvěřil snad někdo z vládců v něj nebo z farizeů? Ale tento dav, který nezná zákon, je prokletý Nikodém, který k němu přišel v noci a byl jeden z nich, jim říká: Nesoudí snad náš zákon člověka, pokud ho nejprve nevyšlechnou a nezjistí, co dělá? Odpověděli a řekli mu: Nejsi snad i ty z Galileje? Prozkoumej a viz, že prorok z Galileje nepovstal. A každý odešel do svého domu.

8

Jesus však šel na Olivovou horu, Za úsvitu opět přišel do chrámu a všecken lid přicházel k němu, a posadiv se, učil je. Vedou ale zákoníci a farizeové ženu při cizoložství chycenou a postavivše ji do středu Říkají mu: Učiteli, tato žena byla chycena při činu, jak cizoložila. A v našem zákoně Mojžíš přikázal takové kamenovat. Ty tedy co říkáš? Toto však řekli, zkoušejíce ho, aby měli obvinění proti němu. Ježíš se však sehnul dolů a prstem psal do země. Jak ale vytrvali v dotazování se ho, narovnal se a řekl jim: Kdo z vás je bez hříchu, ať první hodí na ni kámen. A opět se sehnul dolů a psal do země. Ti ale, když to uslyšeli, odcházeli jeden po druhém, počínaje staršími, a zůstal Ježíš a žena, která byla uprostřed. Ježíš vzhlédl a řekl jí: Ženo, kde jsou? Nikdo tě neodsoudil? Ta ale řekla: Nikdo, Pane. Řekl ale Ježíš: Ani já tě neodsuzuji, jdi a od nynějška již nehřeš.

Opět tedy k nim Ježíš promluvil a řekl: Já jsem světlo světa, ten, kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života. Řekli mu tedy farizeové: Ty svědčíš sám o sobě, tvé svědectví není pravdivé. Odpověděl Ježíš a řekl jim: I když já svědčím o sobě, pravdivé je mé svědectví, protože vím, odkud jsem přišel a kam jdu. Vy ale nevíte, odkud přicházím nebo kam jdu. Vy soudíte podle těla, já nesoudím nikoho. A pokud budu soudit já,

můj soud je pravdivý, protože nejsem sám, ale já a otec, který mě poslal. A ve vašem zákoně je přece napsáno, že svědectví dvou lidí je pravdivé. Já jsem ten, který svědčí o sobě samém, a svědčí o mně otec, který mě poslal. Říkali mu tedy: Kde je tvůj otec? Ježíš odpověděl: Ani mě neznáte, ani mého Otce. Kdybyste znali mě, znali byste i mého Otce. Tato slova mluvil Ježíš v pokladnici, když učil v chrámu, a nikdo ho nezatknu, protože ještě nepřišla jeho hodina.

Ježíš jim tedy znovu řekl: Já odcházím a budete mě hledat, a zemřete ve svém hříchu. Kam já odcházím, vy nemůžete přijít. Říkali tedy Židé: Snad se nezabije, protože říká: Kam já jdu, vy nemůžete přijít? A řekl jim: Vy jste zdola, já jsem shora, vy jste z tohoto světa, já nejsem z tohoto světa. Řekl jsem vám tedy, že zemřete ve vašich hříších, jestliže totiž neuvěříte, že já jsem, zemřete ve vašich hříších. Říkali mu tedy: Ty kdo jsi? A Ježíš jim řekl: Od počátku to, co vám mluvím. Mnoho mám o vás co mluvit a soudit, ale ten, který mě poslal, je pravdivý, a já to, co jsem slyšel od něho, tyto věci říkám světu. Neznali, že jim mluvil o Otcí. Ježíš jim tedy řekl: Až pozdvihnete Syna člověka, tehdy poznáte, že já jsem, a že sám od sebe nedělám nic, ale mluvím tyto věci tak, jak mě učil můj Otec. A ten, kdo mě poslal, je se mnou, otec mě nenechal samotného, protože já vždy dělám to, co se mu líbí. Když mluvil tyto věci, mnozí v něho uvěřili.

Ježíš tedy říkal Židům, kteří v něho uvěřili: Jestliže zůstanete v mém slovu, skutečně jste moji učedníci, A poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Odpověděli mu: Jsme semeno Abrahamovo a nikdy jsme nikomu nebyli ztotožnění. Jak můžeš říkat, že se staneme svobodnými? Odpověděl jim Ježíš: Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo činí hřích, je otrokem hříchu. Ten otrok však nezůstává v domě navěky, syn zůstává navěky. Jestliže vás tedy

Syn osvobodí, budete skutečně svobodní. Vím, že jste semeno Abrahamovo, ale hledáte mě zabít, protože mé slovo nemá místo ve vás. Já mluvím to, co jsem viděl u mého Otce, a vy tedy děláte to, co jste viděli u vašeho otce. Odpověděli a řekli mu: Náš otec je Abraham. Ježíš jim říká: Kdybyste byli děti Abrahamovy, činili byste skutky Abrahamovy. Nyní ale hledáte mě zabít, člověka, který vám mluvil pravdu, kterou jsem slyšel od Boha. Toto Abraham neudělal. Vy konáte skutky svého otce. Řekli mu tedy: My nejsme zrozeni ze smilstva, máme jednoho otce, Boha. Ježíš jim tedy řekl: Kdyby Bůh byl váš otec, milovali byste mě, neboť já jsem vyšel z Boha a přicházím. Nepřišel jsem totiž sám od sebe, ale on mě poslal. Proč neznáte mou řeč? Protože nejste schopni slyšet mé slovo. Vy jste z otce ďábla a chcete činit žádosti vašeho otce. On byl vrah od počátku a nestojí v pravdě, protože v něm není pravda. Když mluví lež, mluví ze svého vlastního, protože je lhář a otec lži. Ale protože říkám pravdu, nevěříte mi. Kdo z vás mě usvědčuje z hříchu? Jestliže ale říkám pravdu, proč mi nevěříte? Ten, který je z Boha, slyší slova Boží; proto vy neslyšíte, protože nejste z Boha. Židé tedy odpověděli a řekli mu: Neříkáme my dobře, že ty jsi Samaritán a máš démona? Odpověděl Ježíš: Já nemám démona, ale ctu svého Otce, a vy mě zneuctíváte. Já ale nehledám svou slávu, je ten, kdo hledá a soudí. Vpravdě, vpravdě vám pravím, jestliže někdo mé slovo zachová, smrt neuvidí navěky. Řekli mu tedy Židé: Nyní jsme poznali, že máš démona. Abraham zemřel a proroci také, a ty pravíš: Jestliže někdo zachová mé slovo, neokusí smrti navěky. Nejsi snad větší než náš otec Abraham, který zemřel? I proroci zemřeli, za koho se ty pokládáš? Odpověděl Ježíš: Jestliže já oslavuji sám sebe, má sláva není nic. Je to můj Otec, který mě oslavuje, ten, o kterém vy říkáte, že je váš Bůh, A vy jste ho nepoznali, já ho ale znám. A jestliže řeknu, že ho neznám, budu jako vy lhář, ale znám ho a jeho slovo zachovávám. Abraham, váš otec, jásal, aby viděl můj den, a viděl ho a radoval

se. Řekli tedy Židé k němu: Padesát let ještě nemáš, a Abrahama jsi viděl? Ježíš jim řekl: Amen, amen, pravím vám, dříve než se Abraham narodil, já jsem. Vzali tedy kameny, aby je hodili na něj. Ježíš se však skryl a vyšel z chrámu, když prošel jejich prostředkem, a tak odcházel.

9

A když procházel, viděl člověka slepého od narození. A ptali se ho jeho učedníci: Rabbi, kdo zhřešil, tento člověk nebo jeho rodiče, aby se narodil slepý? Ježíš odpověděl: Ani tento nezhrěšil, ani jeho rodiče, ale aby se zjevily skutky Boží v něm. Musím konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den, přichází noc, kdy nikdo nemůže pracovat. Kdykoli jsem ve světě, jsem světlem světa. Když to řekl, plivl na zem a udělal hlínu ze sliny, a namazal tu hlínu na oči slepého. A řekl mu: Jdi, umyj se v bazénu Siloe, což se vykládá jako Poslaný. Odešel tedy, umyl se a přišel vidící.

Ti tedy sousedé a ti, kteří jej dříve viděli, že byl slepý, říkali: Není to ten, který seděl a žebrol? Jiní říkali, že to je on, jiní ale, že je mu podobný. On říkal, že to jsem já. Říkali mu tedy: Jak byly otevřeny tvé oči? Odpověděl a řekl: Člověk zvaný Ježíš udělal hlínu a pomazal mé oči a řekl mi: Jdi k nádrži Siloe a umyj se. Odešel jsem tedy, umyl jsem se a prohlédl jsem. Řekli mu tedy: Kde je? Říká: Nevím.

Vedou ho k farizeům, toho kdysi slepého. Byla ale sobota, když Ježíš udělal hlínu a otevřel jeho oči. Znovu se ho tedy ptali i farizejové, jak nabyl zraku. On jim ale řekl: Položil mi hlínu na oči, umyl jsem se a vidím. Někteří z farizeů tedy říkali: Tento člověk není od Boha, protože nezachovává sabat. Jiní říkali: Jak může hříšný člověk dělat taková znamení? A byla mezi nimi roztržka.

Říkají tomu slepému znovu: Ty co říkáš o něm, že ti otevřel oči? On ale řekl, že je prorok. Židé tedy nevěřili o něm, že byl slepý a přijal zrak, dokud nezavolali rodiče toho, kdo přijal zrak. A zeptali se jich: Tento je váš syn, o kterém říkáte, že se narodil slepý? Jak tedy nyní vidí? Odpověděli jim ale jeho rodiče a řekli: Víme, že toto je náš syn a že se narodil slepý. Jak ale nyní vidí, nevíme, nebo kdo otevřel jeho oči, my nevíme, on sám má věk, zeptejte se jeho, on sám o sobě promluví. Toto řekli jeho rodiče, protože se báli Židů, neboť Židé se již dohodli, že pokud ho někdo vyzná jako Krista, bude vyloučen ze synagogy. Kvůli tomu jeho rodiče řekli, že má věk; zeptejte se jeho. Zavolali tedy podruhé toho člověka, který byl slepý, a řekli mu: Vzdej slávu Bohu, my víme, že tento člověk je hříšník. Odpověděl tedy ten a řekl: Jestli je hříšník, nevím. Jedno vím, že jsem byl slepý a nyní vidím. Řekli mu ale znovu: Co ti udělal? Jak ti otevřel oči? Odpověděl jim: Řekl jsem vám již, a neslyšeli jste. Co chcete slyšet znovu? Nechcete snad i vy stát se jeho učedníky? Zlořečili mu a řekli: Ty jsi učedník toho, my však jsme učedníci Mojžíše. My víme, že Bůh mluvil Mojžíšovi, tohoto však nevíme, odkud je. Člověk odpověděl a řekl jim: V tomto je přece podivuhodné, že vy nevíte, odkud je, a přitom otevřel mé oči. Víme ale, že hříšníků Bůh neslyší, ale pokud je někdo bohabojný a činí jeho vůli, tohoto slyší. Od věků nebylo slyšeno, že by někdo otevřel oči slepě narozenému. Kdyby tento nebyl od Boha, nemohl by dělat nic. Odpověděli a řekli mu: V hříších jsi byl celý zrozen, a ty nás učíš? A vyhnali ho ven. Ježíš slyšel, že ho vyhnali ven, a když ho našel, řekl mu: Ty věříš v Syna Božího? Odpověděl a řekl: A kdo je, Pane, abych v něho uvěřil? Ježíš mu řekl: Viděl jsi ho, a ten, kdo s tebou mluví, je to on. On ale řekl: Věřím, Pane, a klaněl se mu. A Ježíš řekl: Pro soud jsem přišel na tento svět, aby ti, kteří nevidí, viděli, a ti, kteří vidí, se stali slepými. A uslyšeli to z farizeů ti, kteří byli s ním, a řekli mu:

Nejsme snad i my slepí? Řekl jim Ježíš: Kdybyste byli slepí, neměli byste hřích, nyní však říkáte, že vidíme, proto váš hřích zůstává.

10

Vpravdě, vpravdě vám pravím, kdo nevchází dveřmi do ovčince, ale vstupuje odjinud, ten je zloděj a lupič, Ten ale, kdo vstupuje dveřmi, je pastýř ovcí. Tomuto vrátný otevírá a ovce jeho hlasu slyší, a vlastní ovce volá podle jména a vyvádí je. A když vyvede své vlastní ovce, jde před nimi a ovce ho následují, protože znají jeho hlas, Cizímu však nebudou následovat, ale utečou od něho, protože neznají hlas cizích. Toto přísloví jim řekl Ježíš, ale oni nepoznali, co to bylo, o čem jim mluvil. Ježíš jim tedy znovu řekl: Amen, amen, pravím vám, že já jsem dveře ovcí. Všichni, kteří přišli přede mnou, jsou zloději a loupežníci, ale ovce je neposlechly. Já jsem dveře; pokud někdo vejde skrze mě, bude zachráněn, bude vcházet a vycházet a najde pastvu. Zloděj nepřichází, leč aby ukradl a obětoval a zničil, já jsem přišel, aby měli život a měli ho v hojnosti. Já jsem ten dobrý pastýř. Ten dobrý pastýř klade svou duši za ovce. Najatý pracovník, který není pastýř a jemuž ovce soukromě nepatří, vidí přicházejícího vlka, opouští ovce a utíká, a vlk je uchvacuje a rozptyluje. Ten najatý pracovník ale utíká, protože je najatý pracovník a nezáleží mu na ovcích. Já jsem dobrý pastýř a znám své ovce a jsem znám svými. Jak mě zná Otec a já znám Otce, a svou duši kladu za ovce. A mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto dvora, a ty musím také přivést, a uslyší můj hlas, a bude jedno stádo a jeden pastýř. Proto mě Otec miluje, protože já kladu svou duši, abych ji znovu vzal. Nikdo mi ji nebere, ale já ji pokládám sám od sebe, mám pravomoc položit ji a mám pravomoc znovu ji vzít, tento příkaz jsem vzal od svého otce. Rozkol tedy opět nastal mezi Židy kvůli těmto slovům. Říkali ale mnozí z nich: Démona má a je šílený, proč ho posloucháte? Jiní

říkali: Tato slova nejsou slova posedlého démonem. Může snad démon otevírat oči slepých?

Stalo se zasněžení v Jeruzalémě a byla zima. A Ježíš chodil v chrámě v Šalomounově sloupoví. Obklopili ho tedy Židé a říkali mu: Až kdy nám budeš brát duši? Jestliže jsi ty Kristus, řekni nám to otevřeně. Odpověděl jim Ježíš: Řekl jsem vám, a nevěříte. Ty skutky, které já dělám ve jménu mého Otce, ty svědčí o mně. Ale vy nevěříte, neboť nejste z mých ovcí, jak jsem vám řekl. Moje ovce slyší můj hlas, a já je znám, a následují mě, A já jim dávám věčný život, a nezahynou navěky, a nikdo je nevytrhne z mé ruky. Můj Otec, který mi je dal, je větší než všichni, a nikdo není schopen vyrvat z ruky mého Otce. Já a Otec jsme jedno. Židé tedy znovu nesli kameny, aby jej ukamenovali. Ježíš jim odpověděl: Mnoho dobrých skutků jsem vám ukázal od mého Otce, kvůli kterému z nich mě kamenujete? Odpověděli mu Židé: O dobrý skutek tě nekamenujeme, ale o rouhání, a že ty, jsa člověk, děláš ze sebe Boha. Ježíš jim odpověděl: Není napsáno ve vašem zákoně: Řekl jsem, jste bohové? Jestliže ty nazval bohy ty, k nimž přišlo slovo Boží, a písmo nemůže být zrušeno, Toho, kterého Otec posvětil a poslal do světa, vy říkáte, že se rouhám, protože jsem řekl: Jsem Syn Boží? Jestliže nedělám skutky svého otce, nevěřte mi, Jestliže ale dělám, i když mně nevěříte, věřte těm skutkům, abyste poznali a uvěřili, že ve mně je Otec a já v něm. Snažili se ho tedy znovu chytit, ale vyšel z jejich ruky.

A odešel znovu za Jordán, na místo, kde Jan poprvé křtil, a zůstal tam. A mnoho jich přišlo k němu a říkali, že Jan sice neudělal žádné znamení, ale všechno, co Jan řekl o něm, bylo pravdivé. A mnozí tam v něho uvěřili.

Byl tam ale nemocný muž jménem Lazar z Betanie, z vesnice Marie a její sestry Marty. Byla ale Marie ta, která pomazala Pána olejem a otřela jeho nohy svými vlasy, jejíž bratr Lazar byl nemocen. Sestry k němu tedy poslaly se slovy: Pane, hled', ten, kterého miluješ, je nemocný. Když to ale Ježíš uslyšel, řekl: Tato nemoc není k smrti, ale pro slávu Boží, aby byl oslaven Syn Boží skrze ni. Ježíš ale miloval Martu a její sestru a Lazara. Když tedy uslyšel, že je nemocný, tehdy skutečně zůstal na místě, kde byl, dva dny, Potom po tomto říká učedníkům: Pojďme znovu do Judeje. Učedníci mu říkají: Rabbi, nyní tě Židé chtějí kamenovat, a ty tam jdeš znovu? Ježíš odpověděl: Nemá snad den dvanáct hodin? Kdo chodí ve dne, neklopýtá, protože vidí světlo tohoto světa, Jestliže však někdo chodí v noci, klopýtá, protože světlo není v něm. Toto řekl, a po tomto jim říká: Lazar, náš přítel, usnul, ale jdu, abych ho probudil. Řekli tedy jeho učedníci: Pane, jestli usnul, bude zachráněn. Ježíš ale mluvil o jeho smrti, oni si však mysleli, že mluví o spánku. Potom tedy jim Ježíš řekl otevřeně: Lazar zemřel, A raduji se kvůli vám, abyste uvěřili, že jsem tam nebyl, ale pojďme k němu. Řekl tedy Tomáš, zvaný Didymus, spolužákům: Pojďme i my, abychom zemřeli s ním.

Když tedy Ježíš přišel, našel ho již čtyři dny v hrobě. Bethany byla blízko Jeruzaléma, asi patnáct stadií daleko, A mnoho ze Židů přišlo k Martě a Marii, aby je potěšili ohledně jejich bratra. Ta tedy Marta, když uslyšela, že Ježíš přichází, vyšla mu naproti, Marie však zůstala sedět v domě. Řekla tedy Marta Ježíšovi: Pane, kdybys byl zde, můj bratr by nebyl zemřel. Ale i nyní vím, že o cokoliv bys požádal Boha, Bůh ti dá. Ježíš jí říká: Tvůj bratr vstane. Říká mu Marta: Víím, že vstane při vzkříšení v poslední den. Řekl jí Ježíš: Já jsem vzkříšení a život. Ten, kdo věří ve mě, i když zemře, bude žít, a každý, kdo žije a věří ve mě, nezemře navěky. Věříš tomu? Říká mu: Ano, Pane, já jsem uvěřil, že ty jsi

Kristus, Syn Boží, který přichází na svět. A když toto řekla, odešla a zavolala svou sestru Marii a tajně jí řekla: Učitel je zde a volá tě. Jakmile to uslyšela, rychle vstala a přišla k němu. Ježíš ještě nepřišel do vesnice, ale byl na místě, kde ho potkala Marta. Židé, kteří byli s ní v domě a utěšovali ji, viděli, že Marie rychle vstala a vyšla, následovali ji a říkali, že jde k hrobu, aby tam plakala. Marie tedy, jak přišla tam, kde byl Ježíš, spatřivši ho padla k jeho nohám a řekla mu: Pane, kdybys byl zde, můj bratr by nezemřel. Jesus tedy, když ji viděl plakat a Židy, kteří s ní přišli, plakat, rozhořčil se v duchu a rozrušil se, A řekl: Kde jste ho položili? Říkají mu: Pane, pojď a podívej se. Zaplakal Ježíš. Židé tedy říkali: Hleď, jak ho miloval. Někteří z nich ale řekli: Nemohl tento, který otevřel oči slepého, učinit, aby i tento nezemřel? Ježíš tedy, opět hluboce pohnut v sobě, přichází k hrobce. Byla to jeskyně a kámen na ní ležel. Ježíš říká: Zvedněte ten kámen. Marta, sestra mrtvého, mu říká: Pane, již zapáchá, vždyť je to čtvrtý den. Ježíš jí říká: Neřekl jsem ti, že pokud budeš věřit, uvidíš slávu Boží? Vzali tedy ten kámen, kde byl mrtvý ležící. Ježíš pak zvedl oči nahoru a řekl: Otče, děkuji ti, že jsi mě vyslyšel. Já ale věděl, že mě vždy slyšíš, ale kvůli davu, který stál okolo, jsem to řekl, aby uvěřili, že ty jsi mě poslal. A když toto řekl, hlasem velkým vykřikl: Lazare, pojď ven! A vyšel ven mrtvý, svázaný na nohou a rukou plátny, a tvář jeho byla omotána šátkem. Ježíš jim říká: Rozvažte ho a nechte ho jít.

Mnozí tedy z Židů, kteří přišli k Marii a spatřili, co učinil Ježíš, v něho uvěřili. Někteří z nich ale odešli k farizeům a řekli jim, co udělal Ježíš. Velekněží a farizeové tedy svolali radu a říkali: Co budeme dělat, když tento člověk koná mnoho znamení? Jestliže ho necháme tak, všichni v něj uvěří, a přijdou Římané a vezmou nám místo i národ. Ale jeden z nich, Kaifáš, který byl velekněžím toho roku, jim řekl: Vy nevíte nic, Ani neuvažujete, že

je pro nás výhodné, aby jeden člověk zemřel za lid, a ne aby celý národ zahynul. Toto ale neřekl sám od sebe, ale protože byl veleknězem onoho roku, prorokoval, že Ježíš se chystal zemřít za národ, A ne pro národ pouze, ale aby i rozptýlené děti Boží shromáždil v jedno. Od toho dne se tedy radili, aby ho zabili. Ježíš tedy již nechodil otevřeně mezi Židy, ale odešel odtamtud do kraje blízko pouště, do města nazývaného Efraim, a tam pobýval se svými učedníky. Byl ale blízko hod beránka Židů a mnozí šli nahoru do Jeruzaléma ze země před hodem beránka, aby se očistili. Hledali tedy Ježíše a říkali mezi sebou, stojíce v chrámu: Co myslíte, že nepřijde na tu slavnost? Velekněží a farizeové však vydali příkaz, aby, kdyby někdo věděl, kde je, oznámil to, aby jej mohli zatknout.

12

Ježíš tedy šest dní před Velikonocemi přišel do Betanie, kde byl Lazar, který byl mrtvý a kterého vzkřísil z mrtvých. Udělali mu tedy tam večeri a Martha obsluhovala, Lazarus pak byl jeden z těch, kteří s ním leželi u stolu. Marie tedy vzala libru vonného oleje z nardu, čistého a drahocenného, pomazala nohy Ježíše a otřela svými vlasy jeho nohy, a dům byl naplněn vůní toho oleje. Říká tedy jeden z jeho učedníků, Jidáš, syn Šimona Iškariotského, ten, který jej měl vydat, Proč nebyl tento vonný olej prodán za tři sta denárů a dán chudým? Řekl ale toto ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale proto, že byl zloděj, měl pokladnici a odnášel věci, které byly vkládány. Ježíš tedy řekl: Nech ji, zachovala to pro den mého pohřbu. Ty chudé totiž máte vždy s sebou, mě ale nemáte vždy. Velký zástup Židů tedy poznal, že je tam, a přišli ne pouze kvůli Ježíšovi, ale aby viděli i Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. Velekněží ale plánovali, aby zabili i Lazara. že mnozí z Židů kvůli němu odcházeli a věřili v Ježíše.

Následujícího dne velký zástup, který přišel na svátek, uslyšel, že Ježíš přichází do Jeruzaléma, Vzali palmové ratolesti a vyšli mu naproti a volali: Hosanna, požehnaný ten, který přichází ve jménu Páně, král Izraele. Ježíš ale našel mladého osla a posadil se na něj, jak je napsáno, Neboj se, dcero Siónu, hle, tvůj král přichází sedící na hřběti oslice.

Tyto věci ale jeho učedníci nejprve neznali, ale když byl Ježíš oslaven, tehdy si vzpomněli, že tyto věci bylo o něm napsáno a tyto věci mu učinili. Svědčil tedy dav, který byl s ním, když Lazara zavolal z hrobu a vzkřísil jej z mrtvých. Kvůli tomu mu také vyšel vstříc zástup, protože slyšeli, že on učinil toto znamení. Ti tedy farizeové řekli k sobě samým: Vidíte, že nic neprospíváte? Hle, celý svět odešel za ním.

Byli ale někteří Řekové z těch, kteří šli nahoru, aby mohli uctívat při té slavnosti. Tito tedy přišli k Filipovi z Bethsaidy Galilejské a ptali se ho říkajíce: Pane, chceme vidět Ježíše. Filip přichází a říká Ondřejovi, a potom Ondřej a Filip říkají Ježíšovi, Ježíš jim však odpověděl: Přišla hodina, aby byl oslaven Syn člověka. Vpravdě, vpravdě vám pravím, jestliže zrno pšenice nepadne do země a nezemře, zůstává samo, jestliže však zemře, nese mnoho ovoce. Ten, kdo miluje svou duši, ztratí ji, a ten, kdo nenávidí svou duši v tomto světě, uschová ji k věčnému životu. Jestliže mi někdo slouží, ať mě následuje, a kde jsem já, tam bude i můj služebník, a jestliže mi někdo slouží, Otec ho poctí. Nyní je má duše znepokojená, a co řeknu? Otče, zachraň mě z této hodiny. Ale kvůli tomuto jsem přišel do této hodiny. Otče, oslav své jméno. Přišel tedy hlas z nebe: Oslavil jsem a opět oslavím. Ten dav, který stál a slyšel, říkal, že se stal hrom, jiní říkali, že k němu mluvil anděl. Ježíš odpověděl a řekl: Ne kvůli mně se tento hlas ozval, ale kvůli vám. Nyní je soud tohoto světa, nyní bude vládce tohoto

světa vyvržen ven, A já, až budu vyzdvižen ze země, přitáhnu všechny k sobě. Toto ale říkal, naznačuje, jakou smrtí měl zemřít. Dav mu odpověděl: My jsme slyšeli ze zákona, že Kristus zůstává navěky, a jak ty říkáš, že je nutné, aby byl vyzdvižen Syn člověka? Kdo je tento Syn člověka? Ježíš jim tedy řekl: Ještě krátký čas je světlo s vámi, chodte, dokud máte světlo, aby vás nepřemohla tma, a ten, kdo chodí ve tmě, neví, kam jde. Dokud máte světlo, věřte ve světlo, abyste se stali syny světla. Toto řekl Ježíš, a když odešel, skryl se před nimi.

Ačkoli učinil tak mnoho znamení před nimi, nevěřili v něj. Aby bylo naplněno slovo proroka Izaiáše, které řekl: Pane, kdo uvěřil našemu zvěstování? A komu bylo zjeveno rameno Páně? Proto nemohli uvěřit, protože Izaiáš opět řekl, Oslepil jejich oči a zatvrdil jejich srdce, aby neviděli očima a neporozuměli srdcem a neobrátili se, a uzdravím je.

Toto řekl Izaiáš, když viděl jeho slávu a mluvil o něm. Nicméně však i z vládců mnozí uvěřili v něho, ale kvůli farizeům to nepřiznávali, aby nebyli vyloučeni ze synagogy, Milovali totiž slávu lidí více než slávu Boží.

Ježíš ale vykřikl a řekl: Ten, kdo věří ve mě, nevěří ve mě, ale v toho, který mě poslal, a ten, kdo pozoruje mne, vidí toho, který mě poslal. Já jsem přišel jako světlo do světa, aby každý, kdo ve mě věří, nezůstal ve tmě. A pokud někdo uslyší má slova a neuvěří, já ho nesoudím, neboť jsem nepřišel, abych soudil svět, ale abych zachránil svět. Ten, kdo mě odmítá a nepřijímá má slova, má toho, kdo jej soudí; slovo, které jsem mluvil, to jej bude soudit v poslední den. že jsem nemluvil sám od sebe, ale Otec, který mě poslal, sám mi dal přikázání, co mám říci a co mám mluvit, A vím,

že jeho přikázání je život věčný. Co tedy mluvím já, jak mi řekl Otec, tak mluvím.

13

Před slavností paschy věděl Ježíš, že přišla jeho hodina, aby odešel z tohoto světa k Otci, a protože miloval své vlastní v tomto světě, miloval je až do konce. A když se večere konala, ďábel již vložil do srdce Judy Šimona Iškariotského, aby jej zradil, Ježíš věděl, že otec dal do jeho rukou všechno, a že vyšel od Boha a jde k Bohu, Vstává od večere a odkládá svá roucha, a vzav ručník, opásal se. Potom nalil vodu do umyvadla a začal mýt nohy učedníků a utírat je ručníkem, kterým byl opásán. Přichází tedy k Šimonu Petrovi a ten mu říká: Pane, ty mi myješ nohy? Ježíš odpověděl a řekl mu: Co já dělám, ty nyní nevíš, ale po těchto věcech to poznáš. Petr mu říká: Nikdy mi nebudeš umývat nohy! Ježíš mu odpověděl: Jestli tě neumyji, nemáš se mnou podíl. Šimon Petr mu říká: Pane, ne jen mé nohy, ale i ruce a hlavu. Ježíš mu říká: Ten, kdo se vykoupal, nepotřebuje umýt si nohy, ale je celý čistý, a vy jste čistí, ale ne všichni. Věděl totiž, kdo ho zrazuje, proto řekl: Nejste všichni čistí.

Když tedy umyl jejich nohy a vzal své oděvy, opět si lehl a řekl jim: Víte, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Učitel a Pán, a dobře říkáte, neboť jím jsem. Jestliže tedy já jsem umyl vaše nohy, Pán a Učitel, i vy jste povinni mýt nohy jeden druhému. Příklad jsem vám dal, abyste i vy dělali, jak jsem já udělal vám. Amen, amen, pravím vám, není otrok větší než jeho pán, ani apoštol větší než ten, kdo jej poslal. Pokud znáte tyto věci, blažení jste, pokud je děláte. Nemluvím o všech z vás, já vím, koho jsem vyvolil, ale aby se písmo naplnilo: ten, kdo jí se mnou chléb, pozdvihl proti mně svou patu. Od nynějška vám říkám před tím, než se to stane,

abyste když se to stane, uvěřili, že já jsem. Vpravdě, vpravdě vám pravím: Ten, kdo přijímá toho, koho pošlu, přijímá mě, a ten, kdo přijímá mě, přijímá toho, který mě poslal.

Když to Ježíš řekl, byl znepokojen v duchu, a svědčil a řekl: Amen, amen, pravím vám, že jeden z vás mě zradí. Učedníci se tedy dívali jeden na druhého v nejistotě, o kom mluví. Byl ale jeden z jeho učedníků, který ležel v klíně Ježíše, kterého Ježíš miloval, Šimon Petr se tedy k němu naklání, aby se zeptal, kdo by to byl, o němž mluví. Padnuv tedy na Ježíšova prsa, říká mu: Pane, kdo je to? Odpovídá Ježíš: Ten je to, komu já, namočiv sousto, dám. A namočiv sousto, dává je Judovi, synu Šimona Iškariotského. A po soustu tehdy vstoupil do něho satan. Ježíš mu tedy říká: Co děláš, udělej rychleji. Nikdo z přítomných hostů však nevěděl, proč mu to řekl. Někteří totiž mysleli, protože Jidáš měl pokladnici, že mu Ježíš říká: Kup, co potřebujeme na slavnost, nebo aby něco dal chudým. Vzav tedy sousto, onen ihned vyšel; byla pak noc.

Když tedy vyšel, říká Ježíš: Nyní byl oslaven Syn člověka a Bůh byl oslaven v něm. Jestliže byl Bůh oslaven v něm, i Bůh ho oslaví v sobě a ihned ho oslaví. Děti malé, ještě chvíli jsem s vámi. Budete mě hledat, a jako jsem řekl Židům, že tam, kam já jdu, vy nemůžete přijít, i vám to říkám nyní. Nové přikázání vám dávám, abyste milovali jeden druhého, jak jsem já miloval vás, abyste i vy milovali jeden druhého. V tomto poznají všichni, že jste moji učedníci, jestliže budete mít lásku mezi sebou. Šimon Petr mu říká: Pane, kam jdeš? Ježíš mu odpověděl: Kam já jdu, nemůžeš mě nyní následovat, ale později mě budeš následovat. Říká mu Petr: Pane, proč ti nemohu následovat právě teď? Svou duši za tebe položím. Ježíš mu odpověděl: Svou duši za mě položíš?

Vpravdě, vpravdě ti pravím, kohout nezakokrhá, dokud mě třikrát nezapřeš.

14

Ať není znepokojeno vaše srdce; věříte v Boha, věříte i ve mě. V domě mého otce je mnoho příbytků, jinak bych vám to řekl, jdu připravit vám místo. A jestliže odejdu a připravím vám místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste kde jsem já, i vy byli. A kam já jdu, víte, a cestu znáte. Tomáš mu říká: Pane, nevíme, kam jdeš, a jak můžeme znát tu cestu? Ježíš mu říká: Já jsem cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mě. Pokud byste mě znali, znali byste i mého otce. A od nynějška ho znáte a viděli jste ho. Filip mu říká: Pane, ukaž nám Otce a stačí nám. Ježíš mu říká: Tak dlouho jsem s vámi a nepoznal jsi mě, Filipe? Ten, kdo viděl mě, viděl Otce, a jak ty říkáš: Ukaž nám Otce'? Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která vám mluvím, nemluvím sám od sebe, ale Otec, který zůstává ve mně, on sám koná ta díla. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec je ve mně; jestliže však ne, věřte mi kvůli těm skutkům samotným. Vpravdě, vpravdě vám říkám, ten, kdo věří ve mě, skutky, které já konám, i on bude konat, a větší než tyto bude konat, protože já jdu k mému Otci, A cokoli byste žádali v mém jménu, to udělám, aby byl Otec oslaven v Synovi. Jestliže o cokoli požádáte v mém jménu, já to učiním.

Pokud mě milujete, zachovávejte má přikázání. A já požádám Otce a dá vám jiného Přímluvce, aby zůstal s vámi navěky, Ducha pravdy, kterého svět není schopen přijmout, protože ho nevidí ani nezná, vy však znáte, protože u vás zůstává a ve vás bude. Nenechám vás jako sirotky, přicházím k vám. Ještě malou chvíli a svět mě již nevidí, vy však mě uvidíte, protože já žiji a vy budete žít. V ten den poznáte, že já jsem v mém Otci a vy ve mně a já ve

vás. Ten, kdo má má přikázání a zachovává je, ten mě miluje, a ten, kdo mě miluje, bude milován mým otcem, a já ho budu milovat a ukážu se mu. Říká mu Juda, ne ten Išariotský: Pane, a co se stalo, že se nám chystáš zjevit a ne světu? Ježíš odpověděl a řekl mu: Jestliže mě kdo miluje, bude zachovávat moje slovo a můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. Ten, kdo mě nemiluje, moje slova nezachovává, a slovo, které slyšíte, není moje, ale Otce, který mě poslal.

Tyto věci jsem vám mluvil, když jsem u vás zůstával. Ten ale Zastánce, ten Duch Svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všechno a připomene vám všechno, co jsem vám řekl. Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám, ne jako dává svět, já vám dávám. Ať se vaše srdce neznepokojuje ani ať se nebojí. Slyšeli jste, že jsem vám řekl: Odcházím a přicházím k vám. Kdybyste mě milovali, radovali byste se, že jsem řekl: Jdu k Otci, protože Otec je větší než já. A nyní jsem vám to řekl předtím, než se to stane, abyste uvěřili, až se to stane. Nebudu již s vámi mnoho mluvit, neboť přichází vládce tohoto světa a ve mně nemá nic. Ale aby svět věděl, že miluji Otce, a jak mi Otec přikázal, tak činím. Vstaňte, pojďme odtud.

15

Já jsem pravá réva a můj otec je vinař. Každou větev ve mně, která nenese ovoce, odstraňuje, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla více ovoce. Již jste čistí skrze slovo, které jsem vám promluvil. Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako větev není schopna nést ovoce sama od sebe, jestliže nezůstane na révě, tak ani vy, jestliže nezůstanete ve mně. Já jsem réva, vy jste ratolesti. Ten, kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, protože beze mě nemůžete dělat nic. Jestliže někdo nezůstane ve mně, byl

vržen ven jako ratolest a vysušen, sbírají je, házejí do ohně a je spálen. Jestliže zůstanete ve mně a má slova zůstanou ve vás, o cokoli budete chtít, prostě, a stane se vám. V tomto byl oslaven můj Otec, abyste nesli mnoho ovoce a stali se mými učedníky. Jako mě miloval Otec, tak i já jsem miloval vás; zůstaňte v mé lásce. Jestliže zachováte má přikázání, zůstanete v mé lásce, jako já jsem zachoval přikázání mého Otce a zůstávám v jeho lásce. Tyto věci jsem vám řekl, aby má radost zůstala ve vás a vaše radost byla naplněna. Toto je mé přikázání, abyste milovali jeden druhého, jak jsem miloval vás. Větší lásku než tuto nikdo nemá, než aby někdo položil svou duši za své přátele. Vy jste moji přátelé, pokud děláte vše, co vám přikazuji. Už vás nenazývám otroky, protože otrok neví, co dělá jeho pán, ale nazval jsem vás přáteli, protože všechno, co jsem slyšel od svého Otce, jsem vám dal poznat. Ne vy jste mě vyvolili, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo, aby vám dal Otec, oč byste ho prosili v mém jménu. Tyto věci vám přikazuji, abyste milovali jeden druhého.

Jestliže vás svět nenávidí, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. Pokud byste byli ze světa, svět by miloval to, co je jeho vlastní, ale protože nejste ze světa, nýbrž já jsem vás vyvolil ze světa, proto vás svět nenávidí. Pamatujte si na slovo, které jsem vám řekl: Není otrok větší než jeho pán. Jestliže mě pronásledovali, budou pronásledovat i vás, jestliže zachovali mé slovo, zachovají i vaše. Ale toto všechno vám udělají kvůli mému jménu, protože neznají toho, kdo mě poslal. Kdybych nepřišel a nemluvil k nim, hřích by neměli, nyní ale nemají výmluvu ohledně jejich hříchu. Ten, kdo mě nenávidí, nenávidí i mého Otce. Kdybych byl neudělal mezi nimi ty skutky, které nikdo jiný neudělal, hřích by neměli. Nyní však viděli i nenáviděli jak mě, tak mého Otce. Ale aby bylo naplněno slovo napsané v jejich zákoně, že mě nenáviděli bez

důvodu. Když ale přijde Zastánce, kterého já pošlu vám od Otce, Duch pravdy, který od Otce vychází, ten bude svědčit o mně, A vy také svědčíte, protože jste se mnou od počátku.

16

Tyto věci jsem vám řekl, abyste se neuráželi. Učiní vás vyvrhelými, ale přichází hodina, kdy každý, kdo vás zabije, se bude domnívat, že obětuje službu Bohu. A tyto věci budou dělat, protože neznali Otce ani mě. Ale tyto věci jsem vám řekl, abyste si jich pamatovali, když přijde ta hodina, že já jsem vám je řekl. Tyto věci jsem vám však od počátku neřekl, protože jsem byl s vámi. Nyní ale jdu k tomu, který mě poslal, a nikdo z vás se mě neptá, kam jdeš. Ale protože jsem vám mluvil tyto věci, bolest naplnila vaše srdce. Ale já vám říkám pravdu, je pro vás prospěšné, abych já odešel. Jestliže totiž já neodejdu, Zastánce k vám nepřijde, jestliže však půjdu, pošlu jej k vám. A když ten přijde, usvědčí svět ohledně hříchu a ohledně spravedlnosti a ohledně soudu. O hříchu zajisté, protože nevěří ve mě, O spravedlnosti pak, že jdu k mému Otci a už mě nevidíte, O soudu ale, že vládce tohoto světa byl odsouzen. Stále vám mám mnoho co říci, ale nejste to schopni unést právě teď. Kdykoli ale přijde ten Duch pravdy, povede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám od sebe, ale bude mluvit, co uslyší, a přicházející věci vám oznámí. Ten mě oslaví, protože vezme z mého a oznámí vám. Všechno, co má Otec, je moje, proto jsem řekl, že z mého vezme a oznámí vám. Malou chvíli mě nevidíte, a opět za malou chvíli mě uvidíte, protože jdu k Otci. Řekli tedy někteří z jeho učedníků jeden k druhému: Co je to, co nám říká: Malou chvíli a nevidíte mě, a opět malou chvíli a uvidíte mě, a že já jdu k Otci'? Říkali tedy: Co je to, co říká malé'? Nevíme, co mluví. Ježíš tedy věděl, že se ho chtěli ptát, a řekl jim: O tomto se spolu radíte, že jsem řekl: Malou chvíli a nevidíte mě,

a opět malou chvíli a uvidíte mě? Vpravdě, vpravdě vám pravím, že budete plakat a budete naříkat vy, ale svět se bude radovat, vy však budete zarmoucení, ale váš zármutek se promění v radost. Žena, když rodí, má bolest, protože přišla její hodina, ale když porodí dítě, již nevzpomíná na soužení kvůli radosti, že se narodil člověk na svět. A vy tedy nyní skutečně máte bolest, ale znovu vás uvidím a vaše srdce se zaraduje, a vaši radost vám nikdo nevezme. A v ten den se mě nebudete na nic ptát, amen amen pravím vám, že o cokoli byste požádali Otce ve jménu mém, dá vám. Až dosud jste nežádali nic v mém jménu, žádejte a dostanete, aby vaše radost byla naplněná. Tyto věci jsem vám mluvil v podobenstvích, ale přichází hodina, kdy vám již nebudu mluvit v podobenstvích, ale otevřeně vám oznámím o Otci. V ten den budete žádat v mém jménu, a neříkám vám, že já budu žádat Otce za vás, Sám Otec vás miluje, protože vy jste milovali mě a uvěřili jste, že já jsem vyšel od Boha. Vyšel jsem od Otce a přišel jsem na svět; opět opouštím svět a jdu k Otci. Říkají mu jeho učedníci: Hle, nyní mluvíš otevřeně a neříkáš žádné přísloví. Nyní víme, že víš všechno a nemáš potřebu, aby se tě někdo ptal. V tomto věříme, že jsi vyšel od Boha. Odpověděl jim Ježíš: Právě teď věříte? Hle, přichází hodina, a nyní přišla, abyste byli rozptýleni každý do svého a mě samotného opustili, a nejsem sám, protože Otec je se mnou. Tyto věci jsem vám řekl, abyste ve mně měli pokoj. Ve světě budete mít soužení, ale buďte dobré mysli, já jsem přemohl svět.

17

Toto mluvil Ježíš, pozvedl své oči k nebi a řekl: Otče, přišla hodina, oslav svého Syna, aby i tvůj Syn oslavil tebe, Jak jsi mu dal autoritu nad veškerým tělem, aby každému, kterého jsi mu dal, dal věčný život. Toto ale je ten věčný život, aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista. Já jsem tě

oslavil na zemi, dokončil jsem dílo, které jsi mi dal, abych je vykonal. A nyní mě oslav ty, Otče, u sebe tou slávou, kterou jsem měl u tebe, než svět byl. Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi dal ze světa. Tobě patřili a mně jsi je dal, a zachovali tvé slovo. Nyní poznali, že všechno, co jsi mi dal, je od tebe, že ta slova, která jsi mi dal, dal jsem jim, a oni je přijali a skutečně poznali, že jsem vyšel od tebe, a uvěřili, že ty jsi mě poslal. Prosím o ně, ne o svět prosím, ale o ty, které jsi mi dal, protože jsou tvoji, A všechno moje je tvoje a tvoje je moje, a byl jsem oslaven v nich. A již nejsem na světě, a tito jsou na světě, a já k tobě přicházím. Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno, jako jsme my. Když jsem byl s nimi na světě, já jsem je chránil ve tvém jménu, ty, které jsi mi dal, jsem uchoval, a nikdo z nich nezahynul kromě syna zkázy, aby bylo naplněno písmo. Nyní ale k tobě přicházím a tyto věci mluvím ve světě, aby měli mou radost naplněnou v sobě. Dal jsem jim tvé slovo a svět je nenáviděl, protože nejsou ze světa, jako já nejsem ze světa. Neprosím, abys je vzal ze světa, ale abys je uchránil od zlého. Ze světa nejsou, jako já ze světa nejsem. Posvěť je ve své pravdě; tvé slovo je pravda. Jak jsi mě poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. A pro ně já posvěcuji sám sebe, aby i oni byli posvěceni v pravdě. Ne prosím pouze o tyto, ale i o ty, kteří věří ve mě skrze jejich slovo, Aby všichni byli jedno, jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni v nás byli jedno, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. A já jsem dal jim tu slávu, kterou jsi dal mně, aby byli jedno, jako jsme my jedno, Já v nich a ty ve mně, aby byli zdokonaleni v jedno, a aby poznal svět, že ty jsi mě poslal a miloval jsi je, jako jsi miloval mě. Otče, ty, které jsi mi dal, chci, aby tam, kde jsem já, i oni byli se mnou, aby viděli mou slávu, kterou jsi mi dal, protože jsi mě miloval před založením světa. Otče spravedlivý, svět tě nepoznal, já však tě poznal a tito poznali, že ty jsi mě poslal. A dal jsem jim poznat tvé

jméno a dám poznat, aby láska, kterou jsi miloval mě, byla v nich, a já v nich.

18

Když toto řekl, Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada, do které vstoupil on i jeho učedníci. Věděl ale i Jidáš, který ho zrazoval, to místo, protože Ježíš se tam často shromažďoval se svými učedníky. Jidáš tedy vzal kohortu a služebníky velekněží a farizeů a přichází tam s pochodněmi, lampami a zbraněmi. Ježíš tedy, vědom si všeho, co na něj přichází, vyšel a řekl jim: Koho hledáte? Odpověděli mu: Ježíše Nazaretského. Ježíš jim říká: Já jsem. Stál tam s nimi i Jidáš, který ho vydával. Jakmile jim tedy řekl, že já jsem, couvli zpět a padli na zem. Opět se jich tedy zeptal: Koho hledáte? Oni pak řekli: Ježíše Nazaretského. Ježíš odpověděl: Řekl jsem vám, že já jsem. Jestliže tedy mě hledáte, nechte tyto odejít. Aby bylo naplněno slovo, které řekl: Ty, které jsi mi dal, neztratil jsem z nich nikoho. Šimon Petr tedy, maje meč, vytasil jej a udeřil otroka velekněže a uřízl mu pravé ucho; jméno toho otroka bylo Malchus. Ježíš tedy řekl Petrovi: Vlož meč do pochvy. Kalich, který mi dal Otec, copak jej nemám vypít?

Kohorta tedy i velitel a služebníci Židů zajali Ježíše a svázali ho. A oni ho nejprve odvedli k Annášovi, neboť byl tchánem Kaifáše, který byl veleknězem toho roku. Byl ale Kaifáš ten, který poradil Židům, že je prospěšné, aby jeden člověk zahynul za lid. Ježíše následoval Šimon Petr a jiný učedník. Onen učedník byl znám veleknězi a vešel spolu s Ježíšem do nádvoří velekněže, Petr ale stál venku u dveří. Vyšel tedy ten druhý učedník, který byl znám veleknězi, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř. Říká tedy vrátná Petrovi: Nejsi také ty z učedníků tohoto člověka? Říká

on: Nejsem. Stáli tam otroci a pomocníci, kteří udělali ohniště z uhlí, protože byla zima, a ohřívali se, a byl s nimi Petr, který stál a ohříval se. Velekněz se tedy ptal Ježíše o jeho učednících a o jeho učení. Ježíš mu odpověděl: Já jsem mluvil otevřeně ke světu, vždy jsem učil v synagóze a v chrámu, kde se vždy scházejí Židé, a v skrytosti jsem nemluvil nic. Proč se mě ptáš? Zeptej se těch, kteří slyšeli, co jsem jim mluvil. Hle, tito vědí, co jsem řekl. Když ale toto řekl, jeden z pomocníků stojících poblíž dal Ježíšovi ránu se slovy: Takto odpovídáš veleknězi? Ježíš mu odpověděl: Jestli jsem mluvil špatně, dosvědč to zlé, ale jestli dobře, proč mě biješ? Annáš jej poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi. Šimon Petr ale stál a ohříval se. Řekli mu tedy: Nejsi i ty z jeho učedníků? Zapřel tedy a řekl: Nejsem. Říká jeden z otroků velekněze, který byl příbuzný toho, jemuž Petr useknul ucho: Cožpak jsem tě neviděl v zahradě s ním? Petr tedy znovu zapřel a ihned zakokrhál kohout.

Vedou tedy Ježíše od Kaifáše do pretoria. Bylo ale ráno a oni sami nevešli do pretoria, aby nebyli poskvrněni, ale aby jedli paschu. Vyšel tedy Pilát k nim ven a řekl: Jakou obžalobu přinášíte proti tomuto člověku? Odpověděli a řekli mu: Kdyby tento nebyl zločinec, nevydali bychom ti ho. Řekl jim tedy Pilát: Vezměte ho vy a podle vašeho zákona ho suďte. Řekli mu tedy Židé: Nám není dovoleno zabít nikoho, Aby se naplnilo slovo Ježíše, které řekl, naznačující, jakou smrtí se chystal zemřít. Pilát tedy vstoupil znovu do pretoria a zavolal Ježíše a řekl mu: Ty jsi král Židů? Odpověděl mu Ježíš: Říkáš to sám od sebe, nebo ti to o mně řekli jiní? Odpověděl Pilát: Snad nejsem já Žid? Tvůj národ a velekněží tě předali mně, co jsi udělal? Ježíš odpověděl: Mé království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům. Nyní však mé království není odtud. Řekl mu tedy Pilát: Tedy jsi ty král? Ježíš odpověděl: Ty říkáš, že jsem král já. Já jsem se k tomu narodil a k

tomu jsem přišel na svět, abych svědčil pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas. Pilát mu říká: Co je pravda? A když toto řekl, znovu vyšel k Židům a říká jim: Já v něm nenacházím žádnou vinu, Je ale zvykem u vás, abych vám jednoho propustil o Velikonocích. Chcete tedy, abych vám propustil krále Židů? Vykřikli tedy znovu všichni: Ne tohoto, ale Barabáše! Barabáš byl lupič.

19

Potom tedy Pilát vzal Ježíše a zbičoval ho. A vojáci upletli korunu z trní a položili ji na jeho hlavu, a purpurový plášť mu oblékli. A říkali: Buď zdrav, králi Židů, a dávali mu rány. Pilát tedy opět vyšel ven a řekl jim: Hle, vedu vám jej ven, abyste věděli, že v něm nenacházím žádnou vinu. Ježíš tedy vyšel ven, nesouc trnovou korunu a purpurový plášť. A říká jim: Hle, ten člověk. Když ho tedy viděli velekněží a sluhové, křičeli a říkali: Ukřižuj, ukřižuj ho! Říká jim Pilát: Vezměte ho vy a ukřižujte, já totiž v něm nenacházím vinu. Odpověděli mu Židé: My máme zákon, a podle našeho zákona musí zemřít, protože se učinil synem Božím. Když tedy Pilát uslyšel tato slova, více se bál, A vešel do pretoria znovu a říká Ježíšovi: Odkud jsi ty? Ježíš mu však nedal odpověď. Říká mu tedy Pilát: Mně nemluvíš? Nevíš, že mám autoritu tě ukřižovat a mám autoritu tě propustit? Odpověděl Ježíš: Neměl bys žádnou autoritu nade mnou, kdyby ti nebyla dána shůry. Proto ten, kdo mě tobě vydává, má větší hřích. Z toho se Pilát snažil propustit ho, ale Židé křičeli a říkali: Jestliže tohoto propustíš, nejsi přítel Césarův. Každý, kdo dělá sebe králem, odporuje Césarovi. Pilát tedy, uslyšev toto slovo, vyvedl ven Ježíše a posadil se na soudní stolec na místě zvaném Lithostroton, hebrejsky pak Gabbatha. Byla příprava velikonoc, hodina byla asi šestá, a říká Židům: Hle, váš král. Oni však vykřikli: Pryč s ním, pryč s ním,

ukřížuj ho! Pilát jim říká: Mám ukřížovat vašeho krále? Velekněží odpověděli: Nemáme krále kromě Césara. Tehdy ho tedy vydal jim, aby byl ukřížován.

Přijali tedy Ježíše a odvedli ho, a nesouc svůj kříž vyšel na místo zvané Lebka, které se hebrejsky nazývá Golgota, kde ho ukřížovali, a s ním další dva z jedné i druhé strany, uprostřed však Ježíše Napsal ale i titul Pilát a položil jej na kříž. Bylo tam napsáno: Ježíš Nazaretský, král Židů. Tento titul tedy četlo mnoho Židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřížován, bylo blízko města, a bylo napsáno hebrejsky, řecky a latinsky. Velekněží Židů tedy říkali Pilátovi: Nepiš Král Židů', ale že on řekl: Jsem král Židů. Pilát odpověděl: Co jsem napsal, to jsem napsal.

Vojáci tedy, když ukřížovali Ježíše, vzali jeho šaty a udělali čtyři části, každému vojákovi část, a tuniku. Ta tunika byla ale bez švu, shora tkaná vcelku. Řekli tedy k sobě navzájem: Neroztrhněme ho, ale losujme o něj, či bude, aby bylo naplněno písmo, které říká: Rozdělili si mé šaty mezi sebe a o můj oděv metali los.

Ti vojáci tedy tyto věci udělali. U kříže Ježíše stála jeho matka a sestra jeho matky, Marie, žena Klopasova, a Marie Magdalská. Jesus tedy, vidící matku a učedníka, který stál a kterého miloval, říká jeho matce: Ženo, hle, tvůj syn. Potom říká tomu učedníkovi: Hle, tvá matka. A od oné hodiny vzal učedník ji k sobě. Po tomto Ježíš věděl, že všechno již bylo dokončeno, aby bylo naplněno písmo, a říká: Žízním. Nádoba plná octa tam tedy ležela, oni však naplnili houbu octem, obložili ji yzopem a přinesli k jeho ústům. Když tedy Ježíš vzal ocet, řekl: Je dokonáno, a sklonil hlavu a odevzdal ducha.

Židé tedy požádali Piláta, aby byly zlámány jejich nohy a těla vzata pryč, protože byla příprava a den oné soboty byl velký, aby nezůstala těla na kříži v sobotu. Přišli tedy vojáci a zlomili nohy prvnímu i druhému, který byl s ním ukřižován, Ale když přišli k Ježíšovi, jakmile viděli, že již zemřel, nezlomili mu nohy, Ale jeden z vojáků probodl jeho bok kopím, a ihned vyšla krev a voda. A ten, kdo viděl, vydal svědectví, a jeho svědectví je pravdivé, a on ví, že říká pravdu, abyste i vy uvěřili. Stalo se totiž toto, aby bylo naplněno písmo: kost jeho nebude zlomena. A opět jiné písmo říká: Uvidí toho, kterého probodli.

Po těchto událostech požádal Piláta Josef z Arimatie, který byl učedníkem Ježíše, ale skrytým kvůli strachu ze Židů, aby mohl vzít tělo Ježíše, a Pilát to povolil. Přišel tedy a vzal tělo Ježíše. Přišel ale i Nikodém, který přišel k Ježíšovi v noci poprvé, nesoucí směs myrhy a aloe asi sto liber. Vzali tedy tělo Ježíše a svázali je plátěnými pruhy s vonnými látkami, jak je zvykem u Židů pohřbívat. Bylo ale na tom místě, kde byl ukřižován, zahrada, a v té zahradě nový hrob, v kterém ještě nikdy nikdo nebyl položen, Tam tedy kvůli přípravě Židů, protože hrob byl blízko, položili Ježíše.

20

Ale prvního dne v týdnu Marie Magdaléna přichází časně ráno, když ještě byla tma, k hrobce, a vidí kámen odstraněný od hrobky. Běží tedy a přichází k Šimonu Petrovi a k tomu jinému učedníkovi, kterého miloval Ježíš, a říká jim: Vzali Pána z hrobu a nevíme, kde ho položili. Vyšel tedy Petr a ten druhý učedník přicházeli k hrobu. Běželi ale ti dva společně, a ten druhý učedník předběhl Petra a přišel první k hrobu, A když se sklonil, vidí tam ležící plátna, avšak nevstoupil. Přichází tedy Šimon Petr, který ho

následoval, a vstoupil do hrobu a vidí ležící plátna, A šátek, který byl na jeho hlavě, neležel s plátěnými pruhy, ale byl odděleně svinut na jednom místě. Potom tedy vstoupil i ten druhý učedník, který přišel první k hrobce, a viděl a uvěřil, Ještě totiž neznali písmo, že musí vstát z mrtvých. Učedníci tedy opět odešli domů. Marie ale stála venku u hrobu a plakala. Když tedy plakala, naklonila se do hrobu a vidí dva anděly v bílém sedící, jednoho u hlavy a jednoho u nohou, kde leželo tělo Ježíše. A oni jí říkají: Ženo, proč pláčeš? Říká jim: Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili. A když toto řekla, otočila se dozadu a vidí Ježíše, jak stojí, a nevěděla, že je to Ježíš. Ježíš jí říká: Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš? Ona se domnívala, že je to zahradník, a říká mu: Pane, jestli jsi ho ty odnesl, řekni mi, kam jsi ho položil, a já si ho vezmu. Ježíš jí říká: Marie. Ona se otočila a řekla mu: Rabboni, což znamená Učiteli. Ježíš jí říká: Nedotýkej se mě, neboť jsem ještě nevystoupil k mému Otci. Jdi však k mým bratřím a řekni jim: Vystupuji k mému Otci a vašemu Otci, k mému Bohu a vašemu Bohu. Přichází Marie Magdaléna a oznamuje učedníkům, že viděla Pána a že jí řekl tyto věci.

Když tedy byl večer toho dne, onoho prvního dne v týdnu, a dveře byly zavřeny tam, kde byli učedníci shromážděni ze strachu před Židy, přišel Ježíš a postavil se do prostředku a říká jim: Pokoj vám. A když toto řekl, ukázal jim své ruce a svůj bok. Učedníci se tedy zaradovali, když viděli Pána. Ježíš jim tedy znovu řekl: Pokoj vám. Jak mě poslal Otec, tak i já posílám vás. A když toto řekl, dýchl na ně a říká jim: Přijměte Ducha Svatého, Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny, komu je zadržíte, tomu zůstávají zadrženy.

Tomáš, jeden z těch dvanácti, zvaný Didymus, nebyl s nimi, když přišel Ježíš. Říkali mu tedy ostatní učedníci: Viděli jsme

Pána. On jim však řekl: Jestliže neuvidím v jeho rukou otisk hřebů a nevložím svůj prst do otisku hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím. A po osmi dnech byli jeho učedníci znovu uvnitř a Tomáš s nimi. Přichází Ježíš, ačkoli byly dveře zavřeny, postavil se doprostřed a řekl: Pokoj vám. Potom říká Tomášovi: Přines svůj prst sem a viz mé ruce, a přines svou ruku a vlož ji do mé strany, a nebud' nevěřící, ale věřící. A Tomáš odpověděl a řekl mu: Pán můj a Bůh můj. Ježíš mu říká: Protože jsi mě viděl, uvěřil jsi. Blahoslavení ti, kteří neviděli, a přece uvěřili.

Mnoho tedy i jiných znamení učinil Ježíš před svými učedníky, která nejsou napsána v této knize, Tyto věci jsou však napsány, abyste věřili, že Ježíš je Kristus, Syn Boží, a abyste věřice měli život v jeho jménu.

21

Po těchto věcech se Ježíš opět zjevil učedníkům u Tiberiadského moře, a zjevil se takto. Byli společně Šimon Petr a Tomáš zvaný Didymus a Natanael z Kány Galilejské a synové Zebedeovi a další dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim říká: Jdu rybařit. Říkají mu: Jdeme také my s tebou. Vyšli a ihned vstoupili na loď, a té noci nechtyli nic. Když již nastalo ráno, postavil se Ježíš na břeh, učedníci však nevěděli, že je to Ježíš. Ježíš jim tedy říká: Děti, nemáte snad nějakou rybu? Odpověděli mu: Ne. On jim ale řekl: Hod'te síť na pravou stranu lodi a najdete. Hodili ji tedy a už ji nemohli vytáhnout pro množství ryb. Říká tedy ten učedník, kterého miloval Ježíš, Petrovi: To je Pán. Když tedy Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přepásal si vrchní oděv, neboť byl nahý, a hodil se do moře. Ale jiní učedníci přišli lodí, neboť nebyli daleko od země, ale asi dvě stě loktů, táhnoucí síť s rybami. Když tedy vystoupili na zem, vidí ležící ohniště z dřevěného uhlí a rybu

položenou na něm a chléb. Ježíš jim říká: Přineste z ryb, které jste nyní chytili. Šimon Petr vystoupil a vytáhl síť na zem, plnou velkých ryb, sto padesát tři, a přestože jich bylo tolik, síť se nerozrhla. Ježíš jim říká: Pojďte snídat. Nikdo z učedníků se však neodvážil ho vyšetřovat, kdo je, protože věděli, že je to Pán. Ježíš tedy přichází, bere chléb a dává jim ho, a podobně i rybu. Toto již potřetí se zjevil Ježíš svým učedníkům, když vstal z mrtvých.

Když tedy posnídali, říká Ježíš Šimonu Petrovi: Šimone Jonášův, miluješ mě více než tito? Říká mu: Ano, Pane, ty víš, že tě miluji. Říká mu: Pas mé beránky. Říká mu znovu podruhé: Šimone Jonášův, miluješ mě? Říká mu: Ano, Pane, ty víš, že tě miluji. Říká mu: Pas mé ovce. Řekl mu potřetí: Šimone, synu Jonášův, miluješ mě? Petr se zarmoutil, že mu potřetí řekl: Miluješ mě?, a odpověděl mu: Pane, ty víš všechno, ty znáš, že tě miluji. Ježíš mu řekl: Pas mé ovce. Vpravdě, vpravdě ti říkám, když jsi byl mladší, opásával jsi se sám a chodil jsi, kam jsi chtěl, ale až zestárneš, natáhneš své ruce a jiný tě opáše a ponese tě, kam nechceš. Toto ale řekl naznačuje, jakou smrtí oslaví Boha. A když toto řekl, praví mu: Následuj mě. Petr se otočil a uviděl žáka, kterého Ježíš miloval, jak ho následuje – toho, který také při večeři ležel na jeho prsou a řekl: Pane, kdo je ten, kdo tě zrazuje? Když Petr tohoto uviděl, řekl Ježíši: Pane, a co tento? Ježíš mu říká: Jestliže chceš, aby zůstal, až přijdu, co je ti do toho? Ty mě následuj. Vyšlo tedy toto slovo mezi bratry, že onen učedník neumírá, a Ježíš mu neřekl, že neumírá, ale: Jestliže chceš, aby zůstal, až přijdu, co je ti do toho?

Toto je ten učedník, který svědčí o těchto věcech a napsal tyto věci, a víme, že jeho svědectví je pravdivé. Je ale i mnoho jiných věcí, které Ježíš učinil, a kdyby byly psány jedna po druhé,

myslím, že ani celý svět by nemohl pojmout knihy, které by byly napsány. Amen.

Genesis

1

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země však byla neviditelná a nevytvořená, a temnota byla nad propastí, a duch Boží se vznášel nad vodou. A Bůh řekl: Buď světlo, a bylo světlo. A Bůh viděl světlo, že je dobré, a Bůh oddělil světlo od tmy. A Bůh nazval světlo dnem a tmou nazval nocí. A nastal večer a nastal ráno, den první.

A Bůh řekl: Ať je obloha uprostřed vody a ať rozděluje vodu od vody. A stalo se tak. A Bůh učinil oblohu a oddělil vody, které byly pod oblohou, od vod, které byly nad oblohou. A Bůh nazval oblohu nebem a Bůh viděl, že je to dobré, a nastal večer a nastalo ráno, den druhý.

A Bůh řekl: Ať je shromážděna voda pod nebem do jednoho shromáždění a ať se ukáže sucho. A stalo se tak, a voda pod nebem byla shromážděna do jejich shromáždění a ukázalo se sucho. A Bůh nazval suchou zemi zemí a shromáždění vod nazval moři, a Bůh viděl, že to bylo dobré. A Bůh řekl: Ať země vydá byliny trávy nesoucí semeno podle svého druhu a podle podobnosti, a stromy plodonosné přinášející ovoce, v němž je jejich semeno podle druhu na zemi. A stalo se tak. A země vynesla bylinu trávy rozsévající semeno podle druhu a podle podobnosti, a strom plodonosný nesoucí ovoce, jehož semeno je v něm podle druhu na zemi, a Bůh viděl, že to bylo dobré. A nastal večer a nastal ráno, den třetí.

A Bůh řekl: Ať vzniknou světla na nebeské obloze, aby svítila na zemi a oddělovala den od noci, a ať slouží jako znamení k

určování časů, dnů a roků. A nechť jsou světly na obloze nebes, aby svítily na zemi, a stalo se tak. A Bůh učinil dvě velká světla: větší světlo k vládě nad dnem a menší světlo k vládě nad nocí, a hvězdy. A Bůh je umístil na obloze nebeské, aby svítily na zemi, a vládnout dni a noci, a oddělovat mezi světlem a tmou, a viděl Bůh, že je to dobré. A nastal večer a nastal ráno, den čtvrtý.

A Bůh řekl: Ať vody vynesou plazící se tvory živých duší a ptáky létající nad zemí podle oblohy nebes. A stalo se tak. A Bůh učinil velká mořská stvoření a každou duši zvířat plazů, která vyvedla vody podle jejich druhů, a každého okřídleného ptáka podle druhu, a Bůh viděl, že to bylo dobré. A Bůh jim požehnal se slovy: Přibývejte a množte se a naplňte vody v mořích a ptáci ať se množí na zemi. A stalo se večer a stalo se ráno, den pátý.

A Bůh řekl: Ať země vynese živou duši podle druhu, čtyřnohá zvířata, plazy a šelmy země podle druhu. A stalo se tak. A Bůh učinil divoká zvířata země podle jejich druhu a dobytek podle jeho druhu a všechny plazy země podle jejich druhu, a Bůh viděl, že je to dobré.

A řekl Bůh: Učiňme člověka podle našeho obrazu a podle naší podobnosti, a ať vládnou rybám moře, ptákům nebes, dobytku, veškeré zemi a všem plazům plazícím se po zemi. A Bůh učinil člověka, podle obrazu Božího jej učinil, jako muže a ženu je učinil. A Bůh jim požehnal a řekl: Rostěte a množte se a naplňte zemi a podmaňte si ji a vládněte rybám moře a ptákům nebes a všemu dobytku a vši zemi a všem plazům plazícím se po zemi. A Bůh řekl: Hle, dal jsem vám všechnu travu osévací rozsévající semeno, která je na celé zemi, a každý strom, který má v sobě ovoce semene osévacího – vám to bude k jídlu. A všem zvířatům ze země, a všem ptákům z nebe, a každému plazovi plazícímu se po zemi, který má

v sobě duši života, a všechnu zelenou trávu k jídlu – a stalo se tak. A Bůh viděl všechno, co učinil, a hle, bylo to velmi dobré, a nastal večer a nastal ráno, den šestý.

2

A byly dokončeny nebe a země i celý jejich svět.

A Bůh dokončil v šestý den svá díla, která učinil, a odpočinul v sedmý den od všech svých děl, která učinil. A Bůh pozehnal sedmý den a posvětil jej, protože v tento den odpočinul od všech svých děl, která začal konat.

Toto je kniha zrození nebe a země, když se to stalo, toho dne, kdy Pán Bůh učinil nebe a zemi, A každá polní zeleň, dříve než se objevila na zemi, a všechna polní tráva, dříve než vyrostla, neboť Bůh nedal déšť na zemi a člověk nebyl, aby ji obdělával. Pramen ale vystupoval ze země a zavlažoval celý povrch země. A Bůh zformoval člověka z prachu země a vdechl do jeho obličeje dech života, a člověk se stal živou duší.

A Bůh zasadil ráj v Edenu na východě a umístil tam člověka, kterého vytvořil. A Bůh nechal vyrůst ještě ze země každý strom krásný na pohled a dobrý k jídlu, a strom života uprostřed ráje, a strom poznání dobrého a zlého. Řeka vychází z Edenu, aby zavlažovala ráj, a odtamtud se rozděluje do čtyř pramenů. Jméno toho jednoho je Pišon, tento obklopuje celou zemi Chavíla, tam, kde je zlato. Zlato té země je krásné a nachází se tam karfunkl a zelený kámen. A jméno druhé řeky Gíhón, tato obklopuje celou zemi Etiopie. A třetí řeka, Tigris, je ta, která teče naproti Asýrii, a čtvrtá řeka je Eufkrat. A Pán Bůh vzal člověka, kterého vytvořil, a umístil jej v ráji rozkoše, aby jej obdělával a sřežil. A Pán Bůh

přikázal Adamovi říka: Ze všech stromů v ráji budeš jíst. Ale ze stromu poznání dobrého a zlého nebudete jíst, v který den z něho budete jíst, smrtí zemřete.

A řekl Pán Bůh: Není dobré, aby byl člověk sám, učinme mu pomocníka jemu podobného. A Bůh ještě utvořil ze země všechna zvířata pole a všechny ptáky nebes a přivedl je k Adamovi, aby viděl, co je nazve, a vše, co Adam nazval živou duší, to bylo jeho jméno. A Adam dal jména všemu dobytku a všem ptákům nebeským a všem polním zvířatům, ale pro Adama nebyl nalezen pomocník jemu podobný. A Bůh uvedl Adama do vytržení a on usnul, vzal jedno z jeho žeber a vyplnil to místo tělem. A Bůh postavil žebro, které vzal z Adama, v ženu a přivedl ji k Adamovi. A Adam řekl: Toto je nyní kost z mých kostí a tělo z mého těla. Tato bude nazvána žena, protože byla vzata z muže. Kvůli tomu opustí člověk svého otce a matku a připojí se ke své ženě a budou ti dva jedno tělo. A byli ti dva nazí, Adam a jeho žena, a nestyděli se.

3

Had ale byl nejchytřejší ze všech divokých zvířat na zemi, která udělal Pán Bůh, a had řekl ženě: Co to řekl Bůh, že nebudete jíst z každého stromu ráje? A žena řekla hadovi: Z ovoce stromu ráje budeme jíst, Ale z ovoce stromu, který je uprostřed ráje, řekl Bůh: Nebudete z něho jíst, ani se ho nedotknete, abyste nezemřeli. A had řekl ženě: Nezemřete. Bůh totiž věděl, že v den, kdy z něho budete jíst, budou vám otevřeny oči a budete jako bohové, znající dobro a zlo. A žena viděla, že strom je dobrý k jídlu, a že je příjemný očím k pohledu, a že je krásný k pochopení, a vzala z jeho ovoce, jedla, a dala také svému muži, který byl s ní, a jedli. A byly otevřeny oči těch dvou a poznali, že jsou nazí, a sešili listy

fíkovníku a udělali si bederní roušky. A uslyšeli hlas Pána Boha procházejícího se v ráji večer, a skryli se Adam i jeho žena před tváří Pána Boha uprostřed stromů ráje. A Pán Bůh zavolal Adama a řekl mu: Adame, kde jsi? A řekl mu: Tvůj hlas jsem slyšel, když ses procházel v ráji, a bál jsem se, protože jsem nahý, a skryl jsem se. A Bůh mu řekl: Kdo ti oznámil, že jsi nahý? Nejedl jsi snad ze stromu, o kterém jsem ti přikázal, abys z něho jediného nejedl? A Adam řekl: Žena, kterou jsi mi dal, ta mi dala ze stromu, a já jsem jedl. A řekl Pán Bůh ženě: Co jsi to udělala? A žena řekla: Had mě oklamal, a jedla jsem.

A řekl Pán Bůh hadovi: Protože jsi udělal toto, prokletý jsi ze všeho dobytka a ze všech šelem na zemi, po hrudi své a bříše půjdeš a zemi budeš jíst po všechny dny svého života. A nepřítelství položím mezi tebe a mezi tu ženu, a mezi tvé semeno a mezi její semeno, on bude střežit tvou hlavu, a ty budeš střežit jeho patu. A té ženě řekl: Znásobím tvé bolesti a tvé sténání, v bolestech budeš rodit děti, a k tvému muži bude tvé odvrácení, a on bude nad tebou vládnout. Adamovi ale řekl, že jsi slyšel hlas své ženy a jedl jsi ze stromu, o kterém jsem ti přikázal, abys z něho jediného nejedl, prokletá je země kvůli tvým skutkům, v bolestech ji budeš jíst po všechny dny svého života. Trny a bodláky ti vzejdou a budeš jíst trávu pole. V potu tváře své budeš jíst svůj chléb, dokud se nenavrátiš do země, ze které jsi byl vzat, neboť prach jsi a v prach se navrátiš. A Adam nazval jméno své ženy Život, protože byla matkou všech živých. A Pán Bůh udělal Adamovi a jeho ženě kožené tuniky a oblékl je.

A řekl Bůh: Hle, Adam se stal jako jeden z nás v poznání dobra a zla, a nyní, aby snad nevztáhl svou ruku a nevezl ze stromu života a nejedl, a nežil navěky. A Pán Bůh jej vyslal z ráje rozkoše, aby obdělával zemi, ze které byl vzat. A vyhnal Adama a

usadil ho naproti ráji rozkoše, a ustanovil cheruby a ohnivý meč otáčející se, aby střežili cestu ke stromu života.

4

Adam poznal Evu, svou ženu, a ona počala a porodila Kaina, a řekla: Získala jsem člověka skrze Boha. A přidala porodit jeho bratra Ábela, a Ábel se stal pastýřem ovcí, Kain však obdělával zemi. A stalo se po dnech, že Kain přinesl z plodů země oběť Pánu, A Abel přinesl i on sám z prvorozených svých ovcí a z jejich tučných částí, a pohlédl Bůh na Abela a na jeho dary. Na Kaina však a na jeho oběti nepřihlížel, a Kain se velmi zarmoutil a jeho tvář se zachmuřila. A řekl Pán Bůh Kainovi: Proč jsi se stal tak zarmouceným a proč tvá tvář poklesla? Pokud jsi správně obětoval, ale správně jsi nerozdělil, zhřešil jsi? Bud' zticha, k tobě je jeho odvrácení, a ty budeš vládnout nad ním.

A Kain řekl Ábelovi, svému bratru: Pojďme na pole. A stalo se, když byli na poli, že Kain povstal proti Ábelovi, svému bratru, a zabil ho. A řekl Pán Bůh Kainovi: Kde je Ábel, tvůj bratr? A řekl: Nevím, jsem snad strážcem svého bratra? A Pán řekl: Co jsi to udělal? Hlas krve tvého bratra volá ke mně ze země. A nyní jsi proklet od země, která otevřela svá ústa, aby přijala krev tvého bratra z tvé ruky. Když budeš obdělávat zemi, nebude ti již dávat svou sílu, budeš sténat a třást se na zemi. A Kain řekl Pánu Bohu: Má vina je větší, než aby mi bylo odpuštěno. Jestliže mě dnes vyhazuješ od tváře země a skryji se před tvou tváří, budu sténat a třást se na zemi a každý, kdo mě najde, mě zabije. A řekl mu Pán Bůh: Ne tak, každý, kdo zabije Kaina, sedmkrát bude pomstěn. A Pán Bůh dal Kainovi znamení, aby ho nezabil nikdo, kdo by ho našel. Kain pak odešel od tváře Boha a usadil se v zemi Naid naproti Edenu.

A Kain poznal svou ženu, a ta počala a porodila Enocha. A stavěl město a pojmenoval to město podle jména svého syna Enoch. Enochovi se však narodil Gaidad, a Gaidad zplodil Maleleela, a Maleleel zplodil Methuselaha, a Methuselah zplodil Lamecha.

A Lámech si vzal dvě ženy, jméno jedné byla Ada a jméno druhé Sella. A Ada porodila Jobela; tento byl otcem těch, kdo bydleli ve stanech a chovali dobytek. A jméno jeho bratra bylo Jubal, tento byl ten, kdo vynalezl psalterium a lýru. Sella také porodila Tubala a byl kovář kující bronz a železo. Sestra Tubala byla Noema. Řekl ale Lamech svým vlastním ženám, Adě a Selle: Slyšte můj hlas, ženy Lamechovy, naslouchejte mým slovům, neboť muže jsem zabil za ránu mně, a mladíka za modřinu mně. Že Kain byl pomstěn sedmkrát, ale Lamech sedmdesátkrát sedmkrát.

Adam poznal Evu, svou ženu, a ona počala a porodila syna, a pojmenoval ho Set, říkajíc: Bůh mi vzbudil jiné símě místo Ábela, kterého zabil Kain. A Sétovi se narodil syn a pojmenoval ho Énós. Ten doufal vzývat jméno Pána Boha.

5

Tato kniha zrození lidí, v den, kdy Bůh učinil Adama, podle obrazu Božího jej učinil, Mužského a ženského je stvořil, požehnal jim a dal jim jméno Adam v den, kdy je stvořil. Žil ale Adam dvě stě třicet let a zplodil syna podle své podoby a podle svého obrazu, a dal mu jméno Sét. Dnů Adama, které žil poté, co zplodil Séta, bylo sedm set let, a zplodil syny a dcery. A všech dnů Adamových, které prožil, bylo devět set třicet let, a pak zemřel. Sét žil dvě stě pět let a zplodil Enóše. A Sét žil po zplodění Énóše sedm set sedm

let a zplodil syny a dcery. A všech dnů Sétových bylo devět set dvanáct let, a zemřel. A Enos žil sto devadesát let a zplodil Kainana. A Enos žil po zplození Kainana sedm set patnáct let a zplodil syny a dcery. A všech dnů Enosových bylo devět set pět let, a zemřel. A Kainan žil sto sedmdesát let a zplodil Mahalalela. A Kainan žil po zplození Mahalalela sedm set čtyřicet let a zplodil syny a dcery. A všechny dny Kainánovy byly devět set deset let, a zemřel.

A Mahalalel žil sto šedesát pět let a zplodil Járeda. A Maleleel žil po zplození Jareda sedm set třicet let a zplodil syny a dcery. A všechny dny Maleleelovy byly osm set devadesát pět let, a zemřel. A Jared žil sto šedesát dva let a zplodil Enocha. A Jared žil po zplození Enocha osm set let a zplodil syny a dcery. A všechny dny Jaredovy byly devět set šedesát dva let, a zemřel. A Enoch žil sto šedesát pět let a zplodil Metuzaléma. Enoch se zalíbil Bohu poté, co zplodil Matuzaléma, po dobu dvou set let, a zplodil syny a dcery. A všechny dny Enochovy byly tři sta šedesát pět let. A Enoch se zalíbil Bohu a nebyl nalezen, protože jej Bůh přenesl. A Metuzalém žil sto šedesát sedm let a zplodil Lámecha. A Matuzalém žil po zplození Lámécha osm set dva let a zplodil syny a dcery. A všechny dny Metuzaléma, které prožil, byly devět set šedesát devět let, a zemřel. A Lámech žil sto osmdesát osm let a zplodil syna. A pojmenoval ho Noe se slovy: Tento nám dá odpočinek od našich děl a od bolestí našich rukou a od země, kterou proklel Pán Bůh. A Lámech žil po zplození Nóa pět set šedesát pět let a zplodil syny a dcery. A všech dnů Lámechových bylo sedm set padesát tři let a zemřel. A Noe bylo pět set let a zplodil tři syny: Sema, Chama a Jafeta.

A stalo se, když se lidé začali množit na zemi a dcery se jim rodily. Když synové Boží viděli dcery lidské, že jsou krásné, vzali si ženy ze všech, které si vybrali. A řekl Pán Bůh: Nezůstane můj duch v těchto lidech navěky, protože jsou tělo, ale jejich dny budou sto dvacet let. Ti obři ale byli na zemi v oných dnech, a po tom, jak vcházel synové Boží k dcerám lidí a rodily jim, ti byli obři od věků, lidé proslulí.

Když ale Pán Bůh viděl, že se rozmnožily neřesti lidí na zemi a že každý myslí ve svém srdci pečlivě na zlé věci po všechny dny, A Bůh uvažoval o tom, že učinil člověka na zemi, a zamýšlel se nad tím. A Bůh řekl: Vymažu člověka, kterého jsem učinil, z povrchu země, od člověka až po dobytek a od plazů až po nebeské ptáky, protože lituji, že jsem je učinil.

Noe však našel milost před Pánem Bohem. Toto jsou generace Noeho. Noe byl člověk spravedlivý, dokonalý ve své generaci, Bohu se zalíbil Noe. Noe zplodil tři syny: Sema, Chama a Jafeta. Země byla zničena před Bohem a byla naplněna bezprávím. A Pán Bůh viděl zemi, a byla zničená, protože veškeré tělo zničilo svou cestu na zemi. A řekl Pán Bůh Noemovi: Čas všech lidí přišel přede mne, protože země byla naplněna jejich nepravostí, a hle, já je zničím i zemi.

Udělej si tedy archu ze čtvercových dřev, uděláš v arše hnízda a pokryješ ji asfaltem zevnitř i zvenčí. A tak uděláš truhlu: tři sta loktů bude délka truhly a padesát loktů šířka a třicet loktů výška její. Shromažďující uděláš archu a dokončíš ji shora do jednoho lokte. Dveře archy uděláš z boku, spodní patro, druhé patro a třetí patro uděláš v ní. Já však hle přivádím potopu, vodu na zemi, abych zničil všechno tělo, ve kterém je duch života pod nebem, a všechno, co je na zemi, země.

A ustanovím svou smlouvu s tebou, ale ty vstoupíš do archy a tví synové a tvá žena a ženy tvých synů s tebou. A ze všeho dobytka, ze všech plazů, ze všech divokých zvířat a ze veškerého těla přivedeš do archy po dvou ze všech, abys je zachoval naživu se sebou, budou samec a samice. Ze všech ptáků létavých podle jejich druhu, ze všeho dobytka podle jeho druhu a ze všech plazů plazících se po zemi podle jejich druhu vejdou k tobě vždy dva, aby byli živeni s tebou, samec a samice. Ty ale vezmeš pro sebe ze všech těch potravin, které budete jíst, a shromáždíš je k sobě, a budou tobě i těm k jídlu. A Noe udělal všechno, co mu přikázal Pán Bůh, tak to udělal.

7

A řekl Pán Bůh k Noe: Vejdi ty a celý tvůj dům do archy, protože tebe jsem viděl spravedlivého před sebou v této generaci. Ale z čistého dobytka přiveď k sobě sedm párů, samce a samici, a z nečistého dobytka dva páry, samce a samici. A z ptáků nebes čistých sedm sedm, samec a samice, a ze všech ptáků nečistých dva dva, samec a samice, aby bylo zachováno semeno na celé zemi. Ještě za sedm dní já přivedu dešť na zemi, čtyřicet dní a čtyřicet nocí, a vymažu každou bytost, kterou jsem učinil, z povrchu celé země. A Noe udělal všechno, co mu přikázal Pán Bůh. Noe byl šesti set let, když přišla potopa vody na zemi. Noe a jeho synové, jeho žena a ženy jeho synů s ním vstoupili do archy kvůli vodě povodně. A od ptáků čistých, a od ptáků nečistých, a od dobytka čistého, a od dobytka nečistého, a od všech plazících se po zemi, Dva a dva vešli k Noe do archy, samec a samice, jak přikázal Bůh Noeovi. A stalo se po sedmi dnech, a voda potopy přišla na zemi. V šestistém roce života Noeho, druhého měsíce, sedmadvacátého dne toho měsíce, v tento den praskly všechny prameny propasti a průtrže nebes byly otevřeny. A dešť padal na zemi čtyřicet dní a

čtyřicet nocí. V tento den vešel Noe, Sem, Cham, Jafet, synové Noeho, a žena Noeho, a tři ženy jeho synů s ním, do archy. A všechny šelmy podle svého druhu, a všechen dobytek podle svého druhu, a každý plaz pohybující se po zemi podle svého druhu, a každý okřídlený pták podle svého druhu, Vešli k Noe do archy po dvou, samec a samice, ze všeho těla, v němž je duch života. A ti, kteří vcházel, samec a samice ze veškerého těla, vešli, jak přikázal Bůh Noemovi, a Pán Bůh zavřel archu zvenčí za ním.

A stala se potopa čtyřicet dní a čtyřicet nocí na zemi, a voda se rozmnožila, a zvedla archu, a byla vyzvednuta ze země. A voda vládla a velmi se množila na zemi, a archa se nesla nahoře na vodě. Voda však nesmírně převládla na zemi a pokryla všechny vysoké hory, které byly pod nebem. Patnáct loktů nad to byla vyzdvižena voda a pokryla všechny vysoké hory. A zemřelo veškeré tělo pohybující se na zemi: ptáci, dobytek, divoká zvířata i každý plaz pohybující se po zemi a každý člověk. A všechno, co mělo dech života, a vše, co bylo na suché zemi, zemřelo. A vymazal každou živou bytost, která byla na povrchu země, od člověka až po dobytek, plazy a ptáky nebes, a byli vymazáni ze země. Zůstal pouze Noe a ti, kteří byli s ním v arše. A voda byla vyzvednuta na zemi sto padesát dní.

8

A Bůh si vzpomněl na Noema a na všechna divoká zvířata a na všechen dobytek a na všechny ptáky a na všechny plazy, kteří se plazili, kolik jich bylo s ním v arše, a Bůh přivedl ducha na zemi, a voda přestala. A byly zakryty prameny propasti a nebeské stavidla, a déšť z nebe byl zadržen. A voda ustupovala ze země a voda se zmenšovala po sto padesáti dnech. A archa spočinula v sedmém měsíci, sedmadvacátého dne měsíce, na horách Ararat. Voda však

ubývala až do desátého měsíce. A v desátém měsíci, prvního dne měsíce, ukázaly se vrcholy hor. A stalo se po čtyřiceti dnech, že Noe otevřel okno archy, které udělal. A poslal havrana, a ten vyšel ven a nevrátil se, dokud nevyschla voda ze země. A poslal holubici po sobě, aby viděl, zda opadla voda ze země. A holubice nenalezla odpočinutí pro své nohy, navrátila se k němu do archy, protože voda byla na celé tváři země, a on natáhl ruku, vzal ji a uvedl ji k sobě do archy. A počkav ještě sedm dalších dní, opět vyslal holubici z archy. A holubice se k němu vrátila k večeru a měla v tlamě kousek olivového listu, a Noe poznal, že voda ustoupila od země. A počkav ještě sedm dalších dní, opět vyslal holubici, a ta se k němu již nevrátila. A stalo se v šestistém prvním roce života Nóeho, prvního měsíce, prvního dne toho měsíce, že voda ustoupila ze země. A Nóe odkryl střechu archy, kterou udělal, a viděl, že voda ustoupila z povrchu země. V druhém měsíci vyschla země, sedmadvacátého dne měsíce.

A Pán Bůh řekl Noemovi: Vyjdi z archy ty a tvá žena a tví synové a ženy tvých synů s tebou, A všechna zvířata, kolik jich je s tebou, a vše živé od ptáků až po dobytek, a každý plaz pohybující se po zemi, vyveď se sebou. A množte se a rozmnožujte se na zemi. A vyšel Noe a jeho žena a jeho synové a ženy jeho synů s ním. A všechna divoká zvířata, a všechnen dobytek, a každý pták, a každý plaz pohybující se po zemi podle svého druhu, vyšli z archy.

A Noe postavil oltář Pánu a vzal ze všeho čistého dobytka a ze všeho čistého ptactva a přinesl zápalnou oběť na oltář. A Pán Bůh ucítil vůni libé vůně. A Pán Bůh řekl, když si to rozmyslel: Nebudu již více proklínat zemi kvůli skutkům lidí, protože mysl člověka je od jeho mládí pečlivě zaměřena na zlé věci. Nebudu tedy již více bít všechno živé tělo, jak jsem učinil. Po všechny dny země semeno a sklizeň, chlad a žár, léto a jaro, den a noc nepřestanou.

A Bůh požehnal Noe a jeho syny a řekl jim: Rozmnožujte se a množte se a naplňte zemi a ovládněte ji. A třesení a strach z vás bude na všech divokých zvířatech země, na všech ptácích nebeských a na všem, co se pohybuje po zemi, a na všech rybách mořských; do vašich rukou jsem je dal. A každý plaz, který je živý, vám bude k jídlu; jako zeleninu trávy dal jsem vám všechno. Maso s krví duše však nebudete jíst. A neboť vaši krev duší vašich z ruky všech šelem budu vyhledávat, a z ruky člověka bratra budu vyhledávat duši člověka. Ten, kdo vylévá krev člověka, jeho krev bude vylita, protože v obrazu Boha jsem učinil člověka. Vy však rostěte, množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji.

A Bůh řekl Noeovi a jeho synům, kteří byli s ním: A hle, já ustanovuji svou smlouvu s vámi a s vaším semenem po vás, a s každou živou duší s vámi, od ptáků, od dobytka a se všemi divokými zvířaty země, kolik jich je s vámi ze všech, kteří vyšli z archy. A ustanovím svou smlouvu s vámi, a nezemře již žádné tělo vodou potopy, a nebude již potopa vody, aby zničila celou zemi. A řekl Pán Bůh k Noe: Toto je znamení smlouvy, kterou já dávám mezi mnou a vámi a mezi každou živou duší, která je s vámi, do věčných pokolení. Svůj luk umístuji do oblaku, a bude znamením smlouvy mezi mnou a zemí. A stane se, když budu shromažďovat mraky nad zemí, ukáže se duha v oblaku. A budu si pamatovat svou smlouvu, která je mezi mnou a vámi, a mezi každou živou duší ve veškerém těle, a nebude již voda potopou, aby vymazala veškeré tělo. A můj luk bude v oblaku a uvidím jej, abych si připomněl věčnou smlouvu mezi mnou a zemí a mezi každou živou duší ve veškerém těle, které je na zemi. A Bůh řekl Noe: Toto je znamení smlouvy, kterou jsem ustanovil mezi mnou a veškerým tělem, které je na zemi.

Synové Noeho, kteří vyšli z archy, byli Sem, Cham a Jafet. Cham byl otcem Kanaána. Tito tři jsou synové Noe, od nich byli rozptýleni po celé zemi. A Noe začal jako rolník obdělávat zemi a zasadil vinici. A pil z toho vína, opil se a byl nahý ve svém domě. A Chám, otec Kanaána, viděl nahotu svého otce, a vyšel ven a oznámil to svým dvěma bratrům. A Šém a Jáfet vzali plášť, položili jej na svá dvě ramena, šli pozpátku a přikryli nahotu svého otce, jejich tváře byly obráceny pozpátku, a nahotu svého otce neviděli. Vystřízlivěl ale Noe z vína a poznal, co mu udělal jeho mladší syn. A řekl: Prokletý buď Kanaán, služebníkem bude svým bratrům. A řekl: Požehnaný Pán, Bůh Šémův, a Kanaán bude jeho služebníkem. Kéž Bůh rozšíří Jáfeta a kéž přebývá v domech Šéma, a kéž bude Kanaán jeho služebníkem.

Noe pak žil po potopě tři sta padesát let. A všech dnů Noeho bylo devět set padesát let, a zemřel.

10

Toto jsou rody synů Noeho, Sema, Chama a Jafeta, a narodili se jim synové po potopě.

Synové Jáfeta: Gomer, Magog, Madai, Jovan, Elisa, Tubal, Mešech a Tiras. A synové Gomera: Aškenaz, Rifat a Togarma. A synové Jovana: Elisha a Tharseis, Kittim a Rhodané. Z těchto byly odděleny ostrovy národů v jejich zemi, každý podle jazyka ve svých kmenech a ve svých národech.

Synové Chámovi: Chús, Mesraim, Fúd a Kanaán. Synové Chúse: Sába, Havíla, Sabatha, Regma a Sabathaka. Synové Regmy: Sába a Dadan. Prach ale zplodil Nebroda, tento začal být obrem na zemi. Tento byl obr, lovec před Pánem Bohem, proto říkají: Jako

Nebrod, obr a lovec před Pánem. A začátkem jeho království byl Babylon a Orech a Archad a Chalanne v zemi Senaar. Z té země vyšel Assúr a vystavěl Ninive, město Rooboth a Chalach, a Dasah mezi Ninive a Kalachem, toto je velké město. A Mesraim zplodil Ludim, Naftali, Enemetim a Labim, a Patrosonieimy, a Chasmoneimy, odkud vyšli Fylistieimy, a Gafthorieimy. Kanaán pak zplodil Sídóna, svého prvorozeného, a Chetejského, a toho Jebúsejce, a toho Amorejce a toho Gergesejce, a Hivitu, a Aroukaiona, a Asennaiona, a Aradijce, a Samaritána a Amatijce. A po tomto byly rozptýleny kmeny Kananejců. A hranice Kananejských sahaly od Sidónu až k Geraře a Gaze, až k Sodomě a Gomoře, Adamě a Sebojim až k Laše. Tito jsou synové Chámovi v jejich kmenech, podle jejich jazyků, v jejich krajích a v jejich národech.

A Šémovi se narodilo, jemu, otci všech synů Éberových, bratru Jáfeta, toho staršího. Synové Shema: Elam, Assyria, Arphaxad, Lud, Aram a Cainan. A synové Arama: Uz, Ul, Gater a Mešech. A Arfaxad zplodil Kainana a Kainan zplodil Salu, Sala pak zplodil Ebera. Éberovi se narodili dva synové, jméno jednoho byl Faleg, protože za jeho dnů byla rozdělena země, a jméno jeho bratra bylo Jektan. Jektan zplodil Elmodada, Saletha, Sarmotha a Jeracha, a Hadoram, a Abimael, a Diklah a Obal, a Abimael a Saba, a Ofir, a Evilá, a Jóbáb, všichni tito synové Jektána. A jejich bydliště bylo od Masse až po horu Saphera na východě. Tito jsou synové Šémovi v jejich kmenech, podle jejich jazyků, v jejich krajích a v jejich národech. Toto jsou kmeny synů Nóe podle jejich pokolení, podle jejich národů; od těchto byly rozptýleny národy na zemi po potopě.

A celá země měla jeden jazyk a jednu řeč pro všechny. A stalo se, když se pohybovali od východu, že našli rovinu v zemi Senaar a usadili se tam. A člověk řekl svému sousedu: Pojd'te, udělejme cihly a vypálíme je ohněm. A cihla se jim stala kamenem a asfalt jim byl místo hlíny. A řekli: Pojd'te, vybudujme si město a věž, jejíž hlava bude až k nebi, a udělejme si jméno, než budeme rozptýleni po tváři celé země. A Pán sestoupil, aby viděl město a věž, kterou postavili synové lidí. A Pán řekl: Hle, jsou jeden lid a všichni mají jeden jazyk, a toto začali dělat, a nyní jim neselhá nic z toho, co by se pokusili učinit. Pojd'te, a když sestoupíme, zmateňme tam jejich jazyk, aby každý neslyšel hlas svého souseda. A Pán je rozptýlil odtamtud po celé zemi a přestali stavět to město a tu věž. Kvůli tomu bylo nazváno její jméno Zmatek, protože tam Pán zmátl jazyky celé země, a odtud je Pán rozptýlil po tváři celé země.

A toto jsou rody Sémovy, a Sém byl syn sta let, když zplodil Arfaxada, druhého roku po potopě. A Sém žil po zplození Arfaxada pět set let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Arfaxad žil sto třicet pět let a zplodil Kainana. A Arfaxad žil po zplození Kainana čtyři sta let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Kainan žil sto třicet let a zplodil Salu, a Kainan žil po zplození Saly tři sta třicet let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Sala žil sto třicet let a zplodil Ebera. A Sala žil po zplození Ebera tři sta třicet let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Eber žil sto třicet čtyři roky a zplodil Pelega. A Eber žil po zplození Pelega dvě stě sedmdesát let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Faleg žil sto třicet let a zplodil Ragaua. A Faleg žil po zplození Ragaua dvě stě devět let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Ragau žil sto třicet dva roky a zplodil Serucha. A Ragau žil po zplození Serucha dvě stě sedm let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Seruch žil sto třicet let a zplodil Náchora. A Seruch žil po zplození Nachora dvě stě let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Nachor žil sto sedmdesát devět let a zplodil Táru. A Nachor žil po

zplodení Tharry sto dvacet pět let a zplodil syny a dcery, a zemřel. A Tharra žil sedmdesát let a zplodil Abrama, Nachora a Arrana.

Toto jsou rody Tharroy. Tharra zplodil Abrama, Nachora a Arrana, a Arran zplodil Lota. A Arran zemřel před Terahem, otcem svým, v zemi, kde se narodil, v zemi Chaldejců. A Abram a Nachor si vzali ženy, jméno ženy Abramovy Sára a jméno ženy Nachorovy Melcha, dcera Arranova, a otec Melchy a otec Jeschy. A Sára byla neplodná a nerodila děti. A Tharra vzal svého syna Abrama a Lota, syna Arranova, syna svého syna, a Saru, svou snachu, ženu Abrama, svého syna, a vyvedl je ze země Chaldejců, aby šli do země Kanaán, a přišli až do Charranu a usadil se tam. A všechny dny Táry v zemi Chárán byly dvě stě pět let, a Tára zemřel v Chárán.

12

A řekl Pán Abramovi: Vyjdi ze své země, ze svého příbuzenstva a z domu svého otce a pojď do země, kterou ti ukážu. A učiním tě velkým národem, požehnám tě, zvelebím tvé jméno a budeš požehnaný. A požehnám těm, kdo ti žehnají, a ty, kdo tě proklínají, proklejí, a budou požehnány v tobě všechny kmeny země. A Abram šel, právě jak k němu mluvil Pán, a Lot šel s ním. Abram byl sedmdesáti pěti let, když vyšel z Charanu. A Abram vzal Sáru, svou ženu, a Lota, syna svého bratra, a všechn jejich majetek, který nabyli, a všechny duše, které nabyli z Cháránu, a vyšli, aby šli do země Kanaán. A Abram procházel zemí po celé její délce až k místu Sichem, k vysokému dubu, ale Kananejci tehdy obývali tu zemi. A ukázal se Pán Abramovi a řekl mu: Tvému semeni dám tuto zemi. A postavil tam Abram oltář Pánu, který se mu ukázal. A odešel odtud do hor na východ od Bethelu a postavil tam svůj stan v Bethelu podle moře a Angai na východě, a postavil

tam oltář Pánu a vzýval jméno Páně. A Abram odešel, a když šel, utábořil se v poušti.

A nastal hlad v zemi, a Abram sestoupil do Egypta, aby tam pobýval, protože hlad v zemi zesílil. Stalo se, když se Abram přiblížil ke vstupu do Egypta, že Abram řekl Sáře, své ženě: Víím, že jsi žena krásné tváře. Bude tedy, jak by tě viděli Egypťané, řeknou, že toto je jeho žena, a zabijí mě, ale tebe ušetří. Řekl jsem tedy, že jsem jeho sestra, aby se mi dobře vedlo kvůli tobě a má duše bude žít díky tobě. Stalo se ale, když Abram vstoupil do Egypta, že Egypťané viděli jeho ženu, že byla velmi krásná. A viděli ji vládci faraona a chválili ji před faraonem a přivedli ji do domu faraonova. A s Abramem dobře zacházeli kvůli ní, a získal ovce, telata, osly, služebníky, služebnice, mezky a velbloudy. A Bůh trápil faraona velkými a zlými ranami, i jeho dům, kvůli Sáře, ženě Abramově. Faraó zavolal Abrama a řekl: Co jsi mi to udělal, že jsi mi neoznámil, že je tvá žena? Proč jsi řekl, že je má sestra? A vzal jsem si ji za ženu, a nyní hle, tvá žena je před tebou, vezmi si ji a odejdi. A faraó přikázal mužům ohledně Abrama, aby jej vyprovázeli, i jeho ženu a všechno, co mu patřilo.

13

Abram vyšel z Egypta, on sám i jeho žena a všechno jeho i Lot s ním, do pouště. Abram byl velmi bohatý dobyt看kem, stříbrem a zlatem. A šel, odkud přišel, do pustiny až do Bethelu, až k místu, kde byl jeho stan dříve, mezi Bethelem a mezi Angai, Na místo oltáře, kde na počátku postavil, a tam Abram vzýval jméno Páně. A Lot, který cestoval s Abramem, měl ovce, voly a stany. A země je nemohla pojmout, aby bydleli spolu, protože jejich majetky byly mnohé, a země je nemohla pojmout, aby bydleli spolu. A stalo se, že došlo k bitvě mezi pastýři dobytka Abramova a pastýři dobytka

Lotova, zatímco Kananejci a Perizejci tehdy obývali tu zemi. Abram ale řekl Lotovi: Ať není bitva mezi mnou a tebou, ani mezi mými pastýři a tvými pastýři, protože jsme bratři. Není snad celá země před tebou? Odděl se ode mě: jestli ty půjdeš doleva, já půjdu doprava, jestli však ty půjdeš doprava, já půjdu doleva. A Lót pozdvihl své oči a spatřil celou okolní krajinu Jordánu, že celá byla zavlažovaná, před tím než Bůh zničil Sodomu a Gomoru, jako ráj Boží a jako země egyptská, až k Zóaru. A Lot si pro sebe vybral celou okolní oblast Jordánu, a Lot odešel na východ, a oddělili se každý od svého bratra. Abram ale bydlel v zemi Kanaán, Lot ale bydlel v městě okolní oblasti a rozbil svůj stan v Sodomě. Ale lidé v Sodomě byli velmi zlí a hříšníci před Bohem. Ale Bůh řekl Abramovi po oddělení Lota od něho: Pozvedni své oči a pohleď od místa, kde nyní jsi, k severu a jihu a východu a moři, Protože všechnu zemi, kterou vidíš, dám ti tobě a tvému semeni až na věky. A učiním tvé símě jako písek země; jestliže je někdo schopen spočítat písek země, také tvé símě bude spočítáno. Vstaň a projdi tu zemi do délky i do šířky, protože ti dám tobě a tvému semeni navěky. A Abram přestěhoval svůj stan, přišel a usadil se u dubu Mamre, který byl v Chebronu, a postavil tam oltář Pánu.

14

Stalo se ale v království Amarphala, krále Sennaaru, a Ariocha, krále Ellasaru, Chedorlaomera, krále Elamu, a Thargala, krále národů, Vedli válku s Ballou, králem Sodomy, a s Barsou, králem Gomorrhya, a se Sennárem, králem Adamy, a se Symoborem, králem Seboeímu, a s králem Balakem, což je Segor. Všichni tito se shodli na solném údolí, což je moře solí. Dvanáct let sloužili Chedorlaomerovi, ale ve třináctém roce odpadli. V čtrnáctém roce přišel Chedorlaomer a králové s ním, a porazili obry v Aštarot a Karnaimu, a silné národy zároveň s nimi, a

Ommajce ve městě Saue. A Chorejce v horách Seíru, až k terebintu Faranu, který je v poušti. A vrátivše se přišli k prameni soudu, což je Kádeš, a pobili všechny vládce Amáleka a Amorejce bydlící v Asasonthámáru. Vyšel však král Sodomy a král Gomory a král Adamy a král Sebojimu a král Baláka, což je Segor, a seřadili se proti nim do boje v solném údolí. k Chedorlaomerovi, králi Elamu, a Tidalovi, králi národů, a Amraphelovi, králi Shinaru, a Ariochovi, králi Ellasaru, ti čtyři králové proti těm pěti. Solné údolí mělo studny asfaltu. Král Sodomy a král Gomory utekli a padli tam, ti, kteří zůstali, utekli do hor. Vzali ale všechny koně Sodomy a Gomory a všechno jejich jídlo a odešli. Vzali ale i Lota, syna bratra Abrama, a jeho zavazadla, a odešli, neboť bydlel v Sodomě.

Když ale někdo ze zachráněných přibyl, oznámil to Abramovi Hebrejskému. On ale bydlel u dubu Mambre Amorejského, bratra Eschola a bratra Onana, kteří byli spojenci Abrama. Když ale Abram uslyšel, že byl zajat jeho bratr Lot, spočítal své vlastní domáci, tři sta osmnáct, a pronásledoval je až do Danu. A padl na ně v noci on sám a jeho sluhové, a udeřil je, a pronásledoval je až k Chobě, která je nalevo od Damašku. A odvrátil všechny koně Sodomy, a Lóta, synovce svého, odvrátil, i všechn jeho majetek, i ženy, i lid. Vyšel ale král Sodomy vstříc němu, poté co se navrátil od porážky Kodorlahomora a králů, kteří byli s ním, do údolí Šávě; toto bylo údolí králů.

A Melchisedek, král Sálemu, vynesl chléb a víno, byl totiž knězem Boha Nejvyššího. A požehnal Abramovi a řekl: Požehnaný buď Abram Bohu nejvyššímu, který stvořil nebe a zemi. A požehnaný buď Bůh nejvyšší, který ti vydal tvé nepřátele do rukou, a Abram mu dal desátek ze všeho. Král Sodomy řekl Abramovi: Dej mi ty muže, ale koně si vezmi sobě. Abram ale řekl králi Sodomy: Natáhnu svou ruku k Kypriovi, Bohu nejvyššímu,

který stvořil nebe a zemi, Jestli vezmu od provazu až po řemínek sandálu ze všeho, co je tvé, abys neřekl, že já jsem obohatil Abrama. Kromě toho, co snědli mladí muži, a podílu mužů, kteří šli spolu se mnou – Eschol, Onan, Mamre – tito vezmou podíl.

15

Po těchto slovech se stalo slovo Páně k Abramovi ve vidění, říkující: Neboj se, Abrame, já jsem tvůj štít, tvá odměna bude velmi velká. Abram však říká: Pane Hospodine, co mi dáš? Já odcházím bezdětný a synem mé domácnosti je tento Eliezer z Damašku, syn Masek. A Abram řekl: Protože jsi mi nedal potomka, ten, kdo se narodil v mém domě, mě zdědí. A ihned se k němu ozval hlas Pána, který říkal: Nezdědí tě tento, ale ten, kdo vyjde z tebe, ten tě zdědí. Vyvedl ho ven a řekl mu: Pohleď nahoru do nebe a spočítej hvězdy, jestli je budeš moci spočítat, a řekl: Tak bude tvé potomstvo. A Abram uvěřil Bohu, a bylo mu to počítáno ke spravedlnosti. Řekl mu ale: Já jsem Bůh, který tě vyvedl ze země Chaldejců, abych ti dal tuto zemi, abys ji zdědil. Řekl však: Pane Vládce, podle čeho poznám, že ji zdědím? Řekl mu ale: Vezmi mi tříletou jalovici, tříletou kozu, tříletého berana, hrdličku a holubici. Vzal tedy pro něj všechny tyto věci a rozdělil je napůl a položil je naproti sobě, ale ptáky nerozdělil. Sestoupili však ptáci na těla, na jejich půlky, a Abram seděl s nimi. O západu slunce padlo vytržení na Abrama a hle, velký temný strach padá na něho. A bylo řečeno Abramovi: Jistě budeš vědět, že tvé símě bude přichozím v zemi, která není jeho vlastní, a otročí je, a budou s nimi zle nakládat, a poníží je, čtyři sta let. Ale národ, kterému budou sloužit, budu soudit já, a potom vyjdou odtud s velkým majetkem. Ty ale odejdeš k otcům svým v pokoji, vychován v dobrém stáří. Ve čtvrté generaci se však vrátí sem, neboť hříchy Amorejců ještě nebyly naplněny až do nynějška. Protože se slunce

dostalo k západu, objevil se plamen, a hle, kouřící pec a ohnivé pochodně, které prošly mezi těmito rozdělenými kusy. V ten den učinil Pán s Abramem smlouvu, řka: Tvému semeni dám tuto zemi, od řeky egyptské až k řece veliké Eufratu. Kenity, Kenizzity a Kadmonity, a Chetejce, a Perizejce, a Rafaim, a ty Amorejce, a ty Kananejce, a ty Hivejce, a ty Girgašejce, a ty Jebusejce.

16

Sarai, žena Abramova, mu nerodila. Měla však egyptskou služebnici jménem Hagar. Sára řekla Abramovi: Hle, Pán mě uzavřel, abych nerodila. Vejdí tedy k mé služebnici, abych z ní získala děti. Abram uposlechl hlasu Sárý. A Sára, žena Ábramova, vzala Hagar Egyptřanku, svou služebnici, po deseti letech bydlení Ábrama v zemi Kanaán, a dala ji svému muži Ábramovi za ženu. A vešel k Hagar, a počala, a viděla, že v lůně má, a paní byla zneuctěna před ní. Řekla ale Sára Abramovi: Jsem křivděna z tvé strany. Já jsem dala svou služebnici do tvého lůna, ale když viděla, že má v lůně, byla jsem zneuctěna před ní. Bůh ať soudí mezi mnou a tebou. Abram řekl Sáře: Hle, tvá služebnice je v tvých rukou, nalož s ní, jak se ti líbí. Sára s ní špatně zacházela, a ona před ní utekla.

Nalezl ji však anděl Páně u pramene vody na poušti, u pramene na cestě do Šúru. A řekl jí anděl Páně: Agar, služebnice Sárý, odkud přicházíš a kam jdeš? A řekla: Od tváře Sárý, paní mé, já utíkám. Anděl Páně jí řekl: Vrať se ke své paní a pokoř se pod jejíma rukama. A řekl jí anděl Páně: Rozmnožením rozmnožím tvé símě a nebude spočítáno pro množství. A anděl Páně jí řekl: Hle, ty jsi v lůně, porodíš syna a nazveš ho jménem Izmael, protože Pán vyslyšel tvé pokoření. Tento bude neotesaný člověk, jeho ruce proti všem a ruce všech proti němu, a naproti všem svým bratrům

bude bydlet. A nazvala jméno Pána, který k ní mluvil: Ty jsi Bůh, který mě vidí, protože řekla: Neboť i zde jsem viděla toho, kdo se mi ukázal. Kvůli tomu nazval studnu studna, kde jsem viděl před sebou, hle, leží mezi Kaděšem a Baradem. A Hagar porodila Abramovi syna a Abram nazval jméno svého syna, kterého mu porodila Hagar, Izmael. Abramovi bylo osmdesát šest let, když Hagar porodila Abramovi Izmaele.

17

Stalo se však, že Abram byl devadesáti devíti let. A Pán se ukázal Abramovi a řekl mu: Já jsem tvůj Bůh, buď mi milý a staň se bezúhonným. A uzavřu svou smlouvu mezi mnou a tebou a rozmnožím tě velmi. A Abram padl na svou tvář. A Bůh k němu mluvil a řekl: A já, hle, má smlouva s tebou, a budeš otcem množství národů. A tvé jméno nebude již nazýváno Abram, ale tvé jméno bude Abraham, protože jsem tě učinil otcem mnohých národů. A rozmnožím tě velmi, velmi a učiním z tebe národy a králové z tebe vyjdou. A ustanovím svou smlouvu mezi tebou a tvým potomstvem po tobě pro jejich pokolení jako smlouvu věčnou, abych byl tvým Bohem a Bohem tvého potomstva po tobě. A dám tobě a tvému semeni po tobě zemi, ve které pobýváš, celou zemi Kanaán, do věčného vlastnictví, a budu jim Bohem. A Bůh řekl Abrahamovi: Ty však mou smlouvu zachováš, ty a tvé símě s tebou po všechna jejich pokolení. A toto je smlouva, kterou budete zachovávat mezi mnou a vámi a mezi vaším semenem po vás do jejich pokolení: bude obřezán každý váš mužský potomek. A obřezání budete na těle vaší předkožky a bude to znamením smlouvy mezi mnou a vámi. A dítě osmi dnů bude u vás obřezáno, každý mužského pohlaví po všechna vaše pokolení, i ten zrozený v domě i ten koupený za stříbro od každého cizího syna, který není z tvého semene, Obřízkou bude obřezán narozený v tvém domě a

koupený za stříbro, a bude má smlouva na vašem těle jako smlouva věčná. A neobřezaný mužský, který nebude obřezán na těle své předkožky osmého dne, bude ta duše vyhlazena ze svého rodu, protože porušil mou smlouvu. A Bůh řekl Abrahámovi: Sára, tvá žena, nebude nazývána jménem Sára, nýbrž Sára bude její jméno. Požehnám jí a dám ti z ní dítě, požehnám je a vzejdou z něho národy a králové národů z něho vzejdou. A Abraham padl na tvář a smál se, a řekl ve své mysli: Zda se stoletému narodí syn? A zda Sára v devadesáti letech porodí? Řekl ale Abraham Bohu: Kéž by tento Izmael žil před tebou. Bůh však řekl Abrahámovi: Ano, hle, Sára, tvá žena, ti porodí syna a nazveš ho jménem Izák, a ustanovím svou smlouvu s ním jako smlouvu věčnou, abych byl Bohem jemu i jeho potomstvu po něm. O Izmaelovi ale, hle, vyslyšel jsem tě, a hle, požehnal jsem mu, a rozmnožím ho, a rozhojním ho velmi, dvanáct národů zplodí, a učiním ho velkým národem. Ale smlouvu mou ustanovím s Izákem, kterého ti porodí Sára v tento čas, v příštím roce. Dokončil mluvit k němu a Bůh vystoupil od Abrahama.

A Abraham vzal svého syna Izmaele a všechny členy své domácnosti a všechny koupené za stříbro a každého mužského z mužů v domě Abrahamově, a obřezal jejich předkožky v čase onoho dne, jak k němu mluvil Bůh. Abrahamovi bylo devadesát devět let, když byl obřezán na těle jeho předkožky. Ishmael, jeho syn, byl třinácti let, když bylo obřezáno tělo jeho předkožky. V čase onoho dne byl obřezán Abraham a Izmael, jeho syn. A všichni muži jeho domu, a jeho domácí narození, a koupení se stříbrem z cizích národů.

Ukázal se mu ale Bůh u dubu Mamre, když seděl u dveří svého stanu o poledni. Když pohlédl nahoru svýma očima, uviděl, a hle, tři muži stáli nad ním, a když je uviděl, běžel jim vstříc ode dveří svého stanu a poklonil se k zemi. A řekl: Pane, jestliže jsem tedy našel milost před tebou, neprocházej kolem svého služebníka. Nechť je vzata voda, ať umyjí vaše nohy a ochladíte se pod stromem. A vezmu chléb a budete jíst. A potom půjdete na vaši cestu, kvůli které jste se odvrátili k vašemu služebníku. A řekl: Tak učiň, jak jsi řekl. A Abraham pospíšil ke stanu k Sáře a řekl jí: Pospěš si a zaměš tři míry jemné mouky a udělej popelové chleby. A k volům běžel Abraham a vzal jemné a dobré tele a dal ho služebníkovu, a ten pospíšil, aby ho připravil. Vzal ale máslo a mléko a tele, které připravil, a položil to před ně, a jedli. On ale stál vedle nich pod stromem.

Řekl mu: Kde je tvá žena Sára? On odpověděl: Hle, ve stanu. Řekl ale: Až se budu vracet, přijdu k tobě podle tohoto času za rok a bude mít syna Sára, tvá žena. Sára ale slyšela u dveří stanu, jsouc za ním. Abraham a Sarah byli starší, pokročilí ve dnech, a Sáře přestalo se dít ženské. Sára se v sobě zasmála a řekla: Ještě se mi to opravdu nestalo až do nynějška a můj pán je starý. A řekl Pán Abrahamovi: Proč se Sára v duchu zasmála a řekla: Opravdu ještě porodím, když jsem zestárla? Nebude nemožné u Boha žádné slovo? V tento čas se k tobě navrátím za rok, a Sára bude mít syna. Sára to ale popřela a řekla: Nesmála jsem se, neboť se bála. A řekl jí: Ne, ale smála ses.

Když ale muži odtamtud povstali, pohlédli směrem k Sodomě a Gomoře. Abraham s nimi putoval a vyprovázel je. Pán však řekl: Neskryji před Abrahamem, služebníkem svým, to, co činím. Abraham se ale stane velkým a početným národem a budou v něm požehnány všechny národy země. Věděl jsem totiž, že přikáže

svým synům a svému domu po něm, a budou zachovávat cesty Páně, činit spravedlnost a soud, aby Pán přivedl na Abrahama všechno, co k němu mluvil. Řekl pak Pán: Křik Sodomy a Gomory se rozmnožil ke mně a jejich hříchy jsou velmi veliké. Sestoupím tedy a uvidím, zda jednají podle jejich křiku, který ke mně přichází, a pokud ne, abych to poznal. A muži se odtamtud obrátili a přišli do Sodomy, Abraham však stále stál před Pánem. A Abraham se přiblížil a řekl: Nezničíš snad spravedlivého spolu s bezbožným, a nebude spravedlivý jako bezbožný? Jestliže je ve městě padesát spravedlivých, zničíš je? Neušetříš celé to místo kvůli těm padesáti spravedlivým, jestliže jsou v něm? V žádném případě neuděláš něco takového, abys zabil spravedlivého spolu s bezbožným, a spravedlivý byl jako bezbožný, v žádném případě. Copak ten, který soudí celou zemi, nevykoná soud? Řekl ale Pán: Jestliže je v Sodomě padesát spravedlivých v tom městě, ušetřím celé to město a všechno to místo kvůli nim. A Abraham odpověděl a řekl: Nyní jsem začal mluvit k mému Pánu, já však jsem země a popel. Jestliže ale spravedlivých klesne z padesáti na čtyřicet pět, zničíš kvůli těm pěti celé město? A řekl: Nezničím, jestliže tam najdu čtyřicet pět. A ještě k němu promluvil a řekl: Jestliže se jich tam najde čtyřicet, a řekl: Nezničím kvůli těm čtyřiceti. A řekl: Cožpak ne, Pane, pokud budu mluvit? Pokud ale bude nalezeno tam třicet? A řekl: Nezničím kvůli těm třiceti. A řekl: Protože mám mluvit k Pánu, co když tam bude nalezeno dvacet? A řekl: Nezničím, jestliže tam najdu dvacet. A řekl: Nezlob se, Pane, pokud budu mluvit ještě jednou. Co když se jich tam najde deset? A řekl: Nezničím je kvůli těm deseti. Odešel pak Pán, když přestal mluvit s Abrahamem, a Abraham se vrátil na své místo.

Přišli ale ti dva andělé do Sodomy večer. Lot seděl u brány Sodomy, když je Lot uviděl, povstal jim vstříc a poklonil se tváří k zemi. A řekl: Hle, pánové, uchylte se do domu vašeho služebníka a přenocujte, umyjte si nohy a časně ráno vstanete a odejdete na svou cestu. A oni řekli: Ne, ale přenocujeme na náměstí. A naléhal na ně, a odbočili k němu a vešli do jeho domu, a připravil jim pití a nekvašené chleby jim upekl, a jedli. Před spaním však muži toho města, Sodomité, obklíčili dům, od mladíka až po starce, všecken lid společně. A volali Lóta a říkali mu: Kde jsou ti muži, kteří k tobě vstoupili této noci? Vyveď je k nám, abychom se s nimi stýkali. Lot vyšel k nim ke prahu a dveře zavřel za sebou. Řekl jim: V žádném případě, bratři, nečiňte zlo. Mám ale dvě dcery, které neznaly muže. Vyvedu je k vám a užijte jich, jak by se vám líbilo, pouze těmto mužům nedělejte nic nespravedlivého, protože vešli pod přístřeší mých trámů. Řekli mu ale: Odstup tam! Přišel jsi sem pobývat, ne soudit! Nyní tedy s tebou budeme zacházet hůře než s nimi. A velmi nutili muže Lota a přiblížili se, aby rozbili dveře. Muži natáhli ruce, vtáhli Lota k sobě do domu a zavřeli dveře domu. Muže, kteří byli u dveří domu, zasáhli slepotou od nejmenšího až po největšího, a vyčerpali se hledáním dveří. Řekli ale ti muži Lotovi: Máš zde zetě, nebo syny, nebo dcery? Nebo je-li ti někdo jiný v tom městě, vyveď je z tohoto místa, protože my ničíme toto místo, neboť jejich křik byl vyvýšen před Pánem, a Pán nás poslal, abychom je zničili. Lót vyšel a mluvil ke svým zeťům, kteří si vzali jeho dcery, a řekl: Vstaňte a vyjděte z tohoto místa, protože Pán ničí město. Zdálo se však, že žertuje před svými zetěmi. Když nastal úsvit, andělé naléhali na Lota a říkali: Vstaň, vezmi svou ženu a své dvě dcery, které máš, a vyjdi, abys nezahynul spolu s bezprávím města. A oni byli znepokojeni, a andělé uchopili jeho ruku a ruku jeho ženy a ruce jeho dvou dcer, když ho Pán chtěl ušetřit.

A stalo se, když je vyvedli ven, že řekli: Zachraňuj, zachraň svou duši, nepohleď zpět, ani nestůj v celé okolní oblasti, zachraň se na horu, abys nebyl stržen. Lot jim však řekl: Prosím Pane, protože tvůj služebník našel milost před tebou a zvětšil jsi svou spravedlnost, kterou mi prokazuješ, aby má duše žila, já však nebudu moci být zachráněn na horu, aby mě někdy nedostihla zla a nezemřel. Hle, toto město je blízko, abych tam mohl utéci, a je malé, a tam budu zachráněn – není snad malé? A má duše bude žít díky tobě. A řekl mu: Hle, podivil jsem se tvé tváři a kvůli tomuto slovu nezničím město, o kterém jsi mluvil. Pospěš tedy, abys byl tam zachráněn, neboť nebudu moci nic udělat, dokud tam nepříjdeš. Proto nazval jméno onoho města Zoar. Slunce vyšlo nad zemi a Lot vešel do Zoaru. A Pán spustil na Sodomu a Gomoru síru a oheň od Pána z nebe. A zničil tato města a celou okolní oblast a všechny obyvatele v těch městech a vše, co rostlo ze země. A jeho žena se ohlédla zpět, a stala se solným sloupem. Abraham vstal časně ráno a šel na to místo, kde stál před Pánem. A podíval se na Sodomu a Gomoru a na celou okolní krajinu, a viděl, a hle, stoupal plamen ze země jako pára z pece. A stalo se, když Bůh ničil všechna města okolní oblasti, že si Bůh vzpomněl na Abrahama a vyslal Lota z prostředku zkázy, když Pán ničil města, ve kterých Lot bydlel.

Lot však vyšel ze Zoaru a usadil se v horách, on sám a jeho dvě dcery s ním, neboť se bál bydlet v Zoaru, a tak bydlel v jeskyni, on sám a jeho dvě dcery s ním. Řekla ale starší mladší: Náš otec je starý a není nikdo na zemi, kdo by k nám vešel, jak je zvykem po celé zemi. Pojď a dejme napít našeho otce vínem, lehněme si s ním a vzbudíme z našeho otce potomstvo. Daly napít svému otci víno v oné noci, a vstoupivši starší spala se svým otcem v oné noci, a on nevěděl při jeho usnutí a při vstání. Stalo se ale následujícího dne, že starší řekla mladší: Hle, včera jsem spala s naším otcem. Dejme

mu dnes v noci napít víno, a ty vejdi a spi s ním, abychom vzbudili z našeho otce semeno. Daly napít také v oné noci svému otci víno, a mladší vstoupila a spala se svým otcem, a on nevěděl, když uléhal ani když vstával. A otěhotněly dvě dcery Lótovy ze svého otce. A starší porodila syna a nazvala jeho jméno Moáb, řkouc: Z mého otce, tento je otec Moábitů až do dnešního dne. Porodila ale i ta mladší syna a nazvala jeho jméno Amman, říkajíc: Syn mého rodu, tento je otec Ammonitů až do dnešního dne.

20

A Abraham se odtamtud pohnul do země k jihu a bydlel mezi Kádešem a Šúrem a pobýval v Geraře. Řekl ale Abraham o Sáře, své ženě, že je jeho sestra, bál se totiž říci, že je jeho žena, aby ho snad nezabili muži toho města kvůli ní, poslal ale Abimelek, král Gerárů, a vzal Sáru. A Bůh vstoupil k Abimelechovi ve spánku v noci a řekl: Hle, ty zemřeš kvůli té ženě, kterou jsi vzal, ta však žije s mužem. Abimelech se jí ale nedotkl a řekl: Pane, zahubíš národ neznající a spravedlivý? Neřekl mi sám, že je moje sestra? A ona mi neřekla, že je můj bratr? V čistém srdci a ve spravedlnosti rukou jsem to udělal. Bůh mu však řekl ve spánku: A já jsem poznal, že jsi toto učinil v čistém srdci, a ušetřil jsem tě, abys proti mně nehřešil, proto jsem ti nedovolil dotknout se jí. Nyní však vrať tu ženu tomu muži, protože je prorok, a pomodlí se za tebe, a budeš žít. Jestliže ji však nevrátíš, věz, že zemřeš ty i všichni tvoji. A Abimelech vstal časně ráno, zavolal všechny své služebníky a vyprávěl jim všechna tato slova do jejich uší, a všichni ti lidé se velmi báli. A Abimelech zavolal Abrahama a řekl mu: Co jsi nám to udělal? Snad jsme proti tobě nezhřešili, že jsi na mě a na mé království přivedl velký hřích? Udělal jsi mi něco, co nikdo neudělá. Abimelech ale řekl Abrahamovi: Co jsi spatřil, že jsi toto učinil? Řekl ale Abraham: Řekl jsem si totiž, že v tomto místě není

zbožnost, a zabijí mě kvůli mé ženě. A opravdu je moje sestra z otce, ale ne z matky, a stala se mi ženou. Stalo se ale, když mě Bůh vyvedl z domu mého otce, a řekl jsem jí: Tuto spravedlnost mi prokážeš na každém místě, kam vejdemo, řekni o mně, že je můj bratr. Abimelech vzal tisíc didrachem, ovce, telata, služebníky a služebnice a dal je Abrahamovi, a vrátil mu Sáru, jeho ženu. A řekl Abimelech Abrahamovi: Hle, má země je před tebou, kde se ti líbí, tam bydlí. Ale Sáře řekl: Hle, dal jsem tisíc didrachem tvému bratru, tyto budou tobě ke cti tvé tváře a všem, které jsou s tebou, a ve všem mluv pravdivě. Abraham se pomodlil k Bohu a Bůh uzdravil Abimelecha, jeho ženu a jeho služebnice, a porodily. Protože Pán zavřel zvenčí každé lůno v domě Abimelecha kvůli Sáře, ženě Abrahamově.

21

A Pán navštívil Sáru, jak řekl, a učinil Pán Sáře, jak mluvil. A počavši, porodila Abrahamovi syna ve stáří, v ten čas, jak mu mluvil Pán. A Abraham nazval jméno svého syna, který se mu narodil, kterého mu porodila Sára, Izák. Obřezal ale Abraham Izáka osmého dne, jak mu přikázal Bůh. A Abraham byl sto let, když se mu narodil jeho syn Izák. Sára řekla: Smích mi učinil Pán, neboť kdokoli to uslyší, bude se se mnou radovat. A řekla: Kdo by oznámil Abrahamovi, že Sarah kojí dítě? Že jsem porodila syna ve svém stáří. A dítě rostlo a bylo odstaveno, a Abraham uspořádal velkou hostinu v den, kdy byl odstaven Izák, jeho syn. Když ale Sára viděla syna Hagar Egyptské, který se narodil Abrahamovi, jak si hraje s Izákem, jejím synem, A řekla Abrahamovi: Vyžeň tu služebnici a jejího syna, neboť syn této služebnice nezdědí spolu s mým synem Izákem. Tvrdé se však jevilo to slovo velmi před Abrahamem ohledně jeho syna. Bůh však řekl Abrahamovi: Ať ti to není těžké kvůli tomu chlapci a kvůli té služebnici. Všechno, co

ti řekne Sára, poslouchej jejího hlasu, protože v Izákovi bude nazváno tvé símě. A syna této služebnice učiním velkým národem, protože je tvým semenem. Abraham vstal ráno, vzal chleby a měch vody, dal je Hagar, položil jí na rameno dítě a poslal ji pryč. Odešla a bloudila po poušti u studny přísahy. Vyčerpala se ale voda z měchu a hodil dítě pod jednu jedli. Odešla a seděla naproti němu zdaleka, jako hod z luku, řekla totiž: Nebudu se dívat na smrt mého dítěte. A seděla naproti němu, dítě vykřiklo a plakalo. Bůh ale vyslyšel hlas dítěte z místa, kde bylo, a anděl Boží zavolal na Hagar z nebe a řekl jí: Co je, Hagar? Neboj se, neboť Bůh vyslyšel hlas dítěte z místa, kde je. Povstaň a vezmi to dítě a drž ho svou rukou, neboť z něho udělám velký národ. A Bůh otevřel její oči a viděla studnu živé vody, a šla a naplnila měch vodou a napojila dítě. A Bůh byl s dítětem, rostlo a bydlelo v pustině a stalo se lučičtníkem. A bydlel v pustině a matka mu vzala ženu z Faranu v Egyptě.

Stalo se ale v ten čas, že Abimelech a Ochozath, jeho rádce, a Phichol, velitel jeho vojska, řekli Abrahamovi: Bůh je s tebou ve všem, co děláš. Nyní tedy mi přisahej při Bohu, že mi neublížíš, ani mému potomstvu, ani mému jménu, ale podle spravedlnosti, kterou jsem prokázal tobě, budeš jednat se mnou a se zemí, ve které jsi přebýval. A Abraham řekl: Přisahám. A Abraham vyčítal Abimelechovi ohledně studní s vodou, které vzali Abimelechovi sluhové. A Abimelek mu řekl: Nevěděl jsem, kdo ti udělal tuto věc, ani ty jsi mi to neoznámil, ani já jsem o tom neslyšel až do dneška. A Abraham vzal ovce a telata a dal je Abimelechovi, a oba dva uzavřeli smlouvu. A Abraham postavil sedm jehňat z ovcí stranou. A Abimelech řekl Abrahamovi: Co je těch sedm jehňat z těchto ovcí, které jsi postavil stranou? A Abraham řekl: Sedm jehnic vezmeš ode mě, aby mi byly na svědectví, že já jsem vykopal tuto studnu. Kvůli tomu pojmenoval to místo Studna přísahy, protože

tam oba přísahali. A učinili smlouvu u studny přísahy. Povstal pak Abimelek, Ochozath, jeho poradce, a Fichol, velitel jeho vojska, a vrátili se do země Filištínů. A Abraham zasadil pole při studni přísahy a vzýval tam jméno Pána, Boha věčného. Abraham pobýval v zemi Filištínů mnoho dní.

22

A stalo se po těchto slovech, že Bůh zkoušel Abrahama a řekl mu: Abrahame, Abrahame, a on řekl: Hle, zde jsem. A řekl: Vezmi svého milovaného syna, kterého jsi miloval, Izáka, a jdi do vysoké země a obětuj ho tam jako zápalnou oběť na jedné z hor, o které ti řeknu. Vstav ale Abraham ráno osedlal osla svého, vzal s sebou dva služebníky a Izáka, syna svého, a naštipav dříví k zápalné oběti, vstal a šel, a přišel na místo, které mu řekl Bůh, třetího dne. A Abraham pohlédl svými očima a uviděl to místo zdaleka. A Abraham řekl svým služebníkům: Posad'te se zde s oslem, já a chlapec půjdeme až tam, a když se pokloníme, vrátíme se k vám. Vzal tedy Abraham dřevo zápalné oběti a položil je Izákovi, svému synu, vzal pak do rukou oheň a meč, a šli ti dva spolu. Izák ale řekl Abrahámovi, svému otci: Otče. On ale řekl: Co je, dítě? Řekl ale: Hle, oheň a dřevo, kde je ovce pro zápalnou oběť? Řekl ale Abraham: Bůh si vyhlédne ovci k zápalné oběti, dítě. Odešli pak oba spolu, Přišli na to místo, které mu Bůh řekl, a Abraham tam postavil oltář a položil dřevo, a svázav svého syna Izáka, položil jej na oltář navrch dřeva. A Abraham natáhl svou ruku, aby vzal meč a zabil svého syna. A Anděl Páně jej zavola z nebe a řekl: Abrahame, Abrahame, on pak odpověděl: Hle, zde jsem. A řekl: Nevztahuj svou ruku na dítě, ani mu neudělej nic, neboť nyní jsem poznal, že se bojíš Boha, a neušetril jsi svého milovaného syna kvůli mně. A Abraham pohlédl svými očima a viděl, a hle, jeden

beran byl držen v houští Sabek za rohy. A Abraham šel, vzal berana a přinesl jej jako zápalnou oběť místo svého syna Izáka.

A Abraham nazval jméno toho místa Pán viděl, aby se dnes říkalo: Na hoře se Pán ukázal. A Anděl Páně zavolał Abrahama podruhé z nebe, říkající: Sám sebou jsem přísahal, říká Pán, protože jsi učinil tuto věc a neušetřil jsi svého milovaného syna kvůli mně, Opravdu ti žehnaje požehnám a množíc rozmnožím tvé símě jako hvězdy nebes a jako písek na břehu moře, a tvé símě zdědí města nepřátel. A budou požehnány ve tvém semeni všechny národy země, protože jsi uposlechl mého hlasu. Obrátil se ale Abraham ke svým dětem, a když povstali, šli společně ke studni přísahy. A Abraham bydlet u studny přísahy.

Stalo se ale po těchto slovech, že bylo oznámeno Abrahamovi: Hle, porodila Melcha také syny tvému bratru Nachorovi, Uze prvorozeného a Buze, bratra jeho, a Kamuele, otce Syrských, a Chazada, a Azaua, a Faldese, a Jeldafa a Betuele. Bethuel ale zplodil Rebekku. Těchto osm synů porodila Melcha Nachorovi, bratru Abrahamovu. A jeho konkubína, již jméno bylo Proud, porodila také Tabeka, a Taama, a Tochose, a Mochu.

23

Život Sároy byl sto dvacet sedm let. A Sára zemřela ve městě Arbok, které je v údolí, to je Hebron v zemi Kanaán, a Abraham přišel truchlít nad Sárou a naříkat. A Abraham vstal od svého mrtvého a řekl synům Chetovým: Příchozí a cizinec jsem mezi vámi, dejte mi tedy vlastnictví hrobu mezi vámi, abych pohřbil svého mrtvého pryč ode mě. Synové Chetovi však odpověděli Abrahamovi: Ne, pane. Vyslyš nás, králi, ty jsi od Boha mezi námi, v našich vyvolených hrobech pohřbi svého mrtvého, nikdo z nás ti

nezabrání svůj hrob, abys tam pohřbil svého mrtvého. Abraham vstal a poklonil se lidu země, synům Chetovým. Abraham k nim promluvil a řekl: Jestliže máte ve své duši, abyste pohřbili mého mrtvého pryč od mé tváře, vyslyšte mě a promluvte za mě k Efronovi, synu Sócharovu. A ať mi dá dvojitou jeskyni, která mu patří, která je v části jeho pole, za stříbro řádné hodnoty mi ji dejte mezi vámi do vlastnictví hrobky. Efron ale seděl uprostřed synů Chetových, a Efron Chetejský odpověděl a řekl Abrahamovi, když slyšeli synové Chetovi a všichni vstupující do města: Buď u mě, pane, a vyslyš mě: pole a jeskyni, která je v něm, tobě dávám, před všemi mými občany jsem ti je dal, pohřbi svého mrtvého. A Abraham se poklonil před lidem té země. A řekl Efronovi do uší před lidem země: Protože jsi ke mně, vyslyš mě, stříbro za pole vezmi ode mě, a pohřbím svého mrtvého tam. Odpověděl ale Efrón Abrahamovi a řekl: Ne, pane, slyšel jsem totiž o zemi za čtyři sta didrachem stříbra, ale co by to bylo mezi mnou a tebou? Ty však svého mrtvého pohřbi. A Abraham vyslyšel Efróna a Abraham navrátil Efrónovi stříbro, o kterém mluvil do uší synů Chetových, čtyři sta didrachem stříbra schváleného obchodníky. A stanulo pole Efronovo, které bylo u dvojitě jeskyně, jež je naproti Mamre, pole i jeskyně, která byla v něm, i každý strom, který byl na poli, i vše, co je v jeho hranicích kolem, Abrahamovi do vlastnictví před syny Chetovými a před všemi vcházejícími do města. Po těchto věcech pohřbil Abraham Sárru, svou ženu, v jeskyni pole Makpela, které je naproti Mamre, to je Hebron v zemi Kanaán. A pole i jeskyně, která v něm byla, byly ratifikovány Abrahamovi do vlastnictví hrobu od synů Cheta.

24

A Abraham byl starší, pokročilý ve dnech, a Pán požehnal Abrahama ve všem.

A Abraham řekl svému staršímu služebníkovi domu, vládci všeho, co měl: Polož svou ruku pod mé stehno. A zapřísahám tě Pánem, Bohem nebe a Bohem země, abys nevezal ženu mému synu Izákovi z dcer Kananejců, mezi nimiž já bydlím. Ale půjdeš do mé země, kde jsem se narodil, a do mého kmene, a odtamtud vezmeš ženu mému synu Izákovi. Řekl mu však sluha: Kdyby snad ta žena nechtěla jít se mnou zpět do této země, mám vrátit tvého syna do té země, odkud jsi vyšel? Abraham mu však řekl: Dávej na sebe pozor, neodvracej tam mého syna. Pán, Bůh nebes a Bůh země, který mě vzal z domu mého otce a ze země, kde jsem se narodil, který ke mně mluvil a který mi přísahal slovy: Tobě dám tuto zemi a tvému semeni, on sám pošle svého anděla před tebe a ty vezmeš odtamtud ženu pro mého syna. Jestliže ale nebude chtít ta žena jít s tebou do této země, budeš čistý od mé přísahy, pouze mého syna tam neodvracej. A sluha položil svou ruku pod stehno svého pána Abrahama a přísahal mu ohledně této věci. A sluha vzal deset velbloudů ze velbloudů svého pána a ze všech dobrých věcí svého pána s sebou, povstal a šel do Mezopotámie do města Náchor. A nechal velbloudy ulehnout venku před městem u studny vody k večeru, když vycházejí ženy čerpat vodu.

A řekl: Pane, Bože pána mého Abrahama, dej mi dnes úspěch a prokaž milost pánu mému Abrahamovi. Hle, já stojím u pramene vody a dcery obyvatel města vycházejí čerpat vodu. A panna, které bych řekl: Nakloň svůj džbán, abych se napil, a ona mi odpoví: Pij ty, a také tvé velbloudy napojím, dokud nepřestanou pít, ta bude ta, kterou jsi připravil pro svého služebníka Izáka, a podle toho poznám, že jsi prokázal milosrdenství mému pánu Abrahamovi.

A stalo se před tím, než dokončil mluvení ve své mysli, a hle, vycházela Rebeka, která se narodila Betuelovi, synu Melchy, ženy

Náchora, bratra Abrahamova, a měla džbán na svých ramenou. Panna byla velmi krásná na pohled, byla pannou, muž ji nepoznal, sestoupila k prameni, naplnila svůj džbán a vystoupila. Mládenec jí zaběhl naproti a řekl: Napoj mě trochu vody z tvé nádoby. Ona ale řekla: Pij, pane, pospíšila, spustila svou nádobu na vodu na své rameno a dala mu napít, dokud nepřestal pít. A řekla: I tvým velbloudům budu čerpat vodu, dokud se všichni nenapijí. A pospíšila si a vyprázdnila džbán na vodu do koryta, běžela ke studni načerpat znovu a načerpala vodu všem velbloudům. Ten muž ji ale pozoroval a mlčel, aby poznal, zda Pán dal prospěch jeho cestě, nebo ne. Stalo se ale, když všechny velbloudy přestaly pít, že muž vzal zlaté náušnice o váze jedné drachmy a dva náramky na její ruce o váze deseti zlatých. A zeptal se jí a řekl: Čí jsi dcera? Oznam mi, jestli je u tvého otce místo pro nás k přenocování. Ona mu řekla: Jsem dcera Betuela, syna Melchy, kterého porodila Náchorovi. A řekl mu: Máme u nás dostatek slámy i krmiva a také místo k přenocování. A když byl spokojen, člověk se poklonil Pánu. A řekl: Požehnaný buď Pán, Bůh mého pána Abrahama, který neopustil svou spravedlnost a pravdu vůči mému pánu. Mě Pán přivedl do domu bratra mého pána. A dívka běžela a oznámila to v domě své matky podle těchto slov. Rebeka ale měla bratra, jehož jméno bylo Laban, a Laban běžel k tomu muži ven k prameni. A stalo se, když viděl náušnice a náramky v ruce své sestry a když slyšel slova Rebečky, své sestry, říkající: Takto ke mně mluvil ten muž, že přišel k tomu muži, který stál u velbloudů u pramene. A řekl mu: Pojď, vejdi, požehnaný Páně, proč stojíš venku? Já jsem připravil dům a místo pro velbloudy. Muž vstoupil do domu a vyložil velbloudy, dal velbloudům slámu a krmivo a vodu k umytí svých nohou a nohou mužů, kteří byli s ním. A on položil před ně chleby k jídlu a řekl: Nebudu jíst, dokud nepromluvíš má slova. A řekl: Mluv.

A řekl: Jsem služebník Abrahámův. Pán požehnal mému pánu velmi a byl vyvýšen, a dal mu ovce a telata a stříbro a zlato, děti a služky, velbloudy a osly. A Sára, žena mého pána, porodila mému pánu syna po jeho zestárnutí, a dal mu vše, co měl. A můj pán mě zapřisáhl slovy: Nevezmeš ženu mému synovi z dcer Kananejských, mezi nimiž já pobývám jako cizinec v jejich zemi. Ale půjdeš do domu mého otce a do mého kmene a odtamtud vezmeš ženu mému synovi. Řekl jsem svému pánu: Snad ta žena nepůjde se mnou. A řekl mi: Pán Bůh, kterému jsem se zalíbil před ním, on sám vyšle svého Anděla s tebou a dá se zdařit tvé cestě, a vezmeš ženu mému synu z mého kmene a z domu mého otce. Potom budeš nevinný od mé kletby, když totiž, pokud přijdeš do mého kmene a nedají ti, budeš nevinný od mé přísahy. A když jsem dnes přišel k prameni, řekl jsem: Pane, Bože pána mého Abrahama, jestliže ty dáváš zdar cestě mé, po které nyní jdu, Hle, stojím u vodního pramene a dcery mužů z města vycházejí čerpat vodu, a stane se, že panna, které řeknu: Napoj mě trochou vody ze svého džbánů, A řekne-li mi: Ty také pij a tvým velbloudům budu čerpat vodu, tato je ta žena, kterou Pán připravil svému služebníkovi Izákovi, a podle toho poznám, že jsi prokázal milosrdenství mému pánu Abrahámovi. A stalo se, že dříve než jsem dokončil mluvení ve své mysli, ihned Rebeka vycházela s nádobou na vodu na ramenou, sestoupila k prameni a načerpala vodu. Řekl jsem jí: Napoj mě. A pospíchajíc strhla džbán na vodu na svou paži od sebe a řekla: Pij ty a tvé velbloudy napojím. A pili a velbloudy napojila. A zeptal jsem se jí a řekl jsem: Čí jsi dcera? Oznam mi to. Ona ale řekla: Jsem dcera Betuela, syna Náchora, kterého mu porodila Melcha. A dal jsem jí náušnice a náramky kolem jejích rukou. A když jsem byl potěšen, poklonil jsem se Pánu a požehnal jsem Pána, Boha mého pána Abrahama, který mě vedl cestou pravdy, abych vzal dceru bratra mého pána pro jeho syna. Pokud

tedy projevujete milosrdenství a spravedlnost vůči mému pánu, a pokud ne, oznamte mi to, abych se obrátil napravo nebo nalevo.

Lában a Bethuel odpověděli: Od Pána vyšla tato věc, nebudeme ti moci odporovat, ani zlé, ani dobré. Hle, Rebeka je před tebou, vezmi ji a odejdi, a ať je ženou synu tvého pána, jak mluvil Pán. Stalo se ale, když dítě Abrahamovo uslyšelo jejich slova, poklonil se na zemi Pánu. A sluha vynesl stříbrné a zlaté nádoby a oděv, dal je Rebece a dary dal jejímu bratru a matce. A jedli a pili, on sám i ti muži, kteří byli s ním, a spali. A když ráno vstal, řekl: Propusťte mě, abych mohl odejít ke svému pánu. Řekli ale její bratři a matka: Nechť panna zůstane s námi asi deset dní, a potom odejde. On ale řekl k nim: Nezdržujte mě, vždyť Pán dal prospěch mé cestě, vyšlete mě, abych odešel ke svému pánu. Oni ale řekli: Zavolejme dítě a zeptejme se jí. A zavolali Rebeku a řekli jí: Půjdeš s tímto člověkem? Ona ale řekla: Půjdu. A oni poslali pryč Rebekku, sestru svou, a majetek její, a služebníka Abrahamova, a ty s ním. A požehnali Rebeku a řekli jí: Naše sestro, staň se tisíci deseti tisíců a ať tvé símě zdědí města svých nepřátel. Rebeka a její služebnice vstaly, nasedly na velbloudy a šly s mužem, a služebník vzal Rebeku a odešel.

Izák procházel pouští podle studny vidění, ale bydlel v zemi k jihu. A Izák vyšel rozmlouvat na rovinu k večeru, a když pozvedl své oči, uviděl velbloudy přicházející. A Rebeka pozdvihla oči, spatřila Izáka a seskočila z velblouda. A řekla služebníkovi: Kdo je ten člověk, který jde po pláni vstříc nám? Služebník řekl: To je můj pán. Ona pak vzala závoj a zahalila se. A sluha vyprávěl Izákovi všechno, co udělal. Izák vstoupil do domu své matky, vzal si Rebeku, stala se jeho ženou a miloval ji. Izák byl potěšen ohledně Sáry, své matky.

Abraham pak vzal ženu, jíž jméno bylo Keturá. Porodila mu Zombrána, Iezána, Madála, Madiána, Iesboka a Soie. Iezán zplodil Sabu a Dedána, synové Dedána byli Assurieim, Latousieim a Laomeim. Synové Midiána byli Gepher, Apher, Enoch, Abida a Eldaag; všichni tito byli synové Ketury. Dal ale Abraham všechny své majetky Izákovi, svému synu. A synům svých vedlejších žen dal Abraham dary a poslal je pryč od svého syna Izáka, ještě za svého života, na východ do země východů. Toto jsou léta dnů života Abrahamova, kolik žil: sto sedmdesát pět let. A selhávaje zemřel Abraham v dobrém stáří jako starý muž, plný dnů, a byl připojen ke svému lidu. A pohřbili jej Izák a Izmael, synové jeho, do dvojité jeskyně, do pole Efrona, syna Soára Chetejského, které je naproti Mamre, Pole a jeskyni, kterou Abraham získal od synů Chetových, tam pohřbili Abrahama a Sáru, jeho ženu. Stalo se ale po smrti Abrahama, že Bůh požehnal Izáka, jeho syna, a Izák bydlel u studny vidění. Toto jsou generace Izmaele, syna Abrahamova, kterého porodila Hagar Egyptská, služebnice Sáry, Abrahamovi. A toto jsou jména synů Ismaelových podle jmen jejich pokolení: prvorozený Ismaelův Nabajót, a Kedar, a Nabdeel, a Massam, a Masma, a Duma a Masse, a Choddan, a Thaiman, a Ietur, a Naphes a Kedma. Toto jsou synové Ismaela a toto jsou jejich jména v jejich stanech a v jejich táborech, dvanáct vládců podle jejich národů. A toto jsou roky života Izmaelova, sto třicet sedm let, a když chřadl, zemřel a byl připojen ke svému rodu. Usadil se od Havilah až po Shur, která je naproti Egyptu, až přijdeš k Asyřanům; naproti všem svým bratrům se usadil.

A toto jsou generace Izáka, syna Abraháмова. Abrahám zplodil Izáka. Izák byl čtyřicet let, když si vzal za ženu Rebeku, dceru Syrského Betuela z Mezopotámie syrské, sestru Syrského

Lábana. Izák prosil Pána kvůli Rebece, své ženě, protože byla neplodná, a Bůh ho vyslyšel, a Rebeka, jeho žena, otěhotněla. Děti v ní skákaly a ona řekla: Jestli se mi to má tak stát, nač mi to? A šla se dotázat Pána. A Pán jí řekl: Dva národy jsou v tvém lůně a dva lidé z tvého břicha budou rozděleni, a lid převyšší lid, a větší bude sloužit menšímu. A naplnily se dny, aby porodila, a hle, v jejím bříše byla dvojčata. Vyšel ven prvorozený, zrzavý, celý jako chlupatá kůže, a pojmenovali ho Ezau. A po tomto vyšel ven jeho bratr a jeho ruka svírala patu Ezaua, a nazval jeho jméno Jákob. Izák pak byl šedesáti let, když je Rebeka porodila. Mladí muži vyrostli a Ezau byl muž znalý lovu, venkovský, Jákob však byl muž prostý, bydlící v domě. Izák miloval Ezaua, protože jeho lov byl pro něj jídlem, ale Rebeka milovala Jákoba.

Jákob uvařil polévku a Ezau přišel z pole vysílený. A Ezau řekl Jakubovi: Nakrm mě z tohoto červeného vařeného jídla, protože jsem mdlý. Proto bylo jeho jméno nazváno Edom. Jákob ale řekl Ezauovi: Prodej mi dnes své prvorozenství. A Ezau řekl: Hle, já jdu zemřít, a k čemu mi je toto prvorozenství? A Jákob mu řekl: Přísahaj mi dnes, a on mu přísahal, a Ezau prodal prvorozenství Jákobovi. Jakob ale dal Ezauovi chléb a čočkové vařivo, a on jedl a pil, a vstav odešel, a Ezau pohrdl prvorozenstvím.

26

Nastal však hlad v zemi, kromě toho dřívějšího hladu, který byl za času Abrahamova, a Izák šel k Abímelekovi, králi Filištinů, do Geraru. Ukázal se mu však Pán a řekl: Nesestupuj do Egypta, ale přebývej v zemi, kterou ti ukážu. A pobývej v této zemi a budu s tebou a požehnám tě, neboť tobě a tvému semeni dám celou tuto zemi a ustanovím svou přísahu, kterou jsem přísahal tvému otci Abrahamovi. A rozmnožím tvé potomstvo jako hvězdy nebes a

dám tvému potomstvu celou tuto zemi, a požehnány budou v tvém potomstvu všechny národy země. Místo toho Abraham, tvůj otec, uposlechl mého hlasu a zachoval má nařízení, má příkázání, má ustanovení a mé zákony. Izák se však usadil v Gerarech. Zeptali se ale muži toho místa na Rebeku, jeho ženu, a řekl: Je moje sestra, bál se totiž říci, že je jeho žena, aby ho snad nezabili muži toho místa kvůli Rebece, protože byla krásného vzhledu. Stalo se však, že tam byl dlouhou dobu, a když Abimelech, král Geraru, nahlédl oknem, uviděl Izáka, jak si hraje s Rebekou, svou ženou. Zavolal ale Abimelech Izáka a řekl mu: Tedy vskutku je tvá žena? Proč jsi řekl, že je má sestra? Řekl mu ale Izák: Řekl jsem totiž, abych snad nezemřel kvůli ní. Řekl mu ale Abimelech: Co jsi nám to udělal? Málem by byl spal někdo z mého rodu s tvou ženou, a přivedl bys na nás nevědomost. Abimelech však přikázal všemu svému lidu: Každý, kdo se dotkne tohoto muže a jeho ženy, bude vinen smrtí. Izák zasel v té zemi a v tom roce našel ječmen vydávající stonásobně, a Pán mu požehnal. A muž byl vyvýšen a postupně se stával větším, až se stal velmi velkým. Stalo se mu, že měl dobytek ovcí a dobytek volů a mnohá pole. Filištiní mu však záviděli. A všechny studny, které vykopali sluhové jeho otce za času jeho otce, zablokovali Filištiní a naplnili je zemí. Abimelech ale řekl Izákovi: Odejdi od nás, protože jsi se stal mnohem silnější než my. A Izák odtamtud odešel, přenocoval v údolí Gerárském a bydlel tam.

A opět Izák vykopal ty studny vody, které vykopali sluhové Abrahama, jeho otce, a které ucpali Filištiní po smrti Abrahama, jeho otce, a dal jim jména podle těch jmen, která jim dal jeho otec. A sluhové Izákovi kopali v údolí Geraru a našli tam studnu živé vody. A pastýři z Geraru bojovali s pastýři Izáka, tvrdíce, že jejich je ta voda, a nazvali jméno té studny Bezpráví, neboť mu ukřivdili. Odešel odtamtud a vykopal jinou studnu, ale hádali se také o tu, a pojmenoval ji Nepřátelství. Odejdouc odtamtud vykopal jinou

studnu, a nebojovali o ni, a pojmenoval ji Široké místo, řka: Protože nyní nám Pán rozšířil prostor a rozmnožil nás na zemi.

Šel odtamtud nahoru ke studni přísahy. A Pán se mu objevil v té noci a řekl: Já jsem Bůh Abrahama, tvého otce, neboj se, neboť jsem s tebou, a požehnám tě a rozmnožím tvé símě skrze Abrahama, tvého otce. A on tam postavil oltář a vzýval jméno Páně, a rozbil tam svůj stan, a sluhové Izákovi tam kopali studnu v údolí Gerárů. A Abimelech šel k němu z Geráru a Ochozath, jeho rádce, a Phichol, velitel jeho vojska. A Izák jim řekl: Proč jste ke mně přišli? Vždyť vy jste mě nenáviděli a poslali jste mě pryč od sebe. Oni ale řekli: Viděli jsme, že Pán byl s tebou, a řekli jsme: Nechť je tedy mezi námi a mezi tebou, a uzavřeme s tebou smlouvu. Nečiň nám zlo, protože jsme s tebou nezacházeli ohavně, a jakým způsobem jsme s tebou zacházeli dobře a poslali jsme tě pryč v pokoji, a nyní jsi požehnaný skrze Pána. A udělal jim hostinu, jedli a pili. A když vstali ráno, přísahal každý svému sousedu, a Izák je vyslal, a odešli od něho v pokoji. Stalo se ale v ten den, že sluhové Izákovi přišli a oznámili mu o studni, kterou vykopali, a řekli: Nenašli jsme vodu. A nazval to Přísaha, kvůli tomu dal jméno tomu městu Studna přísahy až do dnešního dne.

Ezau bylo čtyřicet let a vzal si za ženu Judit, dceru Chetejce Beera, a Basmat, dceru Chetejce Elona. A byly trnem v oku Izákovi a Rebece.

27

Stalo se ale po tom, co Izák zestárl, že jeho oči byly zatmívány k vidění, a zavolal Ezaua, svého staršího syna, a řekl mu: Synu můj, a on řekl: Hle, já jsem. A řekl: Hle, zestárl jsem a neznám den své smrti. Nyní tedy vezmi své náčiní, toulec a luk, vyjdi na rovinu

a ulov mi kořist. A udělej mi pokrmy, jak je miluji já, a přines mi je, abych jedl, aby tě má duše požehnala, než zemřu. Rebecca ale slyšela Izáka, jak mluví ke svému synu Ezauovi, a Ezau odešel do roviny ulovit kořist pro svého otce. Rebecca ale řekla svému mladšímu synu Jakobovi: Hle, slyšela jsem tvého otce mluvit s tvým bratrem Ezauem, jak říkal, Přines mi lov a udělej mi pokrmy, abych po jídle požehnal tebe před Pánem, než zemřu. Nyní tedy, synu můj, poslouvej mě, jak ti přikazuji. A jdi k ovcím, vezmi mi odtamtud dva jemné a dobré kozlíky a udělám z nich pokrmy pro tvého otce, jak má rád. A přineseš svému otci, a bude jíst, aby tě tvůj otec požehnal před tím, než zemře. Jákob ale řekl Rebece, své matce: Ezau, můj bratr, je chlupatý muž, já jsem však muž hladký. Aby se mě otec někdy nedotkl, a budu před ním jako pohrdající, a přivedu na sebe prokletí, a ne požehnání. Řekla mu ale matka: Na mě tvá kletba, dítě, pouze vyslyš můj hlas a jdi a přines mi. Odešel, vzal to a přinesl matce, a jeho matka připravila pokrmy, jak je miloval jeho otec.

A Rebeka vzala krásné roucho svého staršího syna Ezaua, které měla u sebe v domě, a oblékla do něj svého mladšího syna Jákoba. A kůže mladých koz položila na jeho paže a na holá místa jeho krku. A dala ty lahůdky a ty chleby, které udělala, do rukou Jákoba, svého syna. A přinesl to svému otci a řekl: Otče. On pak odpověděl: Hle, zde jsem. Kdo jsi ty, synu? A Jákob řekl otci: Já jsem Ezau, tvůj prvorozený, udělal jsem, jak jsi mi řekl. Vstaň, posaď se a jez z mého lovu, aby mě tvá duše požehnala. Izák ale řekl svému synu: Co je to, že jsi tak rychle našel, dítě mé? On pak řekl: To, co mi dal Pán, tvůj Bůh. Izák ale řekl Jákobovi: Přiblíž se ke mně, abych tě mohl ohmatat, synu, jestli jsi ty můj syn Ezau, nebo ne. Jákob se přiblížil k Izákovi, svému otci, a ten se ho dotkl a řekl: Hlas je sice hlas Jákobův, ale ruce jsou ruce Ezauovy. A nepoznal ho, neboť jeho ruce byly chlupaté jako ruce jeho bratra

Ezaua, a požehnal ho. A řekl: Ty jsi můj syn Esau? On ale řekl: Já jsem. A řekl: Přines mi to, a budu jíst z tvého lovu, synu, aby tě má duše požehnala. A přinesl mu to, a jedl, a přinesl mu víno, a pil. A Izák, jeho otec, mu řekl: Přiblíž se ke mně a políb mě, synu. A když se přiblížil, políbil ho a ucítil vůni jeho oděvů, požehnal mu a řekl: Hle, vůně mého syna je jako vůně pole plného, které požehnal Pán. A dej tobě Bůh od rosy nebeské a od hojnosti země, a množství obilí a vína. A nechť ti slouží národy a nechť se ti klanějí vládci, a staň se pánem svého bratra, a budou se ti klanět synové tvého otce; ten, kdo tě proklíná, buď proklet, a ten, kdo ti žehná, buď požehnán.

A stalo se poté, co Izák přestal žehnat Jákobovi, svému synu, a stalo se, když vyšel Jákob od tváře Izáka, svého otce, že Ezau, jeho bratr, přišel z lovu. A udělal i on sám pokrmu a přinesl je svému otci a řekl otci: Ať povstane můj otec a ať jí z lovu svého syna, aby mi tvá duše požehnala. A Izák, jeho otec, mu řekl: Kdo jsi ty? On ale řekl: Já jsem tvůj syn, prvorozený Ezau. Izák byl velmi velice ohromen a řekl: Kdo tedy ulovil pro mě zvěř a přinesl mi ji, a já jsem jedl ze všeho, než jsi přišel ty? A požehnal jsem mu, a požehnaný bude. Stalo se však, když Ezau uslyšel slova svého otce Izáka, vykřikl hlasem velkým a velmi hořkým a řekl: Požehnej opravdu i mě, otče. Řekl mu ale: Tvůj bratr přišel s lstí a vzal tvé požehnání. A řekl: Spravedlivě byl nazván jeho jméno Jákob, neboť mě podvedl, hle, podruhé toto. Vzal mé prvorozenství a nyní vzal mé požehnání. A Ezau řekl svému otci: Nezanechal jsi mi požehnání, otče? Izák však odpověděl a řekl Ezauovi: Jestliže jsem ho učinil tvým pánem a všechny jeho bratry jsem učinil jeho služebníky, obilím a vínem jsem ho podepřel, co tedy pro tebe udělám, synu? Ezau ale řekl svému otci: Nemáš snad jen jedno požehnání, otče? Požehnej přece i mě, otče! Izák byl hluboce dojat. Ezau vykřikl a plakal. Byl oddělen, ale Izák, jeho otec, mu řekl:

Hle, od hojnosti země bude tvé bydlení a od rosy nebes shora. Budeš žít při svém meči a budeš sloužit svému bratru, ale až zničíš a odstraníš jeho jho ze svého krku.

A Ezau choval zášť k Jakobovi ohledně požehnání, kterým ho požehnal jeho otec, a Ezau si řekl ve své mysli: Ať se přiblíží dny truchlení za mého otce, abych zabil svého bratra Jakuba. Rebece bylo oznámeno o slovech jejího staršího syna Ezaua, a poslala pro svého mladšího syna Jákoba a zavolala ho, a řekla mu: Hle, tvůj bratr Ezau ti hrozí, že tě zabije. Nyní tedy, dítě, poslouchej mého hlasu a povstaň a uteč do Mezopotámie k Lábanovi, mému bratru, do Cháránu. A bydlí s ním několik dní, dokud se neodvrátí jeho hněv, a hněv tvého bratra od tebe, a zapomene, co jsi mu udělal, a pošlu pro tebe odtamtud, abych nebyla zbavena obou vás v jeden den. Rebeka řekla Izákovi: Jsem unavená svým životem kvůli dcerám synů Chetových. Jestli si Jákob vezme ženu z dcer této země, nač mi je život?

28

Izák povolal Jákoba, požehnal mu a přikázal mu se slovy: Nevezmeš si ženu z dcer Kananejských. Vstaň, uteč do Mezopotámie, do domu Betuela, otce tvé matky, a vezmi si odtamtud ženu z dcer Lábana, bratra tvé matky. A můj Bůh ať tě požehná, rozmnoží tě a rozhojní tě, a budeš shromážděním národů. A kéž ti dá požehnání Abrahama, mého otce, tobě a tvému semeni s tebou, abys zdědil zemi svého pobytu, kterou dal Bůh Abrahamovi. A Izák poslal Jákoba, a on šel do Mezopotámie k Lábanovi, synu Betuela Syrského, bratru Rebeky, matky Jákoba a Ezaua.

Ezau viděl, že Izák požehnal Jákoba a poslal ho do mezopotámské Sýrie, aby si odtamtud vzal ženu, když mu žehnal, a přikázal mu se slovy: Nevezmeš si ženu z dcer Kananejských. A Jákob uposlechl svého otce a matku a odešel do mezopotámské Sýrie. Viděv ale i Ezau, že zlé jsou dcery Kanaánu před Izákem, jeho otcem, Ezau šel k Izmaelovi a vzal si Maeleth, dceru Izmaela, syna Abrahamova, sestru Nabajothovu, za ženu ke svým ženám.

A Jákob vyšel od studny přísahy a šel do Cháránu. A potkal místo a spal tam, neboť slunce zapadlo, a vzal z kamenů toho místa a položil k hlavě své a spal na tom místě. A on snil sen, a hle, žebřík byl postaven na zemi, jehož hlava dosahovala do nebe, a andělé Boží po něm vystupovali a sestupovali. Ale Pán stál nad ní a řekl: Já jsem Bůh Abrahama, tvého otce, a Bůh Izáka. Neboj se, zemi, na které spíš, tobě ji dám a tvému semeni. A tvé semeno bude jako písek země a rozšíří se k moři, k jihu, k severu a k východu, a budou požehnány v tobě všechny kmeny země a v tvém semeni. A hle, já jsem s tebou, střežící tě na vsí cestě, kamkoli půjdeš, a přivedu tě zpět do této země, protože tě neopustím, dokud neučiním vše, co jsem ti řekl. A Jákob se probudil ze svého spánku a řekl: Hospodin je na tomto místě, a já jsem to nevěděl. A on se bál a řekl: Jak hrozné je toto místo! Toto není nic jiného než dům Boží a toto je brána nebes. A Jákob vstal ráno, vzal kámen, který tam položil pod svou hlavu, postavil jej jako sloup a nalil olej na jeho vrchol. A nazval to místo dům Boží, a Luz bylo jméno toho města dříve. A Jákob se modlil a učinil slib slovy: Jestliže bude Pán Bůh se mnou a ochrání mě na této cestě, kterou jdu, a dá mi chléb k jídlu a oděv k obléknutí, a obrátí-li mě se záchranou do domu mého otce, bude mi Hospodin Bohem. A tento kámen, který jsem postavil jako sloup, bude mi domem Božím, a ze všeho, co mi dáš, budu ti desátek odvádět.

A Jákob zvedl nohy a šel do země na východě k Lábanovi, synu Betuela Syrského, bratru Rebeky, matky Jákoba a Ezaua. A vidí, a hle, studna na pláni, a byla tam tři stáda ovcí odpočívající u ní, neboť z oné studny napájeli stáda, a velký kámen byl na ústí studny. A shromažďovala se tam všechna stáda a odvalovali kámen od ústí studny a napájeli ovce a vraceli kámen na ústí studny na jeho místo. Jákob jim řekl: Bratři, odkud jste? Oni odpověděli: Jsme z Chárránu. Řekl jim ale: Znáte Lábana, syna Náchorova? Oni odpověděli: Známe. Řekl jim: Je zdrav? Oni odpověděli: Je zdrav, a hle, Rachel, jeho dcera, přichází s ovce. A Jákob řekl: Ještě je den dlouhý, není ještě čas shromáždit dobytek. Napojte ovce, odejděte a paste je. Oni ale řekli: Nebudeme schopni, dokud nebudou shromážděni všichni pastýři a neodvalí kámen od ústí studny, a pak napojíme ovce. Zatímco ještě mluvil k nim, hle, Ráchel, dcera Lábanová, přicházela s ovce svého otce, neboť ona pásala ovce svého otce. Stalo se, že když Jákob uviděl Ráchel, dceru Lábana, bratra své matky, a ovce Lábana, bratra své matky, přistoupil Jákob, odvalil kámen od ústí studny a napojil ovce Lábana, bratra své matky. A Jákob políbil Ráchel, vykřikl svým hlasem a plakal. A oznámil Ráchel, že je bratr jejího otce a že je syn Rebeky, a ona běžela a oznámila svému otci podle těchto slov. Stalo se ale, když Lában uslyšel jméno Jákoba, syna své sestry, běžel mu naproti, objal jej, políbil a přivedl jej do svého domu, a Jákob vyprávěl Lábanovi všechna tato slova. A Lában mu řekl: Z mých kostí a z mého těla jsi ty, a byl s ním měsíc dnů.

Laban řekl Jákobovi: Protože jsi můj bratr, nebudeš mi sloužit zadarmo. Pověz mi, jaká je tvá odměna? Lában měl dvě dcery, jméno starší byla Léa a jméno mladší Ráchel. Oči Léi však

byly slabé, Ráchel však byla krásná postavou a velmi krásná na pohled. Jákob ale miloval Ráchel a řekl: Budu ti sloužit sedm let za tvou mladší dceru Ráchel. Lában mu řekl: Lepší je dát ji tobě, než ji dát jinému muži. Zůstaň u mě. A Jákob sloužil kvůli Ráchel sedm let, a byly před ním jako málo dní, protože ji miloval. Jákob řekl Lábanovi: Dej mi mou ženu, neboť dny jsou naplněny, abych k ní vešel. Lában ale shromáždil všechny muže toho místa a uspořádal svatbu. A stalo se večer, a vzal Léu, svou dceru, a přivedl ji k Jákobovi, a Jákob k ní vešel. Lában dal své dceři Leji svou služku Zelfu jako služebnici. Stalo se ale ráno, a hle, byla to Léa. Jákob řekl Lábanovi: Co jsi mi to udělal? Nesloužil jsem u tebe kvůli Ráchel? A proč jsi mě podvedl? Lában však odpověděl: Není to tak v našem kraji, dát mladší před starší. Dokonči tedy týden této, a dám ti i tuto místo práce, kterou pracuješ u mě ještě dalších sedm let. Jákob tedy udělal takto a naplnil tento týden, a Lában mu dal svou dceru Ráchel za ženu. Lában dal své dceři Ballan svou služku, jí jako služku. A vešel k Ráchel, miloval ale Ráchel více než Léu, a sloužil mu sedm dalších let.

Když ale Pán Bůh viděl, že Léa byla nenáviděna, otevřel její lůno, Rachel však byla neplodná. A Léa otěhotněla a porodila Jákobovi syna, nazvala ho Rúben a řekla: Protože Pán viděl mé ponížení a dal mi syna, nyní mě tedy bude můj muž milovat. A ona opět počala a porodila druhého syna Jákobovi, a řekla, že Pán slyšel, že jsem nenáviděna, a dal mi i tohoto, a nazvala jeho jméno Simeon. A ona opět počala a porodila syna a řekla: Nyní v tento čas bude můj muž při mně, neboť jsem mu porodila tři syny. Proto nazvala jeho jméno Levi. A když opět počala, porodila syna a řekla: Nyní ještě za toto budu vzdávat díky Pánu. Proto mu dala jméno Juda. A pak přestala rodit.

Když Rachel viděla, že Jákobovi neporodila, žárlila Rachel na svou sestru a řekla Jákobovi: Dej mi děti, jinak zemřu. Jákob se rozhněval na Ráchel a řekl jí: Nejsem snad na místě Boha já, který tě zbavil plodu lůna? Ráchel řekla Jákobovi: Hle, má služebná Balla, vejdi k ní a porodí na mých kolenou, a i já budu vybudována z ní. A dala mu Ballan, svou služku, za ženu, a Jákob k ní vešel. A Balla, služebnice Ráchel, počala a porodila Jákobovi syna. A Ráchel řekla: Bůh mě soudil a vyslyšel můj hlas a dal mi syna, proto nazvala jeho jméno Dán. A Balla, služebnice Ráchel, znovu počala a porodila Jákobovi druhého syna. A Ráchel řekla: Bůh se mě ujal a zápasila jsem se svou sestrou a zvítězila jsem, a nazvala ho jménem Neftalí. Léa viděla, že přestala rodit, a vzala Zelfu, svou služebnici, a dala ji Jákobovi za ženu, a on k ní vešel. A Zelfa, služebnice Léina, počala a porodila Jákobovi syna. A Léa řekla: Ve štěstí! A pojmenovala ho Gád. A Zelfa, služebnice Léina, opět počala a porodila Jákobovi druhého syna. A Léa řekla: Blažená jsem já, protože mě ženy budou blahořečit, a nazvala ho jménem Ašér. Rúben šel v den sklizně pšenice a našel jablka mandragor na poli, a přinesl je k Léje, matce své. Ráchel pak řekla Léje, sestře své: Dej mi z mandragor tvého syna. Léa řekla: Není ti dostatečné, že jsi vzala mého muže? Vezmeš i mandragory mého syna? Ráchel řekla: Ne tak, ať s tebou spí tuto noc místo mandragor tvého syna. Jákob ale vstoupil z pole večer a Léa vyšla mu vstříc a řekla: Dnes vejdeš ke mně, neboť jsem tě najala místo mandragor mého syna, a spal s ní tu noc. A Bůh vyslyšel Léu, a když počala, porodila Jákobovi pátého syna. A Léa řekla: Bůh mi dal mou odměnu za to, že jsem dala svou služebnici svému muži, a nazvala jej jménem Isachar, což znamená odměna. A Léa opět počala a porodila Jákobovi šestého syna. A Léa řekla: Bůh mi dal dobrý dar v tento čas, nyní si mě můj muž vyvolí, neboť jsem mu porodila šest synů. A nazvala jeho jméno Zabulon. A po tomto porodila dceru a nazval její jméno Hrozná. Bůh si však vzpomněl na Rachel, Bůh ji vyslyšel

a otevřel její lůno. A když počala, porodila Jákobovi syna, a Ráchel řekla: Bůh odňal mou potupu. A nazvala ho Josef se slovy: Kéž mi Bůh přidá dalšího syna.

Stalo se ale, když Ráchel porodila Josefa, že Jákob řekl Lábanovi: Propuť mě, abych odešel na své místo a do své země. Vrať mi mé ženy a mé děti, za které jsem ti sloužil, abych mohl odejít, neboť ty znáš službu, kterou jsem ti sloužil. Lában mu řekl: Jestliže jsem našel přízeň v tvých očích, zjistil jsem věštěním, že mě Bůh požehnal kvůli tvému příchodu. Upřesni svou mzdu a já ti ji dám. Řekl ale Jákob: Ty znáš, jak jsem ti sloužil, a kolik tvého dobytka bylo se mnou. Malé bylo to, co jsi měl přede mnou, a vzrostlo to v množství, a požehnal ti Pán Bůh při mé noze, nyní tedy kdy udělám i já sobě dům? A řekl mu Lában: Co ti dám? Jákob mu ale řekl: Nedáš mi nic. Jestliže mi splníš toto slovo, znovu budu pást tvé ovce a budu je střežit. Nech dnes projdou všechny tvé ovce a odděl odtamtud každou tmavou ovci mezi beránky a každou pruhovanou a skvrnitou mezi kozami, to bude má odměna. A má spravedlnost ke mně bude svědčit v následující den, protože má odměna je před tebou: vše, co nebude skvrnitý a pruhovaný mezi kozami a tmavý mezi beránky, bude u mě považováno za ukradené. Lában mu řekl: Ať je podle tvého slova. A v ten den oddělil strakaté a pruhované kozly a všechny strakaté a pruhované kozy a vše, co bylo tmavé mezi beránky, a vše, co bylo mezi nimi bílé, a dal to do rukou svých synů. A udělal vzdálenost tří dnů cesty mezi nimi a Jákobem, Jákob ale pásl Lábanovy ovce, které zůstaly. Jákob si vzal čerstvé pruty ze stromu storax, ořešáku a platanu a oloupal je na bílé pruhy. Když strhával zelenou kůru, objevovala se na prutech bílá místa, která oloupal, takže byly pestré. A položil ty hole, které oloupal, do koryt napájecích nádob s vodou, aby když přijdou ovce pít, před těmi holemi, když přijdou pít, počaly ovce při pohledu na ty hole. A ovce byly v říji u tyčí a

rodily ovce pruhované, strakaté a šedě skvrnitě. Ty beránky ale oddělil Jákob a postavil před ovce berana pruhovaného a každého strakatého mezi beránky, a oddělil si stáda pro sebe a nesmíchal je s ovцами Lábanovými. Stalo se ale v čase, kdy ovce byly v říji a přijímaly do lůna, že Jákob položil pruty před ovce do koryt, aby počaly podle prutů. Když ovce rodily, nepokládal je, a stalo se, že neoznačené byly Lábanovy, ale označené byly Jákobovy. A ten člověk velmi zbohatl a měl mnoho dobytka, voly, služebníky, služebnice, velbloudy a osly.

31

Jákob ale slyšel slova synů Lábanových, kteří říkali: Jákob vzal všechno, co patřilo našemu otci, a z toho, co patřilo našemu otci, získal všechno toto bohatství. A Jákob viděl tvář Lábanovu, a hle, nebyl k němu jako včera a předevcírem. Pán ale řekl Jákobovi: Vrať se do země svého otce a ke svému pokolení a budu s tebou. Jákob poslal a zavolal Léu a Ráchel na rovinu, kde byla stáda. A řekl jim: Vidím, že tvář vašeho otce není ke mně jako včera a předevcírem, ale Bůh mého otce byl se mnou. A vy samy víte, že jsem sloužil vašemu otci celou svou silou. Váš otec mě oklamal a změnil mou mzdu deseti beránek, ale Bůh mu nedovolil, aby mi ublížil. Jestliže tak řekne, pestrá budou tvou odměnou, a všechny ovce porodí pestré, jestliže ale řekne, bílá budou tvou odměnou, a všechny ovce porodí bílé. A Bůh vzal všecken dobytek vašeho otce a dal mi jej. A stalo se, když ovce byly v říji a přijímaly do lůna, že jsem viděl svými očima ve spánku, a hle, kozlí a berany vystupující na ovce a kozy byli velmi bílí a strakatí a popelově zbarvení skvrnití. A Anděl Boží mi řekl ve spánku: Jákobe, a já jsem řekl: Co je? A řekl: Pohlédni nahoru svými očima a viz kozy a berany vystupující na ovce a kozy pruhované, pestré a popelem zbarvené skvrnitě, neboť jsem viděl vše, co ti Lában dělá. Já jsem

Bůh, který se ti zjevil na místě Božím, kde jsi mi tam pomazal sloup a kde jsi mi tam učinil slib. Nyní tedy vstaň a vyjdi z této země a odejdi do země svého zrození, a budu s tebou. A Rachel a Lea odpověděly a řekly mu: Není nám již podíl nebo dědictví v domě našeho otce? Nejsme snad pro něho počítány jako cizí? Vždyť nás prodal a úplně sežral naše stříbro. Všechno bohatství a slávu, kterou vzal Bůh našeho otce, budeme mít my a naše děti, nyní tedy dělej vše, co ti řekl Bůh. Jákob vstal a vzal své ženy a své děti na velbloudy, A odvedl všechn svůj majetek a všechno své zavazadlo, které získal v Mezopotámii, a všechno své, aby odešel k Izákovi, svému otci, do země Kanaán. Laban ale odešel stříhat své ovce, Ráchel ale ukradla modly svého otce. Jákob ale tajil před Lábanem Syrským, že mu neoznámil, že uniká. A utekl on sám i se vším, co měl, překročil řeku a vyrazil k hoře Galaád. Třetího dne bylo Lábanovi Syrskému oznámeno, že Jákob uprchl. A vzav své bratry s sebou, pronásledoval ho sedm dní cesty a dostihl ho na hoře Galaád. Bůh ale přišel k Lábanovi Syrskému ve spánku v noci a řekl mu: Střež se, abys nikdy nemluvil s Jákobem nic zlého. A Lában dostihl Jákoba, Jákob ale postavil svůj stan na hoře, Lában pak postavil své bratry na hoře Gileád. Řekl ale Lában Jákobovi: Co jsi udělal? Proč jsi tajně uprchl, okradl jsi mě a odvedl jsi mé dcery jako zajatkyně mečem? A kdybys mi to oznámil, poslal bych tě pryč s radostí, s hudebníky, bubny a lyrou. A nebyl jsem uznán hodným políbit mé děti a mé dcery, nyní jsi však jednal pošetile. A nyní je má ruka dost silná, aby ti ublížila, ale Bůh tvého otce mi včera řekl: Střež se, abys nikdy nemluvil s Jákobem nic zlého. Nyní jsi tedy odešel, neboť jsi toužebně toužil odejít do domu svého otce, proč jsi ukradl mé bohy? Jákob ale odpověděl Lábanovi: Báł jsem se, řekl jsem si totiž, abys mi někdy nevzal své dcery a všechno moje. A řekl Jákob: U koho bys našel bohy tvé, nebude žít před našimi bratry, poznej, co je u mě z tvých věcí, a vezmi si to. A nepoznal u něho nic, nevěděl ale Jákob, že Ráchel,

jeho žena, je ukradla. Lában vstoupil a prohledal dům Lei, ale nic nenašel, a vyšel z domu Lei, a prohledal dům Jákoba a dům dvou služebných, ale nic nenašel, a pak vstoupil i do domu Ráchel. Rachel ale vzala modly a vhodila je do sedlových brašen velbloudice a posadila se na ně. A řekla svému otci: Nezlob se, pane, nemohu vstát před tebou, protože mám ženský zvyk. Lában prohledal celý dům, a nenašel modly. Jákob se rozhněval a hádal se s Lábanem, a Jákob odpověděl a řekl Lábanovi: Co je mé provinění? A co je můj hřích, že jsi mě pronásledoval? A protože jsi prohledal všechny nádoby mého domu; co jsi našel ze všech nádob svého domu? Polož to zde před svými bratry a mými bratry, a nechť rozsoudí mezi námi dvěma. Dvacet let jsem s tebou, tvé ovce a tvé kozy neztratily mláďata, berany tvých ovcí jsem nesežral. Roztrhané šelmami jsem ti nepřinesl, já sám jsem nahrazoval krádeže ze dne i krádeže z noci. Byl jsem ve dne spálen horkem a v noci mrazem, a spánek odcházel od mých očí. Těchto dvacet let jsem byl v tvém domě, sloužil jsem ti čtrnáct let za tvé dvě dcery a šest let u tvých ovcí, a podvedl jsi mě o mou mzdu desetkrát. Kdyby nebyl se mnou Bůh mého otce Abrahama a bázeň Izákova, nyní bys mě odeslal s prázdnou, mé ponížení a námahu mých rukou viděl Bůh a pokáral tě včera.

Odpověděl ale Lában a řekl Jákobovi: Ty dcery jsou dcery mé a synové jsou synové mí a stáda jsou stáda má a všechno, co vidíš, je mé, a co mohu udělat těmto mým dcerám dnes nebo jejich dětem, které porodily? Nyní tedy pojď, učiním smlouvu já i ty, a bude ke svědectví mezi mnou a tebou. Řekl mu ale: Hle, nikdo s námi není, viz, Bůh je svědek mezi mnou a tebou. Jákob vzal kámen a postavil ho jako sloup. Jákob řekl svým bratrům: Sbírejte kameny. A sebrali kameny a udělali hromadu, a jedli tam na té hromadě. A Lában mu řekl: Tato hromada svědčí mezi mnou a tebou dnes. A Lában jej nazval hromada svědectví, ale Jákob jej

nazval hromada svědek. Lában řekl Jákobovi: Hle, tento pahorek a tento sloup, který jsem postavil mezi mnou a tebou, svědčí tento pahorek a svědčí tento sloup, proto bylo nazváno to jméno Pahorek svědčí'. A na vidění, které řekl: ať Bůh dohlíží mezi mnou a tebou, protože se oddělíme jeden od druhého. Jestliže budeš ponížovat mé dcery, jestliže si vezmeš ženy k mým dcerám, viz, nikdo z nás nevidí, Bůh je svědkem mezi mnou a tebou. Jestliže já neprojdou k tobě, ani ty nepřejdeš ke mně přes tento kopec a tento sloup se zlým úmyslem. Bůh Abrahamův a Bůh Nachorův ať soudí mezi námi, a Jákob přísahal při strachu svého otce Izáka. A obětoval oběť na hoře a zavolal své bratry, a jedli a pili, a spali na hoře.

32

Lában vstal ráno, políbil své syny a dcery a požehnal jim, pak se obrátil a odešel na své místo.

A Jákob odešel svou vlastní cestou, a když pohlédl nahoru, viděl Boží tábor utábořený, a potkali ho Boží andělé. Jákob ale řekl, když je viděl: Toto je tábor Boží, a nazval to místo Tábor.

Jákob ale poslal posly před sebou k Ezauovi, svému bratru, do země Seir, do kraje Edom. A přikázal jim se slovy: Takto řeknete mému pánu Ezauovi: Takto říká tvůj služebník Jákob: S Lábanem jsem pobýval a prodlel jsem až do nynějška. A stalo se mi, že mám voly, osly, ovce, služebníky a služebnice, a poslal jsem oznámit mému pánu Ezauovi, aby tvůj služebník našel přízeň před tebou. A andělé se vrátili k Jákobovi a řekli: Přišli jsme k tvému bratru Ezauovi, a hle, on přichází ti vstříc a čtyři sta mužů s ním. Jákob se velmi bál a byl zmatený, a rozdělil lid, který byl s ním, i voly, velbloudy a ovce do dvou táborů. A Jákob řekl: Jestliže Ezau

přijde do jednoho tábora a udeří jej, druhý tábor bude zachráněn. Jákob řekl: Bože otce mého Abrahama a Bože otce mého Izáka, Pane, ty jsi mi řekl: Odejdi do země svého zrození a učiním ti dobře, Nechť mi stačí veškerá spravedlnost a veškerá pravda, kterou jsi prokázal svému služebníku, neboť s touto svou holí jsem přešel tento Jordán, nyní však jsem se rozrostl ve dva tábory. Vysvobod' mě z ruky mého bratra, z ruky Ezaua, protože se ho bojím, aby snad nepřišel a neudeřil mě i matku s dětmi. Ty ale jsi řekl: Dobře s tebou naložím a učiním tvé símě jako písek moře, který nebude spočítán pro své množství. A spal tam tu noc, vzal dary, které s sebou nesl, a vyslal je Ezauovi, svému bratru, dvě stě koz, dvacet kozlů, dvě stě ovcí, dvacet beranů, velbloudy kojící a jejich mláďata třicet, voly čtyřicet, býky deset, osly dvacet a hříbata deset. A dal je svým služebníkům, stádo po stádu zvlášť, a řekl svým služebníkům: Jděte přede mnou a držte odstup mezi stádem a stádem. A přikázal tomu prvnímu, řka: Jestliže tě potká Ezau, můj bratr, a ptá se tě: Čí jsi? A kam jdeš? A čí jsou tyto věci jdoucí před tebou? Řekneš: Tvůj služebník Jákob poslal dary mému pánu Ezauovi, a hle, on sám jde za námi. A přikázal tomu prvnímu, a tomu druhému, a tomu třetímu, a všem těm, kteří šli za těmito stády, říkajíc: Podle tohoto slova mluvte k Ezauovi, až vás najde. A vy řeknete: Hle, tvůj služebník Jákob přichází za námi. Řekl totiž: Usmírím jeho tvář dary, které jdou přede mnou, a potom uvidím jeho tvář. Snad přijme mou tvář. A dary šly před ním, on sám však spal tu noc v táboře. Vstalý pak té noci vzal obě ženy a obě služebnice a jedenáct svých dětí a přešel přes brod Jabboku. A vzal je, přešel proud a převedl všechno své.

Zůstal ale Jákob sám, a zápasil s ním muž až do rána. Viděl ale, že proti němu nemůže, a dotkl se dutiny jeho stehna, a znečitlivěla dutina Jákobova stehna, když s ním zápasil. A řekl mu: Pošli mě, neboť vzešel úsvit. On však řekl: Nepošlu tě, pokud mě

nepožehnáš. Řekl mu: Jaké je tvoje jméno? A on odpověděl: Jákob. A řekl mu: Nebude již nazýváno tvé jméno Jákob, ale Izrael bude tvé jméno, protože jsi zápasil s Bohem a s lidmi budeš mocný. Zeptal se ale Jákob a řekl: Oznam mi tvoje jméno. A řekl: Proč se ptáš na moje jméno? A požehnal mu tam. A Jákob nazval jméno toho místa Podoba Boha, neboť jsem viděl Boha tváří v tvář a má duše byla zachráněna. Vzešlo mu slunce, když prošla forma Boha, on však kulhal na stehno. Kvůli tomuto nejedí synové Izraele šlachu, která ztuhnula, jež je na dutině stehna, až do tohoto dne, protože se dotkl dutiny stehna Jákobova, šlachy, která ztuhnula.

33

Jákob pohlédl nahoru svýma očima a viděl, a hle, jeho bratr Ezau přicházel a čtyři sta mužů s ním, a Jákob rozdělil děti k Léi a k Ráchel a ke dvěma služebnicím. A postavil ty dvě služebnice a jejich syny na první místo, a Léu a její děti za ně, a Ráchel a Josefa jako poslední. On sám ale postoupil před nimi a poklonil se na zem sedmkrát, až se přiblížil ke svému bratru. A Ezau přiběhl mu vstříc, objal ho, padl mu na krk, políbil ho a oba plakali. A Ezau pohlédl nahoru, uviděl ženy a děti a řekl: Kdo jsou ti tito? On však odpověděl: Děti, kterých se Bůh smiloval nad tvým služebníkem. A přiblížily se mladé ženy a jejich děti a poklonily se. A přiblížila se Léa a její děti a poklonili se, a potom se přiblížila Ráchel a Josef a poklonili se. A řekl: Co pro tebe znamenají všechny tyto tábory, které jsem potkal? Ten ale řekl: Aby tvůj sluha našel přízeň před tebou, pane. Ezau ale řekl: Mám toho mnoho, bratře, nechť ti zůstane tvé. Jákob řekl: Jestliže jsem našel přízeň před tebou, přijmi dary z mých rukou, neboť jsem viděl tvou tvář, jako by někdo viděl tvář Boží, a zalíbil jsem se ti. Vezmi má požehnání, která jsem ti přinesl, protože se nade mnou Bůh smiloval a mám

všechno, a nutil ho, a vzal si je. A řekl: Odejďme a pojďme po přímé cestě. Řekl mu ale: Můj pán ví, že děti jsou jemnější a ovce a krávy kojí pod mým dohledem. Jestli je tedy poženu jeden den, zemře všechen dobytek. Nechť můj pán jde před svým služebníkem, já však půjdu pomalu podle tempa cesty, která je přede mnou, a podle kroku mladých mužů, dokud nepřijdu ke svému pánu do Seíru. Ezau ale řekl: Nechám s tebou část lidu, který je se mnou. On však řekl: Proč to? Stačí, že jsem nalezl přízeň před tebou, pane. Ezau se ale toho dne odvrátil na svou cestu do Seiru. Jákob odešel do Stanů a postavil si tam domy a pro svůj dobytek udělal stany, proto nazval to místo Stany.

A Jákob přišel do Sálemu, města Šekemů, které je v zemi Kanaán, když se vracel z Mezopotámie syrské, a utábořil se před městem. A získal tu část pole, kde postavil svůj stan, od Emmora, otce Sychemova, za sto amnon. A ustanovil tam oltář a vzýval Boha Izraele.

34

Vyšla ven Dína, dcera Léi, kterou porodila Jákobovi, aby poznala dcery domorodců. A Sychem, syn Emmora Hivejského, vládce země, ji viděl, a vzal ji, spal s ní a ponížil ji. A věnoval pozornost duši Díny, dcery Jákobovy, a miloval tu pannu, a mluvil k ní podle mysli té panny. Sychem řekl svému otci Emmorovi: Vezmi mi toto děvče za ženu. Jakob ale slyšel, že syn Emmorův zneuctil Deinu, dceru jeho. Jeho synové však byli s jeho dobytkem na pláni, a tak Jakob mlčel, dokud nepřišli. Vyšel ale Emmor, otec Sychemův, k Jákobovi, aby s ním mluvil. Synové Jákobovi ale přišli z pole, a jak uslyšeli, muži byli zarmoucení a bylo jim velmi bolestno, protože udělal hanebnou věc v Izraeli tím, že ulehl s dcerou Jákobovou, a tak to nebude. A Emmor k nim mluvil a řekl:

Sichem, můj syn, si zvolil vaši dceru ve své duši. Dejte mu ji tedy za ženu. A provdejte se s námi, své dcery nám dejte a naše dcery vezměte pro své syny. A u nás bydlete, a země je hle široká před vámi; bydlete, obchodujte na ní a nabývejte v ní. Sichem ale řekl jejímu otci a jejím bratrům: Kéž bych našel přízeň před vámi, a cokoli řeknete, to dáme. Vynásobte věno velmi a dám, jak mi řeknete, a dáte mi toto dítě za ženu.

Odpověděli ale synové Jákobovi Sichemovi a Emmorovi, otci jeho, s lstí a mluvili jim, že poskvrnil Dínu, sestru jejich. A Simeon a Levi, bratři Diny, jim řekli: Nebudeme moci udělat tuto věc, dát naši sestru muži, který je neobřezaný, neboť je to pro nás potupa. Pouze v tomto budeme učiněni podobnými vám a budeme bydlet mezi vámi, jestliže se stanete jako my i vy, tím že bude obřezán každý váš mužský. A dáme vám naše dcery a z vašich dcer si vezmeme ženy, budeme bydlet u vás a budeme jako jeden rod. Pokud nás ale neposlechnete a nedáte se obřezat, vezmeme naši dceru a odejdeme. A slova se zalíbila Emmorovi a Sychemovi, synu Emmorovu. A mladý muž neotálel udělat tuto věc, neboť toužil po dceři Jákobově, a on byl nejváženější ze všech v domě svého otce. Přišel ale Emmor a Sichem, syn jeho, k bráně jejich města a mluvili k mužům jejich města: Ti lidé jsou mírní, nechť s námi bydlí na zemi a nechť s ní obchodují, ta země je hle široká před nimi, jejich dcery si vezmeme za ženy a naše dcery dáme jim. V tomto pouze budou nám podobni ti lidé, aby bydleli s námi, takže budeme jeden lid, když bude obřezán každý náš mužský, jako jsou obřezáni i oni. A jejich dobytek, jejich čtyřnohá zvířata a jejich majetek, nebude naše? Pouze v tomto budme jim podobní a budou bydlet s námi. A vyslechli Emmora a Sychema, jeho syna, všichni obchodující u brány jejich města, a obřezali maso své předkožky, každý mužského pohlaví.

Stalo se ale třetího dne, když byli v utrpení, že dva synové Jákobovi, Simeon a Levi, bratři Díny, vzali každý svůj meč, vešli do města bezpečně a zabili všechny mužského pohlaví. Emmora i Sychema, jeho syna, zabili mečem a vzali Deinu z domu Sychemova a vyšli. Ale synové Jákobovi vešli k raněným a vyplundrovali město, ve kterém poskrvrnil Dínu, jejich sestru. A vzali jejich ovce a jejich voly a jejich osly, kolik jich bylo ve městě a kolik jich bylo na pláni. A všechna jejich těla a všechno jejich zavazadlo a jejich ženy zajali a vyplundrovali vše, co bylo ve městě, i vše, co bylo v domech. Řekl ale Jákob Šimeónovi a Lévimu: Nenáviděným jste mě učinili, takže jsem zlý všem obyvatelům této země, jak Kananejcům, tak Perizejcům. Já jsem však málo početný, a když se proti mně shromáždí, udeří mě a budu zničen já i můj dům. Oni ale řekli: Ale budou s naší sestrou zacházet jako s nevěstkou?

35

Bůh řekl Jákobovi: Povstaň, jdi nahoru do místa Bethel a bydlí tam, a udělej tam oltář Bohu, který se ti zjevil, když jsi utíkal před tváří svého bratra Ezaua. Jákob řekl svému domu a všem, kteří byli s ním: Odstraňte cizí bohy, které máte mezi sebou, očistěte se a převlékněte si svá roucha. A když povstaneme, pojďme nahoru do Bethelu a udělejme tam oltář Bohu, který mě vyslyšel v den soužení, který byl se mnou a zachránil mě na cestě, kterou jsem šel. A dali Jákobovi cizí bohy, kteří byli v jejich rukou, a náušnice, které byly v jejich uších, a Jákob je skryl pod terebintem v Šekemu a zničil je až do dnešního dne. A Izrael vyšel ze Šekemu a padl Boží strach na města okolo nich, a nepronásledovali syny Izraele. Přišel ale Jákob do Luz, která je v zemi Kanaán, která je Bethel, on sám a všecken lid, který byl s

ním. A on tam postavil oltář a nazval to místo Bethel, neboť se mu tam zjevil Bůh, když utíkal před svým bratrem Ezauem.

Zemřela Debora, chůva Rebeky, a byla pohřbena pod Betelem pod dubem, a Jákob nazval to místo Dub truchlení. Bůh se ukázal Jákobovi ještě v Lúze, když přišel z mezopotámské Sýrie, a Bůh mu požehnal. A Bůh mu řekl: Tvé jméno nebude již nazýváno Jákob, ale Izrael bude tvé jméno, a nazval jeho jméno Izrael. Řekl mu Bůh: Já jsem tvůj Bůh, rozmnožuj se a množte se, národy a shromáždění národů vzejdou z tebe a králové vyjdou z tvých beder. A zemi, kterou jsem dal Abrahamovi a Izákovi, tobě jsem ji dal, tobě bude a tvému semeni po tobě dám tuto zemi. Bůh pak od něho vystoupil z toho místa, kde s ním mluvil. A Jákob ustanovil sloup na tom místě, kde s ním mluvil Bůh, sloup kamenný, a vylil na něj nápoj oběti a vylil na něj olej. A Jákob nazval to místo, kde s ním mluvil Bůh, Bethel. Když ale Jákob odešel z Bethelu, postavil svůj stan za věží Gader. Stalo se, když se přiblížil k Chabráthě, aby přišel do Efraty, že Ráchel porodila a měla těžký porod při porodu. Stalo se ale, když těžce rodila, řekla jí porodní bába: Buď statečná, neboť i toto je ti syn. Stalo se ale, když uvolňovala svou duši, neboť umírala, že nazvala jeho jméno Syn mé bolesti, avšak otec ho nazval jménem Benjamín. Rachel však zemřela a byla pohřbena na cestě k hipodromu Efrata, což je Betlém. A Jákob postavil sloup na jejím hrobě, toto je sloup na hrobě Ráchel až do tohoto dne. Stalo se ale, když Izrael bydlel v oné zemi, že Ruben šel a spal s Ballás, konkubínou svého otce Jákoba, a Izrael to uslyšel, a jevilo se to zlým v jeho očích. Synů Jakuba bylo dvanáct.

Synové Leah: prvorozený Jakubův Ruben, Simeon, Levi, Juda, Isachar, Zabulon. Synové Rachel byli Josef a Benjamin. Synové Ballas, služebnice Rachel: Dan a Neftalím. Synové Zelfy, služebnice Léi, byli Gád a Ašer. Tito synové Jákoba se mu narodili

v Mezopotámii syrské. Jákob přišel k svému otci Izákovi do Mamre, do města na rovině, což je Hebron v zemi Kanaán, kde pobývali Abraham a Izák. Izákovy dny, které prožil, činily sto osmdesát let. A když Izák zeslábl, zemřel a byl připojen ke svému rodu, starý a plný dnů, a pohřbili ho Ezau a Jákob, jeho synové.

36

Toto jsou generace Ezaua, on sám je Edom. Esau si ale vzal ženy z dcer Kananejců: Adu, dceru Ailoma Chetejského, a Olibemu, dceru Ana, syna Sebegona Evejského. A Basemath, dceru Ismaela, sestru Nabajóta. Porodila mu Ada Elifáze a Basemat porodila Raguela. A Olibema porodila Ieouse, Iegloma a Koreho, tyto synové Esaua, kteří se mu narodili v zemi Kanaán. Ezau vzal své ženy, své syny, své dcery, všechny osoby svého domu, všechn svůj majetek, všechn dobytek, všechno, co nabyl, a všechno, co získal v zemi Kanaán, a Ezau odešel ze země Kanaán od tváře svého bratra Jákoba. Bylo totiž jejich majetků mnoho, aby mohli bydlet spolu, a země jejich pobytu nebyla schopna je unést kvůli množství jejich majetků. Usadil se ale Ezau v pohoří Seir; Ezau, on je Edom. Toto jsou rody Ezaua, otce Edomu, v pohoří Seir. A toto jsou jména synů Ezaua: Elifas, syn Ady, ženy Ezaua, a Raguel, syn Basemat, ženy Ezaua. Synové Elifase byli Thaiman, Omar, Sofar, Gothom a Kenaz. Thamna byla konkubínou Elifase, syna Esaua, a porodila Elifasovi Amaleka, tyto byli synové Ady, ženy Esaua. Tito ale byli synové Raguela: Nahoth, Zare, Some a Moze; tyto byli synové Basemath, ženy Esauovy. Tito jsou synové Olibemas, dcery Aná, syna Sebegona, ženy Esaua; porodila Esauovi Ieoua, Iegloma a Koreho. Tito jsou vůdcové, synové Ezaua, synové Elifase, prvorozeného Ezaua: vůdce Taiman, vůdce Omar, vůdce Sofar, vůdce Kenez, vůdce Korah, vůdce Gothom, vůdce Amalek – tyto vůdcové Eliphaze v zemi idumejské,

tito synové Adiny. A tito jsou synové Raguele, syna Esaua: vůdce Nahoth, vůdce Zare, vůdce Some, vůdce Moze. Tito jsou vůdcové Raguclovi v zemi Edom, tito jsou synové Basemathy, ženy Esauovy. Tito ale byli synové Olibemas, ženy Ezaua: vůdce Ieous, vůdce Ieglom, vůdce Kore. Tito byli vůdcové Olibemas, dcery Anovy, ženy Ezaua. Tito jsou synové Ezaua a tito jsou jejich vůdcové; tito jsou synové Edomovi. Toto jsou synové Seíra Chorejského, který obýval tu zemi: Lotan, Šobal, Sebegon a Ana. A Dešón, Asar a Risón, tito vůdcové Chorajského, syna Seíra v zemi Edóm. Synové Lotana byli Chorri a Heman a sestra Lotana byla Thamna. Toto jsou synové Šóbala: Gólam, Manachat, Gaibél, Sofar a Ómar. A tito jsou synové Sebegona: Aiah a Ana. Toto je Ana, který našel Jamin v poušti, když pásal soumarová zvířata Sebegona, svého otce. Tito ale byli synové Anáovi: Dešón a Oholibama, dcera Anáova. Tito ale byli synové Dešóna: Amada, Asban, Itran a Charan. Tito ale synové Asara: Balaam, Zoukam a Ioukam. Tito ale synové Risona: Os a Aran. Tito ale byli vůdci Chorri: vůdce Lotan, vůdce Shobal, vůdce Zibeon, vůdce Ana, Vůdce Dešón, vůdce Asar, vůdce Risón – tito vůdcové Chorri ve svých vůdcovstvích v zemi Edóm.

A tito jsou králové, kteří vládli v Edomu, předtím než kraloval král v Izraeli. A kraloval v Edomu Balak, syn Beorův, a jméno jeho města bylo Dennaba. Zemřel pak Balak a místo něho kraloval Jobab, syn Zarův z Bosorry. Jobab zemřel a místo něho kraloval Asom ze země Thaimanů. Zemřel ale Asom a kraloval místo něho Adad, syn Barada, který vysekal Midian na pláni Moab, a jméno jeho města bylo Gethaim. Zemřel Adad a místo něho kraloval Samada z Masrekáš. Zemřel Samada a místo něho kraloval Saul z Rooboth u řeky. Saul zemřel a místo něj kraloval Ballenon, syn Achobor. Zemřel ale Ballenon, syn Achobora, a kraloval místo něho Arad, syn Barada, a jméno jeho města Fogor, jméno ale jeho

ženy Metebeel, dcera Matraitha, syna Maizooba. Toto jsou jména vůdců Ezaua v jejich kmenech, podle jejich místa, v jejich krajích a v jejich národech: vůdce Thamna, vůdce Gola, vůdce Jether, vůdce Oholibamah, vůdce Helas, vůdce Finon, Vůdce Kenaz, vůdce Thaiman, vůdce Mazar, Vůdce Magediel, vůdce Zaphoin, tito vůdcové Edomu v jejich vybudovaných sídlech v zemi jejich vlastnictví, tento Esau otec Edomu.

37

Jákob bydlel v zemi, kde pobýval jeho otec, v zemi Kanaán, a toto jsou pokolení Jákobova. Josef byl sedmnáct let starý a pásl ovce svého otce se svými bratry, jsa mladý, se syny Bally a se syny Zelfy, žen svého otce, a Josef přinesl zlou zprávu o nich k Izraelovi, jejich otcí. Jákob ale miloval Josefa nad všechny své syny, protože byl mu synem stáří, a udělal mu pestrou tuniku. Když ale jeho bratři viděli, že ho otec miluje ze všech svých synů, nenáviděli ho a nebyli schopni s ním mluvit pokojně. Zasníl se ale Josef sen a oznámil jej svým bratrům. A řekl jim: Slyšte tento sen, který jsem měl. Myslel jsem, že vážete snopy uprostřed pláně, a můj snop vstal a vztyčil se, a vaše snopy se otočily a klaněly se mému snopu. Řekli mu ale jeho bratři: Cožpak budeš kralovat nad námi, nebo budeš panovat nad námi? A ještě více ho nenáviděli kvůli jeho snům a kvůli jeho slovům. Viděl však jiný sen a vyprávěl jej svému otcí a svým bratřím a řekl: Hle, měl jsem jiný sen, jako by slunce a měsíc a jedenáct hvězd se mi klaněly. A jeho otec ho pokáral a řekl mu: Co je to za sen, který jsi měl? Máme snad opravdu přijít já, tvá matka a tvoji bratři a klanět se ti až k zemi? Bratři mu záviděli, ale jeho otec si ta slova uchoval. Jeho bratři šli pást ovce jejich otce do Sichemu. A Izrael řekl Josefovi: Cožpak tvoji bratři nepasou v Sichemu? Pojď, pošlu tě k nim. A on mu řekl: Hle, zde jsem. Izrael mu řekl: Jdi a podívej se, zda jsou tvoji bratři a ovce v pořádku, a

oznam mi to. A poslal ho z údolí Chebronu, a on přišel do Sychemu. A našel ho člověk bloudícího na pláni, a zeptal se ho ten člověk se slovy: Co hledáš? On ale řekl: Hledám své bratry, pověz mi, kde pasou. Řekl mu ale ten muž: Odešli odsud, slyšel jsem je totiž říkat: Pojďme do Dothaim. A Josef šel za svými bratry a našel je v Dothaim.

Viděli ho předem z dálky, než se k nim přiblížil, a spikli se, aby ho zabili. Každý řekl svému bratru: Hle, ten snílek přichází. Nyní tedy pojdte, zabijme ho a hoďme ho do jedné z cisteren, a řekneme: zlé zvíře ho sežralo, a uvidíme, co bude z jeho snů. Když to ale Rúben uslyšel, vysvobodil jej z jejich rukou a řekl: Neudeřme jej do duše. Řekl jim ale Rúben: Nevylijte krev, hodte ho do jedné z těchto jam v poušti, ale ruku na něj nevztahujte, aby ho vysvobodil z jejich rukou a navrátil ho jeho otci. Stalo se však, když Josef přišel ke svým bratrům, svlékli Josefa z pestré tuniky, kterou měl na sobě. A vzali ho a hodili do jámy, ale jáma byla prázdná, neměla vodu. Posadili se, aby jedli chléb, a když pozdvihli oči, viděli, a hle, cestovatelé Izmaelitě přicházeli z Gileádu a jejich velbloudy byly naloženy kadidlem, pryskyřicí a myrhou. Šli pak, aby je přivedli dolů do Egypta.

Juda však řekl svým bratrům: Co je užitečného na tom, jestliže zabijeme našeho bratra a skryjeme jeho krev? Pojdte, prodejme jej těmto Izmaelitům, ale naše ruce ať nejsou na něj, protože je náš bratr a naše tělo. Bratři jeho to vyslyšeli. A procházeli madianští obchodníci, vytáhli a vyvedli Josefa z jámy a prodali Josefa Izmaelitům za dvacet zlatých. A přivedli Josefa do Egypta. Ruben se ale vrátil k jámě a neviděl Josefa v jámě, a roztrhl svá roucha. A vrátil se ke svým bratrům a řekl: Dítě tam není, a já, kam mám ještě jít? Vzavši ale Josefovou tuniku, zabili kozlíka a poskvrnil tuniku krví. A oni poslali pestrou tuniku a

přinesli ji jejich otcí a řekli: Toto jsme našli, poznej, zda je to tunika tvého syna, nebo ne. A poznal ho a řekl: Tunika mého syna to je, zlé zvíře ho sežralo, zvíře uchvátilo Josefa. Jákob roztrhl své šaty, položil si žíněné roucho na bedra a truchlil pro svého syna mnoho dní. Byli shromážděni všichni jeho synové a dcery a přišli ho potěšit, ale on nechtěl být potěšen, říká, že sestoupím truchlící k mému synu do hádu, a jeho otec ho oplakával. Ti ale Midiánci prodali Josefa do Egypta Petefrovi, eunuchovi faraóna, hlavnímu kuchaři.

38

Stalo se ale v tom čase, že Juda sestoupil od svých bratří a přišel až k jistému Adullamskému muži, jehož jméno bylo Híra. A viděl tam Juda dceru kananejského muže, jehož jméno bylo Šua, a vzal si ji a vešel k ní. A když počala, porodila syna a nazvala jeho jméno Ér. A otěhotněvši, porodila ještě syna, a nazval jeho jméno Onan. A když přidala, porodila syna a nazval jeho jméno Šílóm. Tato ale byla v Chasbi, když je porodila. A Juda vzal ženu pro Era, svého prvorozeného, jíž jméno bylo Támar. Stalo se však, že Ér, prvorozený Judův, byl zlý před Pánem, a Bůh ho zabil. Juda řekl Onanovi: Vejdi k ženě svého bratra, ožeň se s ní a vzbud' semeno svému bratru. Když ale Onan poznal, že semeno nebude jeho, stalo se, že kdykoli vcházal k ženě svého bratra, vyléval je na zem, aby nedal semeno svému bratru. Bylo to zlé před Bohem, že učinil toto, a usmrtil i tohoto.

Júdas řekl Támar, své nevěště: Sed' jako vdova v domě svého otce, dokud nedospěje můj syn Šílóm, neboť si řekl: Aby snad nezemřel i tento, právě jako jeho bratři. Támar tedy odešla a zůstala sedět v domě svého otce. Rozmnožily se dny a zemřela Šua, žena Judova, a když byl Juda potěšen, vystoupil ke střihačům

svých ovcí, on sám a Chíras, jeho pastýř Adullamský, do Tamny. A bylo oznámeno Thamar, jeho nevěstě, se slovy: Hle, tvůj tchán vystupuje do Thamna stříhat své ovce. A sejmutí si šaty vdovství oblékla si letní oděv, ozdobila se a posadila se k branám Ainanu, která je v průchodu do Tamny, viděla totiž, že velký se stal Shiloh, on ji však nedal mu za ženu. A když ji Juda uviděl, zdálo se mu, že je prostitutkou, neboť si zakryla tvář a nepoznal ji. Odvrátil se ale k ní z cesty a řekl jí: Dovol mi vejít k tobě, neboť nevěděl, že je to jeho nevěsta. Ona však řekla: Co mi dáš, jestliže ke mně vejdeš? On ale řekl: Já ti pošlu kůzle z mých ovcí. Ona ale řekla: Jestli mi dáš zástavu, dokud ho nepošleš. Ten ale řekl: Jakou zástavu ti dám? Ta ale řekla: Tvůj prsten a náhrdelník a hůl, kterou máš v ruce. A dal jí je, a vešel k ní, a počala z něho. A když vstala, odešla, sejmula svůj letní oděv a oblékla si šaty svého vdovství. Juda ale poslal kůzle v ruce svého pastýře Adullamského, aby přijal zpět od té ženy závdavek, a nenalezl ji. Zeptal se ale mužů z toho místa: Kde je ta nevěstka, která byla v Ainanu na cestě? A řekli: Nebyla tady žádná nevěstka. A obrátil se k Judovi a řekl: Nenašel jsem ji, a lidé z toho místa říkají, že zde není žádná nevěstka. Juda řekl: Ať si je nechá, abychom nebyli vysmíváni. Já jsem přece poslal toho kozlíka, ale ty jsi ji nenašel. Stalo se ale po třech měsících, že bylo oznámeno Judovi: Smilnila Tamar, tvá nevěsta, a hle, v lůně má z smilstva. Řekl tedy Judas: Vyvedte ji, a ať je spálena. Když byla vedena, poslala ke svému tchánovi se slovy: Od muže, jemuž patří tyto věci, mám dítě v lůně. A řekla: Poznej, čím je tento prsten, tento řetěz a tato hůl. Juda to poznal a řekl: Tamar je ospravedlněna spíše než já, protože jsem jí nedal svého syna Šílóma. A již ji více nepoznal. Stalo se však, když rodila, že v jejím lůně byla dvojčata. Stalo se ale při jejím porodu, že jeden vystrčil ruku, a porodní bába ji vzala a uvázala na jeho ruku šarlatovou nit se slovy: Tento vyjde první. Jak ale stáhl ruku, ihned vyšel jeho bratr, a ona řekla: Jak ses ty protrhl? Plot! A

nazvala jeho jméno Fáres. A po tomto vyšel jeho bratr, na jehož ruce byl šarlat, a nazval jeho jméno Zara.

39

Josef byl přiveden do Egypta a nabyl jej Peteferés, eunuch faraonův, hlavní kuchař, muž egyptský, z rukou Izmaelitů, kteří jej tam přivedli. A Pán byl s Josefem a byl úspěšným mužem a žil v domě u svého pána Egyptana. Jeho pán věděl, že Pán byl s ním, a vše, co dělá, Pán činil úspěšným v jeho rukou. A Josef našel přízeň před svým pánem a zalíbil se mu. A ustanovil ho nad svým domem a všechno, co měl, dal do rukou Josefa. Stalo se ale poté, co byl ustanoven nad jeho domem a nad vším, co mu patřilo, že Pán požehnal dům Egyptana kvůli Josefovi, a požehnání Páně spočinulo na všem jeho majetku v domě i na poli. A svěřil všechno, co měl, do rukou Josefa, a neznal ze svých věcí ničeho kromě chleba, který sám jedl. A Josef byl krásné postavy a velmi krásného vzhledu. A stalo se po těchto slovech, že žena jeho pána upřela své oči na Josefa a řekla: Spi se mnou. Ten ale nechtěl, řekl ale té ženě svého pána: Jestliže můj pán nezná kvůli mně nic ve svém domě a všechno, co mu patří, dal do mých rukou, A v tomto domě nic nepřevyšuje mě, ani mi nebylo nic zadrženo, kromě tebe, protože ty jsi jeho žena, a jak bych učinil tuto zlou věc a zhřešil před Bohem? Když ale mluvila Josefovi den co den, a on jí neposlouchal, aby s ní spal, aby s ní ležel. Stalo se pak takového dne, že Josef vešel do domu vykonat své práce, a nikdo z těch v domě nebyl uvnitř. A ona ho uchopila za oděv se slovy: Spi se mnou, ale on zanechal svůj oděv v jejích rukou, utekl a vyšel ven. A stalo se, když viděla, že zanechal své oděvy v jejích rukou, utekl a vyšel ven, A zavolala ty, kteří byli v domě, a řekla jim: Vizte, přivedl nám hebrejského chlapce, aby se nám posmíval. Vešel ke mně se slovy: Ulehni se mnou, a já jsem vykřikla mocným hlasem.

Ale když uslyšel, že jsem povýšila svůj hlas a vykřikla, zanechal své šaty u mě, utekl a vyšel ven. A zanechala ty šaty u sebe, dokud pán nepřišel do jeho domu. A mluvila k němu podle těchto slov, řkouc: Vešel ke mně ten hebrejský sluha, kterého jsi k nám přivedl, aby se mi posmíval, a řekl mi: Budu ležet s tebou. Jakmile ale uslyšel, že jsem pozvedla svůj hlas a vykřikla, zanechal u mě své šaty, utekl a vyšel ven. Stalo se však, když pán uslyšel slova své ženy, která k němu mluvila: Takto mi udělal tvůj služebník, že se rozhněval hněvem.

A pán vzal Josefa a vhodil ho do pevnosti, na místo, kde jsou drženi královští vězňové, tam v té pevnosti. A Pán byl s Josefem, vylil na něj milosrdenství a dal mu přízeň před hlavním žalářníkem. A hlavní žalářník dal vězení do rukou Josefa, a všechny vězněné, kteří byli ve vězení, a všechno, co tam dělali, on sám dělal. Hlavní žalářník vězení nemusel kvůli němu vědět nic, protože všechno bylo v rukou Josefa, jelikož byl s ním Pán, a cokoli dělal, Pán to činil prospěšným v jeho rukou.

40

Stalo se ale po těchto slovech, že zhřešil hlavní číšník krále Egypta a hlavní pekař proti svému pánu, králi Egypta. A Faraó byl rozhněván na své dva eunuchy, na hlavního číšníka a na hlavního pekaře, A umístil je do vězení, na místo, kde byl uvězněn Josef. A hlavní žalářník je svěřil Josefovi a ten jim sloužil, a byli několik dní ve vězení. A oba viděli sen v jedné noci, a vidění snu hlavního číšníka a hlavního pekaře, kteří byli u krále Egypta a nacházeli se ve vězení, bylo toto. Josef k nim vešel ráno, viděl je a byli znepokojeni. A ptal se eunuchů faraonových, kteří byli s ním ve vězení u jeho pána, řka: Co že jsou vaše tváře dnes zachmuřené? Oni mu ale řekli: Měli jsme sen, a není tu nikdo, kdo by ho vyložil.

Josef jim řekl: Není snad výklad od Boha? Povězte mi ho tedy. A hlavní číšník vyprávěl svůj sen Josefovi a řekl: V mém spánku byla přede mnou réva. Na révě byly tři větve a ta kvetla, vyhnala výhonky a hrozny hroznů byly zralé. A pohár faraona byl v mé ruce, vzal jsem hrozen, vymáčkal jsem jej do poháru a dal jsem pohár do ruky faraona. A Josef mu řekl: Toto je jeho výklad: ty tři větve jsou tři dny. Ještě tři dny a Faraó si vzpomene na tvé postavení a obnoví tě ve tvém úřadu vrchního číšníka, a podáš pohár Faraovi do jeho ruky podle tvého dřívějšího postavení, jak jsi byl číšníkem. Ale vzpomeň si na mě kvůli sobě, až se ti bude dařit dobře, a prokážeš mi milosrdenství, a vzpomeneš si na mě u Faraona, a vyvedeš mě z tohoto vězení. Že jsem byl ukraden ze země Hebrejců, a zde jsem neudělal nic, ale vhodili mě do této jámy. A hlavní pekař viděl, že správně vyložil sen, a řekl Josefovi: Také já jsem měl sen, a zdálo se mi, že nesu tři koše jemného chleba na své hlavě, V koši nahoře byly všechny druhy pokrmů, které Faraon jí, dílo pekaře, a ptáci nebeští je požírali z koše nahoře na mé hlavě. Josef mu ale odpověděl: Tento jeho výklad: ty tři koše jsou tři dny, Ještě tři dny, a Faraó ti odejme hlavu, pověsí tě na strom a ptáci nebes sežerou tvé maso. Stalo se ale třetího dne, že byl den narození faraona, a uspořádal hostinu pro všechny své služebníky, a vzpomněl si na úřad číšníka a na úřad pekaře uprostřed svých služebníků. A obnovil hlavního číšníka v jeho úřadu a dal pohár do ruky faraóna. Hlavního pekaře však pověsil, jak jim to vyložil Josef. A hlavní číšník si na Josefa nevzpomněl, ale zapomněl na něj.

41

Stalo se ale po dvou letech, že faraó viděl sen: myslel si, že stojí na řece. A hle, právě tak z řeky vycházelo sedm krav, krásných na pohled a vybraných tělem, a pásly se v Achi. Jiných

sedm krav vycházelo po těchto z řeky, ošklivých vzhledem a hubených masem, a pásly se vedle těch krav na břehu řeky. A sedm ošklivých a hubeným tělem krav sežralo sedm krásných vzhledem a vybraným tělem krav, a pak se faraó probudil. A on se podruhé zasnul, a hle, sedm klasů vycházelo na jednom stonku, vybraných a krásných. A hle, sedm tenkých a větrem zničených klasů vzházelo spolu s nimi. A sedm tenkých a větrem zničených klasů pohltilo sedm vybraných a plných klasů, ale Faraó se probudil, a byl to sen. Stalo se ale ráno, a jeho duše byla znepokojená, a poslal a zavolal všechny vykladače Egypta a všechny její moudré, a Faraó jim vyprávěl svůj sen, a nebyl nikdo, kdo by to oznamoval Faraónovi. A hlavní číšník promluvil k faraónovi a řekl: Svůj hřích si dnes připomínám. Faraó se rozhněval na své služebníky a dal nás do vězení v domě velitele stráže, mě i hlavního pekaře. A viděli jsme sen oba v jedné noci, já i on, každý jsme viděli svůj vlastní sen. Byl tam s námi mladý hebrejský mládenec, služebník hlavního kuchaře, a vyprávěli jsme mu to, a vyložil nám to. Stalo se však, jak nám vyložil, tak se i stalo: já jsem byl obnoven do svého úřadu, on však byl pověšen. Faraó poslal a zavolal Josefa, vyvedli ho z vězení, oholili ho, změnili mu roucho a on přišel k faraónovi. Faraó ale řekl Josefovi: Měl jsem sen, a není nikdo, kdo by jej vyložil. Já jsem však slyšel o tobě říkat, že když uslyšíš sny, vyložíš je. Josef však odpověděl Faraónovi: Bez Boha nebude odpovězeno spasení Faraóna. Faraó ale mluvil k Josefovi a řekl: Ve svém spánku jsem myslel, že stojím u břehu řeky. A právě jako z řeky vycházelo sedm krav krásných vzhledem a vybraných tělem, a pásly se v Achi. A hle, sedm jiných krav vycházelo za nimi z řeky, zlých a ošklivých vzhledem a hubených tělem, jaké jsem neviděl tak ošklivé v celé egyptské zemi. A sedm ošklivých a hubených krav sežralo sedm prvních krásných a vybraných krav. A vešly do jejich břicha, a nebylo poznat, že vešly do jejich břicha, a jejich vzhled byl ošklivý jako na

počátku, ale když jsem se probudil, usnul jsem. A viděl jsem opět ve svém spánku, a jako sedm klasů vycházelo na jednom stonku, plných a dobrých, Sedm jiných klasů, tenkých a větrem zničených, vzcházelo vedle nich. A sedm tenkých a větrem zničených klasů pohltilo sedm dobrých a plných klasů, řekl jsem tedy vykladačům, a nebyl nikdo, kdo by mi to oznámil.

A Josef řekl faraonovi: Sen faraonův je jeden. Bůh ukázal faraonovi, co činí. Těch sedm krásných krav je sedm let a těch sedm krásných klasů je sedm let, sen faraonův je jeden. A těch sedm hubených krav, které vystupovaly po nich, je sedm let, a těch sedm hubených a větrem zničených klasů je sedm let, bude sedm let hladu. Slovo, které jsem řekl Faraonovi: kolik Bůh činí, ukázal Faraonovi. Hle, sedm let přichází velká hojnost v celé zemi egyptské. Přejde však sedm let hladu po těchto věcech a zapomenou na plnost, která bude v celém Egyptě, a hlad stráví zemi. A hojnost nebude na zemi poznána kvůli hladu, který přijde potom, neboť bude velmi silný. O tom ale, že se sen Faraonovi zdvojnásobil, že pravdivé bude slovo od Boha, a Bůh uspíší učinit to. Nyní tedy uvaž moudrého a inteligentního člověka a ustanov jej nad egyptskou zemí. A nechť Farao učiní a ustanoví správce nad zemí, a nechť shromáždí všechny plodiny egyptské země ze sedmi let hojnosti, A nechť shromáždí všechno jídlo ze sedmi přicházejících dobrých let, a nechť je shromážděno obilí pod správou faraóna, potrava ve městech nechť je uložena. A potraviny uschovávané v zemi budou na sedm let hladu, které budou v zemi egyptské, a země nebude zničena hladem. Zalíbilo se ale to slovo faraonovi a všem jeho služebníkům.

A farao řekl všem svým služebníkům: Nenajdeme muže takového, který má v sobě ducha Božího? Farao ale řekl Josefovi: Protože ti Bůh ukázal všechny tyto věci, není člověk moudřejší a

rozumnější než ty. Ty budeš nad mým domem a tvým ústům bude poslouchat všechen můj lid, jen trůnem budu větší než ty. Faraó ale řekl Josefovi: Hle, jmenuji tě dnes nad celou egyptskou zemí. A Faraon, sejmoutí prsten ze své ruky, položil jej na ruku Josefa, oblékl jej do roucha z jemného plátna a položil zlatý řetěz kolem jeho krku. A posadil ho na svůj druhý vůz a hlasatel vyhlašoval před ním, a ustanovil ho nad celou zemí egyptskou. Faraó řekl Josefovi: Já jsem faraó, bez tebe nikdo nezvedne svou ruku na celé zemi Egypta. A Faraó nazval Josefa jménem Psonthomfanéch a dal mu Aseneth, dceru Petefré, kněze z Heliopolis, za ženu. Josef byl třicet let, když stanul před faraónem, králem Egypta. Josef pak odešel od faraóna a prošel celou egyptskou zemí. A země vydala v těch sedmi letech prosperity snopy. A shromáždil všechny potraviny ze sedmi let, v nichž byla hojnost v zemi egyptské, a uložil potraviny ve městech, potraviny z polí okolí každého města uložil v něm. A Josef shromáždil obilí jako písek moře, velmi mnoho, takže nemohlo být spočítáno, neboť nebylo počtu.

Josefovi se ale narodili dva synové před tím, než přišlo sedm let hladu, které mu porodila Asenat, dcera Petefrého, kněze z Heliopole. Josef dal prvorozenému jméno Manasses, protože Bůh mu dal zapomenout na všechny jeho námahy a na všechno z domu jeho otce. Jméno druhého však nazval Efraim, protože mě Bůh rozmnožil v zemi mého ponížení. Pominulo ale sedm let prosperity, která nastala v zemi egyptské. A začalo přicházet sedm let hladu, jak řekl Josef, a nastal hlad ve všech zemích, ale ve všech zemích Egypta byl chléb. A celá egyptská země hladověla, lid tedy volal k faraonovi ohledně chleba, faraon však řekl všem Egyptanům: Jděte k Josefovi, a co vám řekne, udělejte. A hlad byl na tváři celé země, Josef ale otevřel všechny sýpky a prodával všem Egyptanům. A všechny země přišly do Egypta kupovat k Josefovi, neboť hlad vládl v celé zemi.

Když Jákob viděl, že je prodej v Egyptě, řekl svým synům: Proč vypadáte nečinně? Hle, slyšel jsem, že je obilí v Egyptě. Sestupte tam a kupte nám trochu potravy, abychom žili a nezemřeli.

Sestoupilo ale deset Josefových bratrů, aby koupili obilí z Egypta. Benjamína, bratra Josefova, však neposlal s jeho bratry, neboť řekl, aby se mu snad nestala nějaká slabost. Přišli ale synové Izraele nakupovat spolu s těmi, kteří přicházeli, neboť byl hlad v zemi Kanaán. Josef byl vládcem země a prodával obilí všemu lidu země. Když přišli Josefovi bratři, klaněli se mu tváří k zemi. Když Josef uviděl své bratry, poznal je, ale tvářil se jim jako cizí a mluvil k nim tvrdě a řekl jim: Odkud jste přišli? Oni odpověděli: Ze země Kanaán, abychom koupili jídlo. Josef rozpoznal své bratry, ale oni jeho nerozpoznali. A Josef si vzpomněl na své sny, které viděl, a řekl jim: Jste špehové, přišli jste vyzvědět zemi. Ti ale řekli: Ne, pane, tvoji služebníci jsme přišli koupit jídlo. Všichni jsme synové jednoho člověka, jsme mírumilovní, tvé děti nejsou špióni. Řekl jim: Ne, ale přišli jste spatřit stopy země. Oni ale řekli: Dvanáct nás je, tvých služebníků, bratří v zemi Kanaán, a hle, nejmladší je dnes s naším otcem, ale druhý již neexistuje. Josef jim řekl: Toto je to, co jsem vám řekl, když jsem říkal, že jste špióni. Tímto budete usvědčeni: Při zdraví faraóna nevyjdete odtud, pokud sem nepřijde váš mladší bratr. Pošlete z vás jednoho, ať vezme vašeho bratra, vy však budete zadrženi, dokud se neukáže, zda vaše slova jsou pravdivá, či nikoli. Jestli ne, pak při zdraví faraonově, jste opravdu špióni. A umístil je do vězení na tři dny. Řekl jim třetího dne: Toto udělejte a budete žít, neboť já se bojím Boha. Jestliže jste mírumilní, ať je jeden váš bratr zadržen ve vězení, vy pak jděte a přiveďte nákup vašich obilných zásob. A vašeho mladšího bratra

přiveďte ke mně, a vaše slova budou uvěřena, jestliže ale ne, zemřete. Udělali to tak. A každý řekl svému bratru: Ano, jsme v hříchu kvůli našemu bratru, protože jsme přehlédli soužení jeho duše, když nás prosil, a nevyslechli jsme ho, a kvůli tomu na nás přišlo toto soužení. Rúben jim ale odpověděl a řekl: Nemluvil jsem vám snad a neříkal: Neubližujte tomu chlapci? A vy jste mě neposlouchali! A hle, jeho krev je nyní vyžadována. Oni ale nevěděli, že Josef slyší, neboť tlumočník byl mezi nimi, Otočiv se od nich pryč, Josef plakal, a znovu k nim přistoupil a promluvil k nim, a vzal Simeona od nich a svázal jej před nimi.

Přikázal ale Josef naplnit jejich nádoby obilím a vrátit jejich stříbro každému do jeho pytle a dát jim zásoby na cestu, a stalo se jim tak. A položivši obilí na své osly, odešli odtamtud. Když ale jeden uvolnil svůj pytel, aby dal krmivo svým oslům tam, kde přenocovali, uviděl svazek svého stříbra, který byl nahoře u ústí pytle. A řekl svým bratřím: Bylo mi vráceno stříbro, a hle, je to v mém pytli. A jejich srdce užaslo a byli zmateni, říkajíce jeden k druhému: Co nám to Bůh učinil? Přišli tedy k Jákobovi, svému otci, do země Kanaán a oznámili mu všechny události, které se jim přihodily, říkajíce, Muž, pán té země, k nám mluvil tvrdě a dal nás do vězení jako vyzvědače země. Řekli jsme mu: Jsme mírumilovní, nejsme špioni. Dvanáct bratří jsme, synové našeho otce, jeden neexistuje, ale ten mladší je dnes s naším otcem v zemi Kanaán. Řekl nám ten muž, pán té země: Tímto poznám, že jste mírumilovní: jednoho bratra nechte zde se mnou, a nákup obilí pro váš dům vezměte a odejděte. A přiveďte ke mně vašeho mladšího bratra, a poznám, že nejste špioni, ale že jste mírumilovní, a vašeho bratra vám vrátím, a budete obchodovat v zemi. Stalo se ale při vyprazdňování jejich pytlů, že byl svazek stříbra každého v jeho pytli, a viděli svazky svého stříbra oni i jejich otec, a báli se. Řekl jim ale Jákob, jejich otec: Mě jste zbavili

dětí, Josef není, Simeon není, a Benjamína vezmete; na mě přišlo toto všechno. Rúben řekl jejich otci: Zabij mé dva syny, jestliže ti ho nepřivedu. Svěř ho do mé ruky a já ti ho přivedu zpět. Ten ale řekl: Nesestoupí můj syn s vámi, protože jeho bratr zemřel a on sám jediný zůstal, a stane se, že bude oslaben na cestě, kterou půjdete, a svedete mé stáří se žalem do hádu.

43

Hlad však na zemi zesílil. Stalo se však, když dokončili sníst obilí, které přinesli z Egypta, že jim řekl jejich otec: Jděte znovu a kupte nám trochu jídla. Řekl mu ale Juda: Svědectvím vám dosvědčil ten muž, pán té země, řka: Neuvidíte mou tvář, jestliže váš mladší bratr nebude s vámi. Jestliže tedy skutečně pošleš našeho bratra s námi, sestoupíme dolů a koupíme ti jídlo. Jestliže však nepošleš našeho bratra s námi, nepůjdeme, neboť ten muž nám řekl: Neuvidíte mou tvář, jestliže váš mladší bratr nebude s vámi. Izrael ale řekl: Proč jste mi ublížili tím, že jste tomu muži řekli, že máte bratra? Oni ale řekli: Ten člověk se nás vyptával na nás a na náš rod, říkal: Žije ještě váš otec, a máte bratra? A my jsme mu odpověděli podle tohoto dotazování. Nevěděli jsme, že nám řekne: Přiveďte svého bratra. Juda řekl svému otci Izraelovi: Pošli to dítě se mnou, a povstaneme a půjdeme, abychom žili a nezemřeli, my i ty i náš majetek. Já ale na něj čekám, z mé ruky jej hledej, jestliže jej k tobě nepřivedu a nepostavím jej před tebe, budu vůči tobě vinný po všechny dny. Kdyby neboť jsme neotáleli, již bychom se byli vrátili dvakrát. Řekl jim ale Izrael, jejich otec: Jestliže je to tak, udělejte toto: vezměte z plodů země do svých nádob a přineste tomu muži dary – pryskyřici, med, kadidlo, myrhu, terebint a ořechy. A dvojitě stříbro vezměte do svých rukou, stříbro vrácené ve vašich pytlích vraťte s sebou, snad to byl omyl. A vezměte svého bratra, vstaňte a sejděte k tomu člověku.

Ten ale můj Bůh ať vám dá přízeň před tím člověkem a pošle vašeho bratra, toho jednoho, a Benjamína, já zajisté, neboť jako jsem zbaven dětí, jsem zbaven dětí.

Muži vzali tyto dary a dvojnásobné stříbro do svých rukou a také Benjamína, a vstavše sestoupili do Egypta a stanuli před Josefem. Josef je viděl, i Benjamína, svého bratra ze stejné matky, a řekl správci svého domu: Uveď ty lidi do domu, zabij obětní zvířata a připrav je, neboť tito lidé budou se mnou jíst chléb o poledni. Ale ten člověk udělal, jak řekl Josef, a přivedl ty lidi do Josefova domu. Když ale muži viděli, že byli zavedeni do domu Josefa, řekli: Kvůli stříbru, které bylo vráceno v našich pytlích na začátku, jsme přiváděni, aby nás falešně obvinili a napadli nás, aby nás vzali jako otroky a naše osly. Přistoupili tedy k muži, který byl nad domem Josefovým, a mluvili k němu v bráně domu, Říkajíce: Potřebujeme, pane, sestoupil na začátku koupit jídlo. Stalo se ale, když jsme přišli na místo k odpočinku a otevřeli jsme naše pytle, že stříbro každého bylo v jeho pytli. Naše stříbro v plné váze jsme nyní vrátili v našich rukou. A jiné stříbro jsme přinesli s sebou, abychom koupili jídlo, nevíme, kdo vložil to stříbro do našich pytlů. Řekl jim: Buďte milostivi, nebojte se. Váš Bůh a Bůh vašich otců vám dal poklady do vašich pytlů a vaše vážené stříbro jsem přijal. A vyvedl k nim Simeona. A přinesl vodu, aby umyl jejich nohy, a dal krmivo jejich oslům. Připravili tedy dary, dokud nepřijde Josef v poledne, neboť slyšeli, že tam má v úmyslu jíst. Vstoupil pak Josef do domu a přinesli mu dary, které měli ve svých rukou, do domu, a klaněli se mu tváří k zemi. Zeptal se jich: Jak se máte? A řekl jim: Je zdrav váš otec, ten starý muž, o kterém jste mluvili? Ještě žije? Oni ale řekli: Je zdrav tvůj otec, náš pán, stále žije. A řekl: Požehnaný je ten člověk Bohem. A sklonivše se, klaněli se mu. Když Josef pohlédl nahoru svými očima, viděl Benjamína, svého bratra ze stejné matky, a řekl: Toto je váš mladší

bratr, kterého jste mi řekli přivést? A řekl: Kéž se nad tebou Bůh smiluje, dítě. Josef byl znepokojen, neboť jeho vnitřnosti se svíraly nad jeho bratrem, a hledal příležitost k pláči. Když vstoupil do komory, plakal tam.

A umyv si tvář a vyždě, ovládl se a řekl: Předložte chleby. A položili jídlo jemu samotnému, a jim zvlášť, a těm Egypťanům, kteří s ním stolovali, zvlášť, neboť Egypťané nemohli jíst společně s Hebreji chléb, protože to je pro Egypťany ohavnost. Posadili se před ním, prvorozený podle svého stáří a mladší podle svého mládí, a lidé žasli, každý ke svému bratru. Vzali podíl od něho k sobě, ale podíl Benjamínův byl zvětšen oproti podílům všech pětinasobně oproti jejich podílům, pili a byli veselí s ním.

44

A Josef přikázal tomu, kdo byl nad jeho domem, řka: Naplňte pytle těch mužů potravinami, kolik jen mohou unést, a vložte stříbro každého na ústí jeho pytle. A můj stříbrný pohár vložte do pytle toho mladšího a cenu jeho obilí. Stalo se pak podle slova Josefova, jak řekl.

Ráno, když svítalo, byli lidé posláni pryč, oni i jejich oslové. Když vyšli z města, nevzdálili se daleko, a Josef řekl tomu, kdo byl nad jeho domem: Vstaň, pronásleduj ty muže, a až je dostihneš, řekneš jim: Proč jste odplatili zlem místo dobra? Proč jste ukradli můj stříbrný pohár? Není to ten, ze kterého pije můj pán? On přece v něm věští. Spáchali jste zlo tím, co jste udělali. Když je našel, řekl jim tato slova. Ti ale mu řekli: Proč pán mluví podle těchto slov? Kéž by se nestalo tvým služebníkům učinit podle tohoto slova. Jestliže jsme skutečně stříbro, které jsme našli v našich pytlích, vrátili k tobě ze země Kanaán, jak bychom ukradli z

domu tvého pána stříbro nebo zlato? U koho byste našli pohár vašich dětí, ať zemře, a my budeme služebníky našeho pána. Ten ale řekl: A nyní, jak říkáte, tak bude: u koho bude nalezen pohár, bude mým sluhou, vy však budete čistí. A pospíchali, každý sňal svůj pytel na zem a každý otevřel svůj pytel. Prohledal od staršího počínaje, až přišel k mladšímu, a našel pohár v pytli Benjamínově. A roztrhli svá roucha a každý naložil svůj pytel na svého osla a vrátili se do města.

Vstoupil ale Juda a jeho bratři k Josefovi, když byl ještě tam, a padli před ním na zem. Řekl jim Josef: Co jste to udělali? Nevíte, že takový člověk, jako jsem já, věští pomocí věštby? Řekl ale Juda: Co odpovíme pánu, nebo co promluvíme, nebo jak budeme ospravedlněni? Bůh našel nespravedlnost tvých služebníků. Hle, jsme služebníci našeho pána, jak my, tak i ten, u kterého byl nalezen pohár. Josef však řekl: Nestalo by se mi, abych udělal tuto věc. Člověk, u kterého byl nalezen pohár, bude mým služebníkem, vy však jděte v pokoji k vašemu otci. Přiblíživ se k němu, Juda řekl: Prosím, pane, nechť tvůj služebník promluví slovo před tebou a nerozhněvej se na svého služebníka, protože ty jsi jako Faraón. Pane, ty ses ptal svých dětí a říkal jsi: Máte otce nebo bratra? A řekli jsme pánu: Máme staršího otce a mladší dítě jeho stáří, jeho bratr zemřel, on sám jediný zůstal své matce, a otec ho miloval. Řekl jsi ale svým služebníkům: Přiveďte ho ke mně a postarám se o něho. A řekli jsme pánu: Dítě nebude moci opustit svého otce, jestliže však opustí otce, zemře. Ty jsi ale řekl svým synům: jestliže nesestoupí váš mladší bratr s vámi, neuvidíte již mou tvář. Stalo se ale, když jsme šli k tvému služebníkovi, našemu otci, oznámili jsme mu slova našeho pána. Náš otec ale řekl: Jděte znovu a kupte nám trochu jídla. My ale jsme řekli: Nebudeme schopni sestoupit, ale pokud náš mladší bratr sestoupí s námi, sestoupíme, neboť nebudeme moci spatřit tvář toho muže, když náš mladší bratr

nebude s námi. Řekl ale náš otec, tvůj sluha, k nám: Vy víte, že ta žena mi porodila dva, A vyšel ten jeden ode mě a řekli jste, že byl sežrán divou zvěří, a neviděl jsem ho až dodnes. Jestliže tedy vezmete i tohoto od mé tváře a stane se mu něco zlého na cestě, svedete mé stáří se žalem do podsvětí. Nyní tedy, jestliže vejdu k tvému dítěti, našemu otci, a dítě nebude s námi, jeho duše visí na duši tohoto. A stane se, když uvidí, že dítě není s námi, zemře, a tví služebníci svedou stáří tvého služebníka, našeho otce, se žalem do podsvětí. Neboť tvůj služebník od otce přijal dítě, říkáje: Jestliže ho k tobě nepřivedu a nepostavím ho před tebe, budu vůči otci vinný po všechny dny. Nyní tedy u tebe zůstanu jako služebník místo toho dítěte, služebník pána, ale to dítě ať vystoupí se svými bratry. Jak se vrátím k otci, když dítě nebude s námi? Abych neviděl zla, která postihnou mého otce.

45

A Josef nebyl schopen snášet všechny ty, kteří stáli při něm, ale řekl: Pošlete všechny pryč ode mě, a nikdo nestál při Josefovi, když se dával poznat svým bratřím. A vypustil hlas s pláčem, slyšeli to pak všichni Egypťané a stalo se to slyšitelným v domě faraóna. Řekl ale Josef svým bratrům: Já jsem Josef, ještě můj otec žije? A bratři mu nemohli odpovědět, neboť byli zmateni. Řekl ale Josef svým bratřím: Přiblížte se ke mně, a přiblížili se, a řekl: Já jsem Josef, váš bratr, kterého jste prodali do Egypta. Nyní tedy netruchlete, ani ať se vám nezdá tvrdé, že jste mě sem prodali, neboť mě Bůh poslal před vámi k zachování života. Toto je totiž druhý rok hladu na zemi a ještě zbývá pět let, v nichž nebude orání ani žeň. Bůh mě totiž poslal před vámi, aby zanechal váš zbytek na zemi a zachoval vám velké potomstvo. Nyní tedy ne vy jste mě poslali sem, ale Bůh, a učinil mě otcem faraóna a pánem celého jeho domu a vládcem celé egyptské země. Pospíšte si tedy,

vystupte k mému otci a řekněte mu: Toto říká tvůj syn Josef: Bůh mě učinil pánem celé egyptské země, sestup tedy ke mně a nezůstávej. A budeš bydlet v zemi Gesem v Arábii a budeš blízko mě ty i synové tví i synové synů tvých, ovce tvé i krávy tvé i vše, co tobě patří. A budu tě tam živit, neboť ještě pět let bude hlad, abys nebyl zničen ty i synové tvoji i všechn tvůj majetek. Hle, vaše oči vidí a oči mého bratra Benjamína, že moje ústa mluví k vám. Oznamte tedy mému otci všechnu mou slávu v Egyptě a vše, co jste viděli, a pospěšte si a přiveďte mého otce sem. A padnuv na krk svého bratra Benjamína, plakal na něm, a Benjamín plakal na jeho krku. A políbiv všechny své bratry, plakal nad nimi, a potom k němu mluvili jeho bratři.

A hlas byl široce slyšen v domě Faraona, říkající: Přišli bratři Josefovi. Faraon se radoval a jeho služebnictvo také. Faraon ale řekl Josefovi: Řekni svým bratřím: Toto udělejte, naplňte své pytle a odejděte do země Kanaán. A když vezmete svého otce a svůj majetek, přijďte ke mně a dám vám všechny dobré věci Egypta a budete jíst morek země. Ty však přikaz tyto věci: vzít jim vozy z egyptské země pro vaše děti a pro vaše ženy, a vzavši svého otce, přijďte. A nešetřete svýma očima na svém majetku, neboť všechny dobré věci Egypta budou vaše. Synové Izraele to udělali tak, Josef jim dal vozy podle toho, co řekl faraon král, a dal jim zásoby na cestu, A všem dal dvojí roucha, ale Benjamínovi dal tři sta zlatých a pět proměnných roucho. A svému otci poslal totéž, a deset oslů nesoucích ze všech dobrých věcí Egypta, a deset mezků nesoucích chléb pro svého otce na cestu. Poslal pryč své bratry a oni šli, a řekl jim: Nehněvejte se na cestě. A oni vyšli z Egypta a přišli do země Kanaán k jejich otci Jákobovi. A oni mu oznámili se slovy, že tvůj syn Josef žije a on vládne celé egyptské zemi, a Jákob užasl na mysli, neboť jim neuvěřil. Řekli mu všechny věci, které řekl Josef, kolik jim řekl. Když ale viděl vozy, které poslal Josef, aby ho vzal,

oživil se duch jejich otce Jákoba. Izrael řekl: Je to pro mě velká věc, jestli můj syn Josef ještě žije. Půjdu a uvidím ho, než zemřu.

46

Izrael odešel se vším, co měl, přišel ke studni přísahy a obětoval oběť Bohu svého otce Izáka. Bůh řekl Izraeli ve vidění noci: Jákobe, Jákobe. On pak řekl: Co je? Ten mu ale říká: Já jsem Bůh tvých otců, neboj se sestoupit do Egypta, neboť tam z tebe udělám velký národ. A já sestoupím s tebou do Egypta a já tě přivedu zpět až do konce, a Josef položí ruce na tvé oči. Jákob vstal od studny přísahy a synové Izraele vzali svého otce, zavazadla a své ženy na vozy, které poslal Josef, aby jej a vzavši své majetky a všechno vlastnictví, které nabyli v zemi Kanaán, vešli do Egypta Jákob a všechno jeho símě s ním. Synové a synové synů jeho s ním, dcery a dcery dcer jeho a všechno jeho símě přivedl do Egypta. Toto jsou ale jména synů Izraele, kteří vstoupili do Egypta spolu s Jákobem, jejich otcem. Jákob a jeho synové, prvorozený Jákoba, Ruben. Synové Reubena: Enoch, Pallu, Hezron a Charmi. Synové Simeonovi: Jemuel, Jamin, Ehud, Jachin, Zohar a Saul, syn Kananejky. Synové Leviho: Geršon, Kat a Merari. Synové Judy byli Er, Onan, Šilom, Fares a Zara, ale Er a Onan zemřeli v zemi Kanaán, a synové Farese byli Hesron a Jemuel. Synové Issachara: Tola, Phua, Hashum a Shimron. Synové Zabulona: Sered, Allon a Achoel. Toto jsou synové Léi, které porodila Jákobovi v Mezopotámii syrské, a Dína, dcera jeho; všechny duše, synové a dcery, třicet tři. Synové Gáda: Safón, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis a Areeleis. Synové Ašera: Jemna, Iessoua, Ieoul, Baria a Sára, jejich sestra. Synové Barii: Chobor a Melchiil. Tito jsou synové Zelfy, kterou dal Lában své dceři Leji a která porodila tyto Jákobovi, šestnáct duší. Synové Rachel, ženy Jákobovy: Josef a Benjamín. Synové Josefa se narodili v egyptské zemi, které mu

porodila Aseneta, dcera kněze Petefře z Heliopolisu: Manasses a Efraim. Synové Manassese, které mu porodila syrská konkubína: Machir. Machir zplodil Gileada. Synové Efraima, bratra Manassese: Sutalaam a Taam. Synové Sutalaama: Edom. Synové Benjamína byli Bala, Bochor a Asbel. Synové Baly byli Gera, Noeman, Anchis, Ros a Mamfim, a Gera zplodil Arada. Toto jsou synové Rachel, které porodila Jakobovi, všech duší osmnáct. Synové Dana byli Asom. A synové Neftalího: Asiél, Goní, Issáar a Sollém. Toto jsou synové Ballas, kterou dal Laban Racheli, své dceři, a ta porodila tyto Jakobovi – všech duší sedm. Všechny duše, které vstoupily s Jákobem do Egypta, ti, kteří vyšli z jeho beder, kromě žen synů Jákobových, všechny ty duše, šedesát šest, Synů Josefa, kteří se mu narodili v zemi egyptské, bylo devět duší. Všechny duše domu Jákobova, které vstoupily s Jákobem do Egypta, bylo sedmdesát pět.

Judu však poslal před sebou k Josefovi, aby se s ním setkal u města Hrdinů v zemi Ramesse. Josef zapřáhl své vozy a vystoupil vstříc Izraelovi, svému otci, u města Hrdinů, a když se mu ukázal, padl mu na krk a plakal velikým pláčem. A Izrael řekl Josefovi: Nyní mohu zemřít, protože jsem viděl tvou tvář, neboť ty ještě žiješ. Řekl ale Josef svým bratrům: Půjdu nahoru a oznámím faraonovi a řeknu mu: Moji bratři a dům mého otce, kteří byli v zemi Kanaán, přišli ke mně. Ti muži jsou pastýři, neboť byli chovateli dobytka, a dobytek, a voly, a všechno své přinesli. Jestliže vás tedy zavolá farao a řekne vám: Jaká je vaše práce? Řeknete: Pastevci dobytka jsme my, tvoji sluhové, od mládí až dosud, jak my, tak i naši otcové, abyste mohli bydlet v zemi Gešem v Arábii, neboť každý pastýř ovcí je pro Egyptany ohavností.

Josef přišel a oznámil Faraonovi: Můj otec a moji bratři, jejich dobytek a volí, a všechno jejich, přišli ze země Kanaán, a hle, jsou v zemi Gešem. A ze svých bratří vzal pět mužů a postavil je před faraóna. A Farao řekl Josefovým bratrům: Jaká je vaše práce? Oni odpověděli Faraonovi: Pastýři ovcí jsou tvoji sluhové, my i naši otcové. Řekli faraonovi: Přišli jsme pobývat v této zemi, neboť není pastva pro dobytek tvých dětí, protože hlad zesílil v zemi Kanaán. Nyní tedy budeme bydlet v zemi Gešem. Faraon řekl Josefovi: Ať bydlí v zemi Gešem. Jestliže však víš, že jsou mezi nimi schopní muži, ustanov je správci mého dobytka. Jákob a jeho synové přišli do Egypta k Josefovi a faraon, král Egypta, to uslyšel. A faraon řekl Josefovi: Tvůj otec a tvoji bratři k tobě přišli. Hle, země egyptská je před tebou, usad' svého otce a své bratry v té nejlepší zemi. Josef ale přivedl svého otce Jakuba a postavil ho před faraóna, a Jakub požehnal faraónovi. Faraon řekl Jákobovi: Kolik let je dnů tvého života? A Jákob řekl faraonovi: Dny let mého života, po které pobývám jako cizinec, jsou sto třicet let. Krátké a zlé byly dny let mého života, nedosáhly dnů let života mých otců, po které pobývali jako cizinci. A když Jákob požehnal faraónovi, vyšel od něj.

A Josef usadil svého otce a své bratry a dal jim do držení zemi v Egyptě, v nejlepší zemi, v zemi Ramesse, jak přikázal faraon. A Josef měřil obilí svému otci a bratřím a celému domu svého otce podle počtu osob.

Obilí ale nebylo v celé zemi, neboť hlad velmi zesílil, a země egyptská i země kanaánská byla vyčerpána hladem. Shromáždil ale Josef všechno stříbro nalezené v zemi egyptské a v zemi kanaánské za obilí, které kupovali, a odměřoval jim obilí, a přinesl Josef všechno stříbro do domu faraónova. A vyčerpalo se veškeré stříbro ze země Egypta a ze země Kanaán. Přišli pak všichni

Egyptané k Josefovi a říkali: Dej nám chleba, a proč máme umírat před tebou? Vždyť se vyčerpalo naše stříbro. Řekl jim ale Josef: Přineste váš dobytek a dám vám chleby místo vašeho dobytka, jestliže se vyčerpalo vaše stříbro. Přivedli tedy svůj dobytek k Josefovi a Josef jim dal chleby místo koní, místo ovcí, místo volů a místo oslů, a živil je chlebem výměnou za všechny jejich dobytek v onom roce. Vyšel ale ten rok a přišli k němu v tom druhém roce a řekli mu: Abychom snad nezahynuli od našeho pána! Neboť vyčerpalo se naše stříbro a majetky i zvířata patří tobě, pánu, a nezůstalo nám před naším pánem nic než vlastní tělo a naše země. Abychom tedy nezemřeli před tebou a země nebyla zpustošena, získej nás a naši zemi místo chleba, a budeme my i naše země služebníky Faraona. Dej semeno, abychom zaseli a žili a nezemřeli, a země nebude zpustošena. A Josef získal celou zemi Egyptanů pro Faraona, neboť Egyptané prodali svou zemi Faraonovi, protože nad nimi převládl hlad, a země se stala Faraonovou. A lid zotročil jako otroky, od jednoho konce hranic Egypta až po druhý, Kromě země kněží Josef nezískal, neboť Farao dal kněžím dar, a oni jedli tu dávku, kterou jim Farao dal, proto neprodali svou zemi. Řekl ale Josef všem Egyptanům: Hle, nabyl jsem vás i vaši zemi dnes pro Faraona, vezměte si semeno a osejte zemi. A bude úroda z ní, a dáte pátý díl Faraonovi, čtyři díly však budou vám samotným na osivo pro zemi a na potravu vám a všem těm ve vašich domech. A oni řekli: Zachránil jsi nás, našli jsme přízeň před naším pánem a budeme služebníky faraona. A Josef jim ustanovil příkaz platný až do tohoto dne, že na egyptské zemi mají Faraonovi odevzdávat, kromě země kněží pouze, ta nebyla Faraonova.

Izrael se však usadil v egyptské zemi, v kraji Gešem, zdědili ji, rozrostli se a velmi se rozmnožili. Jákob žil v egyptské zemi sedmnáct let a jeho život trval sto čtyřicet sedm let. Přibližily se

dny Izraele k smrti, a zavolal svého syna Josefa a řekl mu: Jestliže jsem našel přízeň před tebou, polož svou ruku pod mé stehno a prokážeš mi milosrdenství a pravdu, abys mě nepohřbil v Egyptě, Ale uložím se k odpočinku se svými otci a ty mě vezmeš z Egypta a pohřbíš mě v jejich hrobce. On pak řekl: Já učiním podle tvého slova. Řekl ale: Přísahaj mi, a přísahal mu, a Izrael se poklonil opřen o vrchol své hole.

48

Stalo se pak po těchto slovech, že bylo oznámeno Josefovi, že jeho otec je nemocen, a vzal své dva syny, Manasse a Efraima, a přišel k Jákobovi. Bylo oznámeno Jákobovi: Hle, tvůj syn Josef k tobě přichází. A Izrael se posílil a posadil se na postel. A Jákob řekl Josefovi: Můj Bůh se mi ukázal v Luzu v zemi Kanaán a požehnal mě, A řekl mi: Hle, já tě rozmnožím a znásobím tě a učiním tě shromážděním národů a dám tobě tuto zemi a tvému semeni po tobě do věčného vlastnictví. Nyní tedy tví dva synové, kteří se ti narodili v zemi egyptské, než jsem přišel k tobě do Egypta, jsou moji, Efraim a Manasse, jako Ruben a Simeon budou moji. Ale potomci, které zplodíš po těchto, budou na jménu jejich bratří, budou nazváni podle jejich dědictví. Já ale, když jsem šel z Mezopotámie syrské, zemřela Ráchel, tvá matka, v zemi Kanaán, když jsem se blížil k hipodromu Chabraty v té zemi, abych přišel do Efraty, a pohřbil jsem ji na cestě k hipodromu, což je Betlém.

Když ale Izrael uviděl syny Josefa, řekl: Kdo jsou ti tví? Řekl ale Josef svému otci: Jsou to moji synové, které mi dal Bůh zde. A Jákob řekl: Přiveď mi je, abych jim požehnal. Oči Izraele však ztěžkly od stáří a nebyl schopen vidět, a přiblížil je k sobě, a políbil je, a objal je. A Izrael řekl Josefovi: Hle, tvé tváře jsem nebyl zbaven, a hle, Bůh mi ukázal i tvé potomstvo. A Josef je vyvedl od

svých kolen a oni se mu klaněli tváří k zemi. Josef vzal své dva syny, totiž Efraima v pravé ruce, z levé strany Izraele, a Manassese v levé ruce, z pravé strany Izraele, a přiblížil je k němu. Izrael natáhl pravou ruku a položil ji na hlavu Efraima, ačkoli byl mladší, a levou ruku položil na hlavu Manassese, zkřížil ruce.

A požehnal je a řekl: Bůh, kterému se zalíbili moji otcové Abraham a Izák, Bůh, který mě živí od mládí až do tohoto dne, Anděl, který mě vysvobozuje ze všech zol, nechť požehná tyto děti, a bude v nich vzýváno mé jméno a jméno mých otců Abrahama a Izáka, a nechť se rozmnoží v četné množství na zemi. Když ale Josef viděl, že jeho otec položil svou pravou ruku na hlavu Efraima, připadalo mu to těžké, a Josef uchopil ruku svého otce, aby ji odstranil z hlavy Efraima na hlavu Manassese. Josef však řekl svému otci: Ne tak, otče, vždyť tento je prvorozený, polož svou pravici na jeho hlavu. A nechtěl, ale řekl: Vím, dítě, vím, a tento bude lidem, a tento bude vyvýšen, ale jeho mladší bratr bude větší než on, a jeho semeno bude množstvím národů. A požehnal je v ten den se slovy: V vás bude požehnán Izrael, když budou říkat: Kéž tě Bůh učiní jako Efraima a jako Manassese. A postavil Efraima před Manassese. Izrael ale řekl Josefovi: Hle, já umírám, a Bůh bude s vámi a přivede vás zpět do země vašich otců. Já ale dávám tobě Šekem jako výjimečný dar nad tvé bratry, který jsem vzal z ruky Amoritů svým mečem a lukem.

49

Zavolal ale Jákob své syny a řekl jim: Shromážděte se, abych vám oznámil, co vás potká v posledních dnech. Shromážděte se a slyšte mě, synové Jákobovi, slyšte Izraeli, slyšte svého otce. Reubene, prvorozený můj, ty jsi má síla a začátek mých dětí, těžko se snášíš a jsi tvrdě svéhlavý. Jednal jsi zpupně jako voda,

nevzkypíš, neboť jsi vystoupil na lůžko svého otce; tehdy jsi poskvrnil lože, na které jsi vystoupil. Simeon a Levi, bratři, dokončili nespravedlnost jejich volby. Do jejich rady ať nepříjde duše má, a na jejich shromáždění ať se nehádají játra má, protože ve svém hněvu zabili lidi a ve své touze podřezali býka. Prokletý je jejich hněv, protože je svéhlavý, a jejich vztek, protože byl zatvrzený. Rozdělím je v Jákobovi a rozptýlím je v Izraeli. Judo, tebe chválili tvoji bratři, tvé ruce na zádech tvých nepřátel, budou se ti klanět synové tvého otce. Mládě lva Juda, z výhonku, synu můj, vystoupil jsi, poležev usnul jsi jako lev a jako mládě, kdo jej probudí? Nevyjde vládce z Judy a vůdce z jeho beder, dokud nepříjdou věci, které jsou mu vyhrazeny, a on bude očekáváním národů. Přivazuje k vinici své hříbě a k úponku hříbě své oslice, pere ve víně své roucho a v krvi hroznů svůj oděv. Jiskřivé jsou jeho oči od vína a bílé jsou jeho zuby jako mléko. Zebulun bude bydlet u moře a sám u přístavů lodí, a bude se rozprostírat až k Sidonu. Issachar zatoužil po dobrém, odpočívaje uprostřed dílů. A viděv, že odpočinek je dobrý, a že země je úrodná, položil své rameno do práce a stal se rolníkem. Dan bude soudit svůj lid jako jeden kmen v Izraeli. A ať je Dan hadem na cestě, číhajícím na stezce, kousajícím patu koně, a jezdec padne dozadu, čekající na spásu Pána. Gád, loupežnická tlupa ho přepadne, on ji však přepadne do paty. Asher, tučný jeho chléb, a on dá rozkoš vládcům. Naftali je uvolněný kmen, dávající krásu v potomstvu. Vzrostlý synu Josefe, můj vzrostlý záviděníhodný synu, můj nejmladší synu, vrať se ke mně. Proti němu, když se radili, ho hanobili a chovali k němu zášť páni šípů. A s mocí byla roztříštěna jejich lučiště a vyčerpány šlachy paží jejich rukou skrze ruku vládce Jákoba, odtamtud mocný Izraele od Boha tvého otce. A pomohl ti můj Bůh a požehnal tě požehnáním nebe shora a požehnáním země, mající všechno, kvůli požehnání prsů a lůna. Požehnání tvého otce a tvé matky převýšilo požehnání trvalých

hor a požehnání věčných pahrbků, budou na hlavě Josefa a na vrcholu toho, který vedl bratry. Benjamin je dravý vlk, ráno bude ještě jíst, a k večeru dává potravu. Všech těchto synů Jákobových bylo dvanáct, a tyto věci jim mluvil jejich otec a požehnal jim, každému podle jeho požehnání požehnal. A řekl jim: Já jsem připojen k mému lidu, pohřbete mě s mými otci v jeskyni, která je na poli Efrona Chetejského, V dvojité jeskyni, která je naproti Mamre v zemi Kanaán, kterou Abraham získal od Efrona Chetejského jako vlastnictví hrobky. Tam pohřbili Abrahama a Sáru, jeho ženu, tam pohřbili Izáka a Rebeku, jeho ženu, tam pohřbili Léu, V nabytí pole a jeskyně, která je v něm, od synů Chetových. A Jákob přestal přikazovat svým synům, a zvedl své nohy na lůžko, přestal žít a byl připojen ke svému lidu.

50

A Josef padl na tvář svého otce, plakal nad ním a líbal ho. A Josef přikázal svým služebníkům balzamovatelům, aby balzamovali jeho otce, a balzamovatelé balzamovali Izraele. A naplnili jeho čtyřicet dní, neboť tak jsou počítány dny pohřbu, a Egypt ho truchlil sedmdesát dní. Protože ale prošly dny truchlení, mluvil Josef k vládcům faraóna a řekl: Jestliže jsem našel přízeň před vámi, mluvíte o mně do uší faraóna a řekněte, Můj otec mě přinutil přísahat se slovy: V hrobce, kterou jsem si vykopal v zemi Kanaán, tam mě pohřbíš. Nyní tedy vystoupím, pohřbím svého otce a navrátím se. A Faraó řekl Josefovi: Jdi nahoru a pohřbi svého otce, jak tě zapřísáhl. A Josef šel pohřbít svého otce a šli s ním všichni služebníci faraóna a starší jeho domu a všichni starší země egyptské A celá domácnost Josefova, a jeho bratři, a celý jeho otcovský dům, a jeho příbuzenstvo, a ovce, a voly zanechali v zemi Gešem. A šli s ním nahoru vozy i jezdcí, a tábor byl velmi velký. A přišli na mlat Atad, který je za Jordánem, a truchlili nad

ním velikým a velmi silným truchlením, a konal smutek po svém otci sedm dní. A obyvatelé země Kanaán viděli smutek na mlatě Atad a řekli: Tento velký smutek patří Egypťanům. Proto nazval to místo Smutek Egypta, které je za Jordánem. A jeho synové mu to tak udělali. A synové jeho ho vzali do země Kanaán a pohřbili ho v dvojité jeskyni, kterou Abraham získal jako jeskyni v nabytí hrobu od Efrona Chetejského, naproti Mamre. A Josef se vrátil do Egypta, on sám a jeho bratři, a ti, kteří s ním šli pohřbít jeho otce.

Když bratři Josefa viděli, že jejich otec zemřel, řekli: Snad Josef nebude mít proti nám zášť a neodplatí nám všechno zlo, které jsme mu prokázali. A když přišli k Josefovi, řekli: Tvůj otec nás zapřísahal před svou smrtí slovy: Takto řekněte Josefovi: Odpusť jim tu nespravedlnost a ten hřích jejich, protože ti ukázali zlé věci, a nyní přijmi nespravedlnost služebníků Boha tvého otce. A Josef plakal, když k němu mluvili. A když přišli k němu, řekli: Víme, že jsme tví služebníci. A Josef jim řekl: Nebojte se, neboť já patřím Bohu. Vy jste proti mně plánovali zlo, ale Bůh ohledně mě plánoval dobro, aby se stalo jako dnes a byl živěn veliký lid. A řekl jim: Nebojte se, já budu žít a vaše rodiny. A utěšil je a mluvil k jejich srdci. A Josef bydlel v Egyptě, on sám i jeho bratři a celá domácnost jeho otce, a Josef žil sto deset let. A Josef viděl Efraimovy děti až do třetí generace, a synové Machira, syna Manasseho, se narodili na Josefových stehnech. A Josef řekl svým bratřím: Já umírám, ale Bůh vás jistě navštíví a vyvede vás z této země do země, kterou Bůh přísahal našim otcům, Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. A Josef zavázal přísahou syny Izraele slovy: Při návštěvě, kterou vás Bůh navštíví, vynesete mé kosti odtud s sebou. A Josef zemřel ve věku sta deseti let, pohřbili jej a položili do rakve v Egyptě.

Exodus

1

Toto jsou jména synů Izraele, kteří vstoupili do Egypta spolu se svým otcem Jákobem, každý vstoupil se svou celou domácností. Rúben, Simeon, Levi, Juda, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan a Neftalí, Gád a Ašer. Josef ale byl v Egyptě, všech duší z Jakuba bylo sedmdesát pět. Zemřel pak Josef a všichni jeho bratři a celá ta generace. Synové Izraele však rostli a rozmnožili se a stali se početnými a velmi, velmi sílili, a země je rozmnožila. Vstal ale jiný král nad Egyptem, který neznal Josefa. Řekl svému národu: Hle, rod synů Izraele je velké množství a je silnější než my. Pojďte, tedy s nimi naložme lživě, aby se nerozmnožili, a když by nás postihla válka, nepřipojili se i oni k nepřátelům a nevedli proti nám válku a nevyšli ze země. A postavil nad nimi dozorce prací, aby je trápili při pracích. A vystavěli opevněná města pro Faraona, Peithó, Ramesse a Ón, což je město Slunce. Čím více je však ponižovali, tím více jich přibývalo a tím více sílili, a Egypťané si velmi ošklivili syny Izraele. A Egypťané utlačovali syny Izraele násilím. A trápili jejich život tvrdými pracemi s hlínou a cihlařstvím a všemi pracemi na polích – podle všech prací, kterými je zotročovali násilím.

A král Egypťanů řekl porodním bábám Hebrejců, z nichž jedna měla jméno Šifra a druhá jméno Púa, A řekl: Kdykoli budete pomáhat hebrejským ženám při porodu, jestliže je to chlapec, zabijte ho, jestliže je to však děvče, nechte ho naživu. Porodní báby se ale bály Boha, a neudělaly, jak jim přikázal král Egypta, a nechávaly naživu mužské děti. Zavolal však král Egypta porodní báby a řekl jim: Proč jste to udělaly a zachovávejte naživu chlapce? Porodní báby ale řekly Faraonovi: Hebrejky nejsou jako egyptské

ženy, neboť rodí dříve, než k nim porodní báby přijdou, a rodily. Bůh dobře nakládal s porodními bábami, a lid se rozmnožil a velmi zesílil. Protože se ale porodní báby bály Boha, udělaly si domy. Faraó ale přikázal všemu svému lidu: Každého narozeného chlapce Hebrejců hodte do řeky, ale každou dívku nechte naživu.

2

Byl však někdo z kmene Levi, který si vzal jednu z dcer Levi. A v lůně počala a porodila chlapce, a když viděli, že je krásný, skrývali ho tři měsíce. Protože ho ale nemohli déle skrývat, vzala jeho matka koš, namazala jej asfaltosmolou, vložila do něj dítě a položila jej do bažiny u řeky. A jeho sestra pozorovala z daleka, aby se dozvěděla, co se mu stane.

Sestoupila dcera faraonova, aby se koupala v řece, a její služebnice procházely podél řeky. Když spatřila koš v bažině, poslala služebnici a vzala jej. Když otevřela, uviděla plačící dítě v koši, a dcera faraonova ho ušetřila a řekla: Toto je z dětí Hebrejců. A jeho sestra řekla dceři faraóna: Chceš, abych ti zavolala kojící ženu z Hebrejek, a bude ti kojit dítě? Dcera faraonova řekla: Jdi. Mladá žena přišla a zavolala matku dítěte. Řekla jí dcera faraóna: Zachovej mi toto dítě a koj mi je, já ti dám mzdu. Žena vzala dítě a kojila je. Když dítě vyrostlo, přivedla je k dceři faraóna a stalo se jí synem. Pojmenovala ho Mojžíšem se slovy: Z vody jsem ho vytáhla.

Stalo se ale v oněch mnohých dnech, když Mojžíš dospěl, že vyšel ke svým bratrům, synům Izraele, a pozorujíc jejich dřinu, vidí egyptského muže bijícího nějakého Hebrejce, jednoho ze svých vlastních bratrů, synů Izraele. Rozhlédl se ale sem a tam, nikoho neviděl, a udeřiv Egyptana, skryl ho v písku. Když vyšel

druhého dne, uviděl dva muže Hebreje, kteří se bili, a řekl tomu, který činil bezpráví: Proč biješ svého bližního? Ten ale řekl: Kdo tě ustanovil vládcem a soudcem nad námi? Nechceš snad mě zabít stejným způsobem, jakým jsi včera zabil toho Egyptana? Mojžíš se však bál a řekl: Jestli se tato věc stala tak zjevnou. Faraó ale uslyšel toto slovo a hledal zabít Mojžíše. Mojžíš však odešel od faraóa a bydlel v zemi Midian, a když přišel do země Midian, posadil se u studny. Knězi z Midiánu ale bylo sedm dcer, které pásly ovce svého otce Jethra, a když přišly, čerpaly vodu, až naplnily nádrže, aby napojily ovce svého otce Jethra. Když ale přišli pastýři a vyhánějící je, Mojžíš vstal, zachránil je, načerpal jim vodu a napojil jejich ovce. Přišly ale k Raguelovi, jejich otci, a ten jim řekl: Proč jste dnes tak pospíchaly přijít? Ony ale řekly: Egyptský muž nás zachránil od pastýřů, načerpal nám vodu a napojil naše ovce. On ale řekl svým dcerám: A kde je? A proč jste tam nechali toho muže? Zavolejte ho tedy, ať jí chléb. Mojžíš se usadil u toho muže a ten dal svou dceru Zíporu Mojžíšovi za ženu. V lůně počavši, žena porodila syna a Mojžíš pojmenoval jeho jméno Geršom, říká, že jsem příchozí v cizí zemi. Po oněch mnohých dnech zemřel král Egypta a synové Izraele sténali kvůli pracím a vykřikli, a jejich křik vystoupil k Bohu kvůli těm pracím. A Bůh vyslyšel jejich nářek a Bůh se rozpomenul na svou smlouvu s Abrahamem, Izákem a Jákobem. A Bůh pohlédl na syny Izraele a dal se jim poznat.

3

A Mojžíš pásal ovce svého tchána Jetra, kněze midiánského, a vedl ovce do pouště a přišel k hoře Choréb. Ukázal se mu Anděl Páně v ohnivém plameni z keře, a vidí, že keř hoří ohněm, ale keř nebyl spálen. Mojžíš ale řekl: Přistoupím a uvidím toto velké vidění, proč ten keř není spalován. Když ale Pán viděl, že

přistupuje, aby viděl, zavolal na něj Pán z keře a řekl: Mojžíši, Mojžíši, on pak řekl: Co je? On ale řekl: Nepřibližuj se sem, sundej sandál ze svých nohou, neboť místo, na kterém stojíš, je svatá země. A řekl: Já jsem Bůh tvého otce, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův. Mojžíš však odvrátil svou tvář, neboť se bál pohledět před Boha. Pán řekl Mojžíšovi: Viděl jsem trápení mého lidu v Egyptě a slyšel jsem jejich křik kvůli dozorcům nad prací, neboť znám jejich bolest, A já jsem sestoupil, abych je vysvobodil z ruky Egyptanů a abych je vyvedl z té země a abych je uvedl do země dobré a rozsáhlé, do země tekoucí mlékem a medem, na místo Kananejců a Chetejců a Amorejců a Ferezejců a Gergesejců a Evejců a Jebusejců. A nyní hle, křik synů Izraele přišel ke mně, a já jsem viděl útlak, kterým je Egyptané utlačují. A nyní pojď sem, pošlu tě k faraónovi, králi Egypta, a vyvedeš můj lid, syny Izraele, ze země egyptské.

A Mojžíš řekl Bohu: Kdo jsem já, že bych měl jít k faraónovi, králi Egypta, a že bych měl vyvést syny Izraele z egyptské země? Bůh řekl Mojžíšovi: Budu s tebou, a toto bude pro tebe znamením, že já tě posílám: Až vyvedeš můj lid z Egypta, budete sloužit Bohu na této hoře. A Mojžíš řekl Bohu: Hle, já vyjdu k synům Izraele a řeknu jim: Bůh našich otců mě poslal k vám. Zeptají se mě, jaké je jeho jméno. Co jim řeknu? A Bůh řekl Mojžíšovi: Já jsem, který jsem, a řekl: Takto řekneš synům Izraele: Jsoucí mě poslal k vám. A Bůh řekl opět Mojžíšovi: Takto řekneš synům Izraele: Pán, Bůh otců našich, Bůh Abrahama a Bůh Izáka a Bůh Jákoba, mě poslal k vám. Toto je mé věčné jméno a památka z pokolení na pokolení. Když tedy přijdeš, shromáždí radu starších synů Izraele a řekneš jim: Pán, Bůh našich otců, se mi ukázal, Bůh Abrahama, Bůh Izáka a Bůh Jákoba, řka: Navštívil jsem vás a viděl vše, co se vám přihodilo v Egyptě. A řekl: Vyvedu vás z trápení Egyptanů do země Kananejců, Chetejců, Amorejců, Perizejců, Gergesejců, Hevejců a

Jebusejců, do země tekoucí mlékem a medem. A vyslyší tvůj hlas, a vstoupíš ty i rada starších Izraele k faraonovi, králi Egypta, a řekneš mu: Bůh Hebrejců nás povolal, půjdeme tedy cestou tří dnů na poušť, abychom obětovali našemu Bohu. Já ale vím, že vás Farao, král Egypta, nenechá odejít, pokud ne mocnou rukou. A natáhnu ruku a udeřím Egyptřany všemi svými zázraky, které mezi nimi vykonám, a potom vás propustí. A dám přízeň tomuto lidu před Egyptřany, a když budete odcházet, neodejdete prázdní, Ale žena bude žádat od svého souseda a spolubydlicího stříbrné a zlaté nádoby a oděv, a položíte je na své syny a na své dcery, a vypleníte Egyptřany.

4

Mojžíš však odpověděl a řekl: Jestliže mi neuvěří ani nevyslyší můj hlas, řeknou totiž, že se ti Bůh neukázal, co jim řeknu? Řekl mu ale Pán: Co je to v tvé ruce? On odpověděl: Hůl. A řekl: Hoď ji na zem. A hodil ji na zem a stala se hadem, a Mojžíš před ním utekl. A Pán řekl Mojžíšovi: Vztáhni ruku a uchop ocas. Když tedy vztáhl ruku, uchopil ocas a v jeho ruce se z něj stala hůl. Aby ti uvěřili, že se ti zjevil Bůh jejich otců, Bůh Abrahama a Bůh Izáka a Bůh Jakuba. Řekl mu ale Pán znovu: Vlož svou ruku do svého lůna, a vložil svou ruku do svého lůna, a vynesl svou ruku ze svého lůna, a jeho ruka se stala jako sníh. A znovu řekl: Vlož svou ruku do svého lůna, a vložil ruku do svého lůna, a vynesl ji ze svého lůna, a znovu byla navracena do barvy svého masa. Jestliže ti ale neuvěří, ani nevyslyší hlas prvního znamení, uvěří hlasu druhého znamení. A bude, jestliže ti neuvěří těmto dvěma znameními, ani nebudou poslouchat tvého hlasu, vezmeš vodu z řeky a vyleješ ji na suché místo, a voda, kterou vezmeš z řeky, se stane krví na suchém místě. Řekl ale Mojžíš Pánu: Prosím, Pane, nejsem schopný od včerejška ani od předejška, ani od té doby, co jsi

začal mluvit ke svému služebníku, jsem slabého hlasu a pomalého jazyka. Řekl Pán Mojžíšovi: Kdo dal ústa člověku? A kdo učinil nedoslýchavého a němého, vidoucího a slepého? Cožpak ne já, Bůh? A nyní jdi, a já otevřu tvá ústa a poučím tě, co máš říci. A Mojžíš řekl: Prosím, Pane, jmenuj někoho jiného, koho chceš poslat. A rozzlobiv se hněvem, Pán na Mojžíše řekl: Což není hle Áron, bratr tvůj, Levita? Víím, že on ti bude mluvit, a hle, on vyjde vstříc tobě, a když tě uvidí, zaraduje se v srdci. A ty řekneš k němu a dáš má slova do jeho úst, a já otevřu tvá ústa a jeho ústa, a poučím vás, co učiníte. A on bude mluvit k lidu za tebe a on bude tvými ústy, ty však pro něj budeš prostředníkem k Bohu. A tuto hůl, která se obrátila v hada, vezmeš do své ruky, kterou budeš konat tato znamení.

Mojžíš šel a obrátil se ke svému tchánu Jethro a říká: Půjdu a vrátím se ke svým bratrům v Egyptě a uvidím, zda ještě žijí. A Jethro řekl Mojžíšovi: Jdi ve zdraví. Po mnoha oněch dnech pak zemřel egyptský král. Pán řekl Mojžíšovi v Midiánu: Jdi, odejdi do Egypta, neboť zemřeli všichni, kteří hledali tvou duši. Mojžíš vzal svou ženu a děti, posadil je na soumarová zvířata a vrátil se do Egypta. Mojžíš vzal hůl od Boha do své ruky. Pán řekl Mojžíšovi: Až půjdeš a budeš se vracet do Egypta, viz všechny ty divy, které jsem dal do tvých rukou, vykonáš je před faraónem, ale já zatvrdím jeho srdce, a on lid nepropustí. Ty ale řekneš faraonovi: Toto říká Pán: Můj prvorozený syn je Izrael. Řekl jsem ti: Propuštěj můj lid, aby mi sloužil. Jestliže je tedy nechceš propustit, hle, já zabiji tvého prvorozeného syna. Stalo se ale na cestě v noclehárně, že jej potkal Anděl Páně a chtěl jej zabít. A Seppóra vzala kamínek, obřezala předkožku svého syna, padla k jeho nohám a řekla: Stanula krev obřízky mého dítěte. A odešel od něho, protože řekla: Zastavila se krev obřízky mého dítěte. Pán ale řekl Áronovi: Jdi naproti Mojžíšovi na poušť. A šel, a setkal se s ním na hoře Boží, a

políbili se navzájem. A Mojžíš oznámil Áronovi všechna slova Pána, který ho poslal, a všechna slova, která mu přikázal. Mojžíš a Áron šli a shromáždili radu starších synů Izraele. A Aaron mluvil všechna ta slova, která Bůh mluvil k Mojžíšovi, a učinil ta znamení před lidem. A lid uvěřil a radoval se, že Bůh navštívil syny Izraele a že viděl jejich soužení, a lid se sklonil a poklonil se.

5

A po těchto věcech vešel Mojžíš a Áron k faraonovi a řekli mu: Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Propusť můj lid, aby mi slavil slavnost na poušti. A Faraó řekl: Kdo je ten, jehož hlasu mám vyslechnout, abych propustil syny Izraele? Neznám Pána a Izrael nepropustím. A říkají mu: Bůh Hebrejců nás povolal, půjdeme tedy cestou tří dnů do pouště, abychom obětovali Pánu, Bohu našemu, aby nás nepotkal snad smrt nebo vražda. A řekl jim král Egypta: Proč Mojžíš a Áron odvracíte lid od jejich prací? Odejděte každý z vás ke svým pracím. A faraó řekl: Hle, lid je nyní početný, proto je nezastavujme v jejich pracích. Faraó ale přikázal dozorcům lidu a písářům se slovy Nebudete již dávat lidu slámu k výrobě cihel, jako včera a předevírem, ale oni sami ať jdou a shromáždí si slámu. A uspořádání výroby cihel, kterou oni dělají každý den, jim uložíš, nic neubereš, jsou totiž zahálčiví, proto vykřikli, říkajíce: Povstaňme a obětujme našemu Bohu. Ať je zatížena práce těchto lidí, ať pečují o tyto věci a ne o prázdná slova.

Pobízeli je dozorcí a písáři a říkali lidu: Toto říká Faraó: Již vám nedávám slámu. Vy sami jděte a sbírejte si slámu, odkud ji najdete, neboť z vašeho úkolu se nic neubírá. A lid byl rozptýlen po celé zemi egyptské, aby shromáždil strniště na slámu. Dozorcí však na ně naléhali se slovy: Dokončete práce, které náležejí každý

den, právě tak jako i tehdy, když vám byla dávána sláma. A písaři rodu synů Izraele, kteří byli ustanoveni nad nimi, byli zbičováni dohlížiteli Faraóna se slovy: Proč jste nedokončili vaše úkoly výroby cihel jako včera a předeviděm, a také dnes? Písaři synů Izraele však vstoupili a vykřikli k faraonovi, říkajíce: Proč tak činíš svým služebníkům? Sláma není dávána tvým služebníkům, a říkají nám dělat cihly, a hle, tví služebníci byli zbičováni, budeš tedy křivdit svému lidu. A řekl jim: Zahálejte, zahaleči jste, proto říkáte: Pojdme obětovat našemu Bohu. Nyní tedy jděte a pracujte, neboť sláma vám nebude dána, a stanovené množství cihel odevzdáte. Viděli však písaři synů Izraele sami sebe ve zlém, říkajíce: Neopustíte předepsané množství výroby cihel toho dne. Setkali se s Mojžíšem a Áronem, kteří jim přicházeli vstříc, když vycházeli od Faraóna, A oni jim řekli: Kéž by Bůh viděl vás a soudil, že jste učinili naši vůni ohavnou před Faraónem a před jeho služebníky, abyste dali meč do jeho rukou, aby nás zabil. Mojžíš se však vrátil k Pánu a řekl: Prosím, Pane, proč jsi tak zle zacházel s tímto lidem? A proč jsi mě poslal? A od té doby, co jsem šel k faraonovi mluvit ve tvém jménu, zle zacházel s tímto lidem, a nezachránil jsi svůj lid.

6

A Pán řekl Mojžíšovi: Již uvidíš, co učiním faraonovi, neboť mocnou rukou je pošle pryč a vztaženým ramenem je vyžene ze své země. Bůh však mluvil k Mojžíšovi a řekl mu: Já jsem Pán. A zjevil jsem se Abrahamovi a Izákovi a Jákobovi, jsa jejich Bohem, a jméno mé Pán jsem jim nezjevil. A ustanovil jsem svou smlouvu s nimi, abych jim dal zemi Kananejských, zemi, ve které pobývali, v níž také pobývali. A já jsem slyšel nářek synů Izraele, které Egypťané zotročují, a vzpomněl jsem na vaši smlouvu. Jdi, řekl jsem synům Izraele: Já jsem Pán a vyvedu vás z panství Egypťanů,

vysvobodím vás z otroctví a vykoupím vás vysokým ramenem a velkým soudem, A vezmu si vás pro sebe za lid, a budu vaším Bohem, a poznáte, že já jsem Pán, Bůh váš, který vyvedl vás z útlaku Egyptanů. A přivedu vás do té země, do které jsem vztáhl svou ruku, abych ji dal Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, a dám vám ji v dědictví, já Hospodin. Mojžíš ale mluvil takto k synům Izraele, a neposlouchali Mojžíše kvůli malomyslnosti a kvůli tvrdým pracím. Pán pak řekl Mojžíšovi: Vejdi a mluv k faraonovi, králi Egypta, aby propustil syny Izraele z jeho země. Mojžíš ale mluvil před Pánem a řekl: Hle, synové Izraele mě nevyslechli, a jak mě vyslechne Farao? Já jsem přece nemluvný. Pán řekl Mojžíšovi a Áronovi a přikázal jim jít k faraonovi, králi Egypta, aby propustil syny Izraele ze země egyptské.

A tito jsou vůdcové domů jejich otců, synové Rúbena, prvorozeného Izraele: Enóch a Fallu, Asrón a Charmí, toto je příbuzenstvo Rúbenovo. A synové Simeona: Jemuel, Jamin, Ehud, Jachin, Zohar a Saul, syn Kananejské ženy. To jsou rody synů Simeonových. A toto jsou jména synů Leviho podle jejich příbuzenství: Gedson, Kaat a Merarei. A roky života Leviho byly sto třicet sedm. A tito jsou synové Gedsonovi: Lobeni a Semei podle domů jejich rodin. A synové Kaáta: Amram, Issaar, Chebrón a Ozeiél, a léta života Kaáta byla sto třicet tři let. A synové Merariho, Mahli a Mushi. Tito jsou domy otců Leviho podle jejich příbuzenství. A Amram si vzal Jochebed, dceru bratra svého otce, za ženu, a zplodila mu Aarona a Mojžíše a Miriam, jejich sestru. Roky života Amramova byly sto třicet dva let. A synové Issachara: Kore, Naphek a Zechri. A synové Ozeiele: Misael, Elisafan a Segrei. Vzal ale Aaron Alžbětu, dceru Aminadaba, sestru Naassona, sobě za ženu, a porodila mu Nadaba, Abiuda, Eleazara a Itamara. Synové Kóracha: Asír, Elkána a Abiasár. Toto jsou generace Kóracha. A Eleazar, syn Aaronův, vzal si za ženu jednu z

dcer Phutielových a porodila mu Phinease. To jsou hlavy rodin levitských podle jejich pokolení. Toto je Aaron a Mojžíš, kterým Bůh řekl, aby vyvedli syny Izraele z egyptské země s jejich mocí. Tito jsou ti, kteří mluvili k faraónovi, králi Egypta, a vyvedli syny Izraele ze země egyptské, sám Áron a Mojžíš. Toho dne mluvil Pán k Mojžíšovi v zemi egyptské. A Pán mluvil k Mojžíšovi řka: Já jsem Pán, mluv k faraonovi, králi Egypta, vše, co já ti říkám. A Mojžíš řekl před Pánem: Hle, já jsem slabého hlasu, a jak mě uslyší Farao?

7

A Pán řekl Mojžíšovi: Hle, učinil jsem tě bohem pro faraona a tvůj bratr Áron bude tvým prorokem. Ty ale budeš mluvit k němu všechno, co ti přikazuji, a Aaron, tvůj bratr, bude mluvit k faraonovi, aby propustil syny Izraele z jeho země. Já ale ztvrdím srdce faraonovo a znásobím svá znamení a své divy v zemi egyptské. A Farao vás neuslyší, a položím svou ruku na Egypt, a vyvedu svou mocí svůj lid, syny Izraele, ze země egyptské s velikou pomstou. A poznají všichni Egyptané, že já jsem Pán, když vztáhnou svou ruku na Egypt, a vyvedu syny Izraele z jejich prostředku. Mojžíš a Áron udělali právě tak, jak jim Pán přikázal, tak učinili. Mojžíš byl osmdesáti let a Áron, jeho bratr, byl osmdesáti tří let, když mluvil k faraonovi. A Pán řekl Mojžíšovi a Áronovi: A když k vám bude mluvit Farao se slovy: Dejte nám znamení nebo div, řekneš Áronovi, svému bratru: Vezmi hůl a hoď ji na zem před Faraem a před jeho služebníky, a stane se drakem. Vstoupil tedy Mojžíš a Áron před faraóna a jeho služebníky a učinili tak, jak jim Pán přikázal, a Áron hodil hůl před faraóna a před jeho služebníky, a stala se drakem. Farao svolal sofisty Egypta a čaroděje, a zaklínači Egyptanů učinili svými čarodějstvími podobně. A každý z nich hodil svou hůl a staly se

draky, a Áronova hůl pohltila jejich hole. A srdce faraóna ztvrdlo a nevyslyšel je, právě jak jim Pán přikázal.

Pán ale řekl Mojžíšovi: Zatvrdilo se srdce faraonovo, takže lid nepropustí. Jdi k faraonovi ráno, hle, on vychází k vodě, a budeš se s ním setkávat na břehu řeky, a hůl obrácená v hada vezmeš do své ruky. A řekneš k němu: Pán, Bůh Hebrejců, mě poslal k tobě se slovy: Vyšli můj lid, aby mi sloužil na poušti, a hle, neuposlechl jsi až do této chvíle. Toto praví Pán: Tímto poznáš, že já jsem Pán. Hle, udeřím holí, která je v mé ruce, na vodu v řece a promění se v krev. A ryby v řece zemřou, a řeka bude páchnout, a Egypťané nebudou moci pít vodu z řeky. Pán řekl Mojžíšovi: Řekni svému bratru Áronovi: Vezmi svou hůl do ruky a vztáhni svou ruku na vody Egypta, na jejich řeky, na jejich kanály, na jejich bažiny a na všechnu jejich shromážděnou vodu, a stane se krví. A stala se krev v celé egyptské zemi, ve dřevěch i v kamenech. A učinili tak Mojžíš a Áron, právě jak jim Pán přikázal, a pozdvih svou hůl udeřil do vody v řece před faraónem a před jeho služebníky, a proměnil všechnu vodu v řece v krev. A ryby v řece zemřely a řeka páchnula, a Egypťané nemohli pít vodu z řeky, a krev byla po celé egyptské zemi. Udělali ale podobně i zaklínači Egypťanů svými čarováními, a srdce Faraona bylo zatvrzeno, a nevyslechl je, právě jak řekl Pán. Faraon se ale obrátil a vešel do svého domu, a nevěnoval tomu ani pozornost. Všichni Egypťané kopali kolem řeky, aby mohli pít vodu, a nemohli pít vodu z řeky. A bylo naplněno sedm dní poté, co Pán udeřil řeku.

Pán však řekl Mojžíšovi: Vejdi k faraonovi a řekni mu: Toto praví Pán: Propuť můj lid, aby mi sloužil. Jestliže je však nechceš propustit, hle, já raním celé tvé území žábami. A řeka vychrlí žáby, a ty vystoupí a vejdou do tvých domů, a do skladišť tvých ložnic, a na tvá lůžka, a do domů tvých služebníků, a tvého lidu, a do tvých

dížích, a do tvých pecí. A na tebe, a na tvé služebníky, a na tvůj lid vystoupí žáby.

8

Pán řekl Mojžíšovi: Řekni svému bratru Áronovi, ať napřáhne svou ruku se svou holí nad řeky, nad kanály a nad bažiny a vyvedl žáby. A Aaron natáhl ruku na vody Egypta a vyvedl žáby, a žáby vystoupily a pokryly egyptskou zemi. Udělali ale podobně i zaklínači Egyptanů svými čáry a přivedli žáby na egyptskou zemi. A faraó zavolal Mojžíše a Árona a řekl: Modlete se za mě k Pánu, ať odstraní žáby ode mě a od mého lidu, a já je propustím, aby obětovali Pánu. Mojžíš řekl Faraonovi: Urči mi, kdy se mám modlit za tebe, za tvé služebníky a za tvůj lid, aby žáby zmizely od tebe, od tvého lidu a z vašich domů, kromě těch, které zůstanou v řece. Ten ale řekl: Do zítřka. Řekl tedy: Jak jsi řekl, abys věděl, že není jiného kromě Pána. A žáby budou odstraněny od tebe, od vašich domů, od dvorů, od tvých služebníků a od tvého lidu, kromě těch v řece zůstanou. Mojžíš a Áron vyšli od faraóna a Mojžíš volal k Pánu ohledně dohody o žábách, jak ji faraón ustanovil. Učinil ale Pán právě tak, jak řekl Mojžíš, a zemřely žáby z domů, z dvorů a z polí. A shromáždili je na hromady a hromady, a země páchnula. Když ale faraó viděl, že nastala úleva, jeho srdce ztěžklo a nevyslechl je, právě jak mluvil Pán. Řekl ale Pán Mojžíšovi: Řekni Áronovi: Natáhni svou ruku s holí a udeř do prachu země, a budou komáři na lidech i na čtyřnožcích i po celé egyptské zemi. Natáhl tedy Áron rukou hůl a udeřil do prachu země, a stali se komáři na lidech i na čtvernožcích, a ve veškerém prachu země se stali komáři. Udělali ale podobně i zaklínači svými čáry, aby vyvedli komáry, a nebyli schopni, a komáři se objevili jak na lidech, tak na čtyřnohých zvířatech. Zaklínači tedy řekli faraonovi: Toto je prst Boží. Ale srdce faraonovo bylo zatvrzeno a

nevyslyšel je, právě jak mluvil Hospodin. Pán řekl Mojžíšovi: Vstaň časně ráno a postav se před faraóna, až půjde k vodě, a řekni mu: Toto praví Pán: Propuť můj lid, aby mi sloužil na poušti. Jestliže ale nechceš propustit můj lid, hle, já posílám na tebe, na tvé služebníky, na tvůj lid a na vaše domy psí mouchy, a domy Egypťanů budou naplněny psími mouchami, i země, na které jsou. A budu konat divy v ten den v zemi Gešem, na které můj lid přebývá, na které tam nebude psí moucha, abys věděl, že já jsem Pán, Bůh veškeré země. A učiním rozdíl mezi mým lidem a tvým lidem, a zítra se toto stane na zemi. Učinil ale Pán tak, a přišlo množství psích much do domů faraóna a do domů jeho služebníků a do celé egyptské země, a země byla zničena od psích much.

Farao zavolal Mojžíše a Árona a řekl: Přijďte a obětujte Pánu, vašemu Bohu, v této zemi. A Mojžíš řekl: Není možné, aby se to stalo tak, neboť ohavnosti Egypťanů budeme obětovat Pánu, našemu Bohu. Jestliže totiž obětujeme ohavnosti Egypťanů před nimi, budeme ukamenováni. Půjdeme tři dny cesty do pouště a obětujeme našemu Bohu, jak nám řekl Pán. A Farao řekl: Já vás posílám, a obětujte svému Bohu v poušti, ale neodejdete daleko, modlete se tedy za mě k Pánu. Mojžíš řekl: Já odejdu od tebe a budu se modlit k Bohu, a psí moucha odejde od tebe, od tvých sluhů a od tvého lidu zítra. Jen ať Farao již znovu neklame, aby neposlal lid obětovat Pánu. Vyšel ale Mojžíš od faraona a modlil se k Bohu. Pán ale udělal právě tak, jak řekl Mojžíš, a odstranil mouchy od Faraona, od jeho služebníků a od jeho lidu, a nezůstala ani jediná. A Farao zatížil své srdce i v tomto čase a nechtěl propustit lid.

Pán řekl Mojžíšovi: Vejdi k faraonovi a řekni mu: Toto praví Hospodin, Bůh Hebrejců: Propuště můj lid, aby mi sloužil. Jestliže skutečně nechceš propustit můj lid, ale stále ho zadržuješ, Hle, ruka Páně dopadne na tvůj dobytek, který je na polích, na koně, na tažná zvířata, na velbloudy, na skot a na ovce – smrt velmi veliká. A budu konat divy já v onom čase mezi dobytkem Egyptanů a mezi dobytkem synů Izraele, nezemře ze všeho dobytka synů Izraele nic. A Bůh dal hranici, řka: Zítra učiní Pán tuto věc na zemi. A Pán učinil toto slovo následujícího dne a zemřel všecken dobytek Egyptanů, ale z dobytka synů Izraele nezemřel nic. Když ale Farao viděl, že z veškerého dobytka synů Izraele nezemřelo nic, jeho srdce se zatvrdilo a lid nepropustil. Řekl ale Pán Mojžíšovi a Áronovi: Vezměte plné hrsti sazí z pece a ať Mojžíš posype je k nebi před Faraómem a před jeho služebníky. A ať se stane prach na celou zemi Egypta a bude na lidech a na čtyřnohých zvířatech vředy, puchýře vyvěrající jak v lidech, tak v čtyřnohých zvířatech, v celé zemi Egypta. A vzal saze z pece před Faraómem a Mojžíš je rozptýlil do nebe, a vznikly vředy, puchýře praskající, jak na lidech, tak na čtvernožcích. A kouzelníci nebyli schopni stát před Mojžíšem kvůli vředům, neboť vředy postihly kouzelníky i celou egyptskou zemi. Pán však zatvrdil srdce faraóna, a ten je nevyslyšel, jak Pán přikázal. Pán řekl Mojžíšovi: Vstaň časně ráno a postav se před faraóna a řekni mu: Toto praví Hospodin, Bůh Hebrejců: Propuště můj lid, aby mi sloužil. V tomto čase nyní posílám všechny své rány do tvého srdce, i tvých služebníků a tvého lidu, abys poznal, že není jako já jiný na celé zemi. Nyní, neboť kdybych byl poslal ruku, udeřil bych tě a tvůj lid usmrtil, a byl bys zničen ze země. A kvůli tomu jsi byl zachován, abych ukázal v tobě svou sílu a aby bylo vyhlášeno mé jméno po celé zemi. Stále tedy zadržuješ můj lid a nechceš je propustit? Hle, já zítra v tuto hodinu sešlu velmi hojné krupobití, jaké nebylo v Egyptě ode dne, kdy byl stvořen, až do tohoto dne. Nyní tedy

pospěš shromáždit svůj dobytek a vše, co máš na pláni, neboť všichni lidé a dobytek, kolik jich máš na pláni, všichni lidé a dobytek, kteří budou nalezeni na pláních a nevejdou do domu, na ně padne krupobití a zemřou. Ten, kdo se bál slova Páně ze služebníků faraonových, shromáždil svůj dobytek do domů. Kdo ale nezaměřil mysl na slovo Páně, nechal zvířata na polích.

Řekl ale Pán k Mojžíšovi: Vztáhni svou ruku k nebi, a bude krupobití na celou egyptskou zemi, na lidi i na dobytek, i na všechny byliny na zemi. Mojžíš natáhl ruku k nebi a Pán dal zahřmění a krupobití, a oheň probíhal po zemi, a Pán seslal krupobití na celou egyptskou zemi. Byly kroupy a oheň planoucí v kroupách, a kroupy byly velmi mnohé, jaké takové nebyly v Egyptě ode dne, kdy se na ní usadil národ. Krupobití udeřilo v celé egyptské zemi, od člověka až po dobytek, a krupobití pobilo všechnu bylinu na pláni a všechny stromy na pláních krupobití rozdrtilo. Kromě v zemi Gesem, kde byli synové Izraele, nebyly kroupy. Faraó poslal a zavolal Mojžíše a Árona a řekl jim: Zhřešil jsem nyní, Hospodin je spravedlivý, já však a můj lid jsme bezbožní. Modlete se tedy za mě k Pánu, a ať přestanou hlasy Boží, krupobití a oheň, a propustím vás, a nebudete již déle nuceni zůstat. Řekl mu ale Mojžíš: Jakmile vyjdu z města, rozprostřu své ruce k Pánu, a hlasy přestanou, a krupobití i déšť již nebudou, abys poznal, že země patří Pánu. A ty i tvoji služebníci, vím, že jste se ještě nebáli Pána. Ten len a ječmen však byly zasaženy, neboť ječmen byl v klasu a len byl v semeni. Pšenice a špalda však nebyly zasaženy, protože byly pozdní. Mojžíš vyšel od faraona ven z města a vztáhl ruce k Pánu, a hlasy přestaly, a krupobití a déšť již nepadaly na zemi. Když ale faraó viděl, že přestal déšť, krupobití a hřmění, znovu hřešil a zatvrdil své srdce i srdce svých služebníků. A srdce faraonovo bylo zatvrzeno a neposlal pryč syny Izraele, právě jak mluvil Pán k Mojžíšovi.

Pán řekl Mojžíšovi: Vejdi k faraonovi, neboť já jsem zatvrdil jeho srdce i srdce jeho služebníků, aby na ně přišla tato znamení, Abyste mohli vyprávět do uší vašich dětí a dětem vašich dětí, jak jsem se posmíval Egyptanům, a o mých znameních, která jsem učinil mezi nimi, a budete vědět, že já jsem Pán. Mojžíš a Áron vstoupili před faraóna a řekli mu: Toto praví Hospodin, Bůh Hebrejců: Jak dlouho se nechceš přede mnou pokořit? Propusť můj lid, aby mi sloužil. Jestliže ale nechceš ty propustit můj lid, hle, já přivedu zítra v tuto hodinu mnoho kobylek na celé tvé území. A zakryje vzhled země, a nebudeš moci spatřit zemi, a sežere všechen přebytek země, který zůstal, jenž vám zanechalo krupobití, a sežere každý strom rostoucí vám na zemi. A budou naplněny tvé domy a domy tvých sluhů a všechny domy v celé zemi Egyptanů, které nikdy neviděli tví otcové ani jejich praotcové, ode dne, kdy se stali na zemi, až do tohoto dne. A Mojžíš se odvrátil a vyšel od faraóna. A služebníci faraóna mu říkají: Dokdy nám bude toto překážkou? Propusť ty lidi, aby sloužili svému Bohu, nebo chceš vědět, že Egypt zahynul? A obrátili se Mojžíš a Áron k faraonovi a řekl jim: Jděte a služte Pánu, Bohu vašemu. Kdo však a kdo jsou ti, kteří půjdou? A Mojžíš říká: S mladými muži a staršími půjdeme, se syny a dcerami, s ovceci a dobyt看 naším, neboť je svátek Páně. A řekl k nim: Ať je tak Pán s vámi, když vás posílám, ne i s vašimi zavazadly? Vizte, že je vám přidána zlovolnost. Ne tak, ale nechť jdou ti muži a nechť slouží Bohu, neboť toto sami vyhledáváte. Vyhnali je však od tváře faraóna. Pán řekl Mojžíšovi: Vztáhni ruku nad egyptskou zemi, ať vystoupí kobylky na zemi a sežerou všechnu bylinu země i všechen plod stromů, který zanechalo krupobití. A Mojžíš zvedl hůl k nebi a Pán přivedl jižní vítr na zemi po celý ten den a celou noc. Ráno se stalo, že jižní vítr přinesl

kobylky. A přivedl ji na celou zemi egyptskou a spočinula na všech hranicích Egypta v množství velmi velikém, před ní se nestala taková kobylka a po ní nebude taková. A pokrylo to zrak země a země byla zničena, a sežralo to všechnu bylinu země a všecken plod stromů, který zůstal po krupobití. Nezůstalo nic zeleného na stromech ani na žádné bylině pole v celé egyptské zemi.

Farao pospíchal zavolat Mojžíše a Árona a řekl: Zhřešil jsem před Pánem, vaším Bohem, a proti vám. Přijměte tedy můj hřích ještě nyní a modlete se k Pánu, vašemu Bohu, a ať ode mě odstraní tuto smrt. Vyšel ale Mojžíš od faraona a modlil se k Bohu. A Pán změnil vítr z moře na silný, vzal kobylky a hodil je do Rudého moře, a nezůstala ani jedna kobylka v celé egyptské zemi. A Pán zatvrdil srdce faraona a nepropustil syny Izraele. Pán ale řekl Mojžíšovi: Natáhni svou ruku k nebi, a ať se stane tma nad egyptskou zemí, hmatatelná tma. Mojžíš natáhl ruku k nebi a nastala tma, temnota a vichřice na celé egyptské zemi po tři dny, A nikdo neviděl svého bratra tři dny a nikdo nevstal ze svého lůžka tři dny, ale všem synům Izraele bylo světlo ve všech místech, kde obývali. A farao zavolal Mojžíše a Árona se slovy: Jděte, služte Pánu, svému Bohu, ale ovce a dobytek zanechte, a vaše zavazadla ať jdou s vámi. A Mojžíš řekl: Ale ty nám také dáš zápalné oběti a oběti, které přineseme Hospodinu, našemu Bohu. A náš dobytek půjde s námi, a nezanecháme ani kopyto, neboť z nich vezmeme, abychom sloužili Pánu, našemu Bohu. My však nevíme, čím budeme sloužit Pánu, našemu Bohu, dokud tam nepříjdeme. Pán však zatvrdil srdce faraóna, a ten je nechtěl propustit. A Farao říká: Odejdi ode mě, dávej si pozor, abys už nikdy nespatrił mou tvář, neboť v den, kdy se mi ukážeš, zemřeš. Mojžíš ale říká: Řekl jsi, že se ti již neukážu tváří v tvář.

Pán řekl Mojžíšovi: Ještě jednu ránu uvedu na faraóna a na Egypt, a potom vás odtud propustí. Až vás však bude propouštět se vším, vyžene vás úplným vyhnáním. Mluv tedy tajně do uší lidu a necht' každý žádá od svého souseda stříbrné a zlaté nádoby a oděv. Pán ale dal přízeň svému lidu před Egyptany a ti jim půjčili, a muž Mojžíš se stal velmi velikým před Egyptany, před faraónem i před jeho služebníky. A Mojžíš řekl: Toto praví Hospodin: O půlnoci vejdu doprostřed Egypta. A zemře každý prvorozený v zemi egyptské, od prvorozeného faraóna, který sedí na trůnu, až po prvorozeného služebnice u mlýnského kamene, a až po prvorozené ze veškerého dobytka. A bude veliký pláč po celé egyptské zemi, jaký nebyl, a jaký již nebude. A mezi všemi syny Izraele nebude vrčet pes svým jazykem, od člověka až po dobytek, abys věděl, jak veliký rozdíl učiní Pán mezi Egyptany a Izraelem. A sestoupí všichni tito tvoji sluhové ke mně a budou se mi klanět se slovy: Vyjdi ty i všechen tvůj lid, který vedeš, a potom vyjdu. Mojžíš pak odešel od faraona s hněvem. Pán však řekl Mojžíšovi: Farao vás nevyslyší, abych znásobil svá znamení a divy v zemi egyptské. Mojžíš a Áron vykonali všechna tato znamení a divy v zemi egyptské před faraónem, ale Pán zatvrdil srdce faraónovo, a ten neposlechl, aby propustil syny Izraele ze země egyptské.

12

Pán řekl Mojžíšovi a Áronovi v egyptské zemi: Tento měsíc je pro vás začátkem měsíců, je pro vás první v měsících roku. Mluv k celému shromáždění synů Izraele a řekni: Desátého dne tohoto měsíce ať si každý vezme ovci podle domů otců, každý ovci podle domu. Jestliže však je jich v domě málo, takže nejsou dostatečný pro ovci, přibere k sobě souseda svého blízkého podle počtu duší; každý podle toho, co mu stačí, bude započítán k ovci. Ovce dokonalá, samec, roční, bude vám; od jehňat a kůzlat si vezmete. A

bude vám uchováváno až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, a zabije to celé shromáždění synů Izraele k večeru. A vezmou z té krve a umístí ji na obě veřeje a na překlad v domech, ve kterých je budou jíst. A budou jíst maso této noci pečené ohněm a nekvašený chléb s hořkými bylinami budou jíst. Nebudete z nich jíst nic syrového ani vařeného ve vodě, ale pečené ohněm, hlavu s nohama a vnitřnostmi. Nezanedbáte z něho nic do rána, a kost z něho nezlomíte, ale to, co z něho zůstane do rána, spálíte v ohni. Takto to budete jíst: s opásanými bedry, sandály na nohou a holemi v rukou, a budete to jíst s chvatem – je to Pascha Páně. A projdu zemí egyptskou v tuto noc a udeřím každého prvorozeného v zemi egyptské od člověka až po zvíře, a na všech bozích Egypťanů vykonám pomstu, já Hospodin. A krev bude vám znamením na domech, ve kterých jste, a uvidím krev, a ochráním vás, a nebude ve vás rána zkázy, když udeřím v zemi egyptské.

A tento den vám bude památkou a budete jej slavit jako svátek Pánu po všechna vaše pokolení, jako věčné nařízení jej budete slavit. Sedm dní budete jíst nekvašené chleby, ale od prvního dne odstraníte kvas ze svých domů, každý, kdo by jedl kvas, bude ta duše vyhlazena z Izraele, od prvního dne až do sedmého dne. A první den bude nazván svatým a sedmý den bude vám nazván svatým, žádnou služebnou práci nebudete konat v těchto dnech, kromě toho, co bude připraveno pro každou duši; pouze toto bude vám připraveno. A budete zachovávat toto přikázání, neboť v tento den vyvedu vaši sílu z egyptské země, a budete slavit tento den pro vaše pokolení jako věčné ustanovení. Počínaje čtrnáctým dnem prvního měsíce, od večera budete jíst nekvašené chleby, až do jednadvacátého dne měsíce, do večera. Sedm dní nebude nalezen kvas ve vašich domech, každý, kdo by jedl kvašené, bude ta duše vyhlazena ze shromáždění Izraele, jak

mezi cizinci, tak i mezi domorodci země. Žádný kvašený chléb nebudete jíst, ale v každém vašem obydlí budete jíst nekvašené.

Mojžíš ale svolal celou radu starších synů Izraele a řekl jim: Jděte, vezměte si ovci podle vašich příbuzenských skupin a obětujte velikonoční beránka. Vezmete svazek yzopu, namočíte jej do krve, která je u dveří, dotknete se nadpraží a obou veřejí krví, která je u dveří. Vy však nevyjdete, každý ze dveří svého domu, až do rána. A Pán projde, aby udeřil Egypťany, a uvidí krev na veřeji a na obou veřejích, a Pán projde kolem dveří, a nedovolí ničitelům vejít do vašich domů, aby udeřil. A zachovávejte toto nařízení pro sebe a pro své syny až navěky. Až však vstoupíte do země, kterou vám dá Hospodin, jak mluvil, zachovávejte tuto bohoslužbu. A až se vás zeptají vaši synové: Co je tato služba? A řeknete jim: Tato oběť je velikonoční beránek Pánu, protože zakryl domy synů Izraele v Egyptě, když udeřil Egypťany, ale naše domy vysvobodil. A lid se sklonil a poklonil se. A synové Izraele odešli a učinili, jak přikázal Pán Mojžíšovi a Áronovi, tak učinili.

Stalo se ale uprostřed noci, a Pán udeřil každého prvorozeného v zemi egyptské, od prvorozeného faraóna sedícího na trůnu, až po prvorozeného zajatkyně v jámě, a až po prvorozeného všeho dobytka. A Faraó vstal v noci, i jeho služebníci, i všichni Egypťané, a stalo se veliké naříkání v celé egyptské zemi, neboť nebyl dům, v němž by nebyl mrtvý. A faraó zavolal Mojžíše a Árona v noci a řekl jim: Vstaňte a vyjděte od mého lidu, jak vy, tak synové Izraele, jděte a služte Pánu, vašemu Bohu, jak říkáte. A vezměte své ovce a voly a jděte, požehnejte zajisté i mně. A Egypťané naléhali na lid s horlivostí, aby je vyhnali ze země, neboť řekli: Všichni my umíráme. Lid vzal své těsto, než bylo kvašeno, jejich hnětená těsta svázaná v jejich šatech na ramenou. Synové Izraele však udělali, jak jim přikázal Mojžíš, a

požádali Egypťany o stříbrné a zlaté nádoby a oděv. A Pán dal svému lidu milost před Egypťany, a ti jim půjčili, a tak oloupili Egypťany.

Synové Izraele odešli z Rameses do Sukotu, šest set tisíc pěších mužů, kromě zavazadel. A veliký smíšený zástup šel s nimi nahoru, a ovce, a volí, a dobytek velmi mnohý. A oni upekli těsto, které vynesli z Egypta, jako nekvašené chleby, neboť nebylo kvašeno, protože je Egypťané vyhnali, a nemohli zůstat, ani si neudělali zásoby na cestu. Bydlení synů Izraele, které bydleli v zemi egyptské a v zemi kanaánské, bylo čtyři sta třicet let. A stalo se po čtyřech stech třiceti letech, že vyšla všechna síla Páně ze země egyptské v noci. Ostraha je Pánu, aby vyvedl je ze země egyptské; ta noc je ostrahou Pánu, aby byla všem synům Izraele do jejich pokolení. Řekl ale Pán Mojžíšovi a Áronovi: Toto je zákon paschy, žádný cizinec z ní nebude jíst. A každého služebníka koupeného za stříbro obřežeš, a teprve pak z něho bude jíst. Příchozí nebo najatý dělník z toho nebude jíst. V jednom domě bude snědeno a nevynesete z domu maso ven, a kost z něho nezlomíte. Celé shromáždění synů Izraele to udělá. Jestliže však k vám přistoupí cizinec, aby vykonal velikonoční beránka Pánu, obřežeš každého jeho mužského, a pak přistoupí, aby to vykonal, a bude jako domorodec té země; žádný neobřezaný nebude z něho jíst. Jeden zákon bude pro domorodce a pro přistěhovalce mezi vámi. A synové Izraele učinili, jak přikázal Pán Mojžíšovi a Áronovi, tak učinili. A stalo se toho dne, že Pán vyvedl syny Izraele z egyptské země s jejich mocí.

13

Řekl ale Pán Mojžíšovi: Posvěť mi každého prvorozeného, který otevírá lůno mezi syny Izraele, od člověka až po dobytek –

patří mně. Mojžíš řekl lidu: Pamatujte na tento den, v němž jste vyšli z egyptské země, z domu otroctví, neboť vás Hospodin vyvedl odtud mocnou rukou, a nebude se jíst nic kvašeného. Neboť dnes vycházíte v měsíci nových. A bude, když tě Pán, tvůj Bůh, přivede do země Kananejských, Chetejských, Amorejských, Evejejských, Jebusejských, Gergesejských a Ferezejských, kterou přísahal tvým otcům dát tobě, zemi tekoucí mlékem a medem, vykonáš tuto službu v tomto měsíci. Šest dní budete jíst nekvašené chleby, ale sedmého dne bude svátek Páně. Nekvašený chléb budete jíst sedm dní, nebude u tebe viděn kvašený chléb, ani u tebe nebude kvas ve všech tvých hranicích. A oznámíš svému synu v ten den slovy: Kvůli tomuto učinil Pán Bůh pro mě, když jsem vycházel z Egypta. A bude ti znamením na tvé ruce a památkou před tvýma očima, aby byl zákon Páně v tvých ústech, neboť mocnou rukou tě vyvedl Pán Bůh z Egypta. A chraňte tento zákon podle stanovených období, ode dne ke dni.

A bude, až tě Pán, Bůh tvůj, přivede do země Kananejských, jak přísahal tvým otcům, a dá ti ji. A odělíš každého prvorozeného, samce Pánu, každého prvorozeného ze stád nebo z tvého dobytka, kolik se jich ti narodí, samce posvětiš Pánu. Každého, kdo otevírá lůno osla, vyměníš za ovci, jestliže však nevyměníš, vykoupíš ho, každého prvorozeného člověka ze synů tvých vykoupíš. Jestliže se tě ale tvůj syn po těchto věcech zeptá a řekne: Co je toto?, řekneš mu, že mocnou rukou vyvedl Pán nás z egyptské země, z domu otroctví. Když ale farao ztvrdil srdce a nechtěl nás propustit, zabil každého prvorozeného v zemi egyptské, od prvorozených lidí až po prvorozené dobytka. Proto já obětuji Pánu každého, kdo otvírá dělohu, všechny mužské, a každého prvorozeného ze svých synů vykoupím. A bude to znamením na tvé ruce a неотřesitelným před tvýma očima, neboť mocnou rukou tě vyvedl Pán z Egypta.

Když ale Faraó poslal lid, Bůh je nevedl cestou země Filištinů, protože byla blízko, neboť Bůh řekl, aby lid nelitoval, když uvidí válku, a neobrátil se zpět do Egypta. A Bůh obklopil lid cestou do pouště, k Rudému moři, a v páté generaci vystoupili synové Izraele ze země egyptské. A Mojžíš vzal s sebou kosti Josefa, neboť přísahou zavázal syny Izraele, když řekl: Pán vás jistě navštíví, a vynesete odtud mé kosti s sebou.

Synové Izraele ale vytáhli ze Sochótu a utábořili se v Étamu u pouště. Ten ale Bůh je vedl, ve dne v sloupu oblaku, aby jim ukázal cestu, v noci pak v sloupu ohně. Sloup oblaku ve dne a sloup ohně v noci však nepřestaly být před celým lidem.

14

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Mluv k synům Izraele, ať se obrátí a utáboří se naproti osadě, mezi Migdolem a mořem, naproti Baal-sefonu; před ním se utáboříte u moře. A faraó řekne svému lidu: Tito synové Izraele bloudí v zemi, neboť je zavřela poušť. Já však zatvrdím srdce faraona a bude pronásledovat je, a budu oslaven skrze faraona a skrze celé jeho vojsko, a poznají všichni Egyptané, že já jsem Pán, a učinili tak. A bylo oznámeno králi Egyptanů, že lid uprchl, a obrátilo se srdce faraona a jeho služebníků vůči lidu, a řekli: Co jsme to udělali, že jsme propustili syny Izraele, aby nám nesloužili? Faraó tedy zapřáhl své vozy a všechen svůj lid odvedl s sebou, A vzav šest set vybraných vozů a všechny koně Egyptanů a třetí hodnostáře na všech. A Pán zatvrdil srdce faraóna, krále Egypta, i srdce jeho služebníků, a pronásledoval syny Izraele, ale synové Izraele vycházeli se vztyčenou rukou. A Egyptané je pronásledovali a našli je utábořené u moře, a všechna jízda a vozy faraóna, a jezdcí, a jeho vojsko naproti tábořišti, naproti Beelsefónu. A Faraó se

přibližoval, a synové Izraele pozdvihli oči a vidí, že Egyptané se utábořili za nimi, a velmi se báli, synové Izraele však volali k Pánu. A oni řekli Mojžíšovi: Protože nebyly hroby v zemi egyptské, vyvedl jsi nás, abychom zemřeli na poušti? Nebylo to to slovo, které jsme k tobě mluvili v Egyptě, když jsme říkali: Nech nás, ať sloužíme Egyptanům? Vždyť je pro nás lepší sloužit Egyptanům, než zemřít v této poušti.

Mojžíš ale řekl lidu: Mějte odvahu, stůjte a vid'te záchranu od Pána, kterou nám dnes učiní, neboť jak jste viděli Egyptany dnes, již je neuvídíte po celou dobu věků. Pán bude bojovat za vás a vy budete mlčet. Řekl ale Pán Mojžíšovi: Proč voláš ke mně? Mluv synům Izraele a ať vyrazí. A ty zvedni svou hůl a vztáhni svou ruku na moře a rozděl je, a ať vejdou synové Izraele do prostřed moře po suchu. A hle, já zatvrdím srdce faraóna a všech Egyptanů, a vejdou za nimi, a budu oslaven ve faraónovi a v celém jeho vojsku a ve vozech a v jeho koních. A poznají všichni Egyptané, že já jsem Pán, když budu oslaven skrze Faraona a skrze jeho vozy a koně. Anděl Boží, který šel před táborem synů Izraele, se odstranil a přešel dozadu, odstranil se také sloup oblaku od jejich čela a postavil se za nimi. A vstoupil mezi tábor Egyptanů a mezi tábor Izraele a stanul, a nastala temnota a tma, a noc prošla, a nesmísili se navzájem po celou noc. Mojžíš natáhl ruku nad moře a Pán zahnal moře prudkým jižním větrem po celou noc a učinil z moře suchou zemi, a voda byla rozdělena. A synové Izraele vešli do středu moře po suchu a voda byla pro ně zdí zprava a zdí zleva.

A Egyptané je pronásledovali a vešli za nimi, i všichni koně faraonovi, i vozy, i jezdcí, do prostřed moře. Stalo se ale v ranní stráží, že Pán pohlédl dolů na tábor Egyptanů ve sloupu ohně a oblaku a uvedl tábor Egyptanů ve zmatek. A svázal nápravy jejich vozů a vedl je s násilím. A Egyptané řekli: Utečme před Izraelem,

neboť Pán za ně bojuje proti Egyptanům. Pán řekl Mojžíšovi: Vztáhni svou ruku nad moře, ať se voda navrátí a přikryje Egyptany, jejich vozy i jezdce. Mojžíš natáhl ruku na moře a voda se navrátila za svítání na své místo. Egyptané utíkali před vodou, ale Pán je smetl doprostřed moře. A voda, která se obrátila zpět, pokryla vozy a jezdce a celou sílu faraóna, kteří vešli za nimi do moře, a nebyl z nich zanechán ani jeden. Synové Izraele však šli po suché zemi uprostřed moře a voda jim byla zdí z pravé strany a zdí z levé strany. A Pán zachránil Izrael v ten den z ruky Egyptanů, a Izrael viděl Egyptany mrtvé u břehu moře. Izrael viděl velkou ruku, kterou Pán učinil Egyptanům, lid se bál Pána a věřili Bohu a Mojžíšovi, jeho služebníku.

15

Potom zpíval Mojžíš a synové Izraele tuto píseň Bohu a řekli: Zpívejme Pánu, neboť byl slavně oslavený, koně i jezdce vrhl do moře. Pomocník a ochránce se mi stal ke spasení, tento můj Bůh, a oslavím ho, Bůh mého otce, a vyvýším ho. Pán drtící války, Pán je jeho jméno. Vozy faraona a jeho sílu vrhl do moře, vybraní jezdci třetí hodnosti byli pohltěni v Rudém moři, Moře je pokrylo, potopili se do hloubky jako kámen. Tvá pravice, Pane, byla oslavena v síle, tvá pravá ruka, Pane, roztránila nepřátele. A v množství své slávy jsi rozdrtil protivníky, poslal jsi svůj hněv, který je pohltit jako strniště. A skrze ducha tvého hněvu se rozdělila voda, ztuhla voda jako zeď, ztuhly vlny uprostřed moře. Řekl nepřítel: Budu pronásledovat, chytím je, rozdělím kořist, naplním svou duši, zabiju svým mečem, má ruka bude vládnout. Poslal jsi svého ducha, pokrylo je moře, potopili se jako olovo v mocné vodě. Kdo je ti podobný mezi bohy, Pane? Kdo je ti podobný? Oslavený ve svatých, podivuhodný v slávě, konající divy. Natáhl jsi svou pravici, pohltila je země. Vedl jsi svou spravedlností tento svůj lid,

který jsi vykoupil, potěšil jsi jej svou silou do svého svatého příbytku. Národy to uslyšely a rozzlobily se, bolesti zachvátily obyvatele Filištíny. Tehdy pospíchali vůdcové Edomu a vládcové Moabitů, vzal je třes, roztáli všichni bydlící v Kanaánu. Kéž na ně padne třesení a strach, velikostí tvého ramene ať zkameněli, dokud neprojde tvůj lid, Pane, dokud neprojde tento tvůj lid, který jsi získal. Přivedši je, zasad' je do hory svého dědictví, do připraveného příbytku svého, který jsi připravil, Pane, do svatyně, Pane, kterou připravily tvé ruce. Pán vládne navěky a na věky věků, a ještě dále. Protože vstoupil kůň faraona s vozy a jezdci do moře a Pán přivedl na ně vodu moře, ale synové Izraele šli po suchu uprostřed moře.

Miriam, prorokyně, sestra Áronova, vzala buben do své ruky a všechny ženy vyšly za ní s bubny a sbory. Začala ale jejich Miriam říkat: Zpívejme Pánu, neboť byl slavně oslaven, koně i jezdce vrhl do moře. Mojžíš ale odvedl syny Izraele od Rudého moře a vedl je do pouště Šúr, a šli tři dny pouští, a nenacházeli vodu, takže nemohli pít. Přišli ale do Mara a nemohli pít z Mara, neboť byla hořká. Proto pojmenoval to místo Hořkost. A lid reptali na Mojžíše se slovy: Co budeme pít? Mojžíš ale volal k Pánu, a Pán mu ukázal dřevo, a vhodil je do vody, a voda byla osladčena. Tam mu stanovil nařízení a soudy, a tam jej vyzkoušel. A řekl: Jestliže opravdu budeš poslouchat hlas Pána, Boha svého, a budeš činit, co je příjemné před ním, a budeš naslouchat jeho příkázáním a zachovávat všechna jeho nařízení, pak žádnou nemoc, kterou jsem přivedl na Egyptany, na tebe nepřivedu, neboť já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který tě uzdravuje. A přišli do Elimu, a bylo tam dvanáct pramenů vod a sedmdesát kmenů palem, a utábořili se tam u vod.

Odešli tedy z Elimu a přišlo celé shromáždění synů Izraele do pouště Sin, která je mezi Elimem a Sinajem. V patnáctý den druhého měsíce po jejich vyjití ze země egyptské, Murmurovala celá obec synů Izraele proti Mojžíšovi a Áronovi. A synové Izraele jim řekli: Kéž bychom byli zemřeli, zasaženi Pánem v egyptské zemi, když jsme seděli nad hrnci s masem a jedli jsme chleba do sytosti, protože jste nás vyvedli do této pouště, abyste zabili celé toto shromáždění hladem. Řekl ale Pán k Mojžíšovi: Hle, já vám dštím chleby z nebe, a lid vyjde a bude sbírat denní díl den co den, abych je vyzkoušel, zda budou chodit podle mého zákona, nebo ne. A bude v šestý den, a připraví, co přinesou, a bude to dvojnásobné oproti tomu, co sbírají den co den. A Mojžíš a Áron řekli celému shromáždění synů Izraele: Večer poznáte, že Pán vás vyvedl z egyptské země, A ráno uvidíte slávu Páně v tom, že vyslyší vaše reptání proti Bohu, my však co jsme, že reptáte proti nám? A Mojžíš řekl: Když vám Pán dává večer maso k jídlu a ráno chleby do sytosti, protože Pán slyšel vaše reptání, které reptáte proti nám - my však co jsme? Neboť vaše reptání není proti nám, ale proti Bohu.

Mojžíš řekl Áronovi: Řekl jsem celému shromáždění synů Izraele: Přistupte před Boha, neboť vyslyšel vaše reptání. Když ale mluvil Áron k celému shromáždění synů Izraele a obrátili se k poušti, ukázala se sláva Páně v oblaku. A mluvil Pán k Mojžíšovi řka, Slyšel jsem reptání synů Izraele, mluv k nim a řekni: K večeru budete jíst maso a ráno budete nasyceni chlebem, a poznáte, že já jsem Hospodin, váš Bůh. Stalo se ale večer a vystoupila křepelka a pokryla tábor, ráno, když přestávala rosa kolem tábora. A hle, na povrchu pouště bylo něco tenkého jako koriandr, bílého, jako mráz na zemi. Když to ale synové Izraele uviděli, řekli jeden druhému: Co je toto? Nevěděli totiž, co to bylo. Mojžíš jim řekl: Toto je chléb, který vám dal Pán k jídlu. Toto je slovo, které

přikázal Pán: Shromážděte od něho každý podle náležitého množství, gomor na hlavu podle počtu vašich duší, každý se svými spolustanovníky shromážděte. Synové Izraele to udělali tak, a sebrali jedni mnoho a druzí méně. A když naměřili gomer, neměl více ten, kdo nasbíral mnoho, a ten, kdo nasbíral méně, neměl méně, každý nasbíral podle toho, co mu náleželo. Mojžíš jim ale řekl: Nikdo ať z toho nic nenechává do rána.

A neposlušali Mojžíše, ale někteří z toho zanechali do rána, a vyvělo to červy a zapáchalo to, a Mojžíš se na ně rozhořčil. A shromáždili to každé ráno, každý svůj předepsaný díl, a když slunce zahřívalo, tál se. Stalo se však šestého dne, že sebrali dvojnásobné množství nutných věcí, dva gómory na jednoho. Všichni vůdcové shromáždění pak vešli a oznámili to Mojžíšovi. Mojžíš jim řekl: Není toto slovo, které mluvil Pán? Soboty jsou svatý odpočinek Pánu. Zítřa, kolik budete péct, pečte, a kolik budete vařit, vařte, a vše přebývající nechte do skladu do rána. A zanechali z toho až do rána, jak jim přikázal Mojžíš, a nezapáchalo to, ani se v tom neobjevil červ. Řekl pak Mojžíš: Jezte dnes, neboť dnes jsou soboty Pánu, nebude to nalezeno na pláni. Šest dní budete sbírat, ale sedmého dne je sobota, protože v ní nic nebude. Stalo se ale v sedmý den, že někteří z lidu vyšli sbírat, a nenašli. Pán však řekl Mojžíšovi: Jak dlouho nechcete poslouchat má přikázání a můj zákon? Vizte, neboť Pán vám dal sobotu, tento den, proto vám dal v šestý den chleby na dva dny, zůstaňte každý ve svých domech, nikdo ať nevychází ze svého místa v sedmý den. A lid odpočíval sedmého dne. A synové Izraele pojmenovali to jménem Man. Bylo to jako bílé semeno koriandru a jeho chuť byla jako koláč s medem. Mojžíš řekl: Toto je slovo, které přikázal Pán: Naplňte gómor many do úložiště pro vaše pokolení, aby viděli chléb, který jste jedli v poušti, když vás Pán vyvedl ze země egyptské. A Mojžíš řekl Áronovi: Vezmi jednu zlatou nádobu a vlož

do ní plný gómor many, a uložíš ji před Bohem k uchování pro vaše pokolení, Jakým způsobem přikázal Pán Mojžíšovi, tak položil Áron před svědectví k uchování. A synové Izraele jedli mannu čtyřicet let, až přišli do obydlené země, jedli mannu, až dorazili do části Fénicie. Gomor byl ale desátinou ze tří měř.

17

A celé shromáždění synů Izraele odešlo z pouště Sin podle svých táborů, skrze slovo Páně, a utábořili se v Rafideinu, ale nebyla tam voda pro lid k pití. A lid reptali k Mojžíšovi, říkajíce: Dej nám vodu, abychom pili. A Mojžíš jim řekl: Co mi reptáte, a co pokoušíte Pána? Lid tam žíznil po vodě a reptal proti Mojžíšovi se slovy: Proč jsi to udělal? Vyvedl jsi nás z Egypta, abys nás zabil žízni – nás i naše děti i náš dobytek? Mojžíš vykřikl k Pánu a řekl: Co mám dělat s tímto lidem? Ještě chvíli, a ukamenují mě. A řekl Pán k Mojžíšovi: Jdi před tento lid, vezmi si s sebou některé ze starších lidu a hůl, kterou jsi udeřil do řeky, vezmi do své ruky a jdi. Hle, já stojím tam před tebou na skále v Chorébu, a udeříš tu skálu, a vyjde z ní voda, a lid bude pít. Mojžíš tak učinil před syny Izraele. A on pojmenoval to místo Zkouška a Výčitka, kvůli výčitce synů Izraele a kvůli tomu, že zkoušeli Pána, říkajíce: Je Pán mezi námi, nebo ne?

Přišel ale Amalek a bojoval s Izraelem v Refidim. Mojžíš řekl Jozuovi: Vyber si mocné muže a vytáhni zítra do boje proti Amálekovi, a hle, já budu stát na vrcholu kopce s holí Boží v ruce. A Jozue udělal právě tak, jak mu řekl Mojžíš, a vyšel a postavil se do bitvy proti Amalékovi, a Mojžíš a Áron a Hór vystoupili na vrchol kopce. A stalo se, že kdykoli Mojžíš zvedl ruce, vítězil Izrael, kdykoli je však spustil, vítězil Amalék. Ruce Mojžíšovy však byly těžké, a vzavše kámen, podložili jej pod něj, a seděl na něm, a Áron

a Hur podpírali jeho ruce z jedné strany jeden a z druhé strany jeden, a ruce Mojžíšovy zůstaly pevné až do západu slunce. A Jozue obrátil na útěk Amáleka a všechn jeho lid vraždou meče. Řekl ale Pán k Mojžíšovi: Zapiš toto na památku do knihy a vlož do uší Jozue, že zcela vymažu památku Amáleka zpod nebe. A Mojžíš postavil oltář Pánu a pojmenoval jej: Pán je mé útočiště. Protože Pán bojuje tajnou rukou proti Amalekovi od pokolení do pokolení.

18

Jethro, kněz Midiánu a Mojžíšův tchán, slyšel o všem, co Pán učinil pro Izrael, svůj lid, neboť Pán vyvedl Izrael z Egypta. Vzal ale Jethro, tchán Mojžíšův, Zipporu, ženu Mojžíšovu, po jejím propuštění, a ty dva její syny, jméno jednomu z nich Geršom, říkáje: Přistěhovalcem jsem byl v cizí zemi, A jméno toho druhého bylo Eliezer, říkáje: Neboť Bůh mého otce byl můj pomocník a vysvobodil mě z ruky faraónovy. A vyšel Jethro, tchán Mojžíšův, a synové a žena k Mojžíšovi na poušť, kde tábořil na hoře Boží. Bylo oznámeno Mojžíšovi: Hle, tvůj tchán Jethro přichází k tobě a tvá žena a tvoji dva synové s ním. Mojžíš vyšel vstříc svému tchánovi, poklonil se mu, políbil ho, pozdravili se navzájem a uvedl je do stanu. A Mojžíš vyprávěl svému tchánovi všechno, co učinil Pán faraonovi a všem Egyptanům kvůli Izraeli, a všechnu námahu, která je potkala na cestě, a že je Pán vysvobodil z ruky faraona a z ruky Egyptanů. Jethro byl ohromen nad všemi dobrými věcmi, které jim Pán učinil, že je vysvobodil z ruky Egyptanů a z ruky faraóna. A Jethro řekl: Požehnaný buď Pán, že je vysvobodil z ruky Egyptanů a z ruky faraóna. Nyní jsem poznal, že Pán je velký nad všemi bohy, kvůli tomu, že na ně zaútočili. A Jethro, tchán Mojžíše, vzal zápalné oběti a oběti Bohu, a přišel Aaron a všichni starší Izraele jíst chléb s tchyní Mojžíše před Bohem.

A stalo se následujícího dne, že Mojžíš seděl, aby soudil lid, a všechen lid stál u Mojžíše od rána až do večera. A když viděl Jethro všechno, co dělá pro lid, řekl: Co je to, co ty děláš pro lid? Proč ty sedíš sám, zatímco všechen lid stojí u tebe od rána až do večera? A Mojžíš říká svému tchánovi: Lid ke mně přichází hledat soud od Boha. Kdykoli se jim totiž přihodí spor a přijdou ke mně, rozsoudím každého a dám jim poznat přikázání Boží a jeho zákon. Tchán Mojžíše mu řekl: Neděláš tuto věc správně. Zkázou budeš zničen netrpělivostí, ty i všechen tento lid, který je s tebou. Toto slovo je pro tebe těžké, nebudeš to moci dělat sám. Nyní tedy mě poslouvej a poradím ti, a Bůh bude s tebou. Buď ty pro lid prostředníkem k Bohu a přines jejich slova k Bohu. A budeš jim slavnostně připomínat přikázání Boha a jeho zákon, a ukážeš jim cesty, po kterých budou chodit, a skutky, které budou konat. A ty sám uvaž z celého lidu muže mocné, bohabojné, muže spravedlivé, nenávidějící pýchu, a ustanovíš nad nimi velitele tisíců a velitele set a velitele padesátů a velitele desítek. A oni budou soudit lid každou hodinu, ale nadměrně zatěžující věc ti předloží, zatímco menší záležitosti soudů budou soudit sami, odlehčí ti a pomohou ti. Jestliže toto uděláš, posílí tě Bůh a budeš moci obstát, a všechen tento lid přijde na své místo v pokoji. Mojžíš ale vyslyšel hlas svého tchána a udělal vše, co mu řekl. A Mojžíš vyvolil mocné muže ze všeho Izraele a učinil je nad nimi veliteli tisíců a veliteli set a veliteli padesátů a veliteli desítek. A oni soudili lid každou hodinu, každou obtížnou záležitost však přinášeli k Mojžíšovi, každou lehkou záležitost však soudili sami. Mojžíš ale poslal pryč svého zetě a ten odešel do své země.

19

Třetího měsíce od odchodu synů Izraele z egyptské země, v tento den, přišli na poušť Sinaj. A odešli z Rafideinu a přišli do

pouště Sinaj, a Izrael se tam utábořil naproti hoře. A Mojžíš vystoupil na horu Boží a Bůh jej zavolal z hory se slovy: Toto řekneš domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele. Sami jste viděli, kolik jsem učinil Egyptanům, a vzal jsem vás jako na křídlech orlů a přivedl jsem vás k sobě. A nyní, jestliže opravdu uslyšíte můj hlas a budete zachovávat mou smlouvu, budete mi zvláštním lidem ze všech národů, neboť má je celá země. Vy však budete mým královským kněžstvem a svatým národem, tato slova řekneš synům Izraele. Přišel ale Mojžíš, zavolal starší lidu a předložil jim všechna tato slova, která jim přikázal Bůh. Všechnen lid však odpověděl jednohlasně a řekl: Všechno, co řekl Bůh, uděláme a budeme poslouchat. Mojžíš pak přinesl tato slova k Bohu. Pán řekl Mojžíšovi: Hle, já přicházím k tobě v sloupu oblaku, aby lid slyšel mě mluvícího k tobě a aby ti uvěřil navěky. Mojžíš pak oznámil slova lidu Pánu. Pán ale řekl Mojžíšovi: Sestup, varuj lid a očišť je dnes a zítra, a ať si vypěrou roucha, A nechtě jsou připraveni na třetí den, neboť třetího dne sestoupí Pán na horu Sinaj před veškerým lidem. A oddělíš lid kolem dokola, řka: Dávejte pozor na sebe, abyste nevystoupili na horu a nedotkli se něčeho z ní. Každý, kdo se dotkne hory, zemře smrtí. Nedotkne se ho ruka, neboť kameny bude ukamenován, nebo šípem bude zastřelen, ať už dobytek či člověk, nebude žít, kdykoli hlasy a trubky a mrak odejdou od hory, oni vystoupí na horu.

Mojžíš sestoupil z hory k lidu, posvětil je a umyli si roucha. A řekl lidu: Buďte připraveni, tři dny nepřistupujte k ženě. Stalo se ale třetího dne, když nastalo k úsvitu, že se objevily hlasy a blesky a temný mrak na hoře Sinaj, hlas trubky zněl mocně a všechnen lid v táboře byl vyděšen. A Mojžíš vyvedl lid ze tábora na setkání s Bohem a postavili se u hory. Hora Sinaj se celá kouřila, protože na ni sestoupil Bůh v ohni, a stoupal kouř jako kouř z pece, a všechnen lid byl velmi užaslý. Hlasy trubky se stávaly stále silnějšími. Mojžíš

mluvil, a Bůh mu odpověděl hlasem. Pán ale sestoupil na horu Sinaj, na vrchol hory, a Pán zavolal Mojžíše na vrchol hory, a Mojžíš vystoupil. A Bůh řekl Mojžíšovi: Sestup a varuj lid, aby se nikdy nepřibližovali k Bohu, aby porozuměli, a aby z nich nepadlo množství. A kněží, kteří se přibližují k Pánu Bohu, ať jsou posvěceni, aby je Pán nezničil.

A Mojžíš řekl Bohu: Lid nebude moci vystoupit k hoře Sinaj, neboť ty jsi nám svědčil a řekl: Vymez horu a posvěť ji. Řekl mu ale Pán: Jdi, sestup dolů a vystup ty a Áron s tebou, ale kněží a lid ať si nevynucují vystoupit k Bohu, aby snad Pán některé z nich nezahubil. Mojžíš ale sestoupil k lidu a řekl jim.

20

A Pán mluvil všechna tato slova a řekl: Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který jsem tě vyvedl ze země egyptské, z domu otroctví. Nebudeš mít jiné bohy kromě mne. Neučiníš si modlu ani žádnou podobu toho, co je nahoře na nebi, co je dole na zemi, a co je ve vodách pod zemí. Nebudeš se jim klanět, ani jim nebudeš sloužit, neboť já jsem Pán, tvůj Bůh, Bůh žárlivý, který ukládá hříchy otců na děti až do třetího a čtvrtého pokolení těm, kdo mě nenávidí, A prokazující milosrdenství tisícům těm, kteří mě milují, a těm, kteří zachovávají má přikázání. Nevezmeš jméno Pána, Boha svého, nadarmo, neboť Hospodin, Bůh tvůj, nenechá bez trestu toho, kdo bere jeho jméno nadarmo. Pamatuj na den sobotní, abys jej posvěcoval. Šest dní budeš pracovat a vykonáš všechnu svou práci. Ale sedmého dne, soboty Pánu, Bohu tvému, nebudeš dělat žádnou práci ty, ani tvůj syn, ani tvá dcera, tvůj služebník, ani tvá služka, tvůj vůl, ani tvůj soumar, ani žádný tvůj dobytek, ani příchozí pobývající u tebe. Neboť v šesti dnech učinil Pán nebe a zemi a moře a všechno, co je v nich, a odpočinul sedmého dne,

proto požehnal Pán sedmý den a posvětil jej. Cti svého otce a svou matku, aby se ti dobře vedlo a abys byl dlouhověký na dobré zemi, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh. Nebudeš cizoložit. Nebudeš krást. Nebudeš vraždit. Nebudeš křivě svědčit proti svému bližnímu. Nebudeš žádostivý ženy svého bližního, nebudeš žádostivý domu svého bližního, ani jeho pole, ani jeho dítěte, ani jeho služby, ani jeho vola, ani jeho tažného zvířete, ani žádného jeho dobytka, ani ničeho, co patří tvému bližnímu.

A všechen lid viděl hlas a pochodně a hlas trubky a horu kouřící, ale všechen lid, maje strach, stál zdaleka. A řekli Mojžíšovi: Mluv ty k nám, a ať k nám nemluví Bůh, abychom nezemřeli. A Mojžíš jim říká: Mějte odvahu, neboť Bůh přišel k vám, aby vás vyzkoušel, aby v vás byl jeho strach, abyste nehřešili. Lid stál zdálky, ale Mojžíš vstoupil do tmy, kde byl Bůh. Pán řekl Mojžíšovi: Toto řekneš domu Jákobovu a oznámíš synům Izraele: Vy jste viděli, že jsem k vám mluvil z nebe. Neuděláte si stříbrné bohy a zlaté bohy si neuděláte. Oltář ze země mi uděláte a obětujete na něm vaše zápalné oběti a vaše oběti spasení a vaše ovce a vaše telata na každém místě, kde způsobím, aby tam bylo vzýváno mé jméno, a přijdu k tobě a požehnám tě. Jestliže však uděláš mně oltář z kamenů, nepostavíš jej z tesaných, neboť jsi na ně zamával svou dýkou a jsou poskvřněny. Nevystoupíš po stupních na můj oltář, abys na něm neodhalil svou nahotu.

21

A toto jsou nařízení, která jim předložíš. Jestliže získáš hebrejského otroka, šest let ti bude sloužit, ale v sedmém roce odejde svobodný bez poplatku. Jestliže vstoupí sám, vyjde také sám, jestliže ale vstoupí s ním žena, vyjde i jeho žena. A jestliže mu pán dá ženu a ta mu porodí syny nebo dcery, žena a děti budou

patřit jeho pánu, ale on sám odejde. Jestliže ale sluha odpoví a řekne: Miloval jsem svého pána a ženu a děti, neodejdu svobodný, Přivede ho jeho pán k soudu Božimu, a potom ho přivede ke dveřím k prahu, a jeho pán mu propíchne ucho šídlem, a bude mu sloužit navěky.

Jestliže však někdo prodá svou vlastní dceru jako služebnici, neodejde, tak jako odchází otrokyně. Jestliže se nezalíbí pánu jejímu, které se jí zavázal, vykoupí ji, cizímu národu však není pánem prodávat ji, protože ji zradil. Pokud ji ale zasnoubí svému synovi, učiní jí podle práva dcer. Jestliže si však vezme jinou, nepřipraví ji o nutné věci, oděv a manželské soužití. Jestliže jí ale tyto tři věci nedělá, vyjde zdarma bez stříbra. Jestliže však někdo někoho udeří a ten zemře, ať je potrestán smrtí. Ten ale ne dobrovolně, ale Bůh vydal do jeho rukou, dám ti místo, kam uteče vrah. Jestliže však někdo napadne svého bližního, aby ho zabil lstí, a utekl, vezmeš ho od mého oltáře, aby byl usmrcen. Kdo bije svého otce nebo svou matku, ať je potrestán smrtí. Ten, kdo mluví zle o svém otci nebo o své matce, zemře. Kdo by ukradl někoho ze synů Izraele, utlačoval ho a prodal, a byl by při tom přistižen, ať je potrestán smrtí. Jestliže se ale dva muži urážejí a udeří bližního kamenem nebo pěstí, a ten nezemře, ale ulehne na lůžko, Jestliže povstávší člověk chodí venku o holi, bude nevinný ten, kdo udeřil, kromě toho zaplatí za jeho nečinnost a za léčení. Jestliže ale někdo udeří své dítě nebo svou služebnici holí a zemře pod jeho rukama, bude potrestán podle spravedlnosti. Pokud ale přežije den nebo dva, ať není potrestán, neboť je to jeho stříbro. Jestliže se ale bijí dva muži a udeří ženu, která má v lůně dítě, a vyjde dítě její nevytvořené, bude potrestán pokutou, jak by uložil muž té ženy, tak dá podle hodnocení. Pokud je ale formovaný, dá duši místo duše, Oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noha za nohu, Spáleninu za spáleninu, ránu za ránu, modřinu za modřinu.

Jestliže však někdo udeří do oka svého otroka nebo do oka své služebnice a oslepí je, propustí je na svobodu místo jejich oka. Jestliže ale vyrazí zub svého služebníka nebo zub své služky, propustí je na svobodu místo jejich zubu. Jestliže ale býk nabode muže nebo ženu a zemře, bude ten býk ukamenován kameny, a nebude pojedno jeho maso, ale pán toho býka bude nevinný. Pokud ale byl býk bodavý již před včerejškem a před třetím dnem, a svědčili tomu jeho pánu, a neodstranil jej, zabije však muže nebo ženu, býk bude ukamenován a jeho pán bude usmrcen. Jestliže mu ale bude uloženo výkupné, dá výkupné za svou duši, kolik mu uloží. Jestliže však nabode syna nebo dceru, bude s ním naloženo podle tohoto práva. Jestliže ale býk nabode dítě nebo služebnici, dá jejich pánu třicet didrachm stříbra a býk bude ukamenován. Jestliže ale někdo otevře jámu nebo vykope jámu a nezakryje ji, a spadne tam tele nebo osel, Pán jámy zaplatí, stříbro dá jejich pánu, ale mrtvé zvíře bude jeho. Jestliže ale býk někoho nabode býka souseda a ten zemře, prodají živého býka a rozdělí jeho stříbro, a mrtvého býka rozdělí. Jestliže však bude známo, že ten býk je bodavý před včerejškem a před třetím dnem, a svědčili jeho pánu, a neodstraní jej, zaplatí býka místo býka, ale ten zemřelý bude jeho.

Jestliže někdo ukradne tele nebo ovci a zabije je nebo prodá, zaplatí pět telat místo toho telete a čtyři ovce místo té ovce.

22

Jestliže však byl zloděj nalezen při vloupání a byl udeřen a zemřel, není to vražda. Jestliže však na něj vyjde slunce, je vinen a bude usmrcen. Jestliže však nemá nic, nechť je prodán za krádež. Jestliže však bude zanechána a nalezena v jeho ruce ukradená věc, od osla až po ovci živou, zaplatí za ni dvojnásobně. Jestliže ale

někdo nechá spásat pole nebo vinici a nechá svůj dobytek spásat pole jiného, zaplatí ze svého pole podle jeho úrody. Jestliže ale nechá spásat celé pole, zaplatí nejlepší ze svého pole a nejlepší ze své vinice. Jestliže ale oheň, který vyšel, najde trní a zapálí mlaty nebo klasy nebo pole, zaplatí ten, kdo oheň zapálil.

Jestliže ale někdo dá svému sousedovi stříbro nebo nádoby k hlídání, a bude to ukradeno z domu toho člověka, jestliže bude nalezen zloděj, zaplatí dvojnásobek. Jestliže ale nebude nalezen zloděj, přistoupí pán domu před Boha a přísahá, že skutečně sám nejednal zle ohledně celé úschovy svého bližního. Podle každého vysloveného provinění ohledně telete, zvířete z břemene, ovce, oděvu a veškeré nárokové ztráty, ať by to bylo cokoli, před Bohem přijde soud obou, a ten, kdo bude skrze Boha usvědčen, zaplatí dvojnásobně svému sousedovi. Jestliže ale někdo dá svému sousedovi zvíře pod jhem nebo tele nebo ovci nebo jakékoli dobytče hlídat, a ono se zraní nebo zemře nebo bude zajato, a nikdo to neví, Přísaha Boha bude mezi oběma, že on vůbec nejednal zle ohledně úschovy souseda, a tak to přijme jeho pán a nezaplatí. Jestliže je ale ukraden od něj, zaplatí to pánu. Jestliže však bude roztrhán divokými zvířaty, přivede jej k úlovku a nebude muset platit. Jestliže ale někdo požádá od souseda, a dojde k rozbití nebo zemře nebo se stane zajatcem, a pán není s ním, zaplatí. Jestliže je však pán s ním, nezaplatí, jestliže je však najatý pracovník, bude mu to místo jeho mzdy.

Jestliže ale někdo svede nezasnoubenu pannu a lehne s ní, věnem ji obdaří jako svou ženu. Jestliže ale otec odmítne a nebude si přát dát ji jemu za ženu, zaplatí stříbro otci podle toho, kolik činí věno panen. Čaroděje nenecháte naživu. Každého, kdo spí se zvířetem, usmrtíte. Ten, kdo obětuje bohům, bude potrestán smrtí, kromě toho, kdo obětuje jedině Pánu.

A cizince nebudete týrat, ani jej nebudete utlačovat, neboť jste byli cizinci v zemi egyptské. Žádnou vdovu ani sirotka nebudete týrat. Jestliže s nimi ale zle zacházíte ze zloby a oni vzkřiknou a budou volat ke mně, jistě vyslyším jejich hlas. A budu se hněvat hněvem a zabiji vás mečem, a vaše ženy budou vdovami a vaše děti sirotky. Jestliže ale půjčíš stříbro chudému bratru vedle tebe, nebudeš na něj naléhat, neuložíš mu úrok. Pokud ale vezmeš jako zástavu oděv svého bližního, před západem slunce mu jej vrátíš, Neboť toto je jeho pokrývka, pouze toto je oděv jeho nahoty, v čem bude spát? Jestliže tedy bude volat ke mně, vyslyším ho, neboť jsem milosrdný. Bohy nebudeš hanět a vládce svého lidu nebudeš zlořečit. Prvotiny z tvého mlatu a lisu nebudeš zdržovat, prvorozené ze svých synů mi dáš. Takto naložíš se svým teletem, svou ovcí a svým tažným zvířetem: sedm dní bude u matky, osmého dne mi je však odevzdáš. A budete mi svatými muži a maso zvěří zabitých zvířat nebudete jíst, psovi je odhodte.

23

Nepřijmeš marné svědectví, nebudeš souhlasit s nespravedlivým, abys se stal nespravedlivým svědkem. Nebudeš s většinou ve zlu, nepřidáš se k zástupu, abys se odvrátil s většinou tak, že by ses převrátil soud. A nad chudým nebudeš mít slitování v soudu. Jestliže narazíš na vola svého nepřítele nebo na jeho soumar, jak bloudí, vrátíš mu je. Jestliže ale uvidíš soumarské zvíře svého nepřítele padlé pod jeho nákladem, neprojdeš kolem něj, ale pomůžeš jej zvednout spolu s ním.

Nepokřivíš soud chudého v jeho procesu. Od každého nespravedlivého slova se budeš držet stranou, nevinného a spravedlivého nezabiješ a neospravedlníš bezbožného kvůli darům. A dary nepřijmeš, neboť dary oslepují oči vidoucích a ničí

spravedlivá slova. A přistěhovalce nebudete utlačovat, neboť vy znáte duši přistěhovalce, sami jste byli přistěhovalci v zemi egyptské. Šest let budeš osívat svou zemi a shromáždíš její plody. V sedmém roce udělíš odpuštění a necháš ji ladem, a budou z ní jíst chudí tvého národa, a co zbude, sežerou divoká zvířata. Tak naložíš se svou vinicí a se svým olivovým hájem. Šest dní budeš konat své práce, ale sedmého dne bude odpočinek, aby odpočinul tvůj vůl a tvé soumarské zvíře, a aby se osvěžil syn tvé služebnice a příchozí. Všechno, co jsem vám řekl, střežte, a jméno jiných bohů nebudete připomínat, ani nebude slyšeno z vašich úst.

Tříkrát do roka mi slavte svátek. Svátek nekvašených chlebů zachovávejte, sedm dní budete jíst nekvašené chleby, jak jsem ti přikázal, v určený čas měsíce nových plodin, neboť v něm jsi vyšel z Egypta. Neukážeš se přede mnou s prázdnou. A budeš slavit slavnost žně prvních plodů ze svých děl, která budeš sít na svém poli, a slavnost dokončení při skončení roku při shromáždění svých děl ze svého pole. Tříkrát do roka se ukáže každý tvůj mužský před Pánem, tvým Bohem. Kdykoli neboť vyženu národy od tvé tváře a rozšířím tvé hranice, nebudeš obětovat na kvasu krev mého kadidla, ani nebude ležet tuk mé slavnosti až do rána. Prvotiny z prvních plodů své země přineseš do domu Pána, svého Boha. Nebudeš vařit beránka v mléce jeho matky. A hle, já posílám svého anděla před tvou tvář, aby tě chránil na cestě, aby tě přivedl do země, kterou jsem ti připravil. Dávej na sebe pozor a poslouvej ho a nebuď mu neposlušný, neboť tě neodmítne, protože mé jméno je na něm. Jestliže opravdu uslyšíte můj hlas a uděláš vše, co ti přikážu, a budete zachovávat mou smlouvu, budete mi zvláštním lidem ze všech národů, neboť celá země je má. Vy pak mi budete královským kněžstvem a svatým národem. Tato slova řekneš synům Izraele. Jestliže opravdu uslyšíte můj hlas a uděláte vše, co vám řeknu, budu nepřitelem vašich nepřátel

a postavím se proti vašim protivníkům. Neboť můj anděl půjde jako tvůj vůdce a přivede tě k Amorejčům, Chetejcům, Ferezejcům, Kananejcům, Gergesejcům, Evejčům a Jebusejcům, a já je zničím. Nebudeš se klanět jejich bohům, ani jim nebudeš sloužit, nebudeš jednat podle jejich skutků, ale zbouráš je a roztrháš jejich sloupy. A budeš sloužit Pánu, Bohu svému, a požehnám tvůj chléb, tvé víno a tvou vodu, a odvrátím nemoc od vás. Nebude neplodný ani neplodná ve tvé zemi, počet tvých dnů naplním. A strach pošlu před tebou a ohromím všechny národy, do kterých vcházíš, a učiním všechny tvé protivníky vyhnanci. A pošlu před tebou sršně a vyženeš Amorejce, Hivejce, Kananejce a Chetejce. Nevyženu je v jednom roce, aby se země nestala pustou a aby se na tebe nerozmohly šelmy země. Postupně je vyženu od tebe, dokud se nerozmnožíš a nezdedíš tu zemi. A umístím tvé hranice od Rudého moře až k moři Filištínů a od pouště až k velké řece Eufratu, a vydám do vašich rukou obyvatele v zemi, a vyženu je od tebe. Neuzavřeš s nimi a s jejich bohy smlouvu. A neusadí se v tvé zemi, aby tě nepřivedli k hříchu proti mně, neboť jestliže budeš sloužit jejich bohům, tito ti budou kamenem úrazu.

24

A Mojžíšovi řekl: Vystup k Pánu ty a Áron, a Nádáb, a Abiúd, a sedmdesát starších Izraele, a budou se klanět zdaleka Pánu. A Mojžíš se přiblíží sám k Bohu, ale oni se nepřiblíží a lid nevystoupí spolu s nimi. Mojžíš vstoupil a vyprávěl lidu všechna slova Boží a všechna nařízení. Všechen lid odpověděl jedním hlasem a řekl: Všechna slova, která mluvil Pán, budeme plnit a budeme poslouchat. A Mojžíš napsal všechna slova Páně. Když pak Mojžíš časně ráno vstal, postavil oltář pod horou a dvanáct kamenů pro dvanáct kmenů Izraele. A poslal mladé muže ze synů Izraele, a ti přinesli zápalné oběti a obětovali Bohu telata jako oběť pokojnou.

Mojžíš vzal polovinu krve a nalil ji do mís, druhou polovinu krve vylil k oltáři. A vzav knihu smlouvy, četl do uší lidu, a řekli: Všechno, co mluvil Pán, učiníme a budeme poslouchat. Mojžíš vzal krev, pokropil lid a řekl: Hle, krev smlouvy, kterou s vámi uzavřel Pán ohledně všech těchto slov.

A vyšel nahoru Mojžíš a Áron, Nádáb, Abiúd a sedmdesát starších rady Izraele. A viděl jsem místo, kde stál Bůh Izraele, a to pod jeho nohama bylo jako dílo ze safírové cihly a jako podoba nebeské oblohy v čistotě. A z vyvolených Izraele nezhynul ani jeden, byli viděni na místě Božím a jedli a pili. A Pán řekl Mojžíšovi: Vystup ke mně na horu a zůstaň tam, a dám ti kamenné desky se zákonem a příkázáními, která jsem napsal, abych je dal jako zákon. A Mojžíš vstal a Jozue, který stál vedle něho, vystoupili na horu Boží. A starším řekli: Budte zde ticho, dokud se k vám nevrátíme, a hle, Aaron a Hur jsou s vámi. Jestliže někomu nastane soud, ať k nim přistoupí. A Mojžíš a Jozue vystoupili na horu a oblak zakryl horu. A sestoupila sláva Boží na horu Sinaj a pokryl ji oblak po šest dní, a Pán zavolal Mojžíše sedmého dne z prostředku oblaku. Forma slávy Páně byla jako hořící oheň na vrcholu hory před syny Izraele. A Mojžíš vstoupil do středu oblaku a vystoupil na horu, a byl tam na hoře čtyřicet dní a čtyřicet nocí.

25

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Řekl jsem synům Izraele: Vezměte prvotiny od všech, kterým to srdce velí, a tak vezmete mé prvotiny. A toto jsou prvotiny, které vezmete od nich: zlato, stříbro a bronz, a hyacint, a purpur, a šarlat dvojitý, a jemné plátno spředené, a kozí chlupy, a kůže beranů obarvené na červeno, a kůže hyacintově modré a dřevo neporušitelné, A kameny sardia a kameny k rytí na nárameník a dlouhé roucho. A ty mi uděláš

svatyni a já se vám ukážu. A uděláš mi podle všeho, co ti ukazují na hoře – příklad stanu a příklad všech jeho nádob – tak uděláš. A uděláš truhlu svědectví z nehnídného dřeva, dva a půl lokte na délku, loket a půl na šířku a loket a půl na výšku. A pokryješ ji čistým zlatem, zevnitř i zvenku ji pokryješ, a uděláš jí zlaté kroucené lišty kolem dokola. A uděláš pro ni čtyři zlaté prsteny a umístíš je na čtyři strany, dva prsteny na jednu stranu a dva prsteny na druhou stranu. Uděláš ale tyče z neporušitelného dřeva a pokryješ je zlatem. A vsuneš tyče do kruhů, které jsou po stranách truhly, abys mohl truhlu na nich nést. V kroužcích truhly budou tyče nehybné. A vložíš do truhly svědectví, která ti dám. A uděláš slitovnici, pokrývku z čistého zlata, dva a půl lokte na délku a loket a půl na šířku. A uděláš dva cheruby z tepaného zlata a umístíš je z obou stran slitovnice. Bude vytvořen jeden cherub z této strany a jeden cherub z druhé strany slitovnice, a uděláš dva cheruby na obou stranách. Cherubíni budou natahovat křídla nahoře, zastírajíce svými křídly slitovnici, a jejich tváře budou obráceny k sobě navzájem, k slitovnici budou obráceny tváře cherubínů. A ty položíš slitovnici na truhlu shora, a do truhly vložíš svědectví, která ti dám. A dám se ti poznat odtamtud a budu k tobě mluvit shora ze slitovnice, zprostředkovanou cherubíni, kteří jsou na truhle svědectví, a podle všeho, co ti přikážu ohledně synů Izraele. A uděláš zlatý stůl z čistého zlata, dva lokte dlouhý, loket široký a jeden a půl loktu vysoký. A uděláš k tomu kroucené zlaté lišty kolem dokola a uděláš k tomu obrubu na dlaň širokou kolem dokola.

A ty uděláš kroucenou lištu koruně kolem dokola. A uděláš čtyři zlaté prsteny a položíš ty čtyři prsteny na čtyři části jejich nohou pod korunu. A prsteny budou sloužit jako pouzdra pro nosné tyče, aby se v nich mohl nosit stůl. A uděláš tyče z neporušitelného dřeva a pokryješ je čistým zlatem, a stůl se bude

nosit na nich. A uděláš její misky a kadidelnice a nádoby na úlitby a poháry, ve kterých budeš lít, z čistého zlata je uděláš. A ty položíš na stůl chleby přítomnosti před mě neustále.

A uděláš svícen z čistého zlata, tepaný uděláš ten svícen; jeho dřík a rákosiny a misky a koule a lilie budou z něj. Šest ratolestí ale vycházelo ze stran, tři ratolesti svícnu z jedné její strany a tři ratolesti svícnu z druhé strany. A tři misky vyryté ve tvaru mandlí, v jedné větévce koule a lilie, tak i na šesti větévkách vycházejících ze svícnu. A ve svícnu byly čtyři misky vytesané ve tvaru mandlí, na jedné větvi koule a její lilie. Koule pod dvěma stonky z něj a koule pod čtyřmi stonky z něj, tak u šesti stonků vycházejících ze svícnu, a na svícnu čtyři mísy vyrytými mandlemi. Ty koule a ty ratolesti z ní ať jsou celá tepaná z jednoho čistého zlata. A uděláš sedm jejích lamp, umístíš lampy a budou svítit z jedné strany. A její kadidelnici a její podstavce uděláš z čistého zlata. Všechny tyto nádoby vážily talent čistého zlata. Viz, uděláš to podle vzoru, který ti byl ukázán na hoře.

26

A stan uděláš z deseti oplon z krouceného jemného plátna, modří, purpuru a krouceného šarlatu s cherubíny; uděláš je tkalcovskou prací. Délka jedné opony bude osmadvacet loktů a šířka čtyři lokty, všechny opony budou mít stejnou míru. Pět opon ale bude navzájem přilehlých, jedna k druhé, a pět opon bude spojených, jedna k druhé. A uděláš jim modré háčky na okraji jedné opony, z jedné strany ke spojení, a tak uděláš na okraji vnější opony u druhého spojení. Padesát háčků uděláš na jedné záclony a padesát háčků uděláš na části záclony podle spojení druhé, protilehlé, padající na sebe, do každé. A uděláš padesát zlatých kruhů a spojíš závěsy jeden k druhému těmito kruhy, a

stan bude jeden. A uděláš chlupaté kůže jako pokrývku na ten stan, jedenáct kůží je uděláš. Délka jedné kůže bude třicet loket a šířka jedné kůže čtyři lokty, stejná míra bude pro všech jedenáct kůží. A spojíš pět kůží dohromady a šest kůží dohromady, a šestou kůži přeložíš na přední straně stanu. A uděláš padesát háčeků na okraji jedné pokrývky, té uprostřed podle spojení, a padesát háčeků uděláš na okraji pokrývky, která spojuje druhou.

A uděláš padesát bronzových kruhů a spojíš kruhy ze smyček a spojíš kůže, a bude to jedno. A přebytek pokrývek stanu podložíš, zbývající polovinu pokrývky přikryješ přebytkem pokrývek stanu, přikryješ ji za stanem. Loket z jedné strany a loket z druhé strany z toho, co přesahuje z oplon, z délky oplon stanu, bude zakrývat strany stanu z jedné i druhé strany, aby je zakrývalo. A uděláš pokrytí pro stan z kůží beranů obarvených načerveno a pokrytí z hyacintových kůží navrchu.

A uděláš sloupy stanu z neporušitelného dřeva. Jeden sloup uděláš deset loket vysoký, a šířka toho jednoho sloupu bude jeden a půl lokte. Dva tenony na jednom sloupu, odpovídající jeden druhému, tak učiníš u všech sloupů stanu. A uděláš sloupy pro stan, dvacet sloupů na straně směřující k severu. A čtyřicet stříbrných základů uděláš pro dvacet sloupů, dvě základny pro jeden sloup na obě jeho strany, a dvě základny pro jeden sloup na obě jeho strany. A druhá strana k jihu, dvacet sloupů, A čtyřicet jejich stříbrných základů, dvě základny k jednomu sloupu na obě jeho strany, a dvě základny k jednomu sloupu na obě jeho strany. A ze zadní části stanu, té části směrem k moři, uděláš šest sloupů. A dva sloupy uděláš na zadních rozích stanu. A bude to rovné zdola, podle toho samého budou rovné od hlav k jednomu setkání, tak uděláš oběma dvěma rohům, ať jsou rovné. A bude osm sloupů a jejich základy stříbrné, šestnáct, dva základy pro jeden sloup na

obě jeho strany a dva základy pro jeden sloup. A uděláš tyče z neporušitelného dřeva, pět k jednomu sloupu z jedné strany stanu, A pět závor ke sloupu na druhé straně stanu, a pět závor ke sloupu na zadní straně stanu směrem k moři. A střední tyč mezi sloupy nechť sahá od jedné strany ke druhé straně. A sloupy pokovíš zlatem a kruhy uděláš zlaté, do kterých vložíš závory, a závory pokovíš zlatem. A vztyčíš stan podle formy, která ti byla ukázána na hoře.

A uděláš oponu z modří, purpuru, spředeného šarlatu a tkaného kmentu; uděláš ji jako tkané dílo s cherubíny. A umístíš to na čtyřech neporušitelných sloupech pokrytých zlatem, a jejich hlavice budou zlaté, a jejich čtyři základny stříbrné. A ty umístíš oponu na sloupy a přineseš tam dovnitř za oponu truhlu svědectví, a opona vám oddělí svatyni od svatyně svatých. A zakryješ oponou truhlu svědectví ve svatyni svatých. A ty umístíš stůl vně opony a svícen naproti stolu na jižní straně stanu, a stůl umístíš na severní straně stanu. A uděláš pokrývku pro dveře stanu z modří, purpuru, šarlatu spředeného a kmentu spředeného, dílo vyšívače. A uděláš k oponě pět sloupů a pokryješ je zlatem, jejich hlavice budou zlaté a odliješ pro ně pět bronzových podstavců.

27

A uděláš oltář z neporušitelného dřeva, pět loktů na délku a pět loktů na šířku, čtvercový bude oltář, a tři lokty na výšku. A uděláš rohy na čtyřech rozích, rohy budou z něho, a pokryješ je bronzem. A uděláš korunu pro oltář, a pokrývku jeho, a misky jeho, a vidlice na maso jeho, a kadidelnici jeho, a všechny nádoby jeho uděláš bronzové. A uděláš pro něj bronzovou mřížku síťovaného díla, a uděláš té mřížce čtyři bronzové kruhy pod čtyři strany. A ty je položíš pod mřížku oltáře zdola, mřížka pak bude

sahat až do poloviny oltáře. A uděláš k oltáři tyče z neporušitelného dřeva a obložíš je bronzem. A vložíš tyče do kruhů, a nechť jsou tyče po stranách oltáře při jeho nošení. Duté a bezešvé to uděláš, podle toho, co ti bylo ukázáno na hoře, tak to uděláš. A uděláš dvůr ke stanu, na straně k jihu opony dvora z krouceného jemného plátna, délka sto loktů na jedné straně. A sloupů jejich dvacet a základů jejich dvacet bronzových a kroužků jejich a držáků stříbrných. Tak na straně k východnímu větru závěsy sto loktů na délku, a jejich sloupů dvacet, a jejich základů dvacet bronzových, a kruhy a držáky sloupů, a jejich základy pokryté stříbrem. Ale šířka dvora, která je podle moře, má závěsy padesát loktů, jejich sloupy deset a jejich základy deset. A šířka nádvoří k jihu: opony padesáti loktů, jejich sloupů deset a jejich základů deset. A patnáct loket byla výška opony na jedné straně, jejich sloupy tři a jejich základy tři. A druhá strana patnáct loktů, výška plachet, jejich sloupy tři a jejich základy tři. A u brány dvora byla pokrývka, dvacet loktů vysoká, z modří, purpuru, šarlatu krouceného a kmentu krouceného, s pestrou prací vyšívače, jejich sloupy čtyři a jejich základy čtyři. Všechny sloupy dvora dokola potažené stříbrem, jejich hlavice stříbrné a jejich základy bronzové. Délka nádvoří byla sto na sto, šířka padesát na padesát a výška pět loktů z krouceného jemného plátna, a jejich základy byly bronzové. A veškerá konstrukce i všechny nástroje a kolíky dvora byly bronzové.

A ty příkaž synům Izraele, ať ti vezmou olej z oliv, nepřetlačený, čistý, tlučený, ke světlu, aby hořela lampa neustále. Ve stanu svědectví, vně závěsu, který je na smlouvě, bude to pálit Áron a jeho synové od večera až do rána před Pánem, věčné ustanovení pro vaše pokolení od synů Izraele.

A ty přived' k sobě Árona, svého bratra, i jeho syny ze synů Izraele, aby mi sloužili jako kněží: Áron, Nádáb, Abiúd, Eleázár a Ítámár, synové Áronovi. A uděláš svaté roucho Áronovi, tvému bratru, ke cti a slávě. A ty promluv všem moudrým myslí, které jsem naplnil duchem moudrosti a vnímání, a udělají svaté roucho Áronovi pro svatyni, v níž mi bude sloužit jako kněz. A toto jsou roucha, která udělají: náprsník a nárameník a dlouhý plášť a tkanou tuniku a turban a pás, a udělají svatá roucha Áronovi a jeho synům, aby mi sloužili jako kněží. A oni vezmou zlato a hyacint a purpur a šarlat a jemný len. A udělají nárameník z krouceného jemného plátna, dílo tkaného vyšívače. Dva nárameníky spojující budou k němu, jedna k druhé, na obou částech připevněné. A tkanina ramenních kusů, která je na něm, bude podle jeho provedení ze zlata čistého, a z modří, a z purpuru, a z šarlátu propředěného, a z jemného plátna krouceného. A vezmeš ty dva kameny ze smaragdu a vyryješ do nich jména synů Izraele. Šest jmen na jeden kámen a šest zbývajících jmen na druhý kámen podle jejich pokolení. Prací kamenického umění, vyřezaným obrazem pečeti vyryješ ty dva kameny se jmény synů Izraele. A umístíš ty dva kameny na ramena efodu, kameny vzpomínky jsou pro syny Izraele, a Áron ponese jména synů Izraele před Pánem na svých dvou ramenech jako vzpomínku na ně. A uděláš nárameníky z čistého zlata. A uděláš dva třásňové řetízky z čistého zlata, propletené s květy, dílo pletení, a položíš pletené třásňové řetízky na lůžka podle jejich nárameníků zpředu.

A uděláš náprsník soudů, dílo vyšívání, podle vzoru efodu jej uděláš ze zlata, modří, purpuru, šarlátu spředěného a kmentu spředěného. Uděláš to čtvercové, bude dvojité, rozpětí bude jeho délka a rozpětí jeho šířka. A ty utkaš v něm tkaninu osázenou kameny ve čtyřech řadách, řada kamenů bude: sardion, topazion a smaragd, to bude první řada. A druhá řada: karbunkul, saffir a

jaspis. A třetí řada: ligurium, achát, ametyst. A čtvrtá řada: chrysolit, beryl a onyx, obalené zlatem a svázané ve zlatě, nechť jsou uspořádány podle své řady. A kamenů nechť je dvanáct podle jmen synů Izraele, podle jejich jmen, rytých jako pečeteř, každý podle jména, nechť jsou pro dvanáct kmenů. A uděláš na náprsník spletené řetízky, dílo řetězové z čistého zlata. A Aaron ponese jména synů Izraele na náprsníku soudu na své hrudi, když bude vcházet do svatyně, jako památku před Bohem. A položíš na náprsník soudu zjevení a pravdu, a bude na hrudi Áronově, kdykoli vchází do svatyně před Hospodinem, a ponese Áron soudy synů Izraele na hrudi před Hospodinem ustavičně. A uděláš dlouhý spodní oděv celý modrý. A bude otvor uprostřed něho, mající okraj kolem otvoru, dílo tkané, spojení tkané dohromady z něho, aby se neroztrhl. A uděláš pod lem toho roucha zdola, jako kvetoucího granátového jablka, malá granátová jablka z modři a purpuru a šarlatu spředeného a kmentu krouceného, pod lemem toho roucha kolem, tentýž tvar, malá granátová jablka zlatá a zvonky mezi nimi dokola. Vedle zlatého granátového jablka dodona a květinový ornament na lemu tuniky dokola, A bude Áron při sloužení slyšet jeho hlas, když bude vcházet do svatyně před Pánem a když bude vycházet, aby nezemřel. A uděláš desku ze zlata čistého a vyryješ na ni rytinu pečeti: Svatyně Pána. A ty to položíš na zkroucenou modrou látku a bude to na turbanu, bude to na přední straně turbanu. A bude to na čele Áronově a Áron ponese hříchy svatých věcí, které by posvětili synové Izraele od každého daru jejich svatých věcí, a bude to na čele Áronově ustavičně, aby byly přijatelné jim před Pánem.

A ozdoby tunik z jemného plátna, a uděláš turban z jemného plátna, a pás uděláš, dílo vyšívané. A synům Áronovým uděláš tuniky a pásy a turbany jim uděláš ke cti a slávě. A oblékneš je Áron, bratr tvůj, a synové jeho s ním, a pomazeš je, a naplníš jejich

ruce, a posvětiš je, aby mi sloužili jako kněží. A uděláš jim lněné kalhoty, aby pokryly nahotu jejich těla, od pasu až po stehna budou sahat. A Áron a jeho synové je budou mít, kdykoli vcházejí do stanu svědectví, nebo kdykoli přistupují sloužit k svatému oltáři, a nepřinesou na sebe hřích, aby nezemřeli, ustanovení věčné pro něho a pro jeho semeno s ním.

29

A toto je, co jim uděláš, abys je posvětil, aby mi sloužili jako kněží: vezmeš tele z dobytka jedno a dva berany bez vady, A chleby nekvašené namíchané v oleji a placky nekvašené pomazané v oleji, z jemné mouky pšeničné je uděláš. A položíš je na jeden koš a přineseš je na tom koši, a tele, a ty dva berany. A Aarona a jeho syny přivedeš ke dveřím stanu svědectví a umyješ je vodou. A když vezmeš roucha, oblékneš svého bratra Árona do dlouhého roucha, nárameníku a náprsníku, a připojíš mu náprsník k nárameníku. A položíš turban na jeho hlavu a položíš desku svatyně na turban. A vezmeš olej pomazání a vyleješ jej na jeho hlavu, a pomažeš jej. A jeho syny přivedeš a oblékneš je do tunik. A opášeš je pásy a položíš na ně turbany, a bude jim kněžství mně navěky, a zasvětiš Árona, ruce jeho, a ruce synů jeho. A přivedeš tele ke vchodu stanu svědectví a Áron a jeho synové vloží své ruce na hlavu telete před Hospodinem u vchodu stanu svědectví. A zabiješ to tele před Pánem, u dveří stanu svědectví. A vezmeš z krve telete a položíš ji na rohy oltáře svým prstem, a všechnu zbývající krev vyleješ k základu oltáře. A vezmeš všechn tuk, který je na břicho, a lalok jater, a obě ledviny, a tuk, který je na nich, a položíš je na oltář. Maso telete však, i kůži, i trus spálíš ohněm venku za táborem, neboť je to oběť za hřích.

A berana vezmeš jednoho, a Aaron a jeho synové položí své ruce na hlavu berana. A zabiješ jej, a vzav krev, vyleješ ji kolem oltáře. A toho berana rozřežeš na dva podle údů, umyješ vnitřnosti a nohy vodou a položíš je na kusy rozřezané na dva spolu s hlavou. A ty přineseš celého berana na oltář jako zápalnou oběť Pánu, k vůni příjemné vůně; je to kadidlo Pánu. A vezmeš druhého berana a Aaron a jeho synové vloží své ruce na hlavu berana. A zabiješ jej a vezmeš jeho krev a položíš ji na lalok pravého ucha Áronova a na špičku pravé ruky a na špičku pravé nohy a na laloky pravých uší jeho synů a na špičky jejich pravých rukou a na špičky jejich pravých nohou. A vezmeš z krve z oltáře a z oleje pomazání a pokropíš Árona i jeho roucho, i jeho syny a roucha jeho synů s ním, a bude posvěcen on sám i jeho roucho, i jeho synové a roucha jeho synů s ním, ale krev berana vyleješ kolem oltáře. A vezmeš od berana jeho tuk a tuk pokrývající břicho a lalok jater a obě ledviny a tuk na nich a pravé rameno, neboť toto je obřad zasvěcení. A jeden chléb z oleje a jeden koláč z koše nekvašených chlebů položených před Pánem. A ty položíš to všechno na ruce Árona a na ruce jeho synů, a oddělíš je jako oběť před Pánem. A vezmeš je z jejich rukou a obětováš je na oltáři zápalné oběti jako vůni libé vůně před Pánem; je to oběť Pánu. A vezmeš hrudník od berana zasvěcení, který je Áronův, a oddělíš jej jako oběť před Pánem, a bude ti připadat jako podíl. A posvětiš náprsník příspěvku a paži zdvihacího obětního daru, který je oddělen a který je odstraněn od berana zasvěcení od Árona a od jeho synů. A bude to pro Árona a jeho syny věčným ustanovením od synů Izraele, neboť toto je zvláštní dar, a oběť bude od synů Izraele z pokojných obětí synů Izraele, oběť Pánu.

A robe svatého, která je Aaronova, bude patřit jeho synům po něm, aby v ní byli pomazáni a aby byly zasvěceny jejich ruce. Sedm dní je bude oblékat kněz místo něho z jeho synů, který vejde

do stanu svědectví sloužit ve svatyni. A berana zasvěcení vezmeš a uvaříš maso na svatém místě. A Aaron a jeho synové budou jíst maso berana a chleby, které jsou v koši, u dveří stanu svědectví. Budou je jíst v těch věcech, kterými byli posvěceni, aby posvětili jejich ruce a posvětili je, a cizinec je nebude jíst, neboť jsou svaté. Pokud ale bude zanecháno od mas oběti zasvěcení a chlebů až do rána, spálíš zbytky ohněm, nebude to jedeno, neboť je to svatyně.

A budeš jednat s Aaronem a jeho syny tak podle všeho, co jsem ti přikázal; sedm dní budeš posvěcovat jejich ruce. A tele hříchu obětujete v den očištění a očistíte oltář, když jej budete posvěcovat, a pomažete jej, abyste jej posvětili. Sedm dní budeš očišťovat oltář a posvětiš jej, a oltář bude svatý svatých, každý, kdo se dotkne oltáře, bude posvěcen. A toto je to, co budeš konat na oltáři: beránky roční, bez vady, dva denně na oltář nepřetržitě, jako ustavičnou oběť.

Jednoho beránka obětuj ráno a druhého beránka obětuj večer. A desetinu jemné mouky smíšené v tlučeném oleji, čtvrtinu hinu, a úlitbu, čtvrtinu hinu vína, k jednomu beránkovi. A druhého beránka uděláš večer, podle ranní oběti a podle jeho úlitby uděláš jako vonnou vůni, oběť Pánu, Oběť ustavičná pro vaše pokolení, u dveří stanu svědectví před Pánem, kde se ti dám poznat odtamtud, abych k tobě mluvil. A budu se tam setkávat se syny Izraele a budu posvěcen ve své slávě. A posvětim stan svědectví a oltář, a Árona a jeho syny posvětim, aby mi sloužili jako kněží. A budu vzýván mezi syny Izraele a budu jejich Bohem. A poznají, že já jsem Hospodin, jejich Bůh, který je vyvedl ze země egyptské, abych byl vzýván jimi a byl jejich Bohem.

A uděláš oltář pro kadidlo z neporušitelného dřeva. A uděláš to loket na délku a loket na šířku, čtvercové to bude, a dva lokte na výšku, z něho budou jeho rohy. A potáhneš čistým zlatem jeho mřížku, jeho stěny kolem dokola, i jeho rohy, a uděláš mu kroucenou zlatou obrubu kolem dokola. A uděláš dva čisté zlaté prsteny pod jeho kroucenou korunou, uděláš je na dvou bocích po obou stranách, a budou držáky pro tyče, aby se to v nich dalo nést. A uděláš tyče z neporušitelného dřeva a pokryješ je zlatem. A ty to umístíš naproti závěsu, který je na truhle svědectví, v nichž se ti dám poznat odtamtud. A Áron bude pálit na něm jemné složené kadidlo každé ráno, kdykoli obsluhuje lampy, bude na něm pálit kadidlo. A když Aaron rozsvěcí lampy pozdě, bude pálit kadidlo na něm. Kadidlo ustavičné, neustále před Pánem, do jejich generací. A nepřinese na něj jiné kadidlo, obilnou oběť, zápalnou oběť, a úlitbu na něj nevyleješ. A Aaron bude smířit na jeho rozích jednou za rok, od krve očistění jej očistí pro jejich pokolení, svatý svatých je Pánu.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl, Jestliže provedeš sčítání synů Izraele při jejich návštěvě a každý dá výkupné za svou duši Pánu, nebude mezi nimi pád při jejich návštěvě. A toto je, co dají všichni, kteří projdou prohlídkou: polovinu didrachmy, což je podle svatého didrachma, dvacet obolů je didrachma, a polovina didrachmy je příspěvek Pánu. Každý, kdo prochází prohlídkou od dvaceti let a výše, dá příspěvek Pánu. Ten bohatý nepřidá a ten chudý nedá méně než polovinu didrachmy při dávání příspěvku Pánu ke smíření za vaše duše. A vezmeš stříbro příspěvku od synů Izraele a dáš je do služby stanu svědectví, a bude synům Izraele památkou před Pánem ke smíření za vaše duše. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Udělej bronzové umyvadlo a k němu bronzový podstavec k umývání, a umístíš jej mezi stan svědectví a oltář, a naleješ do něj vodu. A Áron a jeho synové si z něho umyjí ruce a

nohy vodou. Kdykoli vstupují do stanu svědectví, umyjí se vodou, a nezemřou, kdykoli přistupují k oltáři sloužit a přinášet zápalné oběti Pánu. Budou mýt ruce a nohy vodou, kdykoli vcházejí do stanu svědectví, budou se mýt vodou, aby nezemřeli, a bude jim věčné nařízení, jemu a jeho pokolením po něm. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: A ty vezmi koření: květ vybrané myrhy pět set šekelů a vonné skořice polovinu z toho, dvě stě padesát, a vonné třtiny dvě stě padesát, a kosatce pět set šekelů svatého a olej z oliv hín. A uděláš z toho svatý olej pomazání, voňavou mast podle umění voňavkáře, bude to svatý olej pomazání. A pomažeš z něho stan svědectví a truhlu stanu svědectví a všechny její nádoby a svícen a všechny jeho nádoby, a oltář kadidla A oltář zápalných obětí a všechny jeho nádoby, a stůl a všechny jeho nádoby, a umyvadlo. A posvětiš je, a budou svaté svatých; každý, kdo se jich dotkne, bude posvěcen. A Árona a jeho syny pomažeš a posvětiš je, aby mi sloužili jako kněží. A k synům Izraele budeš mluvit, řka: Olej svatého pomazání bude tento vám pro vaše pokolení. Na tělo člověka nebude pomazáno, a podle tohoto složení neuděláte sobě podobně; svaté je, a svatyní vám bude. Kdokoli by činil podobně a kdokoli by dal z toho cizinci, bude vyhlazen ze svého lidu.

A Pán řekl Mojžíšovi: Vezmi si vonné látky: stakté, onychu, galbanum sladkosti a průhledné kadidlo; bude rovný rovnému. A budou v něm dělat kadidlo, voňavkářské dílo voňavkáře, smíšené, čisté, dílo svaté. A ty z těchto roztlučeš na jemný prášek a položíš jej naproti svědectví ve stanu svědectví, odkud se ti dám poznat. Svaté svatých bude vám toto kadidlo. Podle tohoto složení si neuděláte sami, svatyní vám bude Pánu, Kdo by dělal podobně, aby to vonět, zahyne ze svého lidu.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Hle, povolal jsem jménem Bezaleela, syna Uriho, syna Hurova, z kmene Judy. A naplnil jsem ho božským duchem moudrosti, porozumění a poznání, aby myslel v každém díle, a navrhovat, pracovat se zlatem a stříbrem a bronzem a hyacintem a purpurem a šarlatem spředeným A kamenické práce, a do tesařských prací ze dřeva, pracovat podle všech prací. A já jsem mu dal i Eliába, syna Achisamachova z kmene Dán, a každému chápavému srdci jsem dal porozumění, A udělají všechno, co jsem ti přikázal: stan svědectví, truhlu smlouvy, slitovnici na ní a vybavení stanu. a oltáře, a stůl a všechny jeho nádoby, a čistý svícen a všechny jeho nádoby A umyvadlo a jeho základnu, A roucha pro službu Aarona a roucha jeho synů ke kněžení mně, A olej pomazání a kadidlo složení svatého podle všeho, co jsem ti přikázal, udělají.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: A ty přikaz synům Izraele se slovy: Hleďte a mé soboty budete zachovávat, znamením je mezi mnou a vámi pro vaše pokolení, abyste poznali, že já jsem Hospodin, který vás posvěcuje. A budete zachovávat soboty, protože toto je svaté Pánu pro vás. Kdo je znesvětil, bude usmrcen; každý, kdo bude v něm konat práci, bude vyhlazena ta duše z prostředku jeho lidu. Šest dní budeš konat práce, ale sedmého dne jsou soboty, svatý odpočinek Pánu; každý, kdo vykoná práci sedmého dne, bude usmrcen. A synové Izraele budou zachovávat soboty, slavit je po všechna svá pokolení, Věčná smlouva mezi mnou a syny Izraele, je to věčné znamení mezi mnou, že šest dní učinil Pán nebe a zemi, a sedmého dne odpočinul a přestal. A dal Mojžíšovi, když přestal mluvit s ním na hoře Sinaj, dvě desky svědectví, kamenné desky napsané prstem Božím.

A když lid viděl, že se Mojžíš zpozdíje sestoupit z hory, sešel se lid k Áronovi a říkají mu: Vstaň a učiň nám bohy, kteří půjdou před námi, neboť tento Mojžíš, člověk, který nás vyvedl z egyptské země, nevíme, co se mu stalo. A Áron jim říká: Sejměte zlaté náušnice z uší vašich žen a dcer a přineste je ke mně. A všechen lid si sundal zlaté náušnice ze svých uší a přinesli je k Áronovi. A přijal z jejich rukou a vytvořil je rydlem a udělal z nich lité tele a řekl: Toto jsou tvoji bohové, Izraeli, kteří tě vyvedli ze země egyptské. A když Aaron viděl, postavil oltář naproti němu a Aaron prohlásil: Zítřa bude svátek Hospodinův. A když časně ráno následujícího dne vstal, přinesl zápalné oběti a přinesl oběť spasení, a lid se posadil, aby jedl a pil, a pak vstali, aby si hráli.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Jdi rychle, sestup odtud, neboť tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, zhřešil. Rychle se odchýlili od cesty, kterou jsem jim přikázal, udělali si tele, klaněli se mu, obětovali mu a řekli: Toto jsou tvoji bohové, Izraeli, kteří tě vyvedli ze země egyptské. A nyní mě nech, a rozezlen hněvem proti nim je zničím a učiním tě velkým národem. A Mojžíš prosil před Pánem Bohem a řekl: Proč, Pane, se hněváš hněvem na svůj lid, který jsi vyvedl ze země egyptské ve veliké síle a svým vysokým ramenem? Ať nikdy neřeknou Egypťané: Se špatností je vyvedl, aby je zabil v horách a zničil je ze země. Přestaň s hněvem svého vzteku a buď milostivý k špatnosti svého lidu, Pamatuje si Abrahama, Izáka a Jáкова, tvých služebníků, kterým jsi přísahal sám při sobě a mluvil jsi k nim, říkáje: Rozmnožím vaše símě jako hvězdy nebeské množstvím, a všechnu tuto zemi, kterou jsi řekl dát jim, budou držet navěky. A Pán byl usmířen, aby zachoval svůj lid.

A Mojžíš se obrátil a sestoupil z hory, a dvě desky svědectví měl ve svých rukou, kamenné desky popsané z obou jejích stran, z

jedné i z druhé strany byly popsány. A ty desky byly dílem Božím a písmo bylo písmem Božím vyrytým na těch deskách. A Jozue, slyšící hlas křičícího lidu, říká Mojžíšovi: V táboře je hlas války. A říká: Není to hlas vedoucích v síle, ani hlas vedoucích v útěku, ale hlas vedoucích při vlně slyším.

A když se blížil k táboru, vidí tele a tance, a Mojžíš, rozhněvavší se hněvem, hodil ze svých rukou dvě desky a roztříštil je pod horou. A vzav tele, které udělali, spálil je v ohni, rozemlel je najemno, rozptýlil je do vody a napojil jím syny Izraele. A Mojžíš řekl Áronovi: Co ti udělal tento lid, že jsi na ně přivedl tak velký hřích? A Áron řekl Mojžíšovi: Nehněvej se, pane, neboť ty znáš povahu tohoto lidu. Říkají mi totiž: Udělej nám bohy, kteří půjdou před námi, neboť tento Mojžíš, ten člověk, který nás vyvedl z Egypta, nevíme, co se mu stalo. A řekl jsem jim: Jestli někdo má zlaté ozdoby, sundejte si je, a dali mi je, a hodil jsem je do ohně, a vyšlo toto tele. A když Mojžíš viděl, že lid byl rozptýlen, neboť je Áron rozptýlil k potěše jejich nepřátel Mojžíš se postavil u brány tábora a řekl: Kdo je pro Pána, ať přijde ke mně. Sešli se tedy k němu všichni synové Lévi. A říká jim: Toto praví Pán, Bůh Izraele: Připásejte si každý svůj meč na stehno a projděte táborem od brány k bráně a vraťte se. Zabijte každý svého bratra, každý svého bližního a každý svého nejbližšího. A synové Levi udělali, jak k nim mluvil Mojžíš, a padlo z lidu v ten den na tři tisíce mužů. A Mojžíš jim řekl: Naplnili jste dnes své ruce Pánu, každý skrze svého syna nebo skrze svého bratra, aby vám bylo dáno požehnání.

A stalo se po zítřku, že Mojžíš řekl lidu: Vy jste zhřešili velký hřích, a nyní půjdu nahoru k Bohu, abych smířil váš hřích. Vrátil se ale Mojžíš k Pánu a řekl: Prosím, Pane, zhřešil tento lid velikým hříchem a udělali si zlaté bohy. A nyní, jestliže opravdu odpustíš

jim jejich hřích, odpust', jestliže však ne, vymaž mě z tvé knihy, kterou jsi napsal. A řekl Pán k Mojžíšovi: Jestli někdo zhřešil přede mnou, vymažu ho z mé knihy. Nyní tedy jdi, sestup a veď tento lid na místo, které jsem ti řekl. Hle, můj anděl půjde před tvou tváří, ale v den, kdy je navštívím, přivedu na ně jejich hřích. A Pán udeřil lid kvůli vytvoření telete, které udělal Áron.

33

A Pán řekl Mojžíšovi: Jdi před, vystup odtud ty a tvůj lid, který jsi vyvedl ze země egyptské, do země, kterou jsem přísahal Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, říkáje: Vašemu potomstvu ji dám. A pošlu svého anděla před tebou a vyžene Amorejce, Chetejce, Ferezejce, Gergesejce, Evejce, Jebusejce a Kananejce. A přivedu tě do země tekoucí mlékem a medem, ale nepůjdu s tebou, protože jsi lid tvrdošijný, abych tě nezahladil na cestě. A když lid uslyšel toto zlé slovo, truchlil v zármutku. A řekl Pán synům Izraele: Vy jste lid tvrdošijný, vizte, abych nepřivedl jinou ránu na vás a nezničil vás. Nyní tedy odložte roucha svých názorů a svět, a ukážu ti, co ti učiním. A synové Izraele snáli své ozdoby a roucho od hory Choréb. A Mojžíš vzal svůj stan a postavil jej venku za táborem, daleko od tábora, a byl nazván Stan svědectví, a stalo se, že každý, kdo hledal Pána, vycházel do stanu, který byl venku za táborem. Když vcházel Mojžíš do stanu venku za táborem, stál všechen lid, každý u dveří svého stanu, pozorující, a sledovali odcházejícího Mojžíše, dokud nevešel do stanu. Jakmile vstoupil Mojžíš do stanu, sestupoval sloup oblaku, stál u dveří stanu a mluvil s Mojžíšem. A mluvil k Mojžíšovi. A všechen lid viděl sloup oblaku stojící u vchodu stanu, a všechen lid vstal a klaněli se, každý u vchodu svého stanu. A Pán mluvil k Mojžíšovi tváří v tvář, jako když někdo mluví se svým přítelem, a vrátil se do tábora, ale služebník Jozue, syn Nunův, mladík, nevycházel ze stanu.

A Mojžíš řekl Hospodinu: Hle, ty mi říkáš: ‚Vyveď tento lid, ale neukázal jsi mi, koho se mnou pošleš, ačkoli jsi mi řekl: ‚Znám tě ze všech a máš u mě milost. Jestliže jsem tedy našel přízeň před tebou, zjev se mi, abych tě jasně viděl, abych byl našel přízeň před tebou, a abych poznal, že tento veliký národ je tvůj lid. A říká: Sám půjdu před tebou a dám ti odpočinutí. A říká k němu: Jestli ty sám nepůjdeš se mnou, nevyváděj mě odtud. A jak bude skutečně známo, že jsem našel přízeň u tebe, já i lid tvůj, jinak než tím, že půjdeš s námi? A budu oslaven já i lid tvůj před všemi národy, které jsou na zemi. A Pán řekl Mojžíšovi: I toto slovo, které jsi řekl, učiním. Našel jsi totiž přízeň přede mnou a znám tě ze všech. A říká: Ukaž se mi. A řekl: Já projdu před tebou ve své slávě a zavolám svým jménem, Pán, před tebou, a smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji. A řekl: Nebudeš moci spatřit mou tvář, neboť člověk nespatří mou tvář a zůstane naživu. A Pán řekl: Hle, je tu místo u mě, budeš stát na skále. Když ale projde má sláva, umístím tě do štěrbinu skály a zakryji tě svou rukou, dokud neprojdou. A odstraním ruku, a potom uvidíš to, co je za mnou, ale má tvář ti nebude viditelná.

34

A Pán řekl Mojžíšovi: Vytesej si dva kamenné desky, jako byly ty první, a vystup ke mně na horu, a napíšu na ty desky slova, která byla na prvních deskách, jež jsi rozbil. A buď připravený do rána, vystoupíš na horu Sinaj a postavíš se mi tam na vrcholu hory. A nikdo ať nevystoupí s tebou, ani ať není viděn na celé té hoře, a ovce a skot ať se nepasou blízko oné hory. A vytesal dvě kamenné desky, právě jako ty první, a Mojžíš vstal časně zrána a vystoupil na horu Sinaj, protože mu to Pán přikázal, a Mojžíš vzal ty dvě kamenné desky. A Pán sestoupil v oblaku, postavil se k němu tam a zavolal jméno Páně. A Pán prošel před jeho tváří a

zavola: Pán Bůh soucitný a milostivý, trpělivý a hojný v milosrdenství a pravdivý, A zachovávající spravedlnost a milosrdenství do tisíců, odnímající bezpráví a nespravedlnosti a hříchy, a neočistí vinného, přivádějící bezpráví otců na děti a na děti dětí do třetí a čtvrté generace. A Mojžíš pospíšil, sklonil se na zem a poklonil se, A řekl: Jestliže jsem našel přízeň před tebou, nechť jde Pán můj s námi, neboť lid je tvrdošíjný, a ty odejmeš naše hříchy a naše bezpráví, a budeme tvoji.

A řekl Pán k Mojžíšovi: Hle, já kladu s tebou smlouvu před vším tvým lidem, učiním slavné věci, které se nestaly v celé zemi ani v žádném národě, a všechen lid, mezi nímž jsi ty, uvidí skutky Páně, že podivuhodné jsou ty věci, které já učiním tobě. Dávej pozor na všechno, co ti přikazuji. Hle, já vyháním před vámi Amorejce a Kananejce a Perizejce a Chetejce a Hivejce a Gergesejce a Jebusejce. Dávej pozor na sebe, abys nikdy neuzavřel smlouvu s obyvateli té země, do které vcházíš, aby se ti nestala kamenem úrazu mezi vámi. Jejich oltáře strhnete, jejich sloupy roztříštíte, jejich háje vytnete a tesané obrazy jejich bohů spálíte v ohni. Nebudete se totiž klanět jiným bohům, neboť Pán Bůh, jehož jméno je Žárlivý, je Bůh žárlivý. Nikdy neuzavírej smlouvu s obyvateli země, aby nesmilnili za jejich bohy, neobětovali jejich bohům, nepozvali tě a nejedl jsi z jejich obětí. A ty vezmeš z jejich dcer svým synům a ze svých dcer dáš jejich synům, a tvé dcery budou smilnit za jejich bohy a tvoí synové budou smilnit za jejich bohy. A lité bohy si neuděláš. A svátek nekvašených chlebů budeš zachovávat, sedm dní budeš jíst nekvašené chleby, právě jak jsem ti přikázal, v určený čas v měsíci nových, neboť v měsíci nových jsi vyšel z Egypta. Vše, co otvírá lůno, patří mně - samci, každý prvorozený z telat a prvorozený z ovcí. A prvorozeného tažného zvířete vykoupíš ovcí, jestliže jej však nevykoupíš, dáš za něj cenu.

Každého prvorozeného ze svých synů vykoupíš. Neukážeš se přede mnou s prázdnou.

Šest dní budeš pracovat, ale sedmého dne odpočineš; v době setby i žně bude odpočinek. A svátek týdnů mi uděláš, začátek žně pšenice, a svátek shromáždění uprostřed roku. Třikrát do roka se ukáže každý tvůj mužský před Pánem, Bohem Izraele. Kdykoli neboť vyženu národy před tvou tváří a rozšířím tvé hranice, nikdo nebude dychtit po tvé zemi, když budeš vystupovat, abys byl viděn před Pánem, tvým Bohem, třikrát do roka. Nezabiješ na kvasu krev mých kadidel a nebudou spát do rána oběti svátku paschy. Prvotiny své země vložíš do domu Hospodina, svého Boha, nebudeš vařit jehně v mléce jeho matky. A řekl Pán k Mojžíšovi: Napiš si tato slova, neboť na základě těchto slov jsem s tebou a s Izraelem uzavřel smlouvu. A Mojžíš byl tam před Pánem čtyřicet dní a čtyřicet nocí, chléb nejedl a vodu nepil, a napsal na deskách tato slova smlouvy, desatero slov.

Když Mojžíš sestupoval z hory a dvě desky byly na rukou Mojžíše, při jeho sestupování z hory, Mojžíš nevěděl, že vzhled barvy jeho tváře byl oslaven, když s ním mluvil. A Áron a všichni starší Izraele viděli Mojžíše, a vzhled barvy jeho tváře byl oslavený. A báli se přiblížit se k němu. A Mojžíš je zavolal, a Áron a všichni vůdcové shromáždění se k němu obrátili, a Mojžíš k nim mluvil.

A po těchto věcech přišli k němu všichni synové Izraele a přikázal jim vše, co přikázal Pán jemu na hoře Sinaj. A když přestal mluvit k nim, položil si na tvář pokrývku. Když ale Mojžíš vcházel před Pána, aby s ním mluvil, odstraňoval zakrytí až do vycházení, a když vyšel, mluvil všem synům Izraele, co mu Pán přikázal. A synové Izraele viděli Mojžíšovu tvář, že byla oslavena, a

Mojžíš si položil pokrývku na tvář, dokud nevešel, aby s ním mluvil.

35

A Mojžíš shromáždil celé shromáždění synů Izraele a řekl: Toto jsou slova, která Pán přikázal vykonat. Šest dní budeš konat práce, ale sedmého dne je odpočinek, svatě soboty, odpočinek Pánu; každý, kdo koná práci v tento den, ať zemře. Nezapálíte oheň v žádném svém obydlí v den sabatu, já jsem Pán. A Mojžíš řekl celému shromáždění synů Izraele: Toto je slovo, které přikázal Pán: Vezměte od vás obětní dar pro Pána, každý, kdo je ochotný srdcem, přinese prvotiny Pánu: zlato, stříbro, bronz, Hyacint, purpur, dvojitý kroucený šarlat a spředené jemné plátno a kozí chlupy, A kůže beranů obarvené na červeno, kůže hyacintově modré a dřevo nehnilobné, a kameny sardiové, a kameny do rytiny do nárameníku a do dlouhého roucha. A každý, kdo je moudrý srdcem mezi vámi, ať přijde a pracuje na všem, co přikázal Pán, Stan a pokrývky a závoje a příčníky a tyče a sloupy, a truhlu svědectví, a její tyče, a její slitovnici, a oponu, a stůl a všechny jeho nádoby a svícen světla a všechny jeho nádoby a oltář a všechny nádoby jeho, A svatá roucha kněze Árona, a roucha, v nichž budou sloužit, a tuniky pro syny Áronovy pro kněžství, a olej pomazání, a kadidlo směsi.

A celé shromáždění synů Izraele odešlo od Mojžíše. A přinesli každý, co mu přineslo jeho srdce, a ti, kterým se to zdálo v jejich duši, přinesli oběť Pánu pro všechny práce stanu svědectví, pro všechny jeho služby a pro všechna roucha svatyně. A muži přinesli od žen, každý, komu se to zdálo v mysli, přinesli pečetidla a náušnice a prsteny a proplétané řetězy a náramky, každý zlatý předmět. A všichni, kteří přinesli dary ze zlata Pánu, a u koho bylo

nalezeno jemné plátno a kůže hyacintově modré a kůže beranů obarvené načerveno, je přinesli. A každý, kdo odnášel oběť, přinesl stříbro a bronz jako oběti Pánu, a ti, u kterých bylo nalezeno neporušitelné dřevo, je přinesli ke všem pracím přípravy. A každá žena moudrá myslí, která uměla rukama příst, přinesly spředené věci: hyacint, purpur, šarlat a jemný len. A všechny ženy, kterým se to zdálo v jejich mysli moudré, předly kozí chlupy. A vládci přinesli kameny ze smaragdu a kameny k vyplnění do nárameníku a náprsníku, a složení, a do oleje pomazání, a složení kadidla. A každý muž a žena, jejichž mysl je vedla k tomu, aby vstoupili a vykonali všechny práce, které Pán přikázal vykonat skrze Mojžíše, přinesli synové Izraele jako oběť Pánu. A Mojžíš řekl synům Izraele: Hle, Bůh povolal jménem Besaleela, syna Uriho, syna Hurova, z kmene Judy, A naplnil jej božským duchem moudrosti, porozumění a poznání všeho. být architektem podle všech děl architektury, zpracovávat zlato a stříbro a bronz a opracovávat kámen, a zpracovávat dřevo, a konat každou práci s moudrostí. A dal mu do mysli schopnost učit, jemu i Eliábovi, synu Achísamákovu, z kmene Dán, A naplnil je moudrostí, porozuměním a myslí, aby rozuměli dělat všechny práce svatyně, tkaná i vyšívaná díla, aby tkali šarlatem a jemným plátnem, aby vykonávali každou práci architektury a výšivky.

36

A Bezalel a Eliab udělali, i každý moudrý myslí, komu byla dána moudrost a znalost, aby rozuměli dělat všechny práce podle svatých povinností, podle všeho, co přikázal Pán. A Mojžíš zavolal Besaleela a Eliaba a všechny ty, kteří měli moudrost, jimž Bůh dal poznání v srdci, a všechny ty, kteří dobrovolně chtěli přicházet k dílu, aby je dokončili. A vzali od Mojžíše všechny příspěvky, které přinesli synové Izraele pro všechny práce na svatyni, aby je

vykonali, a oni ještě přijímali dary přinášené od těch, kteří je přinášeli ráno. A přicházeli všichni moudří, kteří dělali práce svatyně, každý podle své práce, kterou vykonávali. A řekl Mojžíšovi, že lid přináší hojnost podle prací, které Pán přikázal vykonat. A Mojžíš přikázal a vyhlásil v táboře, řka: Muž ani žena ať již nepracují na prvotínách svatyně, a lid byl zadržen od dalšího přinášení. A ty práce jim byly dostatečné k provedení stavby, a ještě něco zbylo. A každý moudrý mezi těmi, kdo pracovali, udělal roucha svatých věcí, která jsou pro kněze Árona, jak přikázal Pán Mojžíšovi. A udělal ramenní kus ze zlata, modří, purpuru, spředeného šarlatu a krouceného jemného plátna. A listy zlata byly rozřezány na vlákna, aby je utkali společně s modří, purpurem, spřadeným šarlatem a zkrouceným kmentem; udělali to jako tkané dílo. Ramenní kusy držíci společně z obou částí, dílo tkané, do sebe navzájem propletené. Z toho udělali to podle jeho díla, ze zlata, modří, purpuru, spředeného šarlatu a krouceného jemného plátna, jak přikázal Pán Mojžíšovi. A udělali oba kameny ze smaragdu, připevněné a obklopené zlatem, vyryté a vyřezané rytinou pečeti se jmény synů Izraele, A položil je na ramena efodu jako kameny připomínající syny Izraele, jak přikázal Pán Mojžíšovi.

A udělali náprsník, dílo tkané s rozmanitostí podle díla efodu, ze zlata a modří a purpuru a šarlatu propředeného a kmentu krouceného. Udělali náprsník čtvercový a dvojitý, délka byla na rozpětí a šířka na rozpětí, dvojitý. A byla v něm utkána tkanina osazená kameny ve čtyřech řadách, řada kamenů: sardius a topaz a smaragd, řada první, A druhá řada: karbunkul, safír a jaspis, A třetí řada: ligurium, achát a ametyst, A čtvrtá řada: chrysolit, beryl a onyx, obklopené zlatem a svázané zlatem. A kamenů bylo dvanáct podle jmen synů Izraele, z jejich jmen vyryté do pečeti, každý podle svého vlastního jména pro dvanáct kmenů. A oni

udělali na náprsník spletené třásně, dílo pletení, z čistého zlata. A udělali dva zlaté nárameníky a dva zlaté prsteny, a položili ty dva zlaté prsteny na oba konce náprsníku. A položili propletené zlaté řetízky na kroužky na obou stranách náprsníku, A do dvou příspěvků dva propletené řetízky. Položili je na dva nárameníky a umístili je na ramena efodu naproti, na přední straně. A udělali dva zlaté prsteny a umístili je na obě křídla na vrcholu náprsníku a na vrchol zadní části efodu zevnitř. A udělali dva zlaté kruhy a umístili je na obě ramena efodu zdola, na přední straně, u spojení nad tkaným dílem efodu, A připevnil náprsník od kroužků na něm ke kroužkům efodu, připojených modrou šňůrou, spletenými do látky efodu, aby se náprsník neuvolňoval od efodu, jak přikázal Pán Mojžíšovi. A udělali spodní oděv pod nárameník, práci tkanou, celý modrý, Otvor tuniky byl uprostřed protkaný a propletený, mající kolem okraj nerozpustitelný. A oni udělali na okraji tuniky zdola malá granátová jablka jako kvetoucí granátové jablko z modři, purpuru, šarlatu spředeného a jemného plátna krouceného. A udělali zlaté zvonky a umístili je na lem roucha kolem mezi granátová jablíčka, Zlatý zvon a granátové jablko na lemu spodního roucha dokola, ke službě, jak přikázal Hospodin Mojžíšovi. A udělali tuniky z jemného plátna, práci tkanou, pro Árona a pro jeho syny, A turbany z jemného plátna, a turban z jemného plátna, a kalhoty z krouceného jemného plátna, a jejich pásy z jemného plátna, modři, purpuru a spředeného šarlatu, dílo vyšivače, tak jak přikázal Pán Mojžíšovi. A oni vyrobili zlatou desku, příspěvek svatého, z čistého zlata, a napsal na ni vyryté znaky pečeti: Svatyně Pánu. A oni položili na modrý pruh, tak aby ležel na turbanu shora, způsobem, jakým přikázal Pán Mojžíšovi.

A udělali pro stan deset oplon. Osm a dvacet loktů byla délka jedné opony, totéž bylo u všech, a čtyři lokty byla šířka jedné opony. A oni udělali závěs z modří, purpuru a spředeného šarlatu a krouceného jemného plátna, tkaného díla s cheruby. A umístili to na čtyři neporušitelné sloupy pozlacené zlatem, jejich hlavice byly zlaté a jejich čtyři základy stříbrné. A udělali oponu dveří stanu svědectví z modré, purpuru a šarlatu spředeného a kmentu krouceného, dílo tkané s cheruby. A jejich sloupů bylo pět, kruhy a jejich hlavice a jejich háky potáhli zlatem a jejich základů bylo pět bronzových.

A udělali dvůr směrem k jihu, závěsy dvora z jemného krouceného plátna sto na sto. A sloupů jejich dvacet a základů jejich dvacet. A strana k severu sto na sto a strana k jihu sto na sto, a jejich sloupů dvacet a jejich základů dvacet. A strana směrem k moři měla závěsy padesáti loktů, jejich sloupů bylo deset a jejich základů deset, A strana směrem k východu padesát loktů opony, patnáct loktů podle zadní strany, a jejich sloupy tři, a jejich základny tři A na zadní straně druhé, z obou stran u brány dvora, závěsy patnácti loktů, jejich sloupy tři a jejich základy tři, Všechny závěsy stanu z jemného krouceného plátna. A základy sloupů byly bronzové, jejich háky stříbrné a jejich hlavice pokryté stříbrem, a sloupy pokryté stříbrem, všechny sloupy dvora, A opona brány dvora, dílo vyšíváče z modří, purpuru a šarlatu spředeného a kmentu krouceného, dvacet loket na délku a na výšku, a na šířku pět loket, odpovídající závěsům dvora. A jejich sloupy byly čtyři a jejich základy čtyři bronzové, a jejich háky stříbrné, a jejich hlavice pokryté stříbrem. A všechny kolíky dvora kolem byly bronzové a potažené stříbrem. A toto je uspořádání stanu svědectví, jak bylo přikázáno Mojžíšovi, že služba má být Levitů skrze Itamara, syna kněze Árona.

A Besalel, syn Uriho, z kmene Judy, udělal, jak přikázal Pán Mojžíšovi, A Eliab, syn Achisámacha z kmene Dan, který byl hlavním řemeslníkem tkaných věcí a vyšívaných věcí a uměleckých prací, aby tkal šarlatem a jemným plátnem.

38

A Bezalel udělal archu, A pokryl ji čistým zlatem zevnitř a zvenčí, A odlil pro ni čtyři zlaté prstence, dva na jedné straně a dva na druhé straně, Široké pro tyče, takže ji lze na nich zdvihát. A udělal slitovnici nad truhlou z čistého zlata, a ty dva cheruby zlaté, cherub jeden na jedné špici slitovnice a cherub jeden na druhé špici slitovnice, zastíňující svými křídly slitovnici. A udělal předložený stůl z čistého zlata, A odlil pro ni čtyři kruhy, dva na jedné straně a dva na druhé straně, široké, aby ji bylo možné zvedat tyčemi, které byly v nich. A tyče archy a stolu udělal a pokryl je zlatem. A udělal nádoby stolu: misky, kadidelnice, poháry a nádoby na úlitby, ve kterých se bude lít, zlaté. A udělal zlatý svícen, který osvětluje, Pevný stonek a trubičky z obou jeho částí, Z jejích prutů vyčnívající výhonky, tři z jednoho a tři z druhého, navzájem si rovnající se. A jejich lampy, které jsou na koncích, ořechové z nich, a objímky z nich, aby byly lampy na nich, a sedmá objímka, ta na konci svícnu, na vrcholu shora, pevná, celá zlatá, A sedm lamp na něm zlatých a kleště k němu zlaté a nádoby na nalévání k nim zlaté. Tento pokryl stříbrem sloupy a odlil pro sloup zlaté prstence a pozlatil závory zlatem a pozlatil sloupy opony zlatem a udělal zlaté háčky. Tento udělal i zlaté kruhy stanu a kruhy dvora a bronzové kruhy k natahování pokrytí shora, Tento odlil stříbrné hlavice stanu a bronzové hlavice dveří stanu a bránu síně, a udělal stříbrné háky ke sloupům, na těch sloupech je pokryl stříbrem, Tento udělal kolíky stanu a kolíky dvora bronzové, Tento udělal bronzový oltář z

bronzových kadidelnic, které patřily mužům, jež se vzbouřili s Kórachovým shromážděním, Tento vyrobil všechny nádoby oltáře, jeho kadidelnici, základnu, misky a bronzové vidlice na maso, Tento udělal pro oltář pokrytí, síťované dílo zdola ohniště pod něj až do jeho poloviny, a položil na něj čtyři bronzové kruhy ze čtyř částí pokrytí oltáře, široké pro tyče, takže bylo možné zdvihát v nich oltář. Tento udělal svatý olej pomazání a čistou směs kadidla, dílo vonáře. Tento udělal bronzové umyvadlo a jeho bronzovou základnu ze zrcadel postících se žen, které se postily u dveří stanu svědectví v den, kdy jej vztyčil.

A udělal umyvadlo, aby se z něho umývali Mojžíš a Áron a jeho synové své ruce a nohy, když vcházeli do stanu svědectví nebo kdykoli přistupovali k oltáři sloužit; umývali se z něho, právě jak přikázal Pán Mojžíšovi.

39

Všechno zlato, které bylo připraveno pro práce podle veškeré práce svatých věcí, bylo zlato z prvních plodů, dvacet devět talentů a sedm set dvacet šekelů podle svatého šekelu. A stříbra obět od navštívených mužů shromáždění sto talentů a tisíc sedm set sedmdesát pět šekelů, jedna drachma na hlavu, polovina šekelu, podle svatého šekelu, Všichni procházející přehlídku od dvacetiletých a výše: šedesát desetitisíců a tři tisíce pět set padesát. A stalo se, že sto talentů stříbra bylo použito na odlití sta hlavic stanu a na hlavice závoje. Sto hlavic na sto talentů, talent na hlavici, A tisíc sedm set sedmdesát pět šekelů udělal na háky ke sloupům a pozlátil jejich hlavice a ozdobil je.

A bronz té oběti činil sedmdesát talentů a tisíc pět set šekelů, A udělali z něho základy dveří stanu svědectví, a základy dvora

kolem, a základy brány dvora, a kolíky stanu, a kolíky dvora kolem, a bronzové pokrytí oltáře, a všechny nádoby oltáře, a všechny nástroje stanu svědectví, A synové Izraele udělali, jak přikázal Pán Mojžíšovi, tak učinili. Ze zbývajících zlata z oběti udělali nádoby, aby v nich sloužili před Pánem. A ze zanechaného hyacintu a purpuru a šarlatu udělali služební roucha pro Árona, aby v nich sloužil ve svatyni, A přinesli roucha k Mojžíšovi, a stan, a jeho nádoby, základy a jeho závory, a sloupy, a oltář, a všechny jeho nádoby.

A olej pomazání, a kadidlo složení, a svícen čistý, a její lampy, lampy hoření, a olej světla, A stůl předložený a všechny jeho nádoby a vyložené chleby A svatá roucha, která jsou Aaronova, a roucha jeho synů pro kněžství, A opony dvora a sloupy a oponu dveří stanu a brány dvora. A všechny nádoby stanu, a všechny její nástroje, a kůže beraních kůží zbarvené červeně, a modré příkrývky, a příkrývky zbývajících, a kolíky, a všechny nástroje k pracím stanu svědectví, Vše, co přikázal Pán Mojžíšovi, tak učinili synové Izraele se vším vybavením. A Mojžíš viděl všechny ty práce, a oni je udělali tím způsobem, jak přikázal Pán Mojžíšovi, tak je udělali, a Mojžíš jim požehnal.

40

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: V první den prvního měsíce, o novoluní, postavíš stan svědectví. A ty umístíš truhlu svědectví a zakryješ truhlu oponou. A vneseš stůl a nastavíš jeho záměr, a vneseš svícen a umístíš jeho lampy. A umístíš zlatý oltář k pálení kadidla před truhlu a položíš pokrývku závěsu na dveře stanu svědectví. A oltář obětí umístíš u dveří stanu svědectví, A ty umístíš stan a všechny jeho věci posvětiš kolem dokola. A vezmeš olej pomazání a pomazeš stan a všechno, co je v něm, a posvětiš jej

a všechny jeho nádoby, a bude svatý. A pomazeš oltář obětí a všechny jeho nádoby, a posvětiš oltář, a oltář bude svatý svatých. A přivedeš Árona a jeho syny ke dveřím stanu svědectví a umyješ je vodou. A oblékneš Árona do svatých rouch, pomazeš ho, posvětiš ho a bude mi sloužit jako kněz. A jeho syny přivedeš a oblékneš je do tunik. A pomazeš je stejným způsobem, jakým jsi pomazal jejich otce, a budou mi sloužit jako kněží, a bude to tak, že jim bude pomazání kněžství navěky, do jejich pokolení. A Mojžíš udělal všechno, co mu Pán přikázal, tak to udělal.

A stalo se v prvním měsíci druhého roku jejich vycházení z Egypta, že při novoluní byl postaven stan. A Mojžíš postavil stan, položil hlavice, vložil závory a postavil sloupy. A on natáhl opony na stan a položil pokrývku stanu na ni shora, jak přikázal Pán Mojžíšovi. A vzav svědectví, vhodil je do truhly a podložil tyče pod truhlu, A přinesl truhlu do stanu, položil příkrývku závěsu a zakryl truhlu svědectví, tak jak přikázal Pán Mojžíšovi. A položil stůl do stanu svědectví, k severu zvenčí opony stanu. A přidal na ni chleby předložení před Pánem, tak jak přikázal Pán Mojžíšovi. A položil svícen do stanu svědectví, na stranu stanu směrem k jihu. A položil její lampy před Hospodinem, tak jak přikázal Hospodin Mojžíšovi. A umístil zlatý oltář ve stanu svědectví naproti opony, A páčil na něm kadidlo podle složení, tak jak přikázal Pán Mojžíšovi. A oltář obětí umístil vedle dveří stanu.

Numeri

1

A Pán mluvil k Mojžíšovi na poušti Sinaj, ve stanu svědectví, prvního dne druhého měsíce druhého roku po jejich vyjití ze země egyptské, řka: Vezměte soupis celého shromáždění Izraele podle příbuzenství, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, Každý muž od dvaceti let a výše, každý, kdo vychází v síle Izraele, sečtěte je podle jejich sil, ty a Aaron je sečtěte. A s vámi budou vládcové podle každého kmene, budou podle domů otců.

A toto jsou jména mužů, kteří budou stát s vámi, z Rubéna, Elisur, syn Sediurův, Ze Symeona, Salamiel, syn Surisadaje. Z Judy Naason, syn Aminadabův. Z Issachara, Nathanael, syn Sogara, Ze Zabulona Eliab, syn Chelonův; ze synů Josefových, z Efraima Elišama, syn Amiúdův. z Manasseh, Gamaliel, syn Pedahzura. Z Benjamína Abidan, syn Gideoniho. Z Dana Achiézer, syn Amišadaje. Z Ašera Fagaiel, syn Echránův. Z Gada Elisaph, syn Raguelův. Z Neftalí Achire, syn Ainánův. Tito jsou povolání shromáždění, vládci kmenů podle jejich rodin, velitelé tisíců Izraele.

A Mojžíš a Áron vzali tyto muže, kteří byli povoláni jménem. A celé shromáždění shromáždili prvního dne druhého měsíce druhého roku a byli zapsáni podle svých pokolení, podle svých rodin, podle počtu svých jmen, od dvacetiletých a výše, každý mužského pohlaví podle hlavy. Jakým způsobem přikázal Pán Mojžíšovi, a byli sečteni na poušti Sinaj.

A stali se synové Rúbena, prvorozeného Izraele, podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvaceti let a výše, každý schopný vyjít do boje, Sčítání z kmene Rúben: čtyřicet šest tisíc pět set. Synům Symeónovým podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvacetiletých a výše, každý schopný vyjít do boje, Sčítání z kmene Symeón: padesát devět tisíc tři sta.

Synům Judy podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvacetiletých a výše, každý vycházející v síle, Sčítání lidu z kmene Juda: sedmdesát čtyři tisíc šest set.

Synům Issachara podle jejich rodin, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvacetiletých a výše, každý vycházející v síle, Sčítání jejich z kmene Issachar: padesát čtyři tisíce čtyři sta. Synům Zabalónovým podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvaceti let a výše, každý schopný vyjít do boje, Sčítání z kmene Zabulon: padesát sedm tisíc čtyři sta.

Synům Josefa, synům Efraimovým, podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužského pohlaví od dvaceti let a výše, každý schopný vyjít do boje, Sčítání jejich z kmene Efraim: čtyřicet tisíců a pět set. Synům Manasseh podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvacetiletých a výše, každý vycházející v síle, Sčítání z kmene

Manasse: třicet dva tisíce dvě stě. Synům Benjamína podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvacetiletých a výše, každý vycházející v síle, Sčítání z kmene Benjamín: třicet pět tisíc čtyři sta. Synům Gád podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvaceti let a výše, každý schopný vyjít do boje, Jejich sčítání z kmene Gád: čtyřicet pět tisíc šest set padesát.

Synům Dana podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvaceti let a výše, každý schopný vyjít do boje, Sčítání jejich z kmene Dan: šedesát dva tisíce sedm set. Synům Ašera podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvacetiletých a výše, každý vycházející v síle, Sčítání jejich z kmene Ašér: čtyřicet jedna tisíc pět set.

Synům Neftalího podle jejich příbuzenství, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, podle počtu jejich jmen, podle jejich hlav, všichni mužští od dvacetiletých a výše, každý vycházející v síle, Sčítání jejich z kmene Neftalí: třiapadesát tisíc čtyři sta.

Toto je sčítání lidu, které provedli Mojžíš a Áron a vládcové Izraele, dvanáct mužů, jeden muž za každý kmen, podle kmenů domů rodin. A stalo se, že celé sčítání synů Izraele s jejich silou od dvacetiletých a výše, každý, kdo vycházel, aby se seřadil k boji v Izraeli šest set tisíc tři tisíce pět set padesát.

Levitě z kmene jejich rodin však nebyli sčítáni mezi syny Izraele. A mluvil Pán k Mojžíšovi řka, Viz, kmen Levi nesečteš a

jejich počet nevezmeš uprostřed synů Izraele. A ty ustanov Levity nad stanem svědectví a nad všemi jeho nádobami a nad vším, co je v něm. Oni ponosou stan a všechny jeho nádoby a oni budou v něm sloužit a kolem stanu se utáboří. A při odnášení stanu jej rozeberou levité, a při rozbíjení stanu jej vztyčí, a cizinec, který se přiblíží, ať zemře. A synové Izraele budou tábořit, každý muž ve svém vlastním šiku a každý muž podle svého vlastního velení, se svou silou. Levité ať se utáboří naproti kolem stanu svědectví, a nebude hřích mezi syny Izraele. A Levité sami budou držet stráž u stanu svědectví. A synové Izraele učinili podle všeho, co Pán přikázal Mojžíšovi a Áronovi, tak učinili.

2

A Pán mluvil k Mojžíšovi a Áronovi a řekl: Každý muž se má držet svého pořádku podle praporů, podle domů svých otců. Synové Izraele ať táboří naproti, kolem stanu svědectví ať táboří synové Izraele. A ti, kteří tábořili první na východě, pořádek tábora Judy s jejich silou, a vládce synů Judy, Naason, syn Aminadabův. Jeho vojsko, ti sečtení: sedmdesát čtyři tisíc šest set. A ti tábořící se vedle kmene Issachar, a vládce synů Issachara, Nathanael, syn Sogarův. Jeho vojsko čítalo čtyřiapadesát tisíc čtyři sta mužů. A ti, kteří tábořili vedle kmene Zabulon, a vládce synů Zabulona, Eliab, syn Chelonův. Jeho vojsko čítalo padesát sedm tisíc čtyři sta mužů. Všichni přezkoumání z tábora Judy, sto osmdesát tisíc šest set čtyři sta, se svou silou vyrazí jako první. Legie tábora Rúbenova k jihu, jejich síla, a vládce synů Rúbenových Elísúr, syn Sedíúrův. Jeho vojsko, ti sečtení, čtyřicet šest tisíc pět set. A ti, kteří tábořili vedle jeho kmene Simeon, a vládce synů Simeonových, Salamiel, syn Sourisadaiův. Jeho vojsko čítalo devět a padesát tisíc tři sta mužů. A ti, kteří tábořili vedle něho, kmen Gád, a vládce synů Gáda, Elísaf, syn Raguéla. Jeho

vojsko, ti sečtení, činilo čtyřicet pět tisíc šest set padesát. Všichni prohlédnutí z tábora Rúben, sto padesát jedna tisíc čtyři sta padesát, se svými oddíly vyrazí jako druzí.

A bude vzat pryč stan svědectví a tábor Levitů uprostřed táborů; jak se utáboří, tak také vytáhnou, každý na svém místě podle vedení. Řád tábora Efraim od moře s jejich silou, a vládce synů Efraim, Elišama, syn Amiúd. Jeho vojsko, ti sečtení, čtyřicet tisíc pět set.

A ti tábořící vedle kmene Manasse, a vládce synů Manasse, Gamaliel, syn Phadassurův. Jeho vojsko čítalo třicet dva tisíce dvě stě mužů. A ti tábořící vedle kmene Benjamín, a vládce synů Benjamína, Abidan, syn Gadeoniho. Jeho vojsko, ti sečtení: třicet pět tisíc čtyři sta. Všichni sečtení z tábora Efraim, sto tisíc osm tisíc a sto, se svými oddíly vyrazí jako třetí.

Řád tábora Dan k severu s jejich silou, a vládce synů Danových, Achiezer, syn Amišadaje. Jeho vojsko napočítané: šedesát dva tisíce sedm set. A ti tábořící vedle něho kmen Ašer, a vládce synů Ašera Fageel, syn Echrána. Jeho vojsko, ti sečtení: čtyřicet jeden tisíc pět set. A ti tábořící vedle kmene Neftalí, a vládce synů Neftalí, Achire, syn Ainanův. Jeho vojsko čítalo padesát tři tisíce čtyři sta mužů. Všichni sečtení z tábora Dan, sto padesát sedm tisíc šest set, vyrazí jako poslední podle svého pořádku.

Toto je sčítání synů Izraele podle domů jejich otců, celé sčítání táborů s jejich silami: šest set tisíc a tři tisíce pět set padesát. Ti ale Levité nebyli spočítáni společně s nimi, jak přikázal Pán Mojžíšovi. A synové Izraele udělali všechno, co přikázal Pán

Mojžíšovi, tak tábořili podle svého pořádku, a tak vycházeli každý podle svých klanů, podle domů svých otců.

3

A toto jsou pokolení Árona a Mojžíše v den, kdy mluvil Hospodin k Mojžíšovi na hoře Sinaj. A toto jsou jména synů Áronových: prvorozený Nádáb a Abiúd, Eleázar a Ítamar. Toto jsou jména synů Áronových, kněží pomazaných, které zasvětili, aby sloužili jako kněží. A zemřel Nadab a Abiud před Pánem, když přinášeli cizí oheň před Pánem v poušti Sinai, a neměli děti, a Eleazar a Ithamar sloužili jako kněží s Aaronem, jejich otcem.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Vezmi kmen Levi a postavíš je před Árona, kněze, a budou mu sloužit, A oni budou střežit jeho strážce a strážce synů Izraele před stanem svědectví, aby konali práce stanu. A budou střežit všechny nádoby stanu svědectví a strážce synů Izraele podle všech prací stanu. A dáš Levity Áronovi a jeho synům, kněžím; tito jsou mi dáni jako dar od synů Izraele. A Árona a jeho syny ustanovíš nad stanem svědectví, a budou střežit své kněžství a všechny věci podle oltáře a uvnitř opony, a cizinec, který se dotkne, zemře. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: A hle, já jsem vzal Levity z prostředku synů Izraele místo každého prvorozeného otvírajícího lůno od synů Izraele, budou jejich výkupným, a Levité budou moji. Mně totiž patří každý prvorozený, neboť v den, kdy jsem udeřil každého prvorozeného v zemi egyptské, posvětil jsem si každého prvorozeného v Izraeli, od člověka až po dobytek mi budou patřit, já Hospodin.

A Pán mluvil k Mojžíšovi na poušti Sinaj a řekl: Sečti syny Leviho podle domů jejich otců, podle jejich klanů, každého mužského potomka od jednoho měsíce věku a výše. A Mojžíš a

Áron je navštívili podle hlasu Páně, způsobem, jakým jim Pán přikázal.

A tito byli synové Leviho podle jejich jmen: Gedson, Kaat a Merari. A toto jsou jména synů Gedsonových podle jejich klanů: Lobeni a Semei. A synové Kaatha podle jejich klanů: Amram a Issaar, Chebron a Oziél. A synové Merariho podle jejich klanů: Mooli a Mushi. Toto jsou klany Levitů podle domů jejich otců. Gedsonovi náležel lid Lobeniho a lid Shimeiho; tito byli lidé Gedsonovi. Jejich sčítání podle počtu všech mužského pohlaví od jednoho měsíce a výše, jejich sčítání, sedm tisíc pět set. A synové Gedsonovi se utáboří za stanem u moře. A vládce domu rodiny lidu Gedsóna byl Elisaf, syn Daéla. A stráž synů Gedsonových ve stanu svědectví: stan a pokrývka, a pokrývka dveří stanu svědectví, a opony dvora, a závěs brány dvora, který je u stanu, a zbytky všech jeho prací.

K Kohátovi patří rod Amramův jako jeden, a rod Izcharův jako jeden, a rod Hebronův jako jeden, a rod Uzzielův jako jeden; tito jsou rodové Kohátovi, podle počtu. Každý mužský od jednoho měsíce a výše, osm tisíc šest set, střežící stráže svatyně. Lidé synů Kaátha se utáboří na straně stanu k jihu. A vládce domu otců z lidu Kaátha byl Elisafan, syn Oziélův.

A jejich strážení je truhla, stůl, svícen, oltáře, nádoby svatyně, s nimiž slouží, přikrytí a všechny jejich práce. A vládce nad vládci levitů, Eleazar, syn kněze Árona, ustanovený střežit stráže svatých věcí. Merarímu náležel rod Mooli a rod Musi; toto jsou rody Merarího. Jejich sčítání podle počtu, každý mužského pohlaví od jednoho měsíce a výše, šest tisíc padesát. A vládce domu otcovských rodin lidu Merariho, Suriel, syn Abichailův, budou tábořit ze strany stanu k severu. Sčítání strážní služby synů

Merariho: hlavice stanu a jeho závory a jeho sloupy a jeho základy a všechny jejich nádoby a jejich práce, a sloupy nádvoří kolem dokola, a jejich základy, a kolíky, a jejich lana.

Ti tábořící před stanem svědectví od východu, Mojžíš a Áron a jeho synové, střežící stráže svatyně pro strážce synů Izraele, a cizinec, který se dotkne, zemře. Celé sčítání Levitů, které provedl Mojžíš a Áron na příkaz Pána podle jejich rodů, všichni mužského pohlaví od jednoho měsíce věku a výše, dvacet dva tisíc.

A Pán řekl Mojžíšovi: Sečti všechny prvorozené mužského pohlaví ze synů Izraele od jednoho měsíce věku a výše a vezmi jejich počet podle jména. A vezmeš Levity mně, já Pán, místo všech prvorozených synů Izraele, a dobytek Levitů místo všech prvorozených v dobytku synů Izraele. A Mojžíš navštívil každého prvorozeného mezi syny Izraele tak, jak přikázal Pán. A stalo se, že všichni prvorození mužského pohlaví podle počtu jmen od jednoho měsíce a výše z jejich sčítání byli dvacet dva tisíce dvě stě sedmdesát tři. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Vezmi Levity místo všech prvorozených synů Izraele a dobytek Levitů místo jejich dobytka, a Levité budou patřit mně, já Hospodin. A výkupné dvou set sedmdesáti tří přesahujících nad Levity z prvorozených synů Izraele, A vezmeš pět šekelů podle hlavy, podle svatého didrachma vezmeš dvacet obolů za šekel. A dáš to stříbro Áronovi a jeho synům jako výkupné za ty, kteří je přesahují. A Mojžíš vzal stříbro, výkupné za přesahující, pro vykoupení levitů. Od prvorozených synů Izraele vzal stříbro, tisíc tři sta šedesát pět šekelů, podle svatého šekelu. A Mojžíš dal výkupné za ty přesahující Áronovi a jeho synům podle hlasu Páně, způsobem, jakým Pán přikázal Mojžíšovi.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a Áronovi: Vezmi soupis synů Kahatových z prostředku synů Leviho, podle jejich klanů, podle domů jejich otců, Od dvaceti pěti let a výše až do padesáti let, každý, kdo vstupuje sloužit, aby konal všechny práce ve stanu svědectví.

A toto jsou práce synů Kaáthových ve stanu svědectví, svatyně svatých. A vstoupí Aaron a jeho synové, když se tábor bude stěhovat, a strhnou oponu pokrývající a přikryjí jí truhlu svědectví, A položí na to pokrývku z modré kůže a rozprostřou na ni celé modré roucho shora a prostrčí tyče.

A na předložený stůl položí celofialové roucho a misky, kadidelnice, poháry a nádoby na úlitbu, v nichž se vylévá, a chleby, které na něm budou ustavičně. A oni na ni položí šarlatový oděv a pokryjí ji modrou kožešinou pokrývkou a prostrčí skrze ni tyče. A vezmou modré roucho a přikryjí svícen dávající světlo, jeho lampy, jeho kleště, jeho nádoby pro nalévání a všechny nádoby oleje, kterými při nich slouží. A hodí ji i všechny její nádoby do modré kožené pokrývky a položí ji na nosítka. A na zlatý oltář pokryjí modré roucho a pokryjí jej modrou kožešinou pokrývkou a prostrčí jeho tyče.

A vezmou všechny nádoby sloužící, kterými slouží ve svatyni, a vloží je do modrého oděvu, a pokryjí je modrou kožešinou pokrývkou, a položí je na tyče. A pokrývku položí na oltář a pokryjí jej rouchem celým purpurovým. A oni položí na něj všechny nádoby, jakými na něm slouží, kadidelnice, vidlice na maso, mísy, pokryv a všechny nádoby oltáře, a rozprostřou na něj modrou kožešinou pokrývkou a prostrčí jeho tyče, a vezmou purpurové roucho a pokryjí nádrž a její základnu, a vloží to do modré kožešinové pokrývky a položí to na tyče. A Áron a jeho synové

dokončí zakrývání svatých věcí a všech svatých nádob při zvedání tábora, a po těchto věcech vejdou synové Kéhatovi, aby je zvedli, a nedotknou se svatých věcí, aby nezemřeli. Tyto věci ponесou synové Kéhatovi ve stanu svědectví.

Dozorce Eleazar, syn Aarona kněze: olej světla a kadidlo směsi a oběť denní a olej pomazání, dozor nad celým stanem a vším, co je v něm, ve svatyni, ve všech skutcích.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a Áronovi a řekl: Nezničte lid kmene Kahat z prostředku Levitů. Toto jim udělejte, a budou žít a nezemřou, když se budou přibližovat ke svatyni svatých. Áron a jeho synové ať přistoupí a ustanoví každého podle jeho úlohy. A nesmějí vstoupit, aby náhle spatřili svaté věci, jinak zemřou.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Vezmi soupis synů Gedsonových, a to podle domů jejich otců, podle jejich klanů, Od pětadvaceti let a výše až do padesáti let je prozkoumej, každý, kdo vchází sloužit a konat své práce ve stanu svědectví. Toto je služba lidu Gedsona, sloužit a nést. A bude zdvihát kůže stanu a stan svědectví, a jeho pokrývku, a modrou pokrývku, která je na něm shora, a pokrývku dveří stanu svědectví, A plachty dvora, které jsou na stanu svědectví, a zbývající věci, a všechny nádoby ke službě, kterými slouží v nich, udělají. Podle úst Árona a jeho synů bude služba synů Gedsonových podle všech jejich služeb a podle všech jejich skutků, a dohlédneš na ně jménem, na všechny chléby, které jsou pod nimi. Toto je služba synů Gedsonových ve stanu svědectví, a jejich stráž je v ruce Ithamara, syna Aaronova, kněze.

Syny Merariho podle jejich klanů, podle domů jejich otců, sečtěte je, Od pětadvaceti let a výše až do padesáti let je sečtěte,

každý, kdo vstupuje sloužit při pracích stanu svědectví. A toto jsou povinnosti těch, kteří nosí podle všech jejich prací ve stanu svědectví: hlavice stanu, závory, sloupy stanu, jejich základy, pokrytí, jejich základy, jejich sloupy a pokrytí dveří stanu, A sloupy dvora kolem dokola a jejich základy, a sloupy opony brány dvora a jejich základy, a jejich kolíky a jejich provazy, a všechny jejich nádoby a všechny jejich předměty služby – podle jmen je spočítejte, i všechny nádoby strážce těch, které nosí. Toto je služba lidu synů Merariho ve všech jejich pracích ve stanu svědectví v ruce Itamara, syna Aarona, kněze.

A Mojžíš a Áron a vládci Izraele navštívili syny Kehata podle jejich klanů, podle domů jejich otců, Od pětadvaceti let a výše až do padesáti let, každý, kdo vstupuje sloužit a konat službu ve stanu svědectví. A jejich sčítání podle jejich klanů bylo dva tisíce sedm set padesát. Toto je sčítání lidu Kaáth, všichni sloužící ve stanu svědectví, jak je sečetl Mojžíš a Áron podle hlasu Páně, rukou Mojžíšovou.

A synové Gedsonovi byli sečtení podle svých klanů, podle domů svých otců, Od pětadvaceti let a výše až do padesáti let, každý, kdo vstupuje sloužit a konat práce ve stanu svědectví. A jejich sčítání podle jejich klanů, podle domů jejich otců, činilo dva tisíce šest set třicet. Toto je sčítání lidu synů Gedsonových, každý sloužící ve stanu svědectví, které provedl Mojžíš a Áron skrze hlas Páně, rukou Mojžíšovou.

Byl sčítán i lid synů Merariho podle jejich klanů, podle domů jejich otců, Od pětadvaceti let a výše až do padesáti let, každý vstupující sloužit při pracích stanu svědectví. Jejich sčítání podle klanů a podle domů jejich otců bylo tři tisíce dvě stě. Toto je sčítání lidu synů Merariho, které provedli Mojžíš a Áron podle

hlasu Páně, skrze Mojžíše. Všichni sečtení, které sečetl Mojžíš a Áron a vládci Izraele, Levité, podle jejich klanů a podle domů jejich otců, Od pěti a dvaceti let a výše až do padesáti let, každý, kdo vstupuje k práci, a práce nesené ve stanu svědectví. A těch sečtených bylo osm tisíc pět set osmdesát. Skrze hlas Páně je navštívil rukou Mojžíše, muže podle muže podle jejich skutků a podle toho, co oni nesou, a byli sečtení způsobem, jakým přikázal Pán Mojžíšovi.

5

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Přikaz synům Izraele, ať vyšlou z tábora všechny malomocné, všechny s výtokem a všechny nečisté kvůli duši. Od mužského až po ženského vyšlete ven z tábora, aby neposkvřili tábory své, v nichž já přebývám mezi nimi. A synové Izraele učinili tak a vyslali je ven z tábora, jak mluvil Pán k Mojžíšovi, tak učinili synové Izraele.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Mluv k synům Izraele slovy: Muž nebo žena, kdokoli by se dopustil kteréhokoli z lidských hříchů, a přehlédnuv to přehlédne a proviní se ta duše, Vyzná hřích, který učinil, a vrátí za přestoupení hlavní částku a pátý díl z ní přidá k tomu, a vrátí tomu, proti němuž se provinil. Jestliže ale ten člověk nemá mstitele, takže by mu byl vrácen přestupek proti němu, ten přestupek, který je vrácen Pánu, bude patřit knězi, kromě berana smíření, skrze kterého za něj vykoná smíření.

A všechny prvotiny podle všech svatých věcí mezi syny Izraele, kolik jich přinesou Pánu, budou patřit knězi. A posvěcené věci každého budou jeho, a co muž dá knězi, bude jeho.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Mluv k synům Izraele a řekneš jim: Jestliže nějakého muže žena přestoupí a pohrdnuvši jím jej přehlédne, A kdyby někdo spal s ní lůžko semene a uniklo to očím jejího muže a ona to skryla, ona však je poskvrněná, a svědek nebyl s ní, a ona nebyla přistižena, A přijde na něho duch žárlivosti a je žárlivý na ženu jeho, ona ale byla poskvrněna, nebo přijde na něho duch žárlivosti a je žárlivý na ženu jeho, ona ale není poskvrněná, A muž povede svou ženu ke knězi a přinese dar ohledně ní, desetinu efy ječné mouky. Nepolije na to olej, ani na to nedá kadidlo, neboť je to oběť žárlivosti, oběť památky připomínající hřích.

A kněz ji přivede a postaví ji před Hospodinem. A kněz vezme čistou živou vodu v hliněné nádobě a prach, který je na podlaze stanu svědectví, a kněz jej vhodí do vody. A kněz postaví tu ženu před Pánem a odhalí hlavu té ženy a dá na její ruce oběť památky, oběť žárlivosti, ale v ruce kněze bude voda pokárání tohoto prokletí. A kněz ji přivede k přísaze a řekne ženě: Jestliže s tebou nikdo nespal, jestliže jsi nepřestoupila a nebyla jsi poskvrněna pod svým vlastním mužem, buď nevinna od této hořké vody proklínání. Jestliže však ty jsi přestoupila, jsouc vdaná, nebo jsi byla poskvrněna, a dal ti někdo své lože kromě tvého muže, A kněz zapřísáhne ženu přísahami této kletby a řekne kněz ženě: Kéž tě Pán učiní kletbou a přísahou uprostřed tvého lidu, když Pán způsobí, že tvé stehno upadne a tvé břicho otečne. A tato prokletá voda vstoupí do tvého břicha, aby nafouknula břicho a aby odpadlo tvé stehno, a žena řekne: Staň se, staň se.

A kněz napíše tyto kletby do knihy a smyje je do vody hořkosti prokletí. A dá napít ženu vodu výčitky, vodu prokletou, a vstoupí do ní voda prokletá výčitky.

A kněz vezme z ruky té ženy oběť žárlivosti, položí tu oběť před Hospodínem a přinese ji k oltáři. A kněz vezme z oběti její památku, přinese ji na oltář, a potom dá ženě napít vodu. A bude, jestliže je poskvrněná a unikne pozornosti jejího muže, a vstoupí do ní voda kárání, ta prokletá, a nafoukne se břicho a odpadne její stehno, a žena bude kletbou svému lidu. Pokud ale není poskvrněna ta žena a je čistá, bude nevinná a porodí potomka. Toto je zákon žárlivosti, jímž by přestoupila žena, jsouc vdaná, a byla poskvrněna. Nebo muž, na kterého přijde duch žárlivosti a je žárlivý na svou ženu, postaví svou ženu před Pánem a kněz jí učiní všechno podle tohoto zákona, A muž bude nevinný od hříchu, a ta žena ponese svůj hřích.

6

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Mluv k synům Izraele, A řekneš jim: muž nebo žena, kdo by velice slíbil slib zasvětit čistotu Pánu, Od vína a silného nápoje se zdrží, a ocet z vína a ocet ze silného nápoje nebude pít, a nic, co je vyrobeno z hroznů, nebude pít, a čerstvé hrozny ani rozinky nebude jíst po všechny dny svého slibu. Ze všeho, co pochází z révy, od slupek hroznů až po semeno hroznů, nebude jíst po všechny dny očišťování Břítva nepřijde na jeho hlavu, dokud nebudou naplněny dny, kolik jich slíbil Pánu, svatý bude, pěstující vlasy hlavy po všechny dny slibu Pánu, K žádné duši, která zemřela, nevstoupí k otcí a matce, A nad bratrem a nad sestrou se neposkvrní při jejich smrti, protože slib jeho Boha je na jeho hlavě.

Po všechny dny svého slibu bude svatý Pánu. Pokud ale někdo zemře na něm náhle, okamžitě bude poskvrněna hlava jeho slibu, a oholí svou hlavu v den, kdy bude očištěn; sedmého dne bude

oholena. A osmého dne přinese dvě hrdličky nebo dvě holoubata ke knězi ke dveřím stanu svědectví.

A kněz udělá jednu oběť za hřích a jednu zápalnou oběť, a kněz za něj vykoná smíření za to, čím zhřešil ohledně duše, a posvětit jeho hlavu v ten den, kdy byl zasvěcen Pánu, dny slibu, A přinese ročního beránka jako oběť za provinění, a dřívější dny budou neplatné, protože byla poskvrněna hlava jeho zasvěcení.

A toto je zákon toho, kdo složil slib: v den, kdy naplní dny svého slibu, přinese sám ke dveřím stanu svědectví. A přinese svůj dar Pánu: beránka ročního bez vady jednoho k zápalné oběti, a ovci roční jednu bez vady k oběti za hřích, a berana jednoho bez vady k záchranné oběti, A koš nekvašeného chleba z jemné mouky, bochníky smíšené s olejem a nekvašené placky pomazané olejem, a jejich oběť a jejich úlitbu. A kněz to přinese před Pána a vykoná oběť za jeho hřích a jeho zápalnou oběť. A berana učiní obětí spasení Pánu na koši nekvašených chlebů, a kněz vykoná jeho oběť a jeho úlitbu. A ten, kdo složil slib, si oholí hlavu svého slibu u dveří stanu svědectví a položí vlasy na oheň, který je pod obětí spasení.

A kněz vezme vařené rameno od berana a jeden nekvašený chléb z koše a jeden nekvašený koláč a položí je na ruce toho, kdo učinil slib, poté co si oholil hlavu podle svého slibu. A kněz je přinese jako oběť před Pánem, bude to svaté pro kněze spolu s hrudím oběti a s ramenem oběti, a po těchto věcech bude pít ten, kdo učinil slib, víno. Toto je zákon toho, kdo složil slib, který by slíbil Pánu svůj dar Pánu ohledně svého slibu, kromě toho, co by jeho ruka našla, podle síly svého slibu, který by slíbil podle zákona čistoty.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Promluv k Áronovi a k jeho synům se slovy: Takto budete žehnat synům Izraele, když jim řeknete, Požehnej ti Pán a ochraňuj tě. Kéž Pán rozjasní svou tvář nad tebou a smiluje se nad tebou. Nechť Pán pozvedne svou tvář k tobě a dá ti pokoj. A oni vloží mé jméno na syny Izraele a já, Hospodin, jim požehnám.

7

A stalo se v den, kdy Mojžíš dokončil vztyčení stanu, že jej pomazal a posvětil jej i všechny jeho nádoby, i oltář a všechny jeho nádoby, a pomazal je a posvětil je. A přinesli vládcové Izraele, dvanáct vládců domů jejich otců, tito vládcové kmenů, tito, kteří stáli při návštěvě. A přinesli svůj dar před Hospodina: šest krytých vozů a dvanáct volů, vůz od dvou vůdců a tele od každého, a přivedli je před stan. A řekl Pán Mojžíšovi: Vezmi od nich, a budou ke službám stanu svědectví, a dáš je levitům, každému podle jeho služby. A Mojžíš vzal vozy a voly a dal je levitům. A ty dva vozy a ty čtyři voly dal synům Gedsonovým podle jejich služeb. A ty čtyři vozy a osm volů dal synům Merariho podle jejich služeb, skrze Ithamara, syna Árona, kněze. A synům Kaátovým nedal nic, protože mají posvátné předměty ke službě, jež ponosou na ramenou.

Vůdcové přinesli dary k zasvěcení oltáře v den, kdy byl pomazán, a vůdcové přinesli své dary před oltář. A řekl Pán Mojžíšovi: Jeden vládce každého dne, vládce každého dne přinesou své dary k zasvěcení oltáře.

A ten, kdo přinášel svůj dar prvního dne, byl Naason, syn Aminadaba, vládce kmene Judy. A přinesl svůj dar: stříbrnou misku jednu, její váha sto třicet, stříbrnou číši jednu, sedmdesát

šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno z dobytka, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A do oběti spasení dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Naasona, syna Aminadabova.

Druhého dne přinesl Natanael, syn Sogara, vládce kmene Isachar. A přinesl svůj dar: jednu stříbrnou mísu o váze sto třicet šekelů, jednu stříbrnou číši o váze sedmdesát šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A k oběti pokojné dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Natanaela, syna Sogarova.

Třetího dne vládce synů Zabulonových, Eliab, syn Helonův. Jeho dar: jedna stříbrná miska o váze sto třicet šekelů, jedna stříbrná číše sedmdesáti šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti, Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A k oběti pokojné dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Eliaba, syna Chelonova.

Čtvrtého dne vládce synů Rúbenových, Elísúr, syn Šediúrův. Jeho dar: jedna stříbrná miska o váze sto třicet šekelů, jedna stříbrná číše sedmdesáti šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti, Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno z dobytka, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z

koz ohledně hříchu. A k oběti pokojné dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Elisura, syna Sediurova.

Pátého dne vládce synů Symeónových, Salamiel syn Sourisadaiu. Jeho dar: jedna stříbrná miska o váze sto třicet šekelů, jedna stříbrná číše sedmdesáti šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno z dobytka, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A k oběti pokojné dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Salamiela, syna Sourisadaiova.

Šestého dne vládce synů Gádových, Eliasaf, syn Raguelův. Jeho dar: jedna stříbrná miska o váze sto třicet šekelů, jedna stříbrná číše sedmdesáti šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A k oběti pokojné dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Elisafa, syna Raguelova.

Sedmého dne vládce synů Efraimových, Elišama, syn Amiúdu. Jeho dar: stříbrná miska jedna, její váha sto třicet, stříbrná číše jedna, sedmdesát šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, a jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A na oběť spasení dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, toto byl dar Elišamy, syna Ammiudova.

Osmého dne vládce synů Manasse, Gamaliel, syn Phadassurův. Jeho dar: jedna stříbrná miska o váze sto třicet, jedna stříbrná číše o váze sedmdesát šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, a jedno kůzle z koz ohledně hříchu, A do oběti spasení dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, toto byl dar Gamaliela, syna Phadassurova.

Devátého dne vládce synů Benjamínových Abidan, syn Gideoniho. Jeho dar: jedna stříbrná miska o váze sto třicet šekelů, jedna stříbrná číše sedmdesáti šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti, Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A do oběti spasení dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Abidana, syna Gadeoniho.

Desátého dne vládce synů Danových, Achiezer, syn Ammishaddaiův. Jeho dar: jedna stříbrná miska o váze sto třicet šekelů, jedna stříbrná číše sedmdesáti šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno z dobytka, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, a jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A k oběti pokojné dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Achiezera, syna Amisadajova.

Jedenáctého dne vládce synů Ašerových, Fageel, syn Echanův. Jeho dar: stříbrná miska jedna, její váha sto třicet, stříbrná číše jedna, sedmdesát šekelů podle svatého šekelu, obě

plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka ročního jednoho k zápalné oběti, a jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A k oběti spasení dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Fageela, syna Echrana.

Dvanáctého dne vládce synů Neftalí, Achire, syn Ainán. Jeho dar: stříbrná miska jedna, její váha sto třicet, stříbrná číše jedna, sedmdesát šekelů podle svatého šekelu, obě plné jemné mouky smíchané s olejem k oběti. Kadidelnici jednu za deset zlatých, plnou kadidla. Tele jedno ze skotu, berana jednoho, beránka jednoho ročního k zápalné oběti, A jedno kůzle z koz ohledně hříchu. A k oběti pokojné dvě jalovice, pět beranů, pět kozlů, pět ročních beránků, to byl dar Achiry, syna Ainanova.

Toto bylo zasvěcení oltáře v den, kdy jej pomazal, od vládců synů Izraele: stříbrných mís dvanáct, stříbrných misek dvanáct, zlatých kadidelnic dvanáct. Třicet a sto šekelů, miska ta jedna, a sedmdesát šekelů miska ta jedna, všechno stříbro nádob, dva tisíce a Kadidelnice zlaté, dvanáct plných kadidla, veškeré zlato kadidelnic, sto dvacet zlatých. Všichni volové k zápalné oběti, dvanáct telat, dvanáct beranů, dvanáct ročních beránků, a jejich oběti, a jejich úlitby, a dvanáct kozlů z koz ohledně hříchu. Všechny skoty k oběti spasení: jalovice dvacet čtyři, berani šedesát, kozli šedesát roční, beránci šedesát roční bez vady. Toto bylo zasvěcení oltáře po naplnění jeho rukou a po jeho pomazání.

Když Mojžíš vstupoval do stanu svědectví, aby k němu mluvil, slyšel hlas Pána mluvícího k němu shora ze slitovnice, která je na truhle svědectví, mezi dvěma cheruby, a mluvil k němu.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Mluv k Áronovi, A řekneš k němu: Když nastavíš lampy z jedné strany, sedm lamp bude svítit směrem k přední straně svícnu. A Aaron udělal tak: z jedné strany před svícnem připevnil jeho lampy, jak přikázal Pán Mojžíšovi. A toto byla konstrukce svícnu: pevná, zlatá, její stonek a její lilie, celá pevná, podle vzoru, který ukázal Pán Mojžíšovi, tak udělal svícen.

A Pán mluvil k Mojžíšovi: Vezmi Levity z prostředku synů Izraele a očisti je. A tak jim provedeš jejich očišťování: pokropíš je vodou očišťování, břitva přijde na celé jejich tělo, umyjí své oděvy a budou čisti.

A oni vezmou jedno tele z dobytka a k němu oběť z jemné mouky smíchané s olejem, a roční tele z dobytka vezmeš jako oběť za hřích. A přivedeš Levity před stan svědectví a shromáždíš celé shromáždění synů Izraele, A přivedeš levity před Pána a synové Izraele vloží své ruce na levity, A Aaron oddělí Levity jako dar před Pánem od synů Izraele, a budou konat práce Páně. Levité však vloží ruce na hlavy telat, a uděláš jednoho jako oběť za hřích a jednoho jako zápalnou oběť Hospodinu, abys za ně vykonal smíření.

A postavíš Levity před Hospodina a před Árona a před jeho syny, a vrátíš je jako dar před Hospodina. A oddělíš Levity z prostředku synů Izraele, a budou moji. A po těchto věcech vstoupí levité, aby konali práce stanu svědectví, a očistíš je, a navrátíš je před Pánem. Protože tito jsou mi dáni jako dar z prostředku synů Izraele, místo všech prvorozených otevírajících každé lůno ze synů Izraele jsem je vzal pro sebe. Protože mně patří každý prvorozený mezi syny Izraele, od lidí až po dobytek, v den, kdy jsem udeřil každého prvorozeného v zemi egyptské, posvětil jsem je sobě. A

vzali Levity místo všech prvorozených mezi syny Izraele. A dal jsem Levity jako dar Áronovi a jeho synům z prostředku synů Izraele, aby konali práce synů Izraele ve stanu svědectví a aby smířili za syny Izraele, a nebude mezi syny Izraele nikdo, kdo by se přibližoval ke svatým věcem.

A Mojžíš, Áron a celé shromáždění synů Izraele učinili Levitům tak, jak Pán přikázal Mojžíšovi ohledně Levitů; tak jim učinili synové Izraele. A Levité se očistili a vyprali si oděvy, a Áron je obětoval jako dar před Pánem, a Áron za ně vykonal smíření, aby je posvětil. A po těchto věcech vešli Levité sloužit jejich službu ve stanu svědectví před Áronem a před jeho syny, jak přikázal Pán Mojžíšovi o Levitech, tak jim učinili.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Toto je ustanovení o levitech: od pětadvaceti let a výše vstoupí, aby konali službu ve stanu svědectví, A od padesáti let odejde od služby a nebude již pracovat. A bude sloužit jeho bratr ve stanu svědectví, aby střežil stráže, ale práci nebude konat; tak učiníš levitům při jejich strážích.

9

A Pán mluvil k Mojžíšovi na poušti Sinaj ve druhém roce po jejich vyjití ze země egyptské, v prvním měsíci, řka: Řekl jsem, a ať synové Izraele slaví paschu v určený čas, Čtrnáctého dne prvního měsíce k večeru to vykonáš podle stanovených časů, podle jeho zákona a podle jeho výkladu to vykonáš. A Mojžíš mluvil k synům Izraele, aby konali paschu čtrnáctého dne měsíce v poušti Sinaje. Jak přikázal Pán Mojžíšovi, tak učinili synové Izraele.

A přišli ti muži, kteří byli nečistí kvůli mrtvému člověku, a nemohli slavit paschu v ten den, a přistoupili před Mojžíše a

Árona v tentýž den. A ti muži mu řekli: My jsme nečistí kvůli duši člověka, nemáme tedy selhat v přinesení daru Pánu v jeho čas uprostřed synů Izraele? A Mojžíš jim řekl: Zůstaňte zde a uslyším, co Pán přikáže ohledně vás. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Mluv k synům Izraele takto: Kdokoli se stane nečistým kvůli duši člověka, nebo bude na daleké cestě, nebo v budoucích pokoleních, ať slaví velikonoce Pánu ve druhém měsíci čtrnáctého dne. To k večeru udělají, s nekvašenými chleby a hořkými bylinami to sní. Nezanechají z něho nic do rána a kost z něho nezlomí, vykonají jej podle zákona velikonoc. A člověk, který je čistý a není na daleké cestě, a přesto se zpozdí vykonat hod beránka, bude vyhlazena ta duše z jejího lidu, protože dar Pánu nepřinesl v určený čas; svůj hřích ponese ten člověk. Jestliže však k vám přistoupí příchozí ve vaší zemi a bude slavit paschu Pánu podle zákona paschy a podle jeho ustanovení, bude to konat, jeden zákon bude pro vás i pro příchozího i pro domorodce země.

A v den, kdy byl postaven stan, pokryl oblak stan, dům svědectví, a večer byl na stanu jako podoba ohně až do rána. Takto se to dělo neustále: oblak ji zakrýval ve dne a podoba ohně v noci. A když vystoupil oblak od stanu, potom odešli synové Izraele, a na místě, kde se zastavil oblak, tam tábořili synové Izraele. Na rozkaz Pána budou tábořit synové Izraele a na rozkaz Pána budou táhnout. Po všechny dny, kdy mrak zastíní stan, budou tábořit synové Izraele. A když oblak zůstával nad stanem více dní, synové Izraele zachovávali stráž Boží a nevydávali se na cestu. A bude, kdykoli oblak pokrývá stan po určitý počet dní, skrze hlas Pána budou tábořit a skrze rozkaz Pána budou vycházet. A bude, kdykoli se oblak objeví od večera až do rána a oblak vystoupí ráno, že vyrazí ve dne nebo v noci. Po dobu měsíce dní, kdy oblak zastírající nad ní setrval, utáboří se synové Izraele a neodejdou. Že

na rozkaz Pána vyrazí, stráž Pána zachovali na rozkaz Pána skrze Mojžíše.

10

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Udělej si dvě stříbrné trubky, Uděláš je tlučené, a budou ti sloužit ke svolávání shromáždění a k vyzdvižení táborů. A ty zatroubíš na ně a shromáždí se celé shromáždění ke vchodu stanu svědectví. Jestliže však zatroubí na jednu, přijdou k tobě všichni vládcové, vůdcové Izraele. A zatroubíte signál a vyrazí ty, které tábořily na východě. A zatroubíte druhý signál a vyrazí tábory tábořící na jihu, a zatroubíte třetí signál a vyrazí tábory tábořící u moře, a zatroubíte čtvrtý signál a vyrazí tábory tábořící na severu, signálem zatroubí při jejich vyrazení. A když shromáždíte shromáždění, zatroubíte na trubku, nikoli se znamením. A synové Áronovi, kněží, budou troubit na trubky a bude vám to věčným ustanovením pro vaše pokolení. Jestliže ale vyjdete do války ve vaší zemi proti nepřátelům, kteří se vám postavili, a zatroubit dáte na trubky, budete vzpomenuti před Pánem a budete zachráněni od vašich nepřátel. A ve dnech vaší radosti, a při vašich slavnostech, a při vašich novoluních, budete troubit na trubky při zápalných obětech a při pokojných obětech vašich, a bude vám to připomínkou před vaším Bohem, já Hospodin, Bůh váš.

A stalo se v druhém roce, ve druhém měsíci, dvacátého dne měsíce, že vystoupil oblak od stanu svědectví. A synové Izraele vyrazili se svými zásobami v poušti Sinaj a oblak se zastavil v poušti Paran. A první vyrazili na rozkaz Pána skrze Mojžíše.

A vyrazili první v pořádku tábora synové Judy se svou silou, a nad jejich silou byl Naason, syn Aminadabův. A nad vojskem

kmene synů Issacharových Natanael, syn Sogarův. A nad vojskem kmene synů Zabulonových Eliab, syn Chelonův. A strhnou stan a vynesou ho synové Gedsonovi a synové Merariho, kteří nesou stan.

A vyzdvihli pořádek tábora Rúben s jejich silou, a nad jejich silou byl Elísúr, syn Sedíúr. A nad vojskem kmene synů Symeona Salamiel, syn Sourisadaie. A nad vojskem kmene synů Gádových Elisaf, syn Raguellův. A synové Kahat vynesou svaté věci a postaví stan, dokud nepřijdou. A vyrazí v pořádku tábor Efraim s jejich silou, a nad jejich silou bude Elišama, syn Amiúdův.

A nad vojskem kmene synů Manasseho Gamaliel, syn Fadasurův. A nad silou kmene synů Benjamínových Abidan, syn Gadeoniho. A vyrazí v pořádku tábora synů Danových jako poslední ze všech táborů se svou silou, a nad jejich silou bude Achiezer, syn Amišadajův. A nad vojskem kmene synů Ašerových Fageel, syn Echranův. A nad vojskem kmene synů Neftalího Achire, syn Ainánův. Tato vojska synů Izraele vyšla s jejich silou.

A Mojžíš řekl Obábovi, synu Raguéla Madianského, švagru Mojžíšovu: Odcházíme na místo, o kterém řekl Pán: Toto vám dám. Pojd' s námi a prokážeme ti dobro, neboť Pán mluvil dobré věci o Izraeli. A řekl k němu: Nepůjdu, ale do mé země a k mému pokolení. A řekl: Neopouštěj nás, protože jsi byl s námi na poušti a budeš u nás starším. A bude, pokud půjdeš s námi, a budou ty dobré věci, které Pán nám učiní, a my ti učiníme dobře.

A oni vyrazili z hory Páně na cestu tří dnů a truhla smlouvy Páně šla před nimi cestu tří dnů, aby pro ně vyzvěděla odpočinek. A stalo se, když byla zdvihána truhla, že Mojžíš řekl: Povstaň, Pane, a nechť jsou rozptýleni tvoji nepřátelé, nechť utečou všichni,

kdo tě nenávidí. A když odpočíval, řekl: Navrať se, Pane, k tisícům a deseti tisícům Izraele. A oblak se stal zastíněním nad nimi ve dne, když vycházeli z tábora.

11

A lid reptající zlé věci před Pánem, a Pán to slyšel a rozhněval se hněvem, a zapálil se mezi nimi oheň od Pána a pohltil část tábora. A lid volal k Mojžíšovi, a Mojžíš se modlil k Pánu, a oheň přestal. A jméno toho místa bylo nazváno Požár, protože mezi nimi byl zapálen oheň od Pána. A smíšený dav, který byl mezi nimi, zatoužil touhou, a posadili se a plakali i synové Izraele, a řekli: Kdo nás nakrmí masem? Vzpomněli jsme si na ryby, které jsme jedli v Egyptě zdarma, a na okurky, melouny, pórek, cibule a česnek. Nyní je ale naše duše úplně vyschlá, naše oči nevidí nic než mannu. Manna je ale jako semeno koriandru a její vzhled je jako vzhled kříšťálu. A lidé procházeli a sbírali a mleli to v mlýně a tloukli v hmoždíři a vařili to v hrnci a dělali z toho koláče, a byla jeho slast jako chuť koláče z oleje. A když rosa sestoupila na tábor v noci, sestupovala s ní manna.

A Mojžíš slyšel jejich pláč podle jejich klanů, každý u svých dveří, a Pán se velmi rozhněval hněvem, a před Mojžíšem to bylo zlé. A řekl Mojžíš k Pánu: Proč jsi trápil svého služebníka, a proč jsem nenašel přízeň před tebou, že jsi vložil poryv tohoto lidu na mě? Nevzal jsem přece já v lůně všechn tento lid, nebo jsem já je porodil? Proč mi říkáš: vezmi jej do svého náručí, jako chůva nese kojence, do země, kterou jsi přísahal jejich otcům? Odkud mám vzít maso, abych dal všemu tomuto lidu? Protože pláčou nade mnou a říkají: Dej nám maso, abychom mohli jíst. Nebudu moci já sám nést tento lid, protože toto slovo je pro mě příliš těžké. Jestli

ale tak se mnou nakládáš, zabij mě raději, jestli jsem našel milost u tebe, abych neviděl své trápení.

A řekl Pán k Mojžíšovi: Shromáždí mi sedmdesát mužů ze starších Izraele, které sám ty znáš, že tito jsou starší lidu a písaři rovněž, a přivedeš je ke stanu svědectví, a postaví se tam s tebou. A sestoupím a budu tam s tebou mluvit, a odejmu z ducha, který je na tobě, a vložím jej na ně, a budou ti pomáhat s břemenem lidu, a neponeseš to sám ty jediný. A k lidu řekneš: Posvěťte se k zítřku a budete jíst maso, protože jste plakali před Pánem a říkali jste: Kdo nás nakrmí masem? Protože dobře nám bylo v Egyptě. A Pán vám dá jíst maso a budete jíst maso. Nebudete jíst jeden den, ani dva, ani pět dní, ani deset dní, ani dvacet dní, Až měsíc dnů budete jíst, dokud vám to nevyjde z nosních dírek, a bude vám to k nevolnosti, protože jste neposlouchali Pána, který je mezi vámi, a plakali jste před ním se slovy: Proč jsme vůbec vyšli z Egypta? A Mojžíš řekl: Šest set tisíc pěších je lid, mezi nimiž jsem, a ty jsi řekl: Dám jim maso k jídlu a budou jíst celý měsíc. Nebudou snad ovce a volí zabiti pro ně, a bude jim to stačit? Nebo bude shromážděna pro ně všechna ryba moře, a bude jim to stačit? A řekl Pán k Mojžíšovi: Cožpak ruka Páně nedostačí? Již poznáš, zda tě dostihne mé slovo, nebo ne.

A Mojžíš vyšel a mluvil k lidu slova Páně a shromáždil sedmdesát mužů ze starších lidu a postavil je kolem stanu. A Pán sestoupil v oblaku a mluvil k němu. Vzal z ducha, který byl na něm, a vložil jej na sedmdesát starších mužů. Když pak duch spočinul na nich, prorokovali, ale již nepokračovali. A dva muži zůstali v táboře, jeden se jmenoval Eldad a druhý se jmenoval Medad, a spočinul na nich duch, a tito byli ze zapsaných, a nepřišli ke stanu, a prorokovali v táboře. A mladík přiběhl, oznámil to Mojžíšovi a řekl: Eldad a Medad prorokují v táboře. A Jozue, syn

Nunův, který stál vedle Mojžíše, vyvolený, odpověděl a řekl: Pane můj, Mojžíši, zastaň je. A Mojžíš mu řekl: Ty žárlíš kvůli mně? Kéž by dal Pán všechen svůj lid za proroky, kdyby dal Pán svého ducha na ně! A Mojžíš odešel do tábora, on i starší Izraele.

A duch vyšel od Pána a přinesl křepelky od moře a položil je na tábor, cestu dne odtud a cestu dne odtud, kolem tábora, asi dva lokte od země. A lid vstal a celý den, celou noc a celý následující den shromažďovali křepelky; ten, kdo nasbíral málo, nasbíral deset měr, a rozložili je pro sebe kolem tábora k sušení. Maso ještě bylo v jejich zubech, než selhalo, a Hospodin se rozhněval na lid, a Hospodin udeřil lid ranou velmi velikou. A jméno toho místa bylo nazváno Hrobky touhy, protože tam pohřbili lid, který toužil. Od Hrobů touhy odvedl lid do Aserotu a lid byl v Aserotu.

12

A Miriam a Áron mluvili proti Mojžíšovi kvůli etiopské ženě, kterou si vzal Mojžíš, protože si vzal etiopskou ženu, A řekli: Cožpak Pán mluvil pouze s Mojžíšem? Nemluvil snad i s námi? A Pán to uslyšel. A člověk Mojžíš byl velmi pokorný ze všech lidí, kteří byli na zemi. A Pán okamžitě řekl Mojžíšovi, Áronovi a Miriam: Vyjděte vy tři do stanu svědectví. A vyšli oni tři do stanu svědectví a Pán sestoupil v sloupu oblaku a stanul u dveří stanu svědectví, a byli povoláni Áron a Miriam a vyšli oba. A řekl k nim: Slyšte má slova, jestliže se stane váš prorok Pánu, v vidění se mu dám poznat a ve spánku k němu budu mluvit. Ne tak můj služebník Mojžíš, v celém mém domě je věrný. Ústa k ústům budu s ním mluvit, v podobě, a ne skrze hádanky, a slávu Páně viděl, a proč jste se nebáli mluvit proti mému služebníkovi Mojžíšovi? A hněv Páně na ně přišel a odešel. A oblak odešel od stanu, a hle, Miriam byla malomocná jako sníh, a Aaron se podíval na Miriam,

a hle, byla malomocná. A Áron řekl Mojžíšovi: Prosím, pane, nepřičítej nám hřích, protože jsme jednali nevědomě, když jsme zhřešili, Ať se nestane jako smrt, jako potrat vycházející z lůna matky, který požívá polovinu jejího těla. A Mojžíš volal k Pánu se slovy: Bože, prosím tě, uzdrav ji. A řekl Pán k Mojžíšovi: Jestliže by jí otec plivl do tváře, nebyla by zahanbena sedm dní? Ať je vyloučena sedm dní venku za táborem, a potom vstoupí.

A Miriam byla oddělena vně tábora sedm dní, a lid nevyrazil, dokud nebyla Miriam očištěna.

A po těchto věcech vyšel lid z Aserotu a utábořili se na poušti Páran.

13

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Pošli si muže, A ať vyšpehují zemi Kananejských, kterou já dávám synům Izraele do vlastnictví; muže jednoho podle kmene, podle klanů otců jejich je pošleš, všechny vůdce z nich.

A Mojžíš je vyslal z pouště Faran na rozkaz Pána, všichni tito muži byli vůdci synů Izraele. A toto jsou jejich jména z kmene Rúbenova: Samuel, syn Zakúrův. Z kmene Symeón, Safat, syn Souriho. Z kmene Judy, Káleb, syn Jefunneho. Z kmene Issachar, Igal, syn Josefův. Z kmene Efraim Ause, syn Nunův. Z kmene Benjamín Falti, syn Rafu. Z kmene Zabulon Gudi'el, syn Sudiho. Z kmene Josefa, ze synů Manassese, Gaddi, syn Susiho. Z kmene Dan Amiel, syn Gemalli. Z kmene Ašer Sathour, syn Michaelův. Z kmene Neftalí, Nabi, syn Sabiho. Z kmene Gád Gudiél, syn Makchího. Toto jsou jména mužů, které Mojžíš poslal vyzvědět zemi, a Mojžíš pojmenoval Auseho, syna Nunova, Jozue.

A Mojžíš je poslal vyzvědět zemi Kanaán a řekl jim: Vystupte touto pouští a vystoupíte na horu, A uvidíte, jaká je ta země a lid usazený na ní, zda je silný nebo slabý, zda jich je málo nebo mnoho. A jaká je ta země, do které tito usedli, zda je dobrá nebo zlá, a jaká jsou ta města, která tito obývají, zda opevněná nebo neopevněná. A jaká je ta země, zda tučná nebo vyčerpaná, zda jsou v ní stromy, nebo ne, a vytrvejte a vezmete z plodů té země. A ty dny byly dny jara, předchůdci hroznů.

A vyšli nahoru a vyzvěděli tu zemi od pouště Sín až k Rehóbu, kudy se vchází do Hamátu. A oni šli nahoru pouští a odešli až do Hebronu, a tam byli Achiman a Šešaj a Talmaj, pokolení Enakova, a Hebron byl postaven sedm let před Tanisem egyptským. A přišli až k údolí hroznů a vyzvěděli je. Uřízli odtamtud ratolest s jedním hroznem hroznů na ní a vzali jej na tyčích, a také granátová jablka a fíky. A to místo nazvali Údolí hroznů kvůli hroznu, který tam uřízli synové Izraele. A vrátili se odtamtud, prozkoumavše tu zemi, po čtyřiceti dnech.

A když odešli, přišli k Mojžíšovi a Áronovi a k celému shromáždění synů Izraele do pouště Fáran do Kádeše, a odpověděli jim i celému shromáždění a ukázali ovoce země, A vyprávěli mu a řekli: Přišli jsme do té země, do které jsi nás poslal, země tekoucí mlékem a medem, a toto je její plod. Ale národ obývající tu zemi je smělý a města jsou opevněná a velmi veliká, a viděli jsme tam potomky Anakovy. A Amalek obývá v zemi na jihu, a Chetejský, Evejský, Jebusejský a Amorejský obývá v hornaté krajině, a Kananejský obývá u moře a u řeky Jordánu. A Káleb umlčel lid před Mojžíšem a řekl mu: Ne, ale vystoupíme a zdědíme ji, protože budeme moci proti nim. A ti lidé, kteří šli nahoru spolu s ním, řekli: Nejdeme nahoru, protože nejsme schopni jít nahoru proti tomu národu, protože je silnější než my. A vynesli úžasnou

zprávu o zemi, kterou vyzvědovali, synům Izraele, říkajíce: Ta země, kterou jsme prošli, abychom ji vyzvědali, je země požírající ty, kdo na ní bydlí, a všechen lid, který jsme v ní viděli, jsou muži veliké velikosti. A tam jsme viděli obry a byli jsme před nimi jako kobylky, ale i tak jsme byli před nimi.

14

A když se celé shromáždění pozdvihlo, vydalo hlas a lid plakal po celou tu noc. A reptali na Mojžíše a Árona všichni synové Izraele a řekli jim celé shromáždění, Kéž bychom byli zemřeli v zemi egyptské, nebo v této poušti, kdybychom byli zemřeli, a proč nás Pán uvádí do této země, abychom padli ve válce? Naše ženy a naše děti budou vydány na pospas plnění, nyní je tedy lepší vrátit se do Egypta. A řekli jeden k druhému: Dejme si vůdce a vraťme se do Egypta. A Mojžíš a Áron padli na tvář před celým shromážděním synů Izraele.

Jozue, syn Nunův, a Káleb, syn Jefunneho, z těch, kteří vyšetřovali zemi, roztrhli svá roucha, A řekli k celému shromáždění synů Izraele: Země, kterou jsme prozkoumali, je velmi, velmi dobrá. Jestliže nás Pán vyvolí, přivede nás do této země a dá nám ji, zemi, která oplývá mlékem a medem. Ale nebudte odbojníci vůči Pánu, vy se však nebojte lidu země, protože jsou pro vás pokrmem, neboť jejich čas se vzdálil, ale Pán je s námi, nebojte se jich.

A celé shromáždění řeklo, aby je ukamenovali kameny, a sláva Páně se ukázala v oblaku nad stanem svědectví všem synům Izraele. A řekl Pán Mojžíšovi: Jak dlouho mě bude tento lid provokovat? A jak dlouho mi nebudou věřit navzdory všem znamením, která jsem mezi nimi učinil? Udeřím je smrtí a zničím

je, a učiním tebe a dům tvého otce velkým národem, a mnohem větším než tento. A Mojžíš řekl Pánu: Uslyší Egypt, že jsi vyvedl tento lid z nich svou silou. Ale i všichni obyvatelé této země slyšeli, že ty jsi Hospodin uprostřed tohoto lidu, který jsi viděn tváří v tvář, Pane, a tvůj oblak stojí nad nimi, a ve sloupu oblaku jdeš před nimi ve dne a ve sloupu ohně v noci. A ty zničíš tento lid jako jednoho člověka, a národy, které uslyšely tvé jméno, řeknou: Protože Pán nebyl schopen přivést tento lid do země, kterou jim přísahal, zničil je na poušti. A nyní ať je vyvýšena tvá síla, Pane, jak jsi řekl, když jsi pravil: Pán trpělivý a hojný v milosrdenství a pravdivý, odnímající bezpráví a nepravosti a hříchy, a očištěním neočistí vinného, dávající zpět hříchy otců na děti až do třetí a čtvrté generace. Odpusť hřích tomuto lidu podle své veliké milosti, tak jako jsi jim byl milostivý od Egypta až dodnes.

A Pán řekl Mojžíšovi: Jsem jim milostiv podle tvého slova. Ale žiji já a žije mé jméno, a sláva Páně naplní celou zemi. Že všichni muži, kteří viděli mou slávu a znamení, která jsem učinil v Egyptě a na poušti, a zkoušeli mě již podesáté, a neuposlechli mého hlasu, Vskutku neuvidí zemi, kterou jsem přísahal jejich otcům, ale jejich děti, které jsou se mnou zde, kolik jich nezná dobré ani zlé, každý mladší nezkušený, těmto dám zemi, všichni však ti, kteří mě popudili, ji neuvidí. Ale můj sluha Káleb, protože v něm je jiný duch a následoval mě, přivedu jej do té země, do které tam vešel, a jeho potomstvo ji zdědí. Ale Amalek a Kananejský bydlí v údolí, zítra se obraťte a odejděte do pouště, cestou k Rudému moři.

A Pán řekl Mojžíšovi a Áronovi: Až do kdy toto zlé shromáždění? Reptání synů Izraele, které reptají přede mnou a které reptali ohledně vás, jsem slyšel. Řekl jsem jim: Jakože žiji já, praví Pán, jakým způsobem jste mluvili do mých uší, tak vám učiním. V této poušti padnou vaše údy a celá vaše návštěva a vaši

sečtení od dvacetiletých a výše, kolik jich reptalo proti mně. Zda vy vstoupíte do té země, na kterou jsem vztáhl svou ruku, abyste na ní přebývali, kromě Káleba, syna Jefonného, a Jozua, syna Nunova. A děti, o kterých jste řekli, že budou v plenění, je přivedu do země, a zdědí zemi, od které jste se vy odvrátili. A vaše údy padnou v této pustině. Ale vaši synové budou bloudit po poušti čtyřicet let a ponесou vaše smilstvo, dokud nebudou vaše údy stráveny v poušti. Podle počtu dnů, kolik jste vyzvěдали zemi, čtyřicet dní, den za rok, ponесete své hříchy čtyřicet let a poznáte hněv mého rozhořčení. Já Pán jsem promluvil, vskutku tak učiním tomuto zlému shromáždění, které se shromáždilo proti mně: v této poušti budou zničeni a tam zemřou.

A lidé, které Mojžíš poslal vyzvědět zemi, když přišli, reptali proti ní ke shromáždění, aby vynesli zlá slova o zemi, a zemřeli ti lidé, kteří mluvili zle o té zemi, v té ráně před Pánem. A Jozue, syn Nuna, a Kaleb, syn Jefonneho, zůstali naživu z oných mužů, kteří odešli vyzvědět zemi. A Mojžíš mluvil tato slova ke všem synům Izraele a lid velmi truchlil.

A vstali brzy ráno a šli nahoru na vrchol hory se slovy: Hle, my půjdeme nahoru na místo, které řekl Pán, protože jsme zhřešili. A Mojžíš řekl: Proč přestupujete slovo Páně? Nepovede vám to k úspěchu. Nechoďte nahoru, neboť Pán není s vámi, a padnete před svými nepřáteli. Protože Amalek a Kananejci jsou tam před vámi, padnete mečem, neboť jste se odvrátili a neposlouchali jste Pána, a Pán nebude s vámi. A násilím si to vynutivši, vystoupili na vrchol hory, ale truhla smlouvy Páně a Mojžíš se nepohnuli z tábora. A sestoupil Amalék a Kananejský bydlící v té hoře, a obrátili je na útěk, a posekali je až k Hormě, a vrátili se do tábora.

A Pán řekl Mojžíšovi: Mluv k synům Izraele, A řekneš k nim: Kdykoli vejdete do země vašeho bydlení, kterou já vám dávám, A budeš přinášet zápalné oběti Pánu, celou zápalnou oběť nebo oběť, abys splnil slib, nebo jako dobrovolnou, nebo o vašich svátcích, abys učinil vůni libé vůně Pánu, ať už ze skotu nebo z ovcí. A ten, kdo přináší svůj dar Pánu, přinese oběť jemné mouky, desetinu efy smíšenou s olejem, se čtvrtinou hinu. A víno k nápojové oběti, čtvrtinu hinu, uděláte ke spalné oběti nebo k oběti, k jednomu beránkovi uděláš tolik, oběť příjemné vůně Pánu. A k beranovi, kdykoli jej připravíte jako zápalnou oběť nebo jako oběť, připravíš oběť z jemné mouky, dvě desetiny smíšené v oleji, třetinu hinu, A víno k nápojové oběti, třetinu hinu, přinesete jako vůni příjemnou Pánu.

Jestliže ale uděláte ze skotu zápalnou oběť nebo oběť k naplnění slibu, nebo pokojnou oběť Hospodinu, A přinese na tele oběť jemné mouky, tři desetiny smíchané v oleji, polovinu hinu. A víno k úlitbě, polovinu hinu, jako oběť příjemné vůně Hospodinu.

Takto uděláš s jedním teletem, nebo s jedním beranem, nebo s jedním jehnětem z ovcí nebo z koz, Podle počtu těch, jež uděláte, tak učiníte každému jednotlivému, podle jejich počtu.

Každý domorodec tak přinese takové oběti jako vůni libé vonnosti Pánu. Jestliže se však k vám připojí příchozí ve vaší zemi, nebo kdokoli by byl mezi vámi ve vašich generacích, a přinese oběť příjemné vůně Pánu, jakým způsobem to děláte vy, tak to učiní shromáždění Pánu.

Jeden zákon bude pro vás a pro přistěhovalce připojené k vám, zákon věčný pro vaše pokolení, jako vy, tak i přistěhovalec bude před Pánem. Jeden zákon bude a jedno nařízení bude pro vás a pro cizince pobývajícího mezi vámi.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Promluv synům Izraele a řekneš jim: Když budete vcházet do země, do které vás přivádím, A bude, kdykoli budete jíst z chlebů země, oddělíte oběť jako příspěvek Pánu, prvotiny vašeho těsta. Chléb oddělíte jako oběť, jako oběť z mlatu, tak jej oddělíte, Prvotiny vašeho těsta dáte Pánu jako oběť po všechna vaše pokolení.

Kdykoli však přestoupíte a nevykonáte všechna tato příkázání, která mluvil Hospodin k Mojžíšovi, Jak přikázal Pán vám skrze Mojžíše, ode dne, kdy přikázal Pán vám, a dále do vašich pokolení, A bude, pokud se z očí shromáždění stane něco neúmyslně, celé shromáždění udělá jedno tele z dobytka bez vady jako zápalnou oběť k příjemné vůni Pánu, a oběť tohoto a jeho úlitbu podle uspořádání, a jednoho kozla z koz ohledně hříchu. A kněz vykoná smíření za celé shromáždění synů Izraele a bude jim odpuštěno, protože to bylo neúmyslné, a oni přinesli svůj dar jako oběť Pánu za svůj hřích před Pánem, za své neúmyslné přestoupení. A bude odpuštěno celému shromáždění synů Izraele i cizinci pobývajícímu u vás, protože celému lidu se to stalo neúmyslně.

Jestliže jedna duše zhřeší neúmyslně, přinese jednu roční kozu ohledně hříchu. A kněz vykoná smíření za duši, která zhřešila neúmyslně a provinila se neúmyslně před Pánem, aby za ni vykonal smíření. Pro domorodce mezi syny Izraele a pro příchozího, který pobývá mezi nimi, bude jeden zákon pro ty, kdo jednají neúmyslně.

A duše, která jedná v pýše, ať od domorodců nebo od příchozích, tento popuzuje Boha, bude vyhlazena ona duše z jejího lidu. Protože pohrdl slovem Páně a jeho přikázání rozptýlil, bude ta duše naprosto zničena, její hřích v ní.

A synové Izraele byli na poušti a našli muže sbírajícího dříví v den sabatu. A přivedli ho ti, kteří ho našli sbírajícího dříví v den sobotní, k Mojžíšovi a Áronovi a k celému shromáždění synů Izraele. A oni ho dali do vězení, neboť nerozhodli, co s ním mají udělat. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Smrtí ať je usmrčen ten člověk, celé shromáždění jej ukamenujte kameny. A vyvedli jej celé shromáždění ven z tábora, a ukamenovali jej celé shromáždění kameny venku za táborem, jak přikázal Pán Mojžíšovi.

A řekl Pán Mojžíšovi: Mluv k synům Izraele a řekneš jim, ať si udělají třásně na okraje svých oděvů pro svá pokolení, a na třásně okrajů připevníte modrou nit. A bude vám na třásních, a uvidíte je, a vzpomenete si na všechna přikázání Páně, a budete je plnit, a nebudete odvráceni za svými myšlenkami a za svými očima, s nimiž smilníte za nimi, abyste pamatovali a plnili všechna má přikázání, A budete svatí svému Bohu. Já jsem Pán, váš Bůh, který vyvedl vás ze země egyptské, abych byl vaším Bohem, já jsem Pán, váš Bůh.

16

A mluvil Kore, syn Isaara, syna Kaatha, syna Leviho, a Dathan a Abeiron, synové Eliaba, a Aun, syn Phaletha, syna Rubena, A oni povstali před Mojžíšem – muži ze synů Izraele, dvě stě padesát, vůdcové shromáždění, svolaní rady, muži proslulí. Shromáždili se proti Mojžíšovi a Áronovi a řekli: Dost s vámi, neboť celé shromáždění, všichni jsou svatí, a mezi nimi je Pán, a proč se

povyšujete nad shromážděním Páně? A když Mojžíš uslyšel, padl na tvář. A mluvil ke Kórechovi a ke všemu jeho shromáždění, řka: Navštívil a poznal Bůh ty, kteří jsou jeho, a svaté, a přivedl je blízko k sobě, a které vyvolil pro sebe, ty přivedl blízko k sobě. Toto udělejte: vezměte si kadidelnice, Korachu a celé jeho shromáždění, A položte na ně oheň a položte na ně kadidlo před Pánem zítra, a bude muž, kterého vyvolil Pán, tento svatý. Nechť vám to stačí, synové Lévi. A Mojžíš řekl Koreovi: Poslouchejte mě, synové Léviho. Není vám toto málo, že Bůh Izraele oddělil vás ze shromáždění Izraele a přivedl vás k sobě, abyste sloužili službu stanu Páně a stáli před stanem a sloužili jim? A přivedl tě blízko i všechny tvé bratry, syny Léviho, s tebou, a vy usilujete i o kněžství? Takto ty a celé tvé shromáždění shromážděné k Bohu, a kdo je Áron, že proti němu reptáte?

A Mojžíš poslal zavolat Datana a Abirona, syny Eliabovy, a oni řekli: Nepůjdeme nahoru. Není to málo, že jsi nás přivedl do země tekoucí mlékem a medem, abys nás zabil na poušti, a ještě nad námi vládneš? Jsi vládce, a ty jsi nás přivedl do země tekoucí mlékem a medem, a dal jsi nám dědictví pole a vinice? Vyloupnul bys oči těch mužů? Nejdeme nahoru. A Mojžíš byl velmi zarmoucen a řekl Pánu: Nevšímej si jejich oběti, nevzal jsem si nic žádoucího z jejich věcí, ani jsem nikomu z nich neublížil. A Mojžíš řekl Kóremu: Posvěť své shromáždění a buďte připraveni před Pánem – ty, Áron i oni – zítra, A vezměte každý svou kadidelnici a položte na ně kadidlo a přineste před Pána každý svou kadidelnici, padesát a dvě stě kadidelnic, a ty i Áron každý svou kadidelnici.

A každý vzal svou kadidelnici, položili na ně oheň a naložili na ně kadidlo, a Mojžíš a Áron stáli u dveří stanu svědectví. A Kóre shromáždil proti nim celé své shromáždění u vchodu stanu svědectví, a ukázala se sláva Hospodinova celému shromáždění. A

Pán mluvil k Mojžíšovi a Áronovi a řekl: Oddělte se z prostředku tohoto shromáždění a zničím je najednou. A padli na tvář a řekli: Bože, Bože duchů a veškerého těla, jestliže jeden člověk zhřešil, má dopadnout hněv Páně na celé shromáždění? A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Promluv ke shromáždění a řekni: Odstupte od shromáždění Kóre.

A Mojžíš vstal a šel k Dathanovi a Abironovi, a šli s ním všichni starší Izraele. A mluvil ke shromáždění řka: Oddělte se od stanů těchto tvrdých mužů a nedotýkejte se ničeho, co jim patří, abyste nezahynuli spolu s nimi ve všech jejich hříších. A oni odešli od stanu Koreho kolem dokola, a Dathan a Abiron vyšli a stáli u dveří svých stanů, a jejich ženy, a jejich děti, a jejich zavazadla.

A řekl Mojžíš: V tomto poznáte, že mě Pán poslal vykonat všechny tyto skutky, že ne sám od sebe. Jestliže tito zemřou podle smrti všech lidí, jestliže i jejich navštívení bude podle zkoumání všech lidí, neposlal mě Pán. Ale buď ve vidění ukáže Pán, a otevřevši země ústa svá pohltí je i domy jejich i stany jejich i všechno, co jim patří, a sestoupí zaživa do hádu, a poznáte, že tito lidé popudili Pána.

Jakmile ale přestal mluvit všechna tato slova, roztrhla se země pod nimi. A země se otevřela a spolkla je i jejich domy a všechny lidi, kteří byli s Kórachem, i jejich dobytek. A sestoupili oni i vše, co jim patřilo, za živa do podsvětí, a země je pohltila, a zahynuli zprostřed shromáždění. A celý Izrael, kteří byli kolem nich, utekli od jejich hlasu, protože říkali: Aby nás snad nepohltila země. A oheň vyšel od Pána a pohltil těch dvě stě padesát mužů, kteří přinášeli kadidlo.

A Pán řekl Mojžíšovi, A k Eleazarovi, synu Aarona kněze: Vezměte kadidelnice bronzové z prostředku spálených a oheň cizí tento rozsypte tam, protože posvětili kadidelnice těchto hříšníků svými dušemi. A udělej z nich tluční destičky jako pokrytí oltáře, protože byly přineseny před Pánem a byly posvěceny, a staly se znamením pro syny Izraele. A Eleazar, syn kněze Árona, vzal bronzové kadidelnice, které přinesli ti spálení, a přidali je jako pokrytí oltáře. Památník synům Izraele, aby nepřistoupil žádný cizinec, který není ze semene Áronova, položit kadidlo před Pánem, a nebude jako Kóre a jeho shromáždění, jak mluvil Pán skrze Mojžíše k němu.

A synové Izraele reptali následujícího dne na Mojžíše a Árona, říkajíce: Vy jste zabili lid Páně. A stalo se, když se shromáždění shromažďovalo proti Mojžíšovi a Áronovi, že se vrhli ke stanu svědectví, a ten zakryl oblak, a ukázala se sláva Páně. A Mojžíš a Áron vstoupili před stan svědectví. A Pán mluvil k Mojžíšovi a Áronovi a řekl: Odejděte z prostředku tohoto shromáždění, a zničím je najednou, a padli na tvář. A Mojžíš řekl Áronovi: Vezmi kadidelnici, polož na ni oheň z oltáře, vrhni na ni kadidlo a rychle ji odnes do tábora a učiň smíření za ně, neboť vyšel hněv od tváře Páně a začal ničit lid. A Aaron vzal, právě jak k němu mluvil Mojžíš, a běžel do shromáždění, a již začala rána v lidu, a vložil kadidlo a vykonal smíření za lid. A stál mezi mrtvými a živými, a mor ustal. A mrtvých při pohromě bylo čtrnáct tisíc sedm set, kromě těch, kteří zemřeli kvůli Kórachovi. A Áron se vrátil k Mojžíšovi ke dveřím stanu svědectví a rána přestala.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Promluv k synům Izraele a vezmi od nich hůl, hůl podle domů otců, od všech jejich vládců podle domů jejich otců, dvanáct holí, a jméno každého z nich napiš na hůl. A jméno Áron napiš na hůl Lévi, neboť je to jedna

hůl podle kmene domu jejich otců, kterou dají. A ty je umístíš ve stanu svědectví, naproti svědectví, kde se ti tam dám poznat. A muž, kterého vyvolím, jeho hůl vypučí a odstraním od sebe reptání synů Izraele, kterým reptají proti vám.

A Mojžíš mluvil k synům Izraele a všichni jejich vládci mu dali hůl, každému vládci jednu hůl podle vládce, podle domů jejich otců, dvanáct holí, a Áronova hůl byla mezi jejich holemi. A Mojžíš položil ty hole před Hospodinem ve stanu svědectví. A stalo se následujícího dne, že Mojžíš a Áron vstoupili do stanu svědectví, a hle, vyrašila hůl Áronova pro dům Lévi a vynesla výhonek a rozkvetla květy a vypučela ořechy. A Mojžíš vynesl všechny hole od tváře Pána ke všem synům Izraele, viděli je a každý vzal svou hůl.

A řekl Pán k Mojžíšovi: Odlož hůl Áronovu před svědectvími k uchování jako znamení synům neposlušných, a ať přestane jejich reptání proti mně, a nezemřou. Mojžíš a Áron učinili, jak přikázal Pán Mojžíšovi, tak učinili. A synové Izraele řekli Mojžíšovi: Hle, jsme zničeni, zahynuli jsme, jsme zničeni. Každý, kdo se dotýká stánku Páně, umírá, až nakonec všichni zemřeme?

18

A Pán řekl Áronovi: Ty a tvoji synové a dům tvého otce poneseš hříchy svatých věcí, a ty a tvoji synové poneseš hříchy vašeho kněžství. A tvé bratry, kmen Levi, lid svého otce, přiveď k sobě, ať jsou k tobě připojeni a ať ti slouží, ty i tvoji synové s tebou před stanem svědectví. A oni budou střežit tvé stráže a stráže stanu. Kromě k svatým nádobám a k oltáři nepřistoupí, a nezemřou ani oni, ani vy. A budou připojeni k tobě a budou střežit stráže stanu svědectví podle všech služeb stanu, a cizinec se k tobě nepřiblíží. A budete zachovávat stráže svatých věcí a stráže oltáře,

a nebude hněv mezi syny Izraele. A já jsem vzal vaše bratry Levity z prostředku synů Izraele jako dar daný Pánu, aby sloužili služby stanu svědectví. A ty i tvoji synové s tebou budete zachovávat vaše kněžství podle všeho způsobu oltáře a toho, co je zevnitř opony, a budete sloužit služby jako dar vašeho kněžství, a cizinec, který se přiblíží, zemře.

A Pán mluvil k Áronovi: Hle, já jsem vám dal na starost prvotiny ze všech věcí, které mi posvětili synové Izraele. Tobě jsem je dal jako odměnu a tvým synům s tebou jako věčné ustanovení. A toto nechť vám je od posvěcených svatých věcí z obětních darů, ze všech jejich darů a ze všech jejich obětí a ze všech jejich provinění a ze všech jejich hříchů, kolik jich dávají zpět mně ze všech svatých věcí, tobě bude a tvým synům. Ve svatyni svatých je budete jíst, každý mužský je bude jíst, ty a tvoji synové, bude ti to svaté.

A toto vám budou prvotiny jejich darů, ze všech obětí synů Izraele. Tobě jsem je dal a tvým synům a tvým dcerám s tebou, ustanovení věčné. Každý čistý v tvém domě je bude jíst.

Všechny prvotiny oleje a všechny prvotiny vína, prvotiny jejich obilí, kolik jich dají Pánu, tobě jsem je dal. První plody všechny, kolik jich je v jejich zemi, kolik jich přinesou Pánu, budou tvé, každý čistý v tvém domě je bude jíst.

Vše zasvěcené mezi syny Izraele bude tvé. A každý, kdo otevírá lůno z veškerého těla, kolik jich nabízejí Pánu, od člověka až po dobytče, bude tvůj, ale prvorozené z lidí budou vykoupení výkupným a prvorozené z nečistých dobytčat vykoupíš. A jeho vykoupení, od jednoho měsíce stáří, je oceněno na pět šekelů, podle svatého šekelu, což je dvacet obolů. Prvorozená telata, prvorozené ovce a prvorozené kozy však nevykoupíš, jsou svaté;

jejich krev vyleješ na oltář a tuk přineseš jako oběť k vůni libé Hospodinu.

A maso bude tvé, jako i hrudní kus obětního podnošení a jako pravé rameno, bude tvé. Každý obětní dar ze svatých věcí, kolik jich synové Izraele odloží Pánu, dal jsem tobě a tvým synům a tvým dcerám s tebou jako věčné ustanovení; je to smlouva věčné soli před Pánem, tobě a tvému semeni s tebou.

A Pán mluvil k Áronovi: V jejich zemi nebudeš dědit a podíl ti v nich nebude, protože já jsem tvůj podíl a tvé dědictví uprostřed synů Izraele.

A synům Léviho, hle, dal jsem každý desátek v Izraeli jako dědictví místo jejich služeb, které konají jako službu ve stanu svědectví. A synové Izraele již nebudou přicházet do stanu svědectví, aby na sebe vzali smrtonosný hřích. A Levita bude sám sloužit službu stanu svědectví, a oni ponosou jejich hřích, ustanovení věčné pro jejich pokolení, a uprostřed synů Izraele nezdědí dědictví. Protože desátky synů Izraele, kolik jich oddělí Pánu jako oběť, jsem dal Levitům v dědictví, kvůli tomu jsem jim řekl, že uprostřed synů Izraele nezdědí dědictví.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: A k levitům budeš mluvit a řekneš k nim: Jestliže vezmete od synů Izraele desátek, který jsem vám dal od nich v dědictví, odejmete vy od něho oběť Pánu, desátek z desátku. A budou vám počítány vaše dary jako obilí z mlatu a oběť z lisu. Takto odložíte je i vy ze všech darů Páně, ze všech vašich desátků, kolik jich vezmete od synů Izraele, a dáte z nich dar Pánu Áronovi, knězi. Ze všech vašich darů oddělíte obětní dar Hospodinu, totiž ze všech prvních plodů jejich posvěcenou část. A ty jim řekneš: Kdykoli odejmete prvotiny z toho, bude to

Levitům počítáno jako plodina z mlatu a jako plodina z lisu. A budete to jíst na každém místě vy i vaše rodiny, protože toto je vám odměnou místo vašich služeb ve stanu svědectví. A nevezmete si skrže to hřích, protože byste vzali prvotiny od něho, a svaté věci synů Izraele neznesvětíte, abyste nezemřeli.

19

A Pán mluvil k Mojžíšovi a Áronovi a řekl: Toto je nařízení zákona, které přikázal Pán, řka: Mluv k synům Izraele, ať k tobě přivedou červenou jalovici bez poskvrny, která nemá na sobě poskvrnu a na kterou nebylo vloženo jho. A dáš ji knězi Eleazarovi a vyvedou ji ven z tábora na čisté místo a porazí ji před ním. A Eleazar vezme z její krve a pokropí před stanem svědectví z její krve sedmkrát. A oni ji spálí před ním, a kůže a maso její a krev její s hnojem jejím bude spáleno. A kněz vezme cedrové dřevo a yzop a šarlat, a hodí je doprostřed spálení jalovice.

A kněz vypere své oděvy a omyje své tělo vodou, a potom vstoupí do tábora, a kněz bude nečistý až do večera. A ten, kdo ji spaluje, vypere svá roucha a vykoupá své tělo, a bude nečistý až do večera. A čistý člověk shromáždí popel jalovice a uloží jej venku za táborem na čistém místě, a bude pro shromáždění synů Izraele k uchování; voda pokropení – je to očištění. A ten, kdo shromažďuje popel jalovice, vypere své oděvy a bude nečistý až do večera, a bude to synům Izraele a příchozím, kteří s nimi přebývají, věčným ustanovením.

Ten, kdo se dotkne mrtvého jakéhokoli člověka, bude nečistý sedm dní. Tento bude očištěn třetího dne a sedmého dne, a bude čistý, jestliže však nebude očištěn třetího dne a sedmého dne, nebude čistý. Každý, kdo se dotýká mrtvého člověka, jestliže zemře

a nebude očištěn, poskvrnil stan Páně. Ta duše bude vyhlazena z Izraele, protože na něj nebyla pokropena voda očištění. Nečistý je, jeho nečistota v něm stále zůstává. A toto je ten zákon: pokud člověk zemře v domě, každý, kdo vchází do toho domu, a vše, co je v tom domě, bude nečisté sedm dní. A každá otevřená nádoba, která nemá pouto svázané na sobě, je nečistá. A každý, kdo by se dotkl na povrchu pole zabitého nebo mrtvého nebo lidské kosti nebo hrobu, bude nečistý sedm dní.

A vezmou pro nečistého z popela spáleného obětního očišťování a nalijí na něj živou vodu do nádoby. A vezme yzop a ponoří ho do vody čistý muž a pokropí dům a nádoby a duše, kolik jich tam bude, a toho, kdo se dotkl lidské kosti nebo raněného nebo mrtvého nebo hrobu. A pokropí čistý nečistého třetího dne a sedmého dne, a bude očištěn sedmého dne, a vypere své oděvy, a omyje se vodou, a bude nečistý až do večera. A člověk, který by byl poskvrněn a nebyl očištěn – bude vyhlazena ta duše z prostředku shromáždění, protože poskvrnil svaté věci Pána, protože voda pokropení nebyla pokropena na něho; nečistý je. A bude vám věčným ustanovením, a ten, kdo kropí vodou očišťování, vypere své oděvy, a ten, kdo se dotýká vody očišťování, bude nečistý až do večera. A všeho, čeho se dotkne ten nečistý, bude nečisté, a duše, která se dotýká, bude nečistá až do večera.

20

A přišli synové Izraele, celé shromáždění, do pouště Sin v prvním měsíci, a lid zůstal v Kádeši, a tam zemřela Mariam a tam byla pohřbena. A nebylo vody pro shromáždění, a shromáždili se proti Mojžíšovi a Áronovi. A lid reptali k Mojžíšovi a říkali: Kéž bychom byli zemřeli při zničení našich bratří před Pánem. A proč jste přivedli shromáždění Páně do této pouště, abyste nás zabili i

náš dobytek? A proč toto? Vyvedli jste nás z Egypta, abychom přišli na toto zlé místo, místo, kde se neseje, nejsou fíkovníky, ani révy, ani granátová jablka, ani není voda k pití.

A Mojžíš a Áron přišli od shromáždění ke dveřím stanu svědectví, padli na tvář a ukázala se jim sláva Páně. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Vezmi svou hůl a shromáždí shromáždění, ty i tvůj bratr Aaron, a mluvejte ke skále před nimi, a ona dá své vody, a vynesete jim vodu ze skály, a napojíte shromáždění i jejich dobytek. A Mojžíš vzal hůl, která byla před Hospodinem, jak Hospodin přikázal. A Mojžíš a Áron shromáždili shromáždění před skálou a řekl jim: Slyšte mě, neposlušní, cožpak vám z této skály vyvedeme vodu? A Mojžíš pozvedl svou ruku, udeřil skálu holí dvakrát, a vyšlo mnoho vody, a pilo shromáždění i jejich zvířata. A Pán řekl Mojžíšovi a Áronovi, že jste neuvěřili, abyste mě posvětili před syny Izraele, a proto vy nepřivedete toto shromáždění do země, kterou jsem jim dal. Toto je voda Protimluvení, protože synové Izraele byli haněni před Pánem a byl posvěcen v nich.

A Mojžíš poslal posly z Kádeše k edómskému králi se slovy: Toto říká tvůj bratr Izrael: Ty znáš všechnu tu dřinu, která nás postihla. A naši otcové sestoupili do Egypta a pobývali jsme v Egyptě mnoho dní, a Egypťané trápili nás i naše otce. A my jsme volali k Pánu, a Pán slyšel náš hlas, a poslal anděla, vyvedl nás z Egypta, a nyní jsme v městě Kádeš, na okraji tvých hranic. Projdeme skrze tvou zemi, neprojdeme skrze pole ani skrze vinice, ani nebudeme pít vodu z tvé studny, královskou cestou půjdeme, neuhneme vpravo ani vlevo, dokud neprojdeme tvé hranice. A Edom mu řekl: Neprojdeš skrze mě, jinak vyjdu s válkou proti tobě. A synové Izraele mu říkají: Projdeme podél hory, jestliže se však napijeme tvé vody, já i můj dobytek, zaplatím ti, ale to není

žádná věc, projdeme podél hory. Ten ale řekl: Neprojdeš skrz mě, a Edom vyšel proti němu s těžkým davem a se silnou rukou. A Edom nechtěl dovolit Izraeli projít skrze jeho hranice, a Izrael se od něho odvrátil. A odešli z Kadeše a přišli synové Izraele, celé shromáždění, na horu Hór.

A řekl Pán k Mojžíšovi a Áronovi na hoře Hór na hranicích země Edom: Nechť je Aaron připojen k lidu svému, protože nevstoupíte do země, kterou jsem dal synům Izraele, neboť jste mě rozhněvali při vodě sváru. Vezmi Árona a Eleazara, jeho syna, a přiveď je nahoru na horu Hór před celým shromážděním. A svlékni Áronovi jeho roucho a oblékni Eleazara, jeho syna, a Áron, když bude připojen k předkům, ať tam zemře. A Mojžíš učinil, jak mu Pán přikázal, a přivedl ho nahoru na horu Hór před celým shromážděním, A svlékl Áronovi jeho roucha a oblékl je Eleazarovi, jeho synu, a Áron zemřel na vrcholu hory, a Mojžíš a Eleazar sestoupili z hory. A celé shromáždění vidělo, že Áron zemřel, a oplakávali Árona třicet dní, celý dům Izraele.

21

A uslyšel kananejský král Arad, který bydlel v poušti, že Izrael přišel cestou Atharein, a bojoval proti Izraeli, a vzal z nich zajatce. A Izrael se modlil slibem k Pánu a řekl: Jestliže mi předáš tento lid do rukou, úplně ho zničím i jeho města. A Pán vyslyšel hlas Izraele a vydal Kananejce pod jejich moc, a zasvětil jej i jeho města, a nazvali jméno toho místa Prokletí.

A když vyšli z hory Hor cestou k Rudému moři, obešli zemi Edom, a lid ztratil odvalu na cestě. A lid mluvil proti Bohu a proti Mojžíšovi, říkajíce: Proč jste nás vyvedli z Egypta, abychom zemřeli na poušti? Není tu chléb ani voda a naše duše si ošklivila

tento bezcenný chléb. A Pán poslal do lidu smrtící hady a kousali lid, a zemřelo mnoho lidu ze synů Izraele. A lid přišel k Mojžíšovi a říkal: Zhřešili jsme, protože jsme mluvili proti Pánu a proti tobě. Modli se tedy k Pánu, ať od nás odejme hada. A Mojžíš se modlil k Pánu ohledně lidu, a Pán řekl Mojžíšovi: Udělej si hada a polož ho na znamení, a stane se, že jestliže had ukousne člověka, každý pokousaný, který ho spatří, bude žít. A Mojžíš udělal bronzového hada a postavil jej na znamení, a stalo se, že kdykoli had kousl člověka a ten pohleděl na bronzového hada, zůstal naživu.

A synové Izraele odešli a utábořili se v Obotu. A vyzdvihli se z Obothu a utábořili se v Achalze za pouští, která je naproti Moabu, na východě slunce. A odtamtud odešli a utábořili se v rokli Zared. A odtud vyrazili a utábořili se za Arnonem v pustině, která vyčnívá od hranic Amorejců, neboť Arnon je hranicí Moábu, mezi Moábem a Amorejci. Proto je řečeno v knize: Válka Páně zapálila Zahab a potoky Arnonu. A ty bystřiny ustanovil k usídlení Eru, a přiléhá k hranicím Moábu.

A odtamtud byla studna, tato studna, o které řekl Pán Mojžíšovi: Shromáždí lid a dám jim vodu k pití. Tehdy zpíval Izrael tuto píseň o studni: Začněte jemu, studno, Vykopali ji vládci, vytesali ji králové národů ve svém království, když vládli. A od studny do Manthanaein, a od Manthanaein do Naaliel, a od Naaliel do Bamoth, a od Bamoth do Ianin, která je na pláni Moab, od vrcholu vytesané skály, hledící k poušti.

A Mojžíš poslal starší k Sihonovi, králi Amoritů, s pokojnými slovy, říkáje, Projdeme skrze tvou zemi, půjdeme po cestě, neuhneme ani do pole, ani do vinice. Nebudeme pít vodu z tvé studny, půjdeme královskou cestou, dokud neprojdeme tvé hranice. A Sihon nedal Izraeli projít skrze jeho hranice, a Sihon

shromáždil všechen svůj lid, a vyšel seřadit se k boji proti Izraeli na poušť, a přišel do Jahazy, a seřadil se k boji proti Izraeli. A Izrael jej udeřil vraždou meče a vzali do vlastnictví jeho zemi od Arnonu až k Jaboku, až k synům Ammonovým, protože Jazer je hranicí synů Ammonových. A Izrael vzal všechna tato města a Izrael bydlel ve všech městech Amorejců, v Chešbonu a ve všech městech s ním hraničících. Je totiž Chesbon město Sihona, krále Amoritů, a tento bojoval dříve proti králi Moába a vzali všechnu jeho zemi od Aroeru až k Arnonu. Kvůli tomu řeknou řešitelé záhad: Přijďte do Chesbonu, aby bylo vystavěno a připraveno město Sichonovo, Že oheň vyšel z Chešbónu, plamen z města Síchóna, pohltil až Moáb a spolkl sloupy Arnónu. Běda tobě, Moábe, zahynul lide Kamóše, byli vydáni synové jejich, aby se zachránili, a dcery jejich jako zajatci králi Amorejců Sihonovi. A jejich semeno zahyne, od Chešbonu až po Daibon, a ženy ještě dále zapálily oheň na Moábu.

Izrael se ale usadil ve všech městech Amoritů. A Mojžíš poslal vyzvědět Jazer, a oni ji dobyli i její vesnice a vyhnali Amorejce, který tam bydlel. A navrátivši se, šli nahoru cestou do Bašanu, a vyšel Og, král Bašanu, vstříc jim, a všechen jeho lid do války v Edrei. A Pán řekl Mojžíšovi: Neboj se ho, protože jsem ho dal do tvých rukou, i všechen jeho lid a celou jeho zemi, a uděláš s ním, jak jsi udělal se Síchonem, králem Amoritů, který bydlel v Chešbónu. A udeřili jej i jeho syny i všechen jeho lid, takže nezanechali nikoho naživu, a zdědili jeho zemi.

22

A synové Izraele odešli a utábořili se na západ od Moábu u Jordánu naproti Jerichu. A když viděl Balák, syn Seppórův, všechno, co učinil Izrael Amorejcům, A Moáb se velmi bál lidu,

protože jich bylo mnoho, a Moáb pociťoval odpor před syny Izraele. A Moáb řekl radě starších Midiánu: Nyní toto shromáždění vyliže všechny kolem nás, jako tele vyližuje zelenou travu z pole. A Balák, syn Sippórův, byl v onom čase králem Moábu. A poslal vyslance k Balaámovi, synu Beórovu, do Fathourá, která je na řece v zemi synů jeho lidu, aby jej zavolal, řka: Hle, lid vyšel z Egypta, a hle, pokryl povrch země, a tento sedí vedle mě. A teď sem přijď a proklejž mi tento lid, protože je silnější než my, zda budeme schopni je porazit, a vyženu je ze země, protože vím, že koho ty požehnáš, jsou požehnáni, a koho ty prokleješ, jsou prokleti. A rada starších Moábu a rada starších Midiánu šla s věštbami ve svých rukou, přišli k Balaámovi a řekli mu slova Balákova. A řekl k nim: Zůstaňte zde přes noc a odpovím vám věci, které by Pán mluvil ke mně. A vládci Moábu zůstali u Baláma.

A Bůh přišel k Balaamovi a řekl mu: Co chtějí tito lidé u tebe? A Balaam řekl Bohu: Balak, syn Sepphorův, král moabský, je poslal ke mně se slovy, Hle, lid vyšel z Egypta a zakryl povrch země, a tento sedí vedle mě, a nyní přijď a proknej mi ho, zda-li tedy budu moci udeřit ho a vyženu ho ze země. A Bůh řekl Balámovi: Nepůjdeš s nimi, ani nebudeš proklínat ten lid, neboť je požehnaný. A Balaam vstal ráno a řekl vládcům Balákovi: Odejděte ke svému pánu, Bůh mi nedovoluje jít s vámi. A když vstali vládci Moábu, přišli k Balákovi a řekli: Balaam nechce jít s námi.

A Balak ještě přidal poslat více vládců, ctihodnějších než tito. A přišli k Balaámovi a říkají mu: Toto říká Balák, syn Sepphorův: Žádám tě, neváhej přijít ke mně. Poctivě tě poctím a udělám ti vše, co řekneš, a pojď sem a prokliň mi tento lid. A Balaam odpověděl a řekl vládcům Balakovým: Jestliže mi Balak dá svůj dům plný

stříbra a zlata, nebudu moci přestoupit slovo Pána Boha, udělat to malé nebo velké ve své mysli. A nyní zůstaňte zde i vy tuto noc, a budu vědět, co ještě Pán promluví ke mně. A Bůh přišel k Balaámovi v noci a řekl mu: Jestliže tito lidé přišli zavolat tebe, vstaň a následuj je, ale slovo, které ti budu mluvit, to učiníš.

A Balaám vstal ráno, osedlal svou oslici a šel s vládci Moábu. A Bůh se rozhněval hněvem, protože on sám šel, a povstal anděl Boží, aby se mu postavil, a on sám byl nasedl na svou oslici a dva jeho služebníci s ním. A když oslice spatřila Božího anděla stojícího v cestě a tasený meč v jeho ruce, uchýlila se oslice z cesty a šla do roviny, a on udeřil oslici svou holí, aby ji navedl zpět na cestu.

A anděl Boží stál v brázdách vinice, plot z jedné strany a plot z druhé strany, A když oslice uviděla anděla Božího, přitiskla se ke zdi a přimáčkla Balaámovu nohu ke zdi, a on ji ještě více bil.

A Boží anděl pokračoval, odešel a postavil se na úzkém místě, kde nebylo možné uhnout napravo ani nalevo. A když oslice spatřila anděla Božího, sedla si pod Balaámem, a Balaám se rozhněval a bil oslici holí. A Bůh otevřel ústa oslice a říká Balaámovi: Co jsem ti udělala, že jsi mě udeřil potřetí? A Balaám řekl oslici, že ho zesměšňovala, a kdyby měl meč v ruce, již by ji probodl. A oslice říká Balaámovi: Nejsem já tvá oslice, na které jsi jezdil od svého mládí až do dnešního dne? Cožpak jsem ti kdy něco takového udělala? A on řekl: Ne. Bůh ale odhalil oči Balaámovy, a ten vidí anděla Páně stojícího v cestě a meč tasený v jeho ruce, a sklonil se a poklonil se tváří k zemi. A řekl mu anděl Boží: Proč jsi udeřil svou oslici potřetí? A hle, já jsem vyšel proti tobě, protože tvá cesta není správná přede mnou, a oslice mě spatřila a uhnula přede mnou potřetí. A pokud by se neodvrátila, nyní bych tedy

tebe zabil, ale tu bych zachránil. A Balaám řekl andělu Páně: Zhřešil jsem, neboť jsem nevěděl, že ses mi postavil do cesty naproti, a nyní, jestli ti to nebude stačit, odvrátím se. A řekl anděl Boží Balaámovi: Jdi s muži, avšak slovo, které ti řeknu, to zachováš a budeš mluvit. A šel Balaám s vládci Baláka.

A když Balak uslyšel, že přišel Balaam, vyšel mu vstříc do města Moáb, které je na hranicích Arnónu, jež je na okraji území. A řekl Balak k Balaamovi: Neposlal jsem k tobě, abych tě zavolal? Proč jsi nešel ke mně? Opravdu tě nebudu moci poctit? A řekl Balaám Balákovi: Hle, přišel jsem k tobě nyní, budu snad schopen mluvit cokoliv? Slovo, které Bůh vloží do mých úst, to promluví. A Balaám šel s Balákem a přišli do měst na okrajích. A Balak obětoval ovce a telata a poslal je Balaamovi a vládcům, kteří byli s ním. A stalo se ráno, a Balák vzal Balaáma a přivedl ho nahoru na sloup Baalův, a ukázal mu odtamtud nějakou část lidu.

23

A Balaám řekl Balákovi: Postav mi zde sedm oltářů a připrav mi zde sedm telat a sedm beranů. A Balák udělal způsobem, jakým mu řekl Balaám, a obětoval tele a berana na oltáři. A řekl Balaám k Balákovi: Postav se u své oběti a já půjdu, jestli se mi ukáže Bůh v setkání, a slovo, které mi ukáže, oznámím ti. A Balák se postavil u své oběti. A Balaám šel se tázat Boha, a šel rovněž, a ukázal se Bůh Balaámovi, a řekl k němu Balaám: Sedm oltářů jsem připravil a obětoval jsem tele a berana na oltář. A Bůh vložil slovo do úst Balaámových a řekl: Obráť se k Balákovi a takto promluvíš. A obrátil se k němu, a on stál nad svými zápalnými oběťmi a všichni vládci Moábu s ním, a sestoupil na něj duch Boží. A vzav své podobenství, řekl: Z Mezopotámie mě poslal zavolat Balák, král Moábu, z hor od východu, říkáje: Pojď, prokni mi Jákoba, a pojď,

prokni mi Izraele. Co mám žehnat tomu, koho nežehná Pán? Nebo co mám proklínat toho, koho neproklíná Bůh? Protože z vrcholu hor jej uvidím a z pahorků jej pozoruji, hle, lid sám bude bydlet a mezi národy nebude počítán. Kdo zdokonalil semeno Jákobovo a kdo spočítá klany Izraele? Kéž zemře má duše mezi dušemi spravedlivých a kéž se mé semeno stane jako semeno těchto.

A Balak řekl Balaamovi: Co jsi mi to udělal? Povolal jsem tě, abys prokletím zasáhl mé nepřátele, a hle, místo toho jsi jim požehnal. A řekl Balaam Balakovi: Cožpak nebudu mluvit to, co mi Bůh vloží do úst? A řekl k němu Balák: Pojď ještě se mnou na jiné místo, odkud ho neuvidíš celého, ale uvidíš jen nějakou jeho část, všechny však neuvidíš, a proklej mi ho odtamtud.

A vzal jej na pole k strážní věži na vrchol vytesané skály, a postavil tam sedm oltářů, a obětoval tele a berana na oltáři. A Balaam řekl Balákovi: Postav se u svých obětí, já pak půjdu dotázat se Boha. A Bůh se setkal s Balaámem, vložil mu slovo do úst a řekl: Navrať se k Balákovi a toto budeš mluvit. A obrátil se k němu, a on stál nad jeho celopalenou obětí a všichni vládci Moábu s ním, a Balák mu řekl: Co mluvil Hospodin? A vzav své podoběnství, řekl: Vstaň, Baláku, a slyš, naslouchej, svědku, synu Seppórově. Bůh není jako člověk, aby lhal, ani jako syn člověka, aby byl ohrožen. Řekl-li něco, neudělá to? Promluví-li, nedodrží to? Hle, podnikl jsem žehnat, požehnám a neodvrátím to. Nebude dřiny v Jákobovi, ani nebude spatřena bolest v Izraeli, Pán, Bůh jeho, je s ním, sláva vládců je v něm. Bůh, který jej vyvedl z Egypta, je pro něj jako sláva jednorožce. Neboť není věštění v Jákobovi, ani věštění v Izraeli; v pravý čas bude řečeno Jákobovi a Izraeli, co vykoná Bůh. Hle, lid jako lvíče povstane a jako lev se bude vypínat, nebude spát, dokud nesní kořist a nevypije krev raněných.

A Balak řekl Balaamovi: Ani ho neproklínej prokletím, ani ho nežehnej požehnáním. A Balaám odpověděl a řekl Balákovi: Nemluvil jsem k tobě říkáje: To slovo, které promluví Bůh, to učiním? A Balak řekl Balaamovi: Pojď, vezmu tě na jiné místo, jestli se to zalíbí Bohu, a proklejž mi jej odtamtud. A Balak vzal Balaama na vrchol Fogoru, který se táhne do pouště. A Balaám řekl Balákovi: Postav mi zde sedm oltářů a připrav mi zde sedm telat a sedm beranů. A Balák udělal právě tak, jak mu řekl Balaám, a obětoval tele a berana na oltáři.

24

A když Balaám viděl, že je dobré před Pánem žehnat Izraeli, nešel podle svého zvyku vstříc věštbám, a obrátil svou tvář k poušti. A Balaám pozvedl své oči a spatřil Izrael utábořený podle kmenů, a sestoupil na něj duch Boží. A když vzal své podobenství, řekl: Praví Balaám, syn Beórův, praví muž pravdivě vidící, Říká ten, kdo slyší slova Silného, kdo viděl vidění Boha ve spánku, s odkrytými očima. Jak krásné jsou tvé domy, Jákobe, tvé stany, Izraeli, Jako stínící údolí a jako zahrady na řece, a jako stany, které vztyčil Pán, a jako cedry u vod. Vyjde muž z jeho semene a bude vládnout mnohým národům, a bude vyvýšeno království Góg, a jeho království poroste. Bůh jej vyvedl z Egypta, jako sláva jednorozce mu náleží, sežere národy svých nepřátel a jejich tučné části vysaje morek, svými šípy prostřílí nepřítel. Položiv se, odpočinul si jako lev a jako lvíče - kdo jej vzbudí? Ti, kdo ti žehnají, jsou požehnáni, a ti, kdo tě proklínají, jsou prokletí.

A Balák se rozhněval na Balaáma a tleskal rukama, a Balák řekl Balaamovi: Povolal jsem tě, abys prokletí uvedl na mého nepřítel, a hle, žehnaje jsi požehnal již potřetí. Nyní tedy utíkej na své místo. Řekl jsem, že tě poctím, a nyní tě Pán připravil o slávu.

A řekl Balaam k Balakovi: Cožpak jsem nemluvil i k tvým poslům, které jsi ke mně poslal, říkáje, Jestliže mi dá Balak plný svůj dům stříbra a zlata, nebudu moci přestoupit slovo Páně a udělat něco dobrého nebo zlého sám od sebe; co řekne Bůh, to řeknu. A nyní hle, odcházím do svého místa. Pojď, poradím ti, co tento lid udělá tvému lidu na konci dnů.

A vzav své podobenství, řekl,

Říká Balaám, syn Beórův, říká muž skutečně vidící, slyšící slova Boží, znající poznání od Nejvyššího a vidění Boží spatřivší ve spánku, odkryté jeho oči. Ukážu mu to, ale ne nyní, blahoslavím, ale nepřibližuje se to. Vzejde hvězda z Jákoba, povstane muž z Izraele a roztříští vůdce Moába a vyplení všechny syny Seta. A Edom bude dědictvím, a dědictvím bude Ezau, nepřítel jeho, a Izrael jednal v síle. A bude vzkříšen z Jakoba a zničí zachráněného z města. A když viděl Amaleka a pronesl své podobenství, řekl: Amalek je počátkem národů, a jejich símě zahyne. A když uviděl Kenijce a pronesl své podobenství, řekl: Silné je tvé bydlení, a jestliže položíš v skále své hnízdo, A pokud se Beorovi stane hnízdem lstivosti, Asyřané tě zajmou. A když uviděl Oga a pronesl své podobenství, řekl: Ó, ó, kdo bude žít, až Bůh tyto věci ustanoví? A vyjde z ruky Kitijců, a budou týrat Asýrii, a budou týrat Hebreje, a oni jednomyslně zahynou. A když vstal Balaám, odešel a vrátil se na své místo, a Balák odešel k sobě.

25

A Izrael zůstal v Šittim a lid byl znesvěcen smilstvem s dcerami Moábu. A oni je pozvali k obětem jejich model, a lid jedl z jejich obětí a klaněl se jejich modlám. A Izrael se oddal Baal-peorovi a Pán se rozhněval hněvem na Izrael. A řekl Pán

Mojžíšovi: Vezmi všechny vůdce lidu a poprav je před Pánem naproti slunci, a odvrátí se hněv Páně od Izraele. A Mojžíš řekl kmenům Izraele: Zabijte každý svého příbuzného, který byl zasvěcen Baal-peorovi. A hle, muž ze synů Izraele přišel a přivedl svého bratra k Madianské před Mojžíše a před celé shromáždění synů Izraele, zatímco oni plakali u dveří stanu svědectví. A když viděl Fineás, syn Eleázara, syna Árona kněze, vstal zprostřed shromáždění a vzal řetězový bič do ruky, Vešel za mužem Izraelitou do pece a probodl oba, muže Izraelitu i ženu skrze její lůno, a rána přestala doléhat na syny Izraele. A mrtvých v ráně bylo čtyřiaadvacet tisíc.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Phinehas, syn Eleazara, syna Aarona, kněze, zastavil můj hněv vůči synům Izraele tím, že projevil mou horlivost mezi nimi, a nezničil jsem syny Izraele ve své horlivosti. Takto jsem řekl: Hle, já mu dávám smlouvu pokoje, A bude mu a jeho semeni po něm smlouva věčného kněžství, protože horlivě se staral o svého Boha a vykonal smíření za syny Izraele. Jméno izraelského muže, který byl zabit spolu s Midiánkou, bylo Zambri, syn Salmonův, vládce rodu z čeledi Simeonovy. A jméno té madianitské ženy, která byla zabita, bylo Chasbi, dcera Sura, vládce národa Ommoth, z domu rodin Madiamu.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Mluv k synům Izraele a řekni: Buďte nepřátelští k Midiánitům a udeřte na ně, protože oni jsou vám nepřátelští v lsti, pokud vás klamou kvůli Fogoru, a kvůli Chasbi, dceři vládce Midianu, jejich sestře, která byla udeřena v den rány kvůli Fogoru.

A stalo se po té ráně, že Pán mluvil k Mojžíšovi a Eleazarovi, knězi, řka, Vezmi soupis celého shromáždění synů Izraele od dvaceti let a výše podle domů jejich otců, každý, kdo vychází do boje v Izraeli.

A Mojžíš a kněz Eleazar mluvili v Araboth Moab na Jordánu naproti Jerichu a řekli: Od dvaceti let a výše, jakým způsobem přikázal Pán Mojžíšovi, a synové Izraele, kteří vyšli z Egypta, Reuben, prvorozený Izraele, synové Reubena: Enoch a lid Enochův, Pallu, lid Palluův. Asronovi lid Asronei, Charmimu lid Charmi. Toto byly rody Rúbenovy a jejich sčítání bylo třiačtyřicet tisíc sedmset třicet.

A synové Pallu: Eliab. A synové Eliaba, Namuel, Dathan a Abiram, tito povolání shromáždění, tito jsou ti, kteří povstali proti Mojžíšovi a Áronovi ve shromáždění Kóracha, ve vzpouře proti Pánu. A když země otevřela svá ústa, spolkla je i Kóracha při smrti jeho shromáždění, když oheň pohltil dvě stě padesát mužů, a stali se znamením, Ale synové Korachovi nezemřeli.

A synové Simeona, lid synů Simeona: k Namuelovi lid Namuelský, k Jaminovi lid Jaminský, k Jachinovi lid Jachinský. Tomu Zara náležel lid Zarái, tomu Saul náležel lid Saulí. Tito lidé Simeona z jejich sčítání, dvacet dva tisíc dvě stě.

Synové Judy byli Er a Onan, a Er a Onan zemřeli v zemi Kanaán. A synové Judy byli rozděleni podle svých klanů: k Šílómovi klan Šílónský, k Fáresovi klan Fáreský, k Zárovi klan Záraský. A synové Farese byli: k Asronovi lid Asronitský, k Iamunovi lid Iamunitský. Toto jsou kmeny Judy podle jejich sčítání, sedmdesát šest tisíc pět set.

A synové Issachara podle jejich klanů: k Tolovi lid Tolaovců, k Puovi lid Puovců. K Jašúbovi lid jašúbský, k Samrámovi lid samrámský. Toto jsou kmeny Isacharovy podle jejich sčítání, šedesát čtyři tisíce čtyři sta.

Synové Zabulonovi podle jejich klanů: Sereдови klan Sereďský, Allonovi klan Allonský, Allelovi klan Allelský. Tito lidé Zabulonovi z jejich sčítání, šedesát tisíc a pět set.

Synové Gáda podle jejich klanů: Safónovi klan Safónský, Aggímu klan Aggíský, Súnímu klan Súníský, K Azene, lid Azene; k Addi, lid Addi. Arodímu lid Aroadi, Ariellovi lid Arieli. Toto jsou kmeny synů Gádových podle jejich sčítání, čtyřicet čtyři tisíc pět set.

Synové Ašérovi podle jejich klanů: Jaminovi lid Jaminský, Jesouovi lid Jesouský, Bariovi lid Bariaský. Koberu lid Koberští, Melchielovi lid Melchielští. A jméno dcery Ašerovy bylo Sára. Tito lidé Ašera z jejich sčítání, čtyřicet tři tisíc čtyři sta.

Synové Josefovi podle jejich klanů: Manasses a Efraim.

Synové Manassehovi. Machirovi náležel lid Machiritský a Machir zplodil Gileada, Gileadovi náležel lid Gileaditský. A tito jsou synové Galaáda: Achíezer, lid Achiezerský; Cheleg, lid Chelegský. Esriellovi, lid Esrieli, Sychemovi, lid Sychemi. Symaerovi náležel lid Symaerský a Opherovi náležel lid Opherský. A Salpaadovi, synu Oferovu, se nenarodili synové, ale dcery, a toto jsou jména dcer Salpaada: Mala, Noua, Eglá, Melcha a Thersa. Tito lidé Manasseho z jejich sčítání, dvaapadesát tisíc sedmset.

A tito jsou synové Efraimovi: Suthalovi náleží lid Suthalanský, Tanachovi náleží lid Tanachský. Tito jsou synové Suthala, Edenovi, lid Edenský. Tito jsou kmeny Efraima z jejich sčítání, třicet dva tisíce pět set, tito jsou kmeny synů Josefových podle jejich kmenů.

Synové Benjamína podle jejich klanů: k Balemu klan Balí, k Ašybérovi klan Ašybéri, k Jachiránovi klan Jachiráni.

Sofanovi, lid Sofanův. A synové Baleho byli Adar a Noeman; Adarovi náležel lid Adari a Noemanovi náležel lid Noemani. Tito jsou synové Benjamína podle jejich klanů z jejich sčítání, třicet pět tisíc pět set.

A synové Dana podle jejich klanů: k Šuchamovi, lid Šuchamitů, tito jsou klany Dana podle jejich klanů. Všechny rody Samejských podle jejich sčítání: čtyřiašedesát tisíc čtyři sta.

Synové Neftalího podle jejich klanů: Asielovi klan Asielovský, Gaunimu klan Gaunský. Jeseru náležel lid Jeserí, Šalumovi náležel lid Šalumí. Tito lidé Neftalí z jejich sčítání: čtyřicet tisíc tři sta.

Toto je sčítání synů Izraele: šest set tisíc sto třicet.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Těmto bude rozdělena země k dědění podle počtu jmen. Těm početnějším zvětšíš dědictví a těm méně početným zmenšíš jejich dědictví, každému bude dáno jeho dědictví podle toho, jak byli sečtení. Skrze losy bude země rozdělena podle jmen, podle kmenů svých otců ji zdědí. Losem rozdělíš jejich dědictví mezi početnými a málo početnými.

A synové Leviho podle jejich klanů: Gedsonovi klan Gedsonský, Kaatovi klan Kaatský, Merarimu klan Merarský. Toto jsou rody synů Leviho: rod Lobeni, rod Hebroni, rod Kore a rod Mousi, a Kaat zplodil Amrama. Jméno jeho ženy bylo Jochebed, dcera Leviho, která porodila tyto Levimu v Egyptě, a porodila Amramovi Árona a Mojžíše, a Miriam, jejich sestru. A Aaronovi se narodili Nadab, Abiud, Eleazar a Itamar. A Nadab a Abiud zemřeli, když obětovali cizí oheň před Pánem na poušti Sinaj. A stalo se z jejich sčítání třiadvacet tisíc, každý mužského pohlaví od jednoho měsíce a výše, neboť nebyli počítáni společně uprostřed synů Izraele, protože jim není dáván podíl uprostřed synů Izraele.

A toto je sčítání Mojžíše a Eleazara, kněze, kteří sčítali syny Izraele v Araboth Moábském, u Jordánu naproti Jerichu. A mezi těmito nebyl nikdo z těch, které sečetli Mojžíš a Áron, když sčítali syny Izraele na poušti Sinaj. Protože Pán jim řekl: Smrtí zemřete v poušti, a nebyl z nich zanechán ani jediný, kromě Káleba, syna Jefonného, a Jozua, syna Nunova.

27

A přistoupily dcery Salpaada, syna Ofera, syna Galaada, syna Machira z lidu Manasseho, ze synů Josefových, a tato byla jejich jména: Maala, Noua, Eglá, Melcha a Thersa, a stojíce před Mojžíšem a před knězem Eleazarem a před vůdci a před celým shromážděním u dveří stanu svědectví, říkají, Náš otec zemřel na poušti, a on sám nebyl uprostřed shromáždění, které se shromáždilo před Pánem ve shromáždění Kóre, protože zemřel skrze svůj hřích, a synové se mu nenarodili, ať není vymazáno jméno našeho otce z prostředku jeho lidu, protože nemá syna, dejte nám vlastnictví uprostřed bratří našeho otce. A Mojžíš předložil jejich spor před Hospodina.

A Pán mluvil k Mojžíšovi, Správně promluvily dcery Salpaada, dáš jim dědictví jako vlastnictví mezi bratry jejich otce a přidělíš jim podíl jejich otce. A synům Izraele budeš mluvit. Říká: Pokud člověk zemře a nemá syna, převedete jeho dědictví jeho dceři. Jestliže ale nemá dceru, dáte dědictví jeho bratru. Jestliže ale nemá bratry, dáte dědictví bratru jeho otce. Pokud ale nejsou bratři jeho otce, dáte dědictví nejbližšímu příbuznému z jeho kmene, aby zdědil jeho majetek, a toto bude synům Izraele nařízení soudu, jak přikázal Pán Mojžíšovi.

A řekl Pán k Mojžíšovi: Vystup na horu, která je za Jordánem, na horu Nabau, a viz zemi Kanaán, kterou já dávám synům Izraele do držení. A ty ji uvidíš, a budeš připojen ke svému lidu i ty, tak jak byl připojen tvůj bratr Áron na hoře Hór. Protože jste přestoupili mé slovo na poušti Sin, když se shromáždění postavilo proti vám, abyste mě posvětili, neposvětili jste mě u vody před nimi, toto je voda sporu v Kadeši na poušti Sin. A Mojžíš řekl Pánu, Nechť Pán, Bůh duchů a veškerého těla, ustanoví člověka nad tímto shromážděním, Kdokoli vyjde před nimi, a kdokoli vejde před nimi, a kdokoli je vyvede, a kdokoli je přivede, a shromáždění Páně nebude jako ovce, které nemají pastýře. A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Vezmi k sobě Jozua, syna Nuna, muže, který má v sobě ducha, a vložíš na něho své ruce, A postavíš jej před kněze Eleazara a přikážeš mu před celým shromážděním a přikážeš ohledně něho před nimi. A dáš ze své slávy na něj, aby mu poslouchali synové Izraele. A před knězem Eleazarem se postaví, a budou se ho ptát na soud ukazování před Pánem. Na jeho slovo vyjdou a na jeho slovo vejdou, on i synové Izraele jednomyslně, a celé shromáždění.

A Mojžíš udělal, jak mu přikázal Pán, a vzal Jozua a postavil jej před kněze Eleazara a před celé shromáždění, A položil na něj

své ruce a ustanovil jej, jak přikázal Pán Mojžíšovi.

28

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Příklad synům Izraele a řekneš k nim: Mé dary, mé dary, mé oběti k příjemné vůni zachováte, abyste je obětovali mně při mých svátcích. A řekneš k nim: Tyto jsou oběti, které přinesete Pánu: beránky roční, bez vady, dva každý den jako zápalnou oběť ustavičně. Jednoho beránka obětuj ráno a druhého beránka obětuj navečer.

A uděláš desátinu efy jemné mouky na oběť smíchanou v oleji, ve čtvrtině hinu. Ustavičná zápalná oběť, která se konala na hoře Sinaj, k libé vůni Pánu. A jeho lití, čtvrtinu hinu na jednoho beránka, vyleješ ve svatyni jako lití silného nápoje Pánu, A druhého beránka připravíš k večeru, podle jeho oběti a podle jeho úlitby uděláte pro libou vůni Pánu. A v den soboty přinesete dva roční beránky bez vady a dvě desetiny jemné mouky smíchané s olejem k oběti a k úlitbě, Zápalná oběť sobot v sobotách při ustavičné zápalné oběti a jeho nápojová oběť.

A v nových měsících přinesete zápalnou oběť Pánu: telata ze skotu dvě, berana jednoho, beránky roční sedm bez vady, Tři desetiny jemné mouky smíchané v oleji k jednomu teleti a dvě desetiny jemné mouky smíchané v oleji k jednomu beranu, Desátý díl jemné mouky smíchané v oleji pro jednoho beránka, oběť příjemné vůně, obětní dar Pánu. Jejich nápojová oběť bude polovina hinu pro jedno tele a třetina hinu pro jednoho berana. A čtvrtina hinu vína bude pro jednoho beránka, toto je zápalná oběť měsíc co měsíc po celý rok.

A jeden kozel z koz za hřích Pánu, při ustavičné celopalu bude učiněn, i jeho úlitba.

A v prvním měsíci, čtrnáctého dne toho měsíce, jsou velikonoce Pánu. A patnáctého dne tohoto měsíce bude svátek, sedm dní budete jíst nekvašený chléb. A první den, nazvaný svatým, bude pro vás; nebudete konat žádnou služebnou práci. A přinesete zápalné oběti jako dar Pánu: dvě telata ze skotu, jednoho berana, sedm ročních beránků; budou pro vás bez vady. A jejich oběť jemné mouky smíchané v oleji, tři desetiny pro jedno tele a dvě desetiny pro jednoho berana. Desátinu uděláš jednomu beránkovi, sedmi beránkům. A jednoho kozla z koz ohledně hříchů, aby bylo vykonáno smíření za vás, Kromě ustavičného ranního celopalu, který je celopalem ustavičnosti. Toto podle toho budete konat každý den po sedm dní, dar oběť ve vůni libou Pánu; při ustavičné zápalné oběti učiníš jeho nápojovou oběť. A sedmý den, zvaný svatým, bude pro vás, žádnou otrockou práci nebudete konat v tento den.

A v den prvních plodů, když přinášíte novou oběť Pánu týdnů, bude pro vás svaté shromáždění, nebudete konat žádnou služebnou práci. A přinesete zápalné oběti k vůni příjemné vůně Hospodinu: dvě telata ze skotu, jednoho berana, sedm ročních beránků bez vady. Jejich oběť jemné mouky smíchané v oleji, tři desetiny pro jedno tele, a dvě desetiny pro jednoho berana. Desátý díl každému beránkovi, těm sedmi beránkům, A kozla z koz jednoho k hříchů, aby se smířilo za vás, kromě celopálené oběti ustavičné, A jejich oběť učiníte mně, bez vady vám budou, i jejich úlitby.

A v sedmém měsíci, prvního dne měsíce, bude vám svaté shromáždění, nebudete konat žádnou služebnou práci, bude vám dnem znamení. A budete přinášet zápalné oběti k vůni příjemné Pánu: jedno tele z dobytka, jednoho berana, sedm ročních beránků bez vady. Jejich oběť jemné mouky smíchané v oleji, tři desetiny tomu jednomu teleti, a dvě desetiny tomu jednomu beranu, Desátý díl každému beránkovi, těm sedmi beránkům, A jednoho kozla z koz ohledně hříchu, aby bylo vykonáno smíření za vás, Kromě zápalných obětí nového měsíce, jejich obětí a jejich úliteb, a ustavičné zápalné oběti, jejich obětí a jejich úliteb podle jejich výkladu k vůni příjemné Pánu.

A desátého tohoto měsíce bude vám svaté shromáždění, a budete trápit duše své, a žádnou práci nebudete konati. A přinesete zápalné oběti k vůni libé Pánu, oběti Pánu: jedno tele z dobytka, jednoho berana, sedm ročních beránků, budou vám bez vady. Jejich oběť jemné mouky smíchané v oleji, tři desetiny pro jedno tele, a dvě desetiny pro jednoho berana, Desátý díl každému beránkovi ze sedmi beránků, A kozla z koz jednoho k hříchu, k smíření za vás, kromě oběti za hřích smíření, a zápalná oběť ustavičná, její oběť a její úlitba podle předpisu k vůni příjemné, oběť Pánu.

A patnáctého dne tohoto sedmého měsíce bude vám svaté shromáždění, nebudete konat žádnou služebnou práci a budete slavit tento svátek Pánu sedm dní. A přinesete zápalné oběti jako dar k vůni příjemné Pánu: v první den třináct telat z dobytka, dva berany a čtrnáct ročních beránků; budou bez vady. Jejich oběti jemné mouky smíchané v oleji: tři desetiny pro jedno tele, pro třináct telat, a dvě desetiny pro jednoho berana, pro dva berany, Desátý díl na jednoho beránka, na čtrnáct beránků, A jednoho

kozla z koz za hřích, kromě ustavičné zápalné oběti, jejich oběti a jejich úlitby.

A druhého dne dvanáct telat, dva berany, čtrnáct ročních beránek bez vady. Jejich oběť a jejich úlitba k telátům, k beránům a k jehňatům podle jejich počtu, podle jejich předpisu. A kůzle z koz jedno za hřích, kromě ustavičné celopálené oběti, jejich oběti a jejich úlitby.

Třetího dne jedenáct telat, dva berany, čtrnáct ročních jehňat bez vady. Jejich oběť a jejich úlitba k telátům a k beránům a k beránkům podle jejich počtu, podle jejich předpisu. A jednoho kozla z koz za hřích, kromě ustavičné zápalné oběti, jejich oběti a jejich úlitby.

Čtvrtého dne deset telat, dva berany, čtrnáct ročních beránek bez vady. Jejich oběti a jejich úlitby k telátům a k beránům a k beránkům podle jejich počtu, podle jejich ustanovení. A jednoho kozla z koz za hřích, kromě ustavičné zápalné oběti, jejich oběti a jejich úlitby.

Pátého dne devět telat, dva berany, čtrnáct ročních beránek bez vady. Jejich oběti a jejich úlitby k telatům, k beránům a k beránkům podle jejich počtu, podle jejich ustanovení. A jednoho kozla z koz za hřích, kromě ustavičné zápalné oběti, jejich oběti a jejich úliteb.

Šestáho dne osm telat, dva berany, čtrnáct ročních beránek bez vady. Jejich oběti a jejich úlitby k telátům a k beránům a k beránkům podle jejich počtu, podle jejich ustanovení. A jednoho kozla z koz za hřích, kromě ustavičné zápalné oběti, jejich oběti a jejich úlitby.

Sedmého dne sedm telat, dva berany, čtrnáct ročních jehňat bez vady. Jejich oběti a jejich úlitby k telatům a k beranům a k beránkům podle jejich počtu, podle jejich ustanovení. A jednoho kozla z koz za hřích, kromě ustavičné zápalné oběti, jejich oběti a jejich úlitby. A osmého dne bude pro vás závěrečné shromáždění, nebudete konat žádnou služebnou práci v tento den. A přinesete zápalné oběti jako příjemnou vůni, oběti Pánu: jedno tele, jednoho berana, sedm ročních beránek bez vady. Jejich oběti a jejich úlitby k teleceti a k beranu a k beránkům podle jejich počtu, podle jejich uspořádání. A jednoho kozla z koz za hřích, kromě ustavičné zápalné oběti, jejich oběti a jejich úlitby.

Toto učiníte Hospodinu při vašich slavnostech, kromě vašich slibů a vašich dobrovolných darů, a vašich zápalných obětí, a vašich obětí, a vašich úliteb, a vašich pokojných obětí.

30

A Mojžíš mluvil synům Izraele podle všeho, co Pán přikázal Mojžíšovi. A Mojžíš mluvil k vládcům kmenů synů Izraele a řekl: Toto je slovo, které přikázal Pán. Člověk, který slíbí slib Pánu, nebo přísahá přísahu, nebo se zaváže závazkem ohledně své duše, neznese své slovo; všechno, co vyjde z jeho úst, vykoná. Jestliže ale žena učiní slib Pánu, nebo se sváže závazkem v domě svého otce ve svém mládí, A uslyší-li její otec její modlitby a její závazky, které určila podle své duše, a její otec bude mlčet, pak budou platit všechny její modlitby a všechny závazky, které určila podle své duše, jí zůstanou. Jestliže ale její otec odmítne v den, kdy uslyší všechny její modlitby a závazky, které si uložila na svou duši, nebudou platit, a Hospodin ji očistí, protože její otec odmítl.

Pokud se ale provdá za muže a má na sobě své sliby podle výroku svých rtů, které určila proti své duši, A uslyší-li muž její a zůstane-li k ní mlčet v den, kdy to uslyší, pak budou platit všechny její modlitby a její závazky, které určila proti své duši, budou platit. Jestliže ale její muž odmítne v ten den, kdy to uslyší, všechny její modlitby a její závazky, které určila proti své duši, nezůstanou, protože muž je odmítl, a Pán ji očistí.

A slib vdovy a vyhnané ženy, cokoliv slíbí proti své duši, zůstane jí. Pokud ale v domě jejího muže je její slib nebo závazek proti její duši s přísahou, A uslyší-li její muž a zůstane-li k ní mlčet a neodmítne-li jí, pak budou platit všechny její modlitby a všechny její závazky, které určila podle své duše, budou platit proti ní. Jestliže ale její muž to odstraní v kterýkoliv den, kdy to uslyší, všechno, co vyjde z jejích rtů podle jejích modliteb a podle závazků týkajících se její duše, nezůstane jí platné, její muž to odstraní, a Pán ji očistí. Každou modlitbu a každou přísahu svazku ublížit duši její muž ustanoví, a její muž ji odstraní. Jestliže však mlčící zůstane mlčet v tento den po dni, ustanoví tím všechny její modlitby a závazky, které jsou na ní, ustanoví je tím, protože mlčel v ten den, kdy to slyšel. Pokud ale její muž zruší (slib) poté, co jej uslyšel, ponese jeho hřích. Toto jsou nařízení, která přikázal Pán Mojžíšovi, mezi mužem a jeho ženou, a mezi otcem a dcerou v mládí v domě otce.

31

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Pomsti synům Izraele na Midiánitech, a potom budeš připojen ke svému lidu. A Mojžíš mluvil k lidu a řekl: Vyzbrojte z vás muže a seřaďte se v bitevní řadě před Pánem proti Midiánovi, abyste vykonali pomstu Páně nad Midiánem. Tisíc z kmene, tisíc z kmene, ze všech kmenů synů

Izraele pošlete do boje. A oni spočítali z tisíců Izraele tisíc z každého kmene, dvanáct tisíců ozbrojených do bitevního šiku. A Mojžíš je poslal, tisíc z kmene, tisíc z kmene s jejich silou, a Pinchase, syna Eleazara, syna Árona kněze, a svaté nádoby, a trubky signálů v jejich rukou.

A oni se seřadili do bitvy proti Midiánu, jak přikázal Pán Mojžíšovi, a zabili všechny mužského pohlaví. A krále Midiánu zabili zároveň s jejich raněnými, a Eviho, a Rekema, a Sura, a Hura, a Rebu, pět králů Midiánu, a Balaama, syna Beorova, zabili mečem spolu s jejich raněnými, A vyplundrovali ženy Midiánu a jejich zavazadla a jejich dobytek a všechny jejich majetky a vyplundrovali jejich sílu A všechna jejich města v jejich sídlech a jejich statky spálili ohněm. A vzali všechnu jejich kořist a všechny jejich kořisti od člověka až po dobytek. A přivedli k Mojžíšovi a k Eleazarovi, knězi, a ke všem synům Izraele zajatce a kořist a lup do tábora do Araboth Moabského, který je na Jordánu naproti Jerichu. A vyšel Mojžíš a Eleazar, kněz, a všichni vůdcové shromáždění jim vstříc ven z tábora. A Mojžíš se rozhněval na velitele vojska, na velitele tisíců a setníky, kteří se vraceli z bitvy. A Mojžíš jim řekl: Proč jste ušetřili všechny ženy? Tyto byly totiž synům Izraele podle slova Balaáмова, aby odvrátili a přehlédli slovo Páně kvůli Fogóru, a stala se rána ve shromáždění Páně. A nyní zabijte každého muže mezi kořistí a každou ženu, která poznala lůžko muže, zabijte. A všechnu výbavu žen, které neznají lůžko muže, ponechte naživu. A vy tábořte venku za táborem sedm dní, každý, kdo zabil, a ten, kdo se dotýká zabitého, bude očištěn třetího dne a sedmého dne, vy i vaši zajatci. A každou pokrývku a každou kožené nádobu a všechnu práci z kozí kůže a každou dřevěnou nádobu očistíte.

A kněz Eleazar řekl mužům vojska, kteří přicházeli z bitvy: Toto je nařízení zákona, které Pán přikázal Mojžíšovi. Kromě zlata a stříbra, bronzu a železa, olova a cínu, Každá věc, která projde ohněm, bude očištěna, ale vodou očišťování bude očištěna, a všechno, co neprochází ohněm, projde vodou. A umyjete oděvy sedmého dne a budete očištěni, a po těchto věcech vstoupíte do tábora.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Vezmi hlavní část kořisti ze zajetí, od člověka až po dobytek, ty a Eleazar, kněz, a vládcové rodů shromáždění. A rozdělíte kořist mezi válečníky, kteří vyšli do bitvy, a celým shromážděním. A vy oddělíte podíl Pánu od těch mužů válečníků, kteří vyšli do bitevní řady, jednu duši z pěti set, z lidí, a z dobytka, a z volů, a z ovcí, a z oslů, A z poloviny jejich vezmete. A dáš Eleazarovi knězi prvotiny Páně. A z poloviny synů Izraele vezmeš jednoho z padesáti z lidí, z volů, z ovcí, z oslů a ze všeho dobytka, a dáš je levitům střežícím stráž ve stanu Páně.

A Mojžíš a kněz Eleazar učinili, jak Pán Mojžíšovi přikázal. A přebytek kořisti, kterou ulupili válečníci, činil z ovcí šest set sedmdesát pět tisíc. A volů sedmdesát dva tisíce, A oslů šedesát jeden tisíc, A duši lidí ze žen, které neznaly lůžko muže, všech duší, bylo třicet dva tisíce. A stala se polovina, podíl těch, kteří vyšli do války, z počtu ovcí: tři sta třicet tisíc sedm tisíc pět set. A podíl Pánu z ovcí činil šest set sedmdesát pět. A dobytka třicet šest tisíc, a z toho Pánu dvaasedmdesát, A oslů třicet tisíc pět set, a podíl Pánu jeden a šedesát, A duši lidí bylo šestnáct tisíc, a jejich podíl Pánu byl třicet dva duši.

A Mojžíš dal Pánu konečnou oběť Boha Eleazarovi knězi, jak přikázal Pán Mojžíšovi. z poloviny synů Izraele, kterou Mojžíš oddělil od mužů válečníků. A polovina od shromáždění ovcí činila

tři sta třicet sedm tisíc pět set. A dobytka, třicet šest tisíc, Oslů, třicet tisíc pět set, A duší lidí šestnáct tisíc. A Mojžíš vzal z poloviční části synů Izraele jedno z padesáti, z lidí i z dobytka, a dal je levitům střežícím stráž stanů Páně, jak přikázal Pán Mojžíšovi.

A přišli k Mojžíšovi všichni ti, kteří byli ustanoveni do tisícovství vojska, velitelé tisíců a velitelé stovek, A oni řekli Mojžíšovi: Tvoji služebníci sečetli bojovníky, kteří byli s námi, a nechybí z nich ani jeden. A přinesli jsme dar Pánu, každý muž, který našel zlatou nádobu: náramek, náramek na kotník, prsten, náramek na paži a náhrdelník, abychom vykonali smíření za nás před Pánem. A Mojžíš a kněz Eleazar vzali od nich zlato, každou zpracovanou nádobu. A stalo se, že veškeré zlato, obětní dar, který vzali Pánu, bylo šestnáct tisíc sedm set padesát šekelů od velitelů tisíců a od setníků. A muži válečníci plundrovali každý pro sebe. A Mojžíš a kněz Eleazar vzali zlato od velitelů tisíců a od setníků a přinesli je do stanu svědectví jako památku synů Izraele před Pánem.

32

A dobytek v množství měli synové Rúbenovi a synové Gádovi, množství velmi velké, a viděli zemi Jazer a zemi Gileád, a bylo to místo vhodné pro dobytek. A synové Rúbenovi a synové Gádovi přistoupili a řekli Mojžíšovi a knězi Eleázarovi a vůdcům shromáždění: Ataroth, Daibon, Jazer, Nimrah, Heshbon, Elealeh, Sebama, Nebo a Baian, Tu zemi, kterou předal Pán před syny Izraele, je země pastevecká a tvé děti mají dobytek. A říkali: Jestliže jsme našli přízeň před tebou, nechť je tato země dána tvým služebníkům do držení, a nepřiváděj nás přes Jordán.

A Mojžíš řekl synům Gádovým a synům Rúbenovým: Vaši bratři jdou do války, a vy budete sedět zde? A proč odvracíte myslí synů Izraele, aby nepřekročili do země, kterou jim Pán dává? Neučinili tak vaši otcové, když jsem je poslal z Kádeš Barnea, aby pochopili tu zemi? A oni vystoupili do údolí hroznů, pozorovali zemi a odvrátili srdce synů Izraele, aby nevstoupili do země, kterou jim dal Pán. A Pán se v ten den rozhněval a přísahal: Jestli tito lidé, kteří vyšli z Egypta, od dvacetiletých a výše, znající dobré a zlé, uvidí zemi, kterou jsem přísahal Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi – neboť nenásledovali za mnou,

Kromě Káleba, syna Jefunneho, který byl oddělen, a Jozua, syna Nunova, protože následovali za Pánem. A Pán se rozhněval na Izrael a rozptýlil je po poušti na čtyřicet let, dokud nebyla zničena celá generace těch, kteří činili zlo před Pánem. Hle, povstali jste místo svých otců jako zhoubá hříšných lidí, abyste ještě přidali k hněvu Hospodinovu proti Izraeli. Že se odvrátíte od něho a ještě přidáte k opuštění jeho v poušti, a budete jednat bezprávně vůči celému tomuto shromáždění.

A přistoupili k němu a říkali: Ohrazení pro ovce postavíme zde pro náš dobytek a města pro naše rodiny. A my se ozbrojíme jako předvoj před syny Izraele, dokud je nepřivedeme na jejich vlastní místo, a naše zavazadla budou uložena v opevněných městech kvůli obyvatelům země. Neobrátime se do našich domů, dokud nebudou rozděleni synové Izraele, každý do svého dědictví. A nebudeme již dědit s nimi za Jordánem a dále, protože jsme obdrželi naše podíly za Jordánem na východě.

A Mojžíš jim řekl: Jestliže uděláte podle tohoto slova, jestliže se vyzbrojíte před Pánem do války, A každý váš ozbrojený muž přejde Jordán před Pánem, dokud nebude jeho nepřítel zničen

před ním, A až bude země podmaněna před Pánem a po těchto věcech se navrátíte, budete nevinní před Pánem i před Izraelem, a tato země vám bude v držení před Pánem. Jestliže ale neuděláte tak, zhřešíte před Pánem a poznáte svůj hřích, když vás dostihne neštěstí. A postavíte si města pro své zavazadlo a statky pro svůj dobytek, a to, co vychází z vašich úst, učiníte.

A synové Rúbenovi a synové Gádovi řekli Mojžíšovi: Tvoji sluhové učiní, jak náš Pán přikazuje. Naše zavazadla, naše ženy a všechn náš dobytek budou ve městech Gileádu. Tvoji synové však projdou všichni ozbrojení a seřazení před Pánem do války, jak Pán říká.

A Mojžíš jim ustanovil Eleazara, kněze, a Jozue, syna Nunova, a vládce otcovských rodů kmenů Izraele. A Mojžíš jim řekl: Jestliže synové Rúbenovi a synové Gádovi překročí s vámi Jordán, každý ozbrojený do války před Pánem, a podmaníte si zemi před vámi, pak jim dáte zemi Gileád do držení. Jestliže ale nepřejdou ozbrojení s vámi do války před Pánem, pak převedete jejich zavazadla, jejich ženy a jejich dobytek před vámi do země Kanaán, a zdědí společně s vámi v zemi Kanaán. A synové Rúbenovi a synové Gádovi odpověděli: Vše, co Pán říká služebníkům, to učiníme. Překročíme ozbrojeni před Pánem do země Kanaán, a dáte nám vlastnictví za Jordánem.

A dal jim Mojžíš, synům Gádovým a synům Rúbenovým a polovině kmene Manassesova, synů Josefových, království Sihona, krále Amorejců, a království Oga, krále Basanu, zemi i města s jejich hranicemi, města té země v okolí. A synové Gádovi stavěli Daibón, Atarót a Aroér, a Sofar a Jazer a vyvýšili je, a Namram a Baitharan, opevněná města, a ovčí dvorce. A synové Rúbenovi postavili Chesbon, Eleále a Kiriathaim, a Beelmeon, obklopený, a

Sebamu, a pojmenovali podle jejich jmen jména měst, která vystavěli. A syn Machira, syna Manassesova, šel do Gileádu, dobyl jej a vyhnal Amorejce, kteří v něm bydleli. A Mojžíš dal Gileád Machirovi, synu Manasseho, a ten tam bydlel. A Jaír, syn Manasseho, šel a vzal jejich statky a nazval je statky Jaírovy. A Nabau šel a vzal Kaath a její vesnice, a pojmenoval je Naboth podle svého jména.

33

A toto jsou zastávky synů Izraele, jak vyšli ze země egyptské se svou silou v ruce Mojžíše a Árona. A Mojžíš napsal jejich odchody a jejich stanoviště skrze slovo Páně, a toto jsou stanoviště jejich cesty. Odešli z Ramesse v prvním měsíci, patnáctého dne prvního měsíce, následujícího dne po paschách vyšli synové Izraele se vztyčenou rukou před zraky všech Egyptanů. A Egyptané pohřbívali z nich všechny mrtvé, které udeřil Pán, každého prvorozeného v zemi egyptské, a na jejich bozích vykonal pomstu Pán. A synové Izraele odešli z Ramesse a utábořili se v Suchotu. A odejdouce ze Sokchothu, utábořili se v Buthanu, jenž je částí pouště, A oni odešli z Buthanu a utábořili se u ústí Eirothu, které je naproti Beelsephonu, a utábořili se naproti Magdolu. A odešli naproti Eirothu a překročili prostřed moře do pouště, a šli cestou tří dnů skrze poušť, a utábořili se v Pikriaais. A oni odešli z Hořkých vod a přišli do Elimu. V Elimu bylo dvanáct pramenů vod a sedmdesát kmenů palem a utábořili se tam u vody. A oni odešli z Elimu a utábořili se u Rudého moře. A oni odešli od Rudého moře a utábořili se v poušti Sín.

A odešli z pouště Sin a utábořili se v Rafaka. A odešli z Rafaky a utábořili se v Ailu. A odešli z Ailousu a utábořili se v Rafidinu, a nebyla tam voda pro lid k pití. A odešli z Rafidínu a utábořili se v

poušti Sinaj. A odešli z pouště Sinaj a utábořili se v Hrobech touhy. A odešli od hrobů touhy a utábořili se v Aserotu. A odešli z Aserotu a utábořili se v Rathamě.

A odešli z Rathamá a utábořili se v Remmon Fares. A odešli z Remmon Phares a utábořili se v Leboně. A odešli z Lebona a utábořili se v Ressánu. A odešli z Ressanu a utábořili se v Makellathu. A odešli z Makellath a utábořili se v Shapheru. A odešli ze Safaru a utábořili se v Charadathu. A odešli z Charadathu a utábořili se v Makelothu. A oni odešli z Makelotha a utábořili se v Kataathu. A odešli z Kataathu a utábořili se v Tarathu. A odešli z Tarathu a utábořili se v Mathekce. A odešli z Mathekka a utábořili se v Selmoně. A odešli ze Selmona a utábořili se v Masouruthu. A odešli z Masouruthu a utábořili se v Benaie. A odešli z Banaie a utábořili se v hoře Gadgad.

A oni odešli z hory Gadgad a utábořili se v Etebathě. A odešli z Etebathy a utábořili se v Ebroně. A odešli z Ebrony a utábořili se v Gesion Gaberu. A odešli z Ezion Gaber a utábořili se v poušti Sin, a odešli z pouště Sin a utábořili se v poušti Paran, což je Kadeš. A oni odešli z Kádeše a utábořili se u hory Hór poblíž země Edóm.

A Aaron, kněz, vystoupil na rozkaz Páně a zemřel tam ve čtyřicátém roce odchodu synů Izraele z egyptské země, v pátém měsíci, prvního dne měsíce. A Aaron byl sto dvacet tři let, když umíral na hoře Hor. A když uslyšel kananejský král Arad, který bydlel v zemi Kanaán, že vcházejí synové Izraele, Odešli z hory Hor a utábořili se v Selmoně. A odešli ze Selmony a utábořili se ve Finonu. A odešli z Finó a utábořili se v Obót.

A odešli z Oboth a utábořili se v Gai, v kraji za hranicemi Moabu. A odešli z Gai a utábořili se v Dibon Gadu. A odešli z

Daibon Gadu a utábořili se v Gelmon Deblathaim. A odešli z Gelmonu Deblathaimu a utábořili se na horách Abarim naproti Nabau. A oni odešli od hor Abarim a utábořili se na západ od Moabu, u Jordánu naproti Jerichu. A tábořili u Jordánu mezi Aesimothem až po Belsu, která je na západ od Moabu.

A Pán mluvil k Mojžíšovi na pláních Moábských u Jordánu naproti Jerichu a řekl: Promluv k synům Izraele a řekni jim: Vy překračujete Jordán do země Kanaán. A zničíte všechny obyvatele v té zemi před vámi a odstraníte jejich strážné body a všechny jejich lité modly zničíte a všechny jejich sloupy odstraníte. A zničíte všechny obyvatele té země a budete v ní bydlet, neboť vám jsem dal jejich zemi v dědictví. A zdědíte jejich zemi losem podle vašich kmenů, početnějším rozmnožíte jejich držení a méně početným zmenšíte jejich držení, kde vyjde jeho jméno, tam bude jeho podíl, podle kmenů vašich otců zdědíte. Jestliže ale nezničíte obyvatele té země před sebou, ti, které z nich zanecháte, budou trny ve vašich očích a střely ve vašich bocích, a budou vašimi nepřáteli v té zemi, ve které budete bydlet. A bude to tak, jak jsem rozhodl udělat jim, udělám vám.

34

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Příklad synům Izraele a řekneš jim: Vy vcházíte do země Kanaán, tato vám bude dědictvím, země Kanaán s jejími hranicemi. A bude vám jižní strana od pouště Sin až k Edomu, a budou vám jižní hranice od východní části Solného moře. A hranice vás obklopí od jihu k výstupu Akrabín, projde kolem Ennaku, její východ bude k jihu Kadeš Barnea, vyjde k osadě Arad a projde kolem Asemony. A hranice bude obklopovat od Asemony potok Egypta a jejím

východem bude moře. A hranice moře bude pro vás velké moře, které bude ohraničovat, toto budou pro vás hranice moře.

A toto budou vaše hranice k severu: od Velkého moře si odměříte k hoře, k hoře. A od té hory naměříte jim tu horu při vstupu do Hamathu, a jeho výstup bude u hranic Saradaku. A hranice povede přes Defronu a její výstup bude u Arsenainu, toto bude vaše hranice od severu. A hranice sestoupí od Sephephamar k Bela od východu k pramenům, a hranice sestoupí od Bela na hřbet moře Chinnereth od východu. A hranice sestoupí od Sefamar k Bele od východu k pramenům, a hranice sestoupí od Bely na hřbet moře Chenereth od východu. A hranice sestoupí k Jordánu a východem bude Solné moře. Toto bude vaše země a její hranice kolem dokola.

A Mojžíš přikázal synům Izraele: Toto je země, kterou zdědíte losem, jak přikázal Pán dát ji devíti kmenům a polovině kmene Manasse. Že kmen synů Rúbenových a kmen synů Gádových podle domů svých otců a polovina kmene Manassesova obdrželi své losy. Dva a půl kmene obdržely své losy za Jordánem u Jericha na jihu směrem na východ.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Toto jsou jména těch mužů, kteří vám rozdělí zemi: Eleazar, kněz, a Jozue, syn Nunův. A jednoho vládce z každého kmene vezmete, aby vám rozdělili zemi jako dědictví.

A toto jsou jména mužů z kmene Judy, Cháleb, syn Jefonného. Z kmene Simeon, Salamiel, syn Semiudův. Z kmene Benjamín Eldad, syn Chaslonův, Kmene Dan, vládce Bakchir, syn Egli. Ze synů Josefových, z kmene synů Manassesových, vládce Aniel, syn Souphiho. Z kmene synů Efraimových vládce Kamuel,

syn Sabathanův. Z kmene Zabulon vládce Elizafan, syn Parnachův. Z kmene synů Issacharových vládce Phaltiel, syn Ozův. Z kmene synů Ašerových vládce Achior, syn Selemiho. Z kmene Neftalí, vládce Fadael, syn Iamiúd.

Těmto přikázal Pán rozdělit synům Izraele zemi Kanaán.

35

A Pán mluvil k Mojžíšovi na západě Moábu u Jordánu naproti Jerichu a řekl: Přikaz synům Izraele, a dají Levitům z jejich dědičných podílů města k bydlení, a předměstí měst kolem nich dají Levitům. A budou mít města k bydlení a jejich ohrazení budou pro jejich dobytek a pro všechna jejich čtvernožce. A přílehlé oblasti měst, která dáte Levitům, budou od zdi města a ven dva tisíce loktů kolem dokola. A naměříš vně města stranu k východu dva tisíce loktů, a stranu k jihu dva tisíce loktů, a stranu k moři dva tisíce loktů, a stranu k severu dva tisíce loktů, a město bude uprostřed tohoto vám, a hranice těch měst. A ta města dáte Levitům, těch šest měst útočišť, která dáte, aby tam utekl ten, kdo zavraždil, a k těmto čtyřicet dva města. Všechna města dáte Levitům, čtyřicet osm měst, tato i jejich předměstí. A ta města, která dáte z držby synů Izraele, od těch, kteří mají mnoho, mnoho, a od těch, kteří mají méně, méně – každý podle svého dědictví, které zdědí, dá z měst Levitům.

A Pán mluvil k Mojžíšovi a řekl: Promluv k synům Izraele a řekni jim: Vy překračujete Jordán do země Kanaán. A vy oddělíte pro sebe města, útočiště budou pro vás, aby tam mohl utéci vrah, každý, kdo udeřil duši neúmyslně. A budou ta města vám útočištěm od mstitele krve, a vrah nezemře, dokud nestanul před shromážděním k soudu. A ta města, která dáte, těch šest měst,

budou vám útočišti. Tři města dáte za Jordánem a tři města dáte v zemi Kanaán.

Útočiště bude pro syny Izraele a pro cizince a pro přistěhovalce mezi vámi, budou tato města k útočišti, aby tam utekl každý, kdo udeřil duši neúmyslně.

Jestliže ho však udeří železným předmětem a ten zemře, je to vrah; smrtí ať je usmrčen ten vrah. Pokud ale kamenem z ruky, kterým může zemřít, udeří jej a on zemře, je to vrah; smrtí ať je usmrčen ten vrah. Pokud ale dřevěným předmětem z ruky, kterým může zemřít, udeří jej a ten zemře, je to vrah, smrtí ať je usmrčen ten vrah.

Mstítel krve zabije vraha, když se s ním setká. Jestliže ho ale z nepřátelství strčí a hodí na něj jakýkoli předmět ze zálohy, a ten zemře, Nebo ze hněvu udeřil jej rukou, a zemře, smrtí ať je usmrčen ten, kdo udeřil, je vrah, smrtí ať je usmrčen vrah, mstítel krve zabije vraha, když se s ním setká.

Jestliže ale náhle, ne z nepřátelství, strčí do něj nebo na něj hodí jakýkoliv předmět, ne ze zálohy, nebo jakýmkoli kamenem, kterým by mohl zemřít, aniž by to věděl, a ten na něj spadne a zemře, ačkoli nebyl jeho nepřítelem ani neusiloval mu ublížit, A shromáždění bude soudit mezi tím, kdo udeřil, a tím, kdo mstí krev, podle těchto soudů. A shromáždění vybere toho, kdo zavraždil, od mstitele krve, a shromáždění jej navrátí do města jeho útočiště, kam utekl, a bude tam bydlet, dokud nezemře velký kněz, kterého pomazali svatým olejem.

Jestliže ale vrah vyjde za hranice města, do kterého utekl, A najde-li jej mstítel krve venku za hranicemi města jeho útočiště a

zavraždí mstitel krve vraha, není vinen. V městě útočiště nechť přebývá, dokud nezemře velký kněz, a po smrti velkého kněze se navrátí vrah do země svého vlastnictví.

A toto bude pro vás právním ustanovením soudu pro vaše generace ve všech vašich obydlích. Každý, kdo udeřil duši, skrze svědky zabiješ toho, kdo zavraždil, a jeden svědek nebude svědčit proti duši, aby zemřela. A nevezmete výkupné za život od vraha, který je vinen a má být zabit, neboť musí být usmrcen. Nevezmete výkupné za útěk do města útočišť, aby se znovu usadil na zemi, dokud nezemře velekněz. A nezavraždíte zemi, ve které bydlíte, neboť tato krev vraží zemi, a země nebude smířena od krve vylité na ní, ale krví toho, kdo ji vylévá. A nebudete poskvrňovat zemi, na které bydlíte, na níž já přebývám mezi vámi, neboť já jsem Hospodin přebývající uprostřed synů Izraele.

36

A přišli vůdcové kmene synů Gileáda, syna Machira, syna Manasseho, z kmene synů Josefa, a mluvili před Mojžíšem a před Eleazarem, knězem, a před vůdci domů otců synů Izraele, A oni řekli: Našemu pánovi přikázal Pán dát zemi dědictví losem synům Izraele, a našemu pánovi přikázal Pán dát dědictví Salpaada, našeho bratra, jeho dcerám. A budou-li ženami jednomu z kmenů synů Izraele, bude odňat jejich los z držení našich otců a bude přidán k dědictví kmene, jehož ženami se stanou, a z losu našeho dědictví bude odňat. Jestliže ale nastane propuštění synů Izraele, bude jejich dědictví přidáno k dědictví kmene, jehož ženami se stanou, a od dědictví kmene naší rodiny bude odňato jejich dědictví.

A Mojžíš přikázal synům Izraele skrze rozkaz Pána, řka: Tak kmen synů Josefových praví. Toto je slovo, které přikázal Pán dcerám Salpáda, říkáje: Komu se to líbí, nechť jsou jejich ženami, avšak z lidu jejich otce nechť jsou ženami. A dědictví synů Izraele nebude převedeno od kmene na kmen, protože synové Izraele se přidrží každý k dědictví kmene své rodiny. A každá dcera dědí dědictví z kmenů synů Izraele bude ženou jednomu z lidu otce svého, aby mohli dědit synové Izraele každý dědictví otcovské své. A los nebude převeden z kmene na jiný kmen, ale synové Izraele se každý přidrží svého dědictví.

Jakým způsobem přikázal Pán Mojžíšovi, tak učinily dcery Salpáda. A staly se Thersa a Egla a Melcha a Noua a Malaa, dcery Salpaada, ženami svých bratranců. Z lidu Manasseh, synů Josefových, se staly ženami, a jejich dědictví připadlo kmeni lidu jejich otce. Toto jsou přikázání, nařízení a soudy, které Pán přikázal skrze Mojžíše na západě od Moábu u Jordánu naproti Jerichu.

Deuteronomium

1

Toto jsou slova, která mluvil Mojžíš celému Izraeli za Jordánem na poušti k západu blízko Rudého moře mezi Páranem, Tofelem, Lobonem, Aulonem a Katachrysea. Jedenáct dní cesty z Chorébu přes horu Seír až do Kádeš Barné. A stalo se ve čtyřicátém roce v jedenáctém měsíci, prvního dne měsíce, že Mojžíš mluvil ke všem synům Izraele podle všeho, co mu Hospodin přikázal ohledně nich, poté co udeřil Sihona, krále Amoritů, který žil v Češbonu, a Oga, krále Bášanu, který žil v Aštarótu a v Edrei, Za Jordánem v zemi Moáb začal Mojžíš vysvětlovat tento zákon slovy: Pán, náš Bůh, nám mluvil na Chorébu a řekl: Dost už vám bylo přebývání na této hoře. Obráťte se a vyrazte vy a vcházejte do hor Amorejců a ke všem sousedům Araby, do hor a roviny, a k jihu a pobřeží země Kananejců a Antilibanonu, až k řece velké, řece Eufratu. Vizte, vydal před vámi zemi; vstoupivše, vezměte do vlastnictví zemi, kterou jsem přísahal vašim otcům, Abrahamovi a Izákovi a Jákobovi, dát jim a jejich semeni s nimi.

A řekl jsem vám v onom čase: Nebudu moci vás sám nést. Pán, váš Bůh, vás rozmnožil, a hle, jste dnes jako hvězdy nebeské množství. Pán, Bůh vašich otců, ať vám přidá tisícínásobně toho, co jste, a požehná vám, jak vám mluvil. Jak budu schopen sám nést vaši práci a váš základ a vaše spory? Dejte si moudré, znalé a rozumné muže ze svých kmenů a ustanovím je za vaše vůdce. A odpověděli jste mi a řekli jste: Dobré je to slovo, které jsi mluvil, učinit. A vzal jsem z vašich mužů moudré a znalé a rozumné, a ustanovil jsem je, aby vás vedli jako velitele tisíců, a velitele set, a velitele padesátů, a velitele desítek, a písaře vašim soudcům, A

přikázal jsem vašim soudcům v onom čase: Slyšte mezi vašimi bratry a suďte spravedlivě mezi mužem a jeho bratrem a jeho příchozím. Nebudeš podjatý v soudu, budeš soudit malého i velkého stejně, nebudeš stranit nikomu, protože soud patří Bohu, a záležitost, která bude pro vás příliš těžká, přinesete ke mně a já ji vyslyším. A přikázal jsem vám v onom čase všechna ta slova, která máte činit.

A když jsme odešli z Chorébu, šli jsme celou tou velkou a strašnou pouští, kterou jste viděli, cestou k hoře Amorejských, jak nám přikázal Pán, náš Bůh, a přišli jsme až do Kádeš Barné. A řekl jsem k vám: Přišli jste až k hoře Amorejců, kterou vám dává Pán, náš Bůh. Vizte, Pán, váš Bůh, vám vydal tu zemi před vaší tváří. Vystupte a zdědíte ji tím způsobem, jak vám řekl Pán, Bůh vašich otců. Nebojte se, ani se neděste. A přišli jste ke mně všichni a řekli jste: Pošleme naše muže napřed, ať vyšpehují pro nás tu zemi a oznámí nám odpověď, kterou cestou v ní vystoupíme a do kterých měst vejdemo. A zalíbilo se mi to slovo a vzal jsem z vás dvanáct mužů, jednoho muže z každého kmene. A obrátivši se zpět, vystoupili do hor a přišli až k údolí hroznů a vyšpehovali je. A vzali do svých rukou ovoce té země a přinesli ho k vám a říkali: Dobrá je ta země, kterou nám dává Pán, náš Bůh.

A nechtěli jste vystoupit, ale neposlouchli jste slovo Pána, našeho Boha. A reptali jste ve svých stanech a řekli jste: Protože nás Pán nenávidí, vyvedl nás z egyptské země, aby nás vydal do rukou Amorejců a zničil nás. Kam my jdeme nahoru? Ale vaši bratři odvrátili vaše srdce, říkajíce: Národ velký a početný a silnější než my, a města velká a opevněná až k nebi, ale i syny obrů jsme tam viděli. A řekl jsem vám: Nebud'te vyděšeni, ani se jich nebojte. Pán, váš Bůh, který jde před vámi, on sám bude s vámi bojovat proti nim podle všeho, co pro vás učinil v zemi egyptské a

na této poušti, kterou jste viděli, na cestě k hoře Amorejců, aby vás živil Pán. Bůh tvůj tě nesl, jako člověk nosí svého syna, po celé cestě, kterou jste šli, až jste přišli na toto místo.

A v tomto slovu jste neuvěřili Pánu, Bohu našemu, kdo jde před vámi jako první na cestě, aby vám vybral místo, vedoucí vás v ohni v noci, ukazující vám cestu, po které máte jít, a v oblaku ve dne.

A Pán slyšel hlas vašich slov, byl popuzen k hněvu a přísahal: Jestli někdo z těchto mužů uvidí tuto dobrou zemi, kterou jsem přísahal jejich otcům, kromě Káleb, syn Jefunného, tento ji uvidí, a jemu dám zemi, na kterou vstoupil, i synům jeho, protože byl oddán Pánu. A mně se rozhněval Pán kvůli vám, řka: Ani ty tam nevejdeš. Jozue, syn Nun, který stojí vedle tebe, ten tam vejde; jeho posilni, protože on ji dá Izraeli jako dědictví. A každé mladé dítě, které dnes nezná dobré nebo zlé, tito vejdou tam, a těmto ji dám, a oni ji zdědí. A vy jste se obrátili a tábořili jste v poušti, cestou k Rudému moří.

A vy jste odpověděli a řekli jste: Zhřešili jsme před Pánem, Bohem naším. My vystoupíme a budeme bojovat podle všeho, co nám přikázal Pán, Bůh náš. A každý vzal své válečné zbraně a shromáždili jste se, abyste vystoupili na horu. A Pán mi řekl: Řekl jsem jim: Netáhněte nahoru ani nebudete bojovat, neboť nejsem s vámi, a budete rozdraceni před vašimi nepřáteli. A mluvil jsem k vám, a neposlouchali jste mě, a přestoupili jste slovo Páně, a násilně jednajíce vystoupili jste na tu horu. A Amorejce bydlící v oné hoře vyšel vám vstříc a pronásledoval vás, jako by to učinily včely, a ranili vás od Seíru až po Hormu. A sedíce jste plakali před Pánem, Bohem naším, a Pán neslyšel váš hlas, ani vám nevěnoval pozornost.

A seděli jste v Kádeši mnoho dní, kolik jste kdy dnů seděli.

2

A obrátivši se, odešli jsme do pouště, cestou k Rudému moři, jakým způsobem mluvil Pán ke mně, a obkroužili jsme horu Seir mnoho dní. A řekl Pán ke mně, Nechť vám stačí obcházení této hory, obraťte se tedy na sever. A lidu přikáž se slovy: Vy procházíte skrze hranice vašich bratří, synů Ezaua, kteří přebývají v Seiru, a budou se vás bát a budou se vás velmi ostýchat. Nezapojujte se s nimi do války, neboť vám nedám z jejich země ani šlápotu nohy, protože jsem v losu dal synům Ezau horu Seir. Za stříbro kupte od nich jídlo a jezte, a vodu za stříbro od nich měrou berte a pijte. Neboť Pán, Bůh náš, ti požehnal v každém díle tvých rukou, poznej, jak jsi prošel pouští velikou a strašlivou onou, hle, čtyřicet let byl Hospodin, Bůh tvůj, s tebou, nic ti nechybělo.

A prošli jsme kolem našich bratří, synů Ezaua, kteří bydleli v Seiru, od cesty Arabah od Aijalonu a od Ezionu Geberu, a obrátivše se, prošli jsme cestou pouště moábské. A Pán mi řekl: Nebudte nepřátelští k Moábcům a nezapojujte se s nimi do války, neboť vám nedám z jejich země dědictví, protože synům Lóta jsem dal Aroér, aby jej zdědili. Omminové dříve sídlili na ní, národ veliký a početný a silný, stejně jako Anakimové. Za Refajce budou považováni i tito, právě tak jako Anakité, a Moabité je nazývají Emejci. A v Seiru dříve pobýval Chorejský, a synové Ezaua je zničili a vyhladili je před sebou. A usadili se místo nich, stejným způsobem, jakým učinil Izrael se zemí svého dědictví, kterou jim dal Pán. Nyní tedy povstaňte a vyrazte, a projděte roklinou Zaret.

A ty dny, které jsme putovali od Kadeš Barnea, až jsme prošli roklinou Zaret, třicet a osm let, až padla celá generace mužů

válečníků umírajících z tábora, protože přísahal Pán Bůh je. A ruka Boží byla na nich, aby je zničila z prostředku tábora, dokud nezahynuli.

A stalo se, když padli všichni muži, válečníci umírající z prostředku lidu, že mluvil Pán mi řekl: Dnes projdeš hranicemi Moab, Aroer, A přiblížíte se k synům Ammonským, nebudte k nim nepřátelští, ani s nimi nevstupujte do války, neboť nedám ti ze země synů Ammonských v dědictví, protože jsem ji dal synům Lotovým v dědictví. Země bude počítána za zemi Refaimů, neboť na ní dříve bydleli Refaimové a Ammonitští je nazývají Zamzumim. Národ velký a početný a silnější než vy, právě jako Enakejci, a Pán je zničil před jejich tváří, a zdělili a usadili se místo nich až do tohoto dne. Právě tak učinili synům Ezaua bydlícím v Seiru, jakým způsobem vyhladili Chorejce před nimi, zdělili jejich zemi a usadili se místo nich až do dnešního dne. A Euaiové, kteří bydleli v Asedothu až po Gazu, a Kappadokové, kteří vyšli z Kappadokie, je vyhladili a usadili se místo nich.

Nyní tedy povstaňte a odejděte, překročte roklinu Arnon. Hle, dal jsem do tvých rukou Sihona, krále Hešbonu, Amorejce, i jeho zemi. Začni ji obsazovat, veď proti němu válku v tento den. Začni vkládat svou hrůzu a svůj strach do tváří všech národů pod nebem, kteří uslyšíce tvé jméno budou znepokojeni a budou trpět bolestmi z tvé tváře.

A poslal jsem vyslance z pouště Kedemoth k Sihonovi, králi Hešbonu, s pokojnými slovy, říkáje, Projdu skrze tvou zemi, po cestě půjdu, neodchýlím se vpravo ani vlevo. Jídlo mi prodáš za stříbro a budu jíst, a vodu mi prodáš za stříbro a budu pít, jen že projdu pěšky, Jak mi to učinili synové Ezaua bydlící v Seiru a Moábeci bydlící v Aroeru, dokud nepřejdu Jordán do země, kterou

nám dává Pán, Bůh náš. A Sihon, král Heshbonu, nechtěl nás nechat projít skrze své území, protože Pán, náš Bůh, zatvrdil jeho ducha a posílil jeho srdce, aby byl vydán do tvých rukou, jako tomu je v tento den.

A Pán mi řekl: Hle, začal jsem předávat před tvou tvář Sihona, krále Hešbonu, Amorejského, a jeho zemi, a začni dědit jeho zemi. A Sihon, král Hešbonu, vyšel nám vstříc, on i všechen jeho lid, do boje u Jahacu. A Hospodin, náš Bůh, jej vydal před nás a porazili jsme jej i jeho syny i všechen jeho lid. A zmocnili jsme se všech jeho měst v oné době a úplně jsme zničili každé město po řadě i jejich ženy a jejich děti, nikoho jsme nenechali naživu. Kromě dobytka jsme vydrancovali a kořist z měst jsme vzali. Z Aroeru, který je u břehu bystřiny Arnonu, a město, které je v údolí, a až po hory Gileádu, nestalo se město, které by nám uniklo. Všechna předal Pán, Bůh náš, do našich rukou. Kromě blízkosti synů Ammonových jsme nepřistoupili ke všem přilehlým místům bystřiny Jabbok a k městům v hornaté krajině, protože nám to přikázal Pán, náš Bůh.

3

A obrátivši se, vystoupili jsme cestou do Bášánu, a vyšel Óg, král Bášánu, vstříc nám, on sám a všechen jeho lid do boje u Edraímu. A Pán mi řekl: Neboj se ho, protože jsem ho dal do tvých rukou, i všechen jeho lid a celou jeho zemi, a učiníš mu, právě jako jsi učinil Sihonovi, králi Amoritů, který bydlel v Chešbonu. A Pán, Bůh náš, jej vydal do našich rukou, i Óga, krále Bášanu, i všechen jeho lid, a udeřili jsme jej, až jsme nezanechali jeho semeno.

A my jsme se zmocnili všech jeho měst v onom čase, nebylo město, které bychom nevzali od nich, šedesát měst, všechny okolní

oblasti Argob, krále Oga v Basanu, Všechna města byla opevněná, se vysokými zdmi, branami a závorami, kromě měst Perizejců, kterých bylo velmi mnoho. Úplně jsme zničili, právě jak jsme to udělali králi Sihonovi z Hešbonu, a úplně jsme zničili všechna města po řadě, i ženy a děti, A všechen dobytek a kořist z měst jsme vydrancovali pro sebe.

A v té době jsme vzali zemi z rukou dvou králů Amoritů, kteří byli za Jordánem, od proudu Arnon až k Hermonu, Fénické palmy nazývají Hermon Sanior a Amorejský jej pojmenoval Sanir. Všechna města Misoru a celý Galaád a celý Basan až po Elchu a Edraim, města království Oga v Basanu. Že kromě Óga, krále Bášanu, byl zanechán z Refajim, hle, jeho lůžko, lůžko železné, hle, toto je v krajích synů Ammonových, devět loktů je jeho délka a čtyři lokty jeho šířka podle loktu mužského. A tu zemi jsme zdědili v onom čase od Aroeru, který je u břehu proudu Arnonu, a polovinu hory Gileadu a jeho města jsem dal Rubenovi a Gadovi. A zbytek Galaádu a celé království bašánského krále Óga jsem dal polovině kmene Manasse, i celou okolní oblast Argóbu, celý ten Bašán, bude počítán za zemi Refajců. A Jair, syn Manasseh, vzal celou okolní oblast Argob až k hranicím Gargasi a Machathi, pojmenoval je podle svého jména Basan Thauoth Jaeir až do tohoto dne. A Machirovi jsem dal Gileád. A Rúbenovi a Gádovi jsem dal území od Galaádu až k potoku Arnón, střed potoku jako hranici, a až k Jaboku, potok jako hranici se syny Amónskými, A Arabah a Jordán tvoří hranici od Mahanareth až k moři Arabah, moři solnému pod Asedoth-Phasgou na východě.

A přikázal jsem vám v onom čase, řka: Hospodin, váš Bůh, dal vám tuto zemi v dědictví; vyzbrojte se a jděte před vašimi bratry, syny Izraele, každý schopný muž. Kromě vašich žen a vašich dětí a vašeho dobytka, vím, že máte mnoho dobytka, nechť přebývají ve

vašich městech, která jsem vám dal, dokud Pán dá odpočinek Váš Bůh odpočine vaše bratry, stejně jako i vás, a zdědí i oni zemi, kterou Pán, náš Bůh, dává jim za Jordánem, a vrátíte se každý do svého dědictví, které jsem vám dal.

A Jozuovi jsem přikázal v onom čase: Vaše oči viděly všechno, co učinil Pán, náš Bůh, těmto dvěma králům, tak učiní Pán, náš Bůh, všem královstvím, na která tam přecházíš. Nebudete se jich bát, protože Pán, náš Bůh, sám bude bojovat za vás.

A prosil jsem Pána v onom čase se slovy: Pane Bože, ty jsi začal ukazovat svému služebníku svou sílu a svou moc a mocnou ruku a vyvýšenou paži. Kdo totiž je Bůh v nebi nebo na zemi, kdo učiní tak, jak jsi učinil ty, a podle tvé síly? Překročiv tedy uvidím tu dobrou zemi, která je za Jordánem, tuto dobrou horu a Antilibanon.

A Pán mě přehlédl kvůli vám a nevyslyšel mě, a Pán mi řekl: Stačí ti, nemluv již o této věci. Vystup na vrchol tesané hory a pohlédni svými očima k moři a na sever a na jih a na východ, a viz svými očima, že nepřekročíš tento Jordán. A přikaz Jozuovi a posil ho a povzbuď ho, protože on půjde před tímto lidem a on jim dá do dědictví celou zemi, kterou jsi viděl. A posadili jsme se v údolí blízko domu Phogor.

4

A nyní, Izraeli, slyš nařízení a soudy, které tě dnes učím činit, abys žil a rozmnožil se, a abys vstoupil a zdědil zemi, kterou ti dává Hospodin, Bůh tvých otců. Nepřidáte ke slovu, které já vám přikazuji, a neodejmete od něho, zachovávejte přikázání Pána, Boha našeho, kolik vám dnes přikazuji. Vaše oči viděly všechno, co

udělal Pán, náš Bůh, Baal Peorovi, protože každého člověka, kdo šel za Baal Peorem, zničil Pán, váš Bůh, zprostřed vás. Vy však, kteří lpíte na Pánu, Bohu svém, žijete všichni dodnes.

Vizte, ukázal jsem vám nařízení a soudy, jak mi přikázal Pán, abych tak činil v zemi, do které vcházíte, abyste ji tam zdědili. A budete zachovávat a budete činit, protože tato je vaše moudrost a porozumění před všemi národy, kteří by uslyšeli všechna tato nařízení, a řeknou: Hle, lid moudrý a znalý, tento veliký národ. Protože jaký velký národ má Boha, který se mu přibližuje tak jako Pán, náš Bůh, ve všem, kdykoli jej vzýváme? A který velký národ má nařízení a spravedlivé soudy podle celého tohoto zákona, který já vám dnes předkládám?

Dávej na sebe pozor a velmi střež svou duši, abys nezapomněl všechna slova, která viděly tvé oči, a ať neodejdou od tvého srdce po všechny dny tvého života, a budeš učit své syny a syny svých synů o dni, kdy jste stáli před Pánem, naším Bohem, na Chorébu v den shromáždění, když řekl Pán ke mně: Shromáždí ke mně lid a nechť slyší má slova, aby se naučili bát se mě po všechny dny, které budou žít na zemi, a aby učili své syny. A přiblížili jste se a stáli jste u hory, a hora hořela ohněm až k nebi – tma, temnota, bouře. A Pán k vám mluvil z prostředku ohně hlasem slov, který jste slyšeli, a podobu jste neviděli, ale jen hlas, A oznámil vám jeho smlouvu, kterou vám přikázal činit, desatero slov, a napsal je na dvě kamenné desky.

A mně přikázal Pán v onom čase, abych vás učil nařízení a soudy, abyste je vykonávali v té zemi, do které vcházíte, abyste ji tam zdědili. A budete velmi střežit své duše, protože jste neviděli žádnou podobu v den, kdy k vám mluvil Pán na Chorébu na hoře zprostředku ohně. Nejednejte bezprávně a nedělejte si

vyřezávanou podobu, žádný obraz podoby mužské nebo ženské, podobnost každého zvířete, které je na zemi, podobnost každého okřídleného ptáka, který létá pod nebem, Podobnost každé plazící se věci, která se plazí po zemi, podobnost každé ryby, kterých je tolik ve vodách pod zemí. A nepohleď nahoru do nebe a neuzří slunce, měsíc, hvězdy a celý svět nebeský, abys nebyl sveden, neklaněl se jim a nesloužil jim, které Pán, tvůj Bůh, přídělil všem národům pod nebem. Vás však vzal Bůh a vyvedl vás ze země egyptské, z železné pece, z Egypta, abyste byli jeho lidem, jeho vlastnictvím, jako tomu je v tento den.

A Pán Bůh se na mě hněval ohledně věcí řečených skrze vás a přísahal, abych nepřešel tento Jordán a abych nevešel do země, kterou ti Pán, tvůj Bůh, dává v dědictví. Já totiž umírám v této zemi a nepřecházím tento Jordán, vy však přecházíte a zdědíte tuto dobrou zemi. Dávejte pozor, abyste nezapomněli na smlouvu Pána, našeho Boha, kterou s vámi uzavřel, a nejednali nezákonně a neudělali si vyřezávaný obraz podobnosti všeho, co ti přikázal Pán, tvůj Bůh. Že Pán, tvůj Bůh, je stravující oheň, Bůh žárlivý.

Jestliže ale zplodíš syny a syny svých synů a zdržíte se na zemi a budete jednat bezprávně a uděláte vyřezávanou podobu čehokoli a uděláte zlo před Pánem Boha vašeho k hněvu popouzet – dosvědčuji vám dnes nebe i zemi, že zkázou zahynete ze země, do které přecházíte přes Jordán, abyste ji zdědili. Nebudete na ní žít dlouho, ale budete úplně zničeni. A Pán vás rozptýlí mezi všemi národy a zůstanete tam v malém počtu mezi všemi národy, do kterých vás tam Pán přivede. A budete tam sloužit jiným bohům, dílům lidských rukou, dřevu a kameni, kteří neuvidí, ani neuslyší, ani nebudou jíst, ani nebudou číchat. A budete tam hledat Pána, Boha vašeho, a naleznete ho, když ho budete vyhledávat z celého svého srdce a z celé své duše ve svém soužení, A najdou tě všechna

tato slova v posledních dnech, a obrátíš se k Pánu, Bohu svému, a uslyšíš jeho hlas, Protože Pán, tvůj Bůh, je soucitný Bůh, neopustí tě, ani tě nezničí, nezapomene na smlouvu tvých otců, kterou jim Pán přísahal.

Zeptejte se na dřívější dny, které byly před tebou, od dne, kdy Bůh stvořil člověka na zemi, a od jednoho konce nebe až do druhého konce nebe, zda se stalo podle tohoto velkého slova, zda bylo slyšeno něco takového, zda slyšel nějaký národ hlas Boha živého mluvícího zprostředk ohně, jakým způsobem jsi slyšel ty a zůstal jsi naživu, Zda Bůh zkusil vstoupit a vzít si národ z prostředku národa ve zkoušce, ve znameních, v divech, ve válce, mocnou rukou, vztaženým ramenem a velkými viděními, podle všeho, co učinil Hospodin, náš Bůh, v Egyptě před tvýma očima, abys poznal, že Hospodin, Bůh tvůj, je Bůh a není jiného kromě něho. Z nebe se stal slyšitelným jeho hlas, aby tě poučil, a na zemi ti ukázal svůj veliký oheň a jeho slova jsi slyšel zprostředku ohně.

Protože miloval tvé otce, vyvolil jejich símě po nich vás a vyvedl tě on sám svou velikou silou z Egypta. zničit národy velké a silnější než ty před tvou tváří, přivést tě a dát ti jejich zemi k dědictví, jak to máš dnes.

A budeš dnes vědět a obrátíš se myslí, že Pán, Bůh tvůj, je tento Bůh v nebi nahoře a na zemi dole, a není již nikoho kromě něho. A zachovávejte jeho příkázání a jeho nařízení, kolik jich já ti dnes přikazuji, aby se ti dobře vedlo i tvým synům po tobě, abyste byli dlouho živi na zemi, kterou ti Pán, tvůj Bůh, dává po všechny dny. Tehdy oddělil Mojžíš tři města za Jordánem na východ slunce, utéci tam má vrah, kdo by zavraždil svého bližního nevědomky, a tento jej neměl v nenávisti před včerejškem a především, a uprchne do jednoho z těchto měst a bude žít, Bosor

v pustině, v zemi na rovině, Rúbenovi, a Rámot v Gileádu Gádovi, a Gaulon v Bášanu Manassesovi.

Toto je zákon, který Mojžíš předložil synům Izraele. Toto jsou svědectví a nařízení a soudní rozhodnutí, která mluvil Mojžíš synům Izraele, když vyšli ze země egyptské. V Zajordání, v údolí, blízko domu Fogor, v zemi Sihona, krále Amoritů, který bydlel v Hesbonu, kterého porazil Mojžíš a synové Izraele, když vyšli ze země egyptské. A zdělili jeho zemi a zemi Oga, krále Bášanu, dvou králů Amorejců, kteří byli za Jordánem na východě slunce. Od Aroéru, která je na břehu proudu Arnónu, a na hoře Síhonu, což je Hermón, celou Arabah za Jordánem na východě slunce pod vytesaným Asedothem.

5

A Mojžíš zavolal celý Izrael a řekl jim: Slyš, Izraeli, nařízení a soudy, které já mluvím do vašich uší v tento den, naučte se je a zachovávejte je, abyste je činili. Pán, váš Bůh, učinil s vámi smlouvu v Chorébu. Ne s vašimi otci uzavřel Pán tuto smlouvu, ale s vámi, se všemi vámi, kteří jste zde dnes naživu. Tváří v tvář mluvil Pán k vám na hoře zprostřed ohně. A já jsem stál mezi Pánem a vámi v ten čas, abych vám oznámil slova Pána, protože jste se báli tváře ohně a nevystoupili jste na horu, říkáje Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, který tě vyvedl ze země egyptské, z domu otroctví.

Nebudeš mít jiné bohy přede mnou.

Neučiníš si modlu ani žádnou podobu čehokoli, co je nahoře na nebi, co je dole na zemi a co je ve vodách pod zemí. Nebudeš se jim klanět, ani jim nebudeš sloužit, protože já jsem Pán, tvůj Bůh,

Bůh žárlivý, který vracím hříchy otců na děti do třetího a čtvrtého pokolení těm, kdo mě nenávidí, A činím milosrdenství tisícům těm, kteří mě milují, a těm, kteří zachovávají má přikázání. Nevezmeš jméno Pána, Boha svého, nadarmo, neboť Hospodin, Bůh tvůj, nenechá bez trestu toho, kdo bere jeho jméno nadarmo.

Střež den soboty, abys ji posvěcoval, tak jak ti přikázal Pán, tvůj Bůh. Šest dní budeš pracovat a vykonáš všechnu svou práci, Ale sedmého dne jsou soboty Pánu, Bohu tvému, nebudeš dělat v tento den žádnou práci ty ani tvůj syn ani tvá dcera, tvůj služebník ani tvá služebnice, tvůj vůl ani tvé tažné zvíře, ani žádný tvůj dobytek, ani příchozí, který pobývá u tebe, aby odpočinul tvůj služebník a tvá služebnice a tvé tažné zvíře, stejně jako ty. A budeš si pamatovat, že jsi byl služebníkem v zemi egyptské, a Pán, Bůh tvůj, tě odtamtud vyvedl mocnou rukou a vztaženou paží, proto ti Pán, Bůh tvůj, přikázal zachovávat den sobotní a posvěcovat jej. Cti svého otce a svou matku, jak ti přikázal Pán, tvůj Bůh, aby se ti dobře vedlo a abys byl dlouhověký na zemi, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh. Nebudeš vraždit. Nebudeš cizoložit. Nebudeš krást. Nebudeš křivě svědčit proti svému bližnímu. Nebudeš žádostivý ženy svého bližního, nebudeš žádostivý domu svého bližního, ani jeho pole, ani jeho dítěte, ani jeho služky, ani jeho vola, ani jeho tažného zvířete, ani žádného jeho dobytka, ani ničeho, co patří tvému bližnímu.

Tato slova mluvil Pán k celému vašemu shromáždění na hoře z prostředku ohně, temnoty, tmy a vichřice, mocným hlasem, a nepřidal nic více, a napsal je na dvě kamenné desky a dal mi je. A stalo se, když jste slyšeli ten hlas z prostředku ohně a hora hořela ohněm, že jste přistoupili ke mně všichni, vedoucí vašich kmenů a vaše rada starších, A vy jste říkali: Hle, ukázal nám Pán, Bůh náš, svou slávu, a jeho hlas jsme slyšeli zprostředku ohně. V tento den

jsme viděli, že Bůh promluví k člověku, a ten bude žít. A teď ať nezemřeme, protože nás stráví tento velký oheň, jestliže my budeme ještě slyšet hlas Pána, našeho Boha, a zemřeme. Neboť kdo z těla, které slyšelo hlas živého Boha mluvícího zprostřed ohně jako my, zůstane naživu? Přistup ty a slyš všechno, co by řekl Pán, Bůh náš, a ty budeš mluvit k nám všechno, co by mluvil Pán, Bůh náš, k tobě, a uslyšíme a učiníme.

A Pán slyšel hlas vašich slov, která jste ke mně mluvili, a Pán mi řekl: Slyšel jsem hlas slov tohoto lidu, vše, co k tobě mluvili, správně mluvili ve všem, co řekli. Kdo dá, aby jejich srdce v nich bylo takové, aby se mě báli a zachovávali má přikázání po všechny dny, aby bylo dobře jim i jejich synům navěky? Jděte, řekl jsem jim, vraťte se do vašich domů, Ty ale stůj se mnou a budu k tobě mluvit o přikázáních a nařízeních a soudech, kterým je budeš učit, a ať je vykonávají tak v zemi, kterou jim dávám v dědictví. A budete zachovávat a činit způsobem, který ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, neodchýlíte se napravo ani nalevo. Podle celé cesty, kterou ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, abys po ní chodil, aby ti dal odpočinek a aby se ti dobře vedlo, a abyste dlouho žili na zemi, kterou zdědíte.

6

A toto jsou přikázání a nařízení a soudy, které přikázal Pán, Bůh náš, učit vás, abyste je činili v zemi, do které vcházíte, abyste ji zdědili. Abyste se báli Pána, Boha svého, zachovávejte všechna jeho nařízení a jeho přikázání, která já ti dnes přikazuji, ty i synové tvoji i synové synů tvých, po všechny dny svého života, abyste dlouho žili.

A slyš, Izraeli, a dbej na to, abys činil, aby ti bylo dobře a abyste se velmi rozmnožili, jak mluvil Pán, Bůh tvých otců, že ti dá zemi oplývající mlékem a medem. A toto jsou nařízení a soudy, které přikázal Pán synům Izraele na poušti, když vyšli ze země egyptské. Slyš, Izraeli, Pán, Bůh náš, Pán je jeden. A budeš milovat Pána, Boha svého, z celé své mysli a z celé své duše a z celé své síly. A tato slova, která ti dnes přikazuji, budou v tvém srdci a v tvé duši. A povedeš je vpřed svým synům a budeš o nich mluvit, když sedíš v domě a když jdeš po cestě a když ležíš a když vstáváš. A svážeš je jako znamení na ruce své a bude to neotřesitelné před tvýma očima. A napíšete je na veřeje vašich domů a vašich bran.

A bude, když tě Hospodin, Bůh tvůj, přivede do země, kterou přísahal tvým otcům, Abrahamovi a Izákovi a Jákobovi, dát ti města velká a dobrá, která jsi nepostavil, domy plné všech dobrých věcí, které jsi nenaplnil, cisterny vytesané, které jsi nevytesal, vinice a olivové háje, které jsi nevyсадil, a když budeš jíst a nasytíš se, dávej si pozor, abys nezapomněl Pána, tvého Boha, který tě vyvedl ze země egyptské, z domu otroctví. Pána, Boha svého, budeš se bát, jemu samému budeš sloužit, k němu se budeš přimykát a jeho jménem budeš přísahat.

Nechodte za jinými bohy od bohů národů, které jsou kolem vás, protože Bůh žárlivý, Pán, tvůj Bůh, je uprostřed tebe, aby se Pán, tvůj Bůh, nerozhněval proti tobě v hněvu a nevyhladil tě z povrchu země.

Nebudeš pokoušet Hospodina, Boha svého, tak jako jste ho pokoušeli při zkoušce. Pečlivě budeš zachovávat přikázání Pána, Boha svého, svědectví a nařízení, která ti přikázal. A budeš činit to, co je líbivé a dobré před Pánem, Bohem tvým, aby se ti dobře vedlo a aby vešel a zdědil tu dobrou zemi, kterou Pán přísahal

tvým otcům, vyhnat všechny tvé nepřátele před tvou tváří, jak mluvil Pán.

A bude, když se tě zítra zeptá tvůj syn a řekne: Co jsou ta svědectví a ta nařízení a ta soudní rozhodnutí, která nám přikázal Pán, náš Bůh? A řekneš svému synovi: Byli jsme služebníky faraona v egyptské zemi, a Pán nás odtamtud vyvedl mocnou rukou a vztaženou paží. A Pán dal velká a hrozná znamení a divy v Egyptě Faraónovi a jeho domu před našima očima, A nás vyvedl odtamtud, aby nám dal tuto zemi, kterou přísahal dát našim otcům. A Pán nám přikázal činit všechna tato ustanovení, bát se Pána, našeho Boha, aby nám bylo dobře po všechny dny, abychom žili tak jako i dnes. A milosrdenství nám bude, jestliže budeme zachovávat a činit všechna tato přikázání před Pánem, naším Bohem, jak nám přikázal.

7

Jestliže tě ale Pán, Bůh tvůj, přivede do země, do které vcházíš, abys ji zdědil, a vyžene velké národy před tebou – Chetejce a Gergesejce a Amorejce a Kananejce a Ferezejce a Hevejce a Jebusejce, sedm národů mnohých a silnějších než vy – A Pán, tvůj Bůh, je vydá do tvých rukou a ty je porazíš, úplnou zkázou je vyhladíš, neuzavřeš s nimi smlouvu, ani se nad nimi nesmilujete, Ani s nimi nebudete uzavírat sňatky, svou dceru nedáš jeho synu a jeho dceru nevezmeš svému synu. Odvrátí totiž tvého syna ode mě a bude sloužit jiným bohům, a Pán se rozhněvá hněvem proti vám a rychle tě zničí. Ale takto s nimi naložíte: jejich oltáře strhnete, jejich sloupy roztříštíte, jejich háje vytnete a tesané modly jejich bohů spálíte ohněm. Protože jsi svatý lid Hospodina, svého Boha, a tebe vyvolil Hospodin, tvůj Bůh, abys byl jeho zvláštním lidem ze všech národů, které jsou na tváří země.

Ne proto, že jste početnější než všechny národy, vyvolil vás Pán a zvolil si vás Pán, neboť vy jste nejmenší ze všech národů. Ale proto, že Pán miluje vás a zachovává přísahu, kterou přísahal vašim otcům, vyvedl vás Pán mocnou rukou a vykoupil tě Pán z domu otroctví, z ruky faraóna, krále Egypta. A poznáš, že Hospodin, tvůj Bůh, je Bůh věrný, který zachovává smlouvu a milosrdenství těm, kdo ho milují a zachovávají jeho přikázání, až do tisícího pokolení, a odplácí těm, kdo nenávidí, přímo do tváře, aby je zničil, a neotálí s těmi, kdo nenávidí, přímo do tváře jim odplatí.

A budeš zachovávat přikázání, nařízení a soudy, které ti dnes přikazuji činit. A bude, když uslyšíte tato nařízení a budete je zachovávat a plnit, že Pán, tvůj Bůh, ti ochrání smlouvu a milosrdenství, které přísahal vašim otcům. A bude tě milovat, požehná ti a rozmnoží tě, požehná potomkům tvého lůna a plodům tvé země, tvému obilí, tvému vínu a tvému oleji, stádům tvého dobytka a stádům tvých ovcí na zemi, kterou Pán přísahal tvým otcům dát tobě. Požehnaný budeš mezi všemi národy, nebude mezi vámi neplodný ani neplodná, ani ve tvém dobytku. A Pán, tvůj Bůh, odstraní od tebe všechny nemoci a všechny zlé egyptské choroby, které jsi viděl a které jsi poznal, nevloží na tebe, ale vloží je na všechny, kteří tě nenávidí.

A budeš jíst všechny kořisti národů, které ti Pán, Bůh tvůj, dává, tvé oko je neušetří, a nebudeš sloužit jejich bohům, protože toto je pro tebe překážkou.

Jestliže si ale řekneš ve své myslí, že tento národ je početnější než já, jak je budu schopen zničit? Nebudeš se jich bát, vzpomínáním si budeš pamatovat, co všechno udělal Hospodin, Bůh tvůj, Faraonovi a všem Egyptanům, Ty velké zkoušky, které

viděly tvé oči, ta znamení a ty velké divy, tu mocnou ruku a tu vysokou paži, jak tě vyvedl Pán, tvůj Bůh, tak učiní Pán, váš Bůh, všem národům, kterých se bojíš před jejich tváří. A sršně pošle Pán, Bůh tvůj, na ně, dokud nebudou zničeni ti, kdo zůstali, a ti, kdo se skryli před tebou, Nebudeš udeřen jejich tváří, protože Pán, tvůj Bůh, je s tebou, Bůh velký a mocný. A Pán, tvůj Bůh, bude stravovat tyto národy před tebou postupně, nebudeš je moci zničit rychle, aby se země nestala pustou a nerozmnožila se proti tobě divoká zvířata. A Pán, tvůj Bůh, je vydá do tvých rukou a zničíš je velkým zničením, dokud je nevyhladíš, A vydá jejich krále do vašich rukou a zničíte jejich jméno z toho místa. Nikdo se proti tobě nepostaví, dokud je nevyhladíš.

Vyřezané obrazy jejich bohů spálíte ohněm, nebudeš žádostivý stříbra ani zlata z nich, nevezmeš si je pro sebe, abys nezakopnul kvůli tomu, protože je to ohavnost Pánu, tvému Bohu. Nevneseš ohavnost do svého domu, jinak budeš prokletý právě jako ona. Budeš ji naprosto ošklivit a budeš jí opovrhovat, protože je to prokletá věc.

8

Všechna přikázání, která vám dnes přikazuji, budete zachovávat a plnit, abyste žili a rozmnožili se, vstoupili a zdělili zemi, kterou Pán, váš Bůh, přísahal vašim otcům. A budeš si pamatovat celou cestu, kterou tě vedl Pán, tvůj Bůh, po poušti, aby tě pokořil a vyzkoušel tě, a aby bylo poznáno, co je v tvém srdci, zda budeš zachovávat jeho přikázání, či nikoli. A on tě trápil, a způsobil ti hlad, a krmil tě mannou, kterou neznali tví otcové, aby ti oznámil, že ne samotným chlebem bude žít člověk, ale každým slovem vycházejícím z úst Božích bude žít člověk. Tvé oděvy

nezestárly, tvé sandály se neopotřebovaly, tvé nohy neztvrdly, hle, čtyřicet let.

A poznáš ve svém srdci, že jako když člověk vychovává svého syna, tak Hospodin, tvůj Bůh, bude vychovávat tebe. A budeš zachovávat přikázání Pána, Boha svého, chodit po jeho cestách a bát se ho.

Neboť Pán, tvůj Bůh, tě přivede do země dobré a hojné, kde jsou bystřiny vod a prameny hlubin vycházející skrze roviny a skrze hory, Země pšenice a ječmene, révy vinné, fíkovníky, granátová jablka, země olivy, oleje a medu, Země, na které nebudeš jíst svůj chléb s chudobou, a nebudeš na ní mít nedostatek ničeho, země, jejíž kameny jsou železo, a z jejích hor budeš těžit bronz.

A budeš jíst a budeš nasycen, a budeš žehnat Hospodinu, Bohu svému, za dobrou zemi, kterou ti dal. Dávej pozor, abys nezapomněl na Pána, svého Boha, tím, že bys nestřežil jeho přikázání a jeho soudy a jeho ustanovení, která já ti dnes přikazuji. Abys nejedl a nenasytil se, nepostavil krásné domy a nebydlel v nich, a tvého dobytka a tvých ovcí, když se ti rozmnoží, stříbra a zlata, když se ti rozmnoží, a všeho, co ti bude patřit, když se ti rozmnoží budeš vyvýšen v srdci a zapomeneš na Hospodina, Boha svého, který tě vyvedl ze země egyptské, z domu otroctví, toho, který tě přivedl skrze tu velkou a strašnou poušť, kde byl kousající had a štír a žízeň, kde nebyla voda, toho, který ti vyvedl z ostré skály pramen vody toho, který tě krmil mannou na poušti, kterou jsi neznal ty ani ji neznali tví otcové, aby tě pokořil a vyzkoušel tě, a aby ti učinil dobře v posledních tvých dnech. Neříkej ve svém srdci: Má síla a moc mé ruky mi dala tuto velikou moc. A budeš si pamatovat Pána, Boha svého, že on ti dává sílu k vykonání moci, a

aby ustanovil svou smlouvu, kterou Pán přísahal tvým otcům, jako dnes.

A stane se, jestliže zapomeneš na Pána, tvého Boha, a půjdeš za jinými bohy, a budeš jim sloužit, a budeš se jim klanět, svědčím vám dnes nebem i zemí, že jistě zahynete. Jako i ostatní národy, které Pán Bůh ničí před vámi, tak zahynete, protože jste neuposlechli hlas Pána, svého Boha.

9

Slyš, Izraeli, ty dnes překračuješ Jordán, abys vstoupil a zdědil národy větší a silnější než vy, města velká a opevněná až k nebi. Lid veliký a početný a vysoký, syny Enákovy, které znáš, a slyšel jsi: Kdo se postaví tváří v tvář synům Enákovým? A budeš dnes vědět, že Pán, tvůj Bůh, půjde před tvou tváří, je stravující oheň, on je zničí a on je odvrátí od tvé tváře a zahubí je rychle, právě jak ti řekl Pán. Neříkej ve svém srdci, když Pán, tvůj Bůh, zničí tyto národy před tebou: Pro mou spravedlnost mě Pán přivedl, abych zdědil tuto dobrou zemi. Ne kvůli tvé spravedlnosti, ani kvůli svatosti tvého srdce vcházíš, abys zdědil jejich zemi, ale kvůli bezbožnosti těchto národů je Pán vyhladí před tebou, a aby ustanovil smlouvu, kterou Pán přísahal našim otcům Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi.

A poznáš dnes, že ne pro tvé spravedlnosti ti Pán, Bůh tvůj, dává tuto dobrou zemi, abys ji zdědil, neboť jsi lid tvrdošíjný. Pamatuj si, nezapomeň, jak mnoho jsi popudil Pána, Boha svého, na poušti, ode dne, kdy jsi vyšel z Egypta, až jsi přišel na toto místo – neposlušní jste zůstávali vůči Pánu.

A v Chorébu jste vyprovokovali Pána, a Pán se na vás rozhněval, aby vás zničil, Když jsem vystupoval na horu, abych vzal kamenné desky, desky smlouvy, kterou Pán uzavřel s vámi, zůstal jsem na hoře čtyřicet dní a čtyřicet nocí, chléb jsem nejedl a vodu jsem nepil. A Pán mi dal ty dvě kamenné desky napsané prstem Boha, a na nich byla napsána všechna slova, která Pán mluvil k vám na hoře v den shromáždění, A stalo se po čtyřiceti dnech a po čtyřiceti nocích, že mi Pán dal ty dvě kamenné desky, desky smlouvy. A řekl Pán ke mně: Vstaň, sestup rychle odtud, protože tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, jednal bezprávně. Rychle se odchýlili od cesty, kterou jsem jim přikázal, a udělali si litou modlu.

A Pán mi řekl: Mluvil jsem k tobě jednou i dvakrát se slovy: Viděl jsem tento lid, a hle, je to lid tvrdošíjný, A nyní mi dovol je zničit a vymažu jejich jméno zpod nebe a učiním tě velkým národem, silným a mnohem větším než tento. A když jsem se obrátil zpět, sestoupil jsem z hory, a hora hořela ohněm až k nebi, a dvě desky svědectví byly v mých rukou. A když jsem viděl, že jste zhřešili před Pánem, Bohem vaším, a učinili jste si litou modlu, a odchýlili jste se od cesty, kterou vám Pán přikázal následovat, A chopil jsem se obou desek, hodil jsem je z obou svých rukou a rozbil jsem je před vámi. A modlil jsem se před Pánem podruhé, právě tak jako předtím, čtyřicet dní a čtyřicet nocí, chléb jsem nejedl a vodu jsem nepil, kvůli všem vašim hříchům, kterých jste se dopustili, když jste činili zlo před Pánem Bohem a popouzeli jste jej. A jsem vyděšený kvůli hněvu a zlosti, protože byl Pán popuzen proti vám, aby vás zničil, a Pán mě vyslyšel i v tento čas. A na Árona se rozhněval, aby jej zničil, a modlil jsem se i za Árona v oné době. A váš hřích, který jste spáchali, to tele – vzal jsem je a spálil jsem je v ohni a rozdrtil jsem je, drtě je velmi, až se stalo

jemným a stalo se jako prach, a hodil jsem ten prach do potoka sestupujícího z hory.

A při pálení, při zkoušení a u hrobů žádosti jste popudili Pána. A když vás Pán vyslal z Kádeš Barné se slovy: Vystupte a zdědíte tu zemi, kterou vám dávám, neposlouchli jste slovo Pána, vašeho Boha, nevěřili jste mu a neposlouchali jste jeho hlas. Neposlušní jste byli vůči Pánu ode dne, kdy se vám stal známým. A prosil jsem před Pánem čtyřicet dní a čtyřicet nocí, po které jsem prosil, neboť Pán řekl, že vás zničí. A modlil jsem se k Bohu a řekl jsem: Pane, králi bohů, nezničíš úplně svůj lid a svůj podíl, který jsi vykoupil, které jsi vyvedl ze země egyptské svou velikou silou, svou mocnou rukou a svým vzneseným ramenem. Pamatuj na Abrahama a Isaaca a Jakoba, tvé služebníky, kterým jsi přísahal sám při sobě, nepohleď na tvrdost tohoto lidu a na bezbožnosti a na jejich hříchy. Ať neřeknou ti, kdo bydlí v zemi, odkud jsi nás vyvedl, říkajíce: Protože Pán nebyl schopen přivést je do země, kterou jim slíbil, a protože je nenáviděl, vyvedl je na poušť, aby je zabil. A tito jsou lid tvůj a dědictví tvé, které jsi vyvedl ze země egyptské svou velikou silou, svou mocnou rukou a svým vztaženým ramenem.

10

V onom čase řekl Pán ke mně: Vytesej si dvě kamenné desky jako ty první a vystup ke mně na horu, a uděláš si dřevěnou truhlu. A napíšeš na ty desky slova, která byla na prvních deskách, jež jsi rozbil, a vložíš je do truhly. Udělal jsem truhlu z neporušitelného dřeva a vytesal jsem kamenné desky jako ty první, vystoupil jsem na horu a ty dvě desky byly v mých rukou. A napsal na ty desky podle prvního psaní těch deset slov, která mluvil Pán k vám na hoře zprostřed ohně, a dal je Pán mně. A obrátiv se, sestoupil jsem

z hory a vložil jsem desky do archy, kterou jsem udělal, a byly tam, jak mi přikázal Pán. A synové Izraele odešli z Beerotu synů Jakana do Mosery, tam zemřel Aaron a byl tam pohřben, a sloužil jako kněz Eleazar, jeho syn, místo něho. Odtamtud odešli do Gadgadu a z Gadgadu do Etebathy, země s bystřinami vod.

V onom čase oddělil Pán kmen Levi, aby nesli schránku smlouvy Páně, aby stáli před Pánem, sloužili a modlili se ve jménu jeho až do tohoto dne. Kvůli tomu nemají levité podíl a los mezi svými bratry, Pán sám je jejich losem, jak jim řekl. A já jsem stál na té hoře čtyřicet dní a čtyřicet nocí. A Pán mě vyslyšel i v této době, a Pán nechtěl vás zničit. A Pán mi řekl: Jdi, vyraz před tento lid, ať vejdou a obdrží zemi, kterou jsem přísahal jejich otcům dát jim.

A nyní, Izraeli, co Pán, Bůh tvůj, žádá od tebe, než abys se bál Pána, Boha svého, a chodil po všech jeho cestách, a miloval jej, a sloužil Pánu, Bohu svému, z celého svého srdce a z celé své duše, Zachovávat přikázání Pána, Boha tvého, a jeho ustanovení, která já ti dnes přikazuji, aby ti bylo dobře. Hle, Pánu tvému Bohu patří nebe a nebe nebes, země a všechno, co je v ní. Avšak vaše otce vyvolil Pán, aby je miloval, a vyvolil jejich potomstvo po nich, vás, ze všech národů, jak je tomu v tento den. A obřezete tvrdost svého srdce a svou šíji nezatvrdíte. Neboť Hospodin, Bůh váš, je Bůh bohů a Pán pánů, Bůh veliký, silný a hrozný, který nehledí na osobu a nebere úplatek. konající soud pro cizince, sirotka a vdovu, a miluje cizince, aby mu dal chléb a oděv. A budete milovat příchozího, neboť jste byli příchozími v zemi egyptské.

Pána, Boha svého, budeš se bát, jemu budeš sloužit, k němu se budeš přimykát a jeho jménem budeš přísahat, Toto je tvá chloubka a toto je tvůj Bůh, který v tobě učinil ty veliké a slavné

věci, které viděly tvé oči. V sedmdesáti duších sestoupili tvoji otcové do Egypta, nyní však tě Pán, Bůh tvůj, učinil jako hvězdy nebeské co do množství.

11

A budeš milovat Pána, Boha svého, a budeš zachovávat jeho strážní povinnosti, jeho nařízení, jeho příkázání a jeho soudy po všechny dny. A poznáte dnes, že ne vaše děti, které neznají ani neviděly výchovu Pána, Boha tvého, a jeho veliké skutky, a mocnou ruku, a vztyčenou paži, a jeho znamení a jeho divy, kolik jich učinil uprostřed Egypta faraonovi, králi Egypta, a veškeré jeho zemi a co učinil síle Egyptanů, jejich vozům, jejich koním a jejich síle, jak zaplavila voda Rudého moře jejich tváře, když vás pronásledovali zezadu, a jak je Pán zničil až do dnešního dne, a kolik toho pro nás udělal na poušti, dokud jste nepřišli na toto místo, A co učinil Dathánovi a Abeirónovi, synům Eliába, syna Rúbenova, které pohltila země, když otevřela svá ústa, i jejich domy, jejich stany a všechnen jejich majetek, který byl s nimi, uprostřed celého Izraele, Že vaše oči viděly všechny velké skutky Páně, které vykonal mezi vámi dnes.

A budete zachovávat všechna jeho příkázání, kolik jich já přikazuji tobě dnes, abyste žili a rozmnožili se, a vstoupivše zdědili tu zemi, do které přecházíte Jordán tam, abyste ji zdědili. Abyste dlouho žili na zemi, kterou Pán přísahal vašim otcům dát jim a jejich potomkům po nich, zemi oplývající mlékem a medem. Neboť ta země, do které vcházíš, abys ji tam zdědil, není jako země egyptská, odkud jste vyšli, kde kdykoli sejí semeno a zavlažují nohama jako zahradu se zeleninou. Ta země, do které vcházíš, abys ji tam zdědil, je země hornatá i rovinná, pije vodu z deště

nebes. Země, kterou Pán, tvůj Bůh, neustále dohlíží, oči Pána, tvého Boha, jsou na ní od počátku roku až do konce roku.

Jestliže ale opravdu uslyšíte všechna přikázání, která vám dnes přikazuji, milovat Pána, Boha svého, a sloužit mu z celého svého srdce a z celé své duše, A dá déšť tvé zemi podle ročního období, ranní i pozdní, a shromáždíš své obilí, své víno a svůj olej, A dá krmivo na tvých polích tvému dobytku, a budeš jíst a budeš nasycen, Dávej na sebe pozor, aby neztloustlo tvé srdce, a abyste nepřestoupili, a nesloužili jiným bohům, a neklaněli se jim, A když se Pán rozzlobí hněvem na vás a zavře nebe, nebude déšť a země nedá své ovoce, a zahynete rychle ze země dobré, kterou vám Pán dal.

A vložíte tato slova do svého srdce a do své duše, připoutáte je jako znamení na svou ruku a bude to neotřesitelné před vašimi očima. A budete učit je vaše děti mluvit o nich, když sedíš v domě a když jdeš po cestě a když spíš a když vstáváš. A napíšete je na veřeje vašich domů a vašich bran. Abyste dlouho žili a dny vašich synů na zemi, kterou Pán přísahal vašim otcům dát jim, jako dny nebe na zemi. A bude, jestliže opravdu uslyšíte všechna tato přikázání, která vám dnes přikazuji činit, milovat Pána, Boha našeho, a chodit po všech jeho cestách a lpět na něm, A Pán vyhání všechny tyto národy před vámi a zdědíte národy větší a silnější než vy. Každé místo, kde šlápne stopa vaší nohy, bude vaše, od pouště a Antilibanonu a od řeky Melas, řeky Eufratu, až k moři na západě budou vaše hranice. Nikdo nebude stát proti vám a strach z vás a třes z vás vloží Pán, Bůh váš, na tvář veškeré země, na kterou vstoupíte, tak jak k vám mluvil.

Hle, já vám dnes předkládám požehnání a prokletí, Požehnání, jestliže budete poslouchat přikázání Pána, Boha

vašeho, která vám dnes přikazuji, A kletbu, jestliže neuslyšíte přikázání Pána, Boha vašeho, která já vám dnes přikazuji, a zbloudíte z cesty, kterou jsem vám přikázal, a odejdete sloužit jiným bohům, které neznáte. A bude, když tě Pán, Bůh tvůj, přivede do té země, do které překračuješ, abys ji zdědil, dáš požehnání na horu Garizin a kletbu na horu Gaibal. Nejsou snad tyto za Jordánem, za cestou západu slunce v zemi Kanaán, tam kde bydlí na západě, následující Golgol, blízko vysokého dubu? Vy totiž překračujete Jordán, abyste vstoupili a zdědili zemi, kterou vám Hospodin, náš Bůh, dává v dědictví po všechny dny, a budete v ní bydlet.

A budete zachovávat, abyste činili všechna jeho přikázání a tyto soudy, které já vám dnes předkládám.

12

A toto jsou přikázání a soudy, které budete zachovávat a činit v zemi, kterou vám Hospodin, Bůh vašich otců, dává v dědictví, po všechny dny, které budete žít na zemi. Zkázou zničíte všechna místa, kde sloužili svým bohům, která vy zdědíte, na vysokých horách, na pahorcích a pod hustým stromem, A zničíte jejich oltáře a roztříštíte jejich sloupy a vytnete jejich háje a spálíte ohněm vyřezávané obrazy jejich bohů a vyhladíte jejich jméno z toho místa. Nebudete tak činit Pánu, Bohu svému. Ale do místa, které by vybral Pán, Bůh tvůj, v jednom z vašich měst, aby tam dal své jméno a aby bylo vzýváno, budete hledat a tam přijdete. A přinesete tam své zápalné oběti a své oběti a své prvotiny a své modlitby a své dobrovolné dary a své dohody, prvorozené ze svého dobytka a ze svých ovcí. A budete tam jíst před Pánem, Bohem vaším, a budete se radovat ze všeho, k čemu přiložíte ruku vy i vaše rodiny, protože ti požehnal Pán, tvůj Bůh.

Nebudete dělat všechno, co my děláme zde dnes, každý to, co je příjemné před ním. Neboť jste nepřišli až do nynějška do odpočinku a do dědictví, které vám dává Pán, Bůh náš. A vy překročíte Jordán a budete bydlet v zemi, kterou vám Pán, náš Bůh, dává jako dědictví, a on vám dá odpočinutí od všech vašich nepřátel kolem a budete bydlet v bezpečí. A bude místo, které by vyvolil Hospodin, Bůh tvůj, aby tam bylo vzýváno jméno jeho, tam přinesete všechno, co já vám dnes přikazuji: vaše zápalné oběti a vaše oběti, vaše desátky a prvotiny z vašich rukou a každý vybraný z vašich darů, kolik jich slíbíte Hospodinu, Bohu vašemu. A budete se radovat před Pánem, Bohem vaším, vy i vaši synové, i vaše dcery, i vaši služebníci, i vaše služebnice, i levíta, který je ve vašich branách, protože nemá podíl ani dědictví s vámi. Dávej na sebe pozor, abys nepřinášel své zápalné oběti na každém místě, které uvidíš. Ale do toho místa, které by vybrala Pán, tvůj Bůh, v jednom z tvých kmenů, tam přinesete své celopaly a tam učiníš vše, co ti dnes přikazuji. Ale kdykoli budeš mít touhu, budeš obětovat a jíst maso podle požehnání Pána, tvého Boha, které ti dal v každém městě; nečistý i čistý budou jíst totéž, jako gazelu nebo jelena. Kromě krve nebudete jíst, na zemi ji vylijete jako vodu.

Nebudeš moci jíst ve svých městech desátek svého obilí, svého vína a svého oleje, prvorozené ze svého dobytka a svých ovcí, ani všechny své modlitby, které byste slíbili, ani své dohody, ani prvotiny svých rukou. Ale budeš to jíst před Pánem, Bohem svým, na místě, které Pán, Bůh tvůj, vyvolí pro sebe, ty i tvůj syn, i tvá dcera, tvůj služebník i tvá služka, i příchozí, který je ve vašich městech, a budeš se radovat před Pánem, Bohem svým, ze všeho, k čemu přiložíš svou ruku.

Dávej pozor, abys neopustil levitu po celou dobu, co žiješ na zemi.

Jestliže však Pán, tvůj Bůh, rozšíří tvé hranice, jak ti řekl, a ty si pomyslíš: Budu jíst maso, protože tvá duše touží po mase, pak budeš jíst maso podle veškeré touhy své duše. Jestliže ale bude daleko od tebe to místo, které by vyvolil Hospodin, Bůh tvůj, aby tam bylo vzýváno jméno jeho, pak obětuješ ze svého dobytka a ze svých ovcí, které ti dal Bůh, způsobem, jakým jsem ti přikázal, a budeš jíst ve svých městech podle touhy své duše. Jak se jí gazela a jelen, tak to budeš jíst; nečistý u tebe i čistý budou jíst stejně. Dávej silně pozor, abys nejedl krev, protože krev je jeho duší, duše nebude snědena s masem. Nebudete to jíst, vylejete to na zem jako vodu. Nebudeš to jíst, aby se ti a tvým synům po tobě dobře vedlo, jestliže budeš činit dobré a příjemné před Pánem, Bohem svým. Kromě tvých svatých věcí, jestliže se ti jich dostane, vezmeš své modlitby a přijdeš na místo, které vyvolil Pán, tvůj Bůh, aby tam bylo vzýváno jeho jméno. A budeš konat své zápalné oběti, maso přineseš na oltář Hospodina, svého Boha, ale krev svých obětí vyleješ k základně oltáře Hospodina, svého Boha, a maso sníš. Střež se, poslouchej a plň všechna slova, která ti přikazují, aby se ti dobře vedlo i tvým synům navěky, jestliže budeš činit to, co je líbivé a dobré před Pánem, tvým Bohem.

Jestliže však Hospodin, tvůj Bůh, vyhladí národy, do jejichž země tam vcházíš, abys ji zdědil, před tebou, a zdědíš ji a budeš bydlet v jejich zemi, Dávej na sebe pozor, abys nevyhledával následování jich poté, co budou zničení před tebou, říkáje: Jak slouží tyto národy svým bohům? Budu tak činit i já. Nebudeš tak činit svému Bohu, neboť ohavnosti Pána, které nenáviděl, páchali vůči svým bohům, protože své syny a své dcery spalují v ohni svým bohům.

Každé slovo, které vám dnes přikazuji, to budete zachovávat a činit, nepřidáte k tomu ani neodejmete z toho.

Jestliže ale povstane mezi vámi prorok nebo snář, a dá vám znamení nebo div, A přijde to znamení nebo ten div, o kterém k tobě mluvil, říkáje: Pojdme a služme jiným bohům, které neznáte, Nebudete poslouchat slova toho proroka nebo toho, kdo sní ten sen, protože vás zkouší Pán, váš Bůh, aby poznal, zda milujete vašeho Boha z celého vašeho srdce a z celé vaší duše. Po Pánu, Bohu vašem, jděte a jeho se budete bát, jeho hlasu budete poslouchat a k němu se budete držet. A ten prorok nebo ten, kdo snil ten sen, zemře, neboť mluvil, aby tě oklamal od Pána, tvého Boha, který tě vyvedl ze země egyptské, který tě vykoupil z otroctví, aby tě vyhnal z cesty, po které ti Pán, tvůj Bůh, přikázal jít, a odstraníš toho zlého z vašeho středu.

Jestliže by tě však naléhal tvůj bratr z tvého otce nebo z tvé matky, nebo tvůj syn, nebo tvá dcera, nebo tvá žena v tvém náručí, nebo přítel rovný tvé duši, tajně říkáje: Pojdme a služme jiným bohům, které jsi neznal ty ani tví otcové, Od bohů národů, které jsou kolem vás, těch blízkých vám nebo daleko od vás, od jednoho konce země až po druhý konec země, Nesouhlasíš s ním a nevyslyšíš ho, a tvé oko ho neušetří, nebudeš po něm toužit, ani ho nezakryješ. Oznamující oznámíš o něm a tvé ruce budou na něj jako první, aby jej zabily, a ruce všeho lidu naposled. A ukamenují ho kameny a zemře, protože se snažil odvrátit tě od Pána, tvého Boha, který tě vyvedl ze země egyptské, z domu otroctví. A celý Izrael, když uslyší, bude se bát a nebude již páchat toto zlé jednání mezi vámi.

Jestliže ale uslyšíš v jednom z tvých měst, která Pán, Bůh tvůj, dává tobě, abys tam bydlel, jak říkají, Vyšli muži bezprávní z

vašeho středu a odvrátili všechny obyvatele jejich země se slovy: Pojdme a služme jiným bohům, které jste neznali. a napětí a otázky, a prohledáš velmi důkladně, a hle, slovo je jasně pravdivé, stala se tato ohavnost mezi vámi, Jistě zničíš všechny obyvatele té země mečem, prokletím proklnete ji a všechno v ní. A všechny její kořisti shromáždíš do jejích průchodů a zapálíš to město ohněm a všechny její kořisti se vším lidem před Pánem, tvým Bohem, a bude neobydlené navěky, nebude již znovu vystavěno. A nic ze zasvěcených věcí se nepřilepí k tvé ruce, aby se Hospodin odvrátil od svého planoucího hněvu a prokázal ti milosrdenství, smiloval se nad tebou a rozmnožil tě, jak přísahal tvým otcům, Jestliže uslyšíš hlas Pána, Boha svého, abys zachovával jeho přikázání, která ti dnes přikazuji, a činil, co je dobré a příjemné před Pánem, Bohem svým.

14

Jste synové Pána, Boha vašeho, nebudete si dělat lysinu mezi očima kvůli mrtvému. Protože jsi svatý lid Hospodinu, svému Bohu, a tebe vyvolil Hospodin, tvůj Bůh, abys se stal jeho zvláštním lidem ze všech národů, které jsou na tváři země. Nebudete jíst žádnou ohavnost. Toto je dobytek, který budete jíst: tele ze skotu, beránek z ovcí a kůzle z koz, Jelena, gazela, pygarg, oryx a žirafa. Každé zvíře s rozděleným kopytem, které má rozdělené dvě kopyta, a které přežvykuje mezi dobyt看kem, tyto budete jíst. A tyto nebudete jíst z těch, kteří přežvykují, a z těch, kteří mají rozdělená kopyta a štípané drápy: velblouda, zajíce a damana, protože přežvykují, ale kopyta nemají rozdělená, nečistá jsou pro vás tato. A prase, protože rozděluje kopyta a štěpí drápy kopyt, ale nepřezvykuje, je pro vás nečisté, z jejich masa nebudete jíst, jejich mrtvol se nedotknete.

A tyto věci budete jíst ze všech těch ve vodě: všechny, které mají ploutve a šupiny, budete jíst. A vše, co nemá ploutve a šupiny, nebudete jíst, je to pro vás nečisté. Každého čistého ptáka budete jíst. A tyto nebudete jíst z nich: orla, grifa a orlovce, a supa, a luňáka a jemu podobné, a vrabce, a sovu a racka, a volavku, a labuť a ibise, a kormorána, a jestřába, a ty jemu podobné, a dudka, a nočního krkavce, a pelikána, a kulíka, a jim podobné, a chochouše, a netopýra. Všechny plazící se věci z ptáků jsou pro vás nečisté, nebudete je jíst. Každého čistého ptáka budete jíst. Každou mrtvolu nebudete jíst, přichozímu ve vašich městech bude dána a bude ji jíst, nebo ji prodáš cizinci, protože jsi svatý lid Pánu, svému Bohu. Nebudeš vařit beránka v mléce jeho matky.

Desátou budeš desátkovat ze všeho plodu svého semene, plod svého pole rok co rok. A budeš to jíst na tom místě, které si Pán, Bůh tvůj, vybere, aby tam bylo vzýváno jeho jméno, přinesete desátky svého obilí, svého vína a svého oleje, prvorozené ze svého dobytka a ze svých ovcí, abys se naučil bát se Pána, svého Boha, po všechny dny. Jestliže se však cesta od tebe stane příliš dlouhou a nebudeš moci je přinést, protože místo, které by Pán, tvůj Bůh, vybral, aby tam bylo vzýváno jeho jméno, je od tebe daleko, protože tě Pán, tvůj Bůh, požehná, A ty je prodáš za stříbro, vezmeš to stříbro do svých rukou a půjdeš na to místo, které vybral Pán, tvůj Bůh. A dáš stříbro za vše, po čem touží tvá duše, za dobytek nebo za ovce, nebo za víno nebo za silný nápoj, nebo za silný nápoj, nebo za vše, po čem touží tvá duše, a budeš tam jíst před Pánem, Bohem tvým, a budeš se radovat ty i dům tvůj, A Levita ve tvých městech, protože nemá podíl ani dědictví s tebou.

Po třech letech vynesesh všechny desátek ze svých plodin, v onom roce jej uložíš ve svých městech. A přijde Levita, protože nemá podíl ani dědictví s tebou, a přichozí a sirotek a vdova, kteří

jsou ve tvých městech, a budou jíst a budou nasyceni, aby ti požehnal Hospodin, tvůj Bůh, ve všech skutcích, které konáš.

15

Každých sedm let provedeš odpuštění dluhů. A tak příkaz propuštění: propustíš každý vlastní dluh, který ti dluží bližní, a od svého bratra nebudeš požadovat, neboť byla vyhlášena propuštění Pánu, tvému Bohu. Cizince budeš požadovat splacení toho, co ti dluží, ale svému bratru odpustíš jeho dluh. Že nebude mezi vámi chudý, protože Pán, tvůj Bůh, tě jistě požehná v zemi, kterou ti Pán, tvůj Bůh, dává v dědictví, abys ji zdědil.

Jestliže však opravdu budete poslouchat hlas Pána, Boha vašeho, a budete zachovávat a plnit všechna tato přikázání, která ti dnes udílím, Protože Pán, tvůj Bůh, ti požehnal, jak ti řekl, budeš půjčovat mnohým národům, ale ty si nebudeš půjčovat, a budeš vládnout mnohým národům, ale oni nebudou vládnout tobě.

Jestliže se však stane, že u tebe bude někdo postrádající z tvých bratří v jednom z tvých měst v té zemi, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh, nezatvrdíš své srdce, ani nezavřeš svou ruku před svým bratrem, který je v nouzi. Otevřeš mu své ruce a půjčíš mu tolik, kolik potřebuje, protože je v nouzi. Dávej si pozor, aby se nestalo, že v tvém srdci bude skryté slovo bezpráví, které říká: Blíží se sedmý rok, rok odpuštění, a tvé oko bude zlé vůči tvému potřebnému bratru, a nedáš mu, a on bude volat proti tobě k Pánu, a bude v tobě velký hřích. Ochotně dáš jemu a půjčíš mu, kolik potřebuje, protože je v nouzi, a nebudeš zarmoucen ve svém srdci, když mu dávaš, protože kvůli tomuto slovu ti požehná Pán, tvůj Bůh, ve všech tvých skutcích a ve všem, k čemu přiložíš svou ruku. Neboť nechybí chudý v zemi tvé, proto já tobě přikazuji činit

toto slovo, říká: Otevřeš dokořán ruce své bratru svému chudému a potřebujícímu v zemi tvé.

Jestliže ti však bude prodán tvůj bratr Hebrejec nebo Hebrejka, bude ti sloužit šest let, a v sedmém roce ho propustíš svobodného od sebe. Kdykoli ho však propustíš svobodného od sebe, nepošleš ho pryč s prázdnou. Zásobou jej zásobíš ze svých ovcí a ze svého obilí a ze svého vína, jak ti požehnal Pán, tvůj Bůh, dáš mu.

A budeš si pamatovat, že jsi byl sluhou v zemi egyptské a že tě Pán, tvůj Bůh, odtamtud vykoupil, proto já ti přikazuji činit toto slovo. Jestliže ti však řekne: Nevyjdu od tebe, protože si tě zamiloval i tvůj dům, protože se mu u tebe dobře daří. A vezmeš šídlo a propíchněš mu ucho ke dveřím, a bude ti služebníkem navěky, a se svou služebnicí učiníš podobně. Nebude ti připadat tvrdé, když je budeš propouštět svobodné od sebe, protože roční mzdu najatého pracovníka ti sloužil šest let, a požehná tě Pán, Bůh tvůj, ve všem, co budeš činit.

Každého prvorozeného, který se narodí v tvém dobytku a v tvých ovcích, samce posvětiš Pánu, Bohu tvému. Nebudeš pracovat s tvým prvorozeným teletem a nebudeš stříhat prvorozené tvých ovcí. Před Pánem to budeš jíst rok co rok na tom místě, které vybere Hospodin, tvůj Bůh, ty i tvůj dům. Jestliže však je v něm vada, chromý nebo slepý, zlá vada, nebudeš jej obětovat Hospodinu, Bohu svému.

Ve tvých městech to budeš jíst, nečistý i čistý podobně budou jíst jako gazelu nebo jelena. Kromě krve nebudete jíst, na zemi ji vylejete jako vodu.

Střež měsíc nových a slavit budeš hod beránka Hospodinu, Bohu svému, neboť v měsíci nových jsi vyšel z Egypta v noci. A obětuješ paschu Pánu, Bohu svému, ovce a voly na místě, které vyvolí Pán, Bůh tvůj, aby tam bylo vzýváno jeho jméno. Nebudeš na něm jíst kvas, sedm dní budeš na něm jíst nekvašený chléb soužení, protože jste v spěchu vyšli z Egypta, abyste si pamatovali den vašeho odchodu ze země Egypta po všechny dny vašeho života. Nebude u tebe viděn kvas ve všech tvých hranicích po sedm dní, a nebude přes noc od masa, které obětuješ večer prvního dne, do rána. Nebudeš moci obětovat paschu v žádném ze svých měst, která ti dává Pán, tvůj Bůh. Ale na místě, které vybere Hospodin, tvůj Bůh, aby tam bylo vzýváno jeho jméno, obětuješ velikonoce večer při západu slunce v čas, kdy jsi vyšel z Egypta. A budeš vařit a péct a jíst na tom místě, které vyvolí Hospodin, tvůj Bůh, a ráno se obrátíš zpět a půjdeš do svých domů. Šest dní budeš jíst nekvašený chléb, a sedmého dne bude závěrečné shromáždění, slavnost Pánu, tvému Bohu, nebudeš konat žádnou práci, kromě toho, co bude vykonáno pro duši.

Sedm týdnů si spočítáš od chvíle, kdy přiložíš srp na žeň, začneš počítat sedm týdnů. A budeš slavit svátek týdnů Hospodinu, Bohu svému, podle toho, jak je tvá ruka silná, kolik ti dá Hospodin, Bůh tvůj.

A budeš se radovat před Pánem, Bohem svým, ty i tvůj syn, i tvá dcera, tvůj služebník i tvá služebná, i levita, i příchozí, i sirotek, i vdova, která je mezi vámi, na místě, které vyvolí Pán, tvůj Bůh, aby tam bylo vzýváno jeho jméno.

A budeš si pamatovat, že jsi byl sluhou v zemi egyptské, a budeš zachovávat a plnit tato přikázání. Svátek stanů budeš slavit sedm dní, když budeš shromažďovat ze svého mlatu a ze svého lisu. A budeš se radovat na svém svátku, ty i tvůj syn, i tvá dcera, tvůj sluha i tvá služka, i levita, i příchozí, i sirotek, i vdova, která je ve tvých městech. Sedm dní budeš slavit Pánu, Bohu tvému, v místě, které by mohl vybrat Pán, Bůh tvůj, pro sebe. Jestliže však požehná tě Pán, Bůh tvůj, ve všech tvých plodinách a v každém díle tvých rukou, budeš se radovat.

Třikrát do roka se ukáže každý tvůj mužský před Pánem, tvým Bohem, na místě, které si Pán vyvolí: při slavnosti nekvašených chlebů, při slavnosti týdnů a při slavnosti stánků. Neukážeš se před Pánem, svým Bohem, s prázdnou. Každý podle síly svých rukou, podle požehnání Pána, tvého Boha, které ti dal.

Soudce a písaře si ustanovíš ve svých městech, která ti Pán, tvůj Bůh, dává podle kmenů, a budou soudit lid spravedlivým soudem. Neodkláněj se od soudu, ani nepřijmou dar, neboť dary oslepují oči moudrých a odstraňují slova spravedlivých. Spravedlivě spravedlnost sleduj, abyste žili, a když vstoupíte, zdědíte zemi, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh.

Nezasadíš si háj, žádný strom vedle oltáře svého Boha si neuděláš. Nepochybuješ si pilíř, který nenávidí Hospodin, tvůj Bůh.

17

Nebudeš obětovat Hospodinu, Bohu svému, tele ani ovci, na níž je jakákoli vada nebo cokoli zlého, neboť to je ohavností Hospodinu, Bohu tvému.

Jestliže ale bude nalezen v jednom z tvých měst, která ti Pán, tvůj Bůh, dává, muž nebo žena, kdo učiní zlo před Pánem, tvým Bohem, a přestoupí jeho smlouvu, a přišedší sloužili jiným bohům a klaněli se jim, slunci nebo měsíci nebo všemu z nebeského vesmíru, což ti nepřikázal, a bude ti to oznámeno a budeš velmi pátrat, a hle, pravdivě se stalo to slovo, stala se tato ohavnost v Izraeli, A vyvedeš toho muže nebo tu ženu a ukamenujete je kameny, a zemřou. Na základě dvou svědků nebo tří svědků bude usmrcen, odsouzený k smrti nebude usmrcen na základě jednoho svědka. A ruka svědků bude na něm jako první, aby jej usmrtili, a ruka lidu jako poslední, a odstraníš zlého z vás samých.

Jestliže by se ti ale stalo nemožným rozhodnout v soudu mezi krví a krví, mezi soudem a soudem, mezi dotykem a dotykem a mezi sporem a sporem, v záležitostech soudu ve vašich městech, pak povstaneš a vystoupíš na to místo, které by vyvolil Hospodin, tvůj Bůh, tam, A ty půjdeš k kněžím Levítům a k soudci, který bude v těch dnech, a když vyhledají, oznámí ti soud. A uděláš podle věci, kterou ti oznámí z místa, které vyvolí Hospodin, tvůj Bůh, a budeš dbát, abys učinil vše, co ti bude předepsáno. Podle zákona a podle soudu, který ti řeknou, učiníš; neodchýlíš se od slova, které ti oznámí, napravo ani nalevo.

A ten člověk, který by jednal v aroganci, takže by neposlouchal kněze stojícího, aby sloužil při jménu Pána, tvého Boha, nebo soudce, který by byl v oných dnech, ten člověk zemře a odstraníš zlo z Izraele. A všechen lid, když uslyší, bude se bát a již nebude jednat bezbožně.

Jestliže ale vstoupíš do země, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh, a zdědíš ji a budeš na ní bydlet, a řekneš: Ustanovím nad sebou vládce, jako mají i ostatní národy kolem mě, Ustanovením

ustanovíš nad sebou vládce, kterého vybere Pán, tvůj Bůh, z tvých bratří ustanovíš nad sebou vládce, nebudeš moci ustanovit nad sebou cizího člověka, protože není tvým bratrem. Protože nerozmnožuje sobě koně, ani neodvrátí lid do Egypta, aby nerozmnožil sobě koně, ale Pán řekl: nebudete se vracet touto cestou již. A nebude si množit ženy, aby se neodvrátilo jeho srdce, a stříbro a zlato si nebude množit příliš.

A když usedne na trůn své vlády, napíše si tento zákon do knihy od kněží levitů, A bude s ním a bude v něm číst po všechny dny svého života, aby se naučil bát se Hospodina, Boha svého, a zachovávat všechna tato přikázání a tato ustanovení a činit je, aby nebylo vyvýšeno jeho srdce nad jeho bratry, aby nepřestoupil od přikázání napravo nebo nalevo, aby prodloužil dny své vlády, on sám a jeho synové mezi syny Izraele.

18

Kněžím levitům, celému kmenu Levi, nebude patřit žádný podíl ani dědictví s Izraelem; oběti Páně jsou jejich dědictvím, ty budou jíst. Nebude jim však připadat lot mezi jejich bratry, Pán sám je jeho lotem, jak mu řekl. A toto je soud kněží od lidu, od těch, kteří obětují oběti, ať už tele, ať už ovci, a dáš rameno knězi a líce a žaludek, A prvotiny svého obilí, svého vína a svého oleje a prvotiny ze stříže svých ovcí mu dáš. Že jeho vybral Pán ze všech tvých kmenů, aby stál před Pánem Bohem, sloužil a žehnal ve jménu jeho, on sám a jeho synové mezi syny Izraele.

Jestliže ale přijde levita z jednoho z těch měst ze všech synů Izraele, kde sám pobývá jako cizinec, protože touží jeho duše po tom místě, které by si vybral, bude sloužit ve jménu Pána, Boha jeho, právě tak jako všichni jeho bratři Levité, kteří tam stojí před

Pánem, Bohem tvým. Sní rozdělený podíl, kromě prodeje podle rodiny. Jestliže ale vstoupíš do země, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh, nenaučíš se jednat podle ohavností oných národů.

Nebude mezi vámi nalezen nikdo, kdo by očišťoval svého syna a svou dceru ohněm, věstil věštby, praktikoval věštění ze znamení a věštění z ptáků, ani se zabýval čarováním. zpívající nad zaklínadlem, břichomluvec a vykladač znamení, dotazující se mrtvých. Je totiž ohavností Pánu, Bohu tvému, každý, kdo činí tyto věci, neboť kvůli těmto ohavnostem je Pán vyhladí před tebou. Budeš dokonalý před Hospodinem, Bohem svým. Tyto národy, které vyháníš, naslouchají věštbám a hadačům, ale tobě to tak nedal Hospodin, tvůj Bůh.

Proroka z tvých bratří, jako jsem já, vzbudí ti Hospodin, tvůj Bůh, jeho budete poslouchat. Podle všeho, kolik jsi žádal od Pána, Boha tvého, v Chorébu v den shromáždění, říkájice: Nebudeme již slyšet hlas Pána, Boha tvého, a tento veliký oheň nevidíme již, abychom nezemřeli. A Pán mi řekl: Správně je vše, co ti řekli. Proroka vzbudím jim z jejich bratří, právě jako tebe, a vložím slova do jeho úst, a promluví k nim podle toho, co mu přikážu. A člověk, který neuslyší, co by mluvil ten prorok v mém jménu, já ho potrestám. Avšak prorok, který by jednal bezbožně a mluvil v mém jménu slovo, které jsem nepřikázal mluvit, a kdo by mluvil ve jménu jiných bohů, ten prorok zemře. Jestliže ale řekneš ve svém srdci, jak poznáme slovo, které nemluvil Pán? Cokoliv promluví onen prorok ve jménu Páně, a nestane se to a nenastane, toto je slovo, které nemluvil Pán; v bezbožnosti mluvil onen prorok, nebudete se ho bát.

Jestliže ale Pán, tvůj Bůh, zničí ty národy, kterým Bůh dává tobě zemi, a zdědíte je a budete bydlet v jejich městech a v jejich domech, Tři města oddělíš pro sebe uprostřed své země, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh. Uvaž si cestu a rozdělíš na tři části hranice své země, kterou ti rozděljuje Pán, Bůh tvůj, a bude útočištěm každému vrahovi. Toto ale bude příkaz pro vraha, který by tam uprchl a bude žít: ten, kdo by udeřil svého bližního nevědomky, a tento ho neměl v nenávisti před včerejškem a předevčírem. A když někdo vstoupí se svým sousedem do lesa, aby nasbíral dříví, a vyklouzne mu ruka se sekerou při sekání dřeva, a železo spadne ze dřeva a trefí souseda, a ten zemře, tento uprchne do jednoho z těchto měst a bude žít. Aby nemstítel krve pronásledoval vraha, protože byli zahřátí v srdci, a nedostihl ho, jestliže by byla cesta delší, a neudeřil jeho duši, a tomuto není soud smrti, protože ho neměl v nenávisti před včerejškem ani před třetím dnem. Kvůli tomu ti přikazuji toto slovo, říkáje: tři města oddělíš pro sebe.

Jestliže však Pán, Bůh tvůj, rozšíří tvé hranice, jak přísahal tvým otcům, a dá ti Pán celou zemi, kterou řekl dát tvým otcům, Jestliže budeš poslouchat a plnit všechna tato přikázání, která ti dnes přikazuji, milovat Hospodina, svého Boha, chodit po všech jeho cestách po všechny dny, přidáš si ještě tři města k těmto třem. A nebude vylita nevinná krev v té zemi, kterou Pán, tvůj Bůh, dává tobě v dědictví, a nebudeš vinen krví.

Jestliže se však u tebe stane, že člověk bude nenávidět svého bližního, bude na něj číhat, povstane proti němu, udeří jeho duši, takže zemře, a uteče do jednoho z těchto měst, A rada starších jeho města pošle pro něj, vezmou ho odtamtud a vydají ho do rukou krevních mstítelů, a on zemře. Tvé oko ho neušetří a očistíš nevinnou krev z Izraele, a bude ti dobře.

Nepohneš hranicemi svého souseda, které stanovili tvoji otcové v dědictví, jež jsi zdědil v zemi, kterou ti Pán, tvůj Bůh, dává losem. Nezůstane jeden svědek, aby svědčil proti člověku ohledně jakékoli nespravedlnosti a ohledně jakéhokoli hříchu a ohledně jakéhokoli hříchu, kterého by se dopustil; na základě výpovědi dvou svědků a na základě výpovědi tří svědků bude potvrzeno každé slovo. Jestliže se ale postaví nespravedlivý svědek proti člověku, obviňující ho z bezbožnosti, A budou stát ti dva muži, kteří mají mezi sebou spor, před Pánem a před kněžími a před soudci, kteří budou v oněch dnech, A nechť soudci přesně prozkoumají, a hle, nespravedlivý svědek svědčil nespravedlivě, postavil se proti jeho bratru, A uděláte mu tak, jak on jednal zle vůči jeho bratru, a odstraníte to zlé z vás samých. A ti zbývající, když uslyší, budou se bát, a nebudou již více páchat podle tohoto zlého slova mezi vámi. Tvé oko ho neušetří, duše za duši, oko za oko, zub za zub, ruka za ruku, noha za nohu.

20

Jestliže ale vyjdeš do války proti svým nepřátelům a uvidíš koně a jezdce a lid početnější než ty, nebudeš se jich bát, protože Pán, tvůj Bůh, je s tebou, ten, který tě vyvedl ze země egyptské. A bude, když se přiblížíš k válce, a kněz, přiblíživ se, promluví k lidu, A řekne k nim: Slyš, Izraeli, vy jdete dnes do války proti svým nepřátelům, ať není slabé vaše srdce, nebojte se, ani se netřeste, ani neuhýbejte před jejich tváří. Že Pán, váš Bůh, který jde před vámi, bude bojovat s vámi proti vašim nepřátelům, aby vás zachránil.

A budou mluvit písaři k lidu, říkající: Kdo je ten člověk, který postavil nový dům a nezasvětil jej? Nechť jde a vrátí se do svého domu, aby nezemřel ve válce a jiný člověk jej nezasvětil. A kdo je

ten člověk, který zasadil vinici a neradoval se z ní? Ať jde a vrátí se do svého domu, aby nezemřel ve válce a jiný člověk se z ní radoval. A kdo je ten muž, který se zasnoubil se ženou a nevezal si ji? Nechť jde a nechť se vrátí do svého domu, aby nezemřel ve válce a jiný muž si ji nevezal. A písaři budou dále mluvit k lidu a řeknou: Kdo je člověk bojící se a zbabělý srdcem? Ať jde a vrátí se do svého domu, aby neučinil zbabělým srdce svého bratra, jako je jeho. A stane se, že když písaři přestanou mluvit k lidu, ustanoví velitele vojska v čele lidu.

Jestliže se ale přiblížíš k městu, abys proti nim válčil, vyzvi je k míru. Jestliže ti odpoví mírumilovně a otevrou ti bránu, všechen lid, který se v něm nachází, ti bude platit daň a bude ti poddán. Jestliže ale neuposlechnou tebe a učiní proti tobě válku, obléhneš ji, Dokud ti ji nevydá Pán, Bůh tvůj, do tvých rukou, a pobijíš každého mužského z ní mečem, Kromě žen a zavazadel, i veškerý dobytek, i vše, co by mohlo být ve městě, a veškeré vybavení vypleníš pro sebe a sníš veškerou kořist svých nepřátel, které ti dává Pán, tvůj Bůh. Takto uděláš se všemi městy, která jsou od tebe velmi daleko, ne z měst těchto národů, kterých ti Pán, tvůj Bůh, dává zdědit jejich zemi. Nezachováte naživu nic, co dýchá, Ale prokletím je proklnete – Chetejce, Amorejce, Kananejce, Ferezejce, Evejce, Jebusejce a Gergesejce – tak jak ti přikázal Pán, tvůj Bůh, Aby vás neučili dělat všechny jejich ohavnosti, které páchali vůči svým bohům, a zhřešili byste před Pánem, vaším Bohem.

Jestliže ale obléháš jedno město více dní, abys proti němu válčil k jeho dobytí, nezničíš jeho stromy tím, že na ně položíš železo, ale z něho budeš jíst, ale jej nepokácíš, protože není snad strom na poli člověk, aby vstoupil před tvou tvář do palisády? Ale dřevo, o kterém víš, že není ovocné, to zničíš a vyřízneš, a

vybuduješ obléhací práce proti městu, které proti tobě vede válku, dokud nebude vydáno.

21

Jestliže ale bude nalezen zraněný v zemi, kterou ti Pán, Bůh tvůj, dává zdědit, ležící na pláni, a neví se, kdo ho udeřil, Tvá rada starších a tvoji soudci vyjdou a vyměří vzdálenost k městům, která jsou kolem zabitého. A město nejbližší zabitému vezme, a rada starších toho města vezme jalovici z dobytka, která nebyla zapřažena do práce a která netáhla jho, A rada starších toho města přivede jalovici dolů do drsné rokli, která nebyla obdělána ani zaseta, a zlomí jalovici vaz v rokli. A přistoupí kněží levité, protože je vybral Pán Bůh, aby stáli před ním a žehnali ve jménu jeho, a podle jejich úst bude rozhodnuta každá rozepře a každá rána. A celá rada starších toho města, ti, kteří se přibližují k zabitému, si umyjí ruce nad hlavou jalovice, které byla zlomena šíje v údolí. A odpovídající, řeknou: Naše ruce nevylyly tuto krev a naše oči to neviděly. Buď milostivý svému lidu Izraeli, který jsi vykoupil, Pane, aby se nevinná krev nestala v tvém lidu Izraeli, a bude jim ta krev smířena. Ty ale odstraníš nevinnou krev z vás, jestliže uděláš to, co je dobré a příjemné před Pánem, tvým Bohem.

Jestliže ale vytáhneš do války proti svým nepřátelům a Pán, Bůh tvůj, je vydá do tvých rukou a uloupíš jejich kořist, a uvidíš v kořisti ženu krásnou tvarem a zatouží po ní a vezmeš si ji za ženu, A přivedeš ji dovnitř do svého domu, oholíš jí hlavu a ostříháš jí nehty, Odstraníš z ní šaty zajetí a usadí se v tvém domě. Bude plakat otce a matku měsíc dnů, a po těchto věcech k ní vstoupíš a budeš s ní bydlet, a bude tvou ženou.

A bude, jestliže ji nechceš, pošleš ji pryč svobodnou, a nebude prodána za stříbro, nebudeš s ní zacházet jako s bezcennou, protože jsi ji ponížil.

Jestliže ale muž bude mít dvě ženy, jednu z nich milovanou a jednu z nich nenáviděnou, a porodí mu jak ta milovaná, tak ta nenáviděná, a prvorozený syn bude synem té nenáviděné, A bude to v den, kdy rozdělí jako dědictví svým synům své majetky, nebude moci dát práva prvorozeného synu milované, když přehlédne prvorozeného syna nenáviděné, Ale prvorozeného syna nenáviděné uzná, aby mu dal dvojnásobně ze všeho, co by se u něho našlo, protože tento je začátek jeho dětí, a jemu náleží práva prvorozenství. Jestliže má někdo syna neposlušného a vzpurného, který neposlouchá hlas otce a hlas matky, a trestají ho, ale on je neposlouchá, A chopivše ho jeho otec a matka, vyvedou ho před radu starších jeho města a k bráně toho místa, A řeknou mužům jejich města: Tento náš syn je neposlušný a provokativní, neposlouchá našeho hlasu, je padělatel mincí a opilec. A ukamenují ho muži jeho města kameny a zemře, a odstraníš zlého z vašeho středu, a ostatní, když uslyší, budou se bát.

Jestliže se však někdo dopustí hříchu, za který je soud smrti, a zemře, a pověsíte jej na strom, Nebude spát jeho tělo na stromu, ale pohřbem ho pohřbíte v ten den, protože prokletý Bohem je každý, kdo visí na stromu, a neposkvrnité zemi, kterou ti Pán, tvůj Bůh, dává v dědictví.

22

Když uvidíš tele svého bratra nebo jeho ovci bloudící na cestě, nepřehlédni je, určitě je vrať svému bratru a vrať mu je. Jestliže se však tvůj bratr k tobě nepřibližuje, ani jej neznáš, vezmeš jej

dovnitř do svého domu a bude u tebe, dokud jej nebude hledat tvůj bratr, a vrátíš mu jej. Tak naložíš s jeho oslem, a tak naložíš s jeho oděvem, a tak naložíš s každou ztrátou svého bratra, která mu zahyne a ty ji najdeš, nebudeš moci přehlédnout. Když uvidíš osla svého bratra nebo jeho tele padlé na cestě, nepřehlédneš je, určitě je zvedneš spolu s ním.

Žena nebude nosit mužské věci a muž si neoblékne ženské roucho, protože každý, kdo činí tyto věci, je ohavností Pánu, tvému Bohu. Jestliže ale narazíš na hnízdo ptáků před sebou na cestě nebo na jakémkoli stromu, nebo na zemi, s mláďaty nebo vejci, a matka sedí na mláďatech nebo na vejcích, nevezmeš matku s dětmi. Vypuzením vypudíš matku, ale děti si vezmeš pro sebe, aby se ti dobře vedlo a abys byl dlouhověký.

Jestliže vybuduješ nový dům, uděláš zábradlí na své střeše, abys nezpůsobil vraždu ve svém domě, kdyby z něho spadl ten, kdo padá. Nebudeš osévat svou vinici různými druhy, aby nebyla posvěcena úroda a semeno, které zaseješ, spolu s plodem své vinice. Nebudeš orat s teletem a oslem společně. Nebudeš nosit padělanou tkaninu, vlnu a len dohromady. Zkroucené uděláš si na čtyřech rozích svých oděvů, které na sebe oblékneš.

Jestliže ale někdo vezme ženu a bude s ní žít, a bude ji nenávidět, a položí na ni záminkové slova a sníží její jméno zlé a řekne: Tuto ženu jsem vzal, a když jsem se k ní přiblížil, nenalezl jsem jejího panenství A otec té dívky a matka vynesou důkazy panenství té dívky k radě starších u brány. A otec té dívky řekne radě starších: Tuto mou dceru jsem dal tomuto muži za manželku, a on ji znenáviděl. Nyní tento muž na ni klade předstírané výroky, říká: Nenalezl jsem u tvé dcery panenství, a toto je panenství mé dcery. A rozestřou roucho před radou starších města. A rada

starších toho města vezme toho člověka a budou ho poučovat, A pokutují ho stem šekely a dají je otci mladé ženy, protože vynesl zlé jméno na izraelitskou pannu, a bude jeho ženou, nebude ji moci propustit po celý svůj život.

Jestliže se ale toto slovo stane pravdou a panenství nebylo nalezeno u té mladé ženy, A vyvedou mladou ženu ke dveřím domu jejího otce a ukamenují ji kameny, a zemře, protože se dopustila pošetilosti mezi syny Izraele, když znesvětila dům svého otce smilstvem, a odstraníš zlo ze svého středu.

Jestliže však bude nalezen muž spící se ženou provdanou za muže, zabijete oba, muže spícího s tou ženou i tu ženu, a odstraníš zlo z Izraele. Jestliže se ale stane, že panna zasnoubená muži bude nalezena mužem ve městě a ulehne s ní, Vyvedete oba k bráně jejich města a budou ukamenováni kameny a zemřou – mladou ženu, protože nevykřikla ve městě, a muže, protože ponižil ženu bližního – a odstraníš zlo z vašeho středu. Jestliže však muž najde na pláni zasnoubené děvče, donutí je a vyspí se s ním, zabijete pouze toho, kdo s ní spal. A té mladé ženě není hřích smrti, jako když muž povstane proti svému bližnímu a zavraždí jeho duši, tak je tato věc, Protože ji našel v poli, zasnoubená mladá žena křičela, a nebyl tam nikdo, kdo by jí pomohl.

Jestliže ale někdo najde dívku pannu, která nebyla zasnoubena, a donutil ji a ležel s ní, a byl nalezen, Muž, který s ní spal, dá otci mladé ženy padesát stříbrných didrachem a bude jeho ženou, protože ji ponižil; nebude ji moci propustit po celý svůj život.

Muž nevezme ženu svého otce a neodhalí pokrývku svého otce.

Nevstoupí rozdrcený ani odřezaný do shromáždění Páně. Syn prostitutky nevstoupí do shromáždění Páně.

Nevstoupí Ammonitský a Moábský do shromáždění Páně, a až do desátého pokolení nevstoupí do shromáždění Páně, a až navěky. Kvůli tomu, že vás nepotkali s chlebem a vodou na cestě, když jste vycházeli z Egypta, a že najali proti tobě Balaáma, syna Beórova, z Mezopotámie, aby tě proklel. A Pán, tvůj Bůh, nechtěl naslouchat Balaámovi a Pán, tvůj Bůh, obrátil kletby v požehnání, protože tě Pán, tvůj Bůh, miloval. Nebudeš jim nabízet mírové a výhodné věci po všechny své dny až navěky. Nebudeš opovrhovat Idumejcem, protože je tvým bratrem, nebudeš opovrhovat Egyptanem, protože jsi byl příchozím v jeho zemi. Synové, jestliže se jim narodí, ve třetí generaci vejdou do shromáždění Páně.

Jestliže ale vytáhneš do tábora proti svým nepřátelům, budeš se střežit každého zlého slova. Jestliže bude mezi vámi člověk, který nebude čistý z nočního výtoku, vyjde ven z tábora a nevejde do tábora. A bude to k večeru, umyje se jeho tělo vodou, a po západu slunce vejde do tábora. A místo bude pro tebe venku za táborem, a vyjdeš tam ven. A kolík bude na tvém pásu, a když si sedneš venku, vykopeš v něm a přineseš a zakryješ svou nahotu. Protože Pán, Bůh tvůj, chodí v tvém táboře, aby tě vysvobodil a předal tvého nepřítele před tvou tvář, bude tvůj tábor svatý, a nebude v tobě spatřena hanebnost věci, a odvrátí se od tebe.

Nevydáš dítě jeho pánu, které se k tobě uteklo od svého pána. S tebou bude bydlet, mezi vámi bude bydlet, kde se mu to líbí, nebudeš ho sužovat. Nebude prostitutka z dcer Izraele a nebude

ten, kdo se prostituje, ze synů Izraele, nebude zasvěcovatelka z dcer Izraele a nebude zasvěcovaný ze synů Izraele. Nepřineseš mzdu nevěstky ani výměnu psa do domu Hospodina, Boha svého, za jakýkoliv slib, protože ohavností Hospodinu, Bohu tvému, je obojí.

Nebudeš půjčovat svému bratru na úrok – úrok ze stříbra, úrok z potravin a úrok z jakékoli věci, kterou půjčíš. Cizinci budeš půjčovat na úrok, ale svému bratru nebudeš půjčovat na úrok, aby ti požehnal Pán, Bůh tvůj, ve všech tvých skutcích na zemi, do které vcházíš, abys ji zdědil.

Jestliže však slibuješ slib Pánu, Bohu svému, nebudeš otálet s jeho splněním, protože Pán, Bůh tvůj, jej bude od tebe vyhledávat, a bude to v tobě hřích. Jestliže se ale nechceš modlit, není v tobě hřích. To, co vychází z tvých rtů, zachováš a učiníš tak, jak jsi slíbil Pánu Bohu dar, který jsi vyřkl svými ústy.

Jestliže ale vstoupíš do sklizně tvého souseda a sesbíráš v rukou svých klasy, srp však nepoložíš na sklizeň tvého souseda. Jestliže ale vejdeš do vinice svého souseda, budeš jíst hrozny, kolik potřebuje tvá duše k nasycení, ale do nádoby je nevložíš.

24

Jestliže ale někdo vezme ženu a bude s ní žít, a stane se, že nenalezne přízeň před ním, protože našel v ní neslušnou věc, a napíše jí knihu rozvodu a dá ji do jejích rukou a pošle ji pryč ze svého domu, a když odejde a stane se ženou jiného muže, A poslední muž ji bude nenávidět a napíše jí knihu rozvodu a dá ji do jejích rukou a pošle ji pryč ze svého domu, a zemře poslední muž, který si ji vzal za ženu, Nebude moci muž první, který ji poslal

pryč, po návratu vzít ji sobě za ženu, poté co byla poskvrněna, protože ohavností je před Pánem, Bohem tvým, a neposkvrníte zemi, kterou Pán, Bůh tvůj, dává tobě v dědictví.

Jestliže ale někdo nedávno vezme ženu, nevyjde do války a nebude mu uložena žádná povinnost, bude osvobozen ve svém domě, jeden rok bude těšit svou ženu, kterou si vzal.

Nebudeš brát jako zástavu mlýnský kámen, ani vrchní mlýnský kámen, protože tento bere jako zástavu duši. Jestliže však bude chycen člověk kradoucí duši z jeho bratrů, synů Izraele, a utlačiv jej jej prodá, zemře ten zloděj, a odstraníš toho zlého z vás. Dávej pozor na sebe při nákaze malomocenství, budeš velmi pečlivě dodržovat celý zákon, který vám oznámí kněží levité, jak jsem vám přikázal, to střežte a číňte. Pamatuj, kolik toho učinil Hospodin, tvůj Bůh, Miriam na cestě, když jste vycházeli z Egypta.

Jestliže je dluh u tvého bližního, dluh jakýkoliv, nevejdeš do jeho domu, abys vzal jako zástavu jeho zástavu. Venku budeš stát a ten člověk, u kterého je tvá půjčka, ti vynese zástavu ven. Jestliže je ale ten člověk chudý, nebudeš spát v jeho zástavě. Vrácením vrátíš jeho zástavu k západu slunce, a bude spát ve svém rouchu, a požehná ti, a bude ti to milosrdenstvím před Pánem, tvým Bohem. Neukřivdíš mzdu chudého a potřebného z bratrů tvých, nebo z příchozích v městech tvých. Tentýž den vrátíš jeho mzdu, nesmí nad ním zapadnout slunce, protože je chudý a v tom má svou naději, a bude volat proti tobě k Pánu, a bude to pro tebe hřích. Nezemřou otcové za děti a synové nezemřou za otce, každý zemře ve svém vlastním hřichu. Neodvrátíš soud příchozího, sirotka a vdovy. Nevezmeš jako zástavu oděv vdovy a budeš si pamatovat, že jsi byl služebníkem v zemi egyptské a že tě Pán, tvůj Bůh, odtamtud vykoupil, proto ti já přikazuji, abys konal toto slovo.

Jestliže budeš sklízet sklizeň na svém poli a zapomeneš snop na svém poli, nevrátíš se, abys jej vzal; bude patřit cizinci, sirotku a vdově, aby tě požehnal Pán, Bůh tvůj, ve všech dílech tvých rukou. Jestliže ale sbíráš olivy, nevrátíš se sbírat ty, které zůstaly za tebou, cizinci a sirotku a vdově budou patřit, a budeš si pamatovat, že jsi byl služebníkem v zemi egyptské, proto já ti přikazuji konat toto slovo. Jestliže ale sklízíš svou vinici, nebudeš ji paběrkovat po sobě; cizinci, sirotku a vdově to bude. A budeš si pamatovat, že jsi byl sluha v egyptské zemi, proto ti přikazuji činit toto slovo.

25

Jestliže ale vznikne spor mezi lidmi a přistoupí k soudu, a budou soudit, a ospravedlní spravedlivého, a odsoudí bezbožného, A bude, jestliže je bezbožný hoden ran, necháš jej položit před soudce a zbičují jej před nimi podle jeho bezbožnosti. A čtyřiceti ranami ho zbičují, ne více. Jestliže však přidáš a budeš ho bičovat nad tyto rány více, bude zneuctěn tvůj bratr před tebou. Nezavřeš ústa volu, který mlátí.

Jestliže však bratři bydlí spolu a jeden z nich zemře, ale neměl potomka, nebude žena zemřelého provdána za muže, který není příbuzný, bratr jejího muže vejde k ní, vezme si ji za ženu a bude s ní bydlet. A dítě, které porodí, bude ustanoveno ze jména zemřelého, a jeho jméno nebude vymazáno z Izraele.

Jestliže ale si muž nepřeje vzít ženu svého bratra, vystoupí ta žena k bráně ke radě starších a řekne: Bratr mého muže nechce povznést jméno svého bratra v Izraeli, bratr mého muže nechtěl. A rada starších jeho města jej zavolá a promluví k němu, a když se postaví, řekne: Nepřeji si ji vzít. A když přistoupí žena jeho bratra

před radu starších, odstraní mu jeden sandál z nohy a plivne mu do tváře, a odpoví a řekne: Tak se učiní muži, který nepostaví dům svého bratra v Izraeli. A jeho jméno bude nazváno v Izraeli: dům toho, jenž uvolnil sandál.

Jestliže ale bojují lidé spolu, muž s bratrem svým, a přistoupí žena jednoho z nich, aby vysvobodila svého muže z ruky toho, kdo ho bije, a natáhne ruku a uchopí jeho varlata, Odřízneš tu ruku, tvé oko ji neušetří.

Nebudeš mít ve svém vácku dvojí závaží, velké nebo malé. Nebudeš mít ve svém domě dvojí míru, velkou nebo malou. Váha pravdivá a spravedlivá budeš mít a míra pravdivá a spravedlivá budeš mít, abys byl dlouhověký na zemi, kterou ti Pán, tvůj Bůh, dává v dědictví. Že ohavností Pánu, tvému Bohu, je každý, kdo činí tyto věci, každý, kdo činí nespravedlnost.

Pamatuj si, co všechno ti udělal Amalek na cestě, když jsi vycházel ze země egyptské, Jak se postavil proti tobě na cestě a udeřil na tvou zadní stráž, na unavené za tebou, zatímco ty jsi hladověl a byl jsi unaven, a nebál se Boha. A bude, když ti Pán, Bůh tvůj, dá odpočinout od všech tvých nepřátel kolem tebe v zemi, kterou ti Pán, Bůh tvůj, dává zdědit, vymažeš jméno Amalek zpod nebe, a nezapomeneš.

26

A stane se, pokud vejdeš do země, kterou ti Hospodin, tvůj Bůh, dává, abys ji zdědil, a zdědíš ji a usídlíš se v ní, A vezmeš z prvních plodů země tvé, kterou ti dává Pán, Bůh tvůj, a vložíš je do koše a půjdeš na místo, které vyvolí Pán, Bůh tvůj, aby tam bylo vzýváno jeho jméno. A ty přijdeš ke knězi, který bude v oněch

dnech, a řekneš mu: Oznamuji dnes Pánu, Bohu svému, že jsem vstoupil do země, kterou Pán přísahal našim otcům dát nám. A kněz vezme koš z tvých rukou a položí jej před oltář Hospodina, tvého Boha. A odpovídající řekne před Pánem, Bohem tvým: Sýrii opustil můj otec, sestoupil do Egypta a pobýval tam v malém počtu, a stal se tam velkým národem a početným zástupem. A Egypťané s námi špatně zacházeli, ponížili nás a vložili na nás tvrdé práce, A my jsme volali k Pánu, Bohu našemu, a Pán vyslyšel náš hlas a viděl naše ponížení a naši námahu a náš útisk. A Pán nás vyvedl z Egypta sám ve své velké síle, mocnou rukou a vztaženou paží, s velkými viděními, znameními a divy. A přivedl nás do tohoto místa a dal nám tuto zemi, zemi tekoucí mlékem a medem. A nyní hle, přinesl jsem prvotiny plodů země, kterou jsi mi dal, Pane, zemi tekoucí mlékem a medem, a necháš to před Pánem, Bohem svým, a budeš se klanět před Pánem, Bohem svým, A budeš se radovat ze všech dobrých věcí, které ti dal Hospodin, tvůj Bůh, ty i tvůj dům, i levíta, i příchozí, který je u tebe.

Jestliže ale dokončíš desátkování každého desátku tvých plodin ve třetím roce, druhý desátek dáš levítovi a příchozímu a sirotku a vdově, a budou jíst ve tvých městech a budou se radovat.

A řekneš před Pánem, Bohem svým: Odstranil jsem svaté věci ze svého domu a dal jsem je levítovi a příchozímu a sirotku a vdově podle všech přikázání, která jsi mi přikázal. Nepřestoupil jsem tvé přikázání a nezapomněl jsem. A nejedl jsem z nich ve své bolesti, nevzal jsem z nich ovoce pro nečisté účely, nedal jsem z nich mrtvému, poslouchal jsem hlasu Pána, našeho Boha, učinil jsem, jak jsi mi přikázal. Pohlédni dolů ze svého svatého příbytku z nebe a požehnej svému lidu Izraeli a zemi, kterou jsi jim dal, jak jsi přísahal našim otcům, že nám dáš zemi oplývající mlékem a medem.

V tento den ti Pán, tvůj Bůh, přikázal plnit všechna nařízení a soudy, a budete je zachovávat a plnit z celého svého srdce a z celé své duše. Boha jsi dnes zvolil, aby byl tvým Bohem, a abys chodil po všech jeho cestách, a zachovával nařízení a soudy, a poslouchal jeho hlasu. A Pán si tě dnes vyvolil, abys se mu stal zvláštním vlastnictvím lidu, jak řekl, abys střežil jeho přikázání, A budeš nad všemi národy, jak tě učinil proslaveným a chloubou a oslavovaným, budeš lidem svatým Pánu, Bohu svému, jak mluvil.

27

A Mojžíš a rada starších Izraele přikázali: Zachovávejte všechna tato přikázání, která vám dnes přikazuji. A bude toho dne, kdy přejdete Jordán do země, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh, postavíš si velké kameny a omítneš je vápnem. A napíšeš na těchto kamenech všechna slova tohoto zákona, až překročíte Jordán, když vejdete do země, kterou ti dává Hospodin, Bůh tvých otců, země tekoucí mlékem a medem, jak ti řekl Hospodin, Bůh tvých otců. A až přejdete Jordán, postavíte tyto kameny, které vám dnes přikazuji, na hoře Gaibal a omítnete je vápnem. A postavíš tam oltář Pánu, Bohu svému, oltář z kamenů; nepoložíš na něj železo, Z celých kamenů vybuduješ oltář Hospodinu, svému Bohu, a přineseš na něj zápalné oběti Hospodinu, svému Bohu. A budeš tam obětovat pokojnou oběť, budeš jíst, nasytíš se a budeš se radovat před Pánem, Bohem svým. A napíšeš na ty kameny celý tento zákon velmi jasně.

A Mojžíš a kněží levité mluvili k celému Izraeli a řekli: Mlč a slyš, Izraeli, v tento den ses stal lidem Pána, tvého Boha, A uslyšíš hlas Pána, Boha svého, a budeš plnit všechna jeho přikázání a jeho ustanovení, která ti dnes přikazuji.

A Mojžíš přikázal lidu v onen den: Tito se postaví, aby žehnali lidu na hoře Garizín, když přejdou Jordán: Simeon, Levi, Juda, Issachar, Josef a Benjamin. A tito budou stát na prokletí na hoře Gaibal: Ruben, Gad a Ašer, Zabulon, Dan a Neftalí.

A Levité odpoví a řeknou všemu Izraeli velkým hlasem Prokletý buď člověk, kdokoli udělá vyřezávaný a litý obraz, ohavnost Pánu, dílo rukou řemeslníků, a umístí jej ve skrytém místě, a odpovídající všechen lid řekne: Staň se. Prokletý buď ten, kdo zneuctívá svého otce nebo svou matku, a všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý je ten, kdo přemísťuje hranice svého souseda, a všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý je ten, kdo svádí slepého na cestě, a všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý, kdo by odvrátil soud příchozího, sirotka a vdovy, a všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý je ten, kdo spí se ženou svého otce, protože odhalil pokrývku svého otce, a všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý je ten, kdo spí s jakýmkoli zvířetem, a všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý je ten, kdo spí se sestrou ze strany svého otce nebo matky. A všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý, kdo spí s jeho nevěstou, a řekne všechen lid: Ať se stane! Prokletý, kdo spí se sestrou jeho ženy, a řekne všechen lid: Ať se stane! Prokletý je ten, kdo bije svého bližního lstí, a všechen lid řekne: Ať se tak stane. Prokletý, kdo by vzal dary, aby udeřil duši nevinné krve, a všechen lid řekne: Ať se stane. Prokletý je každý člověk, který nezůstává ve všech slovech tohoto zákona, aby je činil, a všechen lid řekne: Ať se stane.

28

A bude, jestliže opravdu uslyšíš hlas Pána, Boha svého, abys zachovával a plnil všechna tato přikázání, která ti dnes přikazují, pak tě Pán, Bůh tvůj, povýší nad všechny národy země, A přijdou

na tebe všechna tato požehnání a najdou tě, jestliže opravdu uslyšíš hlas Pána, Boha svého, Požehnaný jsi v městě a požehnaný jsi na poli. Požehnaní potomci tvého lůna a plodiny tvé země a stáda tvého skotu a stáda tvých ovcí. Požehnané jsou tvé sýpky a tvé zbytky. Požehnaný budeš při svém vcházení a požehnaný budeš při svém vycházení.

Pán, tvůj Bůh, vydá tvé nepřátele, kteří se proti tobě postavili, zlomené před tvou tvář. Jednou cestou vytáhnou proti tobě, a sedmi cestami utečou před tvou tvář. Pán pošle na tebe požehnání ve tvých skladištích a na všechno, na co bys položil svou ruku, na zemi, kterou ti dává Pán, tvůj Bůh. Pán tě pozvedne sobě za svatý lid, jak přísahal tvým otcům, jestliže uslyšíš hlas Pána, Boha svého, a budeš chodit po všech jeho cestách. A všechny národy země uvidí tebe, že jméno Páně bylo vzýváno nad tebou, a budou se tě bát. A Pán, tvůj Bůh, tě rozmnoží k dobrým věcem v potomcích tvého lůna, a v potomcích tvého dobytka, a v plodech tvé země, na tvé zemi, kterou Pán přísahal tvým otcům dát tobě.

Otevře ti Pán svou dobrou pokladnici, nebe, aby dal déšť tvé zemi v pravý čas, požehná všem dílům tvých rukou, a budeš půjčovat mnohým národům, ty však si nebudeš půjčovat. A budeš vládnout mnohým národům, tobě však nebudou vládnout. Ustanoví tě Pán, Bůh tvůj, hlavou a ne ocasem, a budeš pak nahoře a nebudeš dole, jestliže budeš poslouchat hlas Pána, Boha svého, a zachovávat vše, co ti dnes přikazují. Neodchýlíš se od všech přikázání, která ti dnes přikazují, napravo ani nalevo, abys nešel za jinými bohy a nesloužil jim.

A bude, pokud nebudeš poslouchat hlasu Pána, Boha svého, a zachovávat všechna jeho přikázání, která ti dnes přikazují, že na tebe přijdou všechna tato prokletí a dostihnou tě. Prokletý budeš

ve městě a prokletý budeš na poli. Prokleté tvé sýpky a tvé zásoby. Prokletí potomci tvého lůna a plodiny tvé země, stáda tvého skotu a stáda tvých ovcí, Prokletý budeš, když vcházíš, a prokletý budeš, když vycházíš.

Pán pošle na tebe nedostatek, chřadnutí a vyčerpání na všechno, na co položíš svou ruku, dokud tě nezničí a dokud tě nepohubí rychle kvůli tvým zlým praktikám, protože jsi mě opustil. Pán může způsobit, že se k tobě přilepí smrt, dokud tě nevyhladí ze země, do které vcházíš, abys ji zdědil. Pán tě udeří nouzí, horečkou, zimnicí, zánětem, spálením a žloutenkou, a budou tě pronásledovat, dokud tě nezničí. A nebe nad tvou hlavou bude bronzové a země pod tebou železná. Kéž dá Pán, Bůh tvůj, déšť tvé zemi jako prach, a prach z nebe sestoupí, dokud tě nezničí a dokud tě nezahubí rychle. Kéž tě Pán vydá na porážku před tvými nepřáteli, jednou cestou proti nim vytáhneš, a sedmi cestami před nimi utečeš, a budeš rozptýlen ve všech královstvích země. A vaši mrtví budou potravou nebeským ptákům a zemským zvířatům, a nebude nikdo, kdo by je odháněl. Pán tě udeří egyptským vředem do zadku a divokou prašivinou a svrabem, takže nebudeš moci být uzdraven. Pán tě udeří šílenstvím, slepotou a pomnutím smyslů. A budeš tápat o poledni, jako slepý tápá ve tmě, a tvé cesty nebudou prospívat, a budeš pak křivděn a drancován po všechny dny, a nebude ten, kdo by pomáhal.

Vezmeš si ženu, a jiný muž ji bude mít, postavíš dům, a nebudeš v něm bydlet, zasadíš vinici, a nesklidíš ji. Tvé tele bude zabito před tebou, a nebudeš z něho jíst, tvůj osel bude uchvácen od tebe, a nebude ti navrácen, tvé ovce budou dány tvým nepřátelům, A nebude ti pomáhat nikdo. Tvoji synové a tvé dcery budou dáni jinému národu a tvé oči budou hledět, jak chřadnou pro ně, a tvá ruka nebude moci nic zmoci. Úrodu tvé země a

všechny tvé práce sežere národ, který neznáš, a budeš utlačován a zdrčen po všechny dny. A zešílíš kvůli tomu, co uvidíš na vlastní oči.

Udeří tě Pán zlým vředem na kolena a na lýtka, takže nebudeš schopen být uzdraven od chodidla tvých nohou až po temeno tvé hlavy.

Pán odvede tebe i tvé vládce, které nad sebou ustanovíš, k národu, který neznáš ty ani tvoji otcové, a budeš tam sloužit jiným bohům ze dřeva a kamene. A budeš tam hádankou, podobenstvím a vyprávěním mezi všemi národy, kam tě Pán odvede.

Mnoho semene vyneseš na rovinu, a málo přineseš, protože je sežere kobylka. Vínici zasadíš a budeš ji obdělávat, ale víno nebudeš pít ani se z něho nebudeš radovat, protože ji sežere červ. Olivy budou v celém tvém území, ale olejem se nepomažeš, protože tvá oliva opadne. Syny a dcery zplodíš, a nebudou tvými, neboť odejdou do zajetí. Všechny tvé dřevěné věci a plody tvé země stráví rez. Cizinec, který je u tebe, vystoupí výš a výš, ty však sestoupíš níž a níž. Tento ti půjčí, ty ale jemu nepůjčíš, tento bude hlavou, ty ale budeš ocasem.

A přijdou na tebe všechna tato prokletí a budou tě pronásledovat a dostihou tě, dokud tě nezničí a dokud tě nezahubí, protože jsi neslyšel hlas Pána, Boha svého, abys střežil jeho přikázání a ustanovení, která ti přikázal. A budou v tobě znamení a divy v tvém potomstvu až navěky. Protože jsi nesloužil Hospodinu, Bohu svému, v radosti a s dobrou myslí při hojnosti všeho.

A budeš sloužit svým nepřátelům, které na tebe pošle Pán, v hladu, v žízni, v nahotě a v nedostatku všeho, a vložíš si železný obojek na krk, dokud tě nezničí. Přivede na tebe Pán národ zdaleka od konce země jako útok orla, národ, jehož hlas neuslyšíš, Národ bezostyšný, který nebude respektovat starce a nad mladým se neslituje. A bude požírat potomstvo tvého dobytka a plody tvé země, takže ti nezanechá obilí, víno, olej, stáda tvých volů a stáda tvých ovcí, dokud tě nezničí. A zničí tě ve tvých městech, dokud nebudou zbořeny vysoké a pevné zdi, na které spoléháš, ve vsi tvé zemi, a bude tě sužovat ve tvých městech, které ti dal. A budeš jíst potomky svého lůna, maso svých synů a svých dcer, které ti dal, ve svém soužení a ve svém stisku, jímž tě sevře tvůj nepřítel.

Ten jemný muž mezi vámi a ten velmi choulostivý bude závidět svým okem svému bratru, ženě ve svém klínu a zbylým dětem, které by zůstaly. Jemu, takže dát jednomu z nich z masa jeho dětí, které by jedl, protože mu nezbylo nic v tvém soužení a v tvé úzkosti, kterou by tě sužovali tví nepřátelé ve všech tvých městech.

A ta jemná mezi vámi a ta rozmazlená, jejíž noha nevzala zkušenost kráčet po zemi kvůli rozmazlenosti a kvůli jemnosti, bude závidět svým okem svému muži ve svém náručí a svému synovi a své dceři, A plodové lůžko, které vyšlo z jejich beder, i dítě, které porodí, sežere je kvůli nouzi o všechno tajně ve tvé tísní a ve tvém soužení, kterým tě bude sužovat tvůj nepřítel ve tvých městech, Jestliže nebudeš poslouchat, abys činil všechna slova tohoto zákona, napsaná v této knize, a nebudes se bát tohoto ctěného a podivuhodného jména, PÁNA, tvého BOHA. A Pán učiní tvé rány podivuhodnými, i rány tvého semene, rány velké a podivuhodné, i nemoci zlé a vytrvalé. A vrátí se na tebe všechna ta zlá bolest Egypta, které ses varoval, a přilne k tobě. A všechnu

nemoc a všechnu ránu, která není napsána, i všechnu tu, která je napsána v knize tohoto zákona, přivede Pán na tebe, dokud tě nezničí. A zůstanete v malém počtu, místo toho, že jste byli jako hvězdy nebes co do množství, protože jste neuposlechli hlasu Pána, Boha svého.

A bude, jakým způsobem se Pán radoval nad vámi, aby vám dobře činil a rozmnožil vás, tak se bude Pán radovat nad vámi, aby vás zničil, a budete rychle vzati pryč ze země, do které vcházíš, abys ji zdědil. A rozptýlí tě Pán, Bůh tvůj, do všech národů, od konce země až do konce země, a budeš tam sloužit jiným bohům, dřevu a kameni, kterým jsi nevěřil ty ani tvoji otcové. Ale ani v těch národech tě nečeká odpočinek, ani tvá noha nenalezne místo k spočinutí, a Pán ti tam dá jiné neposlušné srdce, a selhávající oči, a chřadnoucí duši. A tvůj život bude viset před tvýma očima a budeš se bát ve dne i v noci a nebudeš věřit svému životu. Ráno řekneš: Jak by se stal večer, a večer řekneš: Jak by se stalo ráno, kvůli strachu tvého srdce, kterého se budeš bát, a kvůli viděním tvých očí, která uvidíš. A Pán tě obrátí zpět do Egypta na lodích, po cestě, o které jsem řekl, že ji již neuvidíš, a budete tam prodáni svým nepřátelům jako otroci a otrokyně, a nebude nikdo, kdo by vás koupil.

Toto jsou slova smlouvy, kterou přikázal Pán Mojžíšovi uzavřít se syny Izraele v zemi Moáb, kromě smlouvy, kterou s nimi uzavřel na Chorébu.

29

A Mojžíš zavolal všechny syny Izraele a řekl k nim: Vy jste viděli všechno, co učinil Pán v zemi egyptské před vámi faraonovi a jeho služebníkům a celé jeho zemi, ty velké zkoušky, které viděly

tvé oči, ty znaky a ty velké divy. A Pán Bůh vám nedal srdce k poznání a oči k vidění a uši k slyšení až do tohoto dne. A vedl vás čtyřicet let pouští, nezestárly vaše šaty a vaše sandály se neopotřebovaly na vašich nohou. Chléb jste nejedli, víno a silný nápoj jste nepili, abyste poznali, že já jsem Pán, váš Bůh. A přišli jste až k tomuto místu a vyšel Sihon, král Hešbonu, a Og, král Bášanu, vstříc nám do boje. A udeřili jsme je a vzali jsme jejich zemi, a dal jsem ji v dědictví Rúbenovi a Gádovi a polovině kmene Manasesova. A budete zachovávat a plnit všechna slova této smlouvy, abyste rozuměli všemu, co budete činit.

Vy všichni dnes stojíte před Hospodinem, vaším Bohem, vaši náčelníci kmenů a vaše rada starších a vaši soudcové a vaši úředníci, každý muž Izraele, vaše ženy a vaši potomci a příchozí, který je uprostřed vašeho tábora, od vašeho dřevorubce až po vašeho nosiče vody, projít smlouvou Pána, Boha vašeho, a jeho kletbami, které Pán, Bůh tvůj, s tebou dnes uzavírá, Aby tě ustanovil sobě za lid a on bude tvým Bohem, jak ti řekl a jak přísahal tvým otcům Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi. A ne pouze s vámi já ustanovuji tuto smlouvu a tuto kletbu, Ale i s těmi, kteří jsou zde s vámi dnes před Pánem, vaším Bohem, a s těmi, kteří nejsou s vámi zde dnes.

Že vy víte, jak jsme bydleli v zemi egyptské, jak jsme prošli středem národů, kterými jste procházeli. A viděli jste jejich ohavnosti a jejich modly, dřevo a kámen, stříbro a zlato, které jsou u nich. Není snad mezi vámi muž nebo žena nebo rod nebo kmen, jehož mysl se odvrátila od Pána, vašeho Boha, aby odešli sloužit bohům oněch národů? Není snad mezi vámi kořen rostoucí vzhůru v žluči a hořkosti? A bude, pokud uslyší slova této kletby a řekne si ve svém srdci: Svaté mi budiž, protože půjdu v pobloudění svého srdce, aby hříšník nezničil bezhříšného. Bůh nebude chtít

být mu milostivý, ale tehdy bude zapálen hněv Páně a jeho horlivost vůči tomu člověku, a přilnou k němu všechna prokletí této smlouvy, která jsou napsána v této knize, a Pán vymaže jeho jméno zpod nebes. A Pán jej oddělí ke zlu ze všech synů Izraele, podle všech kleteb smlouvy napsaných v knize tohoto zákona.

A řekne ta další generace, vaši synové, kteří povstanou po vás, a cizinec, který by přišel ze země zdaleka, a uvidí rány oné země a její nemoci, které na ni poslal Pán, Síra a sůl spálená, celá její země nebude zasetá, ani nevzejde, ani nevystoupí na ni nic zeleného. Právě jako byla zničena Sodoma a Gomora, Adama a Seboim, které zničil Hospodin v hněvu a prchlivosti, A všechny národy řeknou: Proč Pán učinil takto této zemi? Co je tento veliký hněv? A oni řeknou, že opustili smlouvu Pána, Boha svých otců, kterou uzavřel s jejich otci, když je vyvedl ze země egyptské, A odešli a sloužili jiným bohům, které neznali, ani je jim nepřidělil, A Pán se rozhněval v hněvu na tu zemi, aby na ni přivedl všechna prokletí napsaná v knize tohoto zákona. A Pán je odstranil z jejich země v hněvu a zuřivosti veliké velmi a vyhnal je do jiné země, jako je tomu nyní.

Skryté věci patří Pánu, našemu Bohu, ale zjevné věci nám a našim dětem navěky, abychom činili všechna slova tohoto zákona. Skryté věci patří Pánu, našemu Bohu, ale zjevné věci nám a našim dětem navěky, abychom činili všechna slova tohoto zákona.

30

A bude, až přijdou na tebe všechna tato slova, požehnání i kletba, kterou jsem dal před tvou tvář, a přijmeš je do svého srdce ve všech národech, kam tě Pán rozptýlí, A ty se obrátíš k Hospodinu, Bohu svému, a budeš poslouchat jeho hlas podle

všeho, co ti dnes přikazuji, z celého svého srdce a z celé své duše. A Pán uzdraví tvé hříchy a smiluje se nad tebou a opět tě shromáždí ze všech národů, do nichž tě tam Pán rozptýlil. Jestliže bude tvé rozptýlení od konce nebe až do konce nebe, odtamtud tě shromáždí Pán, Bůh tvůj, a odtamtud tě vezme Pán, Bůh tvůj. A přivede tě tvůj Bůh odtamtud do země, kterou zdědili tví otcové, a zdědíš ji, a učiní ti dobře, a učiní tě početnějším než tvé otce. A Pán důkladně očistí tvé srdce a srdce tvého potomstva, abys miloval Pána, svého Boha, z celého svého srdce a z celé své duše, abys žil.

A Pán, tvůj Bůh, dá tyto kletby na tvé nepřátele a na ty, kteří tě nenávidí, kteří tě pronásledovali. A ty se obrátíš a uslyšíš hlas Pána, Boha svého, a budeš plnit jeho přikázání, která ti dnes přikazuji. A Pán, tvůj Bůh, ti požehná v každém díle tvých rukou, v potomcích tvého lůna, v potomcích tvého dobytka a v plodech tvé země, protože se Pán, tvůj Bůh, navrátí, aby se nad tebou radoval k dobrým věcem, tak jako se radoval nad tvými otci, Jestliže budeš poslouchat hlas Pána, Boha svého, a zachovávat jeho přikázání, jeho nařízení a jeho soudy napsané v knize tohoto zákona, jestliže se obrátíš k Pánu, Bohu svému, z celého svého srdce a z celé své duše. Protože tento příkaz, který ti dnes přikazuji, není příliš obtížný, ani není daleko od tebe. Není v nebi nahoře, říkající: Kdo pro nás vystoupí do nebe a vezme nám ji, abychom ji slyšeli a plnili? Ani za mořem to není, říkající: Kdo pro nás překročí moře a vezme to pro nás a učiní to pro nás slyšitelným, abychom to činili? Slovo je velmi blízko tebe, ve tvých ústech a ve tvém srdci a ve tvých rukou, abys je činil.

Hle, dnes jsem ti předložil život a smrt, dobro a zlo. Jestliže budeš poslouchat příkazy Pána, Boha svého, které ti dnes přikazuji, milovat Pána, Boha svého, chodit po všech jeho cestách

a zachovávat jeho nařízení a jeho soudy, budete žít a budete mnozí, a Pán, Bůh tvůj, tě požehná v celé zemi, do které vcházíš, abys ji zdědil. A jestliže se odvrátí tvé srdce a nebudeš poslouchat, a jsa sveden se budeš klanět jiným bohům a budeš jim sloužit, Oznamuji ti dnes, že zkázou zahynete a nestanete se dlouhověkými na zemi, do které přecházíte přes Jordán, abyste ji zdědili.

Dosvědčuji vám dnes nebe i zemi: život i smrt jsem položil před vaši tvář, požehnání i kletbu. Vyber si život, abys žil ty i tvé símě. Milovat Pána, Boha tvého, poslouchat jeho hlasu a držet se ho, protože toto je tvůj život a délka tvých dnů, bydlet na zemi, kterou Pán přísahal tvým otcům, Abrahamovi a Izákovi a Jákobovi, dát jim.

31

A Mojžíš dokončil mluvit všechna tato slova ke všem synům Izraele. A řekl k nim: Sto dvacet let je mi dnes, nemohu již vcházet a vycházet, Pán však mi řekl: Nepřekročíš tento Jordán. Pán, tvůj Bůh, který jde před tebou, on zničí tyto národy před tebou a ty je zdědíš, a Jozue, který jde před tebou, jak mluvil Pán. A Pán, tvůj Bůh, s nimi naloží tak, jak naložil se Sichonem a Ogem, dvěma králi Amoritů, kteří byli za Jordánem, a s jejich zemí, protože je úplně zničil. A Pán je odevzdal vám a naložíte s nimi tak, jak jsem vám přikázal. Buď odvážný a silný, neboj se, ani nebuď zděšený, ani se nevyděš před jejich tváří, protože Pán, tvůj Bůh, který jde před vámi, je s vámi, neopustí tě, ani tě nezanechá. A Mojžíš zavolal Jozua a řekl mu před celým Izraelem: Buď odvážný a silný, neboť ty vejdeš před tímto lidem do země, kterou Pán přísahal vašim otcům dát jim, a ty jim ji dáš jako dědictví. A Pán, který tě doprovází, tě neopustí, ani tě nezanechá, neboj se, ani nebuď zbabělý.

A Mojžíš napsal slova tohoto zákona do knihy a dal ji kněžím, synům Léviho, kteří nesou truhlu smlouvy Páně, a starším synů Izraele.

A Mojžíš jim toho dne přikázal: Po sedmi letech, v čase roku propuštění, při slavnosti stánků, Když se celý Izrael sejde, aby se ukázal před Pánem, vašim Bohem, na místě, které Pán vyvolí, budete číst tento zákon před celým Izraelem do jejich uší, Shromáždí lid, muže i ženy i potomky i příchozí ve vašich městech, aby slyšeli a aby se učili bát se Pána, Boha vašeho, a budou slyšet, aby činili všechna slova tohoto zákona. A jejich synové, kteří to nevědí, uslyší a naučí se bát se Hospodina, tvého Boha, po všechny dny, co budou žít na zemi, do které přecházíte Jordán, abyste ji zdědili.

A řekl Pán k Mojžíšovi: Hle, přiblížily se dny tvé smrti, zavolej Jozua a postavte se u dveří stanu svědectví, a přikážu jemu. A šel Mojžíš a Jozue do stanu svědectví a stáli u dveří stanu svědectví. A Pán sestoupil v oblaku a stanul u dveří stanu svědectví, a sloup oblaku stanul u dveří stanu svědectví. A řekl Pán k Mojžíšovi: Hle, ty spíš s tvými otci, a když povstane, tento lid bude smilnit po cizích bozích země, do které vchází, a opustí mě a poruší mou smlouvu, kterou jsem s nimi ustanovil. A budu rozhněván hněvem na ně v ten den, a opustím je, a odvrátím svou tvář od nich, a budou stravou, a najdou ho mnohá zla a soužení, a řekne v ten den: Protože není Pán, můj Bůh, se mnou, našla mě tato zla. Já ale jistě odvrátím svou tvář od nich v onen den, kvůli všem špatnostem, které udělali, protože se odvrátili k cizím bohům.

A nyní napište slova této písně a učeťte ji syny Izraele a vložte ji do jejich úst, aby se mi tato píseň stala svědectvím před syny Izraele. Přivedu je totiž do dobré země, kterou jsem přísahal jejich

otcům dát jim, zemi tekoucí mlékem a medem, a budou jíst, a když budou nasyceni, obrátí se k cizím bohům a budou jim sloužit a popudí mě a poruší mou smlouvu. A tato píseň bude svědčit proti nim, neboť nebude zapomenuta z jejich úst a z úst jejich potomků, neboť já znám jejich špatnost, kterou činí zde dnes, dříve než je přivedu do té dobré země, kterou jsem přísahal jejich otcům.

A Mojžíš napsal tuto píseň v ten den a učil jí syny Izraele. A přikázal Jozuovi a řekl: Buď odvážný a silný, neboť ty přivedeš syny Izraele do země, kterou jim přísahal Pán, a on bude s tebou.

Když ale Mojžíš dokončil psaní všech slov tohoto zákona do knihy až do konce, A přikázal levitům, kteří nesou truhlu smlouvy Páně, řka: Vzavši knihu tohoto zákona, položíte ji po straně archy smlouvy Pána, Boha vašeho, a bude tam u tebe na svědectví. Protože já znám tvou vzdorovitost a tvůj tvrdý krk – ještě za mého života s vámi dnes jste byli vzpurní vůči Bohu, jak ne i po mé smrti? Shromážděte ke mně vaše kmenové vůdce a vaše starší a vaše soudce a vaše písáře, abych mluvil do jejich uší všechna tato slova, a dosvědčuji jim nebe i zemi. Víم totiž, že po mé smrti budete jednat bezprávně v bezpráví a odvrátíte se z té cesty, kterou jsem vám přikázal, a potkají vás ta zla v posledních dnech, protože budete činit zlé věci před Pánem, abyste jej popudili k hněvu skutky svých rukou.

A Mojžíš mluvil do uší celého shromáždění slova této písne až do konce.

32

Pozor, nebe, budu mluvit, a nechť země slyší slova z mých úst. Nechť je očekáván můj výrok jako déšť a nechť sestoupí má slova

jako rosa, jako déšť na trávu a jako sníh na trávu. Protože jsem vzýval jméno Páně, vzdejte velikost našemu Bohu. Bůh, pravdivá jsou jeho díla a všechny jeho cesty jsou soudy, Bůh věrný, a není v něm nespravedlnost, spravedlivý a svatý je Pán. Zhřešili – ne jemu – děti zavrženíhodné, pokolení křivé a zvrácené. Toto Pánu odplácíte? Takto, lidé bláznivý a nemoudrý? Což on sám, tento tvůj otec, nenabyl tě a neučinil tě a nevytvořil tě? Pamatujte na dny dávného věku, pochopte léta pokolení za pokoleními. Zeptej se svého otce a oznámí ti to, svých starších a řeknou ti to.

Když Nejvyšší rozdělával národy, jak rozptýlil syny Adamovy, ustanovil hranice národů podle počtu andělů Božích. A lidem Páně se stal Jákob, jeho podíl, Izrael jeho odměřeným dědictvím. Udržel jej v poušti, v žízni spalujícího horka v bezvodé zemi, obklopil jej a vycvičil jej, a chránil jej jako zřítelnicí oka, Jako orel pokrývá své hnízdo a touží nad svými mláďaty, rozprostřel svá křídla, přijal je a vzal je na svá záda. Pán sám je vedl, nebyl s nimi cizí bůh. Vyvedl je nahoru na sílu země, nakrmil je plody polí, sáli med ze skály a olej z pevné skály. Máslo z volů a mléko z ovcí, s tukem jehňat a beranů, synů býků a kozlů, s tukem ledvin pšenice, a krev hroznu pil jako víno. A Jákob jedl a byl nasycen, a milovaný odkopl, ztloustl, zesílil, rozšířil se, a opustil Boha, který ho stvořil, a odvrátil se od Boha, svého spasitele.

Vyprovokovali mě cizími bohy, svými ohavnostmi mě roztrpčili. Obětovali démonům, a ne Bohu, bohům, které neznali, novým a nedávno příchozím, které neznali jejich otcové. Boha, který tě zplodil, jsi opustil a zapomněl jsi na Boha, který tě živí.

A Pán viděl, a žáril, a byl popuzen hněvem svých synů a dcer, A řekl: Odvrátím svou tvář od nich a ukážu, co se jim stane v

posledních dnech, protože je to zvrácené pokolení, synové, v nichž není víra.

Oni mě provokovali k žárlivosti ne-bohem, popudili mě svými modlami, a já je provokuji k žárlivosti ne-národem, pošetilým národem je rozzlobím. Protože oheň byl zapálen z mého hněvu, bude hořet až dolů do podsvětí, stráví zemi a její plodiny, zapálí základy hor. Shromáždím na ně neštěstí a své šípy vyčerpám v boji proti nim. Chřadnoucí hladem a požíráním ptáků, a nevyléčitelným tetanem – zuby šelem pošlu proti nim, spolu s hněvem těch, kteří vláčí po zemi. Zvenčí je učiní bezdětné meč a ze skladišť strach – mladého muže s pannou, kojence s usazeným starcem. Řekl jsem: Rozptýlím je a zastavím mezi lidmi jejich památku. Kdyby ne kvůli hněvu nepřátel, aby neprodloužili, aby nezaútočili společně protivníci, aby neřekli: naše mocná ruka, a ne Pán, udělala všechny tyto věci.

Národ, který ztratil radu, a není v nich poznání. Nemysleli na to, aby rozuměli; ať tyto věci přijmou v nadcházejícím čase. Jak může jeden pronásledovat tisíc a dva přemístit desetitisíce, pokud je Bůh neprodal a Pán je nevydal? Že jejich bohové nejsou jako náš Bůh, ale naši nepřátelé jsou pošetilí. Neboť z vinice Sodomy pochází jejich réva a jejich ratolest z Gomory, jejich hrozen je hroznem žluči, trs hořkosti je pro ně. Hněv draků je jejich víno a nevyléčitelný hněv zmijí. Není snad toto shromážděno u mě a zapečetěno v mých pokladnicích? V den pomsty odplatím, až uklouzne jejich noha, protože den jejich zkázy je blízko a připraveno je to pro vás. Pán bude soudit svůj lid a nad svými otroky se slituje, neboť viděl, že jsou ochromeni, vyčerpání útokem a bezmocní. A Pán řekl: Kde jsou jejich bohové, v které důvěřovali? Kterých tuk obětí jejich jste jedli a pili víno jejich úliteb? Ať povstanou a pomohou vám a stanou se vám ochránci.

Vizte, vizte, že já jsem, a není Bůh kromě mě, já zabívám a činím živým, udeřím a já uzdravím, a není nikdo, kdo by vysvobodil z mých rukou. Že zvednu svou ruku k nebi a přísahám svou pravicí a řeknu: Žiji já navěky, Protože naostřím svůj meč jako blesk a má ruka se chopí soudu, odplatím spravedlnost nepřátelům a těm, kdo mě nenávidí, odplatím. Opiji své šípy krví a můj meč sní maso z krve raněných a zajatých, počínaje hlavami nepřátelských vůdců.

Radujte se nebesa spolu s ním, a ať se mu klanějí všichni andělé Boží, radujte se národy s jeho lidem, a ať jsou jím posíleni všichni synové Boží, protože krev jeho synů je mstěna, a pomstí a odplatí spravedlnost nepřátelům, a nenávidícím odplatí, a Pán vyčistí zemi svého lidu.

A Mojžíš napsal tuto píseň onoho dne a učil ji syny Izraele, a Mojžíš vstoupil a mluvil všechna slova tohoto zákona do uší lidu, sám i Jozue, syn Nunův. A Mojžíš dokončil mluvit ke všemu Izraeli. A řekl k nim: Věnujte pozornost srdcem všem těmto slovům, která já vám dnes svědčím, abyste je přikázali vašim synům střežit a činit všechna slova tohoto zákona. Protože toto není pro vás prázdné slovo, neboť toto je váš život, a kvůli tomuto slovu budete dlouho žít na zemi, do které přecházíte přes Jordán, abyste ji tam zdědili. A Pán mluvil k Mojžíšovi v tento den a řekl: Vystup na horu Abarim, na horu Nabau, která je v zemi Moab naproti Jerichu, a viz zemi Kanaan, kterou já dávám synům Izraele, A umři na té hoře, na kterou vystupuješ, a buď připojen ke svému lidu, stejně jako zemřel tvůj bratr Áron na hoře Hór a byl připojen ke svému lidu. Protože jste neposlouchli mému slovu mezi syny Izraele u vody odporu v Kádeši v poušti Sín, protože jste mě neposvětili mezi syny Izraele. Naproti uvidíš tu zemi, ale tam nevstoupíš.

A toto je požehnání, kterým požehnal Mojžíš, muž Boží, synům Izraele před svou smrtí. A řekl: Pán přišel ze Sinaje a zjevil se nám ze Seiru a pospíšil z hory Faran s myriádami Kádeše, po jeho pravici andělé s ním. A ušetřil svého lidu a všichni posvěcení pod tvýma rukama jsou pod tebou a přijal jeho slova Zákon, který nám přikázal Mojžíš, dědictví shromáždění Jákobových. A bude v milovaném vládce, když budou shromáždění vládcí národů spolu s kmeny Izraele. Ať žije Rúben a ať neumře, a ať je početný.

A toto je Juda: Vyslyš, Pane, hlas Judy a přijď k jeho lidu. Jeho ruce mu budou rozlišovat a budeš mu pomocníkem proti nepřátelům.

A Levimu řekl: Dejte Levimu jeho jasné znaky a jeho pravdu svatému muži, kterého zkoušeli ve zkoušce a uráželi jej u vody sporu, Ten, kdo říkal otci a matce: Neviděl jsem tě, a své bratry nepoznal a své syny zapřel, střežil tvá slova a tvou smlouvu zachoval. Budou vyhlašovat tvá nařízení Jákobovi a tvůj zákon Izraeli, budou pokládat kadidlo v tvém hněvu ustavičně na tvůj oltář. Požehnej, Pane, jeho sílu a přijmi díla jeho rukou, rozbij bedra nepřátel, kteří povstali proti němu, a ti, kdo ho nenávidí, ať nepovstanou. A k Benjamínovi řekl: Milovaný od Pána bude přebývat v důvěře, a Bůh ho zastíní po všechny dny, a mezi jeho rameny odpočinul.

A k Josefovi řekl: Od požehnání Páně jeho země, od ročních období nebes a rosy, a od propastí pramenů zdola, a podle období plodin sluncových obrátů, a od spojení měsíců, od vrcholu hor a počátku, a od vrcholu kopců věčných, A podle času naplnění země, a to, co je přijatelné tomu, který se zjevil v keři, ať přijde na hlavu

Josefa a na temeno toho, který byl oslavený nad svými bratry. Krása prvorozeného býka je jeho, rohy jednorozce jsou jeho rohy, jimi nabodne národy společně až do konce země, to jsou deseti tisíce Efraimovy a to jsou tisíce Manassesovy. A Zabulonovi řekl: Raduj se, Zabulone, v tvém odchodu, a Isachare, ve svých stanech. Národy zničí, a budete tam volat a obětujete tam oběť spravedlnosti, protože bohatství moře tě nakojí a obchody pobřežních obyvatel.

A Gádovi řekl: Požehnaný buď ten, kdo rozšiřuje Gáda. Jako lev odpočinul, roztrhav paži i vládce. A viděl jeho prvotiny, že tam byla rozdělena země vládců shromážděných spolu s vůdci národů; spravedlnost Pán učinil a jeho soud s Izraelem.

A k Danovi řekl: Dan je lvíče a vyskočí z Bašanu. A Neftalímu řekl: Neftalí, plnost přijatelných věcí, a ať je naplněn požehnáním od Pána, moře a jih zdědí. A Ašérovi řekl: Požehnaný mezi dětmi Ašér, a bude přijatelný svým bratrům, ponoří svou nohu v oleji. Železo a bronz bude jeho sandál, jako tvé dny, tak tvá síla.

Není jako Bůh milovaného, ten, který kráčí po nebi jako tvůj pomocník, a velkolepý na obloze. A Boží začátek tě bude chránit pod silou věčných paží, a vyvrhne od tvé tváře nepřítele, říkájíc: Zahyň. A Izrael bude přebývat v důvěře, sám na zemi Jákobově, při obilí a víně, a nebe ti bude zamračené rosou. Blahoslavený jsi, Izraeli, kdo je podobný tobě, lide zachraňovaný skrze Pána? Bude tě štítit tvůj pomocník a meč je tvá chlouba, a budou ti lhát tvoji nepřátelé, a ty šlápneš na jejich šíji.

A Mojžíš vystoupil z Araboth Moab na horu Nabau, na vrchol Phasga, která je naproti Jerichu, a Pán mu ukázal celou zemi Gilead až po Dan, a celou zemi Neftalí, a celou zemi Efraim, a Manasse, a celou zemi Juda až k moři nejzazšímu, a poušť, a okolní oblasti Jericha, města palem, až po Zoar. A Pán řekl Mojžíšovi: Toto je země, kterou jsem přísahal Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi, když jsem říkal: Tvému semeni ji dám. Ukázal jsem ji tvým očím, ale tam nevstoupíš.

A Mojžíš, služebník Páně, zemřel v zemi Moáb podle slova Páně. A pohřbili jej v Gai blízko domu Fogor, a nikdo neviděl jeho pohřeb až do tohoto dne. Mojžíš byl sto dvacet let, když zemřel, jeho oči nebyly zatmívány, ani jeho želvy nebyly zničeny.

A synové Izraele oplakávali Mojžíše v Araboth Moab při Jordánu naproti Jerichu třicet dní, a byly dokončeny dny truchlení a pláče nad Mojžíšem. A Jozue, syn Nuna, byl naplněn duchem porozumění, neboť Mojžíš položil své ruce na něho, a synové Izraele ho poslouchali a učinili, jak přikázal Pán Mojžíšovi.

A nepovstal již prorok v Izraeli jako Mojžíš, kterého znal Pán tváří v tvář. Ve všech znameních a dívech, které ho Pán poslal vykonat v zemi egyptské faraonovi a jeho služebníkům a celé jeho zemi, ty velké divy a tu mocnou ruku, které Mojžíš učinil před celým Izraelem.

Jozue

1

A stalo se po smrti Mojžíše, že Pán řekl Jozuovi, synu Nunovu, pomocníkovi Mojžíšovu, řka, Mojžíš, můj služebník, zemřel. Nyní tedy vstaň a překroč Jordán, ty i všecken tento lid, do té země, kterou já dávám jim. Každé místo, na které vstoupíte stopou svých nohou, vám dám, tak jak jsem řekl Mojžíšovi, Tu poušť a Antilibanon, až k řece té velké, řece Eufrat, a až k moři nejzazšímu, od západu slunce budou vaše hranice. Nepostaví se člověk před vámi po všechny dny tvého života, a právě jako jsem byl s Mojžíšem, tak budu i s tebou, a neopustím tě ani tě nepřehlédnu. Buď silný a statečný, neboť ty rozdělíš tomuto lidu zemi, kterou jsem přísahal vašim otcům, že jim ji dám. Buď tedy silný a buď statečný, abys zachovával a činil, jak ti přikázal Mojžíš, můj služebník, a neuhneš od nich napravo ani nalevo, abys prosperoval ve všem, co budeš dělat. A kniha tohoto zákona se nevzdálí z tvých úst a budeš o ní přemýšlet ve dne i v noci, abys věděl, jak činit vše, co je napsáno, pak budeš mít prospěch a své cesty učiníš úspěšnými, a pak budeš rozumět. Hle, přikázal jsem ti: Buď silný a statečný, neboj se, ani se neděs, protože s tebou je Pán, tvůj Bůh, všude, kam půjdeš. A Jozue přikázal písářům lidu se slovy: Vejděte do prostřed tábora lidu a přikažte lidu slovy: Připravte si zásoby, protože ještě tři dny a vy přejdete tento Jordán, abyste vstoupili a zmocnili se země, kterou vám dává Pán, Bůh vašich otců.

A Rúbenovi, a Gádovi, a polovině kmene Manassesova řekl Jozue, Pamatujte si na slovo, které vám přikázal Mojžíš, služebník Páně, říkáje: Pán, váš Bůh, vám dal odpočinití a dal vám tuto zemi. Vaše ženy, vaše děti a váš dobytek nechť přebývají v zemi,

kteřou vám dal; vy však překročíte ozbrojeni první před vašimi bratry, každý, kdo je silný, a pomůžete jim. Dokud Pán, náš Bůh, nedá odpočinout vašim bratrům, právě jako vám, a dokud i oni nezdědí zemi, kterou jim dává Pán, náš Bůh, pak se vrátíte každý do svého dědictví, které vám dal Mojžíš za Jordánem na východě. A odpověděli Jozuovi a řekli: Všechno, co nám přikážeš, uděláme, a na každé místo, kam nás pošleš, půjdeme. Podle všeho, co jsme slyšeli od Mojžíše, budeme poslouchat tebe, jen ať je Hospodin, Bůh náš, s tebou, jakým způsobem byl s Mojžíšem. Ten člověk, který by tě neposlechl, a kdokoli nebude poslouchat tvá slova, jak mu přikážeš, nechť zemře, ale buď silný a statečný.

2

A Jozue, syn Nuna, poslal z Šittim dva mladé muže vyzvědět, řka: Vystupte a prohlédněte zemi a Jericho. Ti dva mladí muži odešli, vešli do Jericha a vešli do domu ženy nevěstky, již bylo jméno Rachab, a přenocovali tam.

A bylo oznámeno králi Jericha: Sem vešli muži ze synů Izraele, aby vyzvěděli zemi. A král Jericha poslal a řekl Rachab: Vyveď ty muže, kteří vešli do tvého domu té noci, neboť přišli vyzvědět zemi. A žena vzala ty dva muže, skryla je a řekla: Ti muži ke mně vešli, Když se ale brána zavírala ve tmě a muži vyšli ven, nevím, kam odešli. Pronásledujte je, jestli je dostihnete. Tato je ale vyvedla na střechu a skryla je v lněné slámě, která byla navršena na střeše. A muži je pronásledovali cestou k Jordánu až k brodům, a brána byla zavřena.

A stalo se, když vyšli pronásledovatelé za nimi, a oni ještě před tím, než usnuli, ona vystoupila k nim na střechu, A řekla k nim: Víím, že vám Pán dal tu zemi, neboť na nás padla bázeň z vás.

Slyšeli jsme totiž, že Pán Bůh vysušil Rudé moře před vámi, když jste vycházeli ze země egyptské, a co učinil těm dvěma králům Amorejců, kteří byli za Jordánem, Sihonovi a Ogovi, které jste zničili. A když jsme to uslyšeli, byli jsme ohromeni v našich srdcích a v nikom z nás nezůstal duch před vaší tváří, protože Pán, váš Bůh, je Bůh nahoře v nebi a dole na zemi. A teď mi přísahajte při Pánu Bohu, že vám prokazují milosrdenství, a prokažte i vy milosrdenství v domě mého otce, A nechte naživu dům mého otce, mou matku a mé bratry a celý můj dům a všechno, co jim patří, a vysvobodíte mou duši ze smrti.

A muži jí řekli: Naše duše místo vašich na smrt, a ona řekla: Až Pán vydá vám město, prokážete mi milosrdenství a věrnost. A spustila je skrze okno, A řekl jim: Jděte do hornaté krajiny, aby vás nepotkali pronásledovatelé, a skryjte se tam tři dny, dokud se pronásledovatelé nevrátí zpět od vás, a potom odejdete na vaši cestu.

A ti muži jí řekli: Nevinní jsme vůči této tvé přísaze. Hle, my vcházíme do části města, a umístíš znamení - tento šarlatový provaz svěsíš do okna, skrze které jsi nás spustila, a svého otce, svou matku, své bratry a celý dům svého otce shromáždíš k sobě do svého domu. A každý, kdo by vyšel dveřmi tvého domu ven, bude vinný sám sobě, my však budeme nevinní vůči této tvé přísaze, a kolik jich bude s tebou v tvém domě, my budeme vinní. Jestliže nás však někdo ublíží nebo odhalí tato naše slova, budeme nevinní vůči této tvé přísaze. A řekl jim: Podle vašeho slova nechť je, a poslal je pryč, a oni odešli. A oni přišli do hornaté krajiny a zůstali tam tři dny, a pronásledovatelé prohledali všechny cesty, a nenašli.

A ti dva mladí muži se vrátili a sestoupili z hory, překročili k Jozuovi, synu Nunovu, a vyprávěli mu všechny události, které se jim přihodily. A řekli Jozuovi, že Pán předal celou tu zemi do naší ruky, a všichni obyvatelé oné země se před námi třesou.

3

A Jozue vstal časně ráno, odešel ze Šittimu, a přišli až k Jordánu, a přenocovali tam před přechodem. A stalo se po třech dnech, že písaři prošli táborem, A oni přikázali lidu se slovy: Kdykoli uvidíte truhlu smlouvy Pána, Boha našeho, a naše kněží a levity, jak ji nesou, vyrazíte ze svých míst a půjdete za ní. Ale ať je mezi vámi a ní vzdálenost dva tisíce loktů, nepřibližujte se k ní, abyste poznali cestu, kterou půjdete, neboť jste nešli tuto cestu od včerejška a předevcírem.

A Jozue řekl lidu: Posvěťte se do zítřka, protože zítra učiní Hospodin mezi vámi podivuhodné věci. A Jozue řekl kněžím: Zvedněte truhlu smlouvy Páně a jděte před lidem. A kněží zvedli truhlu smlouvy Páně a šli před lidem. A Pán řekl Jozuovi: V tento den začínám tě vyvyšovat před všemi syny Izraele, aby poznali, že jako jsem byl s Mojžíšem, tak budu i s tebou. A nyní příkaž kněžím nesoucím truhlu smlouvy: Jakmile vstoupíte do vody Jordánu, zastavte se v Jordánu.

A Jozue řekl synům Izraele: Přistupte sem a slyšte slovo Pána, našeho Boha. Podle toho poznáte, že živý Bůh je mezi vámi a že jistě vyhledá před námi Kananejce, Chetejce, Ferezejce, Evejce, Amorejce, Gergesejce a Jebusejce. Hle, truhla smlouvy Pána vši země přechází Jordán. Vyberte si dvanáct mužů ze synů Izraele, jednoho z každého kmene. A bude, jakmile spočinou nohy kněží

nesoucích truhlu smlouvy Pána vší země ve vodě Jordánu, voda Jordánu přestane téct a voda sestupující se zastaví.

A lid odešel ze svých stanů, aby přešel Jordán, a kněží nesli truhlu smlouvy Páně před lidem. Když kněží nesoucí truhlu smlouvy vcházeli k Jordánu a nohy kněží nesoucích truhlu smlouvy Páně se ponořily do vody Jordánu, Jordán byl rozvodněn po celém svém břehu, jako ve dnech sklizně pšenice. A vody sestupující shora se zastavily, stály jako jedna zmrzlá masa, která se vzdálila velmi daleko až k části Kariathiarim, ale ta sestupující sestoupila do moře Araba, moře soli, až úplně přestala, a lid stál naproti Jerichu. A kněží nesoucí truhlu smlouvy Páně stáli na suché zemi uprostřed Jordánu, a všichni synové Izraele procházeli po suché zemi, dokud všechen lid nedokončil přechod přes Jordán.

4

A když všechen lid dokončil přecházení Jordánu, řekl Pán Jozuovi: Vzav muže z lidu, jednoho z každého kmene, Přikaz jim, ať vezmou z prostředku Jordánu dvanáct připravených kamenů, a tyto přenesete s sebou a položíte je ve vašem táboře, kde se utáboříte na noc.

A Jozue povolal dvanáct mužů z vynikajících synů Izraele, jednoho z každého kmene, Řekl jim: Přineste se před mou tvář před tvář Pána do prostředku Jordánu, a každý vezměte odtamtud kámen a vezměte jej na svá ramena podle počtu dvanácti kmenů Izraele, aby vám tyto existovaly jako znamení ležící neustále, aby když se tě tvůj syn zítra zeptal říkáje: Co jsou nám tyto kameny? A ty ukážeš svému synovi, řka: Jordán, řeka,

přestal téci před truhlou smlouvy Pána vši země, když ji přecházel, a budou tyto kameny vám památkem synům Izraele až na věky.

A synové Izraele udělali tak, jak přikázal Pán Jozuovi, a vzali dvanáct kamenů z prostředku Jordánu, právě jak přikázal Pán Jozuovi při dokončení přechodu synů Izraele, a přenesli je s sebou do tábora a položili je tam. Postavil ale Jozue i jiných dvanáct kamenů v samotném Jordánu, na místě, které bylo pod nohama kněží nesoucích truhlu smlouvy Páně, a jsou tam až do dnešního dne.

Kněží nesoucí truhlu smlouvy stáli v Jordánu, dokud Jozue nedokončil všechno, co Pán přikázal oznámit lidu, a lid pospíšil a přešel. A stalo se, když všechen lid dokončil přecházení, že přešla truhla smlouvy Páně a kameny před nimi. A synové Rúbenovi, synové Gádovi a polovina kmene Manassesova přešli připraveni před syny Izraele, tak jak jim Mojžíš přikázal. Čtyřicet tisíc ozbrojených překročilo před Pánem do války k městu Jericho. V ten den vyvýšil Pán Jozua před celým rodem Izraele a báli se ho, právě jako Mojžíše po celou dobu, co žil.

A Pán řekl Jozuovi: Přikaz kněžím, kteří nesou truhlu smlouvy svědectví Páně, vyjít z Jordánu. A Jozue přikázal kněžím: Vyděte z Jordánu. A stalo se, když vystoupili kněží nesoucí truhlu smlouvy Páně z Jordánu a položili nohy na zem, vrhla se voda Jordánu zpět na své místo a tekla jako předtím po celém břehu.

A lid vyšel z Jordánu desátého dne prvního měsíce a synové Izraele se utábořili v Galgálech na východní straně od Jericha. A těchto dvanáct kamenů, které vzal z Jordánu, postavil Jozue v Galgále, Říkájící: Kdykoli se vás vaši synové budou ptát: „Co jsou tyto kameny? Oznamte svým synům, že Izrael přešel tento Jordán

po suchu. když Pán, Bůh náš, vysušil vodu Jordánu před nimi, dokud nepřekročili, právě tak jako učinil Pán, Bůh náš, s Rudým mořem, které vysušil Pán, Bůh náš, před námi, dokud jsme neprošli, Aby poznaly všechny národy země, že síla Páně je mocná, a abyste vy ctili Pána, Boha našeho, v každém skutku.

5

A stalo se, jak uslyšeli králové Amoritů, kteří byli za Jordánem, a králové Fénicie, kteří byli u moře, že Pán Bůh vysušil řeku Jordán před syny Izraele při jejich přecházení, že se roztály jejich mysli a byli zasaženi strachem a nebyla v nich žádná moudrost před tváří synů Izraele.

V tomto čase řekl Hospodin Jozuovi: Udělej si kamenné meče z ostré skály a posadiv se, obřež syny Izraele podruhé. A Jozue udělal ostré kamenné meče a obřezal syny Izraele na místě nazývaném Pahorek předkožek. Způsob, jakým Jozue obřezal syny Izraele, kteří se kdy narodili na cestě, a kteří kdy byli neobřezaní z těch, kteří vyšli z Egypta, Všechny tyto obřezal Jozue, neboť čtyřicet dva roky bloudil Izrael v poušti Mabaritidt. Proto neobřezaná byla většina z nich, bojovníků, kteří vyšli ze země egyptské, neposlušných příkázání Božích, kterým také nařídil, že neuvidí zemi, kterou přísahal Pán jejich otcům dát, zemi tekoucí mlékem a medem. Místo nich však nahradil jejich syny, které Jozue obřezal, protože se narodili na cestě neobřezaní. Poté, co byli obřezáni, zůstali v klidu v táboře, dokud se neuzdravili. A Pán řekl Jozuovi, synu Nunovu: V dnešní den jsem odstranil potupu Egypta od vás. A nazval jméno toho místa Galgala.

A synové Izraele slavili paschu čtrnáctého dne měsíce od večera na západ od Jericha za Jordánem na pláni. A jedli z obilí té

země nekvašený chléb a nové zrní. V tento den přestala manna poté, co jedli z obilí země, a synům Izraele už nebyla manna, sklízeli však zemi palem v tom roce.

A stalo se, když byl Jozue v Jerichu, že pozdvihl oči a viděl muže stojícího před ním s taseným mečem v ruce, a Jozue přistoupil a řekl mu: Jsi náš, nebo z nepřátel? On mu však řekl: Já jsem velitel vojska Páně, nyní jsem přišel. A Jozue padl tváří k zemi a řekl mu: Pane, co přikazuješ svému služebníku? A velitel Pána říká Jozuovi: Sundej si sandál z nohou, neboť místo, na kterém nyní stojíš, je svaté.

6

A Jericho bylo zavřeno a opevněno, a nikdo z něj nevycházel, ani nevstupoval. A Pán řekl Jozuovi: Hle, já ti vydávám pod kontrolu Jericho a jejího krále, který je v něm, i mocné muže plné síly. Ty však postav kolem ní bojovníky dokola. A až zatroubíte na trubku, ať vykřikne všechen lid společně, a když vykřiknou, padnou zdi města samy od sebe a všechen lid vejde, každý přímo před sebe, do města.

A Jozue, syn Nunův, vstoupil ke kněžím, A řekl jim: Přikážete lidu, aby obešel a obklíčil město, a bojovníci ať pochodují ozbrojeni před Pánem. A sedm kněží majících sedm posvátných trub ať projde podobně před Pánem a ať troubí silně, a truhla smlouvy Páně ať následuje. Bojovníci ať pochodují vpředu a kněží přivádějící zadní voj za truhlou smlouvy Páně, troubící. Lidu však přikázal Jozue: Nekřičte, ani ať nikdo neslyší váš hlas, dokud on sám neoznámí den vykřiknout, a potom vykřiknete. A truhla smlouvy Boží obešla a ihned odešla do tábora a tam zůstala.

A druhého dne vstal Jozue časně ráno a kněží vzali truhlu smlouvy Páně. A sedm kněží nesoucích sedm trubek šlo napřed před Pánem, a po nich vstupovali bojovníci a zbytek davu šel za truhlou smlouvy Páně. A kněží zatroubili na trubky a celý zbývající zástup obkroužil město šestkrát zblízka a odešel znovu do tábora. Takto činil po šest dní.

A sedmého dne vstali za úsvitu a obešli město toho dne sedmkrát. A stalo se v sedmém období, že zatroubili kněží, a Jozue řekl synům Izraele: Vykřikněte, neboť Pán vám vydal město. A město bude proklaté, ono i všechno, co je v něm, Pánu zástupů, kromě Rachab nevěstky – ušetřete ji i všechno, co je v jejím domě. Ale vy se budete velmi chránit od té zasvěcené věci, abyste někdy, když byste o tom uvažovali, sami nevzali z té zasvěcené věci a neučinili tábor synů Izraele prokletou věcí a nezničili nás. A každé stříbro nebo zlato, nebo bronz nebo železo bude svaté Pánu a bude přineseno do pokladu Páně.

A kněží zatroubili na trubky, a když lid uslyšel zvuk trubek, vykřikl všecken lid zároveň velkým a silným válečným křikem, a celá zeď padla dokola, a všecken lid vstoupil do města. A Jozue ji zasvětil i vše, co bylo ve městě, od muže až po ženu, od mladíka až po starce, i tele a tažné zvíře mečem.

A těm dvěma mladým mužům, kteří vyzvědovali, řekl Jozue: Vejděte do domu té ženy a vyveďte ji odtamtud i vše, co jí patří. A vešli ti dva mladí muži, kteří vyzvěděli město, do domu té ženy a vyvedli Ráchab nevěstku a jejího otce a její matku a její bratry a její příbuzné a všechno, co bylo její, a umístili ji venku za táborem Izraele. A město bylo spáleno ohněm se vším, co v něm bylo, kromě stříbra a zlata a bronzu a železa, které dali, aby bylo přineseno do pokladnice Páně.

A Rachab nevěstku i celý její otcovský dům zachránil naživu Jozue a usadil je v Izraeli až do dnešního dne, protože skryla vyzvědače, které Jozue poslal vyzvědět Jericho. A Jozue nechal přísahat v ten den před Pánem, řka: Prokletý buď muž, který vystaví to město. V svém prvorozeném položí jeho základ a ve svém nejmladším postaví jeho brány. A tak učinil Ozan z Betelu: v Abironovi, svém prvorozeném, položil jeho základ, a ve svém nejmladším zachráněném postavil jeho brány.

A Pán byl s Jozue a jeho jméno bylo známo v celé zemi.

7

A synové Izraele se dopustili velkého zhřešení a přivlastnili si ze zasvěcených věcí, a Áchar, syn Charmího, syna Zambrího, syna Záry z kmene Judy, vzal ze zasvěcených věcí, a Pán se rozhněval hněvem na syny Izraele.

A Jozue poslal muže do Gai, která je u Bethelu, se slovy: Vyzvěďte Gai. A muži šli nahoru a vyšpehovali Gai. Vrátili se k Jozuovi a řekli mu: Ať nejde nahoru všecken lid, ale asi dva tisíce nebo tři tisíce mužů ať jdou nahoru a obléhají město. Nepřiváděj tam všecken lid, neboť jich je málo. A šlo nahoru asi tři tisíce mužů a utekli před muži z Gai. A muži z Gai zabili z nich třicet šest mužů, pronásledovali je od brány a rozdrtili je na svahu, a srdce lidu bylo vyděšeno a stalo se jako voda.

A Jozue roztrhl svá roucha a padl na zem tváří před Pánem až do večera, on i starší Izraele, a sypali si prach na hlavy. A Jozue řekl: Prosím, Pane, proč tvůj služebník přivedl tento lid přes Jordán, aby jej předal Amorejčům a zničil nás? Kdybychom byli zůstali a usadili se u Jordánu! A co řeknu, když Izrael obrátil šíji

před svým nepřítelem? A když uslyší Kananejský a všichni obyvatelé země, obklopí nás a vyhladí nás ze země, a co uděláš se svým velkým jménem?

A Pán řekl Jozuovi: Vstaň, proč jsi padl na tvář? Lid zhřešil a přestoupil smlouvu, kterou jsem s nimi uzavřel, ukradli ze zasvěcených věcí a vhodili je do svých nádob. A synové Izraele nebudou schopni obstát tváří v tvář svým nepřátelům, obrátí šíji před svými nepřáteli, protože se stali prokletím. Nebudu již s vámi, jestliže neodstraníte prokletí ze svého středu. Vstaň, posvěť lid a řekni, aby se posvětili na zítřek. Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Prokletá věc je mezi vámi, nebudete moci obstát před svými nepřáteli, dokud neodstraníte tu prokletou věc ze svého středu. A budete shromážděni všichni ráno podle kmenů, a kmen, který ukáže Pán, přivedete podle rodů, a rod, který ukáže Pán, přivedete podle domu, a dům, který přijme Pán, přivedete podle muže. A kdo bude ukázán, bude spálen v ohni i se vším, co mu patří, protože přestoupil smlouvu Páně a dopustil se bezpráví v Izraeli.

A Jozue vstal brzy ráno, přivedl lid podle kmenů a byl ukázán kmen Judy. A byl přiveden podle klanů a byl ukázán klan Zarái. A byl přiveden podle muže, A byl ukázán Achar, syn Zambriho, syna Záry.

A Jozue řekl Acharovi: Vzdej dnes slávu Pánu, Bohu Izraele, a vyznaj svou vinu, a oznam mi, co jsi udělal, a neskrývej to přede mnou. A Achar odpověděl Jozuovi a řekl: Skutečně jsem zhřešil před Pánem, Bohem Izraele, tak a tak jsem učinil. Viděl jsem v kořisti pestrou pokrývku a dvě stě didrachm stříbra a jeden zlatý jazyk padesáti didrachm, a když jsem je uvážil, vzal jsem je, a hle, jsou skryty v mém stanu a stříbro je skryto pod nimi. A Jozue

poslal posly a oni běželi do stanu v táboře, a tyto věci byly skryty v jeho stanu a stříbro pod nimi. A vynesli je ze stanu, přinesli je k Jozuovi a ke starším Izraele a položili je před Hospodinem.

A Jozue vzal Achara, syna Zary, a vyvedl ho do rokle Achor, i jeho syny, jeho dcery, jeho telata, jeho tažná zvířata, všechny jeho ovce, jeho stan a všechen jeho majetek, a všechen lid s ním, a vyvedl je do Emekachoru. A Jozue řekl Acharovi: Co jsi nás zničil? Pán tě zničí, jako i dnes. A celý Izrael jej ukamenoval kameny a postavili nad ním velkou hromadu kamenů, a Pán přestal s hněvem svého rozhořčení. Proto to nazval Emekachor až do tohoto dne.

8

A Pán řekl Jósuovi: Neboj se ani se neděs, vezmi s sebou všechny muže válečníky, povstaň a vystup do Gai. Hle, dal jsem do tvých rukou krále Gai a jeho zemi. A naložíš s Gai stejným způsobem, jakým jsi naložil s Jerichem, i s jejím králem, a kořist dobytka ukořistiš pro sebe, ustanov však pro sebe zálohu městu ze zadní strany.

A Jozue vstal i všechen lid válečný, aby vytáhli do Gai. Jozue vybral třicet tisíc mužů mocných v síle a poslal je v noci. A přikázal jim se slovy: Vy číhejte za městem, nebuďte daleko od města a všichni buďte připraveni. A já a všichni, kteří jsou se mnou, přitáhneme k městu, a stane se, že až vyjdou obyvatelé Gai nám naproti, právě jako nedávno, utečeme před nimi. A až vyjdou za námi, odlákáme je od města, a řeknou: Tito utíkají před námi, stejně jako předtím. Vy ale povstanete ze zálohy a půjdete do města. Podle tohoto slova učiníte, hle, přikázal jsem vám. A Jozue

je poslal, a oni šli do zálohy a usadili se mezi Betelem a Gai, od moře Gai.

A Jozue vstal časně ráno, navštívil lid, a vystoupili on i starší před lidem na Gai. A všechen lid válečný s ním vystoupil a jdouce přišli naproti městu od východu. A záloha města od moře, A stalo se, když král Gai uviděl, pospíšil a vyšel jim vstříc přímo do boje, on sám a všechen lid, který byl s ním, a sám nevěděl, že za městem je pro něj záloha. A viděl to, a Jozue a Izrael ustoupili před nimi. A pronásledovali syny Izraele, a sami se vzdálili od města. V Gai nezůstal nikdo, kdo by nepronásledoval Izrael, zanechali město otevřené a pronásledovali Izrael.

A řekl Pán k Jozuovi: Vztáhni svou ruku s kopím, které je v tvé ruce, na město, neboť jsem je dal do tvých rukou, a zálohy povstanou rychle ze svého místa. A Jozue vztáhl svou ruku s kopím na město, A zálohy rychle povstaly ze svého místa a vyšly, když natáhl ruku, vešly do města, zmocnily se ho a pospíšivše je zapálily ohněm. A když se obyvatelé Gai ohlédli za sebe a viděli dým stoupající z města do nebe, už neměli kam utéct, ani sem ani tam. A Jozue a celý Izrael viděli, že zálohy vzaly město a že dým města vystoupil k nebi, a obrátivše se, udeřili na muže Gai. A tito vyšli z města vstříc a ocitli se mezi táborem, tito odtud a tito odtud, a bili je, až z nich nezůstal zachráněný ani uprchlý. A krále Gaje zajali živého a přivedli ho k Jozuovi.

A když přestali synové Izraele zabíjet všechny ty v Gai a ty na polích a na hoře při sestupu, kde je pronásledovali od ní až do konce, vrátil se Jozue do Gai a udeřil ji ostřím meče. A padlých v ten den bylo od muže až po ženu dvanáct tisíc, všichni obyvatelé Gai. Kromě kořisti v městě si synové Izraele ponechali všechno, co vyplundrovali, podle rozkazu Pána, jak přikázal Pán Jozuovi.

A Jozue zapálil město ohněm a učinil z něj neobydlenou hromadu navěky až do tohoto dne. A krále Gai pověsil na dvojitém stromě, a byl na stromě až do večera, a při západu slunce přikázal Jozue, a sňali jeho tělo ze stromu, a hodili je do jámy, a postavili nad ním hromadu kamenů, až do tohoto dne.

9

Jakmile ale uslyšeli králové Amoritů, kteří byli za Jordánem, ti v hornaté krajině a ti na pláni, a ti ve všech pobřežních oblastech velkého moře, a ti u Antilibanonu, a Chetitě, a Kananejci, a Perizité, a Euaiové, a AmORITY, a Girgašité, a Jebusité,

Všichni se shromáždili, aby společně vedli válku proti Jozuovi a Izraeli.

A ti, kteří bydli v Gabaonu, slyšeli všechno, co udělal Pán Jerichu a Gai. A udělali i oni sami s lstivostí, a když přišli, opatřili si zásoby a připravili se, a vzali staré pytle na svá ramena a staré a roztržené měchy na víno, které byly svázané, A dutiny jejich obuvi a jejich sandály staré a záplatované na jejich nohou, a jejich oděvy ošumělé na nich, a jejich chléb ze zásob suchý a plesnivý a rozpadlý.

A přišli k Jozuovi do tábora Izraele do Galgaly a řekli Jozuovi a Izraeli: Ze vzdálené země jsme přišli, a nyní s námi uzavřete smlouvu. A synové Izraele řekli Chivejskému: Viz, nebydlíš snad uprostřed nás, a jak s tebou uzavřeme smlouvu? A oni řekli Jozuovi: Jsme tvoji služebníci. A Jozue jim řekl: Odkud jste a odkud jste přišli? A řekli: Ze země velmi vzdálené přišli služebníci tvoji ve jménu Pána, Boha tvého, neboť jsme slyšeli o jeho jménu a o všem, co učinil v Egyptě, A co všechno udělal králům Amoritů,

kteří byli za Jordánem, Sichonovi, králi Amoritů, a Ogovi, králi Bášanu, který bydlel v Aštarótu a v Edrei. A když to uslyšeli, řekli nám naši starší a všichni obyvatelé naší země: Vezměte si zásoby na cestu a jděte jim naproti a řekněte jim: Jsme tvoji služebníci, a nyní s námi uzavřete smlouvu. Tyto chleby – teplé jsme si je vzali v den, kdy jsme vyšli, abychom přišli k vám, nyní však vyschly a staly se zkažené. A tyto měchy na víno, které jsme naplnili nové, praskly, a naše oděvy a naše sandály se opotřebovaly od velmi dlouhé cesty.

A vůdcové vzali z jejich zásob, a Pána se nedotázali. A Jozue s nimi uzavřel mír a ustanovili s nimi smlouvu, aby je zachránili, a vůdcové shromáždění jim přísahali.

A stalo se po třech dnech poté, co s nimi uzavřeli smlouvu, že uslyšeli, že jsou z jejich blízkosti a že mezi nimi bydlí. A synové Izraele odešli a přišli do jejich měst. Jejich města však byla Gabaon, Kefira, Beerot a města Jarin. A synové Izraele s nimi nebojovali, protože všichni vládcové přísahali na Pána, Boha Izraele, a celé shromáždění reptalo na vládce.

A vládci řekli celému shromáždění: My jsme jim přísahali při Pánu, Bohu Izraele, a nyní se jich nebudeme moci dotknout. Toto uděláme: zajmeme je živé a zachováme je, a nebude na nás hněv kvůli přísaze, kterou jsme jim přísahali. Budou žít a budou dřevorubci a nosiči vody pro celé shromáždění, právě jak jim řekli vládci.

A Jozue je svolal dohromady a řekl jim: Proč jste mě oklamali, říkájící: Jsme od tebe velmi daleko, vy jste však sousedé těch, kteří bydlí mezi námi? A nyní jste prokletí, nikdy nepřestane být z vás otrok, ani dřevorubec, ani nosič vody pro mě a mého Boha. A

oni odpověděli Jozuovi, říkajíce: Bylo nám oznámeno, jak mnoho přikázal Pán, tvůj Bůh, Mojžíšovi, svému služebníku, dát vám tuto zemi a zničit nás i všechny obyvatele na ní před vámi, a my jsme se velmi báli o naše duše před vámi, a proto jsme učinili tuto věc. A nyní hle, my jsme vám poddáni; jak se vám líbí a jak se vám zdá, učíňte s námi.

A oni jim to tak udělali, a Jozue je v ten den vysvobodil z rukou synů Izraele, a nezabili je. A Jozue je v ten den ustanovil za dřevorubce a nosiče vody pro celé shromáždění a pro oltář Boží, kvůli tomu se obyvatelé Gabaonu stali dřevorubci a nosiči vody pro oltář Boží až do dnešního dne, a pro místo, které by vyvolil Pán.

10

Když ale uslyšel Adonibezek, král Jeruzaléma, že Jozue dobyl Gai a zničil jej, stejným způsobem, jakým naložili s Jerichem a jeho králem, tak naložili i s Gai a jeho králem, a že obyvatelé Gabaonu přeběhli k Jozue a k Izraeli, A báli se jich velmi, věděl totiž, že město Gabaon bylo velké, jako jedno z královských měst, a všichni její muži byli silní. A Adonibezek, král Jeruzaléma, poslal k Elamovi, králi Hebronu, a k Fidonovi, králi Jarmutu, a k Jeftovi, králi Lakiše, a k Dabeinovi, králi Odollamu, říkáje, Pojdte, vystupte ke mně a pomozte mi, a bojujme proti Gabaónu, neboť zběhli k Jozuovi a k synům Izraele. A vytáhlo pět králů Jebusejců: král Jeruzaléma a král Hebronu a král Jarmuthu a král Lachishe a král Odollamu, oni a všechen jejich lid. A obléhali Gibeon a dobývali jej.

A obyvatelé Gabaonu poslali k Jozuovi do tábora Izraele do Galgaly se slovy: Neopouštěj své služebníky, vystup k nám rychle,

pomoz nám a vysvobod' nás, protože se proti nám shromáždili všichni králové Amoritů bydlící v hornaté krajině. A Jozue vyšel z Galgal, on i všichni váleční muži s ním, všichni udatní v síle.

A řekl Pán Jozuovi: Neboj se jich, neboť jsem je dal do tvých rukou, nikdo z nich nezůstane před vámi.

A protože Jozue přišel na ně náhle, celou noc táhl z Galgal. A Pán uvedl je do zmatku před syny Izraele a Pán je rozdrtil velkým rozdrcením v Gabaonu, a pronásledovali je cestou výstupu Betchoronu a sekali je až k Azece a až k Makedě. Když oni utíkali před syny Izraele na sestupu z Bet-horonu, Pán svrhl na ně kameny krupobití z nebe až k Azece, a bylo více těch, kteří zemřeli skrze kameny krupobití, než těch, které synové Izraele zabili mečem ve válce.

Potom mluvil Jozue k Pánu v den, kdy Bůh vydal Amorejce do rukou Izraele, když je rozdrtil v Gabaonu a byli rozdrceni před syny Izraele, a Jozue řekl: Ať stojí slunce nad Gabaonem a měsíc nad roklí Aijalon. A slunce i měsíc stály nehybně, dokud Bůh nebránil jejich nepřátele, a slunce stálo uprostřed nebe a nešlo k západu až do konce jednoho dne. A nestala se taková den ani dříve, ani naposledy, takže Bůh vyslyšel člověka, protože Pán bojoval spolu s Izraelem. A těchto pět králů uteklo a skryli se do jeskyně v Makeda. A bylo oznámeno Jozuovi se slovy: Bylo nalezeno pět králů skrytých v jeskyni v Makeda. A Jozue řekl: Skutálte kameny na ústí jeskyně a ustanovte muže, aby je střežili. Vy však nestůjte, pronásledujte své nepřátele, uchopte jejich zadní voj a nedovolte jim vejít do jejich měst, neboť je Pán, náš Bůh, vydal do našich rukou. A stalo se, když Jozue a všichni synové Izraele přestali je sekat velikým sekáním velmi až do konce, že přeživší byli zachráněni do opevněných měst.

A všechen lid se obrátil k Jozue do Makedy zdraví, a nikdo ze synů Izraele nezavrčel svým jazykem.

A Jozue řekl: Otevřete jeskyni a vyved'te těchto pět králů z jeskyně. A vyvedli těch pět králů z jeskyně: krále Jeruzaléma, krále Chebrónu, krále Hierimúthu, krále Lachíše a krále Odollámu. A protože je vyvedli k Jozuovi, svolal Jozue celý Izrael a ty, kteří začínali válku a doprovázeli jej, říká jim: Jděte napřed a položte své nohy na jejich šíje. A když přistoupili, položili své nohy na jejich šíje. A Jozue jim řekl: Nebojte se jich ani se neděste, buďte stateční a silní, protože tak učiní Pán všem vašim nepřátelům, proti kterým bojujete. A Jozue je zabil a pověsil je na pět dřev, a viseli na dřevech až do večera. A stalo se k západu slunce, přikázal Jozue, a stáhli je ze dřev a hodili je do jeskyně, do které tam utekli, a svalili kameny na jeskyni až do dnešního dne.

A Makkedah vzali v ten den a zavraždili ji ostřím meče a úplně zničili každou dýchající věc, která byla v ní, a nebyl zanechán nikdo v ní zachráněný a unikající, a učinili králi Makkedah stejným způsobem, jakým učinili králi Jericha.

A Jozue odešel a celý Izrael s ním z Makedy do Lebny a obléhal Lebnu. A Pán ji vydal do rukou Izraele, a vzali ji i jejího krále, a zavraždili ji ostřím meče, i každou dýchající věc v ní, a nebyl v ní zanechán nikdo zachráněný ani unikající, a učinili jejímu králi stejně, jako učinili králi Jericha.

A odešel Jozue a celý Izrael s ním z Lebny do Lakíše, obléhal ji a dobýval ji. A Pán odevzdal Lachíš do rukou Izraele. A dobyl jej druhého dne, a pobili jej ostřím meče, a naprosto jej zničili, stejným způsobem, jakým naložili s Lebnu. Potom vytáhl Elam,

král Gazeru, aby pomohl Lachíši, a Jozue jej udeřil ostřím meče, i lid jeho, takže z nich nezůstal nikdo zachráněný ani uprchlý.

A Jozue odešel a celý Izrael s ním z Lakiše do Odollamu, obléhal ho a dobyl ho. A Pán ji vydal do rukou Izraele, a dobyli ji toho dne, a vyvraždili ji ostřím meče, a všechno živé v ní vyvraždili, stejným způsobem, jak učinili Lachíši.

A Jozue odešel a celý Izrael s ním do Chebrónu a obléhal jej. A udeřili na ni ostřím meče a všechny živé bytosti, které v ní byly, nikdo nebyl ušetřen, stejným způsobem, jakým naložili s Odolamem, úplně ji zničili i vše, co v ní bylo.

A Jozue se obrátil a celý Izrael do Debíru, a obklíčili ji, Vzali je i jejího krále a její vesnice a pobili je ostřím meče a úplně je zničili i každou živou duši v něm a nenechali v něm nikoho, kdo by přežil, stejným způsobem, jakým naložili s Chebronem a jeho králem, tak naložili s Dabirem a jeho králem.

A Jozue udeřil celou zemi hornatou, i Negev, i nížinu, i Asedoth, i jejich krále, nezanechali z nich přeživšího, a všechno, co dýchalo životem, vyhladil, tak jak přikázal Hospodin, Bůh Izraele, od Kádeš Barné až po Gazu, celou Gošem až po Gibeón. A všechny jejich krále a jejich zemi porazil Jozue najednou, protože Pán, Bůh Izraele, bojoval za Izrael.

11

Jak ale uslyšel Jabis, král Asoru, poslal k Jobabovi, králi Maronu, a ke králi Symoonu, a ke králi Aziphu, a ke králům u velkého Sidónu, do hornaté krajiny a do Araby naproti Kenerothu, a do roviny, a do Phenaeddor, a k pobřežním Kananejcům od

východu, a k pobřežním Amorejcům, a Chetejcům, a Ferezejcům, a Jebusejcům v hoře, a Evejcům, a těm pod Hermonem do země Massyma. A vyšli oni a jejich králové s nimi, jako písek moře množství, a koně a vozy velmi mnohé. A shromáždili se všichni ti králové a přišli na totéž místo, a utábořili se u vody Maron, aby bojovali proti Izraeli.

A Pán řekl Jozuovi: Neboj se jich, protože zítra v tuto hodinu já je vydám poražené před Izraelem. Jejich koním podřežeš šlachy a jejich vozy spálíš ohněm. A Jozue přišel se všemi válečníky náhle k vodám Maronu a padli na ně v hornaté zemi. A Pán je vydal do rukou Izraele, a sekajíce je pronásledovali až k velkému Sidónu, a až k Maserónu, a až k rovinám Massóchu na východě, a posekali je tak, že z nich nezůstal žádný přeživší. A Jozue jim udělal, jak mu přikázal Pán: jejich koním podřezal šlachy a jejich vozy spálil ohněm.

A Jozue se v té době vrátil a zmocnil se Asóru a jejího krále. Asór totiž dříve vládl všem těmto královstvím. A zabili každou dýchající věc v něm mečem a zničili všechny, a nebyla v něm zanechána žádná dýchající věc, a Azor spálili ohněm. A všechna města těch království a jejich krále vzal Jozue a pobil je ostřím meče a vyhladili je, jak přikázal Mojžíš, služebník Páně. Ale všechna opevněná města nespálil Izrael, kromě samotného Chasóru, který Izrael spálil. A všechny kořisti z něj vyplundrovali pro sebe synové Izraele, ale je všechny úplně zničili ostřím meče, dokud je nezničili, nezanechali z nich nic živého. Jakým způsobem přikázal Pán svému služebníkovi Mojžíšovi, a Mojžíš podobně přikázal Jozuovi, tak učinil Jozue, nepřestoupil nic ze všeho, co mu Mojžíš přikázal.

A Jozue vzal celou hornatou zemi a celou zemi Negeb a celou zemi Gošem a nížinu a zemi na západ a horu Izrael a nížiny. ty k té hoře od hory Chelcha, která stoupá do Seiru, a až k Balagadu, a pláně Libanonu pod horou Hermon, a všechny jejich krále vzal, zničil a zabil. A Jozue vedl proti těmto králům válku mnoho dní.

A nebylo města, které by Izrael nevzal, všechno vzali ve válce. Že se skrze Pána stalo posílit jejich srdce, aby se setkali ve válce proti Izraeli, aby byli zničeni, tak aby jim nebyla dána milost, ale aby byli zničeni, způsobem, jakým to řekl Pán Mojžíšovi.

A Jozue přišel v ten čas a vyhladil Anakim z hornaté krajiny, z Hebronu, z Dabiru, z Anabot a z celého Judy s jejich městy, a Jozue je vyhladil. Nikdo z Anakimů nezůstal mezi syny Izraele, kromě Gazy, Gatu a Ašdodu, kde zůstali.

A Jozue vzal celou zemi, jak přikázal Pán Mojžíšovi, a Jozue ji dal Izraeli za dědictví podle rozdělení jejich kmenů, a země odpočinula od války.

12

A tito jsou králové země, které zabili synové Izraele, a zdělili jejich zemi za Jordánem od východu slunce, od údolí Arnon až k hoře Hermon, a celou zemi Araba na východě. Sihona, krále Amoritů, který bydlel v Češbonu a vládl od Arnonu, jenž je v údolí, podle části údolí, a polovinu Gileádu až k Jabboku, k hranicím synů Ammonových. A Arabah až k moři Chinnereth na východě, a až k moři Arabah, moři solí, od východu cestou podle Beth jeshimoth, od Temanu pod Asedoth Phasga. A Og, král Bašanu, zůstal z obrů, ten, který bydlel v Aštarotu a v Edrei, Vládce od hory Hermon a od Secchai, celý Bašan až k hranicím

Gergesi a Machi a polovinu Gileadu k hranicím Sihona, krále Hešbonu. Mojžíš, služebník Páně, a synové Izraele je porazili, a Mojžíš ji dal v dědictví Rubenovi, Gádovi a polovině kmene Manasse.

A tito jsou králové Amoritů, které zabil Jozue a synové Izraele za Jordánem od moře Balagad v rovině Libanonu, a až k hoře Chelcha, stoupajících do Seiru, a dal ji Jozue kmenům Izraele, aby ji dědili podle jejich losu, V horách a na pláni a v Arabě a v Asedothu a na poušti a v Negevu, Chetejského a Amorejského a Kananejského a Perizejského a Evejského a Jebusejského.

Krále Jericha a krále Gai, která je blízko Bethelu, krále Jeruzaléma, krále Chebrónu, krále Hierimouthu, krále Lachime, krále Elamu, krále Gezeru, krále Dabiru, krále Gaderu, krále Hermatha, krále Adera, krále Lebny, krále Odollamu, Král šel, krále Tafúta, krále Oféra, krále Ofeka z Aroku, krále Asoma, krále Symeona, krále Mambrotha, krále Azipha, král Kadeše, král Zahhak, krále Maredotha, krále Iekoma z Carmelu, krále Odollamu z Pheneadoru, krále Gei z Galileje, Krále Thersy, všichni tito králové dvacet devět.

13

A Jozue byl starší, pokročilý ve dnech, a řekl Pán k Jozue: Ty jsi pokročil ve dnech a země zůstává mnoho k dědictví. A toto je země opuštěná, hranice Filištínů, Gesirijec a Kananejec, Od neobydlené oblasti před Egyptem až k hranicím Akkaron na levé straně Kananejských je počítáno k pěti satrapiím Filištínských, Gazskému, Ašdodskému, Aškelonskému, Gatskému, Akkaronskému a Euaijskému, z Temanu a celá země Kanaán před Gázou, a Sidonští až k Afeku, až k hranicím Amoritů, a celou zemi

Galiath Filištinů, a celý Libanon od východu slunce od Gilgalu pod horou Hermon až ke vchodu do Hamatu, Všechny obyvatele hornaté krajiny od Libanonu až k Masereth Memphomaim, všechny Sidoňany, já je vyhladím před tváří Izraele, ale rozděl ji losem Izraeli, způsobem, který jsem ti přikázal.

A nyní rozděl tuto zemi v dědictví devíti kmenům a polovině kmene Manasse. Od Jordánu až k moři velkému podle západu slunce ji dáš, moře velké ji ohraničí. Těm dvěma kmenům a polovině kmene Manasse, Rubenovu a Gádovu, dal Mojžíš za Jordánem na východ slunce, dal mu Mojžíš, služebník Páně, Od Aroeru, který je na břehu proudu Arnonu, a město, které je uprostřed rokle, a celou Misor od Medeby, Všechna města Sihona, krále Amoritů, který kraloval v Hešbonu, až k hranicím synů Amonových, A Galaaditis, a hranice Gesiri, a Machati, celou horu Hermon a celou Basanitis až k Acha, Celé království Oga v Bašanu, který vládl v Aštarotu a v Edrei. Tento byl zanechán z obrů, a Mojžíš jej porazil a zničil. A synové Izraele nezničili Gesirity, Machatity a Kananejce, a král Gesiri a Machati bydleli mezi syny Izraele až do dnešního dne.

Kromě kmene Levi nebyl dán dědictví; Pán, Bůh Izraele, ten je jejich dědictví, jak jim řekl Pán. A toto je rozdělení, které rozdělil Mojžíš synům Izraele v Araboth Moábském za Jordánem naproti Jerichu.

A Mojžíš dal kmeni Rúben podle jejich rodů. A stalo se, že jejich hranice byly od Aroeru, který je u okraje údolí Arnon, a město, které je v údolí Arnon, a celý Misor, až po Chesbon, a všechna města, která jsou v Misor, a Daibon, a Bamot Baal, a dům Meelbot, a Bašan, a Bamot, a Mefaat a Kirjataim, a Sebama, a Serada, a Sion v hoře Enab, a Baithphogor, a Asedoth Phasga, a

Baiththaseinoth, a všechna města Misoru, a celé království Sihona, krále Amoritů, kterého Mojžíš porazil, i vůdce Midianu, a Eviho, a Roboka, a Sura, a Ura, a Robeho, vládce zabitého v Sionu, a obyvatele Sionu.

A Balaama, syna Beorova, věštce, zabili v tom obratu.

Stalo se ale, že hranice Reubena byla Jordán jako hranice. Toto bylo dědictví synů Reubenových podle jejich klanů, jejich města a jejich statky.

Dal ale Mojžíš synům Gádovým podle jejich klanů. A jejich hranice byly Jazer, všechna města Gileadu a polovina země synů Ammonových až k Arabě, která je naproti Aradu. A od Chesbon až do Araboth podle Masefy, a Botanim, a Maan až do hranic Daibonu. a Enadom a Othargai a Bainthanabra a Sokchotha a Saphan a zbývající království Sihona, krále Heshbonu, a Jordán bude ohraničovat až k části moře Chinnereth za Jordánem od východu. Toto je dědictví synů Gádových podle jejich klanů a podle jejich měst, podle jejich klanů obrátí krk před svými nepřáteli, protože podle jejich klanů vznikla jejich města a jejich statky.

A Mojžíš dal polovině kmene Manasse podle jejich klanů. A stalo se, že jejich hranice byly od Maanu, a celé království Bašanu, a celé království Oga, krále Bašanu, a všechny vesnice Jaira, které jsou v Bašanitidě, šedesát měst. A polovina Gileádu, a v Aštarótu a v Edrei města království Óga v Bášanu, synům Makíra, synům Manassesa, a polovinám synů Makíra, synů Manassesa, podle jejich klanů. Tito, které zdědil Mojžíš za Jordánem v Araboth Moábském, za Jordánem u Jericha od východu.

A tito jsou ti, kdo rozdělili dědictví synům Izraele v zemi Kanaán, kterým rozdělili dědictví Eleazar, kněz, a Jozue, syn Nunův, a vůdcové otcovských rodů kmenů synů Izraele. Podle losů zdělili tak, jak přikázal Pán skrze Jozue devíti kmenům a polovině kmene. z toho za Jordánem. A Levitům nedal dědictví mezi nimi, Protože synové Josefovi byli dva kmene, Manasses a Efraim, a Levitům nebyla dána část v zemi, ale pouze města k bydlení a jejich oddělená území pro dobytek a jejich dobytek. Jakým způsobem přikázal Pán Mojžíšovi, tak učinili synové Izraele a rozdělili zemi.

A synové Judy přistoupili k Jozue v Galgale a Káleb, syn Jefonův, Kenezský, mu řekl: Ty znáš slovo, které Pán mluvil k Mojžíši, muži Božímu, o mně a o tobě v Kádeš Barné. Bylo mi čtyřicet let, když mě Mojžíš, služebník Boží, poslal z Kádeš Barnea vyzvědět zemi, a odpověděl jsem mu slovo podle jeho myslí. Moji bratři, kteří se mnou vystoupili, změnili srdce lidu, ale já jsem byl plně odhodlán následovat Pána, svého Boha. A Mojžíš přísahal v ten den slovy: Země, na kterou jsi vstoupil, bude tobě a tvým dětem v dědictví navěky, protože jsi byl oddán následování Pána, našeho Boha. A nyní mě Pán živil způsobem, který řekl. Toto je čtyřicátý pátý rok od toho, co Pán mluvil toto slovo k Mojžíšovi, a Izrael šel po poušti. A nyní hle, já jsem dnes osmdesát pět let. Stále jsem dnes silný, jako když mě poslal Mojžíš, stejně jsem silný nyní, abych vyšel a vešel do války. A nyní tě žádám o tuto horu, jak řekl Pán toho dne, protože ty jsi slyšel toto slovo toho dne, nyní však jsou tam Anakimové, opevněná a velká města, jestliže tedy bude Pán se mnou, zničím je, jak mi řekl Pán.

A Jozue mu požehnal a dal Hebron Kálebovi, synu Jefunneho, syna Kenazova, jako dědictví. Kvůli tomu se stal Chebrón dědičným podílem Cháleba, syna Jefoneho Kenezejského, až do tohoto dne, protože následoval příkaz Pána, Boha Izraele. Jméno Hebronu bylo dříve město Argob, metropole Anakimů, a země odpočinula od války.

15

A staly se hranice kmene Judy podle jejich klanů od hranic Idumeje, od pouště Sin až ke Kadeši na jih.

A jejich hranice byla od Jihu až k části solného moře, od hřebene vedoucího k Jihu. A prochází naproti výstupu Akrabin, obchází kolem Sena, vystupuje od jihu na Kadeš Barnea, vychází k Asoronu, vystupuje do Sarady a vychází k západu od Kadeše, A vychází na Selmóna a prochází až k údolí Egypta, a východ hranic bude u moře; toto je jejich hranice od jihu.

A hranice od východu: celé Slané moře až k Jordánu. A jejich hranice od severu, od mořského hřebene a od části Jordánu. Hranice vystupuje k Bethaglaim, prochází od severu k Betharabě a vystupuje k kameni Baiona, syna Rubenova, A hranice stoupá ke čtvrté části rokle Achor a sestupuje k Gilgalu, který je naproti výstupu Adummim, jenž je na jih od rokle, a prochází k vodě pramene slunce, a jeho východem bude pramen Rogel, A hranice stoupá do rokle Ennom na hřbet Jebusejského od jihu, to je Jeruzalém, a hranice prochází na vrchol hory, která je naproti rokli Ennom směrem k moři, jež je v části země Refaimské na severu, A hranice prochází od vrcholu hory k prameni vody Naftó, a prochází k hoře Efrón, a povede hranici k Baalu; to je město Jarim. A hranice bude obcházet od Baalu k moři a projde k hoře

Assar na hřbet města Jarin od severu, to je Chaslon, a sestoupí k městu slunce a projde k jihu, A hranice prochází za Akkaron na sever, pak vychází hranice do Sokkoth a prochází hranice na jih, pak vychází na Lebna a výstup hranic bude u moře. A jejich hranice od moře, veliké moře je bude ohraničovat. Toto jsou hranice synů Judových kolem podle jejich klanů.

A Kálebovi, synu Jefonneho, dal podíl uprostřed synů Judy na rozkaz Boží, a Jozue mu dal město Arbok, hlavní město Enakovo; to je Hebron. A Káleb, syn Jefuneh, odtamtud vyhladil tři syny Enákovy: Šešaje, Talmaje a Achimana. A Cháleb vyšel odtamtud proti obyvatelům Dabíru, a jméno Dabír bylo dříve město Písmen.

A Cháleb řekl: Kdo dobude a zmocní se města Písem, tomu dám svou dceru Aschán za ženu. A vzal ji Gotoniel, syn Keneze, bratra Kalebova, a dal mu svou dceru Aschán za manželku. A stalo se, když vycházela, že mu poradila, řkouc: Budu žádat svého otce o pole. A vykřikla z osla a Káleb jí řekl: Co je ti? A řekla mu: Dej mi požehnání, protože jsi mě dal do země Negeb, dej mi Bothanis. A dal jí Gonathlah nahoře a Gonathlah dole.

Toto je dědictví kmene synů Judových. Stala se pak jejich města městy u kmene synů Judových na hranicích Edomu na poušti, a Baseeleel, a Ara, a Asor, a Ikam, a Regma, a Arouel, a Kadeš, a Asorionain, a Mainam, a Balmaana, a jejich vesnice, a města Asheron, tato Hazor, a Sén, a Salma a Moladah, a Seri, a Baafalath, A Cholasheola, a Beersheba, a jejich vesnice, a jejich statky Bala, Bakok a Asom, a Elboudad, a Bethel, a Hormah, a Ziklag, a Macharim a Sethennak, a Labos, a Sale, a Eromoth, dvacet devět měst, a jejich vesnice.

V nížině Aštaol, Sora a Eštaol. A Ušitý, a Napjatý, a Iluthoth a Porodní bába, a Jermouth, a Odollam, a Membra, a Saocho a Iazeka, a Sakarim, a Gadera, a jejich statky, čtrnáct měst, a jejich vesnice. Seneh, Adasan a Magadalgad, a Dalad, a Masfa, a Iachareel, a Basedoth, a Ideadalea, a Chabra, Maches a Maachos, a Gedor, a Bagadiel, a Noman, a Machedan, šestnáct měst, a jejich vesnice, Lebna, Ithak a Enoch, a Jana, a Nasib, a Keilam, a Akiezi, a Kezib, a Bathesar, a Ailom, měst deset, a vesnice jejich, Ekron a jeho vesnice a jejich statky, Od Ekronu po Gemnu a všechny, které jsou blízko Asedothu, a jejich vesnice, Asiedoth a jeho vesnice a jeho statky, Gaza a jeho vesnice a jeho statky až k proudu Egypta, a velké moře tvoří hranici.

A v hornaté zemi Samir, Jether a Socoh, a Řenna a město Písem, to je Dabír, a Anon, a Es, a Manna a Aisam. a Gosem, a Halu, a Hanna a Gilom, měst jedenáct, a vesnice jejich, Airem, Remna a Soma, a Jemain, a Baethachu a Phakoua, A Euma, a město Arbok, což je Hebron, a Sorath, devět měst, a jejich statky, Maon, Carmel, Ziph a Juttah, a Jariel, a Arikam, a Zakanaim, a Gabaá, a Tamnathá, devět měst, a jejich vesnice, Ailoua, Bethsour a Geddon, a Magaroth, a Bethanam, a Thekoum, šest měst, a jejich vesnice, Kiriath baal, toto je město Jarim, a Sotheba, dvě města, a jejich statky, a Baddargeis, a Tharabaam, a Aion, A Aiochioza a Naflazon a města Sadon a Arkades, měst sedm, a vesnice jejich.

A Jebúsejec bydlel v Jeruzalémě a synové Judy nebyli schopni je zničit, a Jebúsejci bydleli v Jeruzalémě až do tohoto dne.

16

A staly se hranice synů Josefových od Jordánu u Jericha od východu, a vystoupí od Jericha do hornaté pustiny, do Bethel

Luzy. A vyjde do Bethelu a projde k hranicím Ahatarthi. A projde k moři na hranice Aptalim až k hranicím dolního Bethoronu, a jejich východ bude u moře. A synové Josefovi, Efraim a Manasse, zdědili.

A staly se hranice synů Efraimových podle jejich klanů, a staly se hranice jejich dědictví od východu Atarot a Erok až k hornímu Bethoronu a Gazaře. A hranice přijdou k moři do Ikasmonu od severu Termy, obejde na východ do Thenasy a Selles a projde od východu do Ianoky. A do Macha a Atarotu, a jejich vesnice, a přijde na Jericho a vyjde k Jordánu. A od Hrobu půjde hranice k moři na Chelkana a jejich východ bude k moři, toto je dědictví kmene Efraim podle jejich rodů.

A města oddělená synům Efraimovým uprostřed dědictví synů Manassových, všechna města a jejich vesnice. A Efraim nezničil Kananejce bydlícího v Gázéru, a Kananejce bydlel v Efraimovi až do tohoto dne, až vystoupil farao, král Egypta, a vzal jej a spálil jej ohněm, a Kananejce a Perizejce a obyvatele Gázéru probodli, a farao jej dal jako věno své dceři.

17

A staly se hranice kmene synů Manassesových, protože tento byl prvorozený Josefovi, Machirovi, prvorozenému Manassesovu, otci Gileada, neboť byl muž válečník, v Gileadské zemi a v Bašanu. A stalo se zbývajícím synům Manasseho podle jejich klanů: synům Ieziho a synům Keleza a synům Ieziela a synům Sychema a synům Symarima a synům Ofera, tyto byli mužského pohlaví podle jejich klanů.

A Salpaadovi, synu Oferovu, nebyly synové, ale dcery, a toto jsou jména dcer Salpaadových: Maala, Noua, Egla, Melcha a Thersa. A stály před knězem Eleazarem a před Jozuem a před vládci a říkaly: Bůh přikázal skrze Mojžíše dát nám dědictví uprostřed našich bratří, a byl jim dán na příkaz Páně los mezi bratřími jejich otce. A jejich provazové měření padlo od Anassy a roviny Labek ze země Galaad, která je za Jordánem, Protože dcery synů Manassehových zdědily dědictví mezi svými bratry, ale země Galaad připadla zbývajícím synům Manassehovým.

A stalo se, že hranice synů Manassehových byla Delehanath, která je naproti synům Anathovým, a vede k hranicím k Jaminu a Jassibu k pramenu Taphthoth. Manassehovi bude, a Tafet na hranicích Manasseha synům Efraimovým. A hranice sestoupí k roklině Charan na jih podle rokliny Jariel, terebint Efraimův mezi městem Manasse, a hranice Manasseho na severu k bystřině, a jeho východ bude moře. Od jihu k Efraimovi a na severu k Manassesovi, a moře bude jejich hranicí, a s Ašerem se setkají na severu a s Isacharem od východu. A Manasse bude mít v Isacharovi a v Ašerovi Baitan a jejich vesnice, a obyvatelé Doru a jeho vesnice, a obyvatelé Megidda a jeho vesnice, a třetinu Mafety a jeho vesnice.

A synové Manasseh nebyli schopni zničit tato města, a Kananejci začali bydlet v této zemi. A stalo se, že když synové Izraele zvítězili a učinili Kananejce poddanými, nezničili je úplně.

Odpověděli ale synové Josefovi Jozuovi: Proč jsi nám dal do vlastnictví jeden los a jednu naměřenou část? Já jsem přece mnohý lid a Bůh mě požehnal. A Jozue jim řekl: Jestliže jsi velký lid, vystup do lesa a vyklid' si ho, jestliže tě svírá hora Efraim. A oni řekli: Nelíbí se nám hora Efraim, a vybraný kůň a železo patří

Kananejcům bydlícím v Betšanu a v jeho vesnicích, v údolí Jezreel. A Jozue řekl synům Josefovým: Jestliže jsi početný lid a máš velikou sílu, nebude ti stačit jeden los, Ten hvozd totiž bude tvůj, protože je to hvozd a vyklidiš jej, a bude tvůj, a když vyhladiš Kananejského, ačkoli má vybrané koně, ty totiž nad ním převládneš.

18

A celé shromáždění synů Izraele se shromáždilo v Šílo a postavili tam stan svědectví, a země byla jimi podmaněna.

A zůstalo sedm kmenů synů Izraele, kteří nezdělili. A řekl Jozue synům Izraele: Jak dlouho budete ochabovat zdědit tu zemi, kterou dal Pán, Bůh náš? Dejte z vašich mužů tři z kmene, a když vstanou, nechť projdou zemí a nechť ji popíší přede mnou, jak bude nutné ji rozdělit. A přišli k němu, A rozdělil jim sedm podílů. Juda si stanoví hranici na jihu a synové Josefovi si stanoví hranici na severu. Vy však rozdělte tu zemi na sedm částí a přineste je sem ke mně, a vynesu vám los před Hospodinem, naším Bohem. Neboť synové Lévi nemají podíl mezi vámi, protože kněžství Páně je jejich podílem, a Gád a Rúben a polovina kmene Manasse vzali své dědictví za Jordánem na východě, které jim dal Mojžíš, služebník Páně.

A muži vstali a šli, a Jozue přikázal mužům, kteří šli prozkoumat zemi, řka: Jděte a prozkoumate zemi, a přijďte ke mně, a zde vám vynesu los před Pánem v Šílo. A oni šli a procházeli tu zemi, viděli ji a napsali ji podle měst, sedm částí do knihy, a přinesli ji k Jozue. A Jozue jim hodil los v Šílo před Pánem.

A los kmene Benjamín vyšel první podle jejich klanů, a hranice jejich losu vyšly mezi syny Judy a mezi syny Josefa.

A stalo se, že jejich hranice od severu, od Jordánu, půjdou hranice nahoru podél zad Jericha od severu a půjdou nahoru na horu k moři, a jeho východ bude Mabdaritis Baithon. A hranice odtud projde k Lúze, na hřbet Lúzy od jejího jihu, to je Bétél, a hranice sestoupí k Matarot Orech na hornatou krajinu, která je k jihu od dolního Betorónu.

A hranice bude procházet a povede kolem na část směřující k moři od Jihu, od hory před Betoronem na jih, a jeho výstup bude do Kiriath Baalu, což je Kiriath Jearim, město synů Judy, toto je část směrem k moři.

A část směřující k jihu od Kiriath Baalu projde hranicemi do Gasinu, k prameni vody Naphto. A hranice sestoupí k části, to jest k čelní straně údolí Sonnam, které je v části Emek Rafain od severu, a sestoupí Gaienna na hřbet Jebousai od jihu, sestoupí k prameni Rogel, A projde přes pramen Bét-šemeš, projde přes Galílót, která je naproti výstupu Etám, a sestoupí ke kameni Baión synů Rúbenových, A projde podél zad Betharabah od severu a sestoupí k hranicím při zádech moře od severu. A východ hranic bude na hřebenu Solného moře na severu směrem k části Jordánu od jihu, toto jsou hranice od jihu.

A Jordán bude ohraničovat od východní strany, toto je dědictví synů Benjamínových, její hranice kolem podle klanů.

A stala se města synů Benjamína podle jejich klanů: Jericho, Bethagai a Amekasis, a Baithabara, a Sarai, a Besana, a Aien, a Phara, a Ephrathah, a Karafah, a Kefirah, a Moni, a Gabaah,

dvanáct měst, a jejich vesnice, Gibeon, Ramah a Beeroth, a Mass, a Miron a Amok, A Phira, a Kaphan, a Nakan, a Zelekan a Thareela. A Jebus, což je Jeruzalém, a Gabaoth, Iarim, měst třináct, a vesnice jejich. Toto je dědictví synů Benjamínových podle jejich klanů.

19

A vyšel druhý los synů Symeónových a jejich dědictví se nacházelo mezi losy synů Judových. A jejich los připadl na Beršebu, Samau a Kaladám, a Arsola, a Bola a Jason, a Erthoula, a Plány, a Horma, a Sicelac, a Baithmachereb a Sarsusin, a Batharoth, a pole jejich, měst třináct, a vesnice jejich. Tichý, Teplý, Jether a Suchý, čtyři města a jejich vesnice, kolem jejich měst až k Baleku, jdoucích do B ametu k jihu, toto je dědictví kmene synů Simeonových podle jejich rodů. Z losu Judy bylo dědictví kmene synů Simeonových, protože podíl synů Judových se stal větší než jejich, a synové Simeonovi zdělili uprostřed jejich losu.

A vyšel třetí los Zabulonovi podle jejich klanů, budou hranice jejich dědictví Esedekgola, jejich hranice, moře a Magelda, a setká se u Betharaby v roklině, která je naproti Jekmanu. A vrátil se od Seddouku z protější strany od východu Betšemeše k hranicím Chaselotaitu, a projde k Dabirotu, a vystoupí k Fanggai. A odtamtud obejde z protější strany na východ k Gebe, k městu Katasem, a projde k Remmona Matharaoza. A hranice bude obcházet na sever k Hamatu a jejich východ bude u Zifronu, a Katanath, a Nabaal, a Symeon, a Jericho a Baithman. Toto je dědictví kmene synů Zabulonových podle jejich rodů, města a jejich vesnice.

A Isascharovi vyšel čtvrtý los. A jejich hranice byly Iaziel, Chasaloth a Sunam, a Agis, a Siona, a Reeroth a Anachereth, a Dabiron, a Kišon, a Rebes, A Remmas, a Ieon, a Tomman, a Aimarek a Bersaphes. A hranice se spojí u Gathboru a u Salimu směrem k moři a u Bethshemeshe, a jeho východem hranic bude Jordán. Toto je dědictví kmene synů Issacharových podle jejich klanů, města a vesnice jejich.

A vyšel pátý los Ašérovi podle jejich klanů. A jejich hranice byly Exeleketh, Aleph, Baithok a Keaph, a Elimelech, a Amiel, a Maasah, a připojí se ke Karmelu u moře, a k Sionu, a Labanath. A vrátí se od východu slunce a Baitegenet, připojí se k Zabulonovi a Ekgai a Ftaiel podle severu, vstoupí do hranic Saftaibaitme a Inaele a projde do Chobamasomelu. a Elbon, a Rahab, a Ememeon, a Kanthan až po velký Sidon. A hranice se vrátí do Ramah a až k prameni Masphassat a Tyrských, a hranice se vrátí na Jasiph, a jeho východ bude moře, a Apoleb, a Echozob. a Archob, a Afek, a Raau. Toto je dědictví kmene synů Ašerových podle jejich rodů, města a jejich vesnice.

A Neftalímu vyšel los šestý. A stalo se, že jejich hranice byly Moolam, Mola, Besemiin, Arme, Nabok a Iephthamai až po Dodam, a jeho průchody vedly k Jordánu. A hranice se vrátí k moři v Aththaboru a odtud projde do Iakany a připojí se k Zabulonovi od jihu, a Ašer se připojí podle moře, a Jordán od východu slunce.

A opevněná města Tyřanů: Týr, Omathadaketh a Kenereth, a Armath, a Arael a Asor, a Kádes, a Assarion, a pramen Asor, a Keroe, a Megalaarim, a Baiththame a Thessamys. Toto je dědictví kmene synů Neftalího.

A Danu vyšel los sedmý. A jejich hranice byly Sarath, Asa a města Sammaus. a Salamis, a Písek, a Silatha, a vzal Timnu a Ekron, a Alcatha, a Begeton, a Gebeelan, a Azor, a Banaibakat, a Gethremmon, A od moře Jestřábů hranice sousedící s Joppou. Toto je dědictví kmene synů Danova podle jejich klanů, jejich města a jejich vesnice.

A synové Danovi vytáhli a bojovali proti Lachíši, zmocnili se ho, pobili jej ostrím meče, usadili se v něm a nazvali jej jménem Lasendan.

A oni šli obsadit tu zemi podle jejich hranic, a synové Izraele dali dědictví Jozuovi, synu Nunovu, mezi sebou. Skrze rozkaz Boha mu dali město, které žádal, Thamnasaarch, která je v hoře Efraim, a postavil to město a bydlel v něm.

Toto jsou dělení, která jako dědictví přidělil kněz Eleazar a Jozue, syn Nunův, a vůdcové rodin v kmenech Izraele losem v Šílu před Pánem, u dveří stanu svědectví, a pak šli obsadit zemi.

20

A Pán mluvil k Jozue a řekl: Promluv k synům Izraele a řekni: Dejte města útočišť, o kterých jsem vám řekl skrze Mojžíše. Útočiště vrahovi, který udeřil duši neúmyslně, a budou vám ta města útočištěm, a nezemře ten vrah skrze mstitele krve, dokud nestane před shromážděním k soudu. A on vyčlenil Kádeš v Galileji v hoře Neftalí a Sychem v hoře Efraim a město Arbok, což je Hebron, v hoře Juda.

A za Jordánem dal Bosor v pustině na rovině z kmene Rubén, a Aremot v Galaádu z kmene Gád, a Gaulon v Basanitidě z kmene

Manasse.

Tato města byla určena synům Izraele a cizinci pobývajícimu mezi nimi, aby tam mohl utéci každý, kdo udeří duši neúmyslně, aby nezemřel rukou mstitele krve, dokud nestanul před shromážděním k soudu.

21

A přistoupili náčelníci otců synů Leviho k Eleazarovi knězi a k Jozuovi, synu Nunovu, a k náčelníkům rodů otců z kmenů Izraele, A řekli k nim v Šílo v zemi Kanaán: Pán přikázal skrze Mojžíše dát nám města k bydlení a pastviny pro náš dobytek. A synové Izraele dali Levitům při přidělování dědictví z příkazu Páně města a jejich pastviny.

A los připadl lidu Kaátovu, a synům Áronovi, kněžím levitským, připadlo losem od kmene Judy a od kmene Simeonova a od kmene Benjamínova třináct měst.

A zbývajícím synům Kaáthovým z kmene Efraima a z kmene Dana a z poloviny kmene Manassesova losem deset měst.

A synům Gedsonovým z kmene Issachar a z kmene Ašer a z kmene Neftalí a z poloviny kmene Manasse v Bašanu třináct měst.

A synům Merarího podle jejich klanů od kmene Rúbenova a od kmene Gádova a od kmene Zabulonova losem dvanáct měst.

Synové Izraele dali Levitům města a jejich pastviny, způsobem, jakým to přikázal Pán Mojžíšovi, losem.

A dal kmen synů Judy a kmen synů Simeona a od kmene synů Benjamína tato města, a byla nazvána. Synům Aarona z lidu Kahata, synů Leviho, protože těmto připadl los. A dal jim Kariatarbók, hlavní město Enáků, což je Chebrón v pohoří Judy, ale pastviny kolem něj, A pole města a jeho vesnice dal Jozue synům Káleba, syna Jefunneho, do držení.

A synům Áronovým dal město útočiště pro vraha, Chebrón, a přilehlé oddělené oblasti s ním, a Lemnu, a přilehlé oddělené oblasti k ní, A Ailom a to, co jí bylo odděleno, a Temu a to, co jí bylo odděleno, A Smích a její oddělená území, a Debír a její oddělená území, A Asa a její oddělená území, a Tanu a její oddělená území, a Betšemeš a její oddělená území, devět měst od těchto dvou kmenů. A od kmene Benjamín Gabaón a jeho oddělená území, a Gathet a jeho oddělená území, A Anatot s přidělenými pastvinami a Gamala s přidělenými pastvinami, čtyři města. Všechna města synů Áronových, kněží, třináct.

A lidem synů Kahatových, levitům, kteří zbývali ze synů Kahatových, připadlo město jejich kněží z kmene Efraimova, A dali jim město útočiště vraha, Sychem, a oddělená území k němu, a Gazaru a přilehlá území k ní, a oddělená území k ní. A Bethoron a ta oddělená města, čtyři města. A z kmene Dan Elkothaim a to, co bylo odděleno pro něj, a Gethedan a to, co bylo odděleno pro něj. A Ajjalon a ta k němu oddělená, a Geteremmon a ta k němu oddělená, čtyři města. A od poloviny kmene Manasse: Tanach a k ní oddělená území, a Iebatha a k ní oddělená území, dvě města. Všech měst bylo deset a pastviny k nim, lidem ze synů Kaathových, kteří zbývali.

A synům Gedsonovým, Levitům, z poloviny kmene Manassesova města oddělená pro ty, kdo zavraždili: Gaulon v

Basanitidě a její přilehlá území, a Bosoran a její přilehlá území, dvě města. A z kmene Issachar Kishon a její oddělená území, a Debba a její oddělená území, A Remmat a její oddělená území, a Pramen písem a její oddělená území, čtyři města. A z kmene Ašér Basellan a její oddělená území, a Dabbon a její oddělená území, A Chelkat a ty k ní oddělené, a Rahab a ty k ní oddělené, města čtyři. A z kmene Neftalího město oddělené pro vraha, Kádeš v Galileji a její oddělené oblasti, a Nemmáth a její oddělené oblasti, a Themmón a jeho oddělené oblasti, města tři. Všechna města Gedsona podle jejich klanů, třináct měst.

A lidu synů Merariho, Levitům zbývajícím, z kmene Zabulonova: Maan a pastviny její a Kadeš a pastviny její A Sella, a její pastviny, tři města. A za Jordánem u Jericha z kmene Rúben město útočiště pro vraha, Bosor v pustině, Miso a její pastviny, a Jazer a její pastviny, A Dekmon a její pastviny, a Mafu a její pastviny, čtyři města. A od kmene Gád město útočiště pro vraha, a Rámót v Gileádu a její pastviny, Kamín a její pastviny, a Češbon a jeho pastviny, a Jazer a jeho pastviny, všechna města čtyři. Všechna města synů Merariho podle jejich klanů ze zbývajících z kmene Levi, a jejich hranicemi bylo dvanáct měst.

Všechna města Levitů uprostřed vlastnictví synů Izraele, čtyřicet osm měst a jejich pastviny. kolem těchto měst, město a pastviny kolem města všem těmto městům,

A Pán dal Izraeli celou zemi, kterou přísahal dát jejich otcům, a zdědili ji a usadili se v ní. A Pán jim dal odpočinek ze všech stran, jak přísahal jejich otcům. Nikdo nepovstal proti nim ze všech jejich nepřátel, všechny jejich nepřátele vydal Pán do jejich rukou. Neselhalo ani jedno ze všech těch dobrých slov, která mluvil Pán synům Izraele, všechna se naplnila.

Potom svolal Jozue syny Rubena a syny Gáda a polovinu kmene Manassesova, A řekl jim: Vy jste slyšeli všechno, co vám přikázal Mojžíš, služebník Páně, a uposlechli jste mého hlasu ve všem, co vám přikázal. Neopustili jste své bratry po tyto mnohé dny až do dnešního dne a zachovali jste přikázání Pána, vašeho Boha. Nyní ale dal odpočinek Pán, Bůh náš, našim bratrům, jak jim řekl. Nyní tedy se otočte a odejděte do vašich domů a do země vašeho vlastnictví, kterou vám dal Mojžíš za Jordánem. Ale velmi dbejte na to, abyste plnili přikázání a zákon, který nám přikázal Mojžíš, služebník Páně: milovat Pána, našeho Boha, chodit po všech jeho cestách, zachovávat jeho přikázání, lpět na něm a sloužit mu z celé vaší mysli a z celé vaší duše. A Jozue jim požehnal, vyslal je a oni šli do svých domů.

A polovině kmene Manasseh dal Mojžíš v Bašanu, a polovině dal Jozue s jeho bratry za Jordánem od moře, a když Jozue poslal je do jejich domů, požehnal je. A s velkým bohatstvím odešli do svých domů, a velmi mnoho dobytka, a stříbro, a zlato, a železo, a mnoho oděvů, rozdělili kořist nepřátel se svými bratry.

A synové Rúbenovi a synové Gádovi a polovina kmene Manassesova odešli od synů Izraelových v Šíló v zemi Kanaánské, aby odešli do Gileádu, do země jejich držení, kterou zdědili skrze příkaz Páně v ruce Mojžíšově.

A přišli do Gileádu u Jordánu, který je v zemi Kanaán, a synové Rúbenovi a synové Gádovi a polovina kmene Manassesova postavili tam oltář na Jordánu, oltář veliký k spatření.

A synové Izraele uslyšeli, jak se říká: Hle, synové Rubenovi a synové Gádovi a polovina kmene Manassesova postavili oltář na hranicích země Kanaán, u Gileádu při Jordánu, na druhé straně od synů Izraele. A shromáždili se všichni synové Izraele v Šilu, takže vystoupili, aby proti nim válčili.

A synové Izraele poslali k synům Rúbenovým a k synům Gádovým a k synům poloviny kmene Manassesova do země Gileád Fíneése, syna Eleázara, syna velekněze Árona A deset vládců s ním, jeden vládce z domu rodiny z každého kmene Izraele, vládci rodových domů jsou velitelé tisíců Izraele. A přišli k synům Rúbena a k synům Gáda a k polovině kmene Manassesova do země Galaád a mluvili k nim se slovy: Toto říká celé shromáždění Hospodinovo: Jaký je tento přestupek, který jste spáchali před Bohem Izraele, že jste se dnes odvrátili od Hospodina tím, že jste si postavili oltář a stali jste se odpadlíky od Hospodina? Není nám malý hřích Fogoru, že jsme nebyli očištěni od něho až do tohoto dne? A stala se rána ve shromáždění Páně. A vy jste se dnes odvrátili od Pána, a bude tak, že jestliže dnes odpadnete od Pána, pak zítra přijde hněv na celý Izrael. A nyní, jestliže je malá země vašeho vlastnictví, přejděte do země Pánova vlastnictví, kde tam přebývá stan Páně, a zdědíte mezi námi. Nestaňte se odpadlíky od Boha a vy ani neodpadejte od Pána kvůli tomu, že byste postavili oltář mimo oltář Pána, Boha našeho. Což hle, Achar, syn Zary, se neprovinil přestoupením ohledně zasvěcených věcí, a na celé shromáždění Izraele nedopadl hněv? A tento jediný člověk nezemřel pro svůj vlastní hřích.

A odpověděli synové Rúbenovi a synové Gádovi a polovina kmene Manasseho a mluvili k velitelům Izraele řkouce: Bůh, Bůh Pán je, a Bůh sám ví, a Izrael sám pozná, zda jsme v odpadlictví zhřešili před Pánem, ať nás nezachrání v tento den. A jestli jsme si

postavili oltář, abychom odpadli od Pána, našeho Boha, abychom na něm přinášeli zápalné oběti, abychom na něm konali obět pokojnou, Pán to vyhledá.

Ale kvůli opatrnosti ohledně slova jsme udělali toto, říkájíte, aby zítra vaše děti neřekly našim dětem: Co máte vy s Pánem, Bohem Izraele? A Pán položil hranici mezi námi a vámi, Jordán, a nemáte podíl na Pánu, a vaši synové odcizí naše syny, aby neuctívali Pána. A my jsme řekli, že to uděláme tak, že postavíme tento oltář ne kvůli obětním darům ani kvůli obětem, Ale aby toto bylo svěděním mezi námi a vámi, a mezi našimi generacemi po nás, že sloužíme službu Pánu před ním v našich obětech a v našich obětech a v našich pokojných obětech, a aby děti vaše neřekly zítra našim dětem: Nemáte podíl na Pánu. A řekli jsme: Jestliže se někdy stane, že budou mluvit k nám nebo k našim pokolením zítra a řeknou: ,Vizte podobu oltáře Páně, kterou udělali naši otcové ne kvůli obětem ani kvůli obětním darům, ale je to svědectví mezi vámi a mezi námi a mezi našimi syny. Nestalo by se tedy, že bychom se dnes odvrátili od Pána a odešli od Pána, abychom si postavili oltář pro oběti z ovoce a oběti Salamis a oběti spasení, kromě oltáře Páně, který je před jeho stanem.

A když Fineás, kněz, a všichni vůdcové shromáždění Izraele, kteří byli s ním, vyslechli slova, která mluvili synové Rúbenovi a synové Gádovi a polovina kmene Manassesova, zalíbilo se jim to. A řekl Fineás, kněz, synům Rúbenovým a synům Gádovým a polovině kmene Manassesova: Dnes jsme poznali, že Pán je s námi, protože jste nepřestoupili před Pánem přestoupením a že jste vysvobodili syny Izraele z ruky Páně. A Finees, kněz, a vládci se odvrátili od synů Rubenových a od synů Gádových a od poloviny kmene Manassesova z Gileádu do země Kanaán k synům Izraele a odpověděli jim slova. A to potěšilo syny Izraele, a mluvili

k synům Izraele, a žehnali Bohu synů Izraele, a řekli, že již nevystoupí proti nim do války, aby zničili zemi synů Rubenových a synů Gádových a poloviny kmene Manassesova, a bydleli na ní.

A Jozue pojmenoval oltář Rubenův, Gádův a poloviny kmene Manassesova a řekl, že je svědectvím mezi nimi, že Hospodin je jejich Bůh.

23

A stalo se po mnoha dnech poté, co Pán dal odpočinek Izraeli od všech jeho nepřátel kolem dokola, a Jozue byl starší, pokročilý ve dnech. A Jozue svolal všechny syny Izraele a jejich radu starších a jejich vládce a jejich soudce a jejich písaře, a řekl jim: Já jsem zestárl a pokročil ve dnech. Vy však jste viděli, jak mnoho učinil Pán, Bůh náš, všem těmto národům před námi, protože Pán, Bůh váš, bojoval za vás. Vizte, že jsem vám přídělil ty národy, které vám zůstaly, jako dědictví vašim kmenům, od Jordánu všechny ty národy, které jsem vyhladil, a od velikého moře to bude ohraničeno na západ slunce.

Pán, náš Bůh, je vyhladí před námi, dokud nezhynou, a pošle na ně divoké šelmy, dokud je nevyhladí i jejich krále před vámi, a zdědíte jejich zemi, jak vám řekl Pán, náš Bůh. Buďte tedy velmi silní střežit a činit všechno napsané v knize zákona Mojžíšova, abyste se neodvrátili napravo nebo nalevo, abyste nevstupovali k těmto národům, které zůstaly zanechány, a jména jejich bohů nebudou mezi vámi vyslovována, ani jim nebudete sloužit, ani se jim nebudete klanět, Ale Pánu, Bohu našemu, se budete přidržovat, právě jak jste činili až do tohoto dne. A Pán zničí před vámi velké a silné národy, a nikdo se proti nám nepostavil až do

tohoto dne. Jeden z vás pronásledoval tisíc, protože Pán, náš Bůh, bojoval za vás, právě jak nám řekl.

A velmi dbejte na to, abyste milovali Pána, našeho Boha. Jestliže se totiž odvrátíte a připojíte se k těmto zbylým národům, které jsou s vámi, a uzavřete s nimi sňatky, a smísíte se s nimi a oni s vámi, Vězte, že Pán již nebude ničit tyto národy před vámi, a stanou se vám pastmi a kameny úrazu a hřeby v patách vašich a šípy v očích vašich, dokud nezahynete z této dobré země, kterou vám dal Hospodin, váš Bůh.

Já ale odcházím cestou, jako všichni na zemi, a poznáte svým srdcem a svou duší, že nepadlo ani jedno slovo ze všech těch slov, která řekl Pán, náš Bůh, o všem, co nám náleží, ani jedno z nich neselhalo. A bude to tak, že jakým způsobem přišla k nám všechna ta dobrá slova, která Pán mluvil k vám, tak přivede Pán Bůh na vás všechna ta zlá slova, dokud vás nezničí z této dobré země, kterou vám dal Pán, v přestoupení smlouvy Pána, Boha našeho, kterou nám přikázal, a odejdete-li sloužit bohům jiným a klanět se jim.

24

A Jozue shromáždil všechny kmeny Izraele do Šíla a svolal jejich starší, jejich písaře a jejich soudce a postavil je před Boha.

A Jozue řekl všemu lidu: Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Za řekou bydleli vaši otcové od pradávna, Terach, otec Abrahamův a otec Náchorův, a sloužili jiným bohům. Vzal jsem vašeho otce Abrahama z druhého břehu řeky, vedl jsem ho po celé zemi, rozmnožil jsem jeho potomstvo a dal jsem mu Izáka. A Izákovi dal Jákoba a Ezaua, a dal jsem Ezauovi horu Seír, aby ji zdědil, a Jákob a jeho synové sestoupili do Egypta a stali se tam velkým,

početným a mocným národem, a Egypťané je týrali. A udeřil jsem Egypt znameními, která jsem v něm učinil. A po těchto věcech vyvedl naše otce z Egypta a vešli jste do Rudého moře, a Egypťané pronásledovali naše otce ve vozech a na koních do Rudého moře. A my jsme volali k Pánu a dal mrak a tmu mezi nás a Egypťany, a přivedl na ně moře a pokryl je, a vaše oči viděly, kolik učinil Pán v zemi egyptské, a byli jste na poušti mnoho dní.

A přivedl nás do země Amorejců, kteří bydleli za Jordánem, a Pán je vydal do našich rukou, a zdědili jste jejich zemi a vyhladili jste je před sebou.

A vstal Balák, syn Seppóra, král Moábu, a postavil se k boji proti Izraeli, a poslal a zavolal Balaáma, aby nás proklel. A Pán, tvůj Bůh, tě nechtěl zničit, požehnal nám svými požehnáními, vysvobodil nás z jejich rukou a vydal je. A vy jste překročili Jordán a přišli jste do Jericha, a bojovali proti nám obyvatelé Jericha - Amorejci, Kananejci, Perizejci, Hivejci, Jebusejci, Chetejci a Girgašejci, a Pán je vydal do našich rukou. A poslal před vámi sršeň a vyhnal je před námi, dvanáct králů Amoritských, ne tvým mečem ani tvým lukem.

A dal vám zemi, na které jste nepracovali, a města, která jste nepostavili, a usadili jste se v nich, a z vinic a olivových hájů, které jste nezasadili, jíte.

A nyní bojte se Pána a služte mu v přímosti a spravedlnosti, a odstraňte ty cizí bohy, kterým sloužili naši otcové za řekou a v Egyptě, a služte Pánu. Jestliže se vám ale nelíbí sloužit Pánu, vyberte si dnes sami, komu budete sloužit, zda bohům vašich otců, kteří byli za řekou, nebo bohům Amorejců, v jejichž zemi bydlíte. Já však a můj dům budeme sloužit Pánu, protože je svatý.

A lid odpověděl a řekl: Ať se nám nestane opustit Pána, abychom sloužili jiným bohům. Pán, náš Bůh, on sám je Bůh, on sám vyvedl nás i naše otce z Egypta a chránil nás na celé cestě, kterou jsme šli, a mezi všemi národy, kterými jsme procházeli. A Pán vyhnal Amorejce a všechny národy bydlící v zemi před námi, ale i my budeme sloužit Pánu, neboť tento je náš Bůh.

A Jozue řekl lidu: Nejste schopni sloužit Pánu, protože Bůh je svatý a žárlivý; tento neodpustí vaše hříchy a vaše bezprávi, Když byste opustili Pána a sloužili jiným bohům, přijde a ublíží vám a stráví vás místo toho, že vám dobře činil. A lid řekl Jozuovi: Ne, ale Pánu budeme sloužit.

A Jozue řekl lidu: Svědkové jste proti sobě, že jste si zvolili Pána, abyste mu sloužili. A teď odstraňte ty cizí bohy, kteří jsou mezi vámi, a narovnejte své srdce k Pánu, Bohu Izraele. A lid řekl Jozuovi: Pánu budeme sloužit a jeho hlasu budeme poslouchat.

A Jozue uzavřel smlouvu s lidem v ten den a dal mu zákon a soud v Šilo před stanem Boha Izraele. A napsal tato slova do knihy zákonů Božích, a vzal velký kámen, a Jozue jej postavil pod terebintem před Pánem. A Jozue řekl lidu: Hle, tento kámen bude mezi vámi svědectvím, že on slyšel všechna slova, která k němu mluvil Pán, že mluvil k vám dnes, a tento bude mezi vámi svědectvím v posledních dnech, kdybyste jednali falešně vůči Pánu, mému Bohu. A Jozue poslal lid a každý šel na své místo. A Izrael sloužil Pánu po všechny dny Jozua a po všechny dny starších, kteří prodloužili čas po Jozuovi a kteří viděli všechna díla Pána, která učinil Izraeli.

A stalo se po těch věcech, že zemřel Jozue, syn Nunův, služebník Páně, ve věku sta deseti let. A pohřbili ho u hranic jeho

údělu v Thamnasaarch, v hoře Efraim, na sever od hory Gileád,

A kosti Josefa přinesli synové Izraele z Egypta a pohřbili je v Šekemu, v části pole, kterou získal Jákob od Amorejců bydlících v Šekemu za sto jehňat, a dal ji Josefovi jako podíl.

A stalo se po těchto věcech, že Eleazar, syn Aaronův, velekněz, zemřel a byl pohřben v Gibeahu Phinease, syna jeho, kterou mu dal v pohoří Efraim.